

Algoritmi Fundamentali

Ruxandra Marinescu & Marius Dumitran

marius.dumitran@unibuc.ro

Programa

Programa (Grafuri + Stringuri)

- Parcurgeri**
- Secvențe de grade**
- Conecțivitate**
- Arbore, arbori parțiali de cost minim**
- Drumuri minime**
- Fluxuri în rețele de transport**
- Cuplaje**
- Grafuri planare**
- Kmp ???**
- Dinamici pe șiruri de caractere**

Obiectiv general

- Dezvoltarea gândirii algoritmice prin familiarizarea cu algoritmi fundamentali de grafuri și siruri de caractere și aplicații ale acestora și cu noi tipuri de abordare ale problemelor dificile de algoritmică

Obiective specifice

- Prezentarea principalelor noțiuni și rezultate + utilitatea acestora**
- Modelarea problemelor cu ajutorul grafurilor și elaborarea de algoritmi de grafuri pentru rezolvarea acestora**
- Justificarea corectitudinii algoritmilor propuși + estimarea eficienței acestora**
- Implementarea eficientă a algoritmilor**

Motivații

- Este un domeniu fundamental
- Apar în numeroase aplicații în diverse domenii
- Sunt folosiți în procesarea imaginilor, bioinformatică, rețele, baze de date, proiectare, strategii
- Există instrumente pentru a dezvolta algoritmi eficienți
- Apar des la interviuri
- Vor apărea în cursuri viitoare

Structura cursului

□ Curs

- 2 ore pe săptămână
- finalizat cu examen scris

□ Laborator

- 2 ore la două săptămâni
- limbaje de programare: C / C++ / Python

□ Seminar

- 2 ore la două săptămâni
- discuții probleme curs / laborator, calcul complexități, exerciții

Evaluare

Evaluare

- Laborator 50%
  - Nota **minim 5**
- Seminar 10% + 1p bonus
  - Prezență, activitate, teme
- Examen 40%
  - Nota **minim 5**
  - Scris
  - Cam ca anul trecut :)
- Donam contam
  - O donare de sange ne da o prezenta in plus la seminar

Evaluare

□ Laborator 50%

- Nota **minim 5**
- teme obligatorii – punctaj teme_oblig ≤ 4
- teme suplimentare (mai dificile) – punctaj tema_suplim ≤ 6
- test de laborator – punctaj test ≤ 6
- Punctajul de la temele suplimentare poate înlocui punctajul de la testul de laborator sau poate contribui la creșterea acestuia . Astfel, nota finală la laborator va fi
  - $\text{tema\_oblig} = \min(6, \max(\text{tema\_suplim}/3, \text{test}))$
- Penalizare 50% pentru depasirea deadlineului ... pana cand poti trimite ?
- Prezentat fizic la labul cu deadline sau urmatorul....

Bibliografie

Bibliografie – curs

- Douglas B. West, **Introduction to Graph Theory**, Prentice Hall 1996, 2001
- J.A. Bondy, U. S. R Murty, **Graph theory with applications**, The Macmillan Press 1976 / Springer 2008
- Dragoș-Radu Popescu, **Combinatorică și teoria grafurilor**, Editura Societatea de Științe Matematice din România, București, 2005

Bibliografie – curs + seminar

- Dragoș-Radu Popescu, R. Marinescu-Ghemeci, **Combinatorică și teoria grafurilor prin exerciții și probleme**, Editura Matrixrom, 2014
- Ioan Tomescu, **Probleme de combinatorică și teoria grafurilor/ Problems in Combinatorics and Graph Theory**

Bibliografie – algoritmi + laborator

- Jon Kleinberg, Éva Tardos, **Algorithm Design**, Addison-Wesley, 2005
<http://www.cs.princeton.edu/~wayne/kleinberg-tardos/>
- T.H. Cormen, C.E. Leiserson, R.R. Rivest, **Introducere în algoritmi**, MIT Press, trad. Computer Libris Agora
- H. Georgescu, **Tehnici de programare**, Editura Universității din București, 2005

Bibliografie

- coursera.org
- infoarena.ro
- csacademy.com

Resurse

- O să fie pe [teams](#).
- Consultații
  - marius.dumitran@unibuc.ro
  - marius.dumitran@gmail.com
  - Sau vorbiți cu profesorii de laborator/seminar

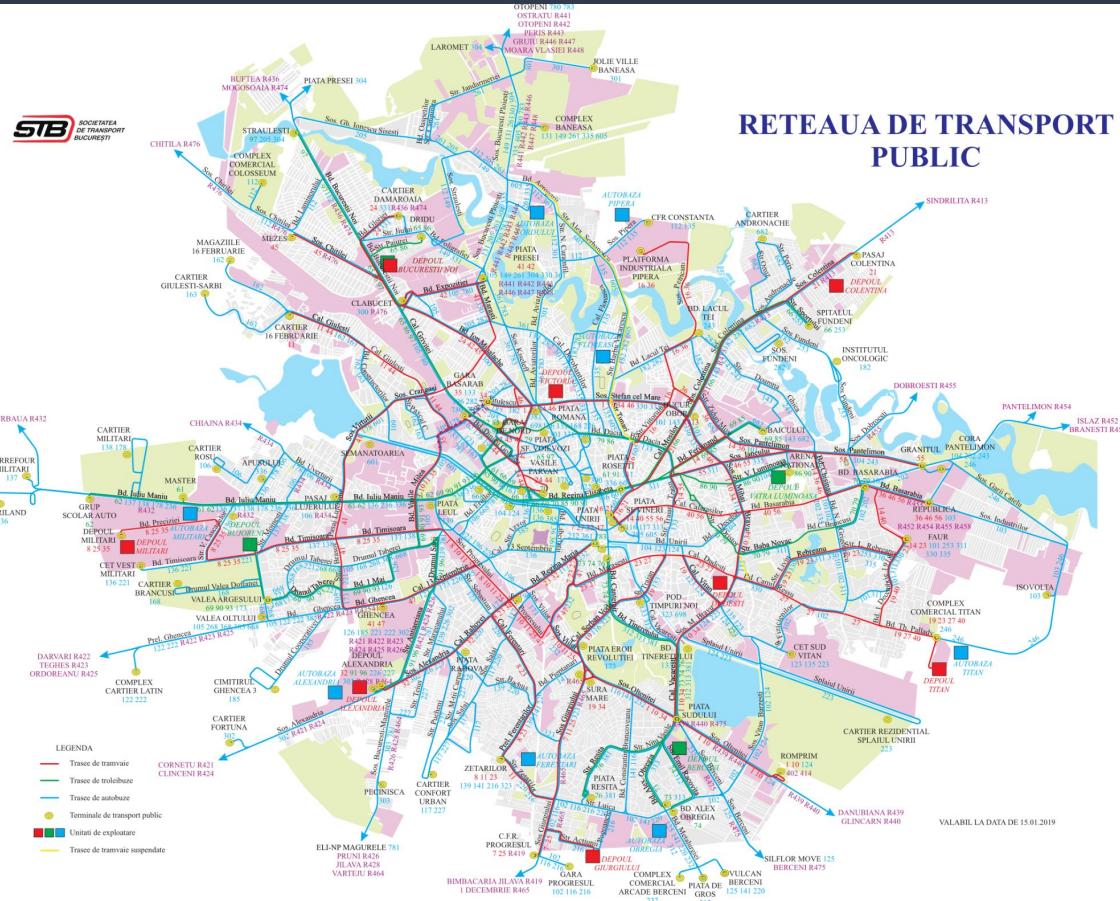

0:30

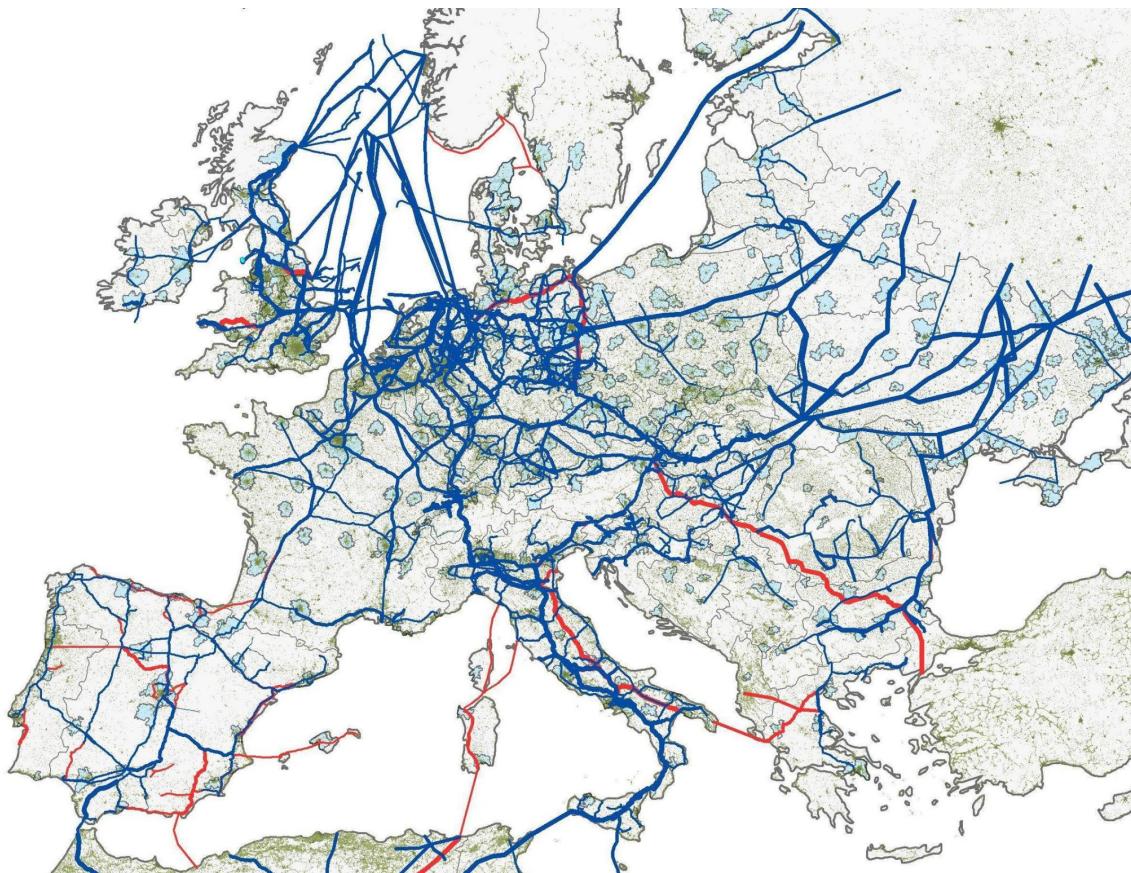
Aplicații ale grafurilor

Rețele de transport în comun, trasee turistice, GPS

Rețele de transport în comun, trasee turistice, GPS

**Rețeaua de distribuție a
gazelor naturale în
Europa**

[https://britishbusinessenergy.co.uk/
blog/europe-natural-gas-network/](https://britishbusinessenergy.co.uk/blog/europe-natural-gas-network/)

Analiza rețelelor

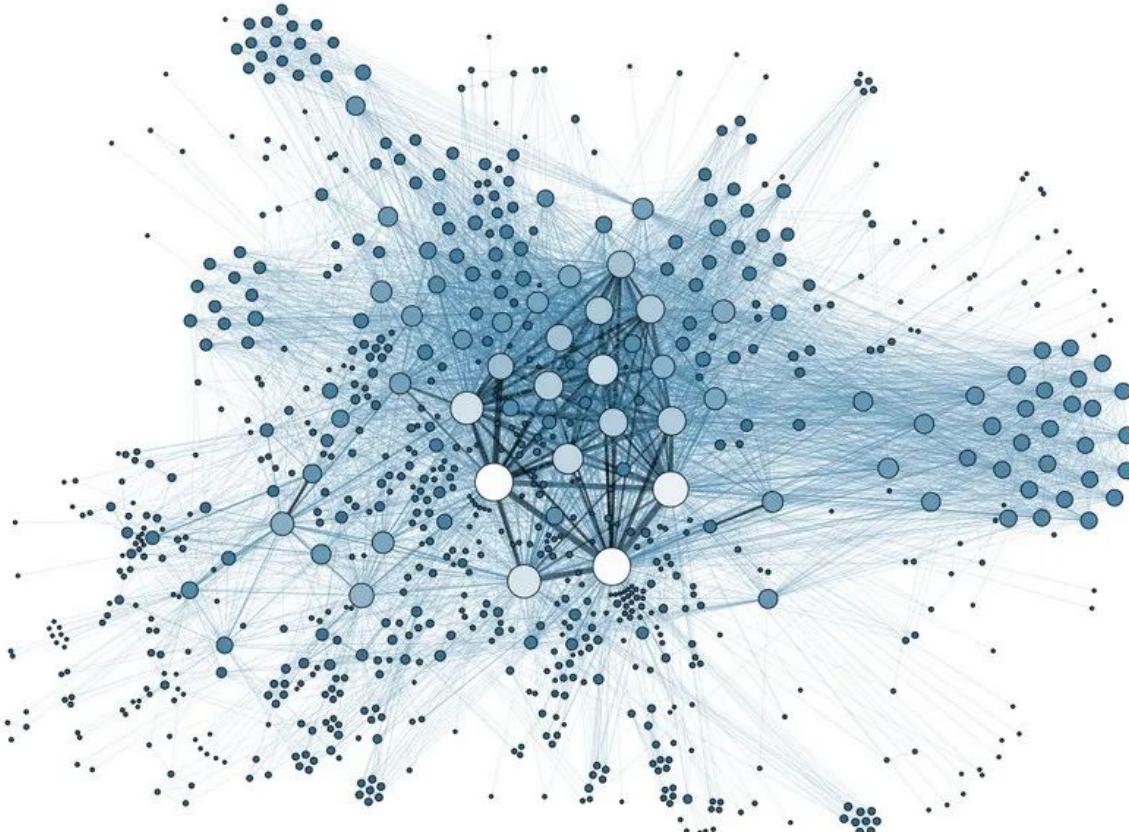
□ Interacțiuni

- Rețele sociale
- Rețele biologice
- Retele de citări, de știri, de spionaj etc

<https://github.com/XinyueTan/Social-Network-Analysis->

Software pentru vizualizarea și analiza rețelelor

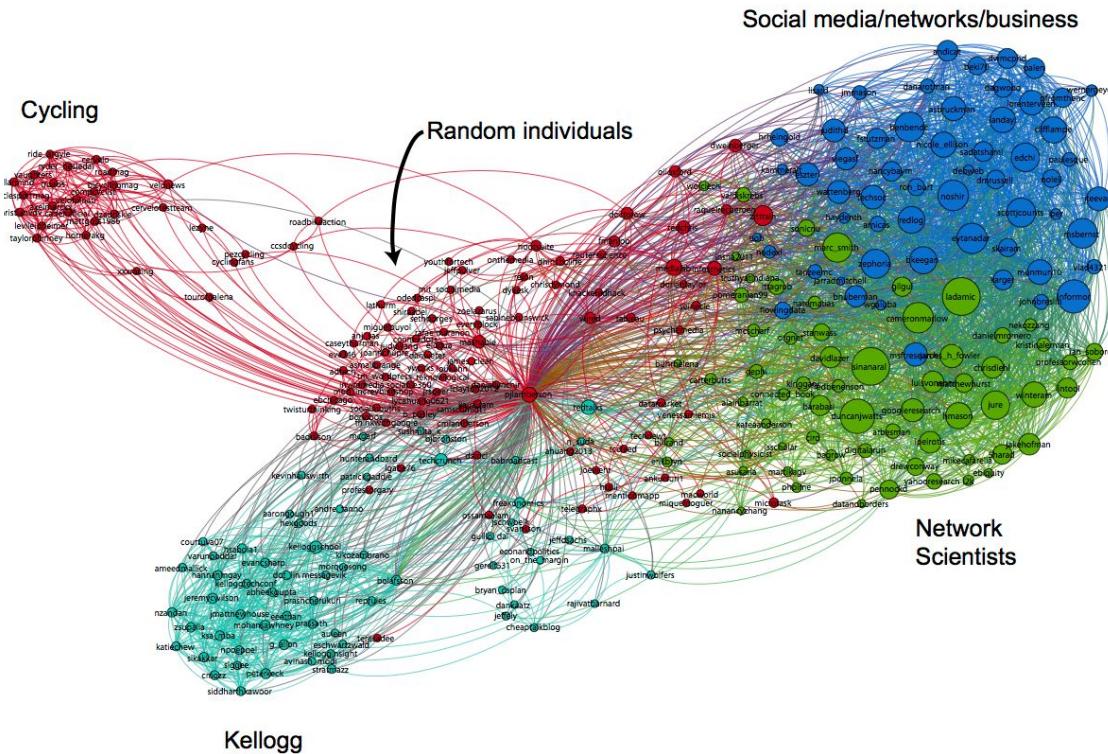

Software:

- <https://archive.codeplex.com/?p=nodelx>
- <https://gephi.org/>

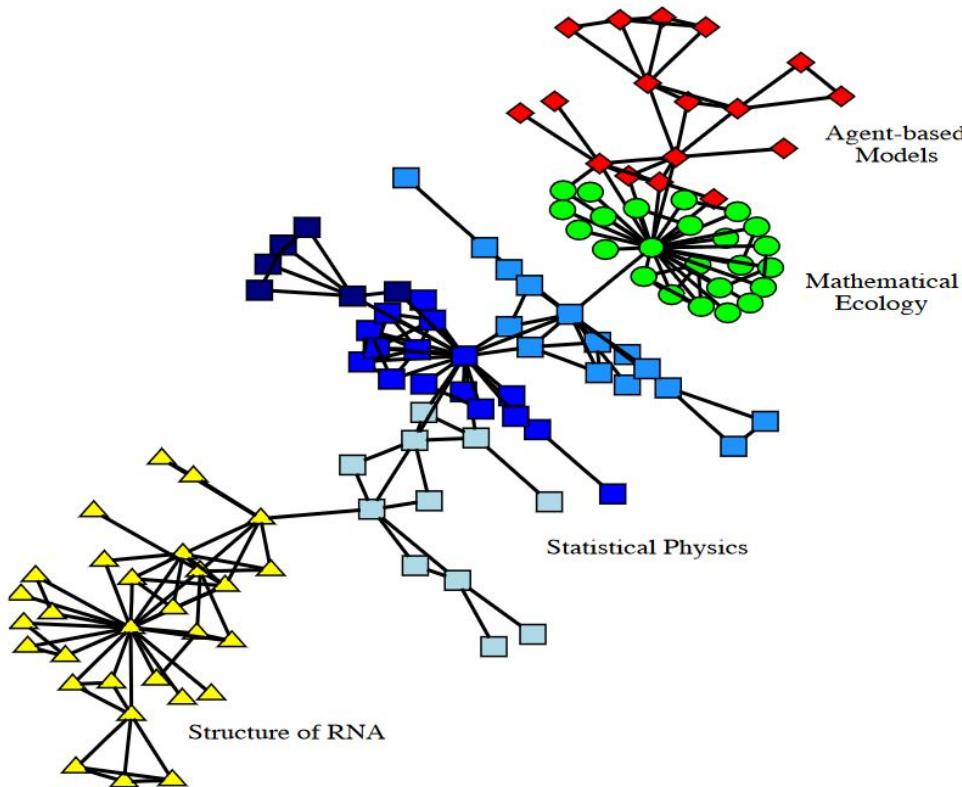
<https://www.interaction-design.org/literature/article/how-to-display-complex-network-data-with-information-visualization>

Rețele sociale

<http://social-dynamics.org/twitter-network-data/>

Rețele sociale

Rețea de colaborări între cercetătorii de la Institutul Santa Fe

Clusterele – corespund departamentelor de cercetare

Santo Fortunato, **Community detection in graphs**, Physics Reports 486 (2010) 75–174

<https://arxiv.org/pdf/0906.0612.pdf>

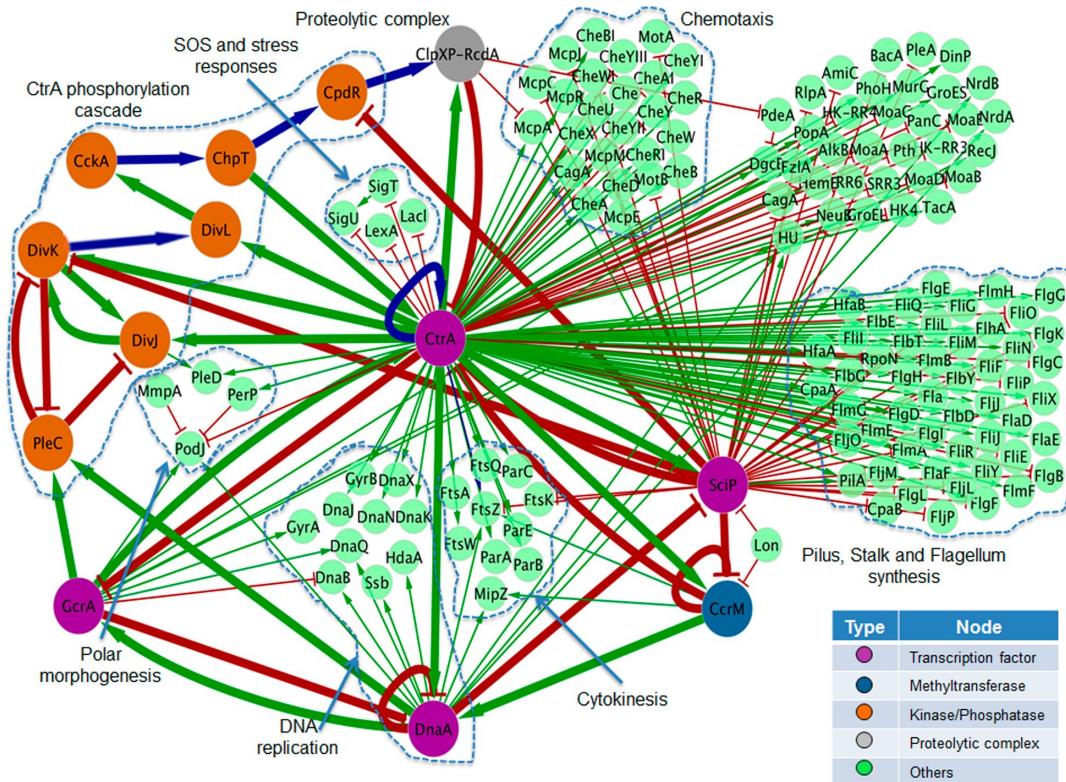
Rețele

- **Rețele de știri - detectarea de știri false**
  - <https://neo4j.com/blog/machine-learning-graphs-fake-news-epidemic-part-2/>
  - <https://cambridge-intelligence.com/detecting-fake-news/>
- **Rețele de teroriști**
  - Palantir :)

Bioinformatică

- Grafuri de interacțiuni între gene/proteine
  - https://domaingraph.bioinf.mpi-inf.mpg.de/docu/dg_network.php
- Clustering
- Grafuri de intersecție, grafuri De Bruijn
- Arbori filogenetici

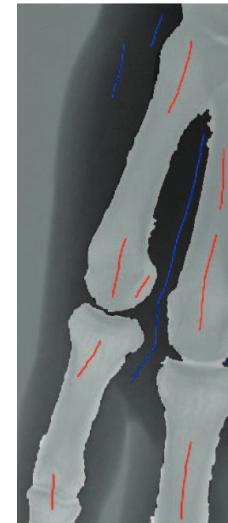
Bioinformatică

https://openi.nlm.nih.gov/detailedresult?img=PMC4219702_pone.0111116.q002&req=4

Image segmentation

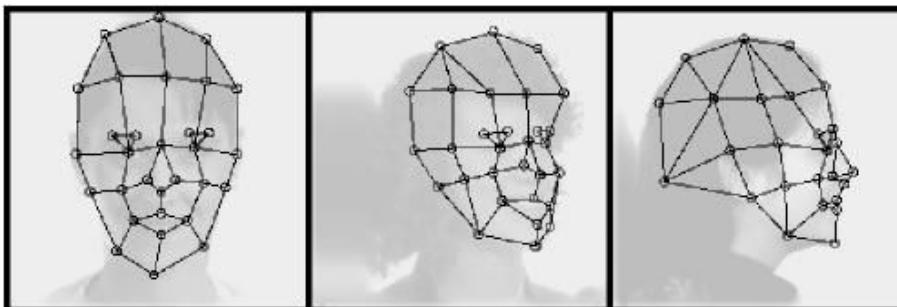
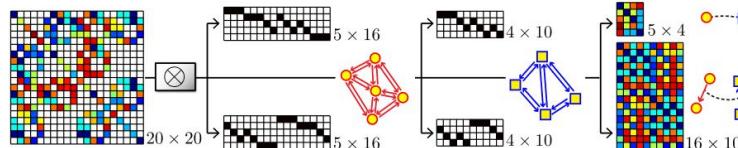
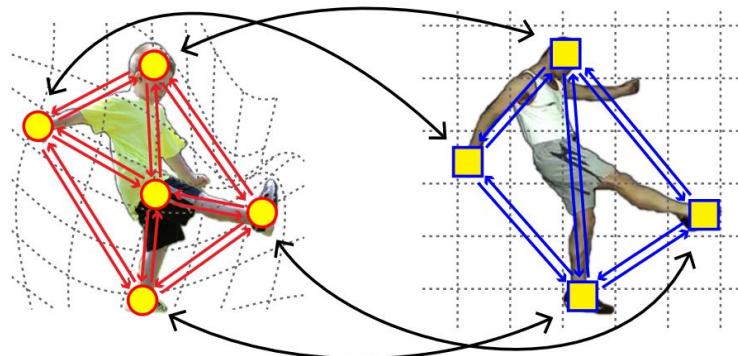
- tăietură minimă - fluxuri în rețele de transport
- medicină

Spatially Varying Color Distributions for Interactive Multi-Label Segmentation (C. Nieuwenhuis, D. Cremers), In IEEE Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence, volume 35, 2013

https://vision.in.tum.de/_media/spezial/bib/nieuwenhuis-cremers-pami12_2.pdf

Computer vision

F. Zhou and F. De la Torre, **Deformable Graph Matching**, IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR), 2013

http://www.f-zhou.com/gm/2013_CVPR_DGM.pdf

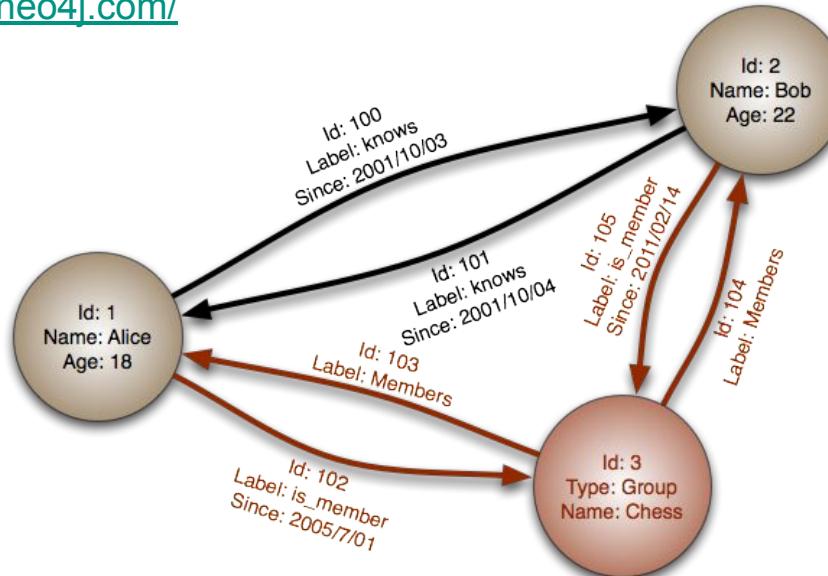
Face recognition by elastic bunch graph matching

<https://www.ini.rub.de/PEOPLE/wiskott/Projects/EGMFaceRecognition.html>

Baze de date

□ Graph database

- Neo4J: <https://neo4j.com/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Graph_database

Probleme de planificare, orar

Exemplu: Care este numărul minim de săli necesare pentru programarea într-o zi a n conferințe cu intervale de desfășurare date?

Conf. 1: interval **(1,4)**

Conf. 2: interval **(2,3)**

Conf. 3: interval **(2,5)**

Conf. 4: interval **(6,8)**

Conf. 5: interval **(3,8)**

Conf. 6: interval **(6,7)**

Probleme de planificare, orar

Exemplu: Care este numărul minim de săli necesare pentru programarea într-o zi a n conferințe cu intervale de desfășurare date?

Conf. 1: interval **(1,4)**

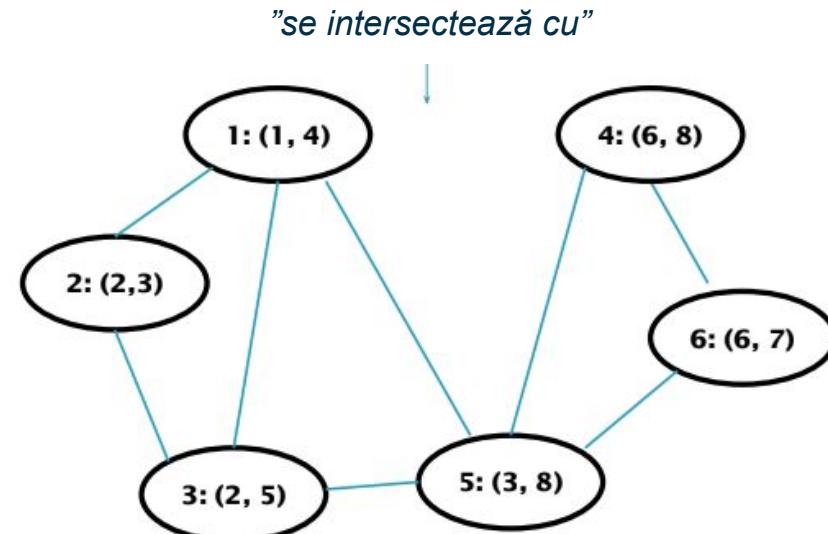
Conf. 2: interval **(2,3)**

Conf. 3: interval **(2,5)**

Conf. 4: interval **(6,8)**

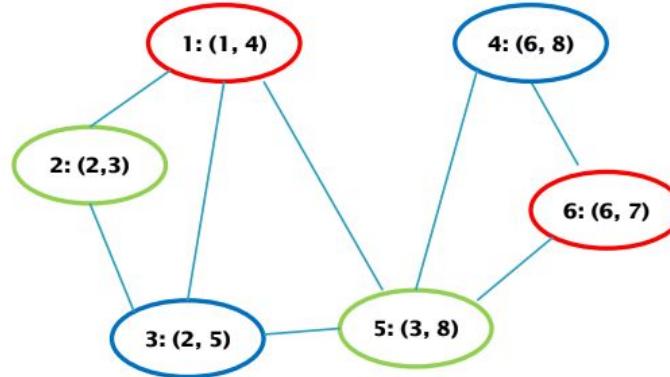
Conf. 5: interval **(3,8)**

Conf. 6: interval **(6,7)**

Probleme de planificare, orar

Graful intersecției intervalor este **3-colorabil**

Sunt necesare minim **3 săli** (corespunzătoare celor 3 culori):

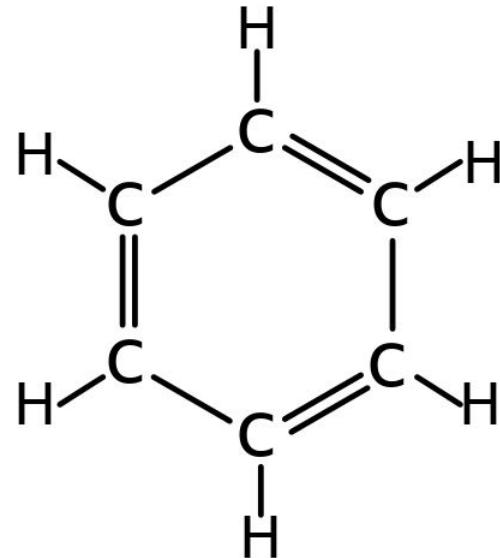
Sala 1: (1, 4), (6, 7)

Sala 2: (2, 3), (3, 8)

Sala 3: (2, 5), (6, 8)

Chimie

- Graf ← "notație grafică" din chimie
  - J. Silvester, 1878

Matematică

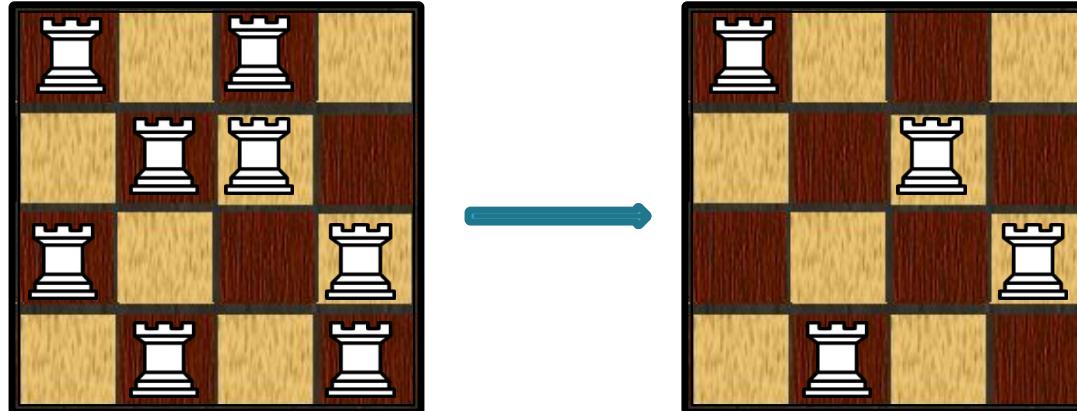
- Demonstrarea unor rezultate matematice
  - Matrice → graf
  - Diagonală / Matrice de permutări - cuplaj

Probleme

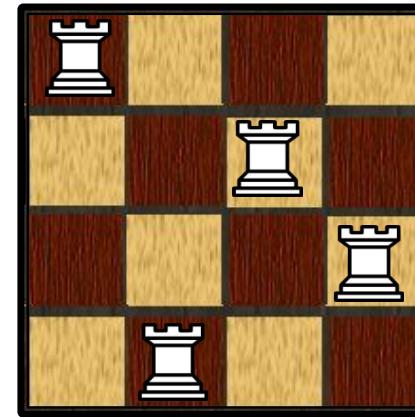
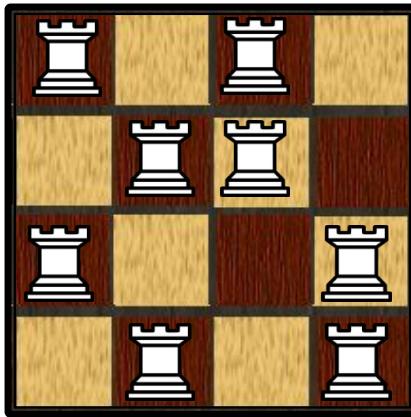

Probleme

Pe o tablă de tip șah de dimensiuni $n \times n$ sunt așezate ture, astfel încât pe fiecare linie și fiecare coloană se află **același număr de ture**. Găsiți numărul maxim de ture care nu se atacă două câte două - **Cuplaje**

Probleme

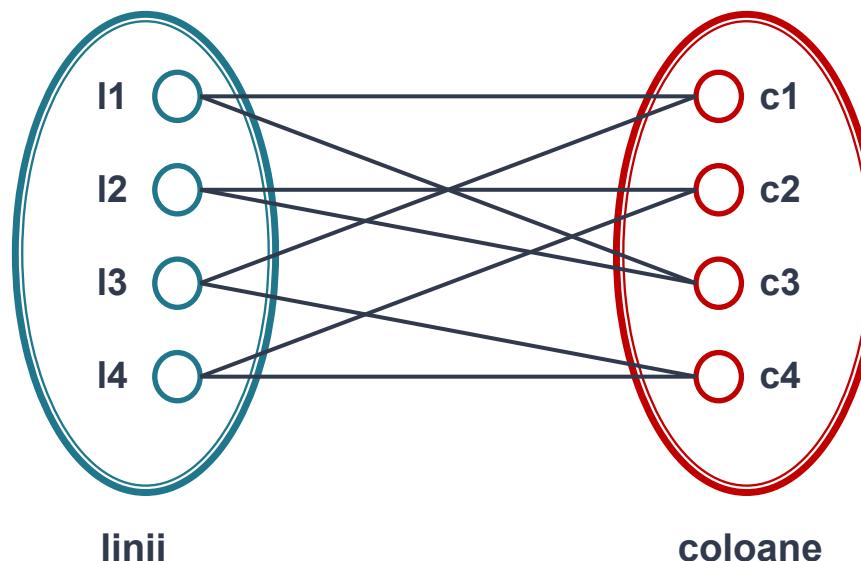
$$M = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$P = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

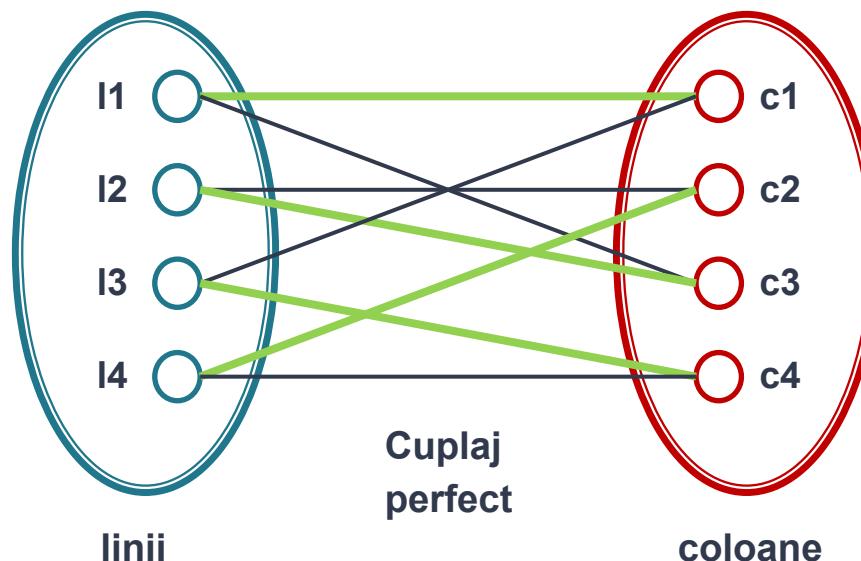
Probleme

$$M = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \xrightarrow{\hspace{1cm}} \quad P = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

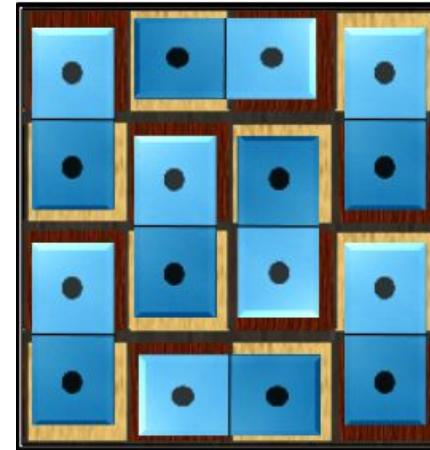
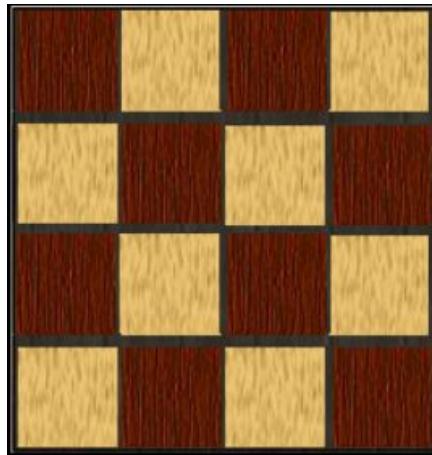
Probleme

$$M = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \xrightarrow{\hspace{1cm}} \quad P = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Probleme

Acoperirea unei table cu piese de domino

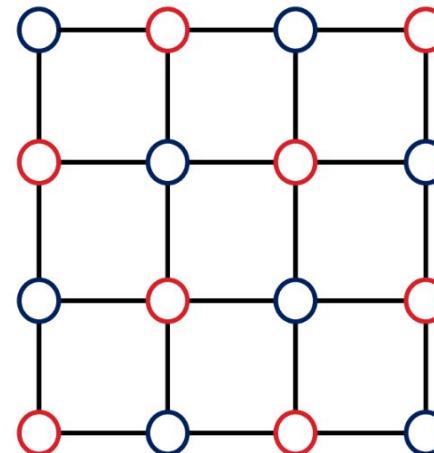
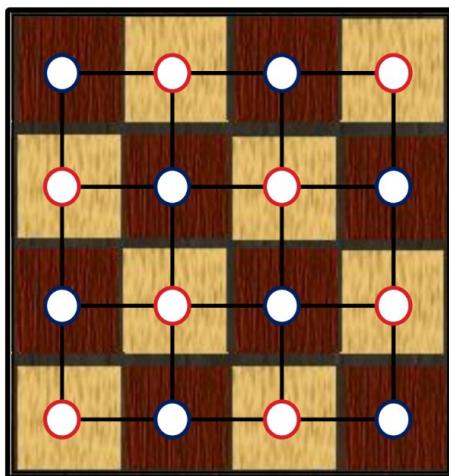

Probleme

Tabla

⇒

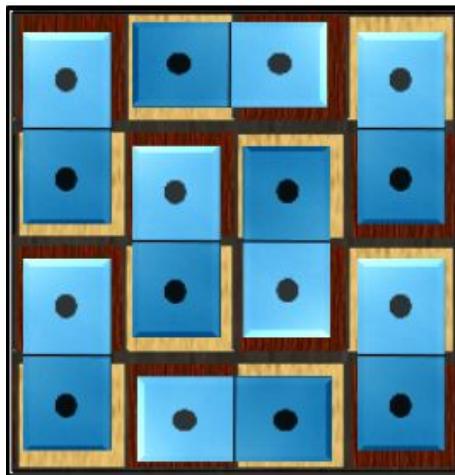
Graful grid

Probleme

Tabla

Acoperire

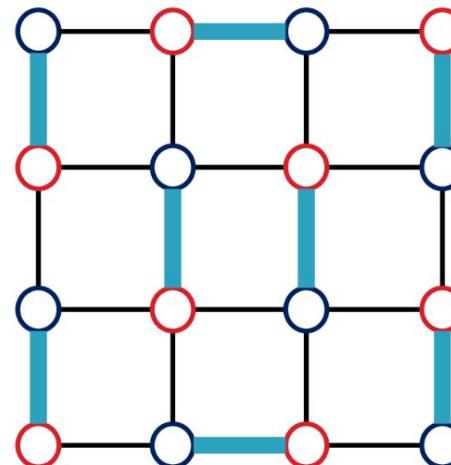

⇒

Graful grid

⇒

Cuplaj perfect

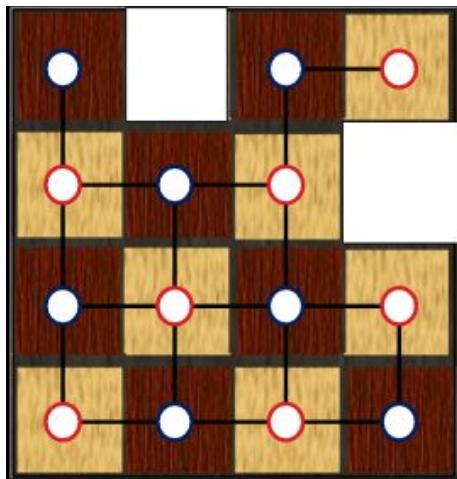
Probleme

Acoperirea unei table cu piese de domino

- Tabla poate fi acoperită $\Leftrightarrow m \times n$ par
- Dacă tabla de șah poate fi acoperită, dar eliminăm două pătrățele din ea, în ce condiții rămâne acoperibilă?

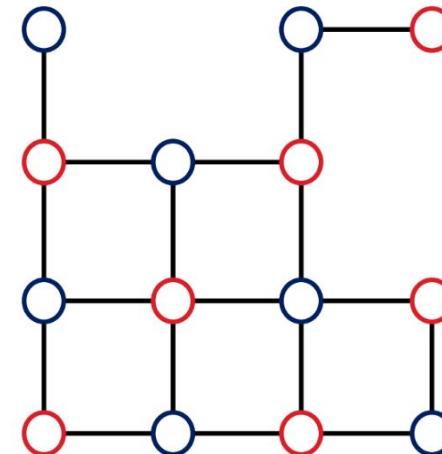
Probleme

Tabla

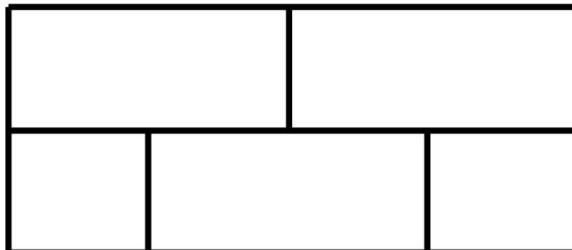
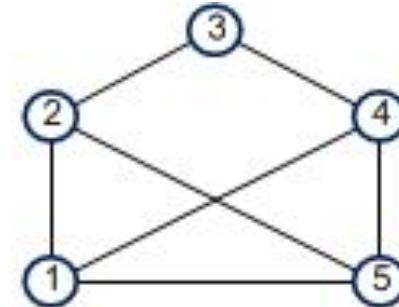
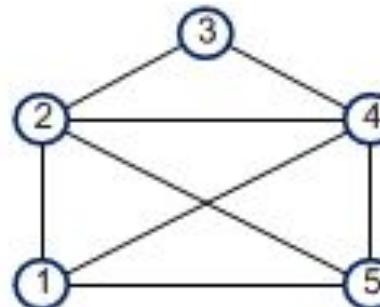
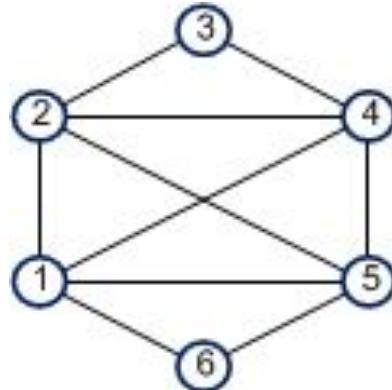
⇒

Graful grid

Probleme

Se poate desena diagrama printr-o curbă continuă închisă, fără a ridica pixul de pe hârtie și fără a desena o linie de două ori?

Există o linie continuă, neînchisă, care să intersecteze, în interior, fiecare segment, o singură dată?

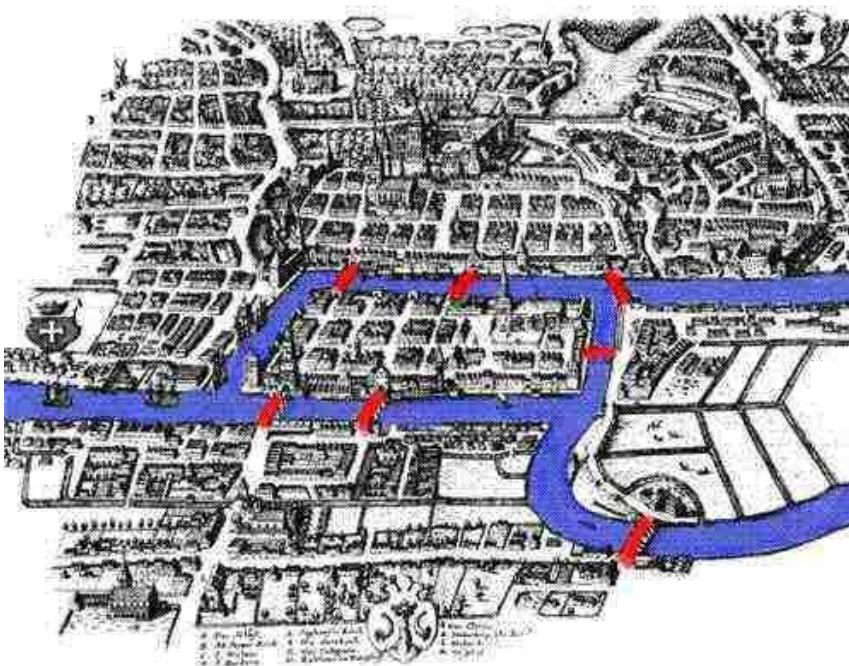
Alte aplicații

- Rețele de calculatoare
- Limbaje formale
- Probleme de planificări, repartiții etc
- Teoria jocurilor

Istoric

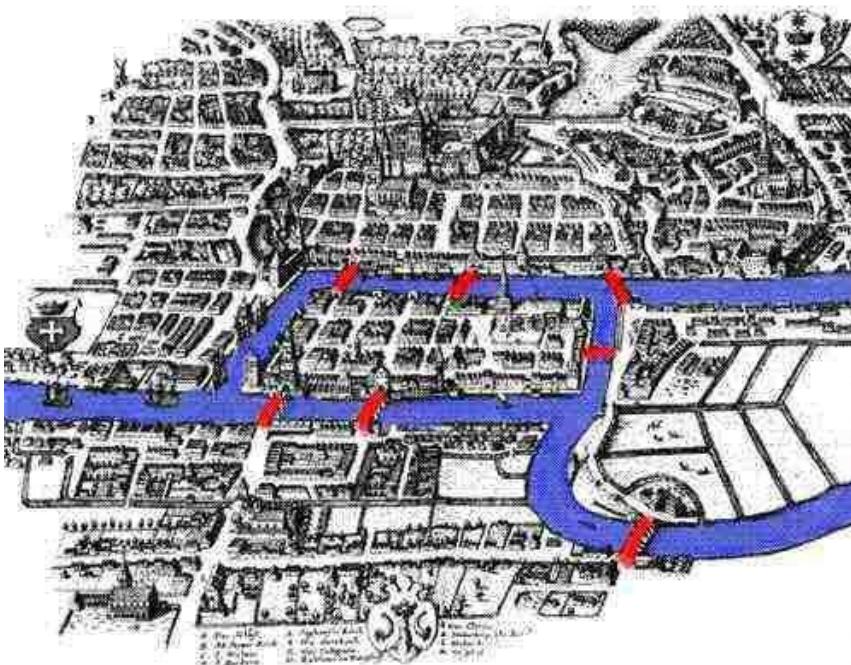

Problema celor 7 poduri din Königsberg

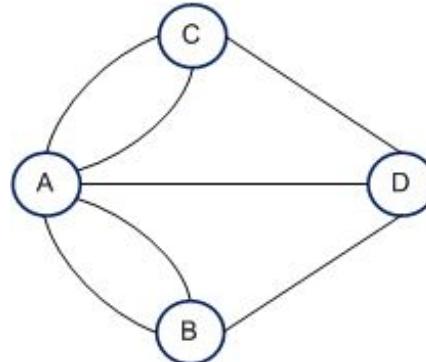
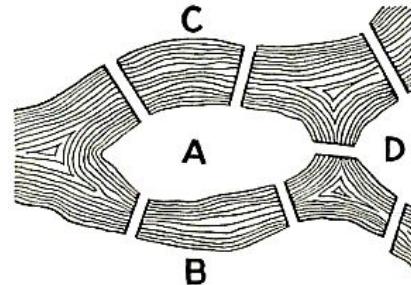
Este posibil ca un om să facă o plimbare în care să treacă pe toate cele 7 poduri, o singură dată?

Problema celor 7 poduri din Königsberg

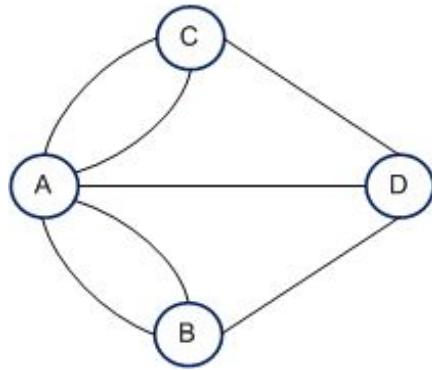

<https://www.maa.org/book/export/html/116597>

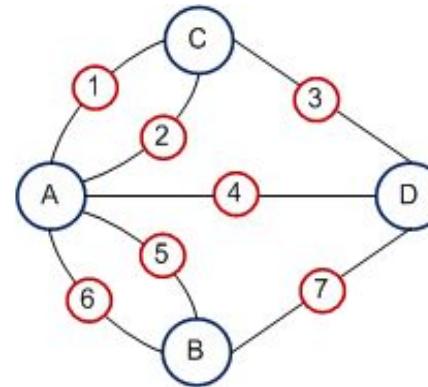
Modelare:

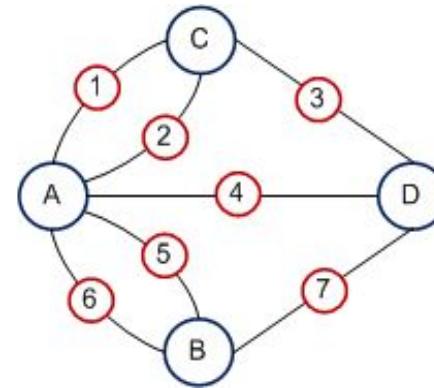
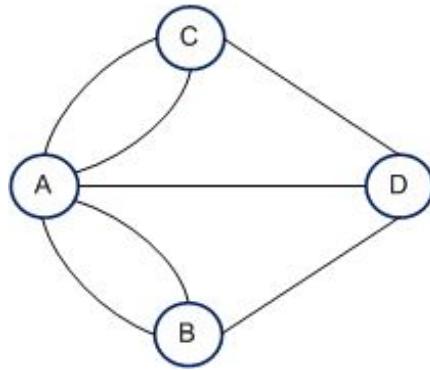
Problema celor 7 poduri din Königsberg

Multigraf

Problema celor 7 poduri din Königsberg

□ 1736 - Leonhard Euler

Solutio problematis ad geometriam situs pertinentis

Ciclu eulerian - traseu închis care trece o singură dată prin toate muchiile

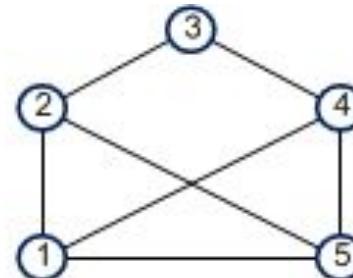
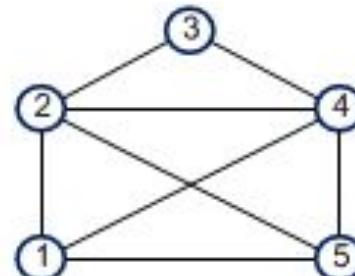
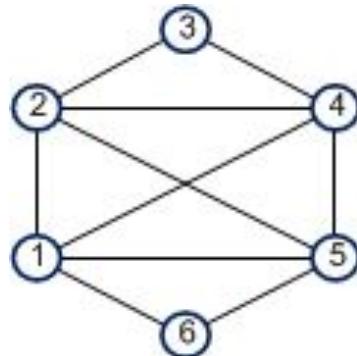
Graf eulerian

Problema celor 7 poduri din Königsberg

Interpretare

Se poate desena diagrama printr-o curbă continuă închisă, fără a ridica pixul de pe hârtie și fără a desena o linie de două ori (în plus: să terminăm desenul în punctul în care l-am început)?

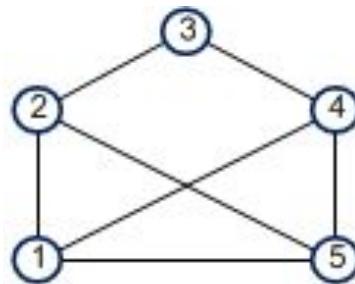
- tăierea unui material

Problema celor 7 poduri din Königsberg

Interpretare

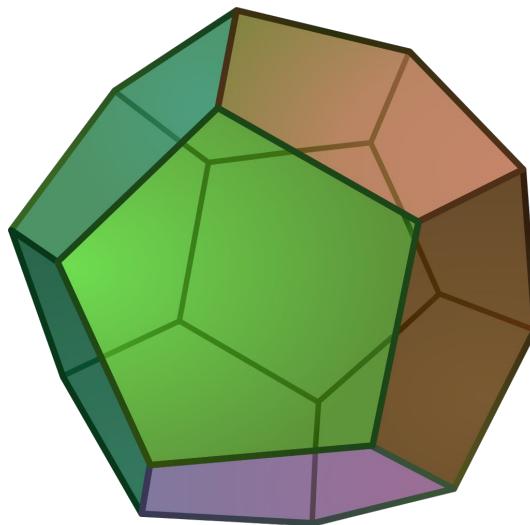
De câte ori (minim) trebuie să ridicăm pixul de pe hârtie pentru a desena diagrama?

Jocul icosian

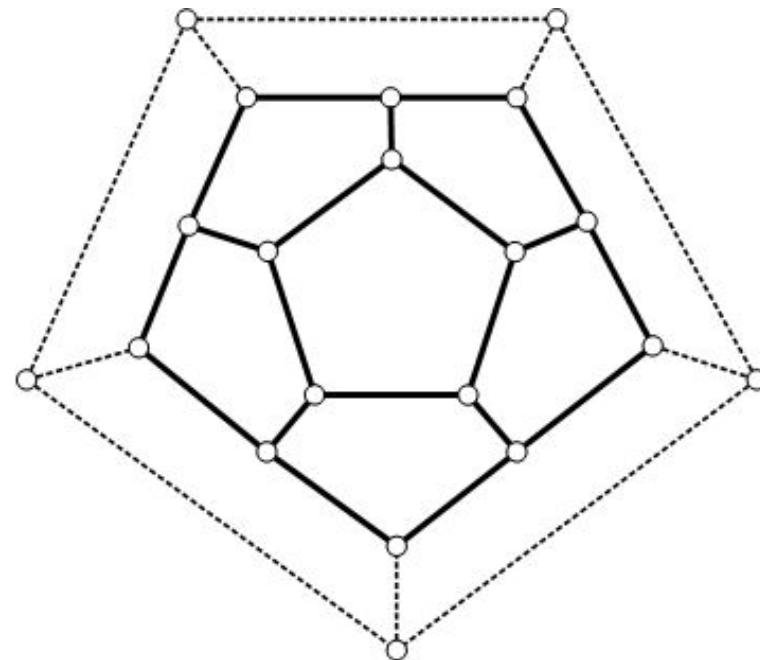
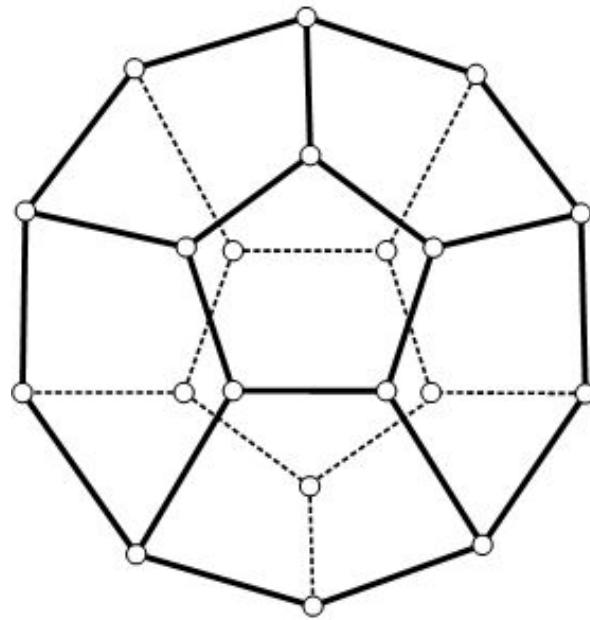
- 1856 - **Hamilton** - "voiaj în jurul lumii"

Există un traseu închis pe muchiile dodecaedrului care să treacă prin fiecare vârf o singură dată?

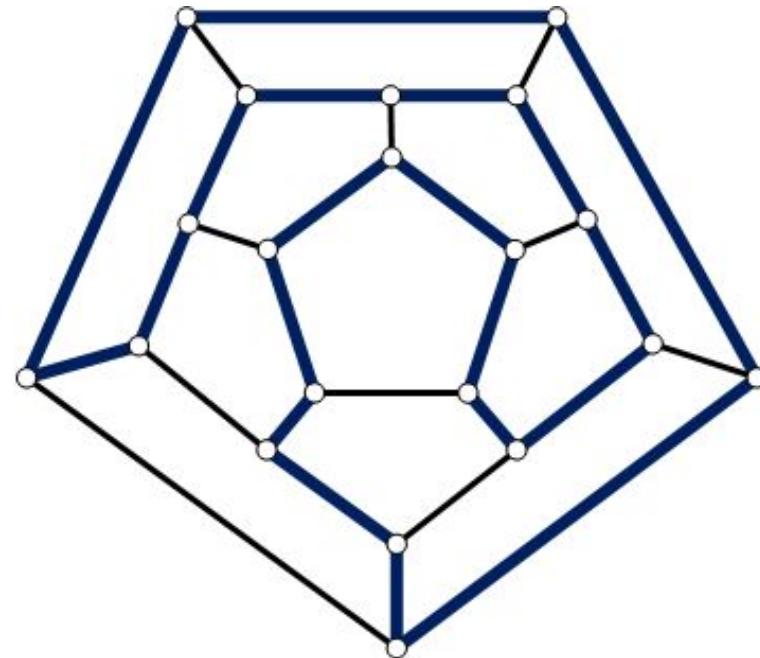
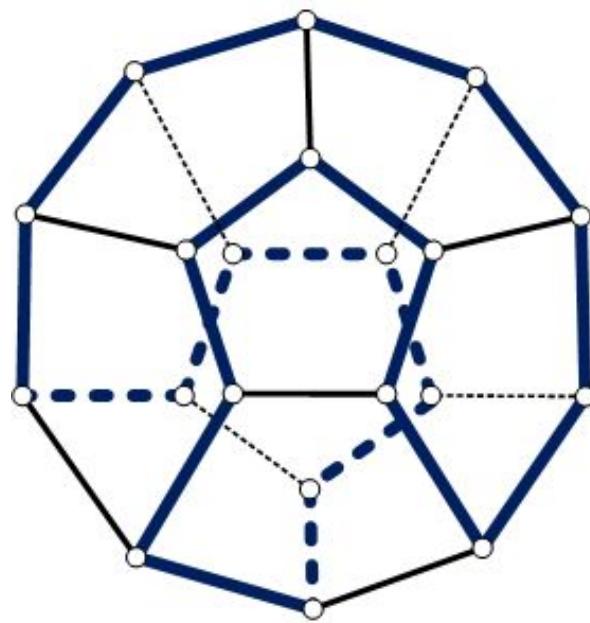

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Dodecaedru>

Jocul icosian

Jocul icosian

Jocul icosian

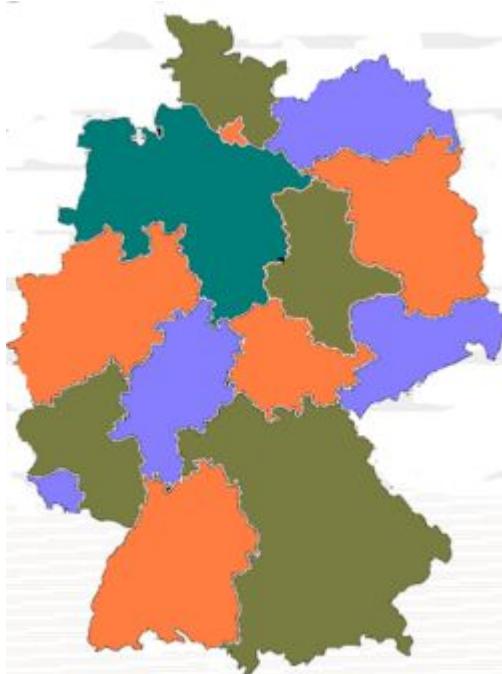
Ciclu hamiltonian - trece o singură dată prin toate vârfurile

Graf hamiltonian

Problema comis-voiajorului

Problema celor 4 culori

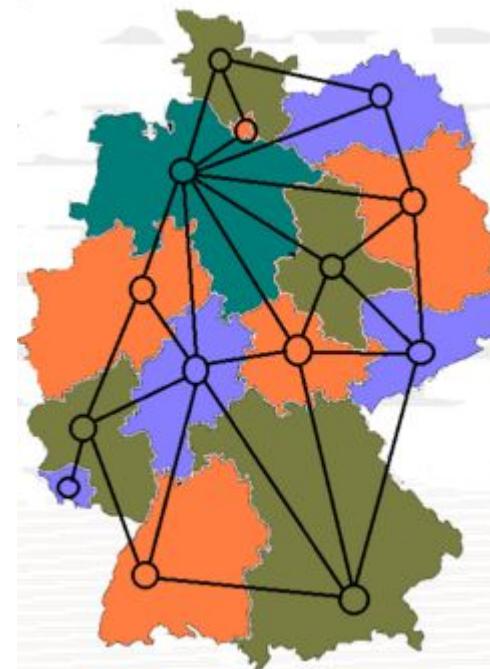
- 1852 - DeMorgan - "Problema celor 4 culori"

Se poate colora o hartă cu patru culori, astfel încât orice două țări, care au frontieră comună și care **nu se reduc la un punct**, să aibă culori diferite?

Problema celor 4 culori

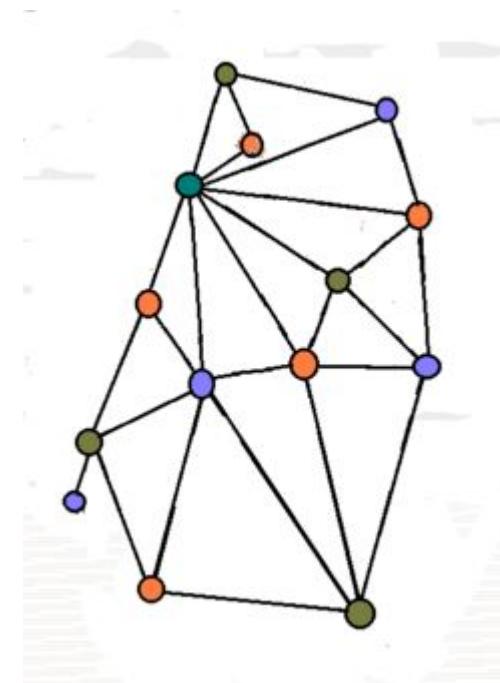
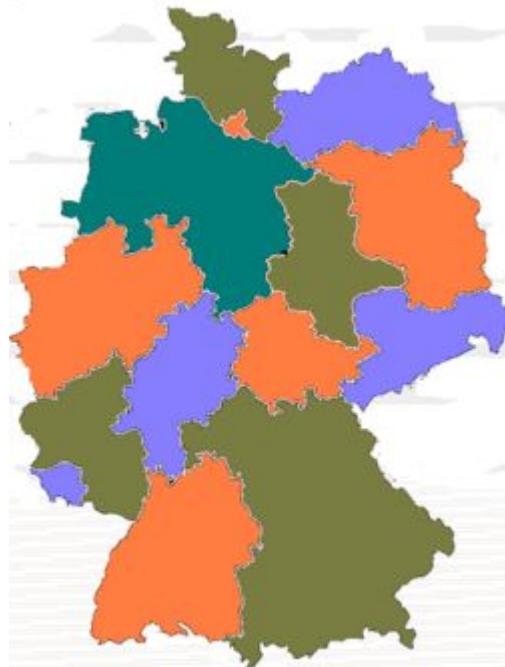
- 1852 - DeMorgan - "Problema celor 4 culori"

https://en.citizendium.org/wiki/Four_color_theorem

Problema celor 4 culori

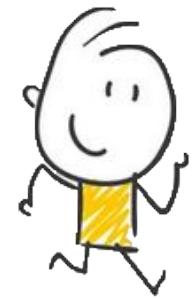
- 1852 - DeMorgan - "Problema celor 4 culori"

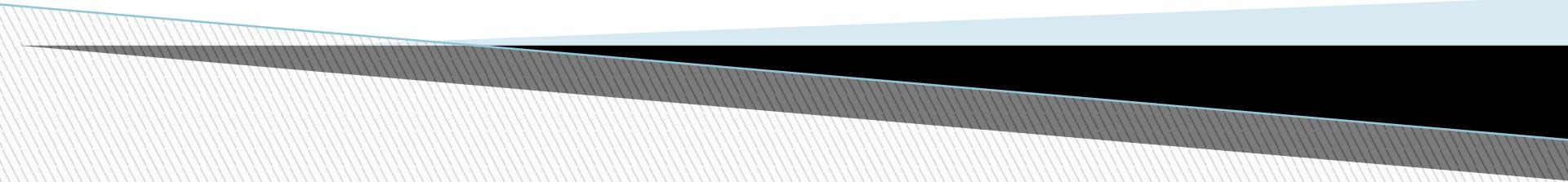
https://en.citizendium.org/wiki/Four_color_theorem

Problema celor 4 culori

- **Problema celor 4 culori - Appel și Haken au răspuns afirmativ, în 1976, cu ajutorul calculatorului**

Noțiuni introductive

Multiset

- S o mulțime (finită) nevidă
- **Multiset**
  - **Intuitiv: O “mulțime” unde elementele se pot repeta**

Multiset

□ S o mulțime (finită) nevidă

□ **Multiset**

- $R = (S, r)$, $r : S \rightarrow \mathbb{N}$ **funcție de multiplicitate**

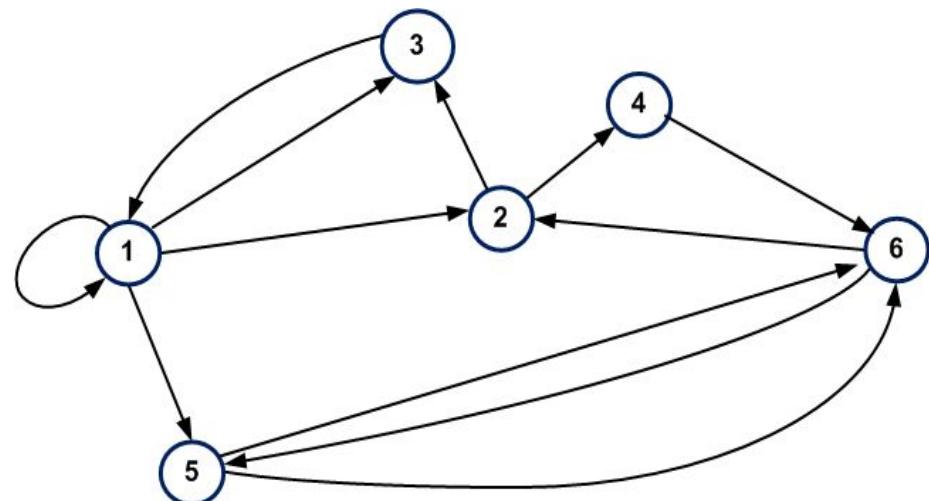
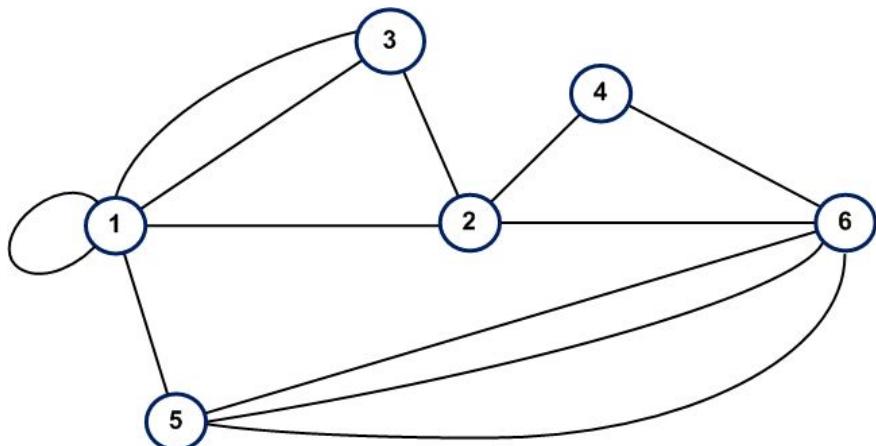
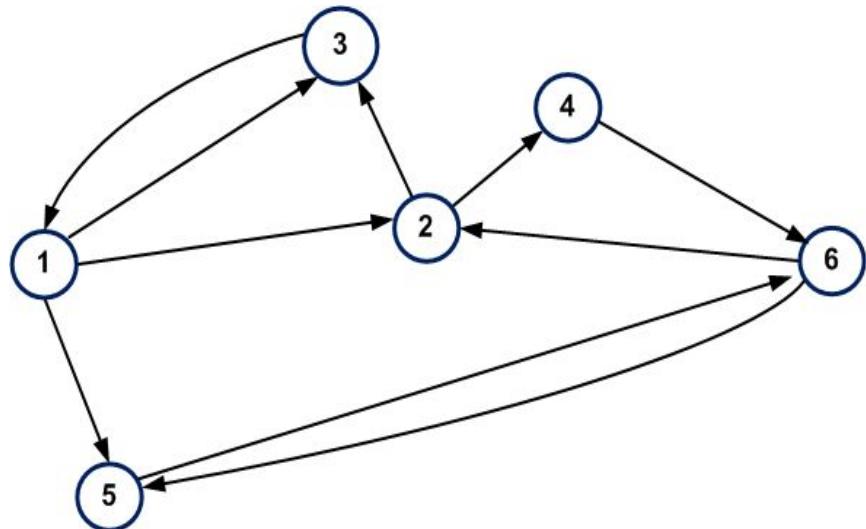
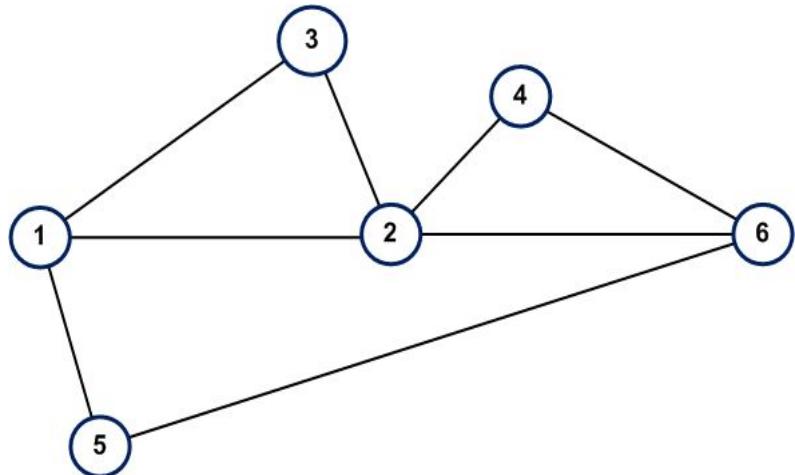
□ **Notație**

- $R = \{x^{r(x)} \mid x \in S\}$

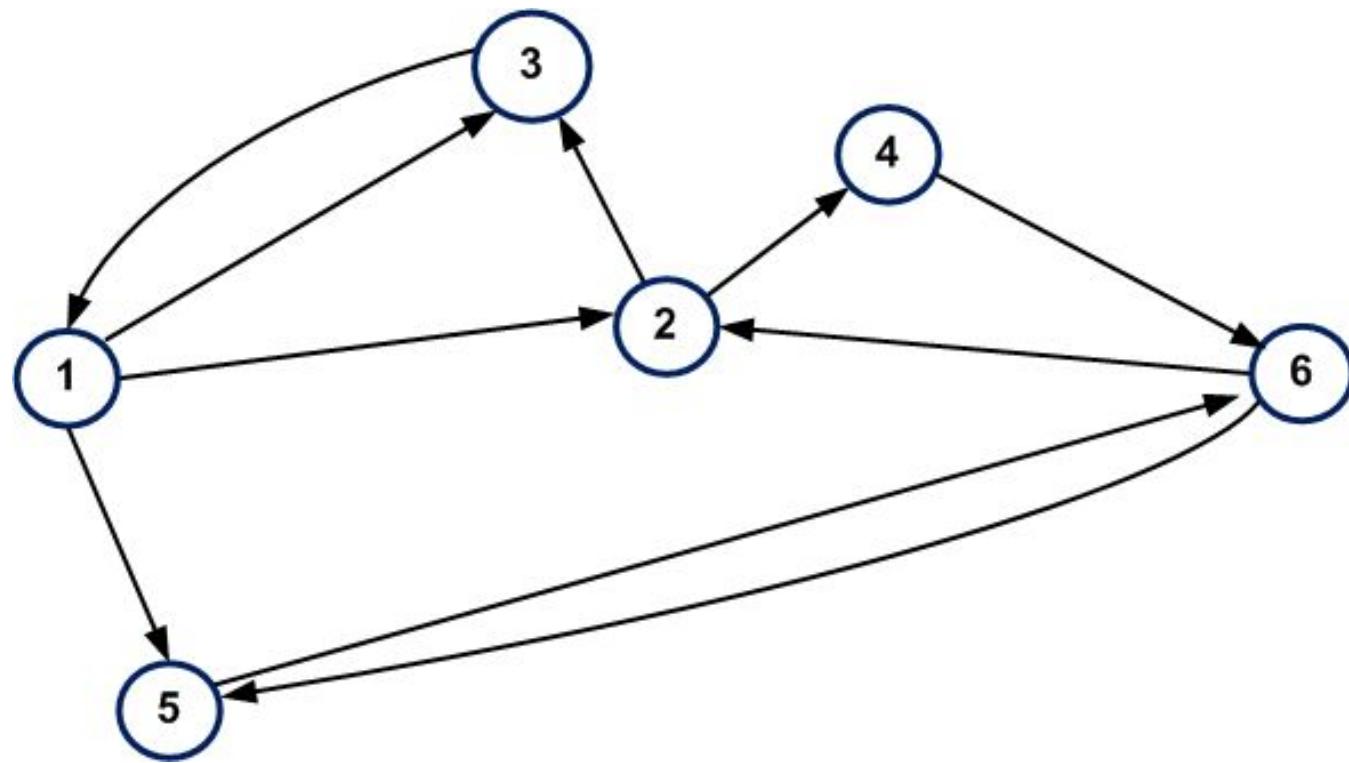
Multiset

□ Exemplu

- $S = \{1, 2, 3, 4, 5\}$
  - $R = \{2^2, 3, 5^3\}$
- $|R| = 2+1+3 = 6$ – suma multiplicităților
- $1 \notin R$

Graf orientat

Graf orientat

- **Graf orientat:** $G = (V, E)$
  - **V – finită**
  - **E - perechi (ordonate) de 2 elemente distincte din V**
  - $v \in V$ - **vârf**
  - $e = (u, v) = uv$ - **arc**
    - $u = e^-$ - **vârf inițial / origine / extremitate inițială**
    - $v = e^+$ - **vârf final / terminus / extremitate finală**

Graf orientat

□ $G = (V, E)$

◦ $d_G^-(u)$ - **grad interior**

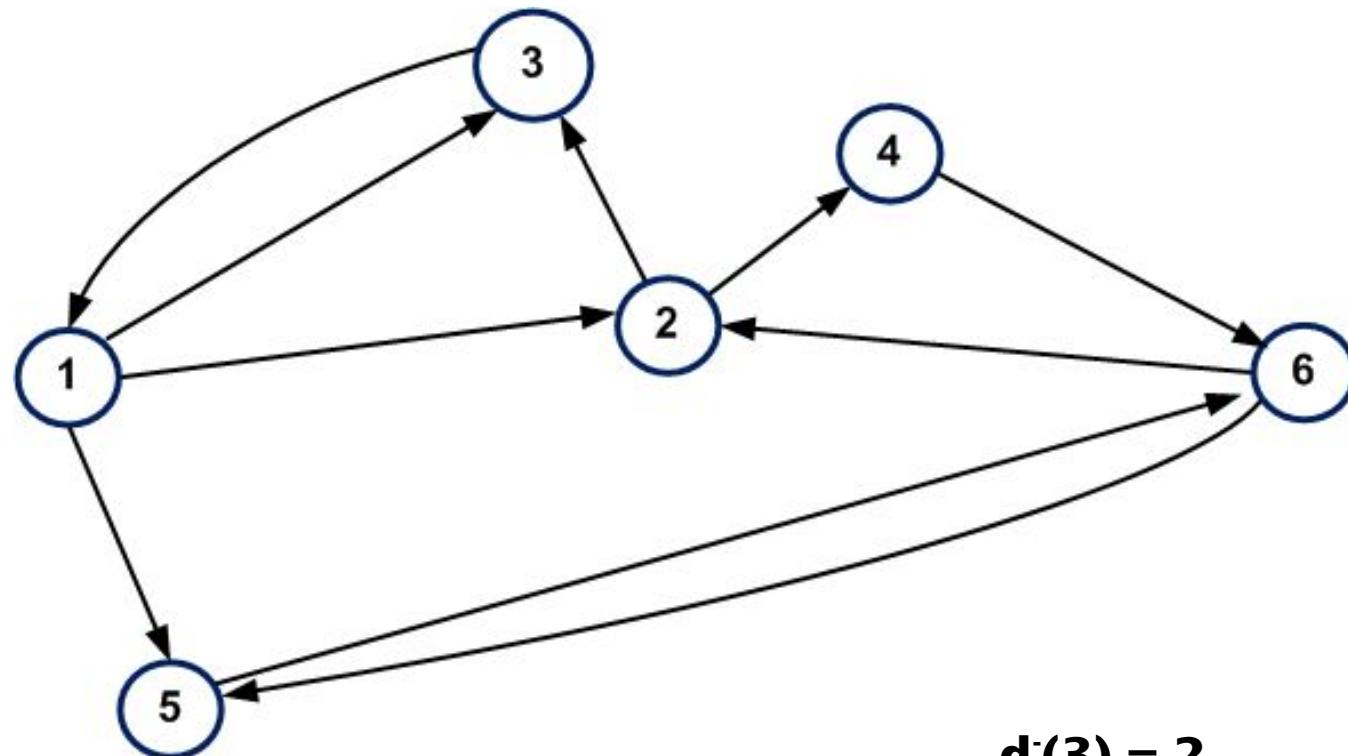
$$d_G^-(u) = |\{e \in E \mid u \text{ extremitate finala pentru } e\}|$$

◦ $d_G^+(u)$ - **grad exterior**

$$d_G^+(u) = |\{e \in E \mid u \text{ extremitate initiala pentru } e\}|$$

◦ $d_G(u)$ - **grad**

$$d_G(u) = d_G^+(u) + d_G^-(u)$$

$$d^-(3) = 2$$

$$d^+(3) = 1$$

Graf orientat

- Are loc relația

$$\sum_{u \in V} d_G^-(u) = \sum_{u \in V} d_G^+(u) = |E|$$

Multisetul gradelor

□ **G orientat, $V = \{v_1, v_2, \dots, v_n\}$**

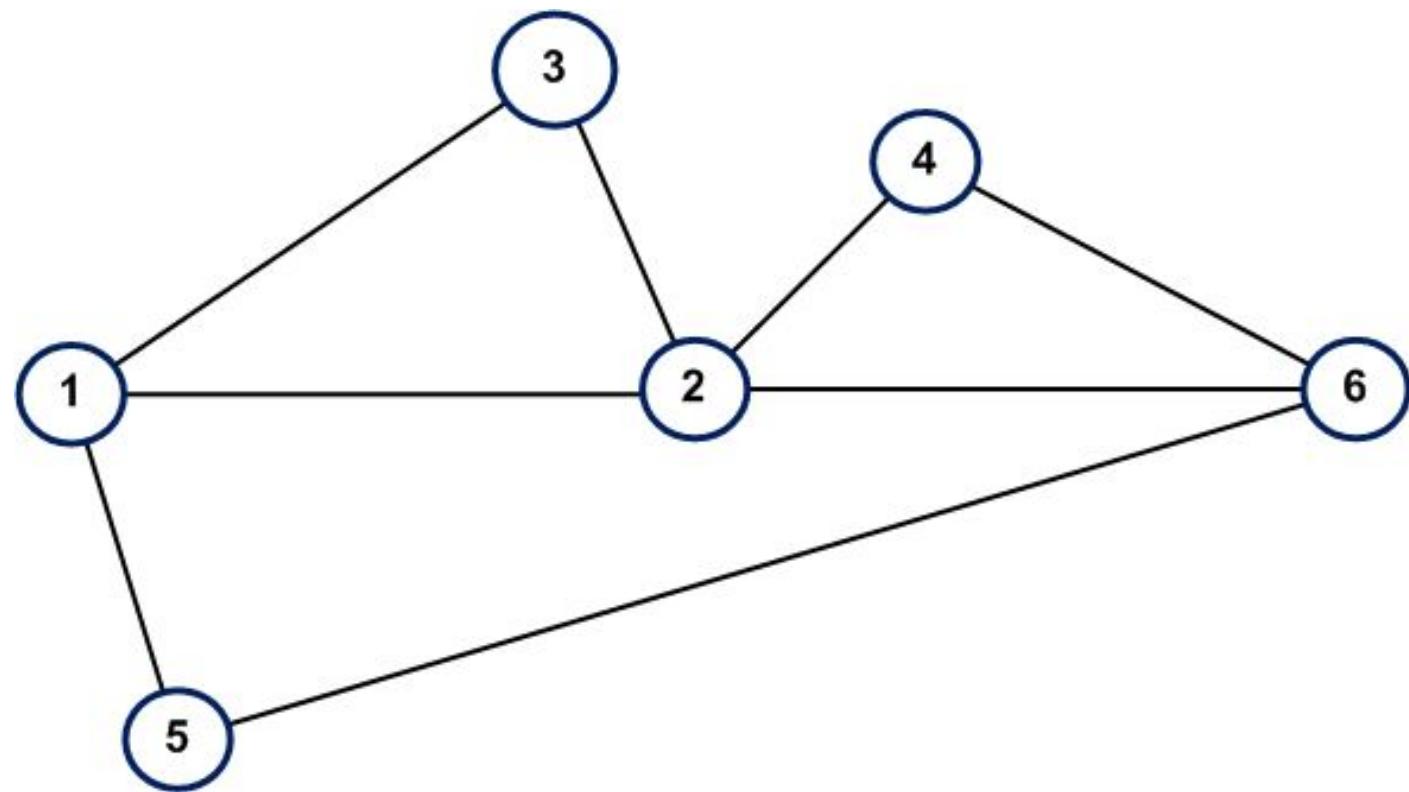
- **Multisetul gradelor interioare**

$$s^-(G) = \{d_G^-(v_1), \dots, d_G^-(v_n)\}$$

- **Multisetul gradelor exterioare**

$$s^+(G) = \{d_G^+(v_1), \dots, d_G^+(v_n)\}$$

Graf neorientat

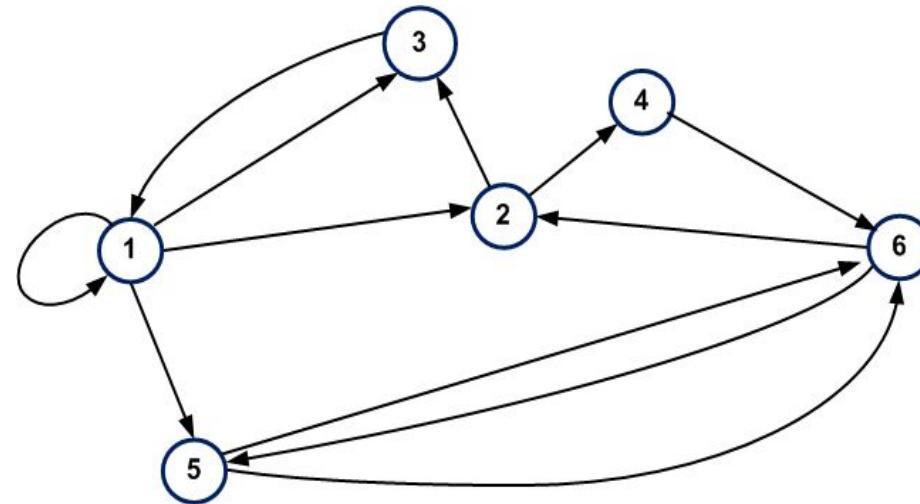
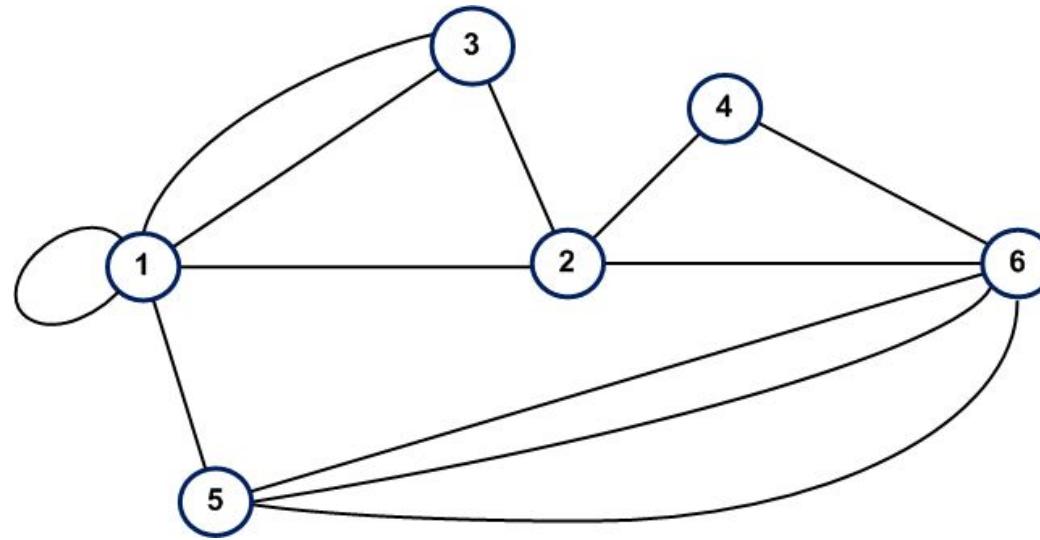
Graf neorientat

- **Graf neorientat:** $G = (V, E)$
  - **V - finită**
  - **E - submulțimi de 2 elemente (distingute) din V**
  - $v \in V$ - **vârf / nod**
  - $e = \{u,v\} = uv$ - **muchie**
    - u, v - **capete / extremități**

Notății

- $V(G), E(G)$
- $e = uv$

Multigraf neorientat/orientat

Multigraf

□ $\mathbf{G} = (\mathbf{V}, \mathbf{E}, \mathbf{r})$

$r(e)$ – **multiplicitatea muchiei e**

Multigraf neorientat

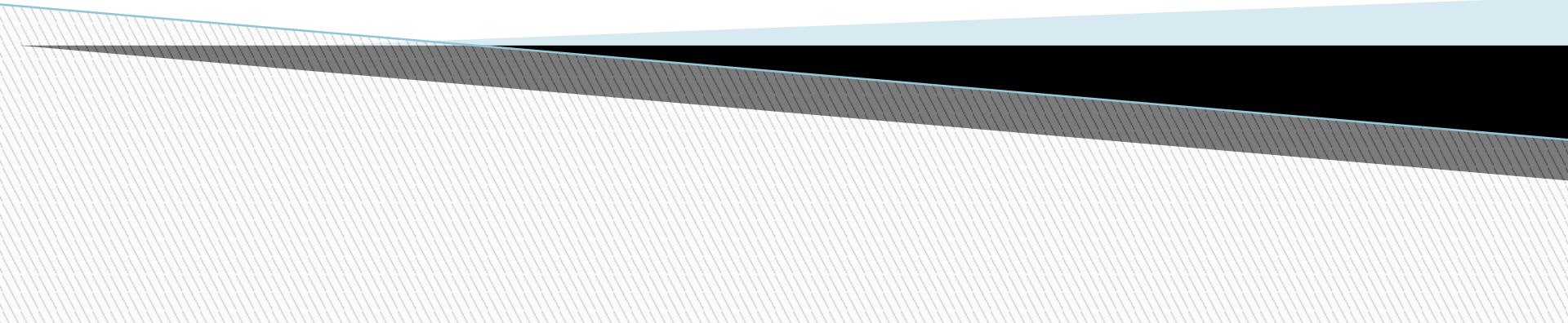
□ $\mathbf{G} = (\mathbf{V}, \mathbf{E}, \mathbf{r})$

$r(e)$ – multiplicitatea muchiei e

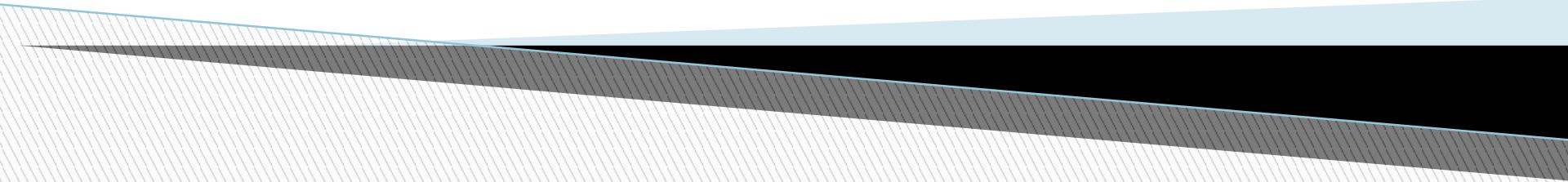
- $e = \{u, u\}$ = **bucă**
- e cu $r(e) > 1$ = **muchie multiplă**

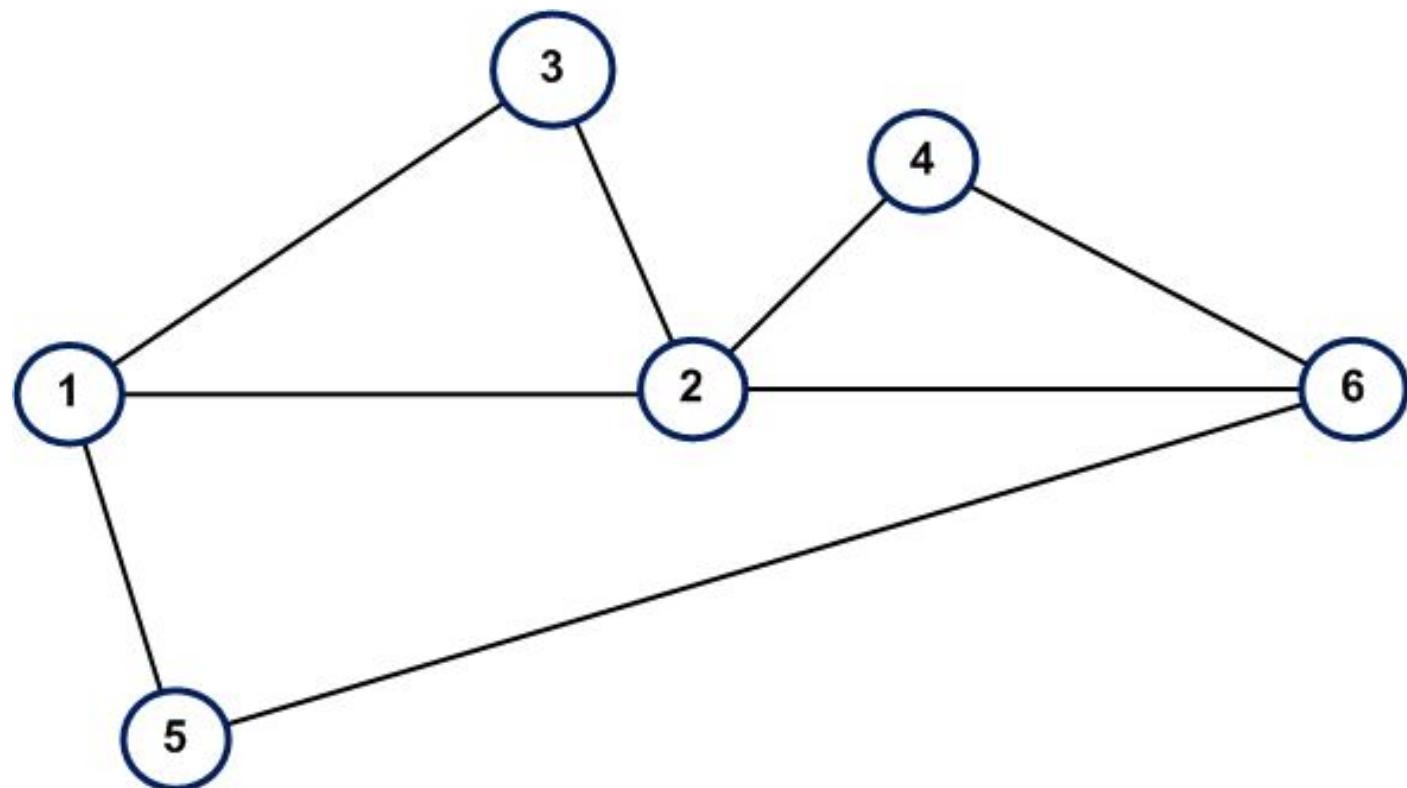
$$d_G(u) = |\{e \in E \mid e \text{ nu este buclă a lui } u\}| + 2 \cdot |\{e \in E \mid e \text{ este buclă a lui } u\}|$$

Alte noțiuni fundamentale

Adiacență. Încidență

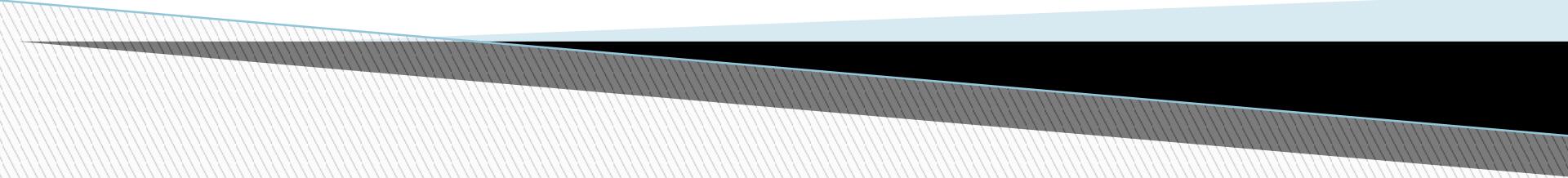
Adiacență. Incidentă

- Fie $G = (V, E)$ un graf **neorientat**
  - u și $v \in V$ sunt **adiacente** dacă $uv \in E$
  - Un **vecin** al lui $u \in V$ este un vârf adiacent cu el
  - **Notatie** $N_G(u) =$ mulțimea vecinilor lui u

Adiacență. Incidentă

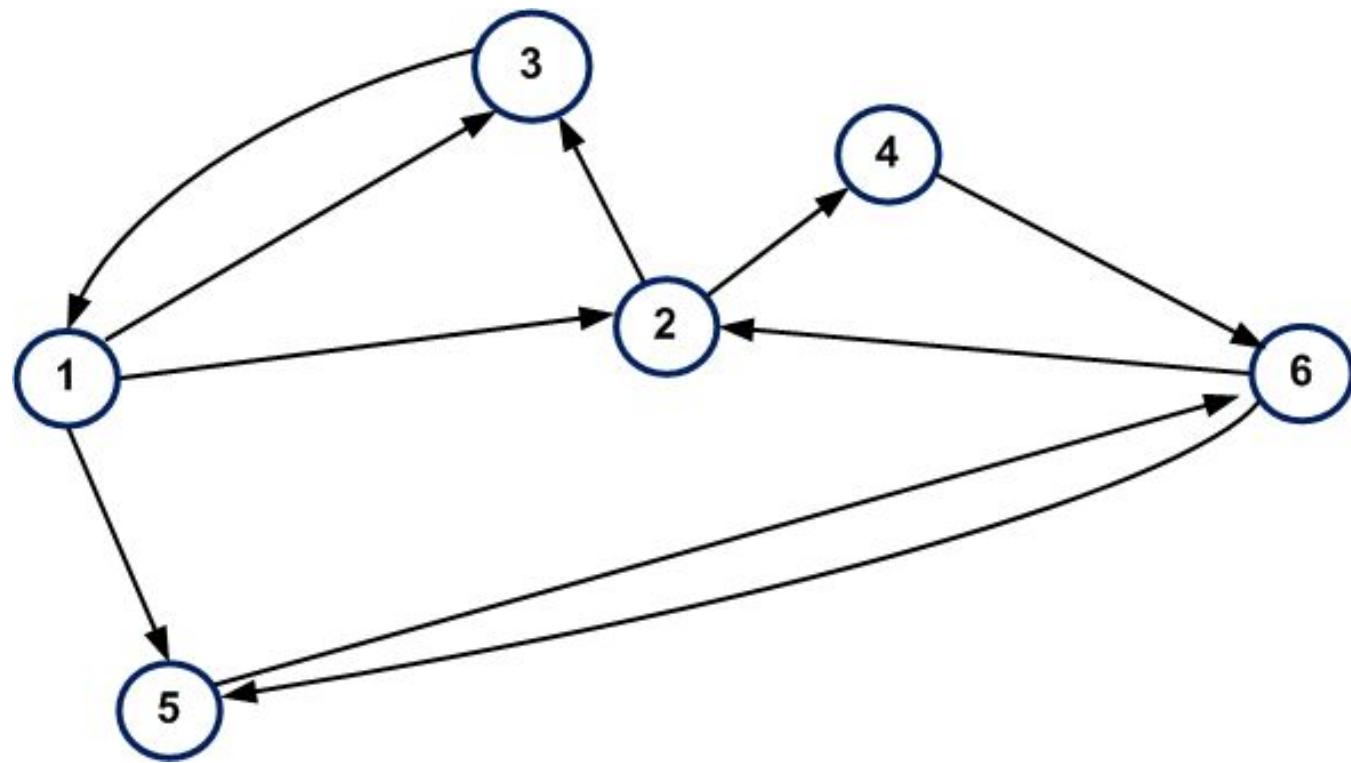
- Fie $G = (V, E)$ un graf **neorientat**
  - O muchie $e \in E$ este **incidentă** cu un vârf u dacă u este extremitate a lui e
  - e și $f \in E$ sunt **adiacente** dacă există un vârf în care sunt incidente (au o extremitate în comun)

Drumuri. Circuite

Drumuri. Circuite

- **Drum (walk)**
- **Drum simplu (trail)**
- **Drum elementar (path)**
- **Circuit + elementar**
- **Lungimea unui drum**
- **Distanță între două vârfuri**

Drumuri. Circuite

Fie G un graf **orientat**

- Un **drum** este o secvență P de vârfuri

$$P = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k]$$

unde $v_1, \dots, v_k \in V(G)$

cu proprietatea că între oricare două vârfuri consecutive există arc:

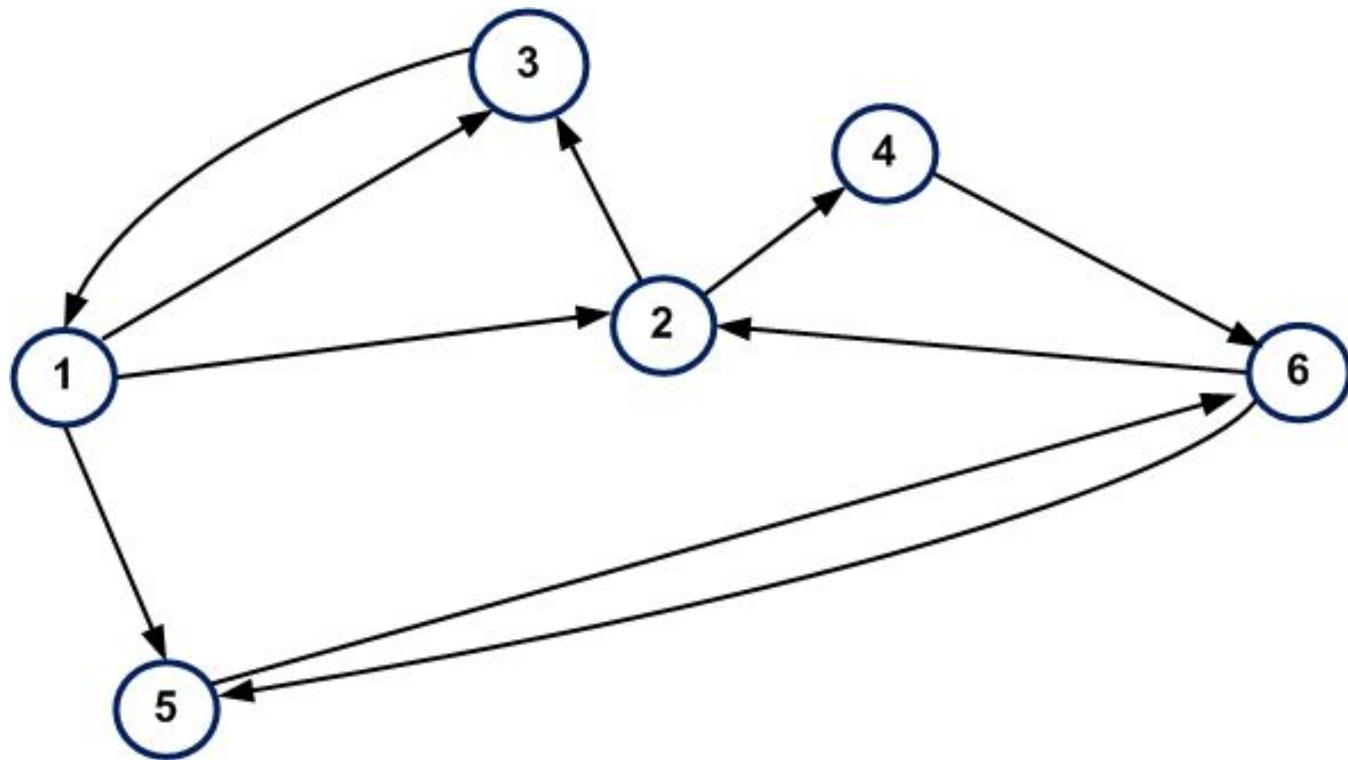
$$(v_i, v_{i+1}) \in E(G), \forall i \in \{1, \dots, k - 1\}$$

Drumuri. Circuite

Fie G un graf **orientat și un drum**

$$P = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k]$$

- P este **drum simplu** dacă nu conține un arc de mai multe ori ($(v_i, v_{i+1}) \neq (v_j, v_{j+1})$, $\forall i \neq j$)
- P este **drum elementar** dacă nu conține un vârf de mai multe ori ($v_i \neq v_j$, $\forall i \neq j$)

[1, 2, 4, 6, 2, 4] - drum care nu este simplu

[1, 2, 4, 6, 2, 3] - drum simplu care nu este elementar

[1, 2, 4, 6] - drum elementar

Drumuri. Circuite

$$P = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k]$$

- **Lungimea** lui $P = l(P) = k-1$ (cardinalul multisetului arcelor lui P)
- v_1 și v_k se numesc **capetele/ extremitățile** lui P
- P se numește și **v_1-v_k lanț**

Drumuri. Circuite

$$P = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k]$$

□ Notăm

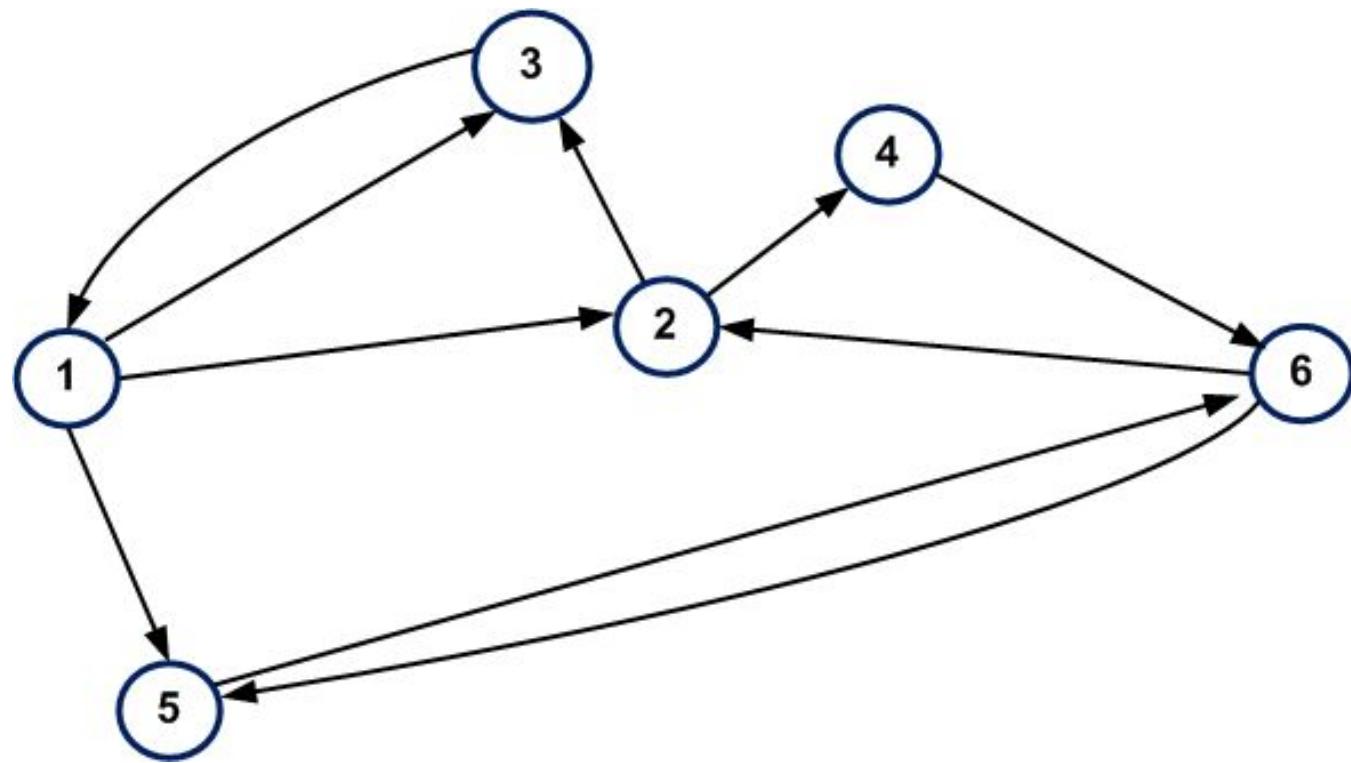
- $V(P) = \{v_1, v_2, \dots, v_k\}$
- $e_i = (v_i, v_{i+1})$
- $E(P) = \{e_1, e_2, \dots, e_{k-1}\}$

Drumuri. Circuite

- Pentru două vârfuri u și v definim **distanța de la u la v** astfel:

$$d_G(u, v) = \begin{cases} 0, & \text{daca } u = v \\ \infty, & \text{daca nu există } u - v \text{ drum în } G \\ \min\{l(P) \mid P \text{ este } u - v \text{ drum în } G\}, & \text{altfel} \end{cases}$$

(cea mai mică lungime a unui u - v drum)

Drumuri. Circuite

- Pentru două vârfuri u și v definim **distanța de la u la v** astfel:

$$d_G(u, v) = \begin{cases} 0, & \text{daca } u = v \\ \infty, & \text{daca nu există } u - v \text{ drum în } G \\ \min\{l(P) \mid P \text{ este } u - v \text{ drum în } G\}, & \text{altfel} \end{cases}$$

(cea mai mică lungime a unui $u - v$ drum)

- ▶ Un $u - v$ drum de lungime $d_G(u, v)$ se numește **drum minim de la u la v**
- ▶ Vom nota și $d(u, v)$ dacă G se deduce din context

Drumuri. Circuite

- Un **circuit** este un drum simplu cu capetele identice

$$C = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k, v_1]$$

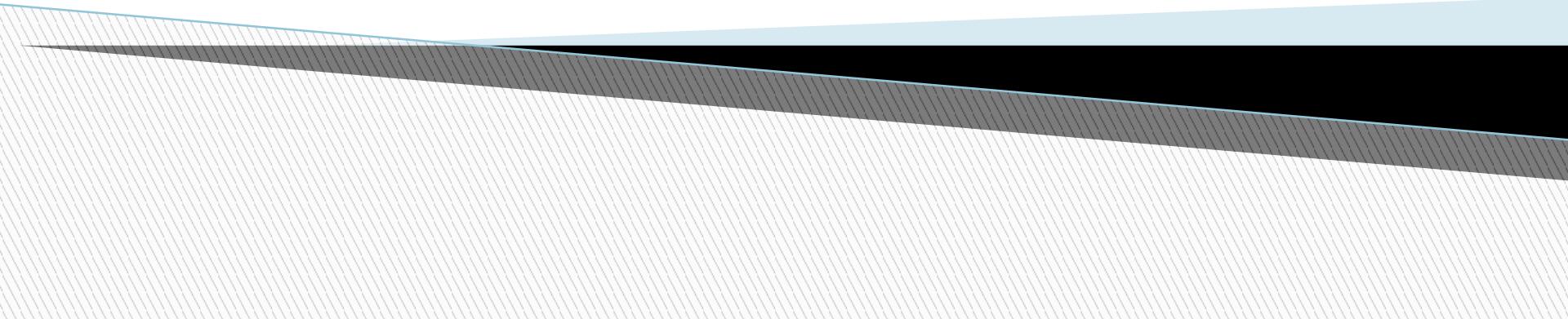
- **Circuit elementar**

- **Notării** $V(C)$, $E(C)$

Drumuri. Circuite

- Un **circuit** este un drum simplu cu capetele identice
- $C = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k, v_1]$
- C este **circuit simplu** - dacă drumul asociat este simplu
- **Circuit elementar**
- **Notării** $V(C)$, $E(C)$

Lanțuri. Cicluri

Lanțuri. Cicluri

Pentru G graf **neorientat** – **noțiuni similare**

- Un **lanț** este o secvență P de vârfuri cu proprietatea că oricare două vârfuri consecutive sunt adiacente

$$P = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k]$$

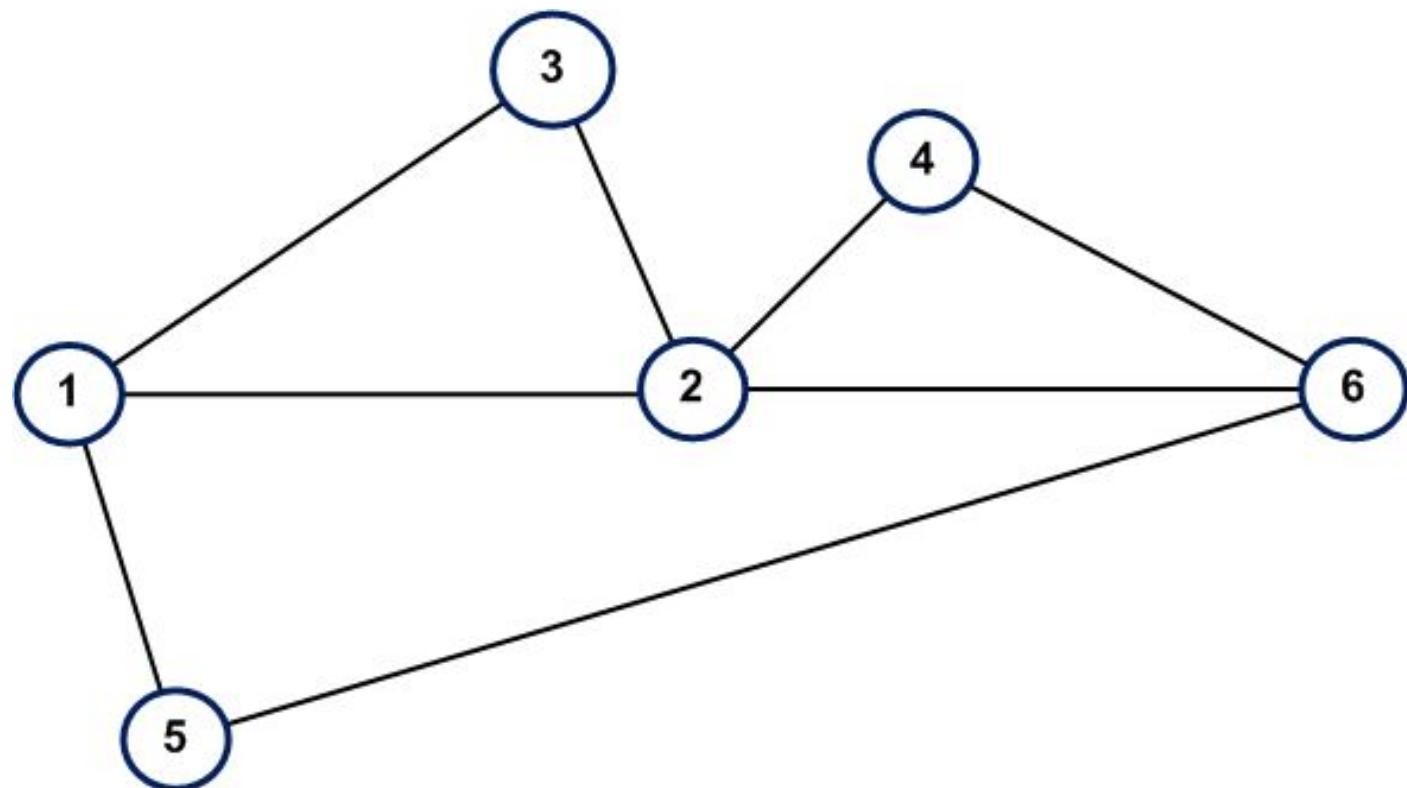
- **lanț simplu / lanț elementar / lungime**
- **ciclu / ciclu elementar**
- **distanță / lanț minim**

Lanțuri. Cicluri

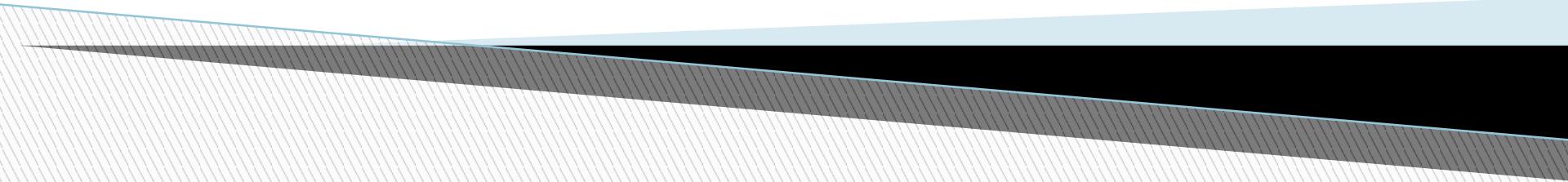
Observație

- În cazul unui graf simplu putem descrie un lanț/ciclu doar ca o **succesiune de vârfuri** (fără a mai preciza și muchiile):

$$P = [v_1, v_2, \dots, v_{k-1}, v_k]$$

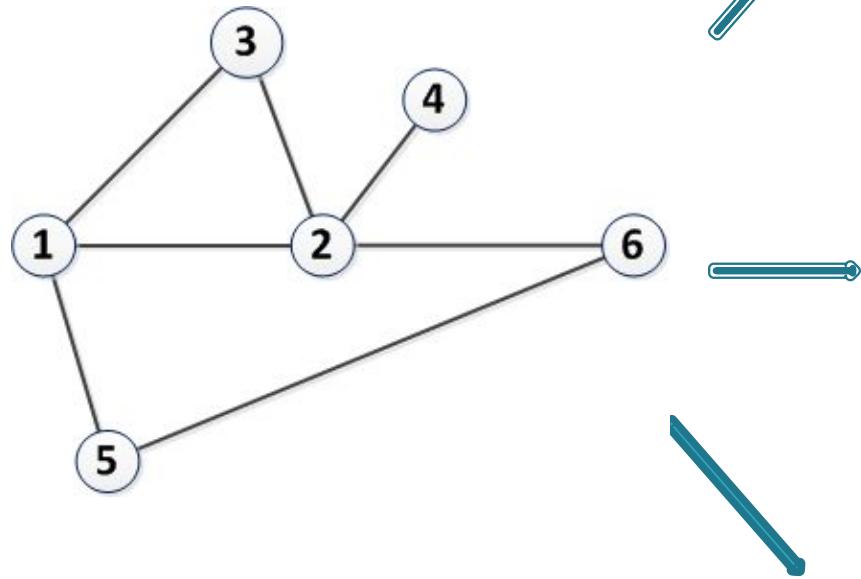
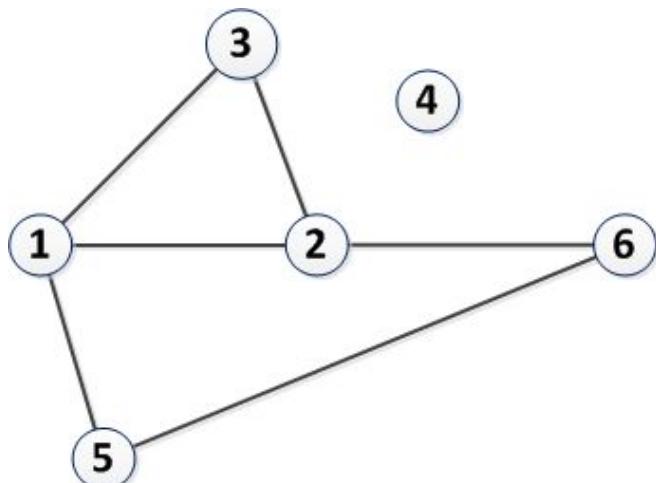
Graf parțial. Subgraf. Conexitate

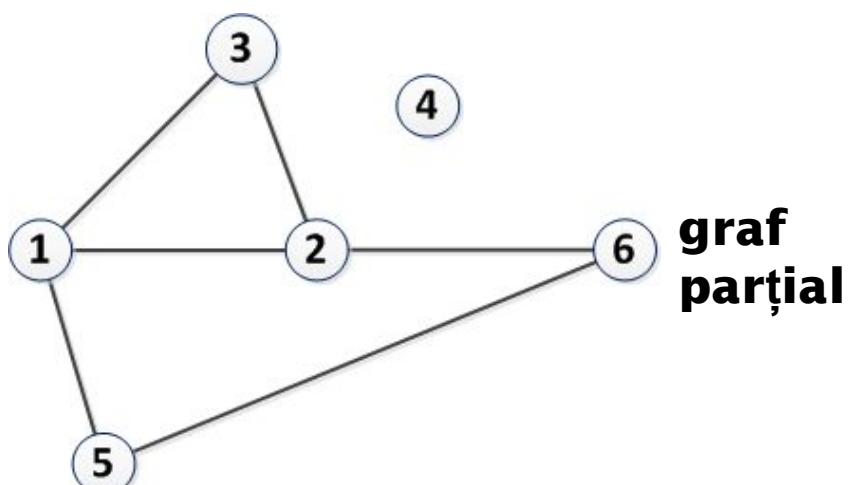

Graf parțial. Subgraf

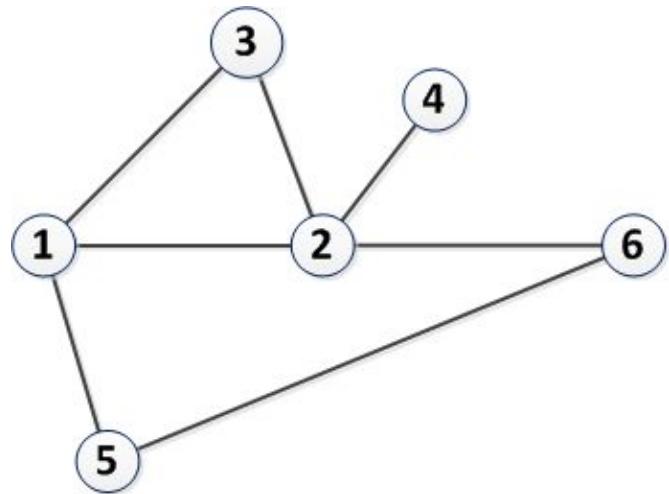
- **graf parțial**
- **subgraf**
- **subgraf induc**

**graf
parțial**

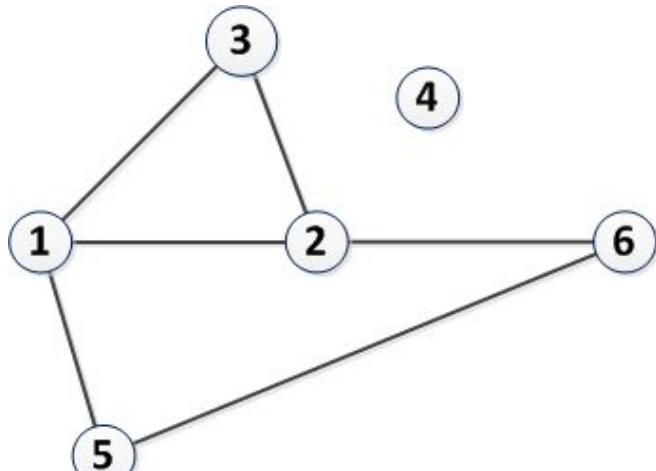

**graf
parțial**

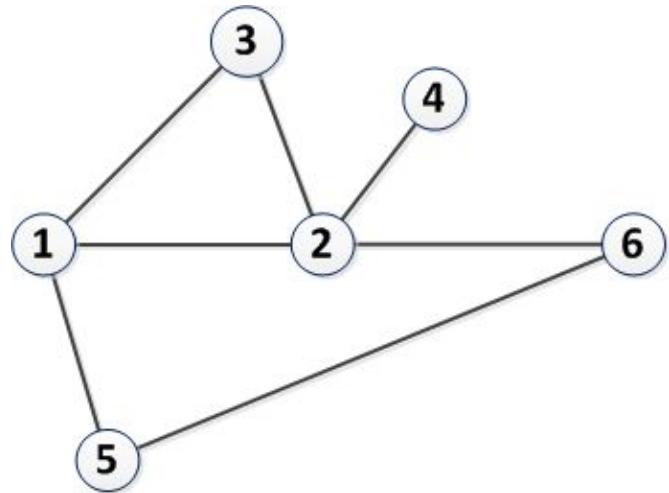

**subgr
af**

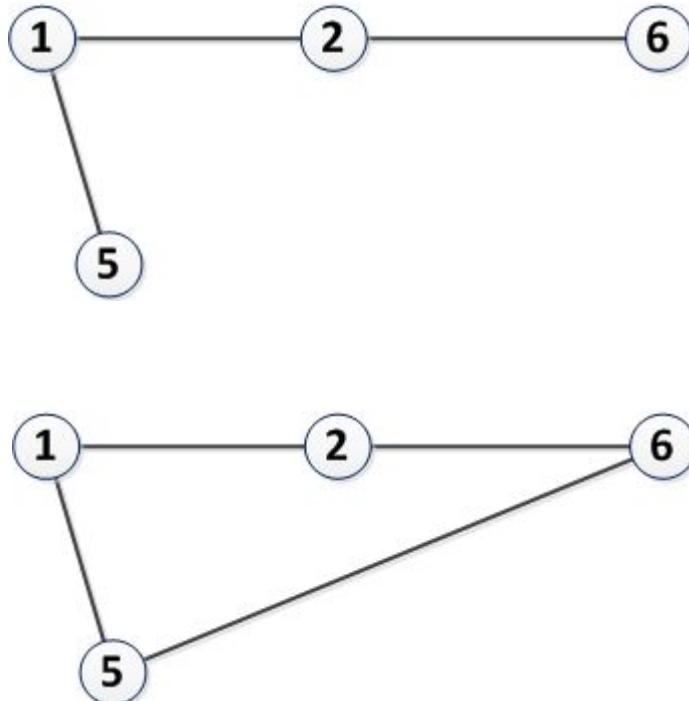
**graf
parțial**

**subgr
af**

**subgra
f
indus
de
{1,2,5,6
}**

Graf parțial. Subgraf

Fie $G = (V, E)$ și $G_1 = (V_1, E_1)$ două grafuri

- G_1 este **graf parțial** al lui G (vom nota $G_1 \leq G$) dacă
 $V_1 = V, E_1 \subseteq E$

Graf parțial. Subgraf

□

Fie $G = (V, E)$ și $G_1 = (V_1, E_1)$ două grafuri

- ▶ G_1 este **graf parțial** al lui G (vom nota $G_1 \leq G$) dacă

$$V_1 = V, \quad E_1 \subseteq E$$

- ▶ G_1 este **subgraf** al lui G (vom nota $G_1 \prec G$) dacă

$$V_1 \subseteq V, \quad E_1 \subseteq E$$

Graf parțial. Subgraf

□

Fie $G = (V, E)$ și $G_1 = (V_1, E_1)$ două grafuri

- ▶ G_1 este **graf parțial** al lui G (vom nota $G_1 \leq G$) dacă

$$V_1 = V, \quad E_1 \subseteq E$$

- ▶ G_1 este **subgraf** al lui G (vom nota $G_1 \prec G$) dacă

$$V_1 \subseteq V, \quad E_1 \subseteq E$$

- ▶ G_1 este **subgraf induș de V_1 în G** (vom nota $G_1 = G[V_1]$) dacă

$$V_1 \subseteq V,$$

$$E_1 = \{e \mid e \in E(G), e \text{ are ambele extremități în } V_1\}$$

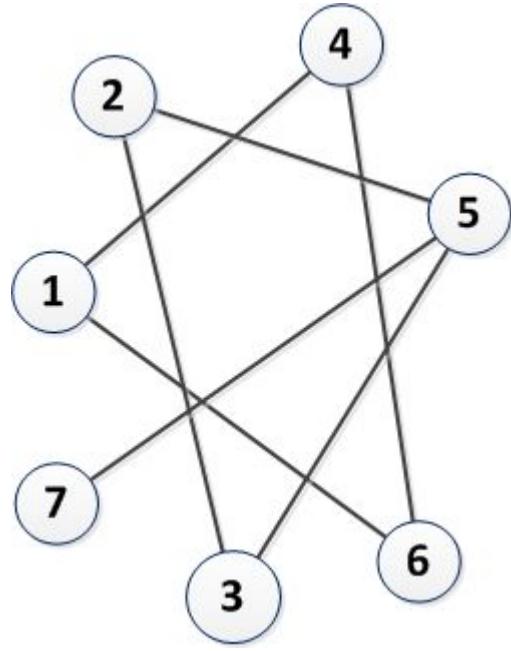
(toate arcele/muchiile cu extremități în V_1)

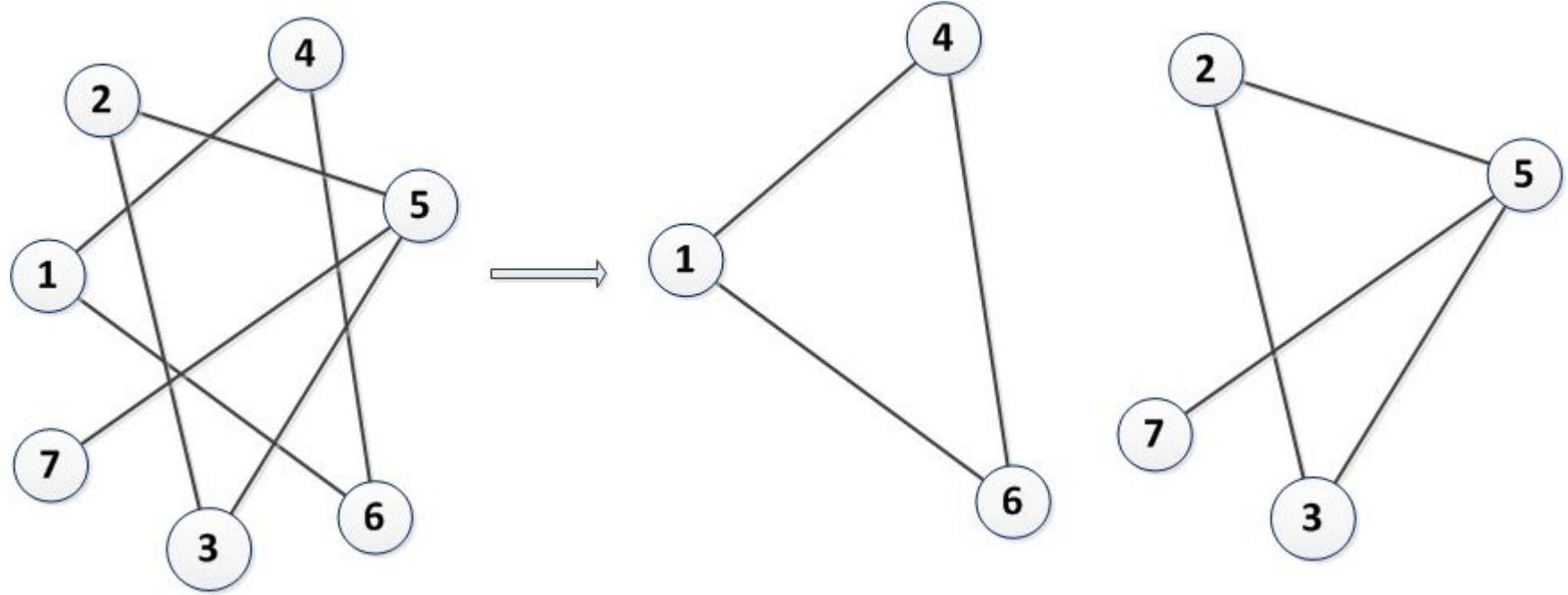
Conexitate

Fie $G = (V, E)$ un graf neorientat

- **graf conex**

- **componentă conexă**

**două componente
conexe**

Conexitate

Fie $G = (V, E)$ un graf neorientat

- G este **graf conex** dacă între orice două vârfuri distincte există un lanț

Conexitate

Fie $G = (V, E)$ un graf neorientat

- G este **graf conex** dacă între orice două vârfuri distincte există un lanț
- O **componentă conexă** a lui G este un subgraf **indus** conex maximal (care nu este inclus în alt subgraf conex)

Conexitate

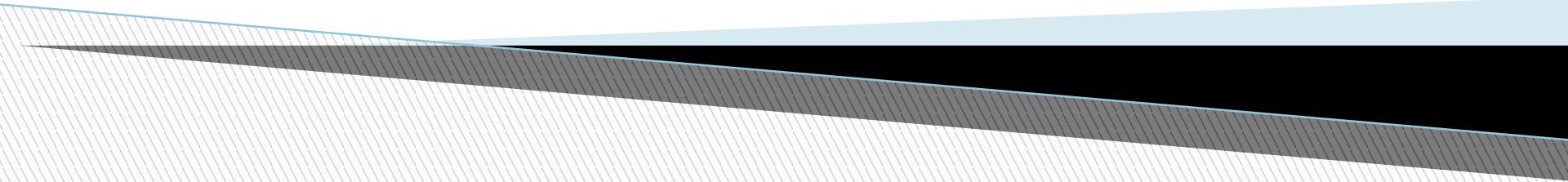
Fie $G = (V, E)$ un graf neorientat

- G este **graf conex** dacă între orice două vârfuri distincte există un lanț
- O **componentă conexă** a lui G este un subgraf inducător conex maximal (care nu este inclus în alt subgraf conex)
- Pentru cazul orientat – **tare-conexitate**

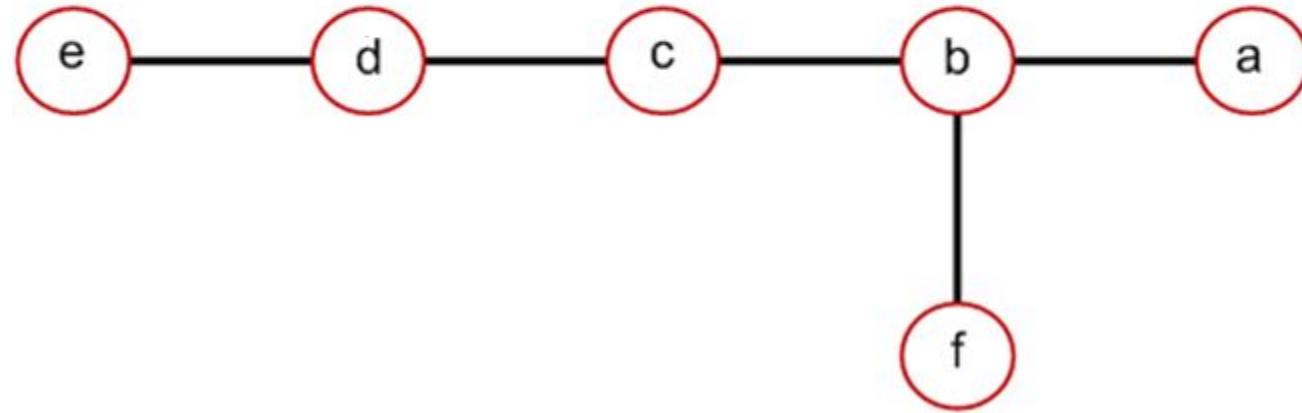
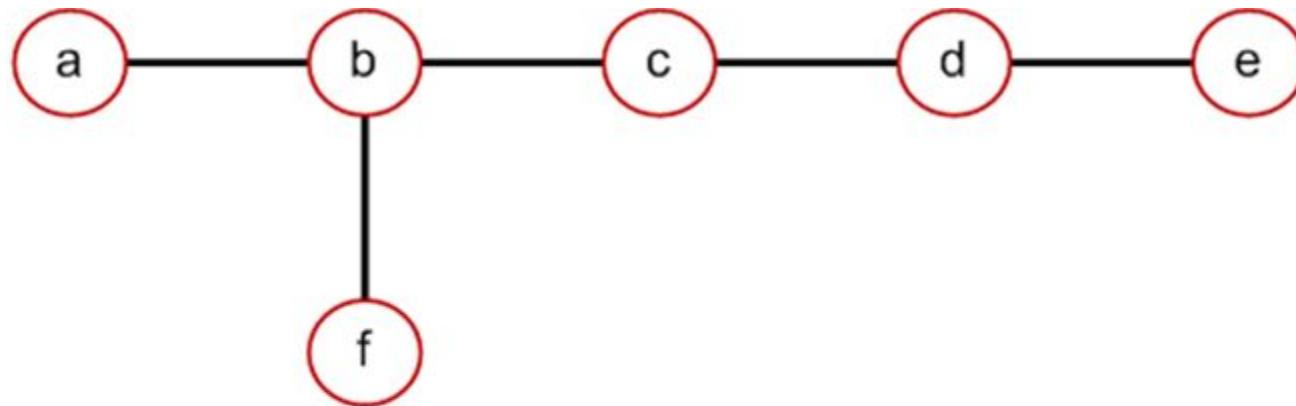
Notări

- $\mathbf{G} - v$, $v \in V(G)$
- $\mathbf{G} - e$, $e \in E(G)$
- $\mathbf{G} - V'$, $V' \subseteq V(G)$
- $\mathbf{G} - E'$, $E' \subseteq E(G)$
- $\mathbf{G} + e$

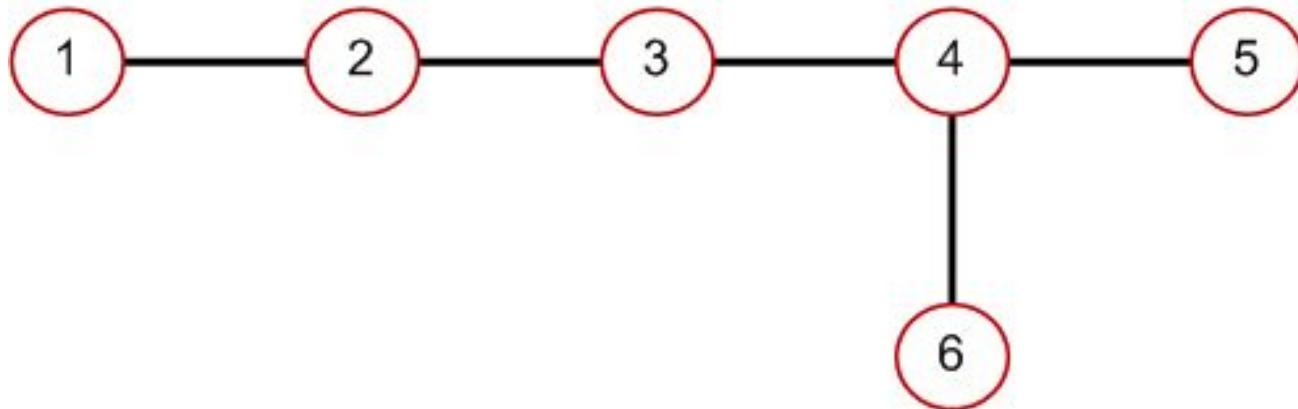
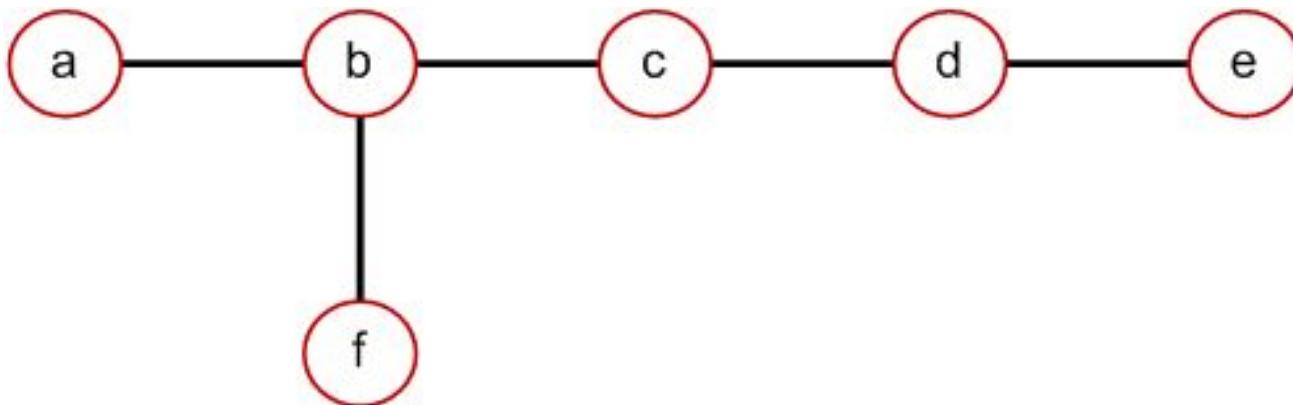
Egalitate. Izomorfism

Egalitate

Egalitate?

Izomorfism

Fie G_1, G_2 două grafuri

- $G_1 = (V_1, E_1)$
- $G_2 = (V_2, E_2)$

Grafurile G_1 și G_2 sunt **izomorfe** ($G_1 \sim G_2$) $\Leftrightarrow$
există $f : V_1 \rightarrow V_2$ bijectivă cu

$$uv \in E_1 \Leftrightarrow f(u)f(v) \in E_2$$

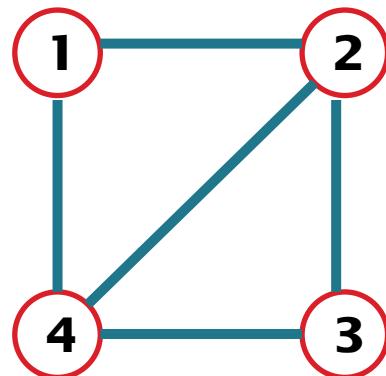
pentru orice $u, v \in V_1$

(f conservă adiacența și neadiacența)

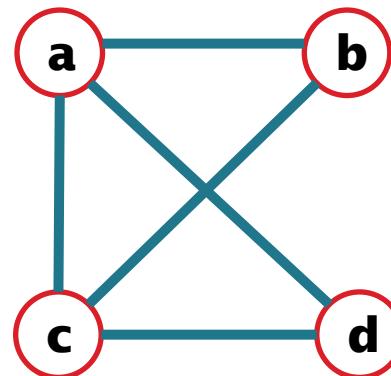
Izomorfism

Interpretare: se pot reprezenta în plan prin același desen

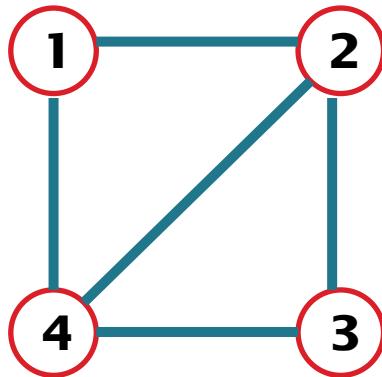
Izomorfism

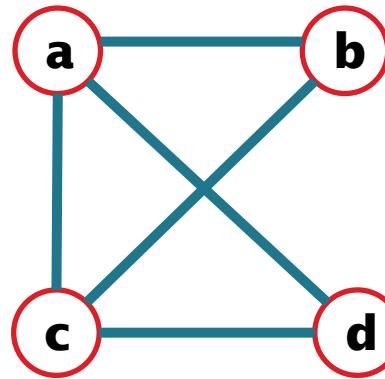
~

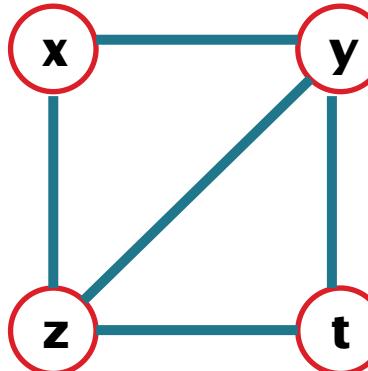
Izomorfism

~

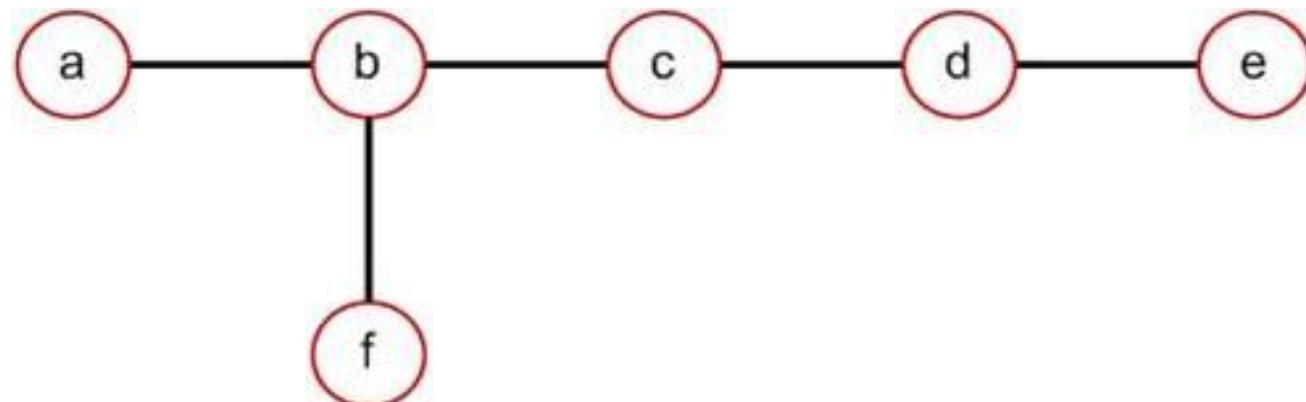
~

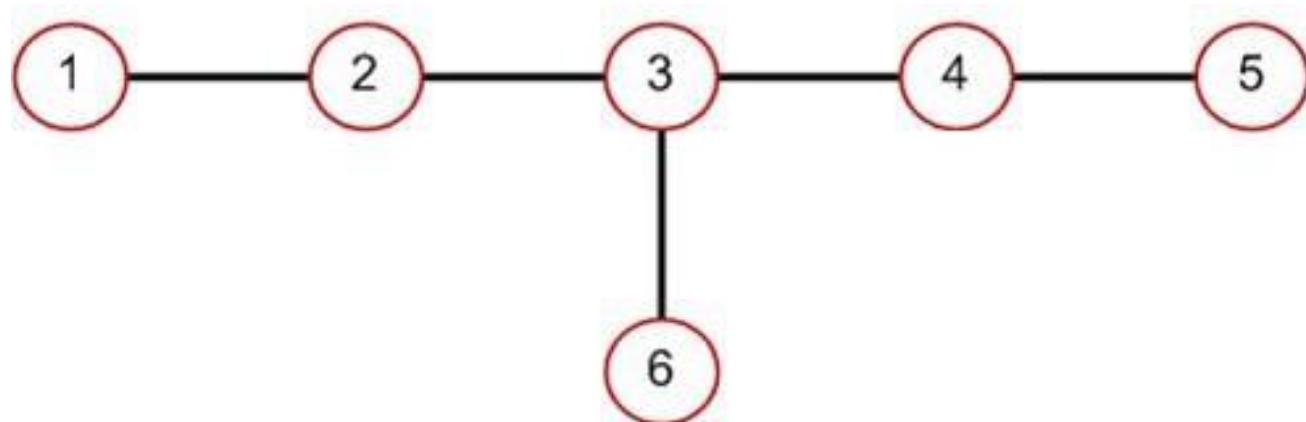
Izomorfism

- $G_1 \sim G_2 \Rightarrow s(G_1) = s(G_2)$
- $s(G_1) = s(G_2) \not\Rightarrow G_1 \sim G_2 ?$

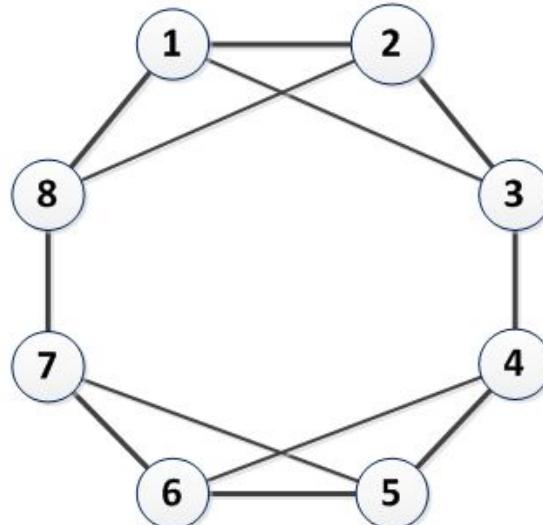
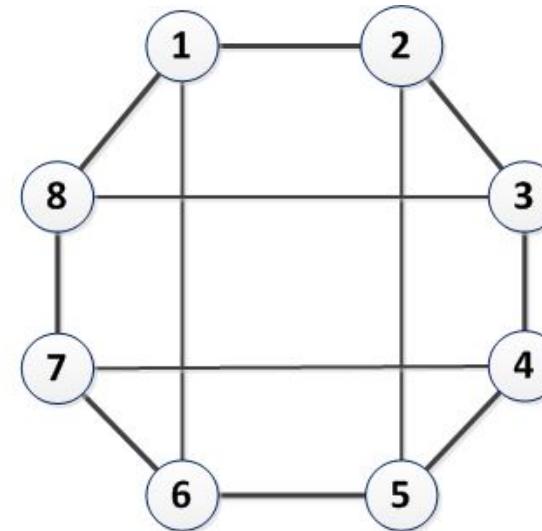
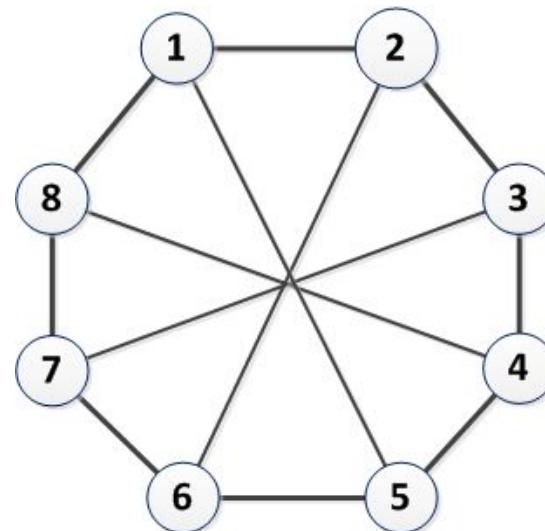
Izomorfism

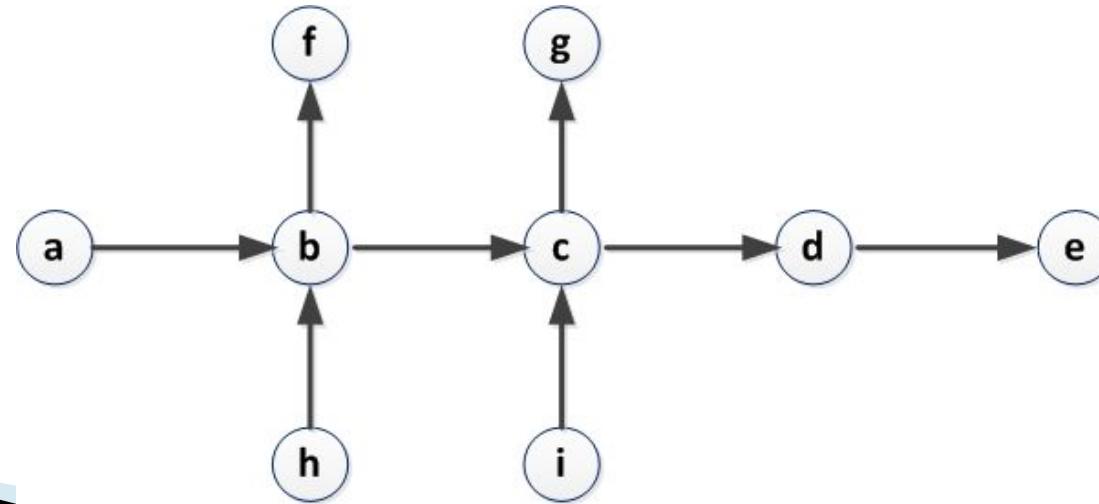
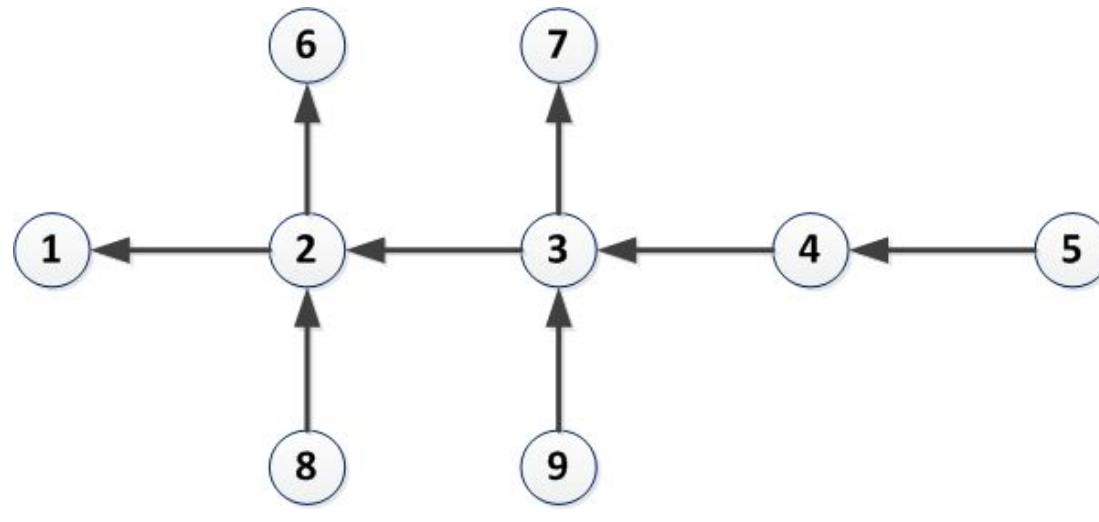
Izomorf
e?

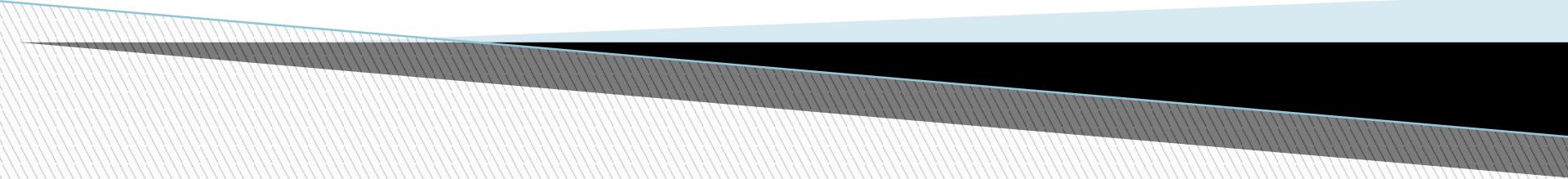
Care dintre aceste grafuri sunt izomorfe?

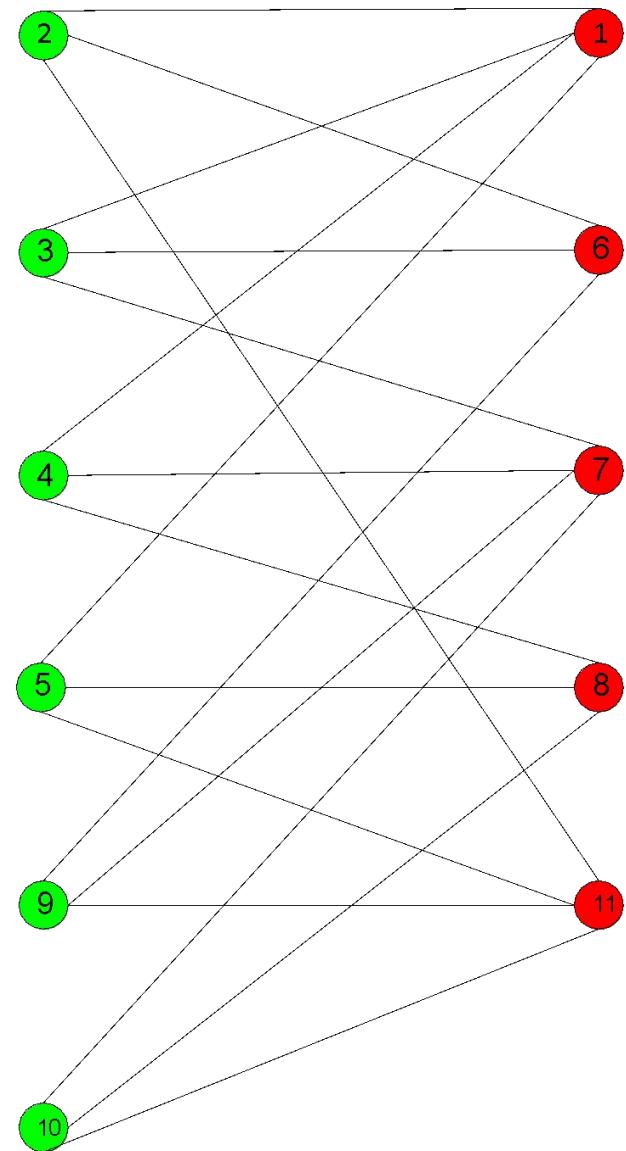
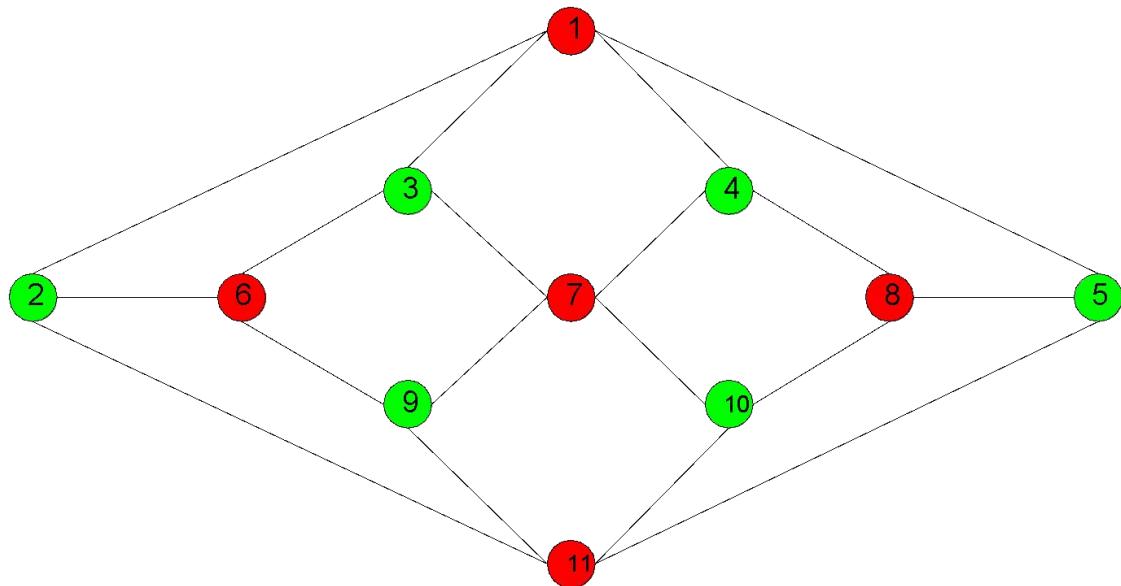
Sunt aceste grafuri izomorfe?

Grafuri standard

Graf bipartit

Graf bipartit

- Un graf neorientat $G = (V, E)$ se numește **bipartit** $\Leftrightarrow$ există o partição a lui V în două submulțimi V_1, V_2 (**partiție**):

$$V = V_1 \cup V_2$$

$$V_1 \cap V_2 = \emptyset$$

astfel încât orice muchie $e \in E$ are o extremitate
în V_1 și cealaltă în V_2 :

$$|e \cap V_1| = |e \cap V_2| = 1$$

Graf bipartit

Observații

e $\square$ $G = (V, E)$ **bipartit** $\Leftrightarrow$

există o colorare a vârfurilor cu două culori:

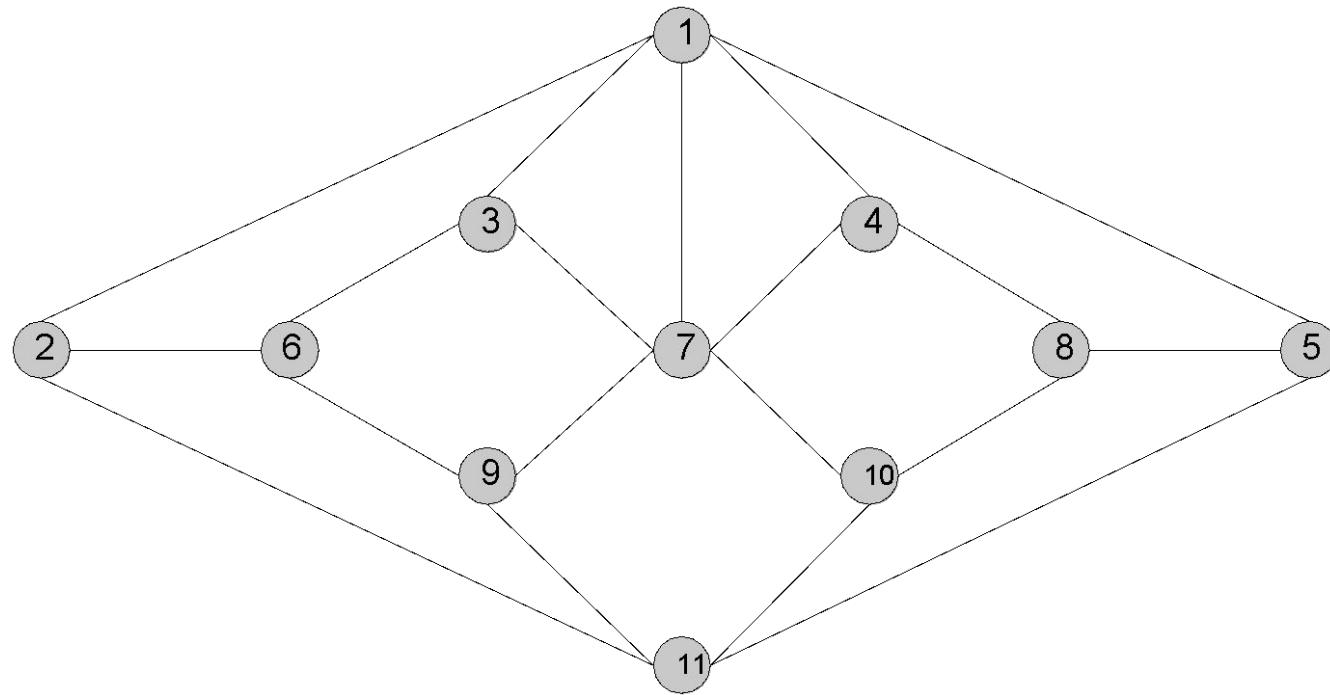
$$c : V \rightarrow \{1, 2\}$$

astfel încât pentru orice muchie $e=xy \in E$ avem

$$c(x) \neq c(y)$$

(bicolorare)

Graf bipartit

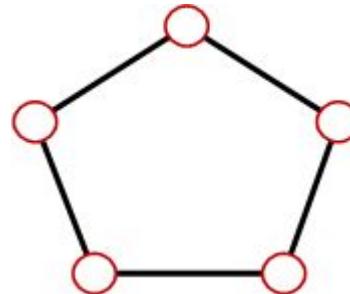
**nu este
bipartit**

Grafuri standard

□ P_n – lanț elementar

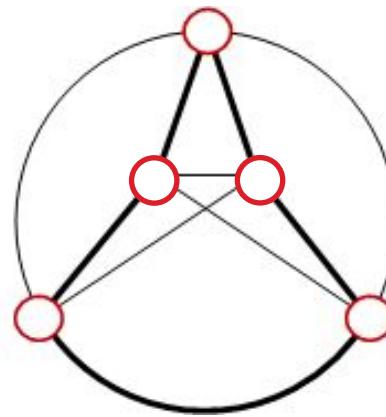
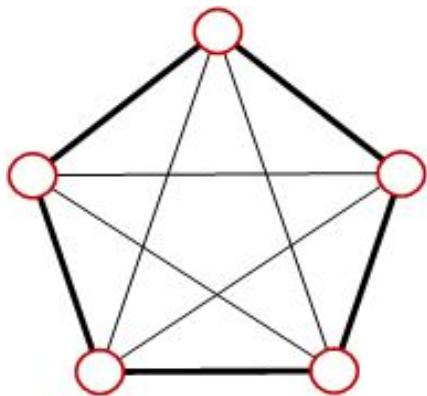

□ C_n – ciclu elementar

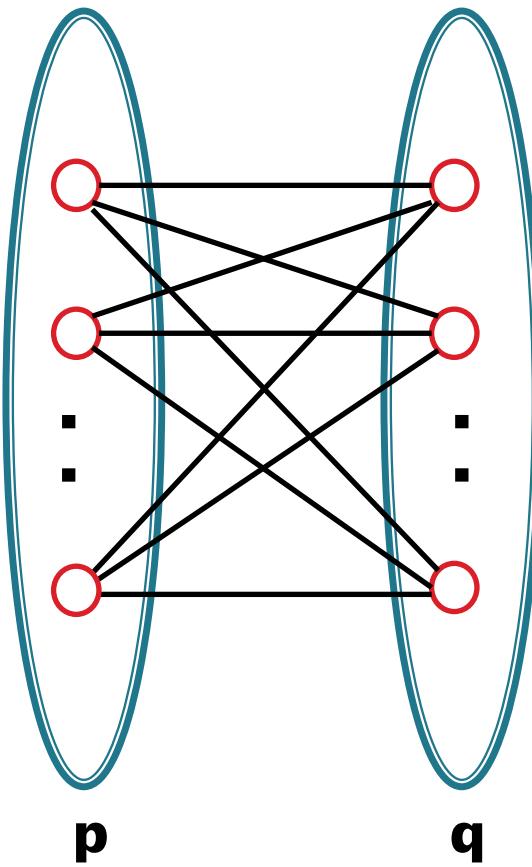
Grafuri standard

□ **K_n – graf complet**

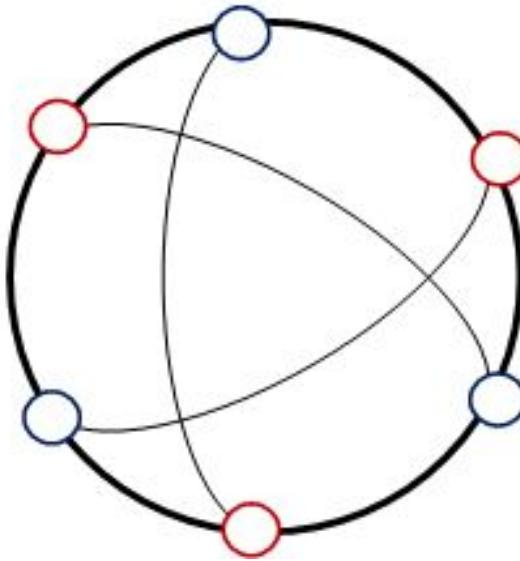
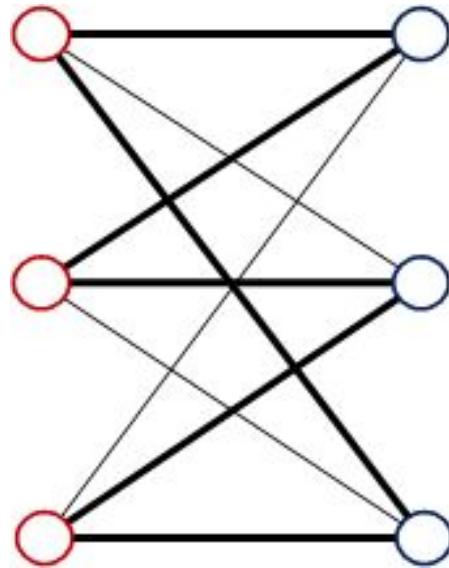
Grafuri standard

□ **$K_{p,q}$ – graf bipartit complet**

Grafuri standard

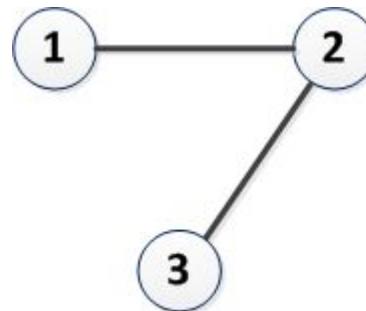
□ $K_{3,3}$

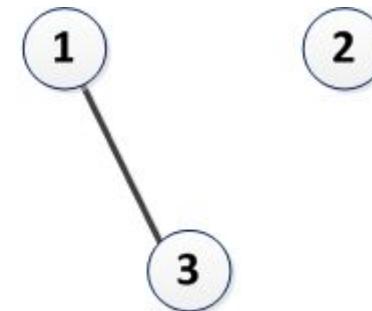
Graful complementar al unui graf neorientat

□ $G = (V, E)$ graf neorientat

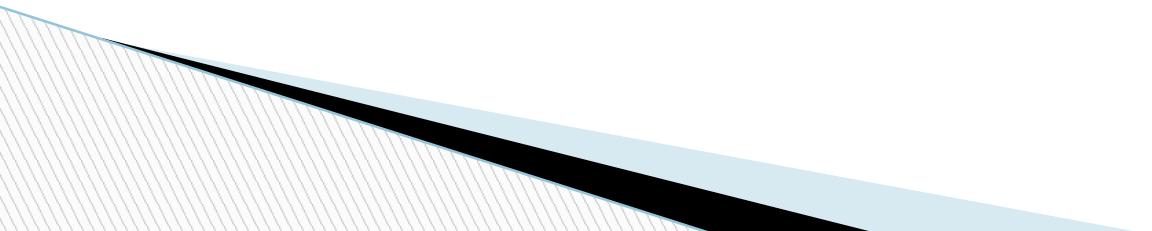
$\overline{G} = (V, E)$ **graful complementar** al lui
 G

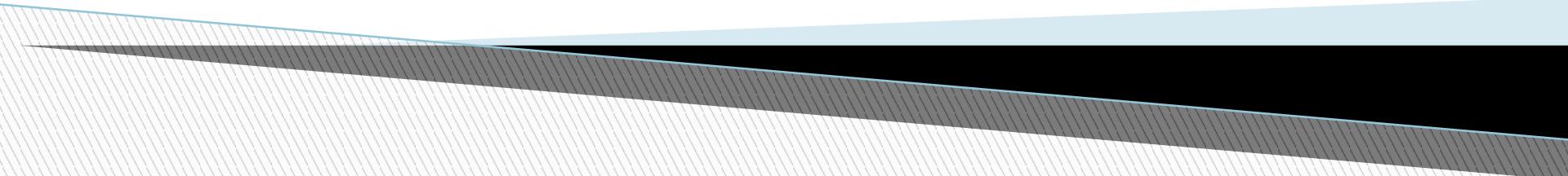
G

$\overline{G}$

Construcția de grafuri cu secvență gradelor dată

Secvențe de grade

Dată o formulă chimică, există un compus chimic cu această formulă? Dar unul aciclic? Ce structuri poate avea un astfel de compus?

- $C_m H_n$ - poate exista moleculă **aciclică** cu această formulă?

Secvențe de grade

Din studii empirice, chestionare, analize ⇒ informații despre numărul de interacțiuni ale unui nod

Este realizabilă o rețea de legături între noduri care să respecte numărul de legături?

Dacă da, să se construiască un model de rețea.

Secvențe de grade

Din studii empirice, chestionare, analize ⇒ informații despre numărul de interacțiuni ale unui nod

Este realizabilă o rețea de legături între noduri care să respecte numărul de legături? Dacă da, să se construască un model de rețea.

Exemplu: Într-o grupă de studenți, fiecare student este întrebat cu câți colegi a colaborat în timpul anilor de studii. Este realizabilă o rețea de colaborări care să corespundă răspunsurilor lor (sau este posibil ca informațiile adunate să fie incorecte)?

- Studentul 1 - cu 3
- Studentul 2 - cu 3
- Studentul 3 - cu 2
- Studentul 4 - cu 3
- Studentul 5 - cu 2

Secvențe de grade

- Dată o secvență de numere s, se poate construi un graf neorientat având secvența gradelor s?
- Dar un multigraf neorientat?
- Dar un arbore?

Condiții necesare

Condiții suficiente

Secvențe de grade

- **Construcția de grafuri cu secvența gradelor dată**

Aplicații:

- **chimie** – studiul structurii posibile a unor compuși cu formula chimică dată
- **proiectare de rețele**
- **biologie** – rețelele metabolice, de interacțiuni între gene/proteine
- **studii epidemiologice** – în care prin chestionare anonime persoanele declară numărul de persoane cu care au interacționat
- studii bazate pe simulări de rețele...

Construcția de grafuri neorientate cu secvență gradelor dată.

Algoritmul Havel-Hakimi

Construcția de grafuri cu secvență gradelor dată

Problemă

Fie $s_0 = \{d_1, \dots, d_n\}$ o secvență de numere naturale.

Să se construiască, dacă se poate, un graf neorientat G cu $s(G) = s_0$.

Construcția de grafuri cu secvență gradelor dată

Problemă

Fie $s_0 = \{d_1, \dots, d_n\}$ o secvență de numere naturale.

Să se construiască, dacă se poate, un graf neorientat G cu $s(G) = s_0$.

Condiții necesare pentru existența lui G :

- $d_1 + \dots + d_n$ – număr par
- $d_i \leq n - 1, \forall i$

Construcția de grafuri cu secvență gradelor dată

Problemă

Fie $s_0 = \{d_1, \dots, d_n\}$ o secvență de numere naturale.

Să se construiască, dacă se poate, un graf neorientat G cu $s(G) = s_0$.

Condiții necesare pentru existența lui G :

- $d_1 + \dots + d_n$ – număr par
- $d_i \leq n - 1, \forall i$

Pentru $s_0 = \{3, 3, 1, 1\}$ - nu există G

⇒ condițiile nu sunt și suficiente

... totusi puteam crea un multigraf

Construcția de grafuri cu secvență gradelor dată

Idee algoritm de construcție a unui graf G cu $s(G) = s_0$

- **începem construcția de la vârful cu gradul cel mai mare**
- **îi alegem ca vecini vârfurile cu gradele cele mai mari**

Construcția de grafuri cu secvență gradelor dată

Exemplu algoritm

$$s_0 = \{ 3, 4, 2, 1, 3, 4, 2, 1 \}$$

etichete vârfuri $x_1 \ x_2 \ x_3 \ x_4 \ x_5 \ x_6 \ x_7 \ x_8$

Pasul 1 - construim muchii pentru vârful de gradul maxim

- alegem ca vecini următoarele vârfuri cu cele mai mari grade

Construcția de grafuri cu secvența gradelor dată

Idee algoritm de construcție a unui graf G cu $s(G) = s_0$

- începem construcția de la vârful cu gradul cel mai mare
- îi alegem ca vecini vârfurile cu gradele cele mai mari
- actualizăm secvența s_0 și reluăm până când
  - secvența conține doar 0 $\Rightarrow G$
  - secvența conține numere negative $\Rightarrow$

Construcția de grafuri cu secvența gradelor dată

Idee algoritm de construcție a unui graf G cu $s(G) = s_0$

- începem construcția de la vârful cu gradul cel mai mare
- îi alegem ca vecini vârfurile cu gradele cele mai mari
- actualizăm secvența s_0 și reluăm până când
  - secvența conține doar 0 $\Rightarrow G$
  - secvența conține numere negative $\Rightarrow$

G nu se poate construi prin acest procedeu

Se poate construi G altfel?

Construcția de grafuri cu secvență gradelor dată

Idee algoritm de construcție a unui graf G cu $s(G) = s_0$

- începem construcția de la vârful cu gradul cel mai mare
- îi alegem ca vecini vârfurile cu gradele cele mai mari
- actualizăm secvența s_0 și reluăm până când
  - secvența conține doar 0 $\Rightarrow G$
  - secvența conține numere negative $\Rightarrow$

G nu se poate construi prin acest procedeu

Teorema Havel-Hakimi $\Rightarrow$ NU

$\Rightarrow$ Algoritmul anterior= Algoritmul Havel-Hakimi

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

$$s_0 = \{ 3, 4, 2, 1, 3, 4, 1, 2 \}$$

etichete vârfuri $x_1 \ x_2 \ x_3 \ x_4 \ x_5 \ x_6 \ x_7 \ x_8$

- Pasul 1** - construim muchii pentru vârful de gradul maxim = x_2
- alegem ca vecini următoarele vârfuri cu cele mai mari grade

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

$$s_0 = \{ 3, 4, 2, 1, 3, 4, 1, 2 \}$$

etichete vârfuri $x_1 \ x_2 \ x_3 \ x_4 \ x_5 \ x_6 \ x_7 \ x_8$

- Pasul 1** - construim muchii pentru vârful de gradul maxim = x_2
- alegem ca vecini următoarele vârfuri cu cele mai mari grade
- ⇒ **ar fi utilă sortarea descrescătoare a elementelor lui s_0**

$$s_0 = \{ 4, 4, 3, 3, 2, 2, 1, 1 \}$$

etichete vârfuri $x_2 \ x_6 \ x_1 \ x_5 \ x_3 \ x_8 \ x_4 \ x_7$

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

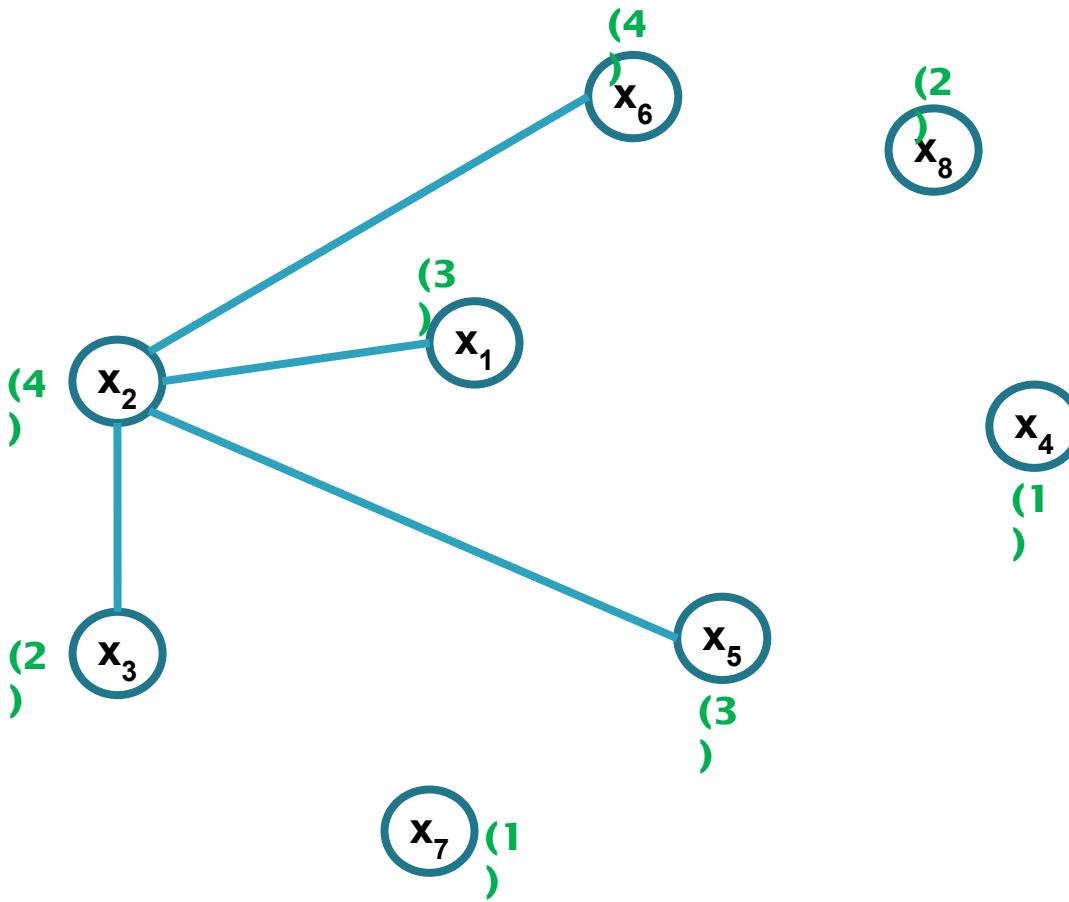
Pasul 1.

$$s_0 = \{ 4, 4, 3, 3, 2, 2, 1, 1 \}$$

etichete vârfuri $x_2 \ x_6 \ x_1 \ x_5 \ x_3 \ x_8 \ x_4 \ x_7$

□ **Muchii construite:** $x_2x_6, x_2x_1, x_2x_5, x_2x_3$

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

Pasul 1.

$$s_0 = \{ 4, 4, 3, 3, 2, 2, 1, 1 \}$$

etichete vârfuri $x_2 \ x_6 \ x_1 \ x_5 \ x_3 \ x_8 \ x_4 \ x_7$

- **Muchii construite:** $x_2x_6, x_2x_1, x_2x_5, x_2x_3$
- **Secvența rămasă:**

$$s'_0 = \{ 3, 2, 2, 1, 2, 1, 1 \}$$

etichete vârfuri $x_6 \ x_1 \ x_5 \ x_3 \ x_8 \ x_4 \ x_7$

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

Pasul 1.

$$s_0 = \{ 4, 4, 3, 3, 2, 2, 1, 1 \}$$

etichete vârfuri $x_2 \ x_6 \ x_1 \ x_5 \ x_3 \ x_8 \ x_4 \ x_7$

□ **Muchii construite:** $x_2x_6, x_2x_1, x_2x_5, x_2x_3$

□ **Secvența rămasă:**

$$s'_0 = \{ 3, 2, 2, 1, 2, 1, 1 \}$$

etichete vârfuri $x_6 \ x_1 \ x_5 \ x_3 \ x_8 \ x_4 \ x_7$

Secvența rămasă ordonată descrescător:

$$s'_0 = \{ 3, 2, 2, 2, 1, 1, 1 \}$$

etichete vârfuri $x_6 \ x_1 \ x_5 \ x_8 \ x_3 \ x_4 \ x_7$

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

Pasul 2.

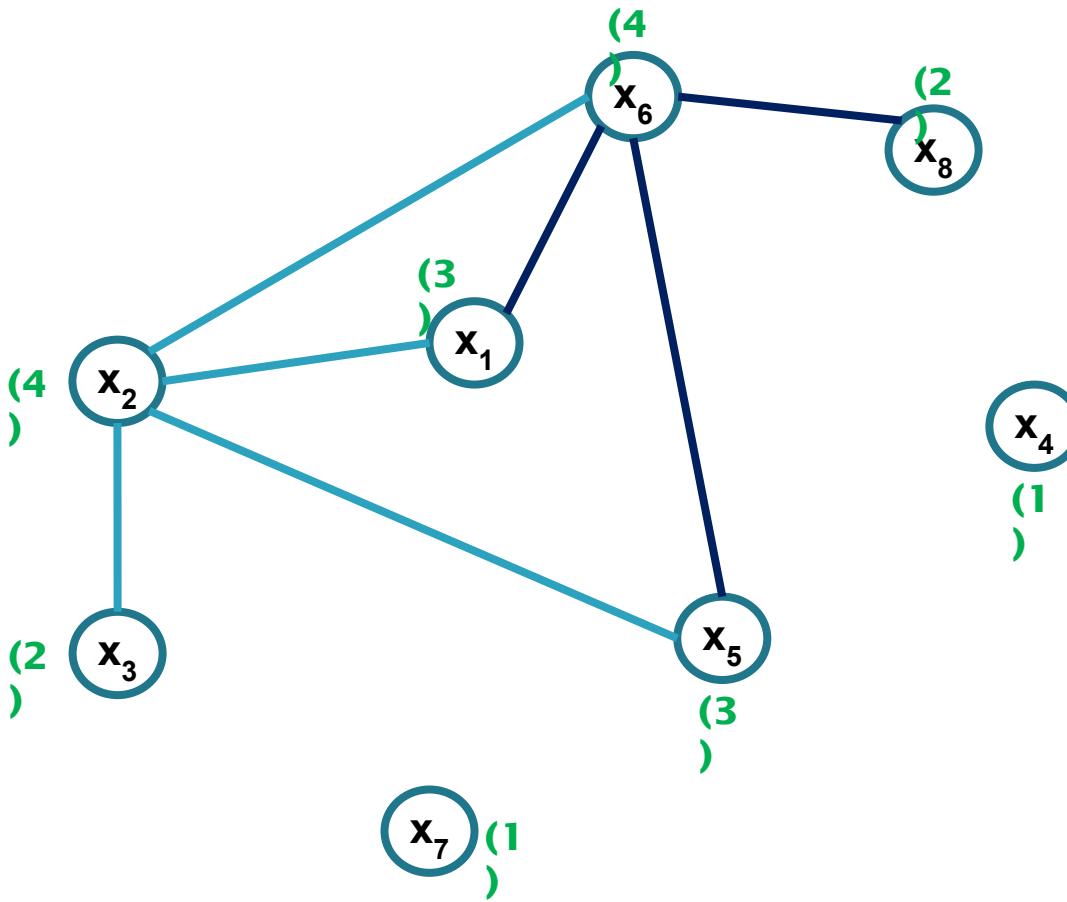
$s'_0 = \{ 3, 2, 2, 2, 1, 1, 1 \}$
etichete vârfuri $x_6 \ x_1 \ x_5 \ x_8 \ x_3 \ x_4 \ x_7$

- Muchii construite: x_6x_1, x_6x_5, x_6x_8
- Secvența rămasă:

$s''_0 = \{ 1, 1, 1, 1, 1, 1 \}$
etichete vârfuri $x_1 \ x_5 \ x_8 \ x_3 \ x_4 \ x_7$

(este ordonată descrescător)

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

Pasul 3.

$s''_0 = \{ 1, 1, 1, 1, 1, 1 \}$
etichete vârfuri $x_1, x_5, x_8, x_3, x_4, x_7$

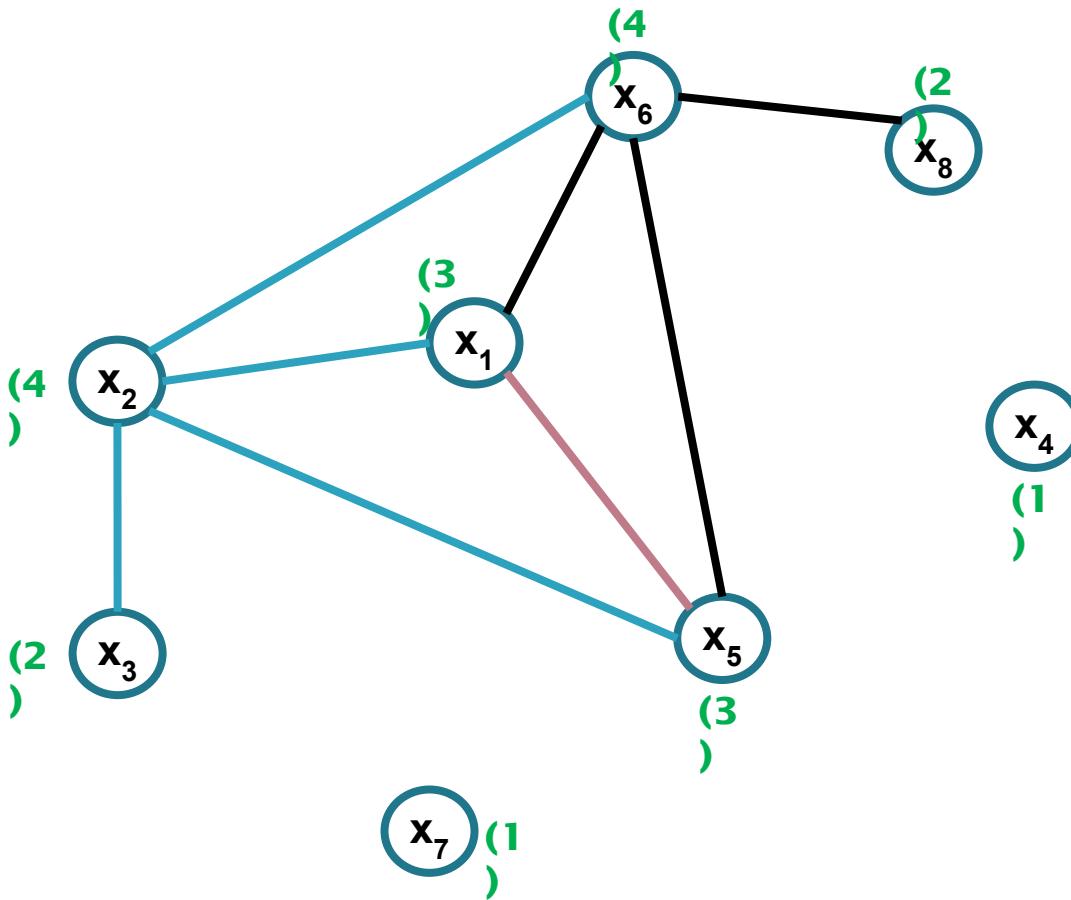
- Muchii construite: x_1x_5
- Secvența rămasă:

$s'''_0 = \{ 0, 1, 1, 1, 1 \}$
etichete vârfuri x_5, x_8, x_3, x_4, x_7

Secvența rămasă ordonată descrescător:

$s'''_0 = \{ 1, 1, 1, 1, 0 \}$
etichete vârfuri x_7, x_3, x_4, x_8, x_5

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

Pasul 4.

$s'''_0 = \{ 1, 1, 1, 1, 0 \}$
etichete vârfuri $x_7 \ x_3 \ x_4 \ x_8 \ x_5$

□ **Muchii construite:** x_7x_3

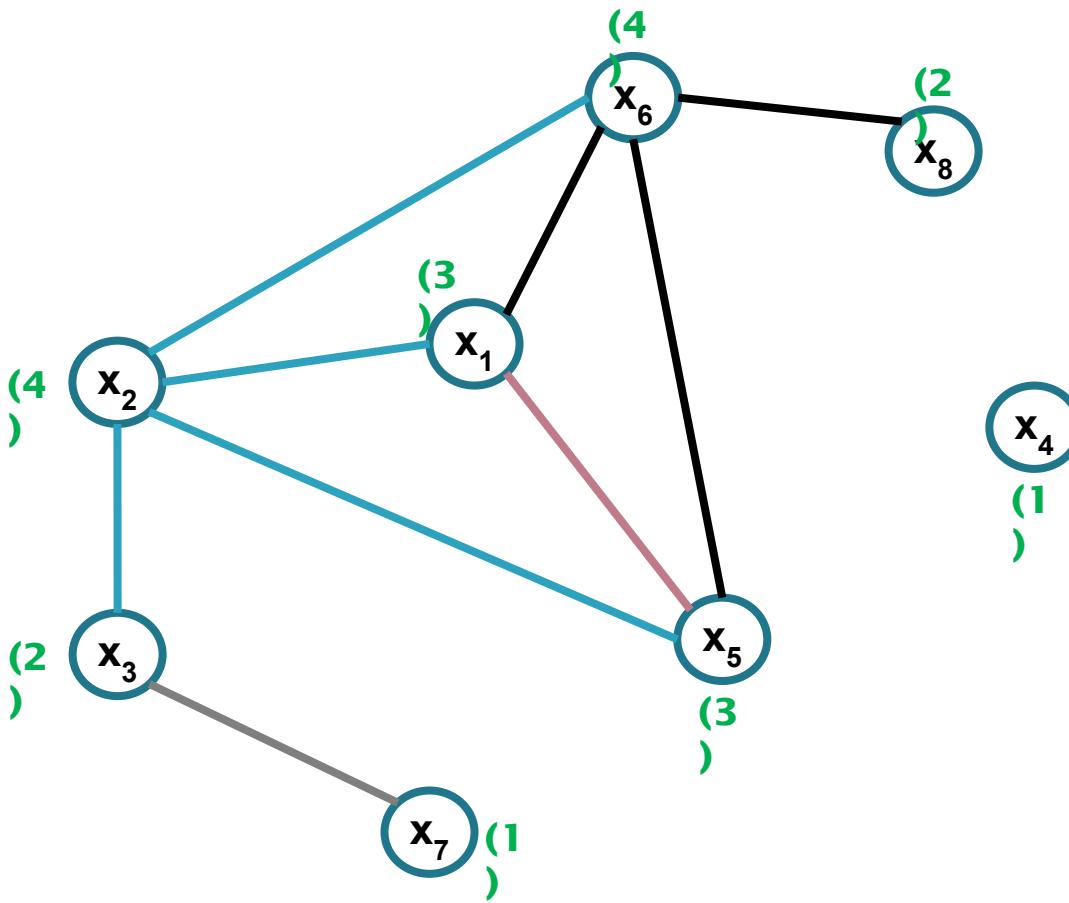
□ **Secvența rămasă:**

$s^{iv}_0 = \{ 0, 1, 1, 0 \}$
etichete vârfuri $x_3 \ x_4 \ x_8 \ x_5$

Secvența rămasă ordonată descrescător:

$s'''_0 = \{ 1, 1, 0, 0 \}$
etichete vârfuri $x_4 \ x_8 \ x_3 \ x_5$

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

Pasul 5.

$s^{iv}_0 = \{$
etichete vârfuri

1, 1, 0, 0}
 $x_4 \quad x_8 \quad x_3 \quad x_5$

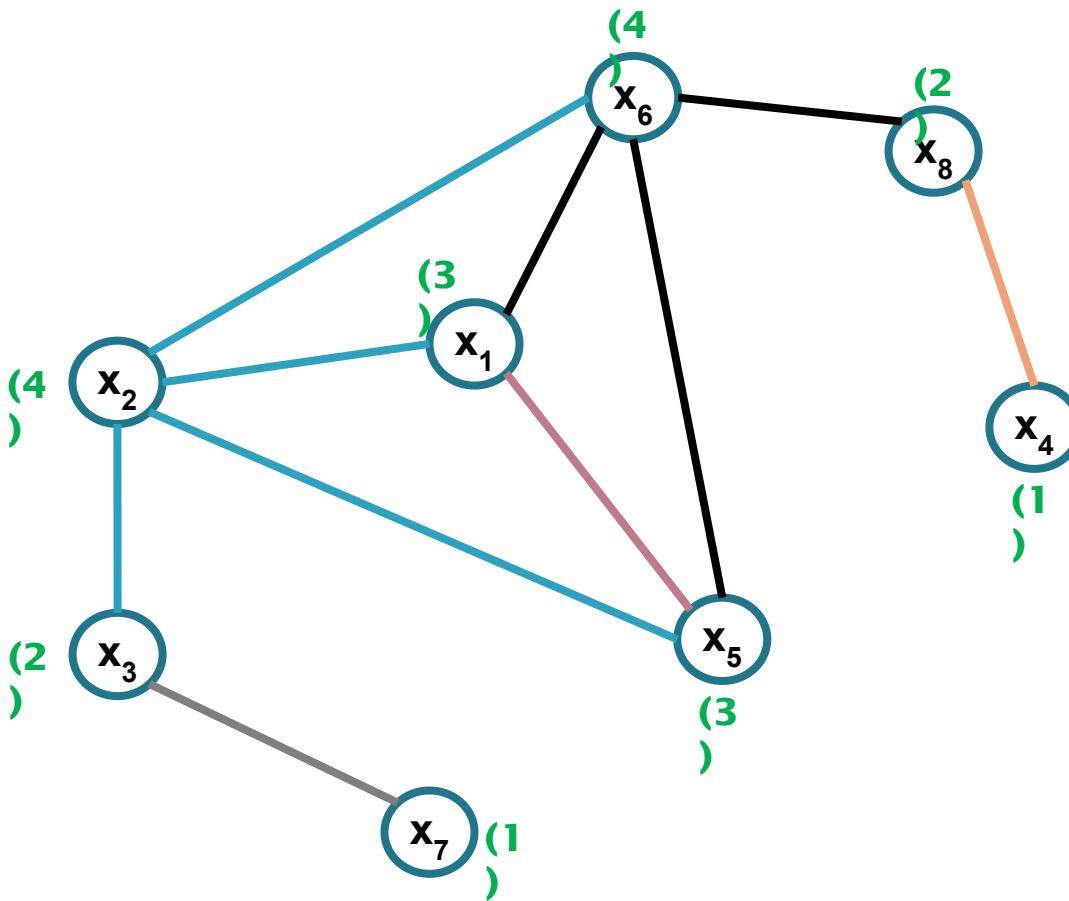
- **Muchii construite:** x_4x_8
- **Secvența rămasă:**

$s^{iv}_0 = \{$
etichete vârfuri

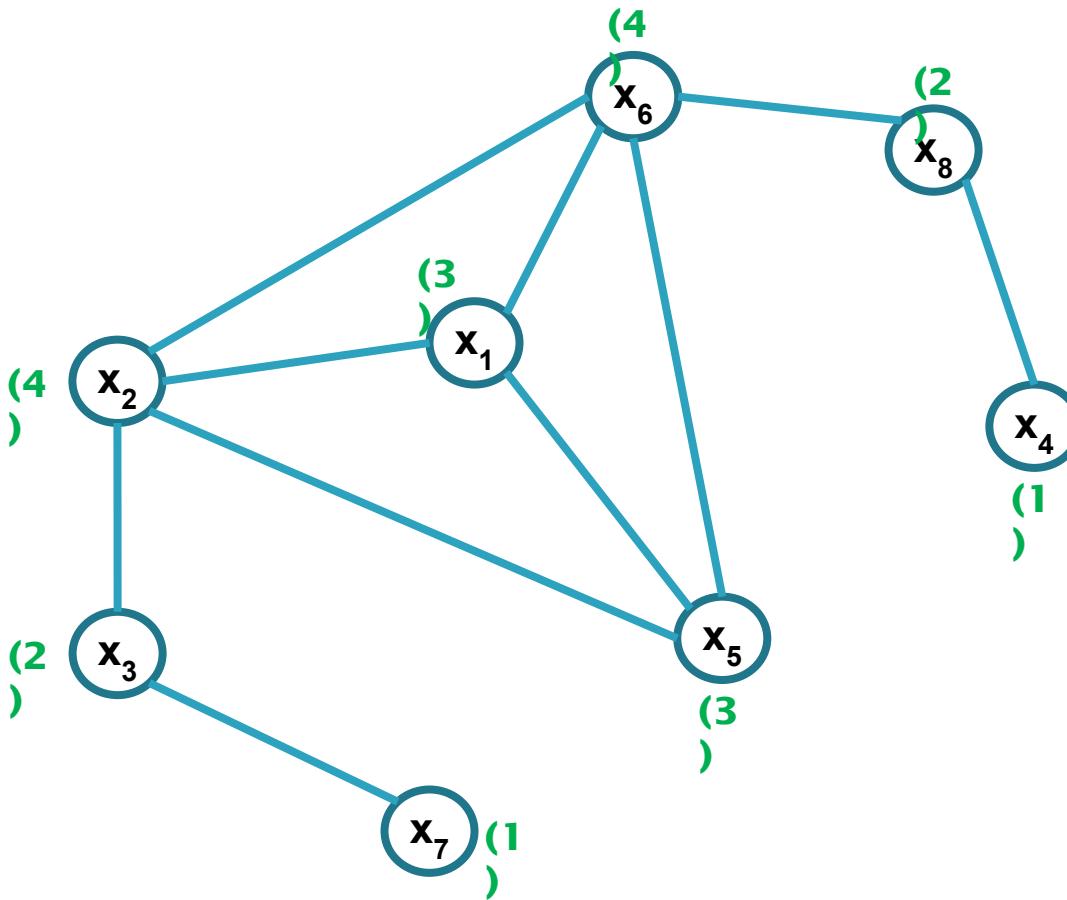
0, 0, 0}
 $x_8 \quad x_3 \quad x_5$

STOP

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

Exemplu algoritm Havel-Hakimi

Algoritm Havel-Hakimi

1. Dacă $d_1 + \dots + d_n$ este impar sau există în s_0 un $d_i > n - 1$, atunci scrie NU, STOP.
2. cât timp s_0 conține valori nenule execută
  - alege d_k **cel mai mare număr** din secvența s_0
  - elimină d_k din s_0
  - fie $d_{i_1}, \dots, d_{i_{d_k}}$ **cele mai mari d_k numere** din s_0

Algoritm Havel-Hakimi

1. Dacă $d_1 + \dots + d_n$ este impar sau există în s_0 un $d_i > n - 1$, atunci scrie NU, STOP.
2. cât timp s_0 conține valori nenule execută
  - alege d_k **cel mai mare număr** din secvența s_0
  - elimină d_k din s_0
  - fie $d_{i_1}, \dots, d_{i_{d_k}}$ **cele mai mari d_k numere** din s_0
  - pentru $j \in \{i_1, \dots, i_{d_k}\}$ execută:

Algoritm Havel-Hakimi

1. Dacă $d_1 + \dots + d_n$ este impar sau există în s_0 un $d_i > n - 1$, atunci scrie NU, STOP.
2. cât timp s_0 conține valori nenule execută
  - alege d_k **cel mai mare număr** din secvența s_0
  - elimină d_k din s_0
  - fie $d_{i_1}, \dots, d_{i_{d_k}}$ **cele mai mari d_k numere** din s_0
  - pentru $j \in \{i_1, \dots, i_{d_k}\}$ execută:
    - adaugă la G muchia $x_k x_j$
    - înlocuiește d_j în secvența s_0 cu **$d_j - 1$**
    - dacă $d_j - 1 < 0$, atunci scrie NU, STOP.

Algoritm Havel-Hakimi

1. Dacă $d_1 + \dots + d_n$ este impar sau există în s_0 un $d_i > n - 1$, atunci scrie NU, STOP.
2. cât timp s_0 conține valori nenule execută
  - alege d_k **cel mai mare număr** din secvența s_0
  - elimină d_k din s_0
  - fie $d_{i_1}, \dots, d_{i_{d_k}}$ **cele mai mari d_k numere** din s_0
  - pentru $j \in \{i_1, \dots, i_{d_k}\}$ execută:
    - adaugă la G muchia $x_k x_j$
    - înlocuiește d_j în secvența s_0 cu **$d_j - 1$**
    - dacă $d_j - 1 < 0$, atunci scrie NU, STOP.

Observație. Pentru a determina ușor care este cel mai mare număr din secvență și care sunt cele mai mari valori care îi urmează, **este util ca pe parcursul algoritmului secvența s_0 să fie ordonată descrescător.**

Complexitate?

Algoritm Havel-Hakimi

1. Dacă $d_1 + \dots + d_n$ este impar sau există în s_0 un $d_i > n - 1$, atunci scrie NU, STOP.
2. cât timp s_0 conține valori nenule execută
  - alege d_k **cel mai mare număr** din secvența s_0
  - elimină d_k din s_0
  - fie $d_{i_1}, \dots, d_{i_{d_k}}$ **cele mai mari d_k numere** din s_0
  - pentru $j \in \{i_1, \dots, i_{d_k}\}$ execută:
    - adaugă la G muchia $x_k x_j$
    - înlocuiește d_j în secvența s_0 cu **$d_j - 1$**
    - dacă $d_j - 1 < 0$, atunci scrie NU, STOP.

Observație. Pentru a determina ușor care este cel mai mare număr din secvență și care sunt cele mai mari valori care îi urmează, **este util ca pe parcursul algoritmului secvența s_0 să fie ordonată descrescător.**

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

Teorema Havel-Hakimi

O secvență de $n \geq 2$ numere naturale

$$s_0 = \{d_1 \geq \dots \geq d_n\}$$

cu $d_1 \leq n-1$ este secvența gradelor unui graf neorientat (cu n vârfuri) $\Leftrightarrow$ secvența

$$s'_0 = \{d_2 - 1, \dots, d_{d_1+1} - 1, d_{d_1+2}, \dots, d_n\}$$

este secvența gradelor unui graf neorientat (cu $n-1$ vârfuri).

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

Teorema Havel-Hakimi

O secvență de $n \geq 2$ numere naturale

$$s_0 = \{d_1 \geq \dots \geq d_n\}$$

cu $d_1 \leq n-1$ este secvența gradelor unui graf neorientat (cu n vârfuri) $\Leftrightarrow$ secvența

$$s'_0 = \{d_2 - 1, \dots, d_{d_1+1} - 1, d_{d_1+2}, \dots, d_n\}$$

este secvența gradelor unui graf neorientat (cu $n-1$ vârfuri).

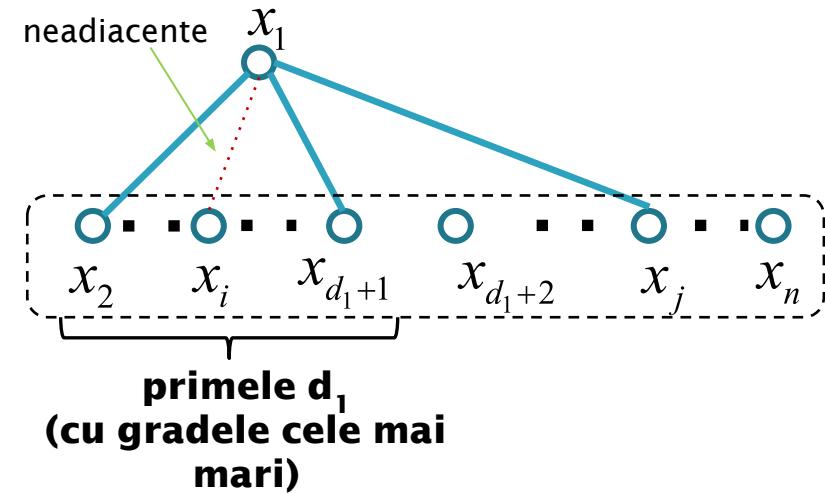
Observație: Secvența $s'_0 = \{d_2 - 1, \dots, d_{d_1+1} - 1, d_{d_1+2}, \dots, d_n\}$ se obține din s_0 **eliminând primul element (adică d_1) și scăzând 1 din primele d_1 elemente rămase** – acestea au indicii 2, 3, ..., $d_1 + 1$

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

Teorema Havel-Hakimi – Demonstrație

$$s_0 = \{d_1 \geq \dots \geq d_n\} \Rightarrow s'_0 = \{d_2 - 1, \dots, d_{d_1+1} - 1, d_{d_1+2}, \dots, d_n\}$$

$$G, s(G) = s_0$$

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

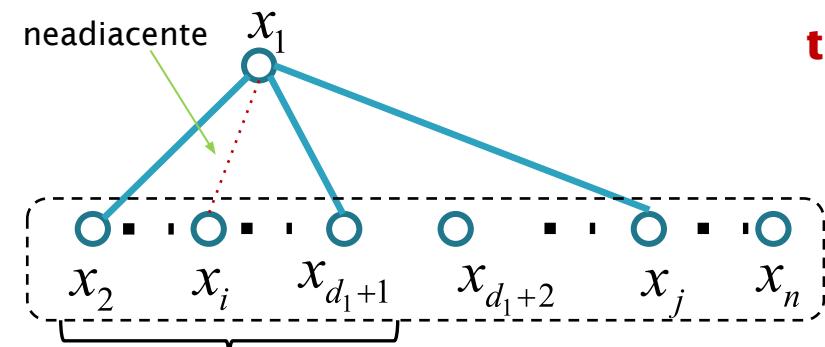
Teorema Havel-Hakimi – Demonstrație

$$s_0 = \{d_1 \geq \dots \geq d_n\} \Rightarrow s'_0 = \{d_2 - 1, \dots, d_{d_1+1} - 1, d_{d_1+2}, \dots, d_n\}$$

$$G, s(G) = s_0$$

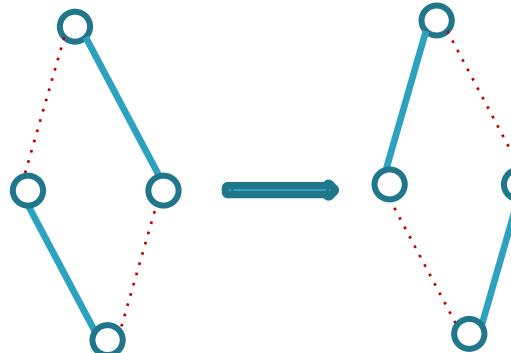
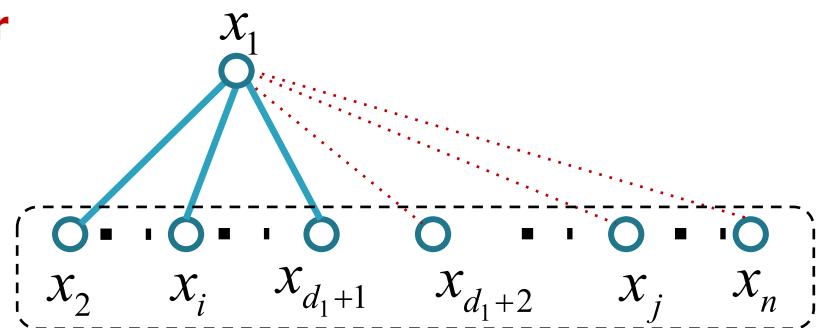
$$G^*, s(G^*) = s_0$$

$$N_{G^*}(x_1) = \{x_2, \dots, x_{d_1+1}\}$$

primele d_1
(cu gradele cele mai mari)

transformar
e t
pe pătrat

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

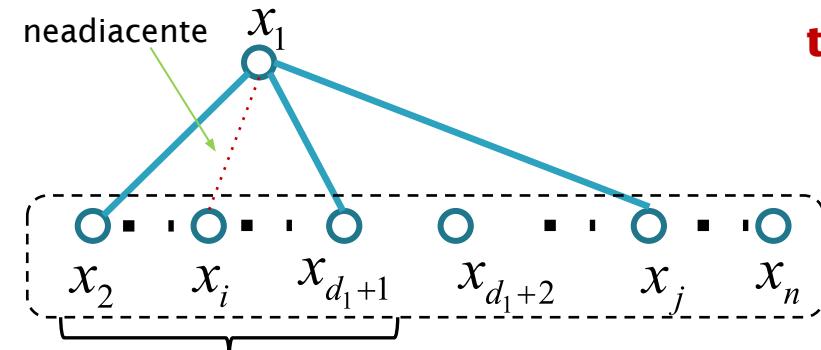
Teorema Havel-Hakimi – Demonstrație

$$s_0 = \{d_1 \geq \dots \geq d_n\} \Rightarrow s'_0 = \{d_2 - 1, \dots, d_{d_1+1} - 1, d_{d_1+2}, \dots, d_n\}$$

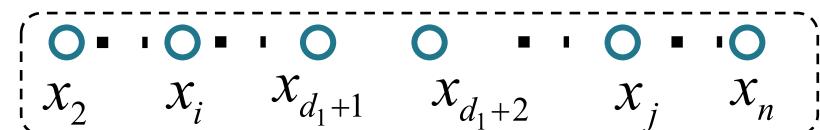
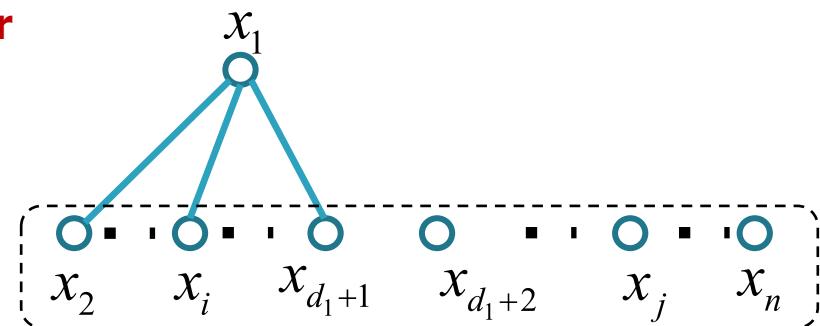
$$G, s(G) = s_0$$

$$G^*, s(G^*) = s_0$$

$$N_{G^*}(x_1) = \{x_2, \dots, x_{d_1+1}\}$$

transformar
e t
pe pătrat

$$G' = G^* - x_1, s(G') = s'_0$$

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

Teorema Havel-Hakimi – Demonstrație

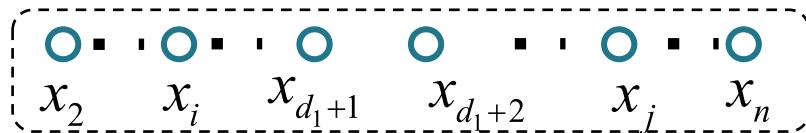
$$s_0 = \{d_1 \geq \dots \geq d_n\} \iff s'_0 = \{d_2 - 1, \dots, d_{d_1+1} - 1, d_{d_1+2}, \dots, d_n\}$$

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

Teorema Havel-Hakimi – Demonstrație

$$s_0 = \{d_1 \geq \dots \geq d_n\} \iff s'_0 = \{d_2 - 1, \dots, d_{d_1+1} - 1, d_{d_1+2}, \dots, d_n\}$$

Fie G' cu $s(G') = s'_0 = \{d_2 - 1, \dots, d_{d_1+1} - 1, d_{d_1+2}, \dots, d_n\}$

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

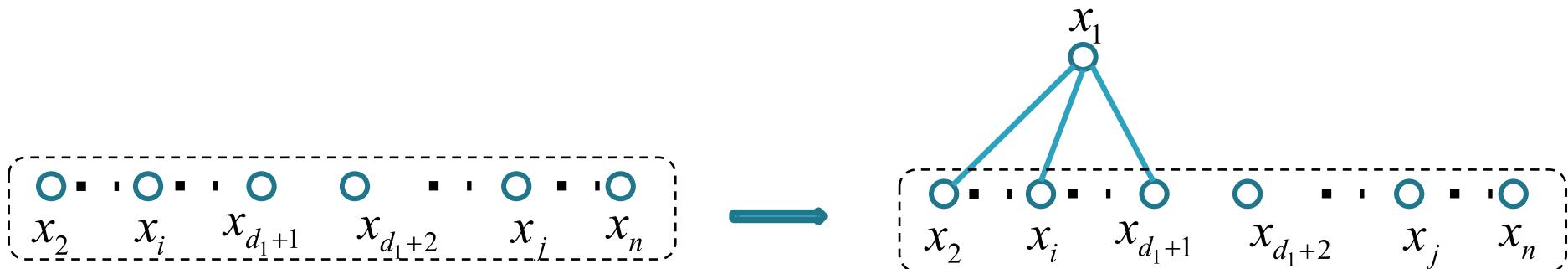
Teorema Havel-Hakimi – Demonstrație

$$s_0 = \{d_1 \geq \dots \geq d_n\} \iff s'_0 = \{d_2 - 1, \dots, d_{d_1+1} - 1, d_{d_1+2}, \dots, d_n\}$$

Fie G' cu $s(G') = s'_0$

$$G: V(G) = V(G') \cup \{x_1\}$$

$$E(G) = E(G') \cup \{x_1 x_2, \dots, x_1 x_{d_1+1}\}$$

adăugăm un vârf

pe care îl unim cu

Avem $s(G) = s_0$.

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

Teorema Havel-Hakimi

Unde intervine în demonstrație faptul că d_1 este maxim?

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

Teorema Havel-Hakimi

Unde intervine în demonstrație faptul că d_1 este maxim?

Se poate renunța la această ipoteză $\Rightarrow$

Extindere a Teoremei Havel-Hakimi

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

Teorema Havel-Hakimi

Unde intervine în demonstrație faptul că d_1 este maxim?

Se poate renunța la această ipoteză $\Rightarrow$

Extindere a Teoremei Havel-Hakimi

Fie $s_0 = \{d_1, \dots, d_n\}$ o secvență de $n \geq 2$ numere naturale cu mai mici sau egale cu $n-1$ și fie $i \in \{1, \dots, n\}$ fixat. Fie $s_0^{(i)}$ secvența obținută din s_0 astfel:

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

Teorema Havel-Hakimi

Unde intervine în demonstrație faptul că d_1 este maxim?

Se poate renunța la această ipoteză $\Rightarrow$

Extindere a Teoremei Havel-Hakimi

Fie $s_0 = \{d_1, \dots, d_n\}$ o secvență de $n \geq 2$ numere naturale cu mai mici sau egale cu $n-1$ și fie $i \in \{1, \dots, n\}$ fixat. Fie $s_0^{(i)}$ secvența obținută din s_0 astfel:

- eliminăm elementul d_i

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

Teorema Havel-Hakimi

Unde intervine în demonstrație faptul că d_1 este maxim?

Se poate renunța la această ipoteză $\Rightarrow$

Extindere a Teoremei Havel-Hakimi

Fie $s_0 = \{d_1, \dots, d_n\}$ o secvență de $n \geq 2$ numere naturale cu mai mici sau egale cu $n-1$ și fie $i \in \{1, \dots, n\}$ fixat. Fie $s_0^{(i)}$ secvența obținută din s_0 astfel:

- eliminăm elementul d_i
- scădem o unitate din primele d_i componente în ordine descrescătoare ale secvenței rămase.

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

Teorema Havel-Hakimi

Unde intervine în demonstrație faptul că d_1 este maxim?

Se poate renunța la această ipoteză $\Rightarrow$

Extindere a Teoremei Havel-Hakimi

Fie $s_0 = \{d_1, \dots, d_n\}$ o secvență de $n \geq 2$ numere naturale cu mai mici sau egale cu $n-1$ și fie $i \in \{1, \dots, n\}$ fixat. Fie $s_0^{(i)}$ secvența obținută din s_0 astfel:

- eliminăm elementul d_i
- scădem o unitate din primele d_i componente în ordine descrescătoare ale secvenței rămase.

Are loc echivalența:

s_0 este secvența gradelor unui graf neorientat $\Leftrightarrow$
 $s_0^{(i)}$ este secvența gradelor unui graf neorientat

Algoritm Havel-Hakimi - Corectitudine

Teorema Havel-Hakimi

Unde intervine în demonstrație faptul că d_1 este maxim?

Se poate renunța la această ipoteză $\Rightarrow$

Extindere a Algoritmului Havel-Hakimi

La un pas vârful poate fi ales arbitrar (nu neapărat cel corespunzător elementului maxim).

Se păstrează însă criteriul de alegere al vecinilor (cu gradele cele mai mari)

Construcția de grafuri cu secvență gradelor date

- Cu ajutorul transformării t pe pătrat putem obține pornind de la un graf G toate grafurile cu secvență gradelor $s(G)$ (și mulțimea vârfurilor $V(G)$)

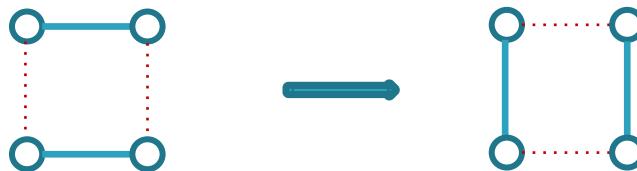

Construcția de grafuri cu secvență gradelor date

- Cu ajutorul transformării t pe pătrat putem obține pornind de la un graf G toate grafurile cu secvență gradelor $s(G)$ (și mulțimea vârfurilor $V(G)$)
- Mai exact, ar loc următorul rezultat (exercițiu):

Fie G_1 , și G_2 două grafuri neorientate cu mulțimea vârfurilor $V=\{1,\dots,n\}$.

Atunci $s(G_1)=s(G_2) \Leftrightarrow$ există un sir de transformări t de interschimbare pe pătrat prin care se poate obține graful G_2 din G_1 .

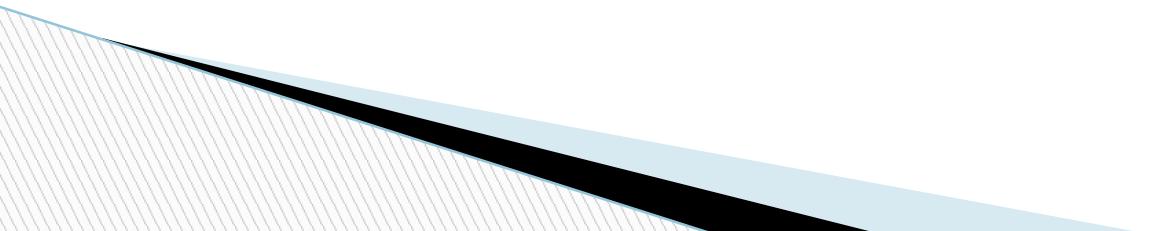

Construcția de grafuri cu secvență gradelor dată

Teorema Erdös - Gallai (suplimentar)

O secvență de $n \geq 2$ numere naturale $s_0 = \{d_1 \geq \dots \geq d_n\}$ este secvența gradelor unui graf neorientat $\Leftrightarrow$

- $d_1 + \dots + d_n$ par și
- $d_1 + \dots + d_k \leq k(k-1) + \sum_{i=k+1}^n \min\{d_i, k\}, \forall 1 \leq k \leq n$

Parcurgeri în Grafuri

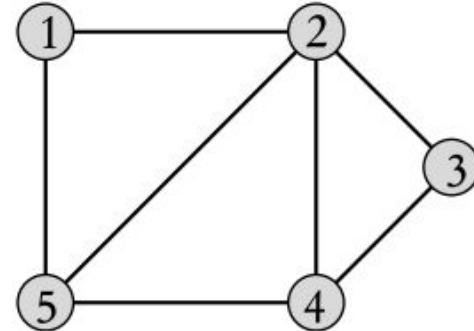
Reprezentari

Ce reprezentări cunoasteti ?

Reprezentari

Ce reprezentări cunoașteți ?

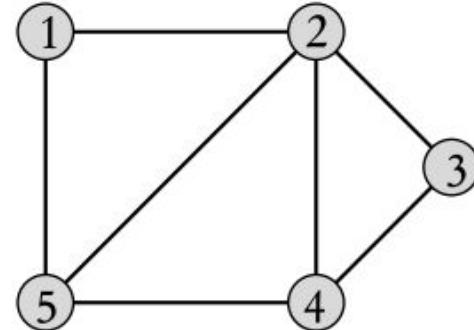
- Reprezentare cu matrice de adiacență
- Liste de adiacență
- Lista de muchii

Reprezentari

Ce reprezentări cunoașteți ?

- Reprezentare cu matrice de adiacență
  - În graf neorientat matricea nu mai este simetrică

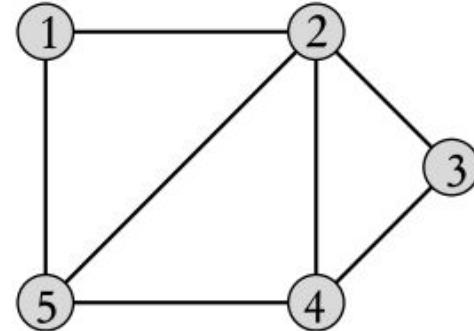
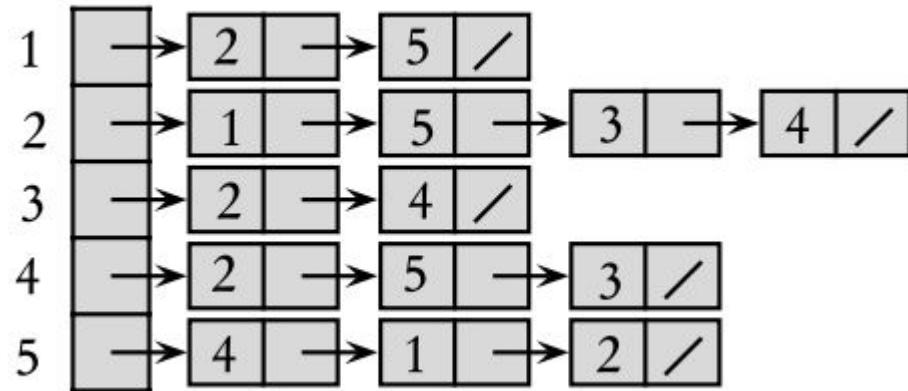

	1	2	3	4	5
1	0	1	0	0	1
2	1	0	1	1	1
3	0	1	0	1	0
4	0	1	1	0	1
5	1	1	0	1	0

Reprezentări

Ce reprezentări cunoașteți ?

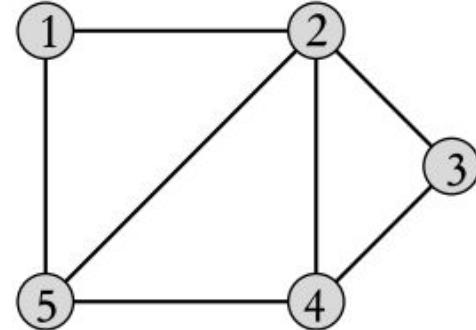
- Liste de adiacență

Reprezentări

Ce reprezentări cunoașteți ?

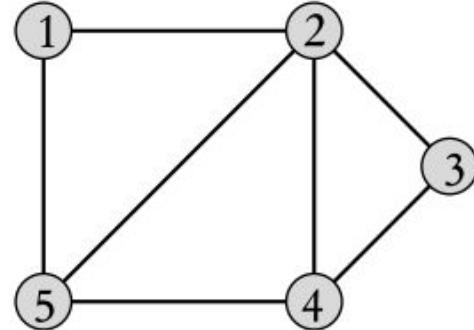
- Lista de muchii
  - $[(1,2), (1,5), (2,5), (2,4), (2,3), (3,4), (4,5)]$

Reprezentări

Ce reprezentări cunoașteți ?

- Lista de muchii
  - $[(1,2), (1,5), (2,5), (2,4), (2,3), (3,4), (4,5)]$

Reprezentari

- De ce avem mai multe reprezentări ?

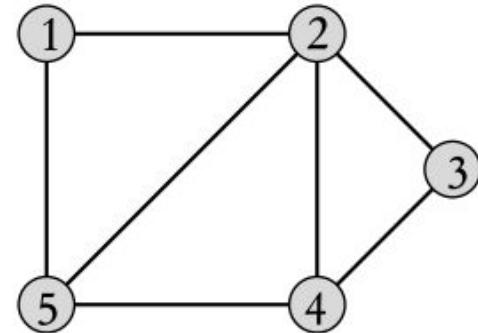
Reprezentari

Graful Transpus

-

	1	2	3	4	5
1	0	1	0	0	1
2	1	0	1	1	1
3	0	1	0	1	0
4	0	1	1	0	1
5	1	1	0	1	0

0	0	1	1	0
0	0	0	0	0
1	0	0	0	1
1	0	0	0	0
0	0	1	0	0

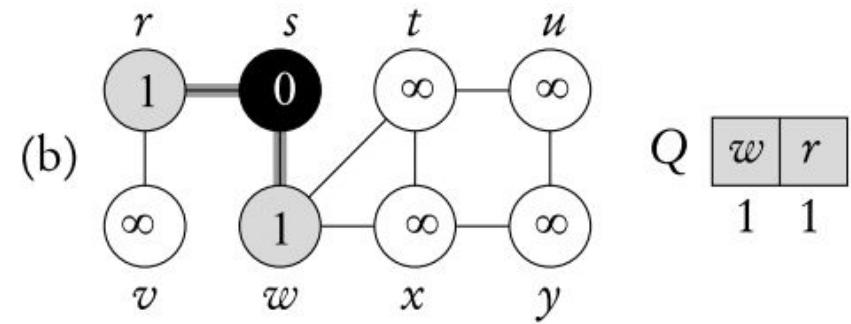
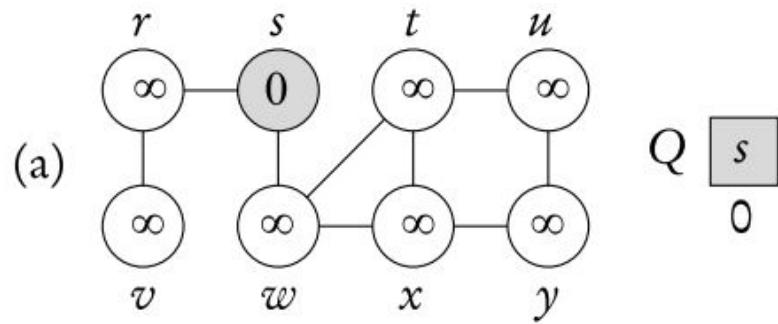

Parcuregerea în lățime

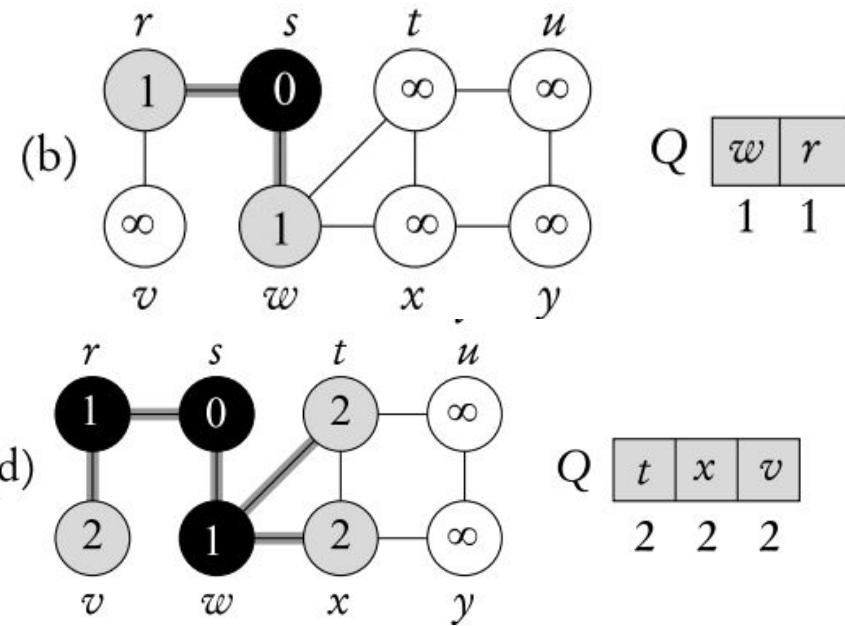
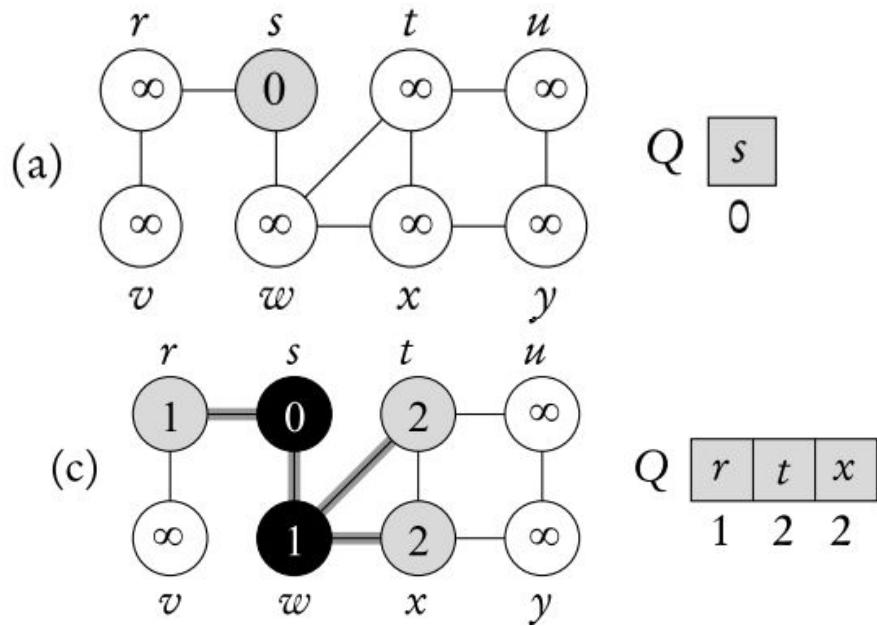
Dat fiind un graf $G = (V, E)$ și un nod sursă s , căutarea în lățime explorează sistematic muchiile lui G pentru a “descoperi” fiecare nod care este accesibil din s .

De asemenea algoritmul găsește distanța minima de la sursa la toate nodurile din graf.

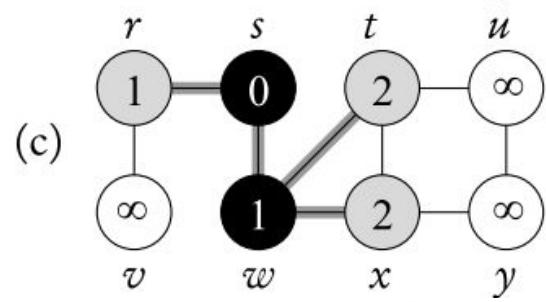
Parcurea în lățime : Exemplu

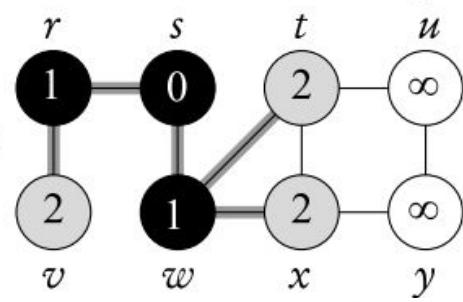
Parcurea în lățime : Exemplu

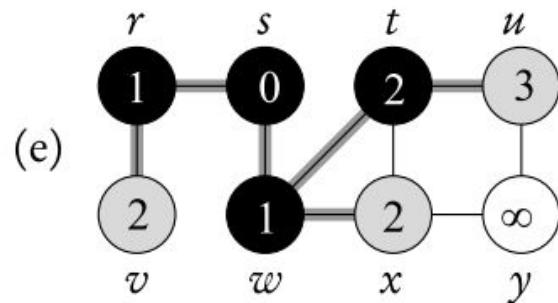
Parcurea în lățime : Exemplu

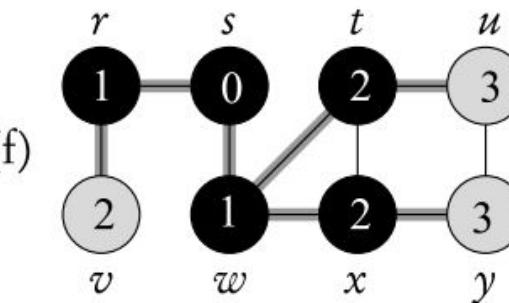
Q	<table border="1"><tr><td>r</td><td>t</td><td>x</td></tr></table>	r	t	x
r	t	x		
	1 2 2			

Q	<table border="1"><tr><td>t</td><td>x</td><td>v</td></tr></table>	t	x	v
t	x	v		
	2 2 2			

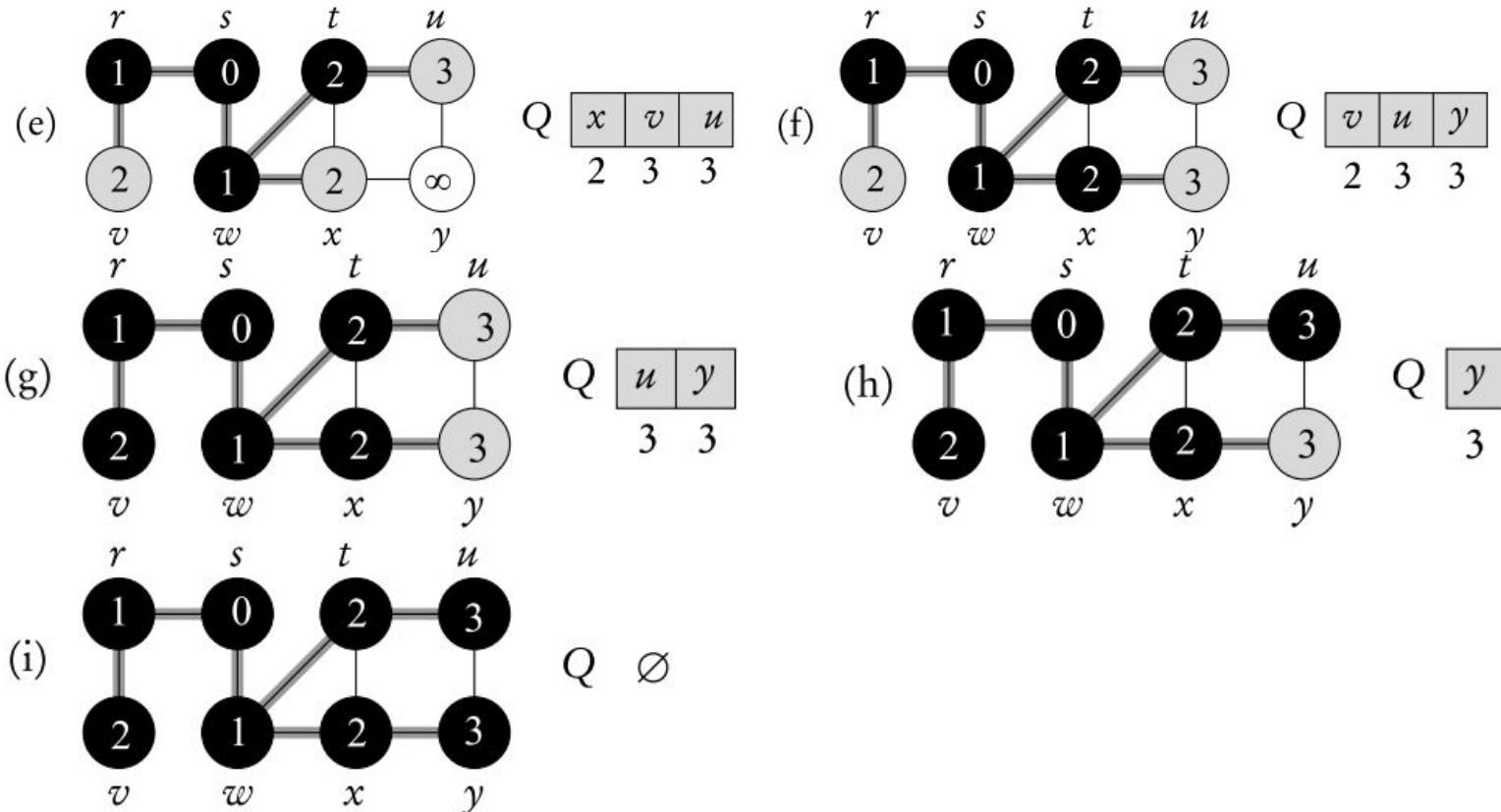

Q	<table border="1"><tr><td>x</td><td>v</td><td>u</td></tr></table>	x	v	u
x	v	u		
	2 3 3			

Q	<table border="1"><tr><td>v</td><td>u</td><td>y</td></tr></table>	v	u	y
v	u	y		
	2 3 3			

Parcurea în lățime : Exemplu

Parcurea în lățime: algoritm

Sa scriem impreuna pseudocodul:

Parcurea în lățime

Algoritm Cormen:

CL(G, s)

```
1: pentru fiecare vârf  $u \in V[G] - \{s\}$  execută
2:    $color[u] \leftarrow$  ALB
3:    $d[u] \leftarrow \infty$ 
4:    $\pi[u] \leftarrow$  NIL
5:    $color[s] \leftarrow$  GRI
6:    $d[s] \leftarrow 0$ 
7:    $\pi[s] \leftarrow$  NIL
8:    $Q \leftarrow \{s\}$ 
9: cât timp  $Q \neq \emptyset$  execută
10:   $u \leftarrow cap[Q]$ 
11:  pentru fiecare vârf  $v \in Adj[u]$  execută
12:    dacă  $color[v] =$  ALB atunci
13:       $color[v] \leftarrow$  GRI
14:       $d[v] \leftarrow d[u] + 1$ 
15:       $\pi[v] \leftarrow u$ 
16:      PUNE-ÎN-COADĂ( $Q, v$ )
17:    SCOATE-DIN-COADĂ( $Q$ )
18:     $color[u] \leftarrow$  NEGRU
```

Parcurgerea în lățime: complexitate

??

Parcurgerea în lățime: complexitate

$O(V+E)$ sau $O(n+m)$

Parcurgerea în lățime: complexitate

$O(V+E)$ sau $O(n+m)$

Parcurea în lățime: aplicații

Ieșirea din labirint în număr minim de pași:

0 0 -> punct de pornire

0 7 -> punct de ieșire

0 0 0 0 0 0 -1 0

0 -1 -1 -1 -1 -1 -1 0

0 0 0 0 0 0 -1 0

-1 -1 -1 -1 -1 0 -1 0

0 0 0 0 -1 0 0 0

Parcursarea în lățime: aplicații

Ieșirea din labirint în număr minim de pași:

0 0 -> punct de pornire

0 7 -> punct de ieșire

0 1 2 3 4 5 -1 15

1 -1 -1 -1 -1 -1 -1 14

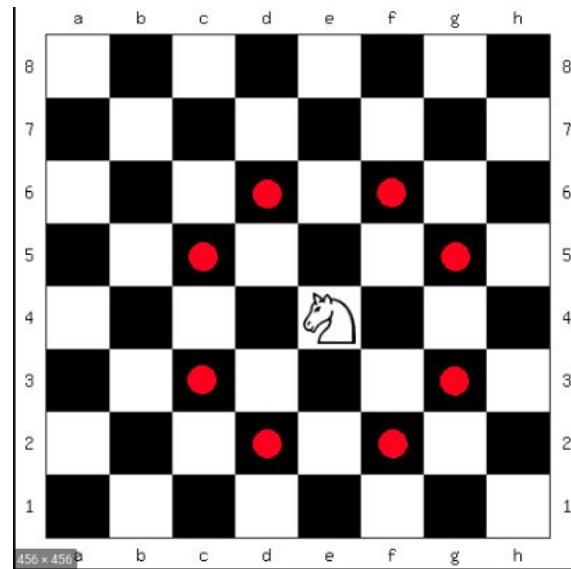
2 3 4 5 6 7 -1 13

-1 -1 -1 -1 -1 8 -1 12

0 0 0 0 -1 9 10 11

Parcurea în lățime: aplicații

Drum de lungime minima a calului pe tabla de sah.

Parcuregerea în adâncime : algoritm

1. Se începe explorarea dintr-un nod nevizitat
2. Se cauta un vecin nevizitat care devine noul nod curent . Cat timp noul curent are un vecin nevizitat repetam pasul 2 -> intrăm în adâncime.
3. Cand nodul curent nu are nici un vecin nevizitat, ne întoarcem la strămoșii lui (tatăl, bunicul...) pana găsim un nod care are vecini vizitati și reluăm pasul 2.
4. Dacă există noduri nevizitate reluăm pasul 1...

Cand se intampla cazul 4?

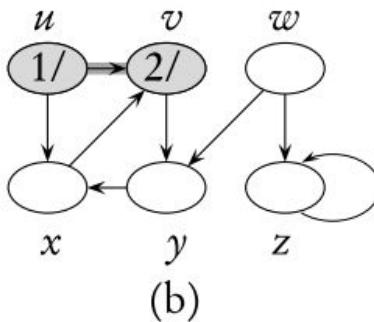
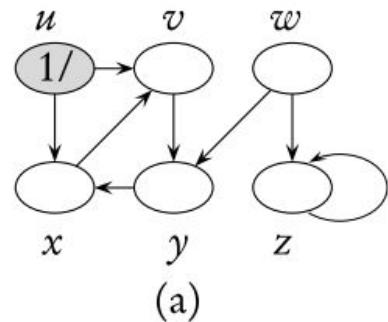
Parcursarea în adâncime: cu timpi de intrare și ieșire

Pentru o parcursere în adâncime este uneori util să ținem minte cronologia parcurgerii.

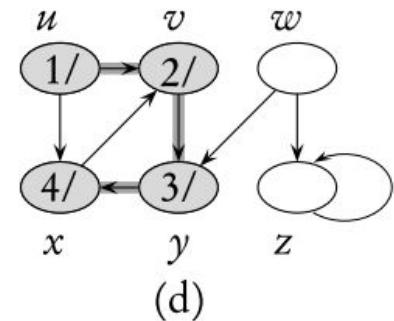
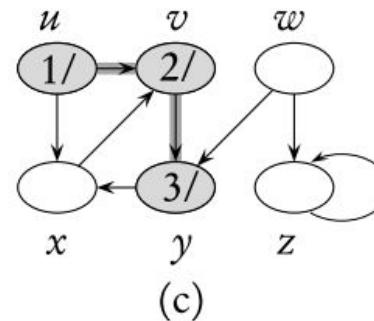
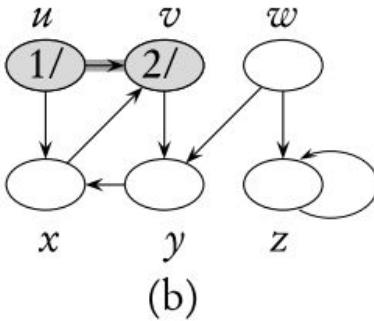
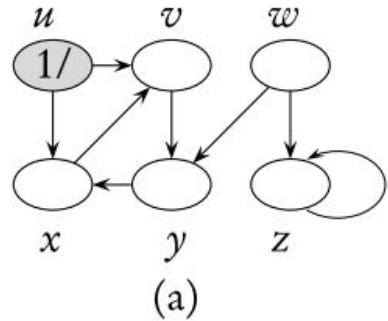
1. De fiecare dată cand ajungem într-un nod sau cand terminam de vizitat toți vecinii incrementam un contor și ținem minte aceste informații ...

Observație: (O să existe situații în care cronologia va fi un pic diferită, cum s-a întâmplat la RMQ -> LCA)

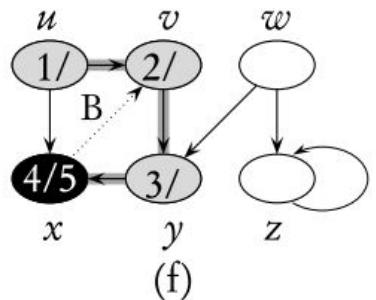
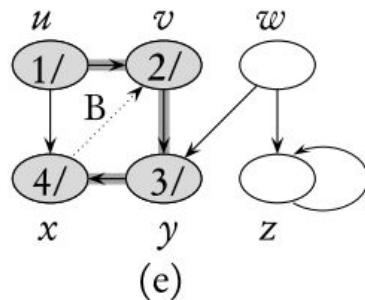
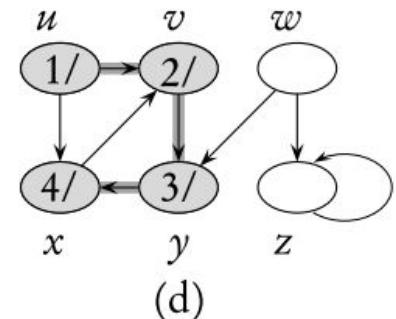
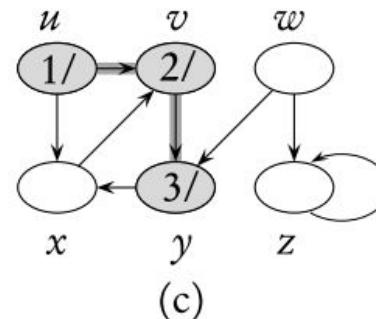
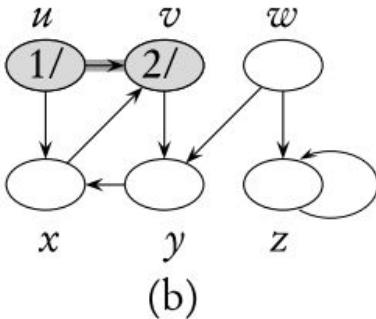
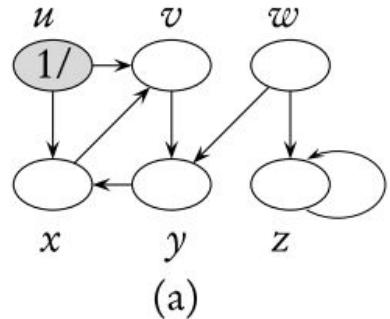
Parcurea în adâncime: exemplu

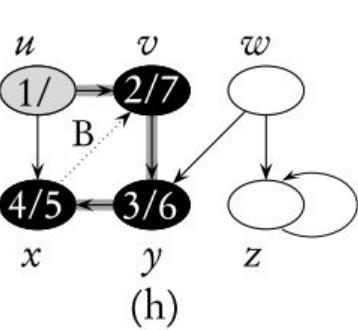
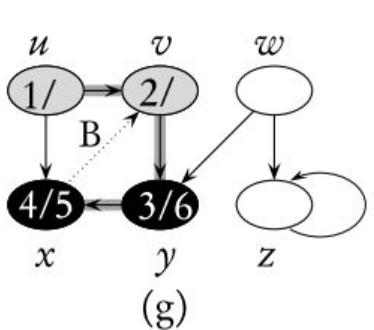
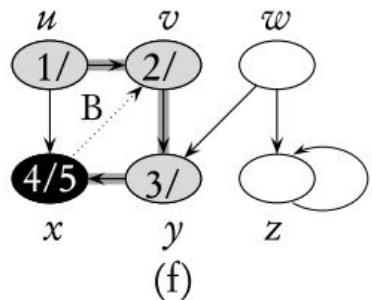
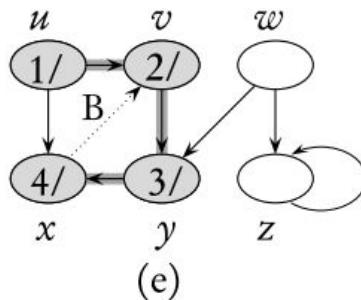
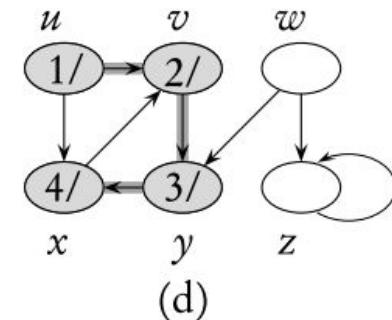
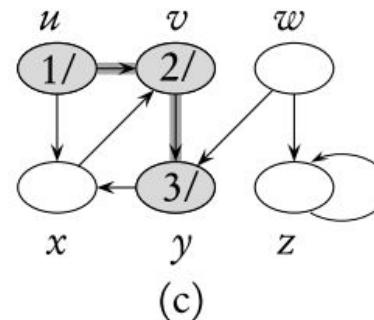
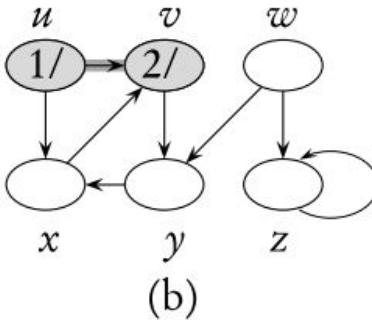
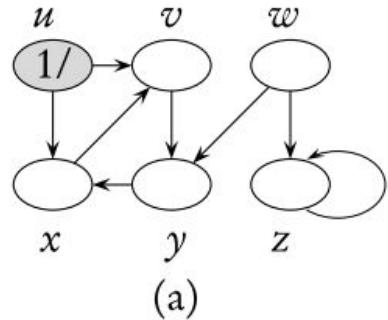
Parcurea în adâncime: exemplu

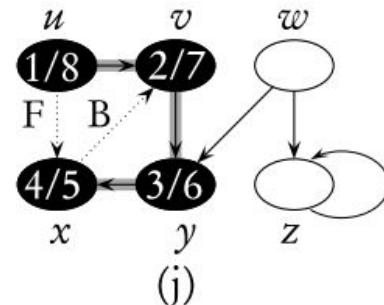
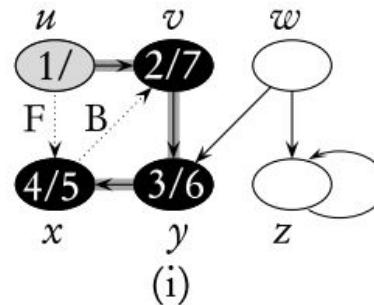
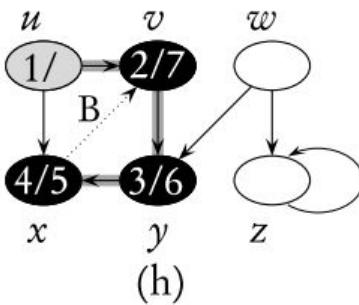
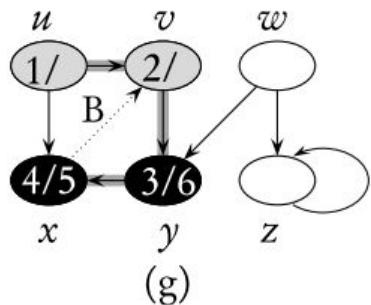
Parcurea în adâncime: exemplu

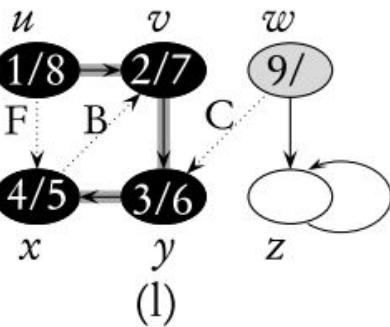
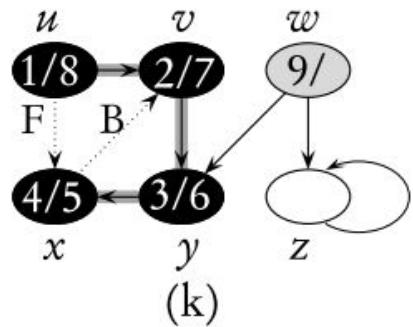
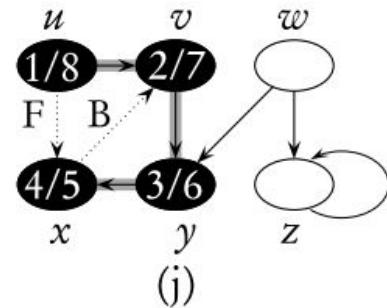
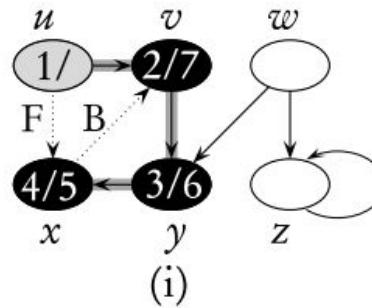
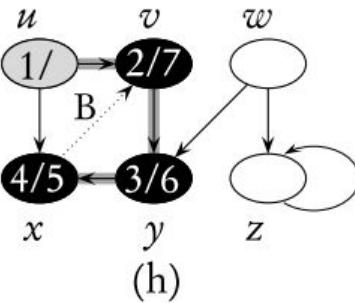
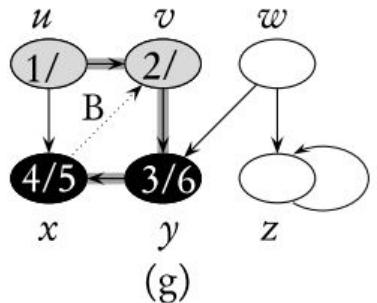
Parcurea în adâncime: exemplu

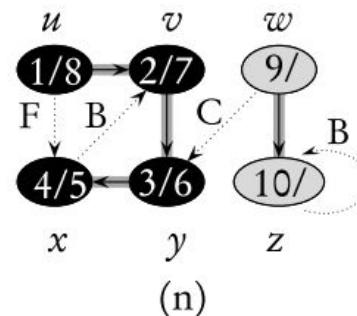
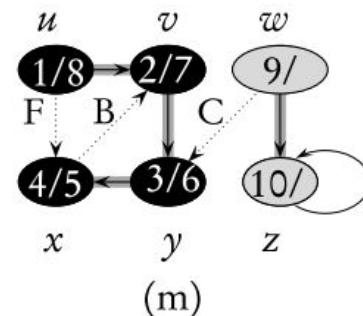
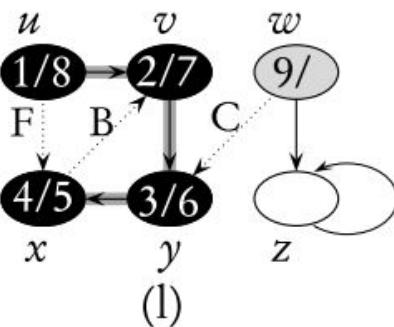
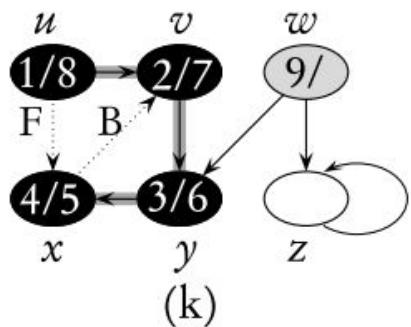
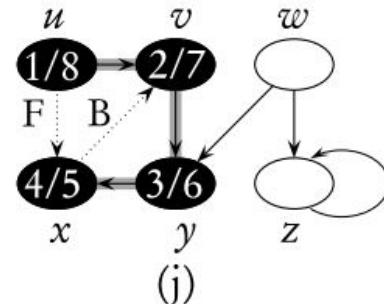
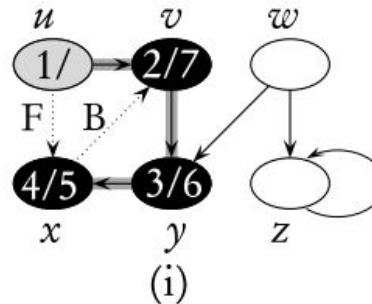
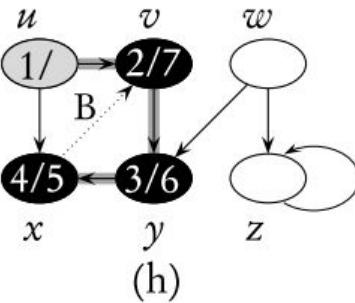
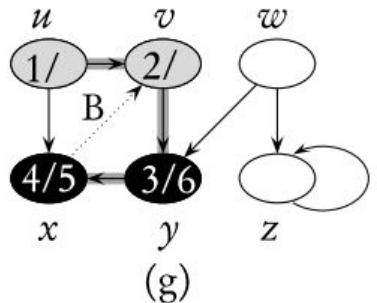
Parcurea în adâncime: exemplu

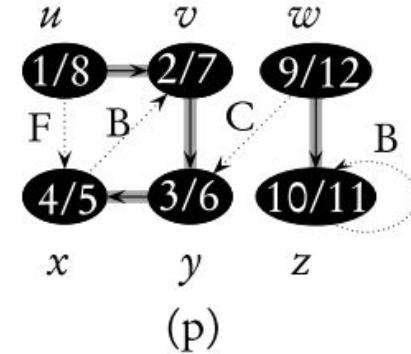
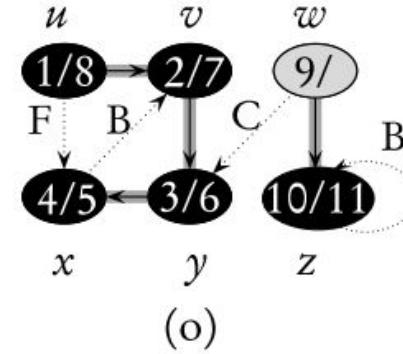
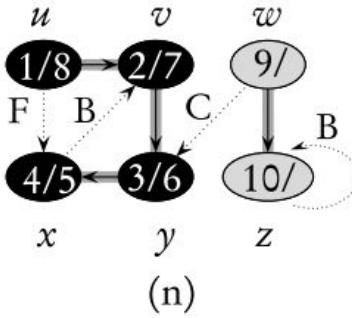
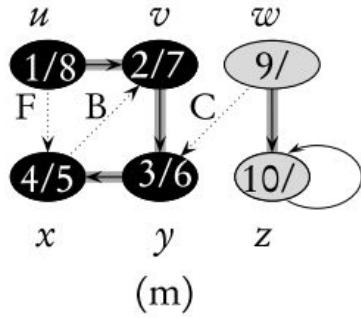
Parcurea în adâncime: exemplu

Parcurea în adâncime: exemplu

Parcurea în adâncime: exemplu

Parcurea în adâncime: algoritm

Să scriem împreună pseudocodul:

Parcurea în adâncime: algoritm Cormen

CA(G)

- 1: **pentru** fiecare vârf $u \in V[G]$ **execută**
  - 2:   *culoare*[u] $\leftarrow$ ALB
  - 3: $\pi[u] \leftarrow$ NIL
  - 4:   *temp* $\leftarrow 0$
  - 5: **pentru** fiecare vârf $u \in V[G]$ **execută**
  - 6:   **dacă** *culoare*[u] = ALB **atunci**
  - 7:   CA-VIZITĂ(u)

CA-VIZITĂ(u)

- 1: $cupoare[u] \leftarrow \text{GRI}$ ▷ Vârful alb u tocmai a fost descoperit.
  - 2: $d[u] \leftarrow \text{temp} \leftarrow \text{temp} + 1$
  - 3: **pentru** fiecare $v \in \text{Adj}[u]$ **execută** ▷ Explorează muchia (u, v) .
  - 4:   **dacă** $cupoare[v] = \text{ALB}$ **atunci**
  - 5: $\pi[v] \leftarrow u$
  - 6:   CA-VIZITĂ(v)
  - 7: $cupoare[u] \leftarrow \text{NEGRU}$ ▷ Vârful u este colorat în negru. El este terminat.
  - 8: $f[u] \leftarrow \text{temp} \leftarrow \text{temp} + 1$

Parcursarea în adâncime: Teorema parantezelor

Teorema parantezelor: În orice căutare în adâncime a unui graf (orientat sau neorientat) $G = (V, E)$, pentru orice două vârfuri u și v , exact una din următoarele trei condiții este adevărată:

- intervalele $[d[u], f[u]]$ și $[d[v], f[v]]$ sunt total disjuncte,
- intervalul $[d[u], f[u]]$ este conținut, în întregime, în intervalul $[d[v], f[v]]$, iar u este un descendant al lui v în arborele de adâncime, sau
- intervalul $[d[v], f[v]]$ este conținut, în întregime, în intervalul $[d[u], f[u]]$, iar v este un descendant al lui u în arborele de adâncime.

Parcursarea în adâncime: Teorema parantezelor

Demonstrație. Începem cu cazul în care $d[u] < d[v]$. În funcție de valoarea de adevăr a inegalității $d[v] < f[u]$, există două subcazuri care trebuie considerate. În primul subcaz $d[v] < f[u]$, deci v a fost descoperit în timp ce u era încă gri. Aceasta implică faptul că v este un descendant al lui u. Mai mult, deoarece v a fost descoperit înaintea lui u, toate muchiile care pleacă din el sunt explorate, iar v este terminat, înainte ca algoritmul să revină pentru a-l termina pe u. De aceea, în acest caz, intervalul $[d[v], f[v]]$ este conținut în întregime în intervalul $[d[u], f[u]]$. În celălalt subcaz $f[u] < d[v]$ și inegalitatea (23.1) implică faptul că intervalele $[d[u], f[u]]$ și $[d[v], f[v]]$ sunt disjuncte.

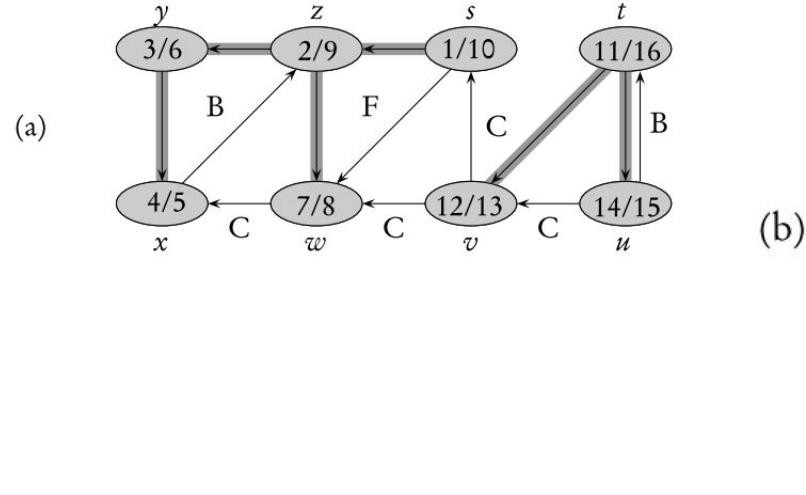
Cazul în care $d[v] < d[u]$ este similar, inversând rolurile lui u și v în argumentația de mai sus.

Parcurea în adâncime: Teorema parantezelor

Corolarul 23.7 (Interclasarea intervalelor descendenților)

Vârful v este un descendent al lui u în pădurea de adâncime pentru un graf G orientat sau neorientat dacă și numai dacă $d[u] < d[v] < f[v] < f[u]$.

Parcurea în adâncime: proprietăți

(b)

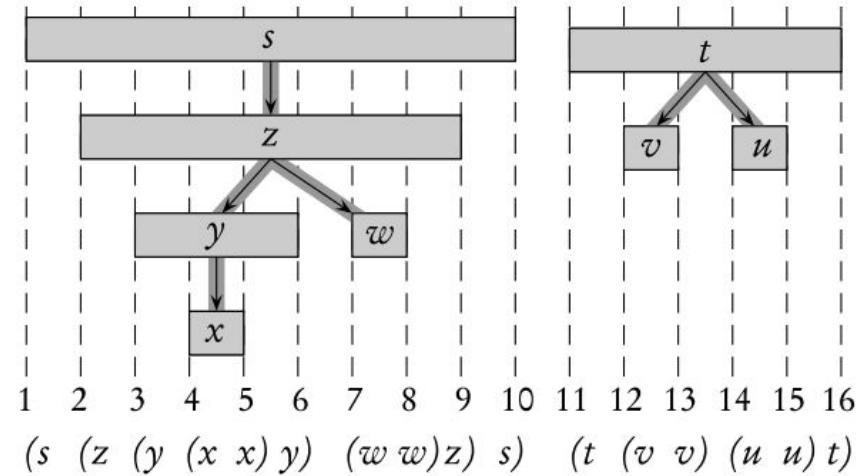

Diagrama b exemplifica foarte bine teorema anterioara.

Parcurea în adâncime: proprietăți

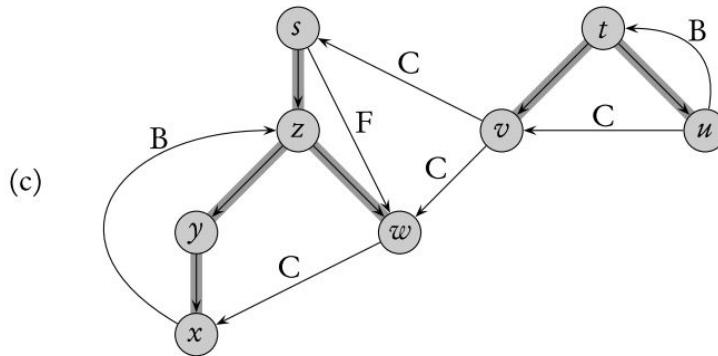
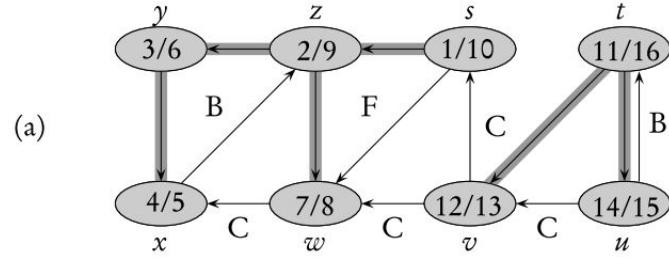

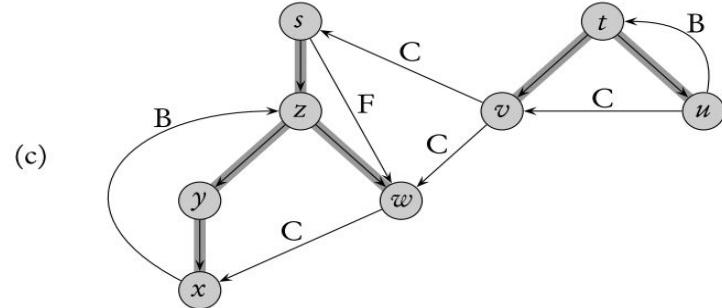
Diagrama ce exemplifica muchiile de întoarcere despre care vom vorbi imediat.

Parcursarea în adâncime

Clasificarea muchiilor:

1. Muchiile de arbore sunt muchii din pădurea de adâncime $G\pi$. Muchia (u, v) este o muchie de arbore dacă v a fost descoperit explorând muchia (u, v) .
2. Muchiile înapoi sunt acele muchii (u, v) care unesc un vârf u cu un strămoș v într-un arbore de adâncime. Bucile (muchii de la un vârf la el însuși) care pot apărea într-un graf orientat sunt considerate muchii înapoi.
3. Muchiile înainte sunt acele muchii (u, v) ce nu sunt muchii de arbore și conectează un vârf u cu un descendant v într-un arbore de adâncime.
4. Muchiile transversale sunt toate celelalte muchii. Ele pot uni vârfuri din același arbore de adâncime, cu condiția ca unul să nu fie strămoșul celuilalt, sau pot uni vârfuri din arbori, de adâncime, diferiți.

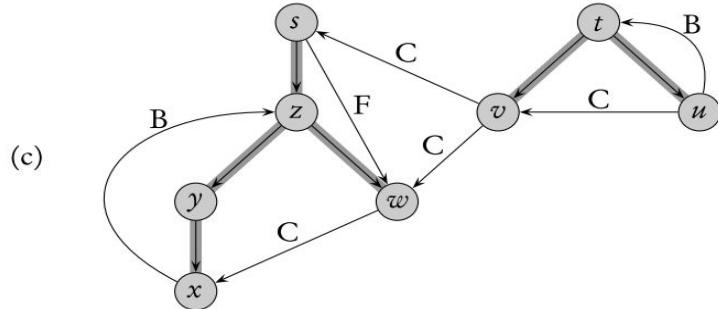
Parcurea în adâncime

1. Muchiile de arbore sunt muchii din pădurea de adâncime $G\pi$. Muchia (u, v) este o muchie de arbore dacă v a fost descoperit explorând muchia (u, v) .
2. Muchiile înapoi sunt acele muchii (u, v) care unesc un vârf u cu un strămoș v într-un arbore de adâncime. Bucurile (muchii de la un vârf la el însuși) care pot apărea într-un graf orientat sunt considerate muchii înapoi.
3. Muchiile înainte sunt acele muchii (u, v) ce nu sunt muchii de arbore și conectează un vârf u cu un descendant v într-un arbore de adâncime.
4. Muchiile transversale sunt toate celelalte muchii. Ele pot uni vârfuri din același arbore de adâncime, cu condiția ca unul să nu fie strămoșul celuilalt, sau pot uni vârfuri din arbori, de adâncime, diferenți.

Parcurea în adâncime

Într-un graf orientat nu vom avea toate cele 4 categorii...
Ce categorii vom avea?

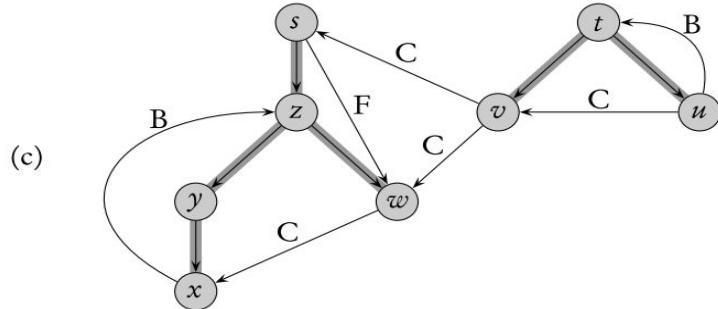

Parcurea în adâncime

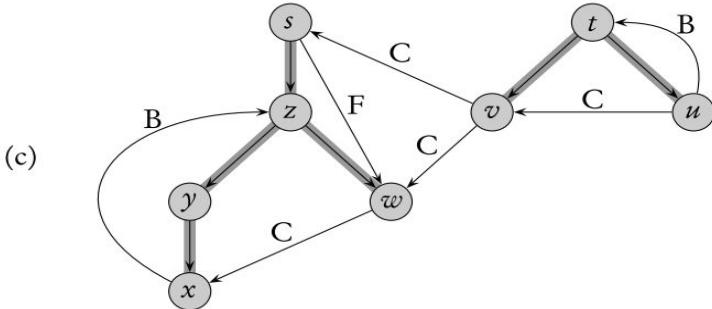
Într-un graf orientat nu vom avea toate cele 4 categorii...

Ce categorii vom avea?

- Doar primele 2 categorii.

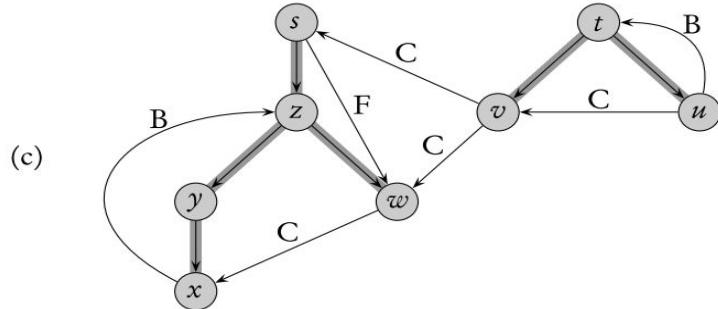
Parcurea în adâncime

Într-un graf orientat vom avea un ciclu dacă găsim ce fel de muchie?

-

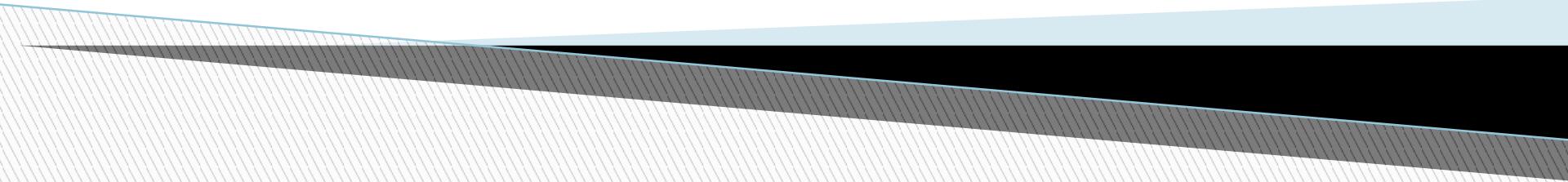
Parcurea în adâncime

Într-un graf orientat vom avea un ciclu dacă găsim ce fel de muchie?

- Muchie inapoi...

Sortare topologică

Sortare topologică

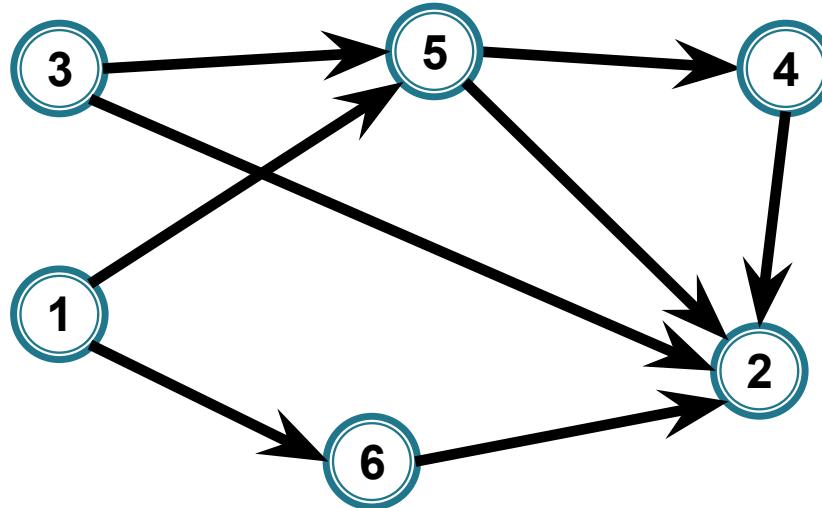
- **Fie $G = (V, E)$ graf orientat**
- **Sortare topologică a lui G =**
  - ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u se află înaintea lui v în ordonare
  - **Nu este neapărat unică**

Sortare topologică

□ Fie $G = (V, E)$ graf orientat

□ Sortare topologică a lui $G =$

ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u se află înaintea lui v în ordonare

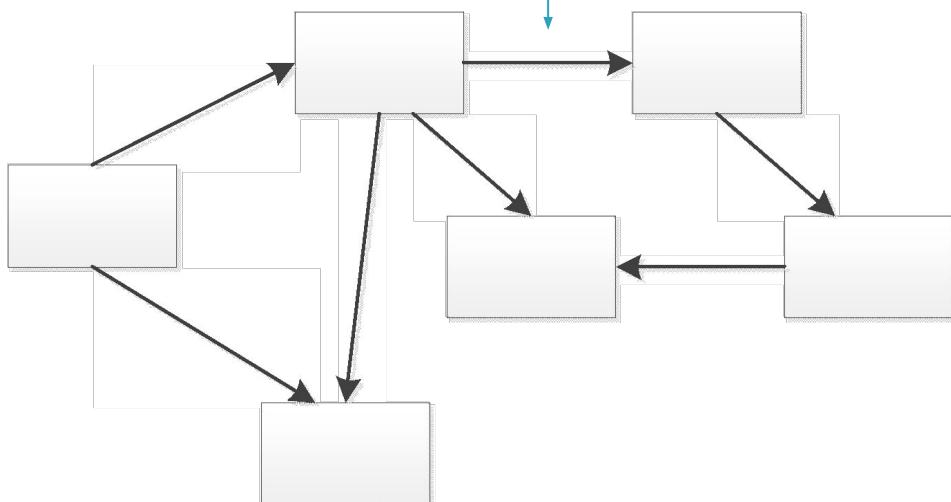

Sortare topologică

Aplicatii

- **Ordinea de calcul în proiecte în care intervin relații de dependență / precedență (exp: calcul de formule, ordinea de compilare când clasele/pachetele depind unele de altele)**
  - **Detectie de deadlock**
  - **Determinarea de drumuri critice**

Activitatea 4 depinde de 5, deci trebuie să se desfășoare după ea

În ce ordine trebuie executate activitățile?

	A	B	C	D
1		3	2	
2		3	6	0
3				
4	"=B1+D2"	"=2*B2"	"=2*C1+C2"	

formulele din celulele B2..D2

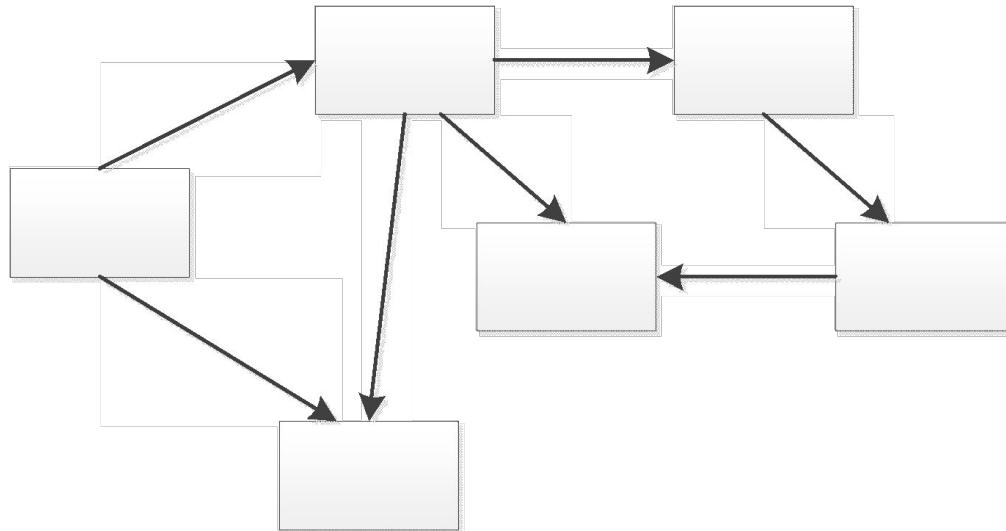
În ce ordine se evaluatează formulele?

Probleme - dacă există dependențe circulare

Sortare topologică

Aplicații

- planificarea de proiecte, ordinea de execuție a unor operații: compilarea pachetelor, ordinea de calcul a formulelor în xls etc
- determinarea de drumuri minime în grafuri fără circuite

În ce ordine trebuie executate activitățile?

	A	B	C	D
1				
2		3	2	0
3				
4		"=B1+D2"	"=2*B2"	"=2*C1+C2"

În ce ordine se evaluatează formulele?
Probleme - dacă există dependențe circulare

Sortare topologică

- **Fie $G = (V, E)$ graf orientat**
- **Sortare topologică a lui G =**
  - ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u se află înaintea lui v în ordonare

Sortare topologică

- **Fie $G = (V, E)$ graf orientat**
- **Sortare topologică a lui G =**
ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u se află înaintea lui v în ordonare
- **Propoziție.** Dacă G este aciclic atunci G are o sortare topologică

Sortare topologică

- **Fie $G = (V, E)$ graf orientat**
- **Sortare topologică a lui G =**
  - ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u se află înaintea lui v în ordonare
- **Propoziție.** Dacă G este aciclic atunci G are o sortare topologică
  - **Demonstrație $\Rightarrow$ Algoritm?**

Sortare topologică

- Fie $G = (V, E)$ graf orientat
- Sortare topologică a lui G =
ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$ atunci u se află înaintea lui v în ordonare
- **Propoziție.** Dacă G este aciclic atunci G are o sortare topologică

• **Demonstrație $\Rightarrow$ Algoritm?**

Care vârf poate fi primul în sortarea topologică?

Sortare topologică - Algoritm

- **Fie $G = (V, E)$ graf orientat**
- **Lemă.** Dacă G este aciclic, atunci G are cel puțin un vârf v cu gradul intern 0 ($d^-(v) = 0$).

Sortare topologică - Algoritm

- **Fie $G = (V, E)$ graf orientat**
- **Lemă.** Dacă G este aciclic, atunci G are cel puțin un vârf v cu gradul intern 0 ($d^-(v) = 0$).
- **Algoritm**

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

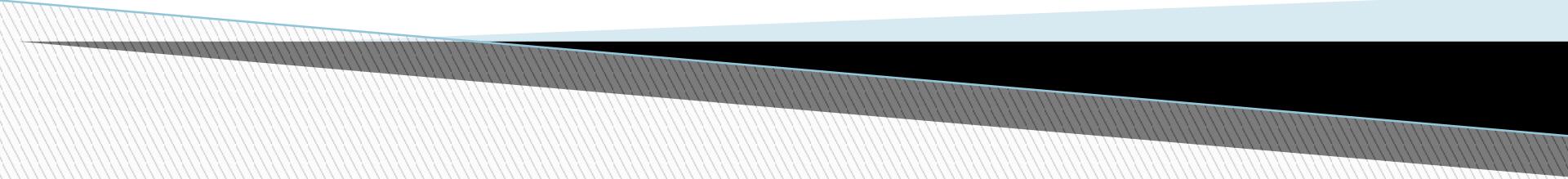
alege v cu $d^-(v) = 0$

adauga v in ordonare

$G \leftarrow G - v$

- **Corectitudinea** – rezultă din **Lemă + inducție**

Pseudocod

Sortare topologică - Algoritm

Algoritm

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

alege v cu $d^-(v) = 0$

adauga v in ordonare

$G \leftarrow G - v$

Implementare? Complexitate?

Sortare topologică - Algoritm

Algoritm

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

alege v cu $d^-(v) = 0$

adauga v in ordonare

$G \leftarrow G - v$

Implementare - similar BF

- Pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă
-

Sortare topologică - Algoritm

Algoritm

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

alege v cu $d^-(v) = 0$

adauga v in ordonare

$G \leftarrow G - v$

Implementare - similar BF

- Pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă
- Repetăm:
  - extragem un vârf din coadă
  - îl eliminăm din graf (= scădem gradele interne ale vecinilor, nu îl eliminăm din reprezentare)
  -

Sortare topologică - Algoritm

Algoritm

cât timp $|V(G)| > 0$ execută

alege v cu $d^-(v) = 0$

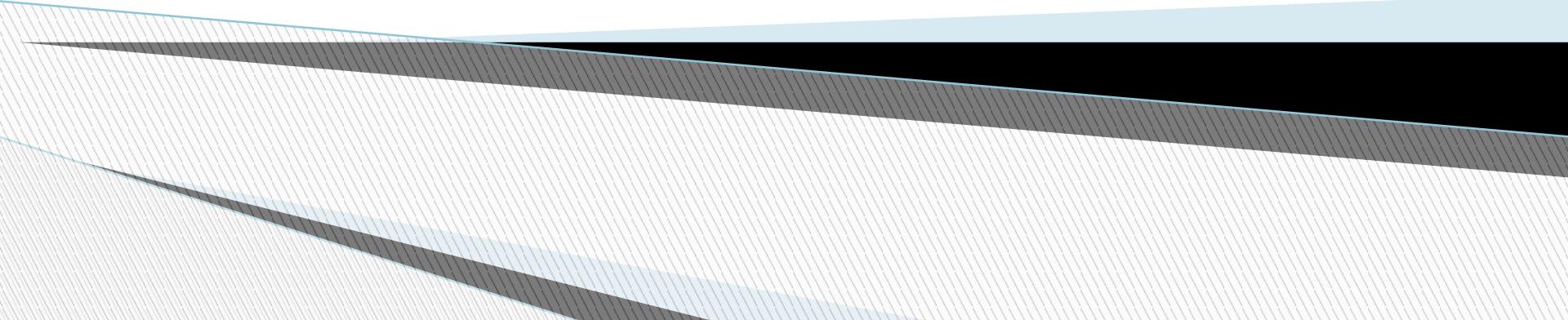
adauga v in ordonare

$G \leftarrow G - v$

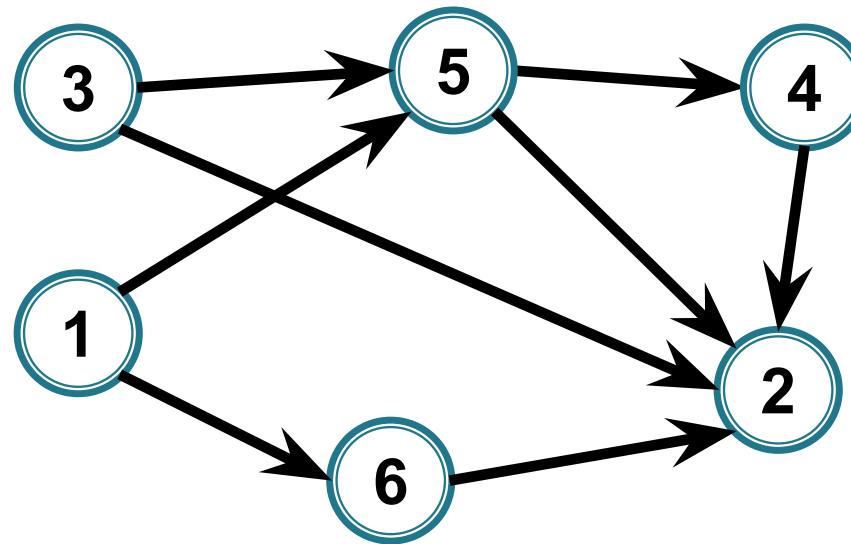
Implementare - similar BF

- Pornim cu toate vârfurile cu grad intern 0 și le adăugăm într-o coadă
- Repetăm:
  - extragem un vârf din coadă
  - îl eliminăm din graf (= scădem gradele interne ale vecinilor, nu îl eliminăm din reprezentare)
  - adăugăm în coadă vecinii al căror grad intern devine 0

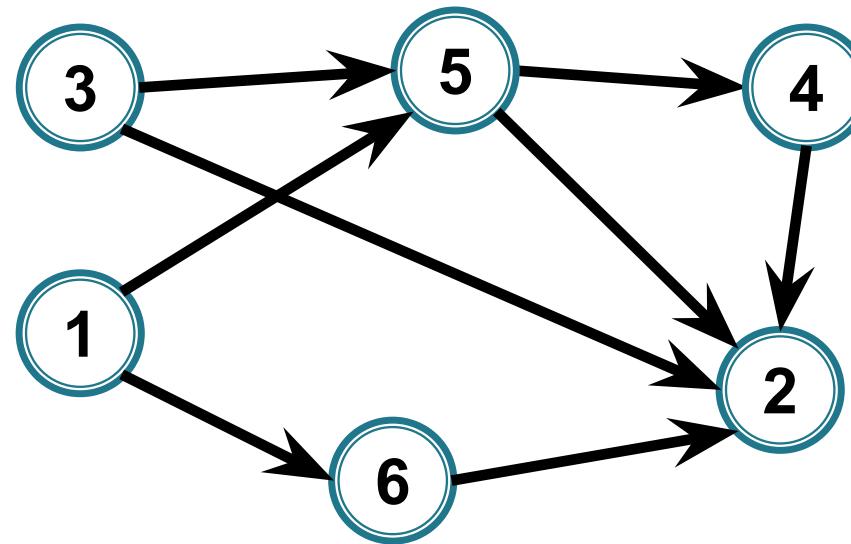
Exemplu

Sortare topologică

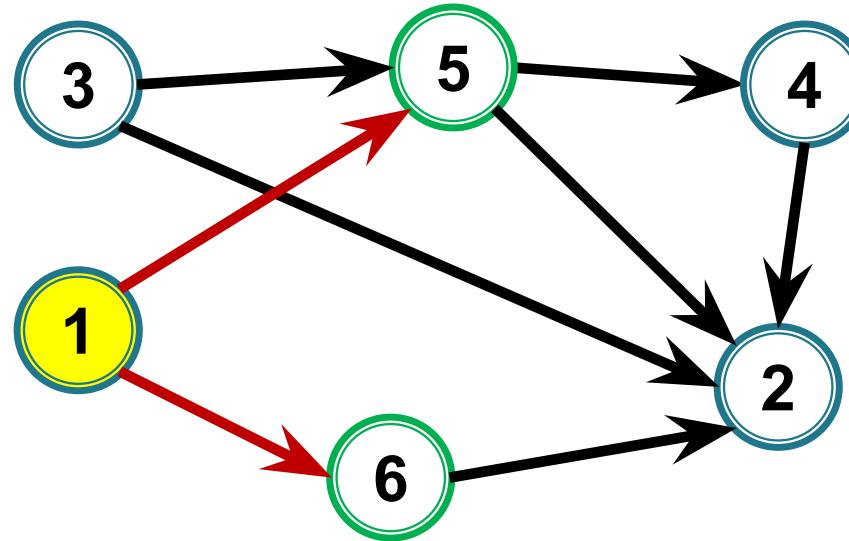

Sortare topologică

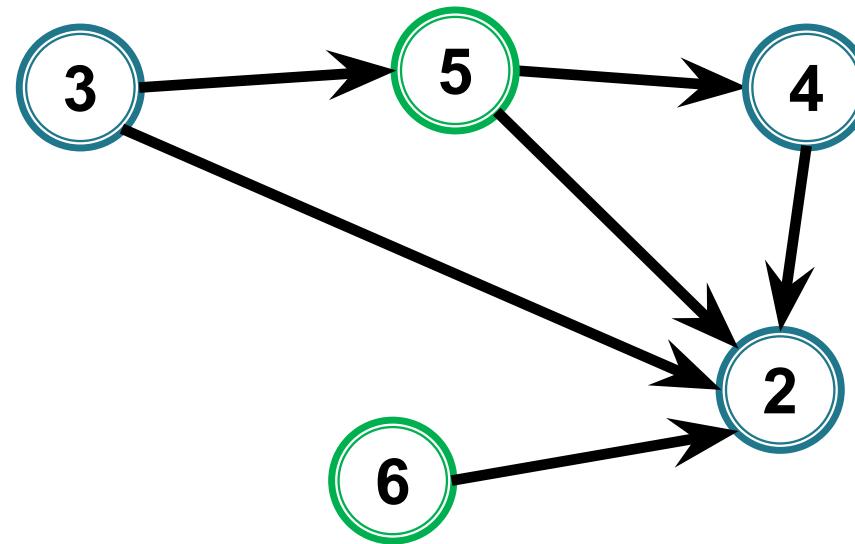
C: 1 3

Sortare topologică

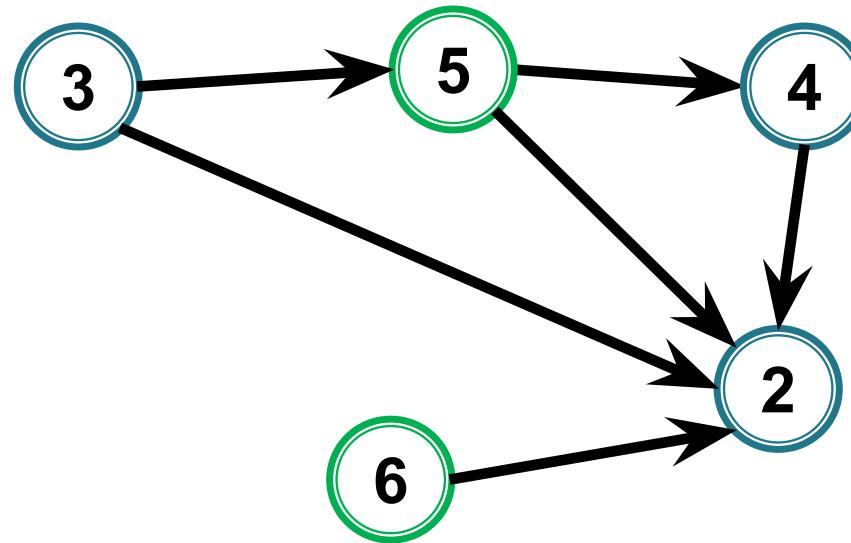
C: 1 3

Sortare topologică

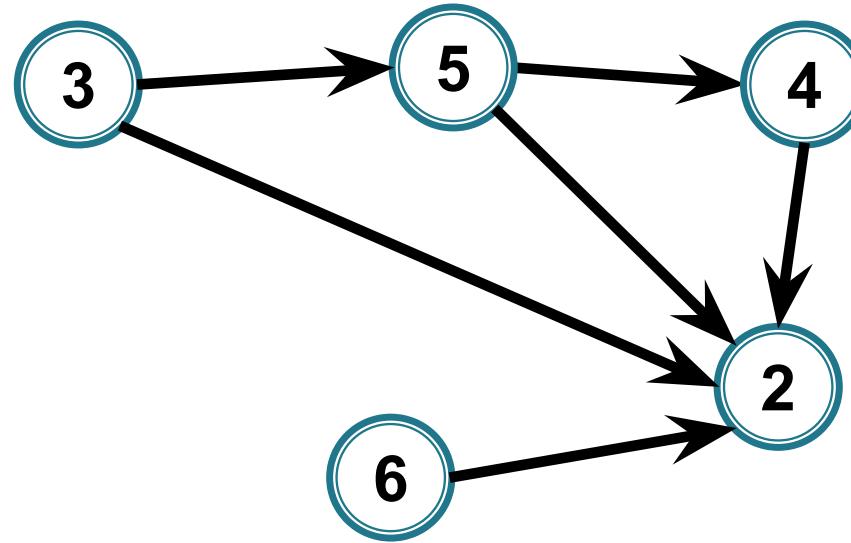
C: 1 3

Sortare topologică

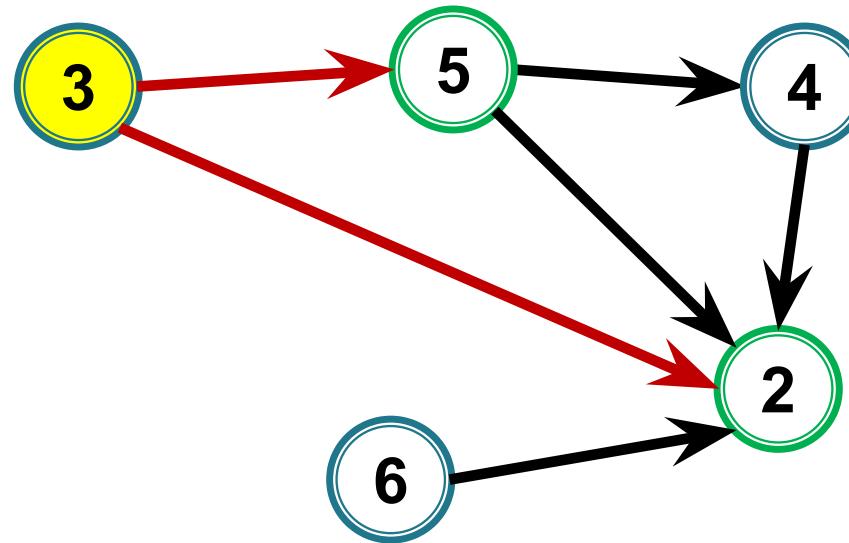
C: **1** 3 6

Sortare topologică

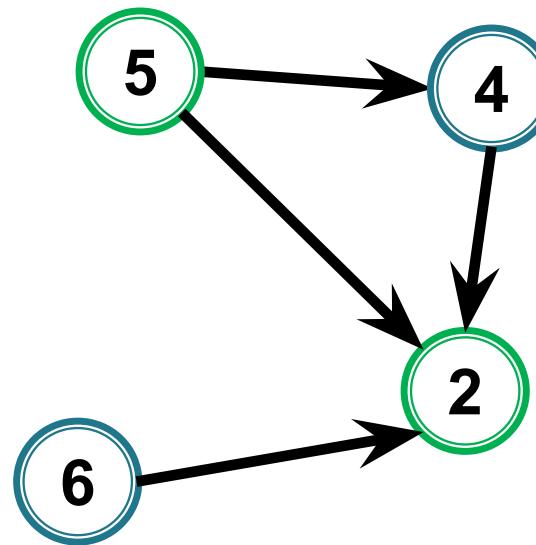
C: **1** 3 6

Sortare topologică

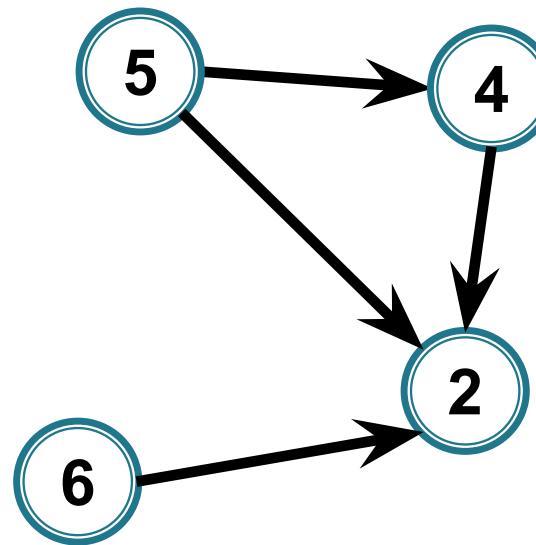
C: 1 3 6

Sortare topologică

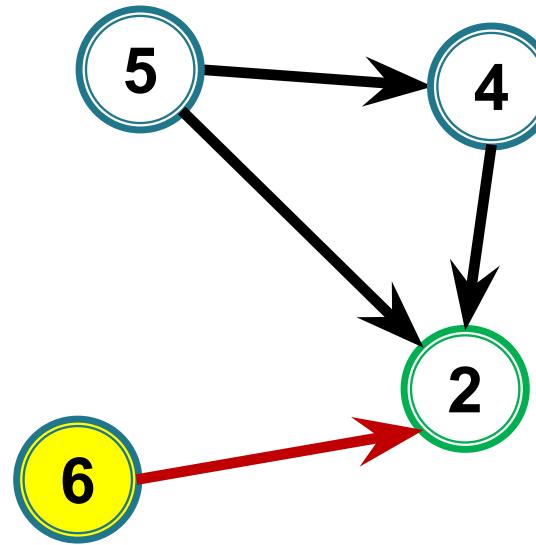
C: 1 3 6

Sortare topologică

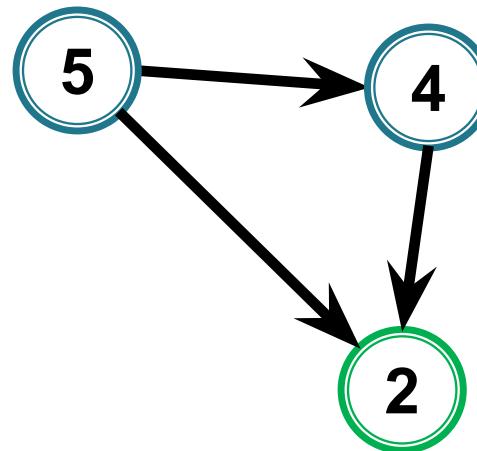
C: **1 3 6**
5

Sortare topologică

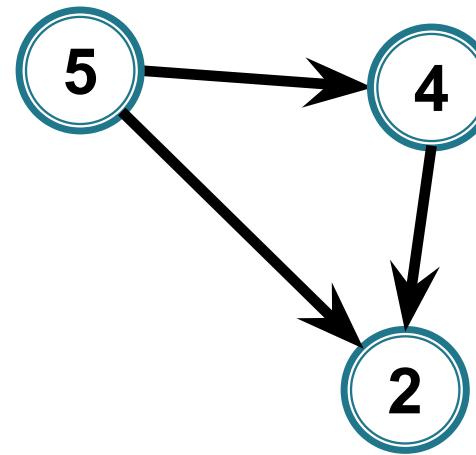
C: 1 3 6 5

Sortare topologică

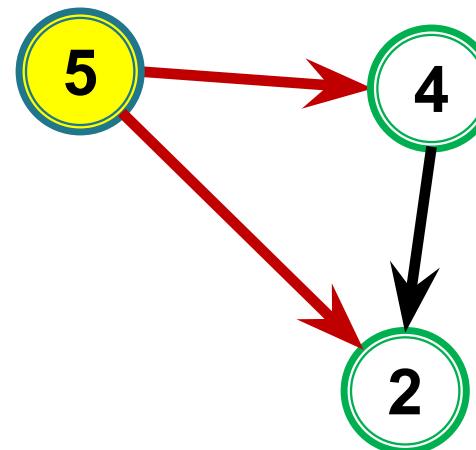
C: 1 3 6 5

Sortare topologică

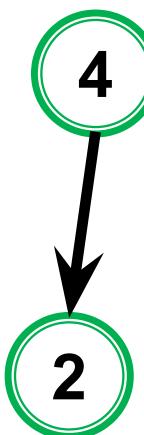
C: 1 3 6 5

Sortare topologică

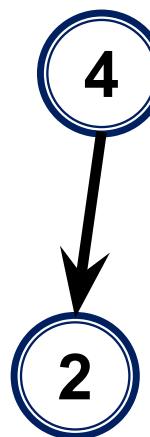
C: 1 3 6 5

Sortare topologică

C: 1 3 6 5

Sortare topologică

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică

2

C: 1 3 6 5 4

Sortare topologică

2

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică

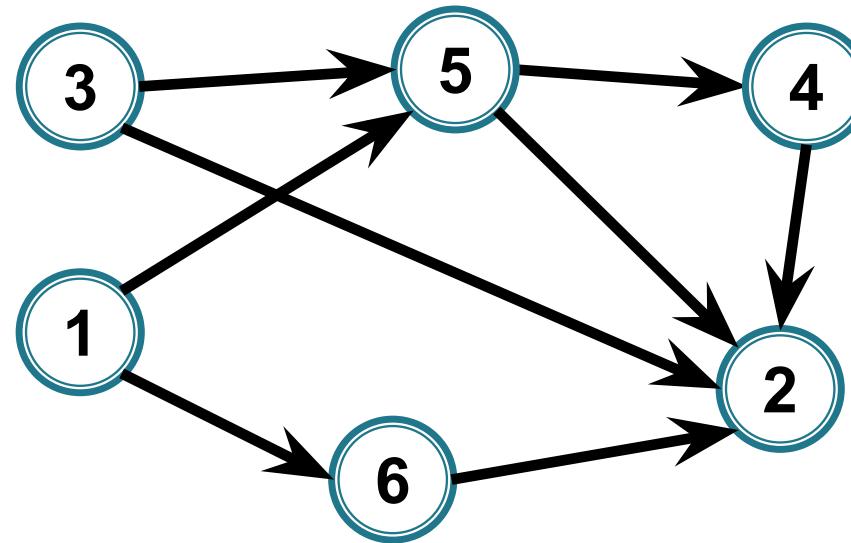
2

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică

C: 1 3 6 5 4 2

Sortare topologică

Sortare topologică: **1 3 6 5 4**
2

Sortare topologică - Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset;$

adauga in C toate vârfurile v cu $d^-[v]=0$

Sortare topologică - Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$;

adauga in C toate varfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ executa

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$;

    adauga i in sortare

    pentru $ij \in E$ executa

Sortare topologică - Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$;

adauga in C toate varfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ executa

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$;

    adauga i in sortare

    pentru $ij \in E$ executa

$d^-[j] = d^-[j] - 1$

Sortare topologică - Algoritm

coada $C \leftarrow \emptyset$;

adauga in C toate varfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ executa

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$;

    adauga i in sortare

    pentru $ij \in E$ executa

$d^-[j] = d^-[j] - 1$

        daca $d^-[j]=0$ atunci

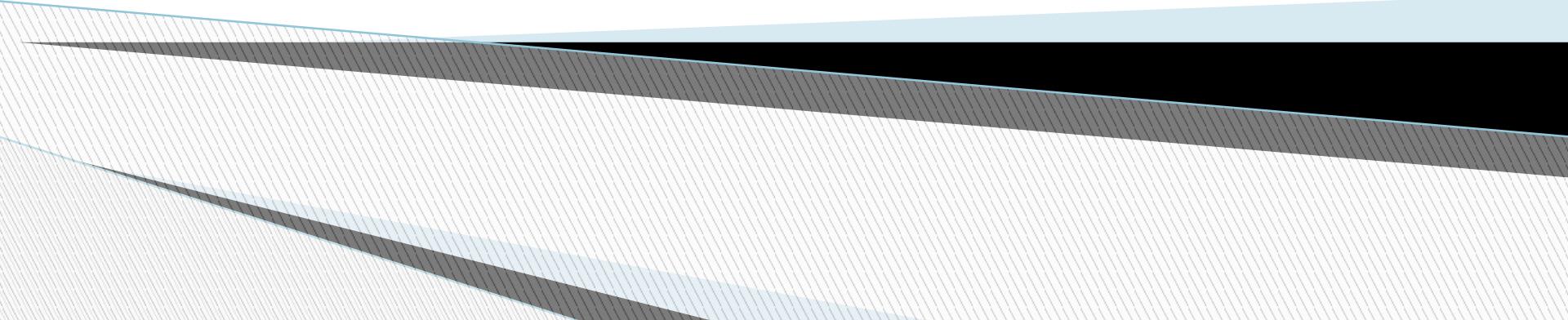
            adauga(j , C)

Sortare topologică

- **Ce se întâmplă dacă graful conține totuși circuite?**
- **Cum detectăm acest lucru pe parcursul algoritmului?**

Alt algoritm

Sortare topologică – Alt algoritm

- **Suplimentar** - există un algoritm bazat pe DF, pornind de la următoarea **observație**:

- Dacă $f[u] = \text{momentul la care a fost } \underline{\text{finalizat}} \text{ vârful } u \text{ în parcurgerea DF}$ avem:

$$uv \in E \Rightarrow f[u] > f[v]$$

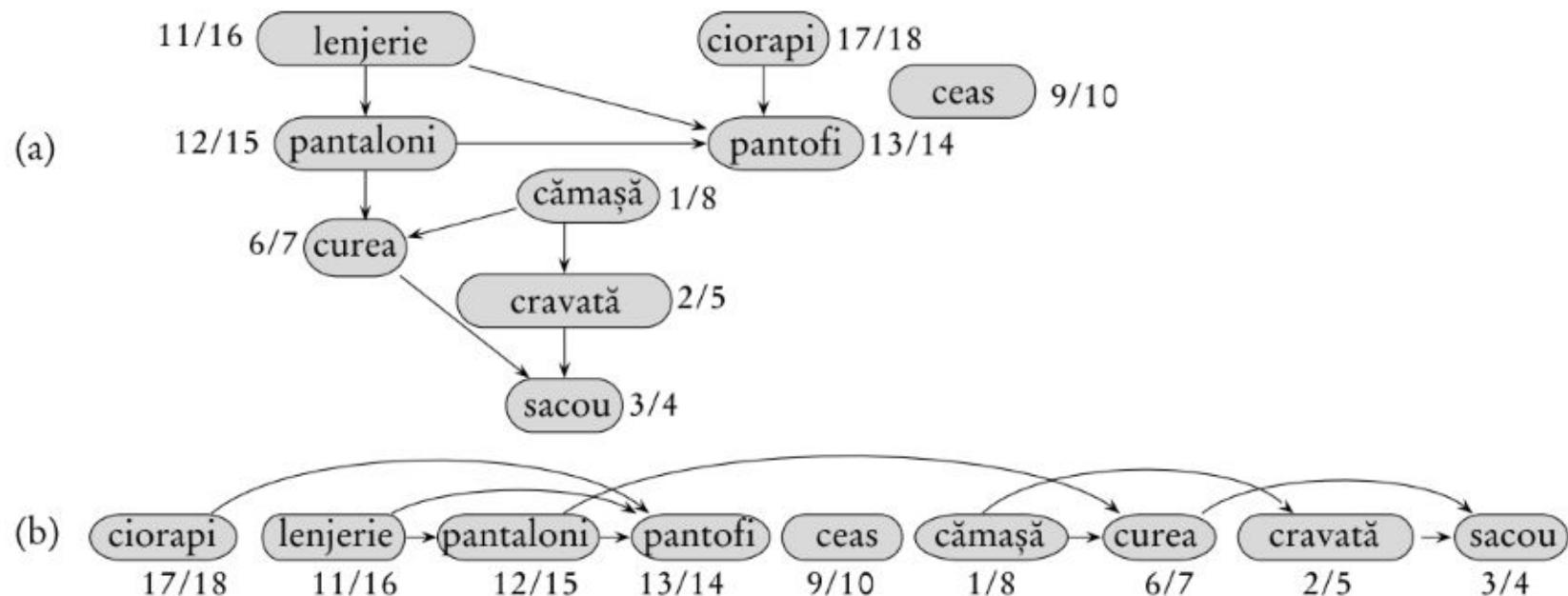
Sortare topologică – Alt algoritm

- **Suplimentar** - există un algoritm bazat pe DF, pornind de la următoarea **observație**:

- Dacă **final**[u] = momentul la care a fost finalizat vârful u în parcurgerea DF avem:
$$uv \in E \Rightarrow f[u] > f[v]$$
- Atunci sortare topologică = sortare descrescătoare în raport cu final

Sortare topologică – Alt algoritm

- Dacă $\text{final}[u] = \text{momentul la care a fost finalizat vârful } u \text{ în parcurgerea DF}$ avem: $uv \in E \Rightarrow f[u] > f[v]$
  - Atunci sortare topologică = sortare descrescătoare în raport cu final

Figura 23.7 (a) Profesorul Bumstead își sortează topologic îmbrăcămintea când se îmbracă. Fiecare muchie (u, v) înseamnă că articolul u trebuie îmbrăcat înaintea articolului v . Timpii de descoperire și de terminare dintr-o căutare în adâncime sunt prezențați alături de fiecare vârf. (b) Același graf sortat topologic. Vâfurile lui sunt aranjate de la stânga la dreapta în ordinea descrescătoare a timpului de terminare. Se observă că toate muchiile orientate merg de la stânga la dreapta.

Sortare topologică – Alt algoritm

- Dacă **final**[u] = momentul la care a fost finalizat vârful u în parcurgerea DF avem: $uv \in E \Rightarrow f[u] > f[v]$
  - Atunci sortare topologică = sortare descrescătoare în raport cu final

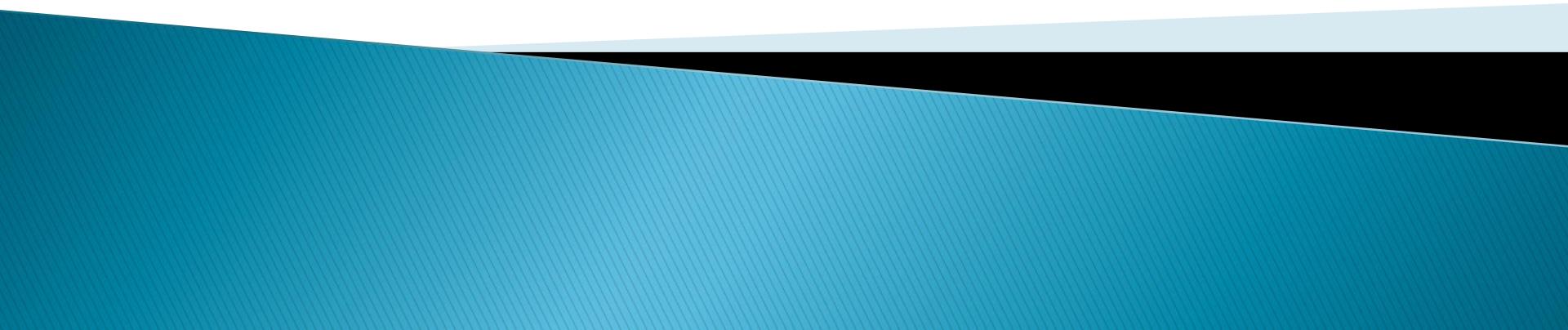
Sortare-Topologică(G)

1: apelează CA(G) pentru a calcula timpii de terminare $f[v]$ pentru fiecare vârf v

2: pe măsură ce fiecare vârf este terminat, inserează în capul unei liste înlănțuite

3: returnează lista înlănțuită de vârfuri

Muchii critice

Muchii critice

- ▶ O muchie este critică $\Leftrightarrow$ nu este conținută într-un ciclu
- ▶ Găsirea unui ciclu – parcurgere DF
  - **muchii de avansare** – ale arborelui DF (memorat cu vector tata), prin care se descoperă vârfuri noi
  - **muchii de întoarcere** – închid ciclu, nu pot fi critice

Muchii critice

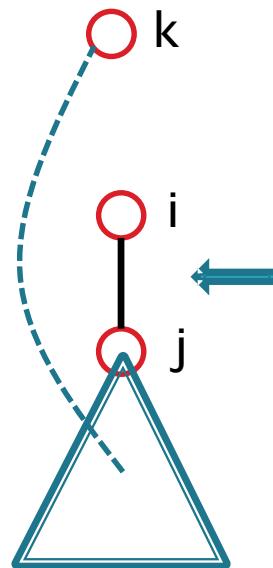
Cum testăm dacă o muchie de avansare (i,j) este critică?

Muchii critice

Cum testăm dacă o muchie de avansare (i,j) este critică?

- nu este conținută într-un ciclu închis de o muchie de întoarcere

Muchii critice

O muchie de avansare (i,j) este critică

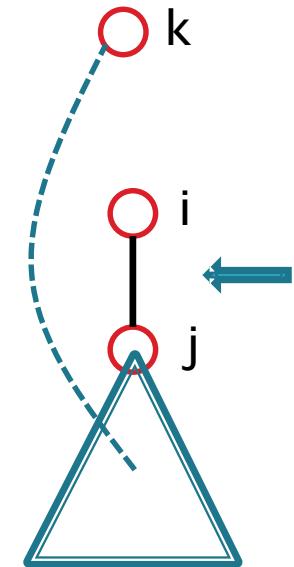
$\Leftrightarrow$

nu este conținută într-un ciclu închis de o
muchie de întoarcere

$\Leftrightarrow$

nu există nicio muchie de întoarcere cu

- o extremitate în j sau într-un descendant
al lui j și
- cealaltă extremitate în i sau într-un ascendent
al lui i (într-un vârf de pe un nivel mai mic sau
egal cu nivelul lui i)

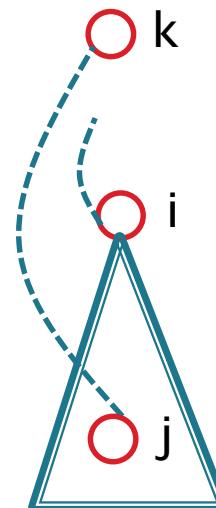

Muchii critice

Memorăm pentru fiecare vârf i :

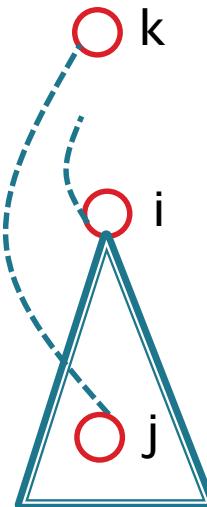
$niv\_min[i]$ = nivelul minim al unui vârf care este extremitate a unei muchii de întoarcere din i sau dintr-un descendant al lui i

= nivelul minim la care se închide un ciclu elementar care conține vârful i (printr-o muchie de întoarcere)

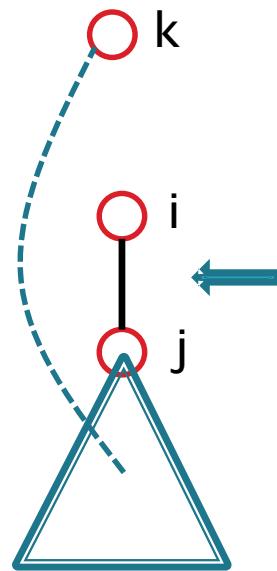
Muchii critice

- ▶ **nivel[i]** = nivelul lui i în arborele DF
- ▶ **niv_min[i]** = $\min \{ \text{nivel}[i], A, B \}$
  - $A = \min \{ \text{nivel}[k] \mid ik$ muchie de întoarcere}
  - $B = \min \{ \text{nivel}[k] \mid j$ descendent al lui i ,
 jk muchie de întoarcere}

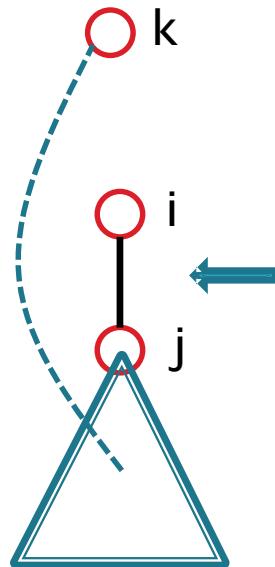
Muchii critice

O muchie de avansare ij este critică $\Leftrightarrow$

Muchii critice

O muchie de avansare ij este critică $\Leftrightarrow \text{niv\_min}[j] > \text{nivel}[i]$

Muchii critice

Cum calculăm eficient `niv_min[i]` ?

`niv_min[i] = min { nivel[i], A, B}`

`A = min {nivel[k] | ik muchie de întoarcere}`

`B = min {nivel[k] | jk descendent al lui i,
jk muchie de întoarcere}`

Muchii critice

Cum calculăm eficient `niv_min[i]` ?

`niv_min[i] = min { nivel[i], A, B}`

`A = min {nivel[k] | ik muchie de întoarcere}`

`B = min {nivel[k] | jk descendent al lui i,
jk muchie de întoarcere}`

B se poate calcula recursiv

Muchii critice

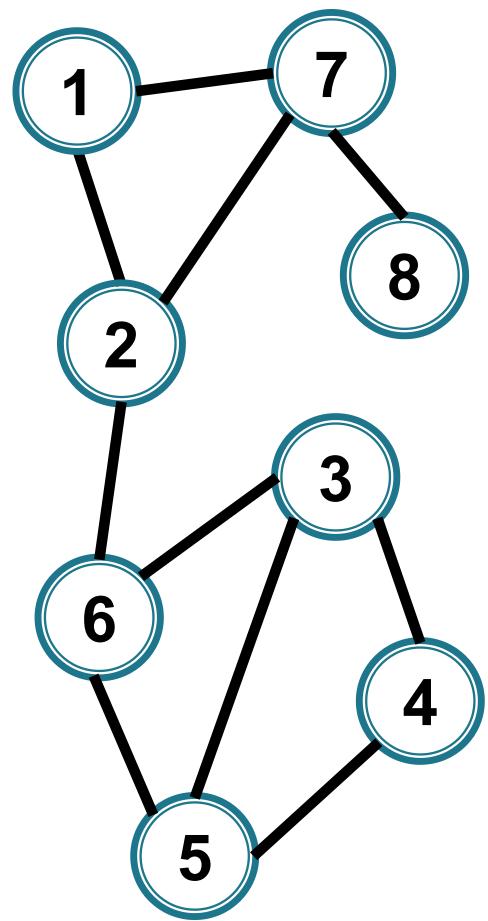
Cum calculăm eficient `niv_min[i]` ?

`niv_min[i] = min { nivel[i], A, B}`

`A = min {nivel[k] | ik muchie de întoarcere}`

`B = min {nivel[k] | j descendent al lui i,
jk muchie de întoarcere}`

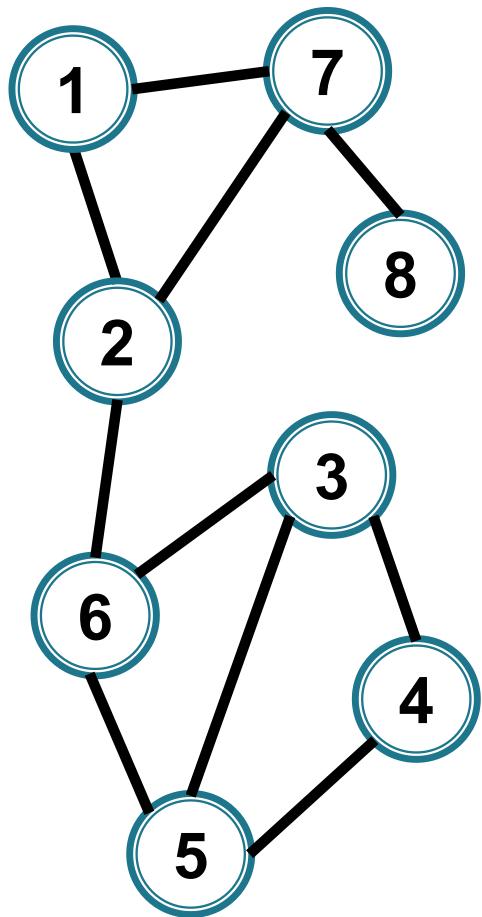
`B = min {niv_min[j] | j fiu al lui i}`

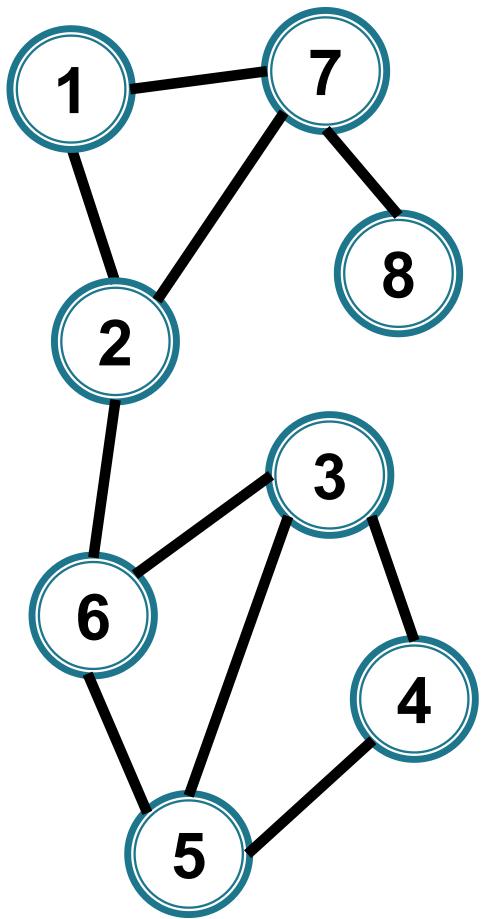

nivel/niv_min

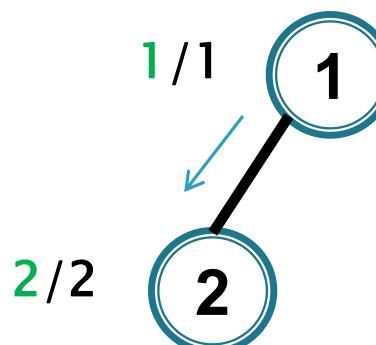
1 / 1

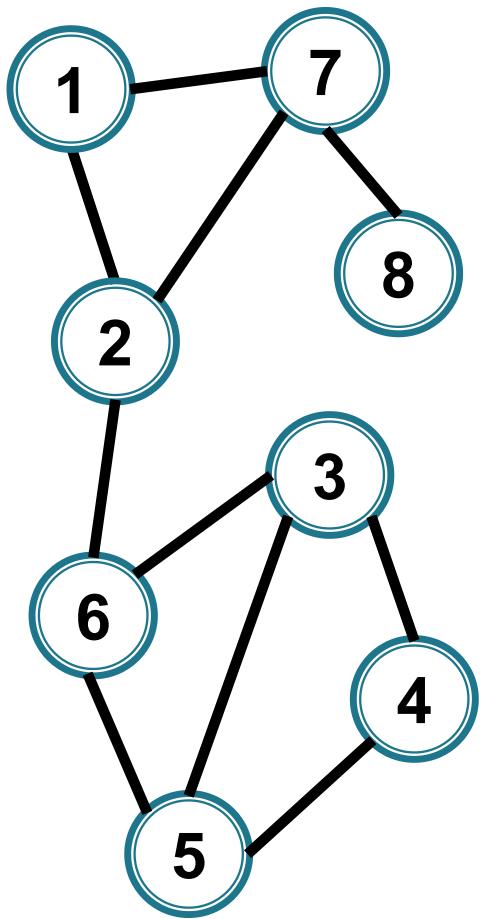
1

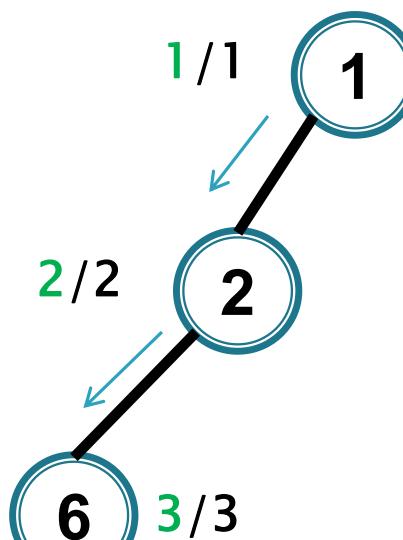

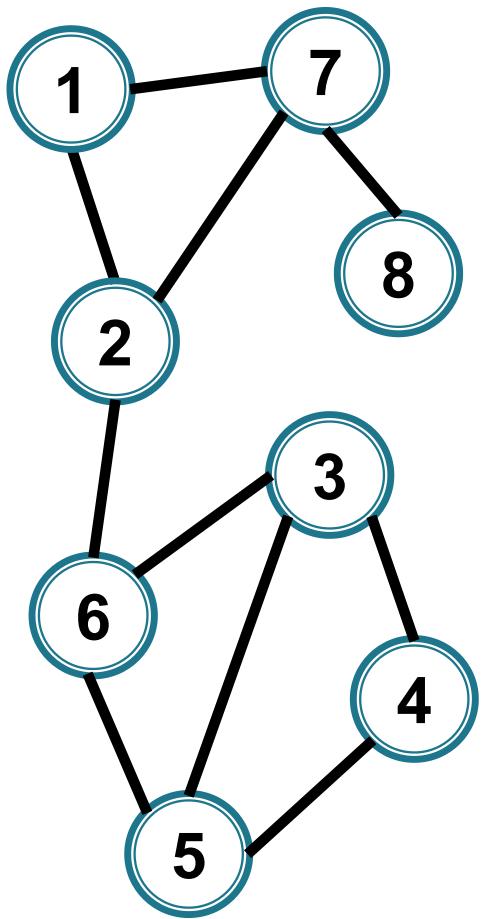
nivel/niv_min

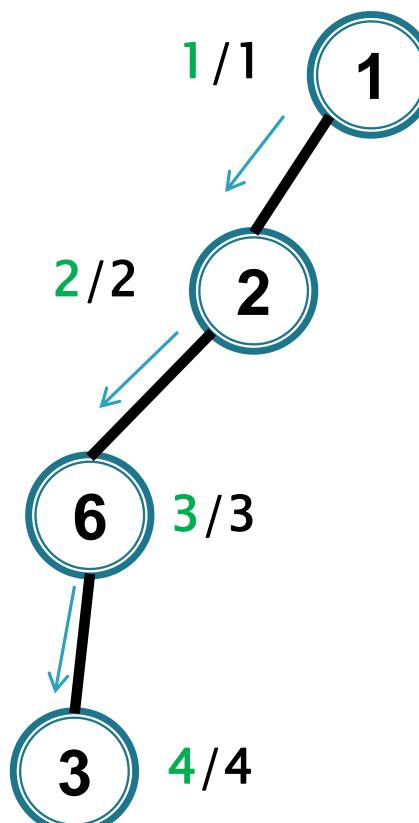

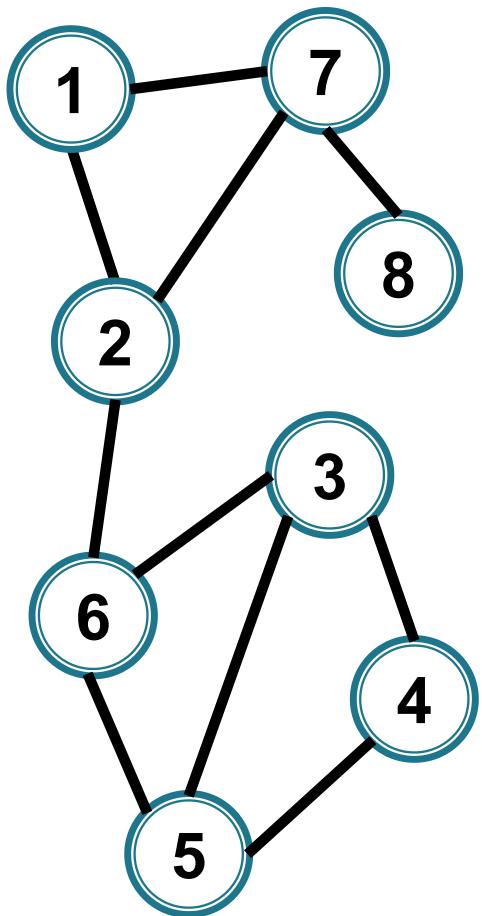
nivel/niv_min

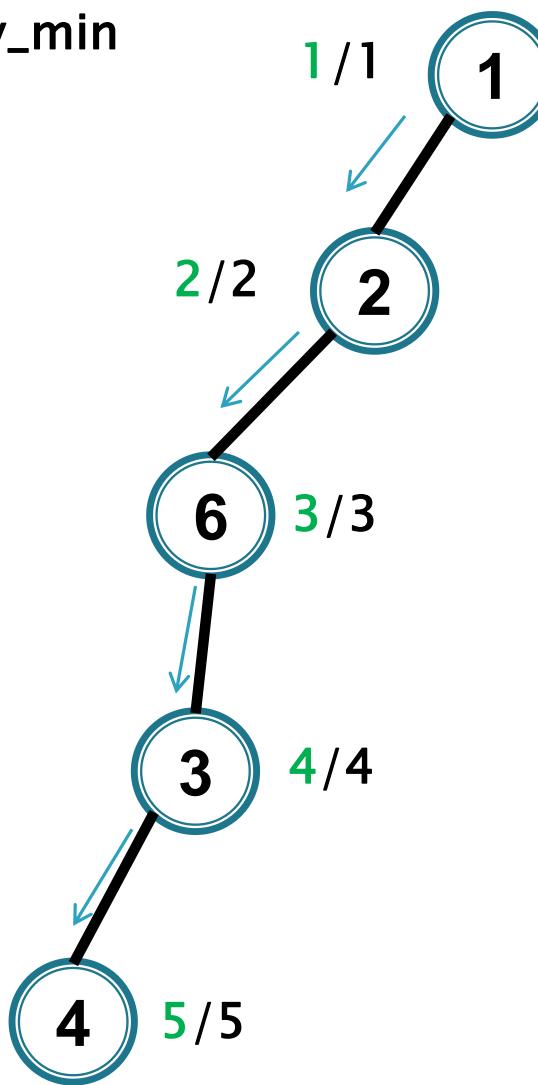

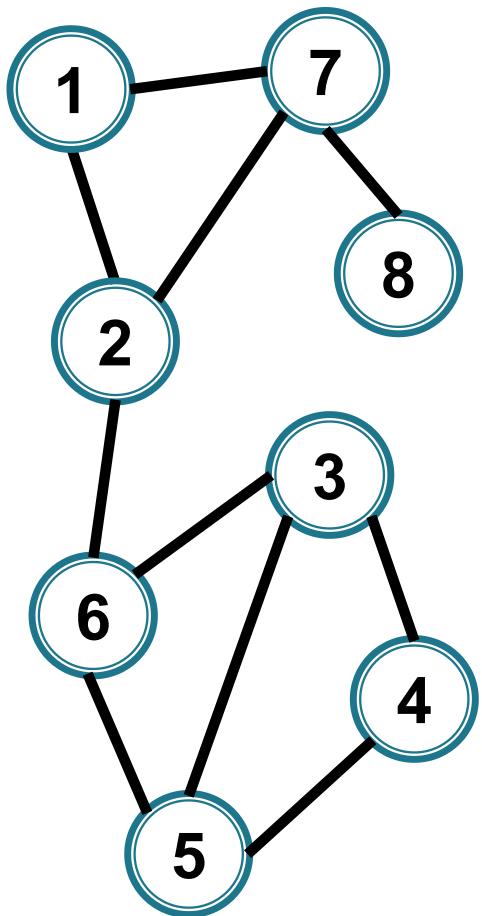
nivel/niv_min

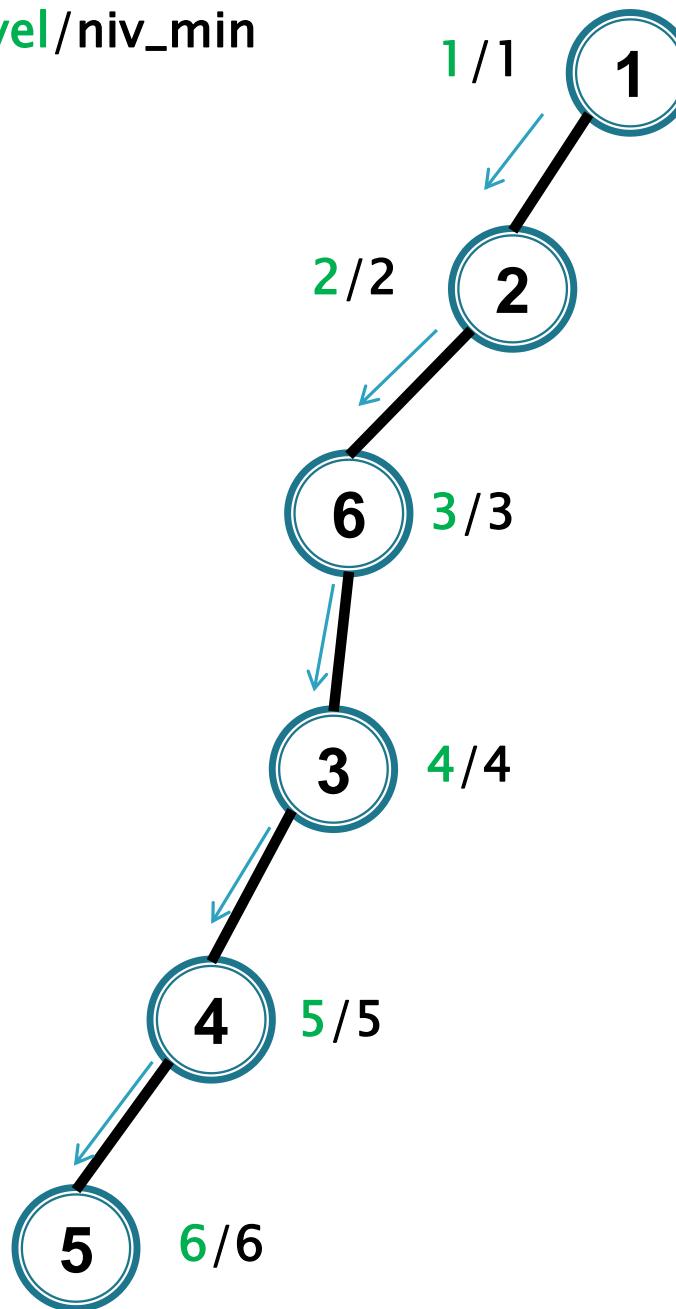

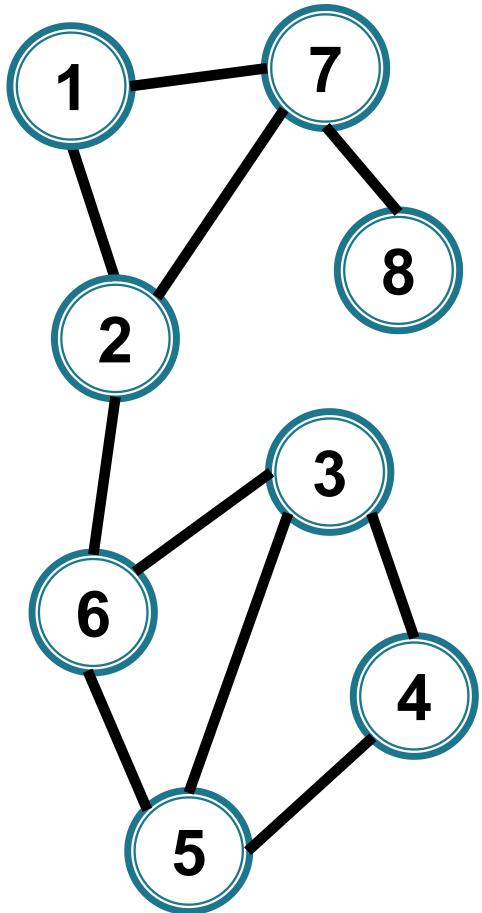
nivel/niv_min

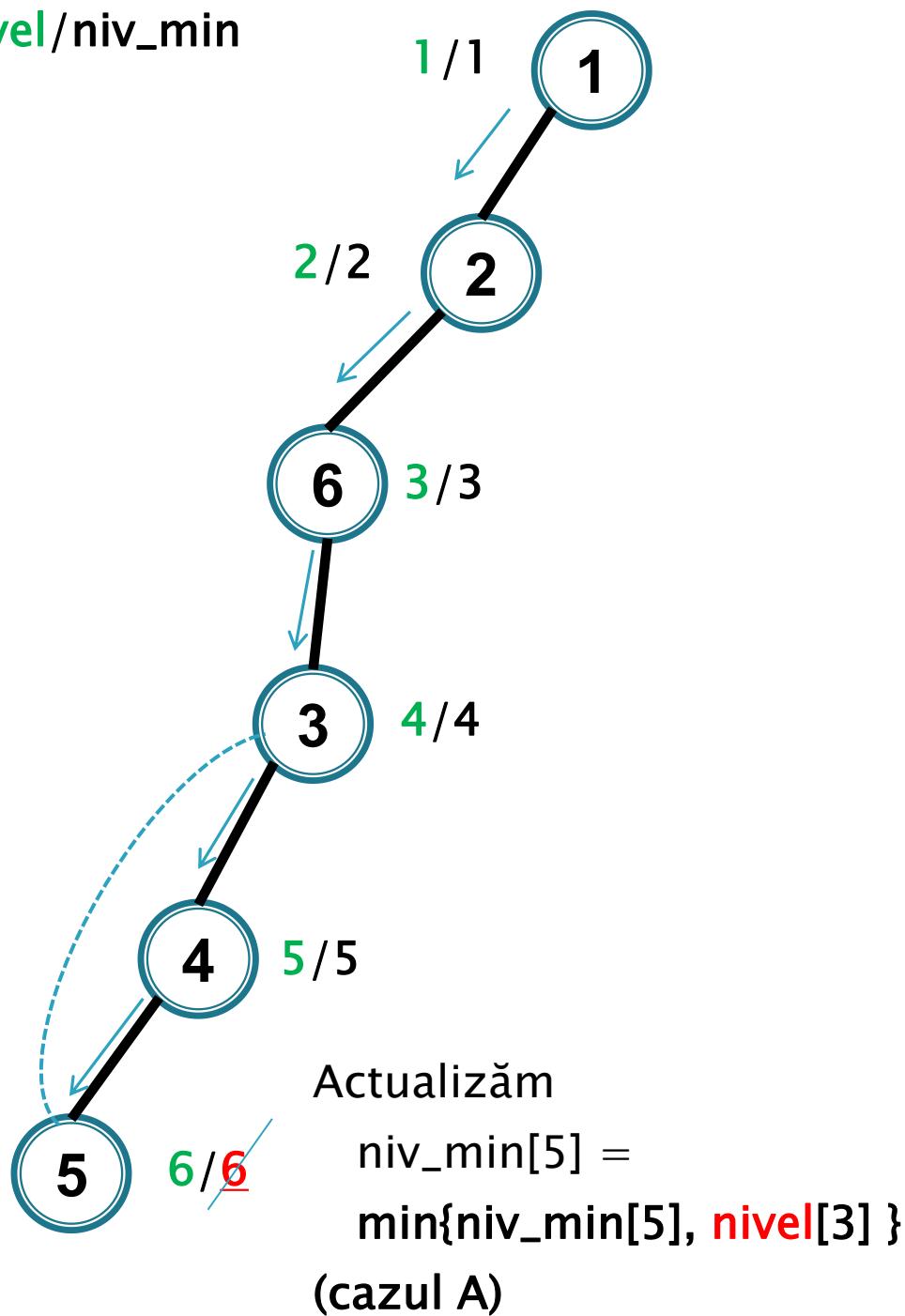

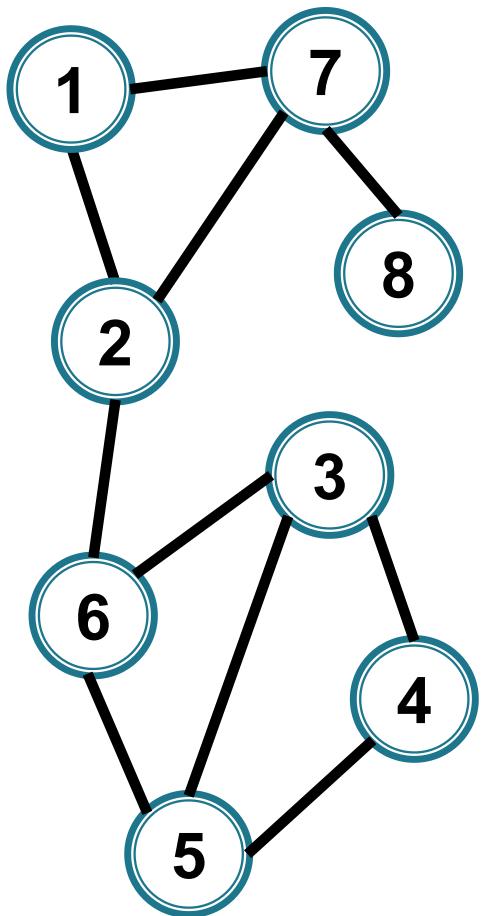
nivel/niv_min

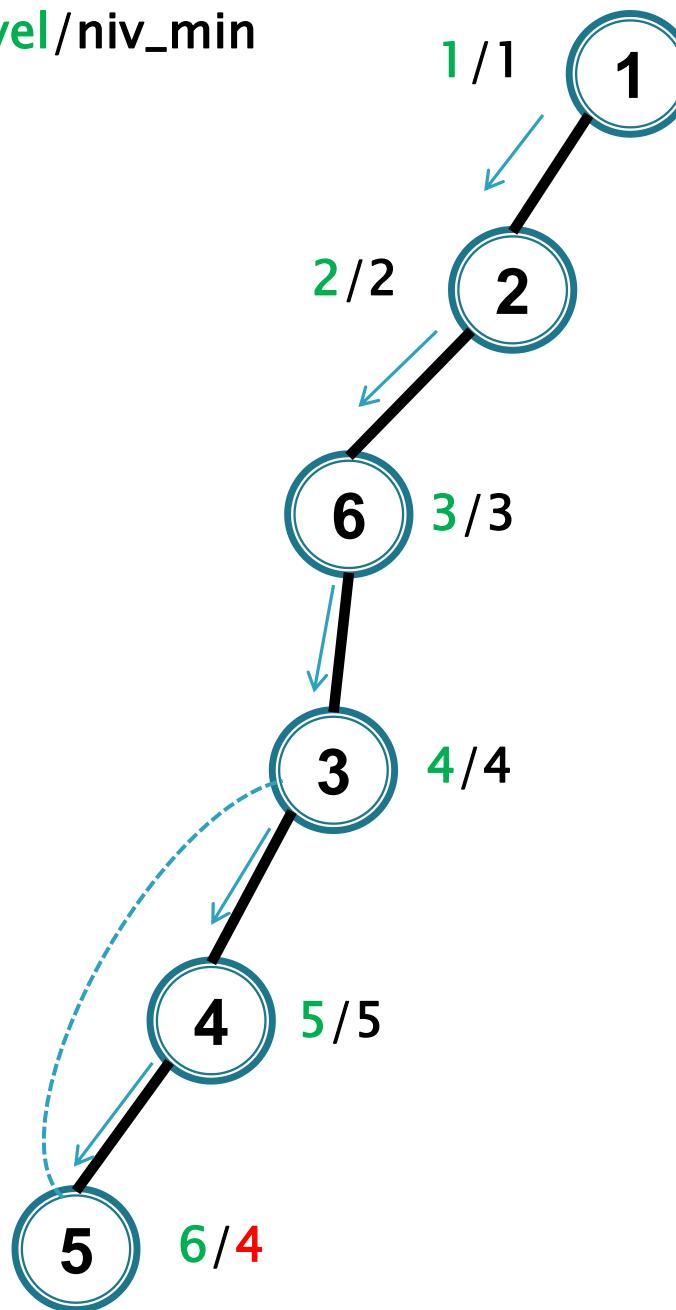

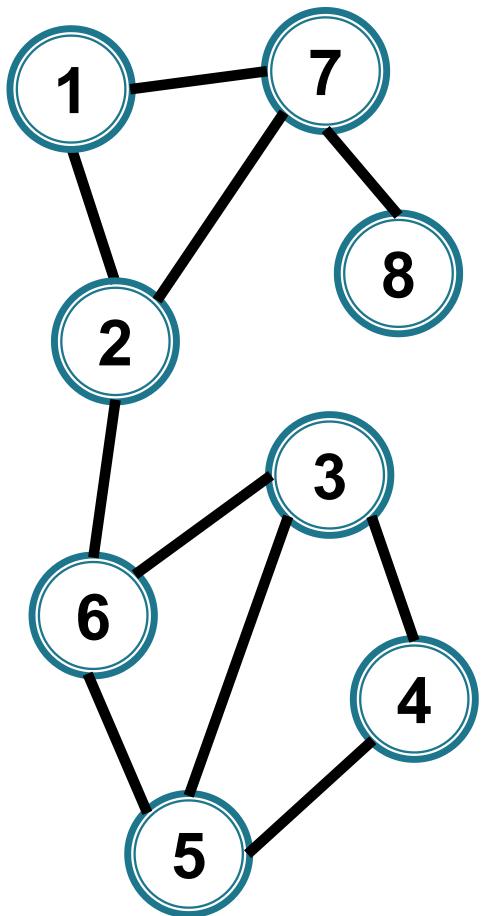
nivel/niv_min

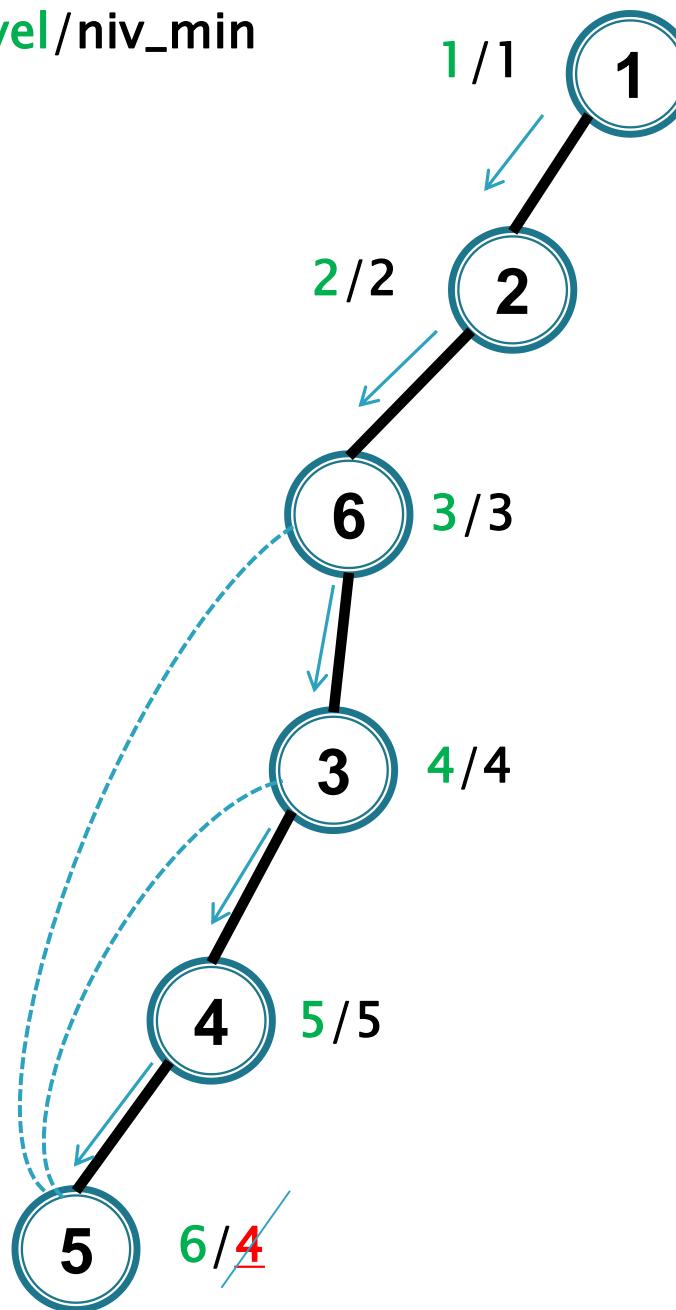

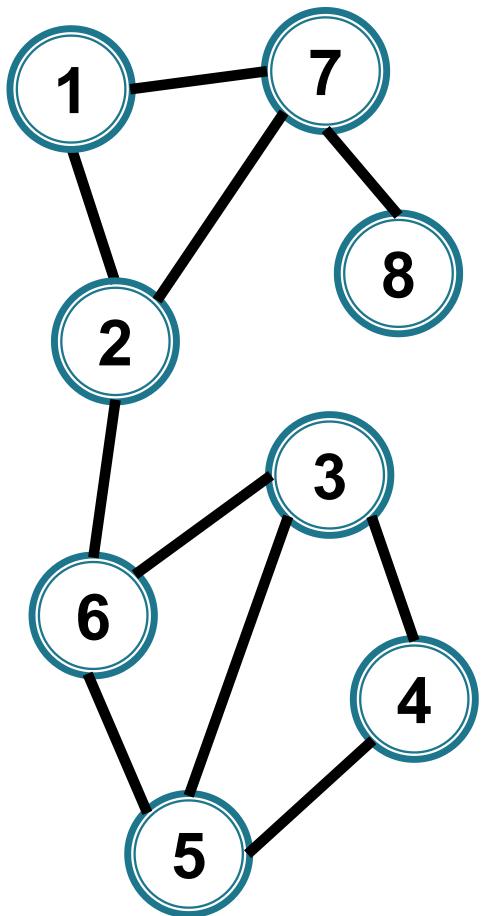
nivel/niv_min

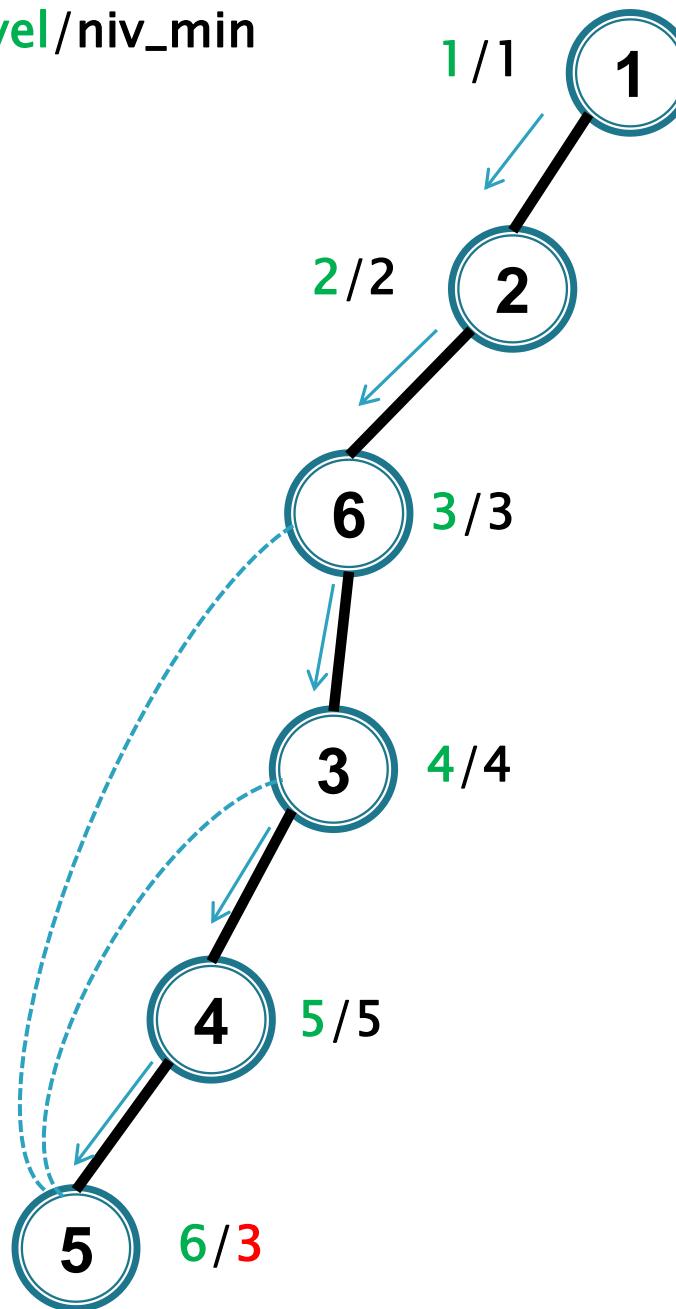

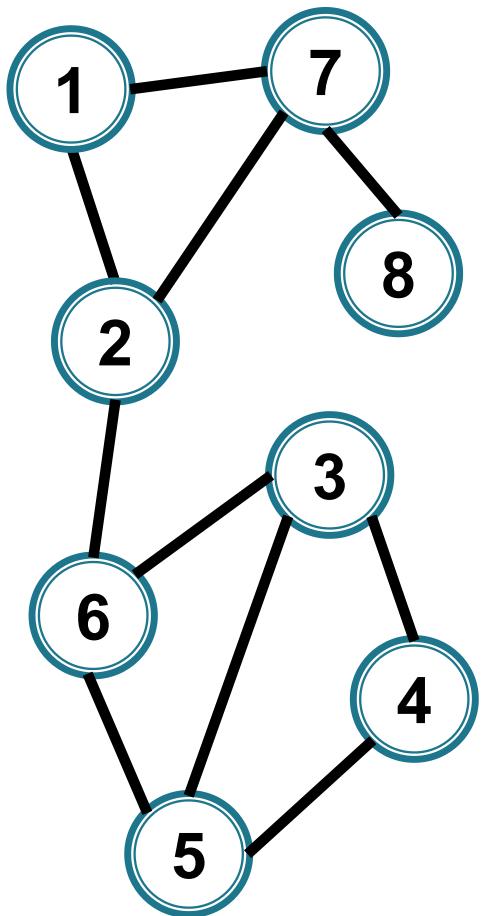
nivel/niv_min

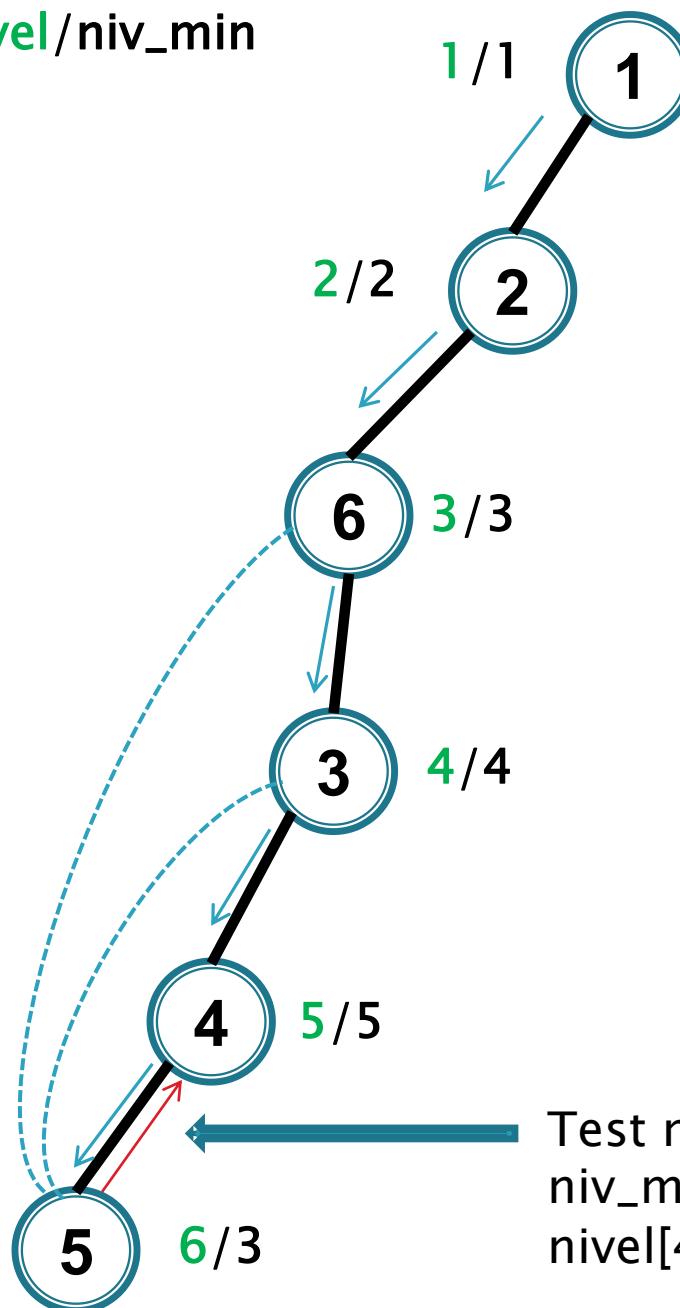

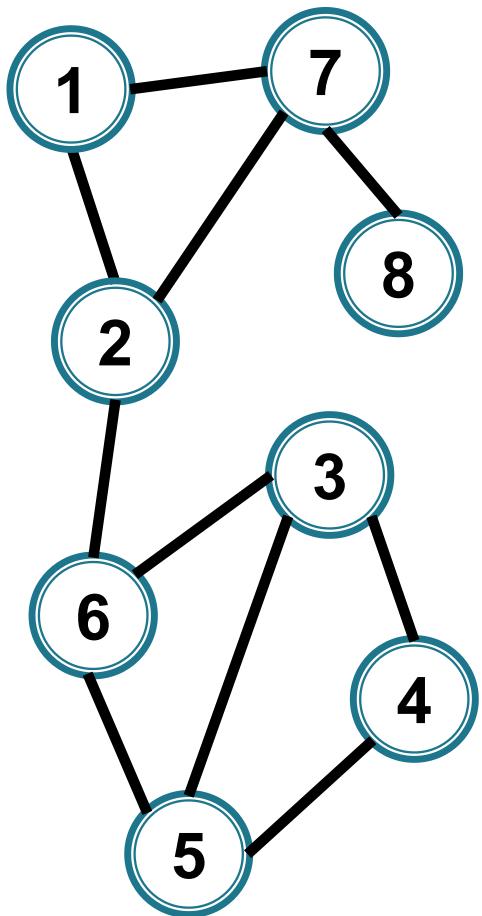
nivel/niv_min

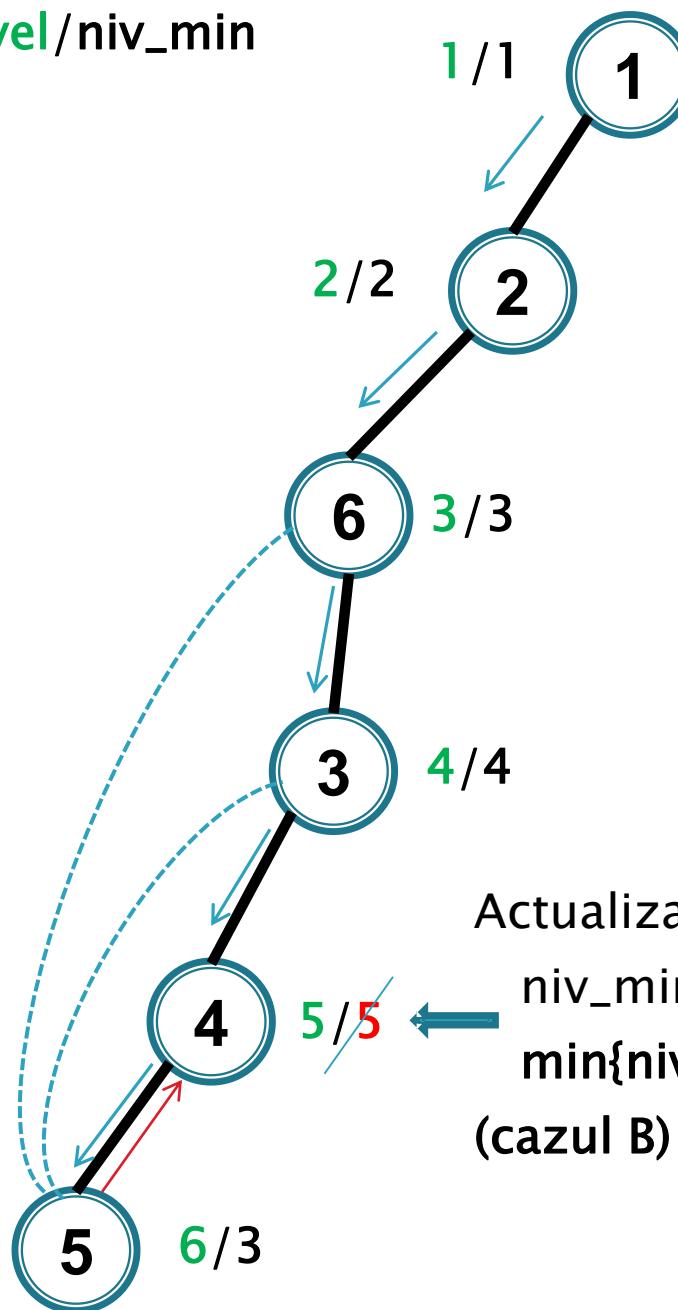

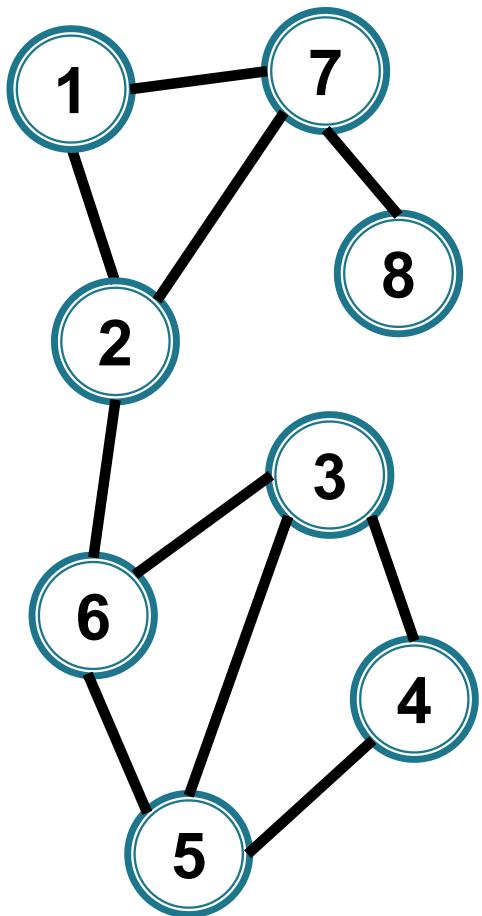
nivel/niv_min

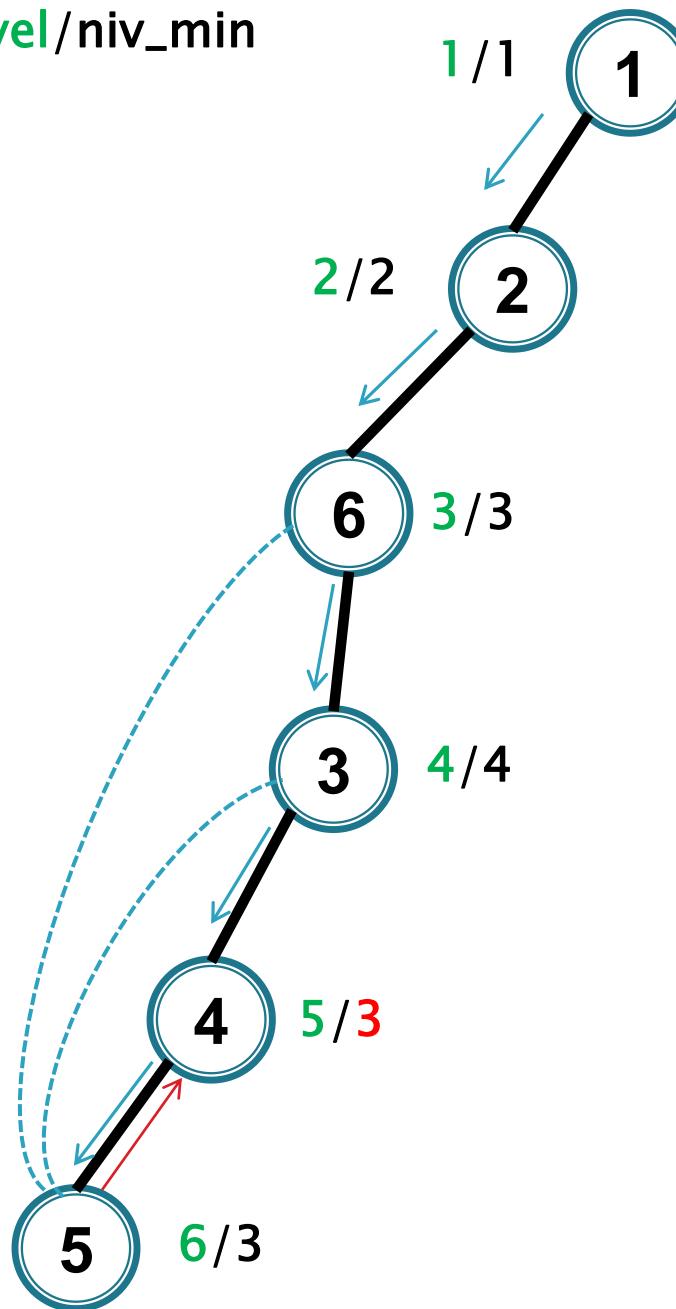

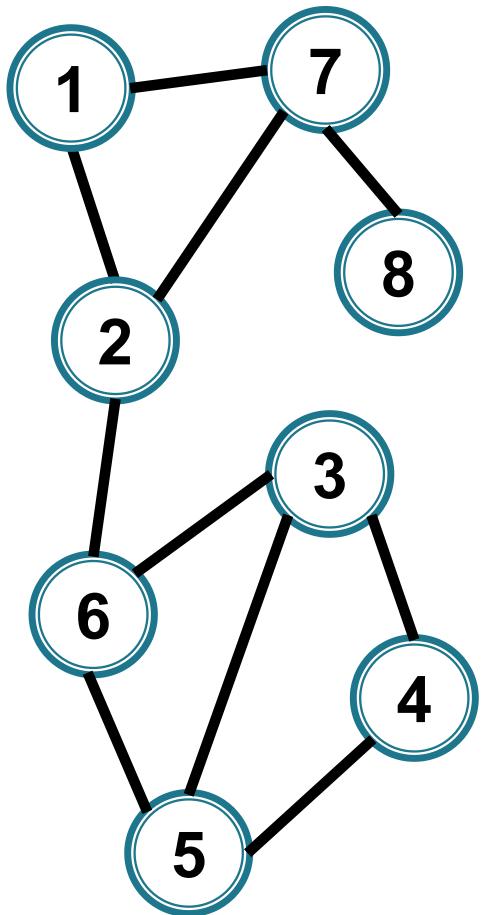
nivel/niv_min

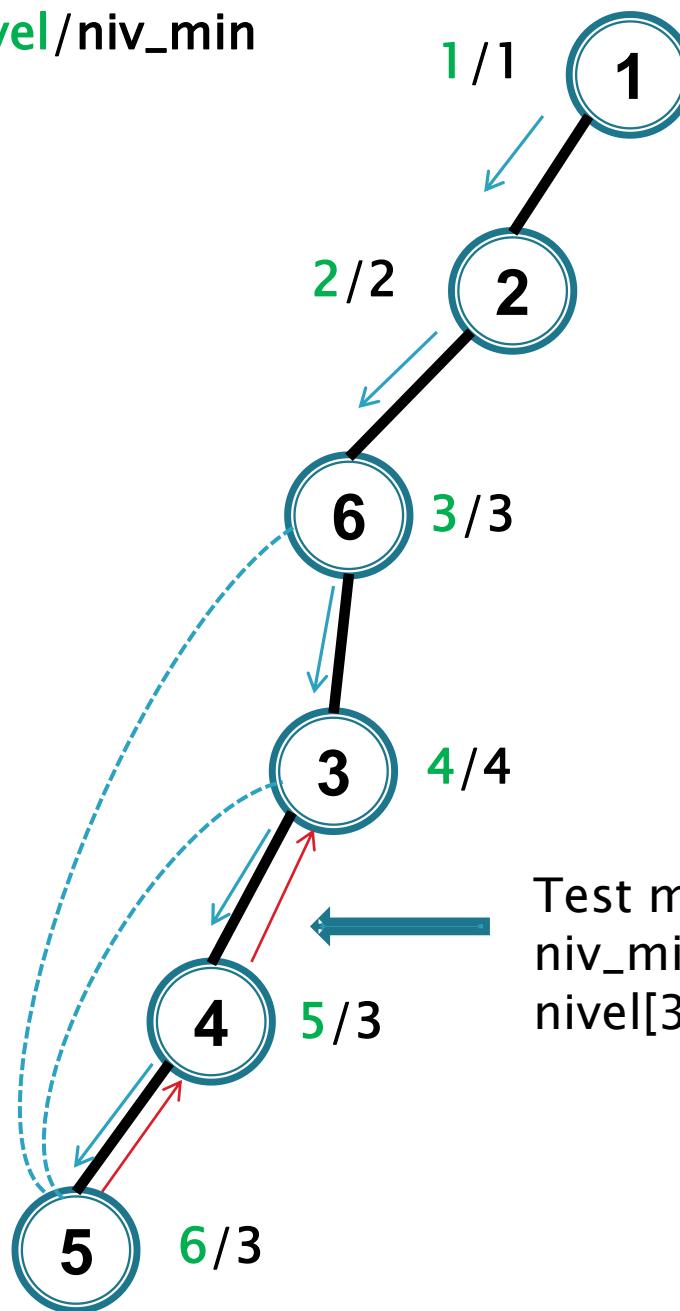

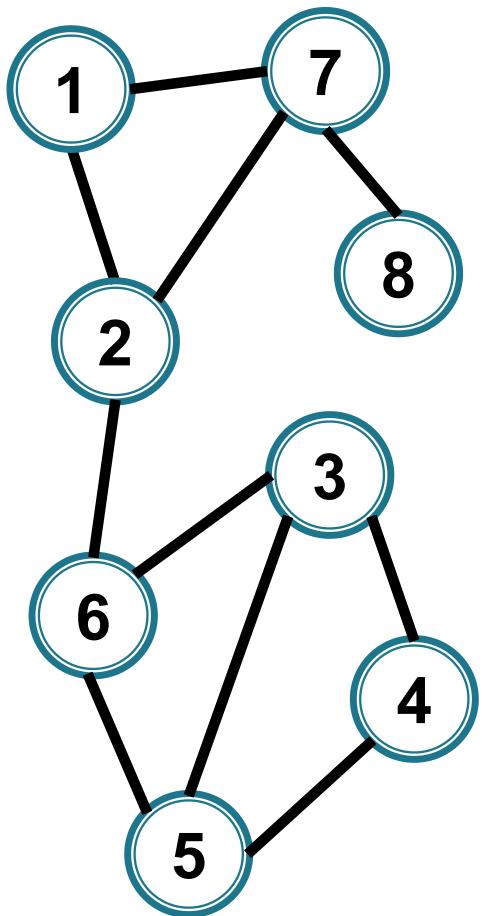
nivel/niv_min

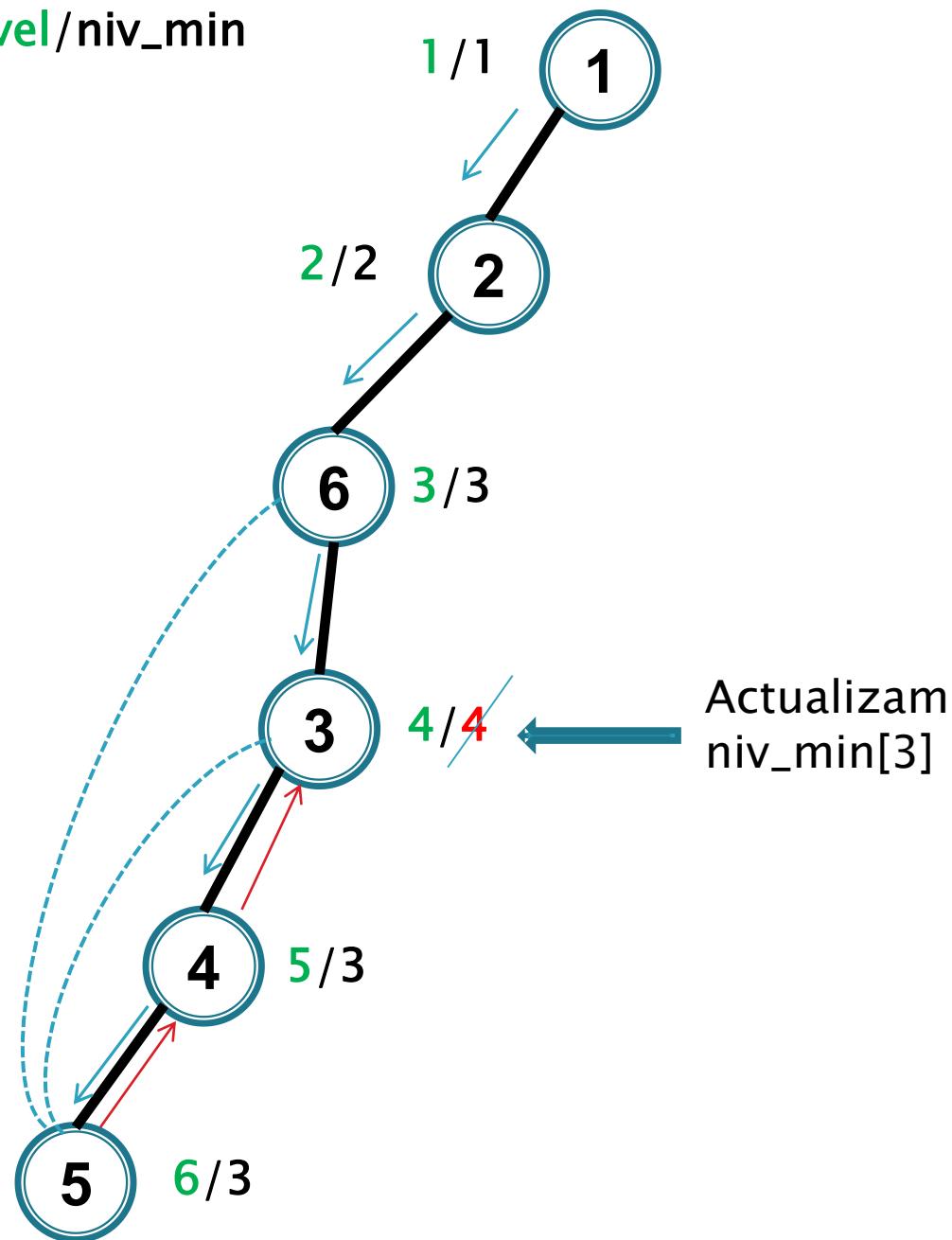

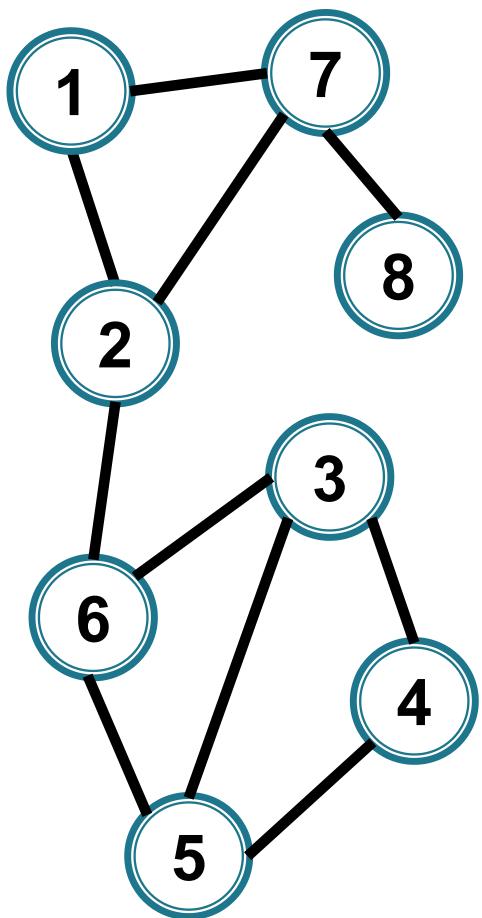
nivel/niv_min

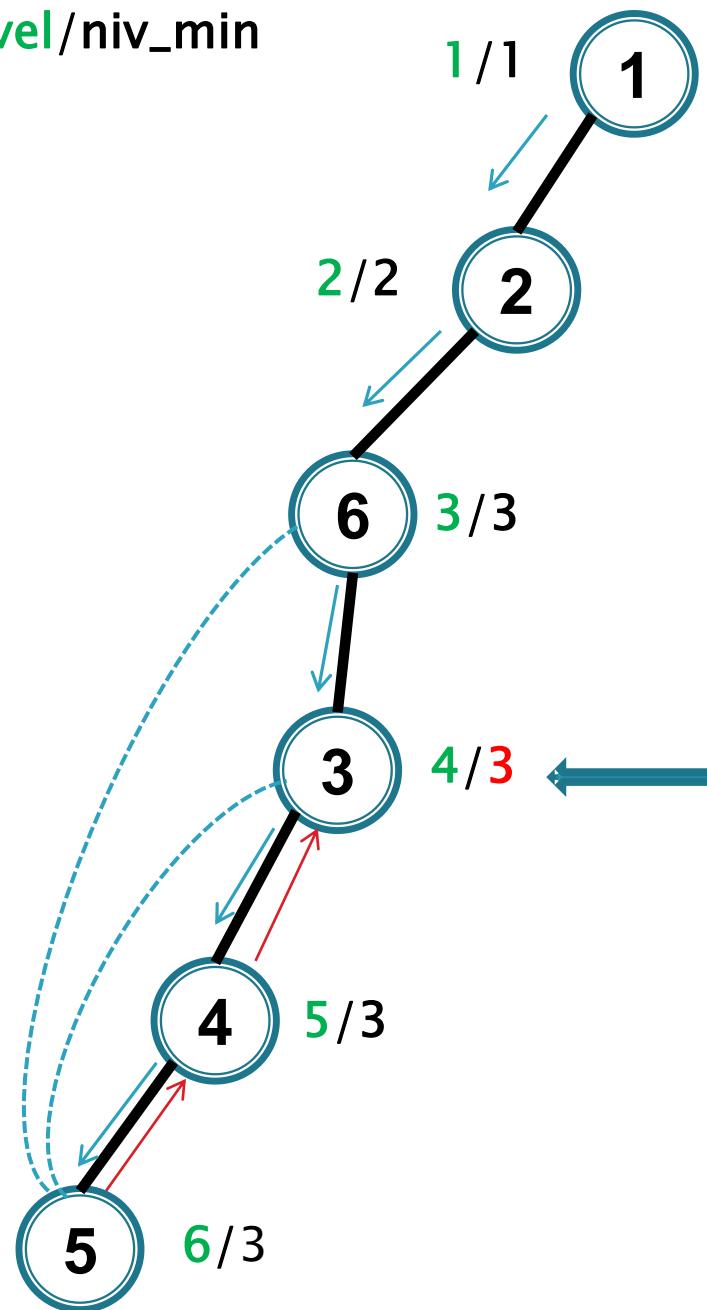

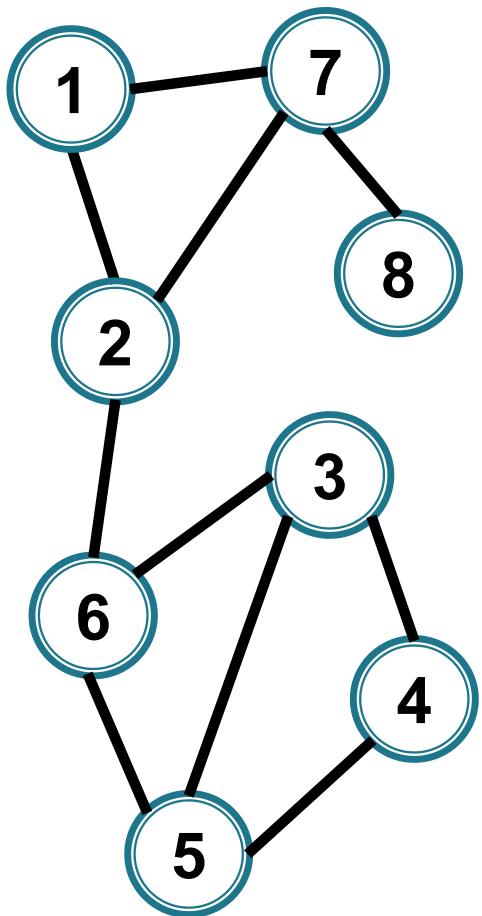
nivel/niv_min

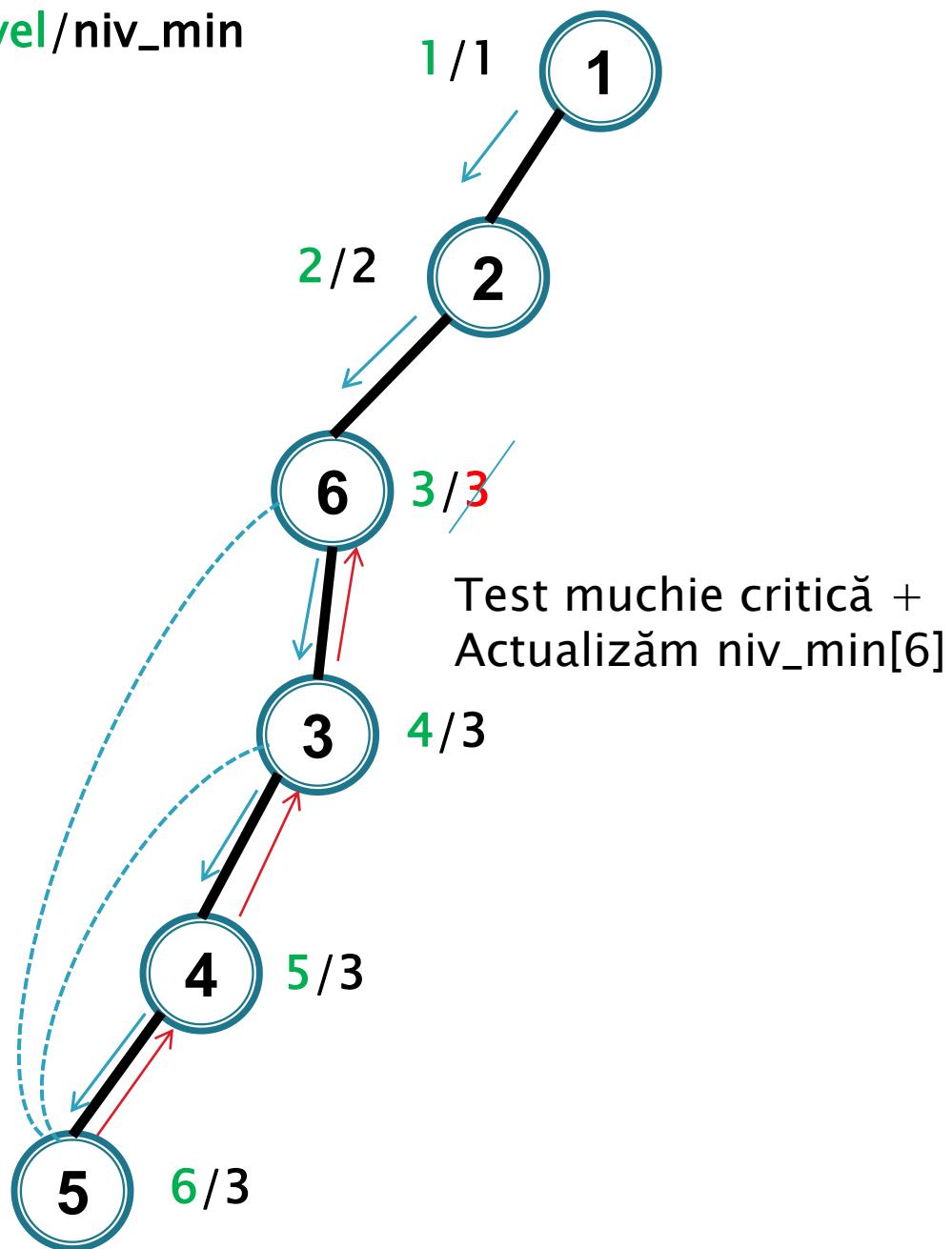

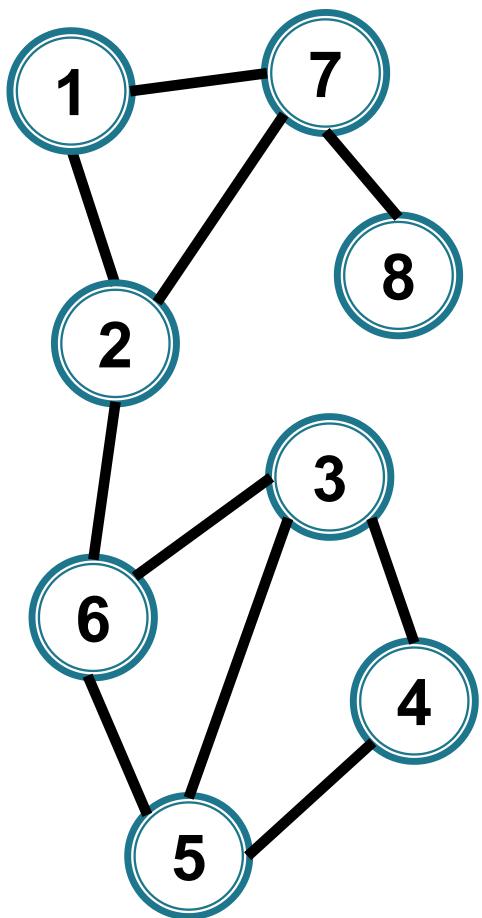
nivel/niv_min

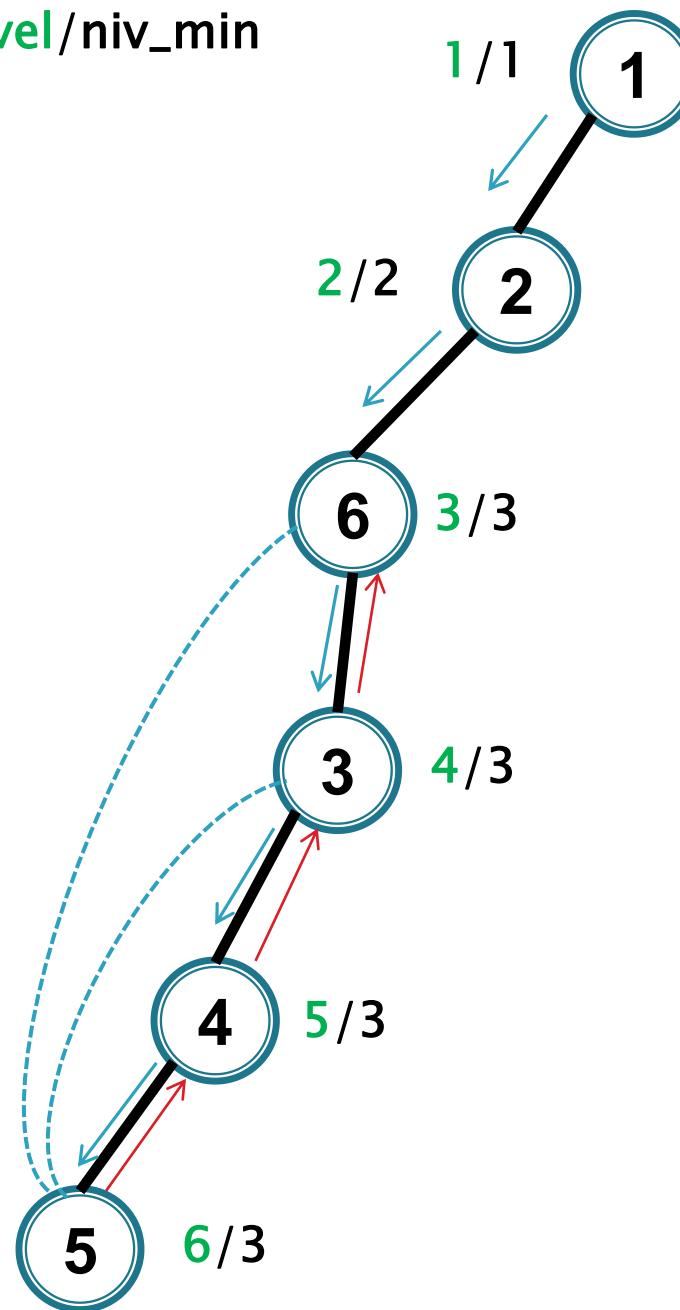

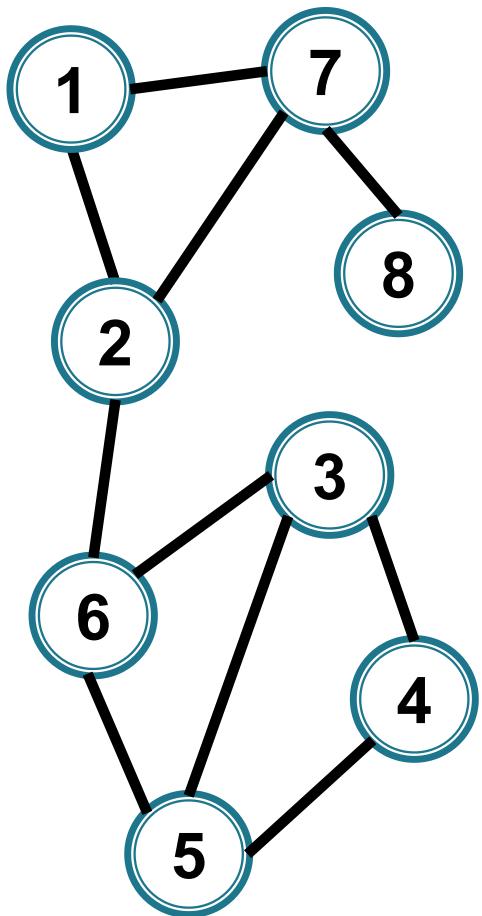
nivel/niv_min

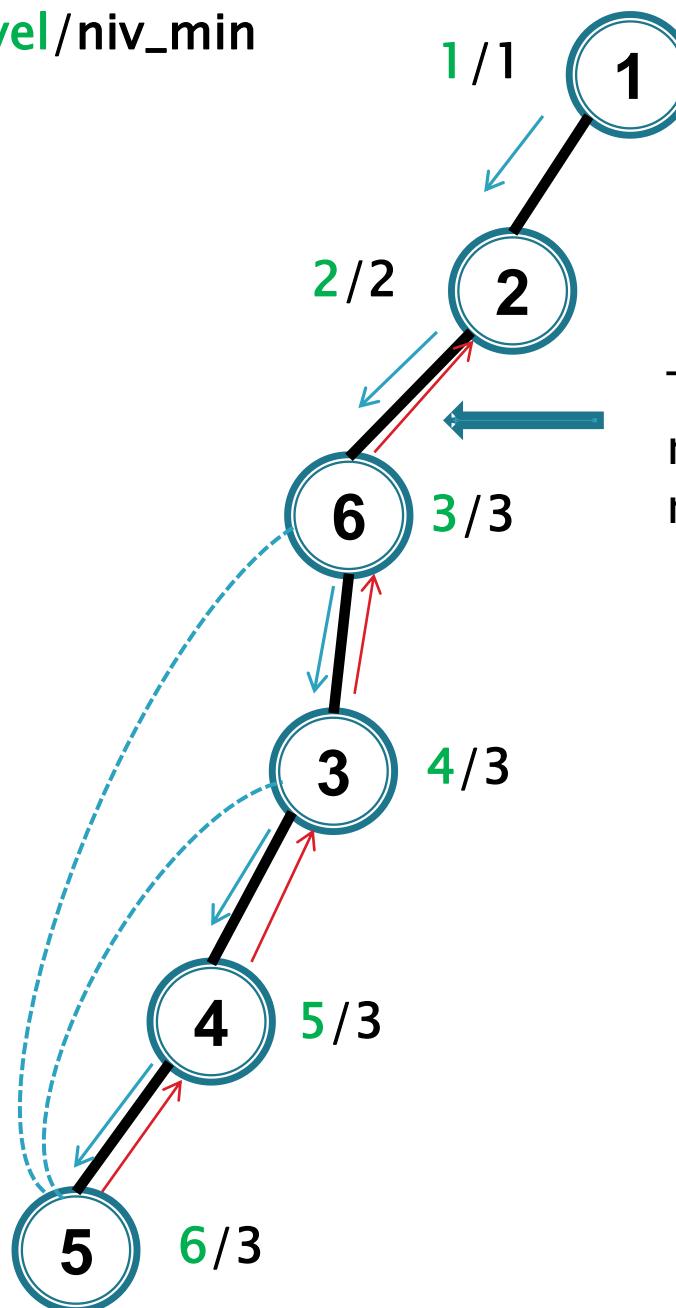

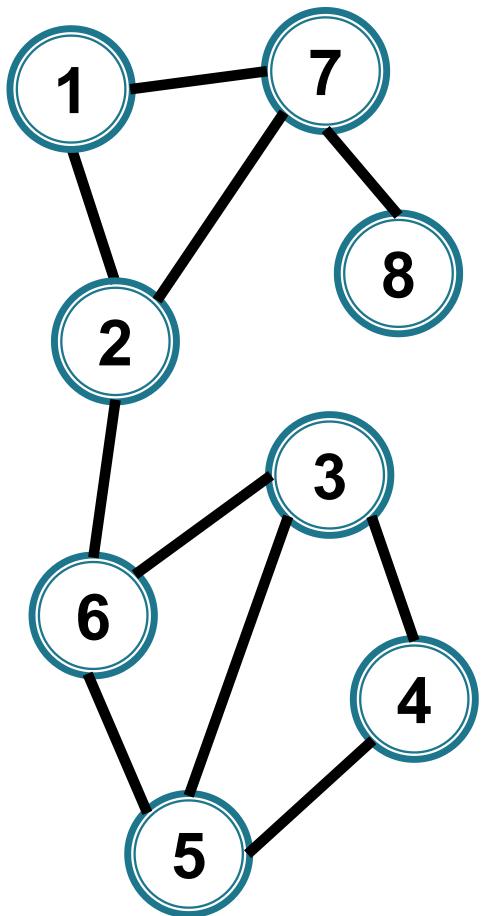
nivel/niv_min

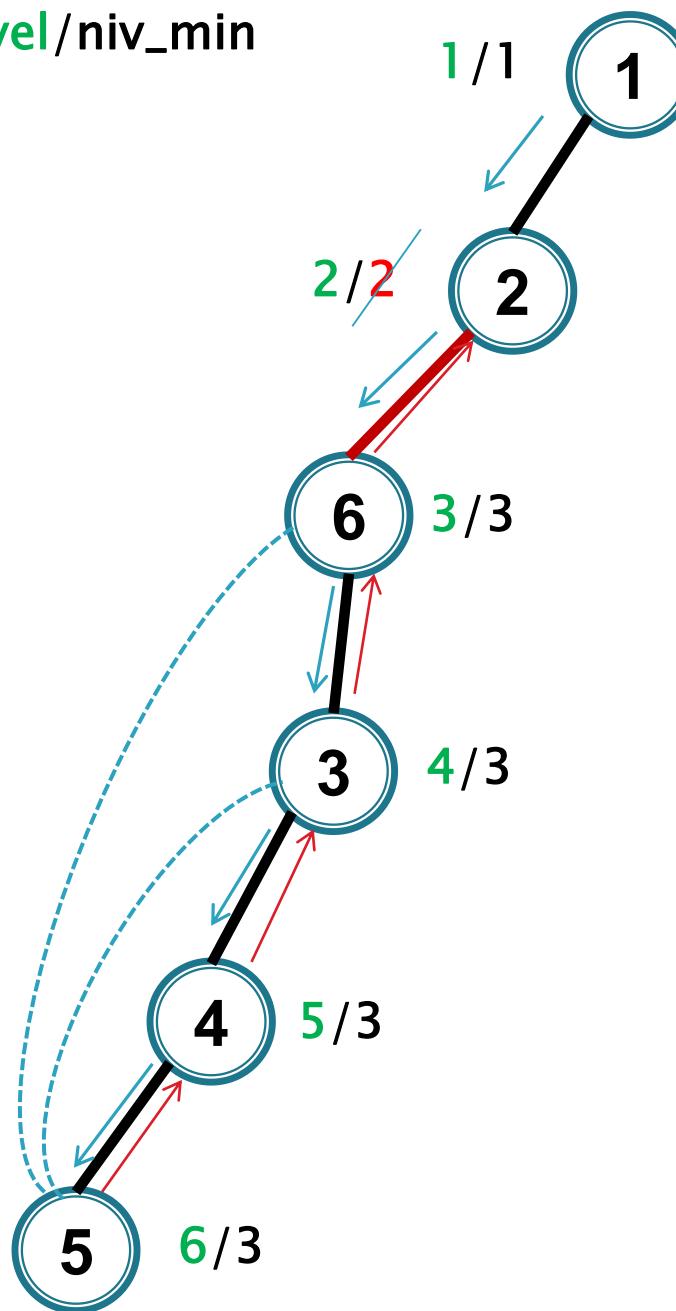

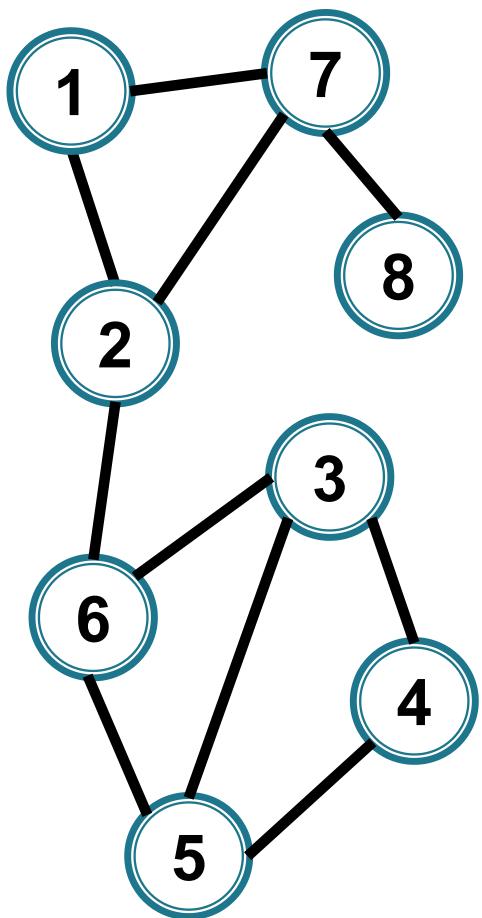
nivel/niv_min

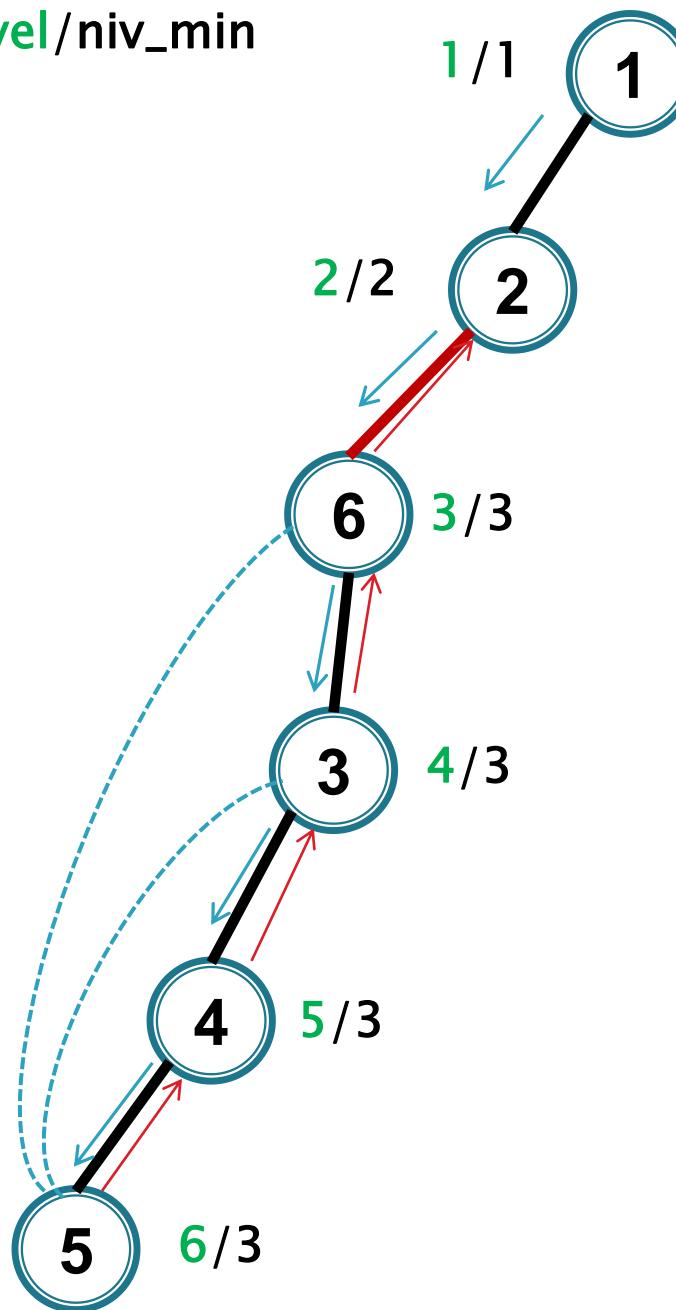

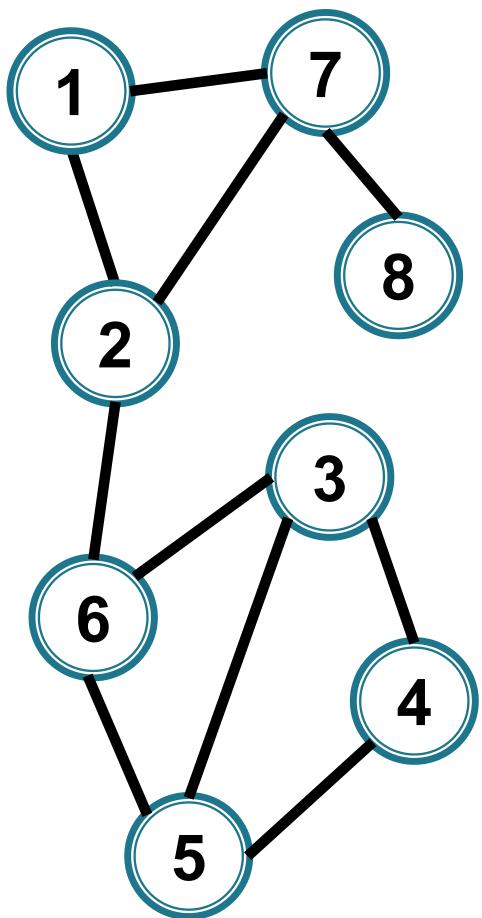
nivel/niv_min

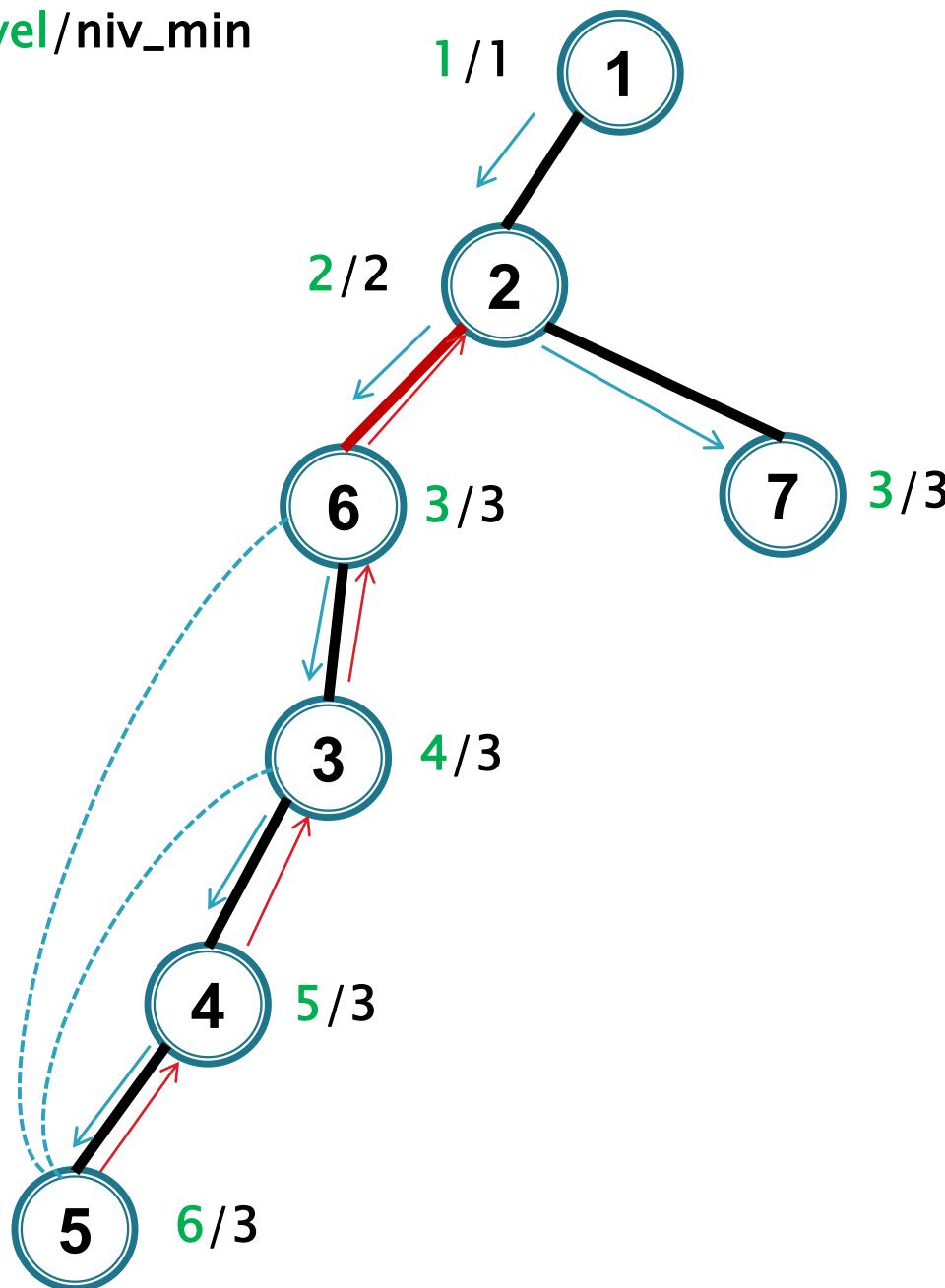

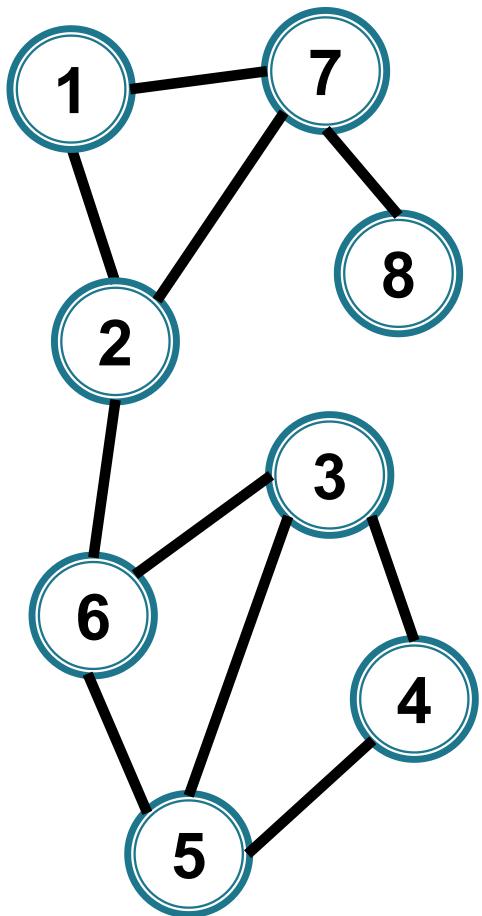
nivel/niv_min

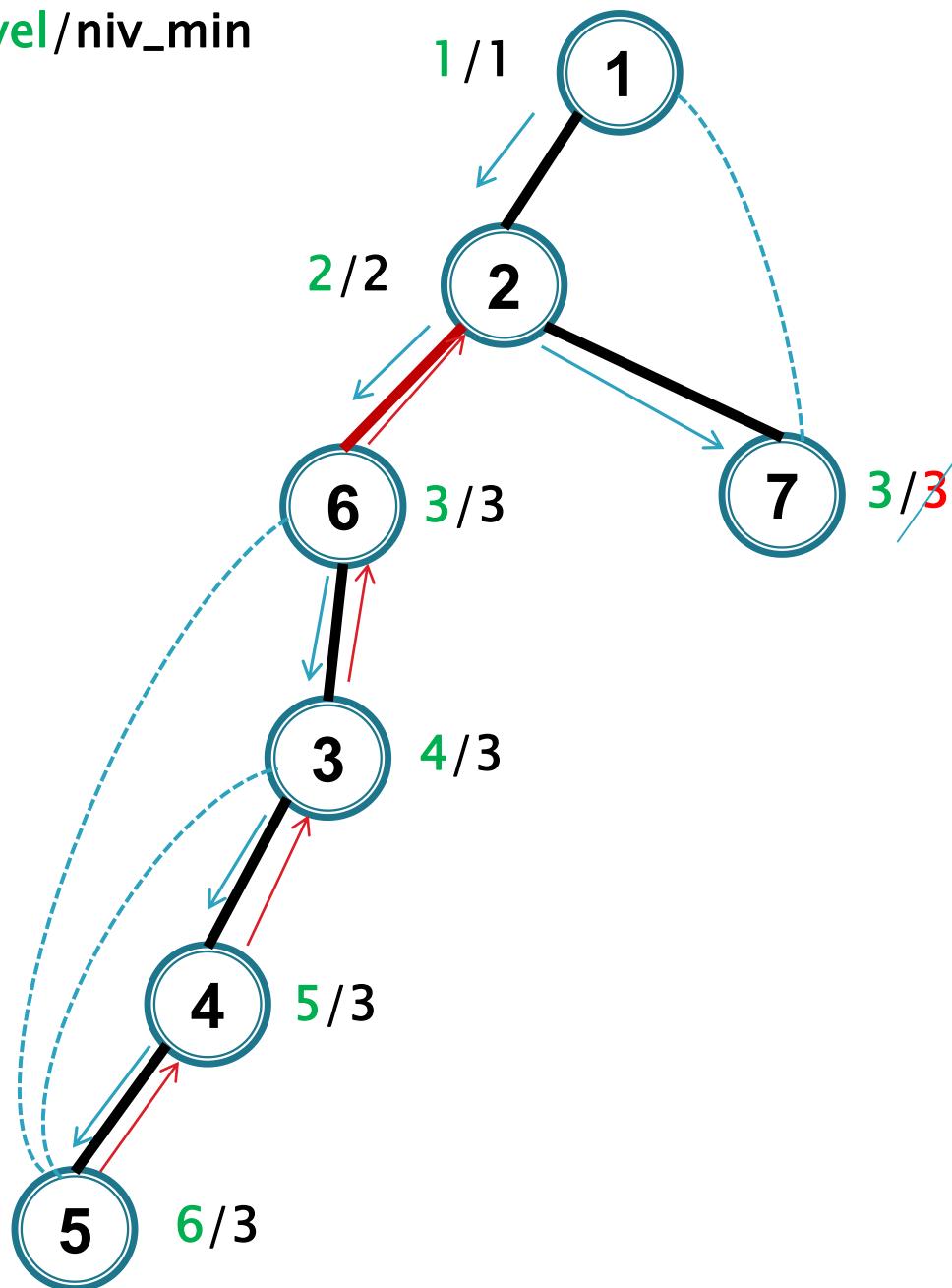

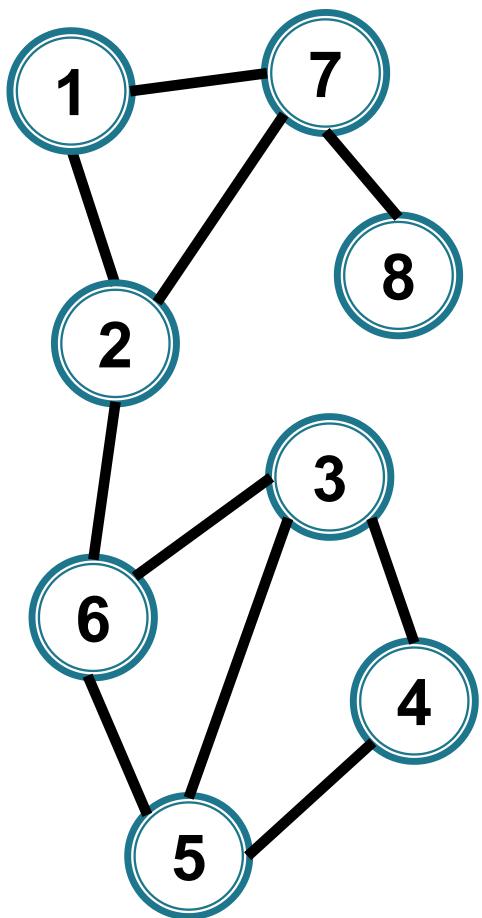
nivel/niv_min

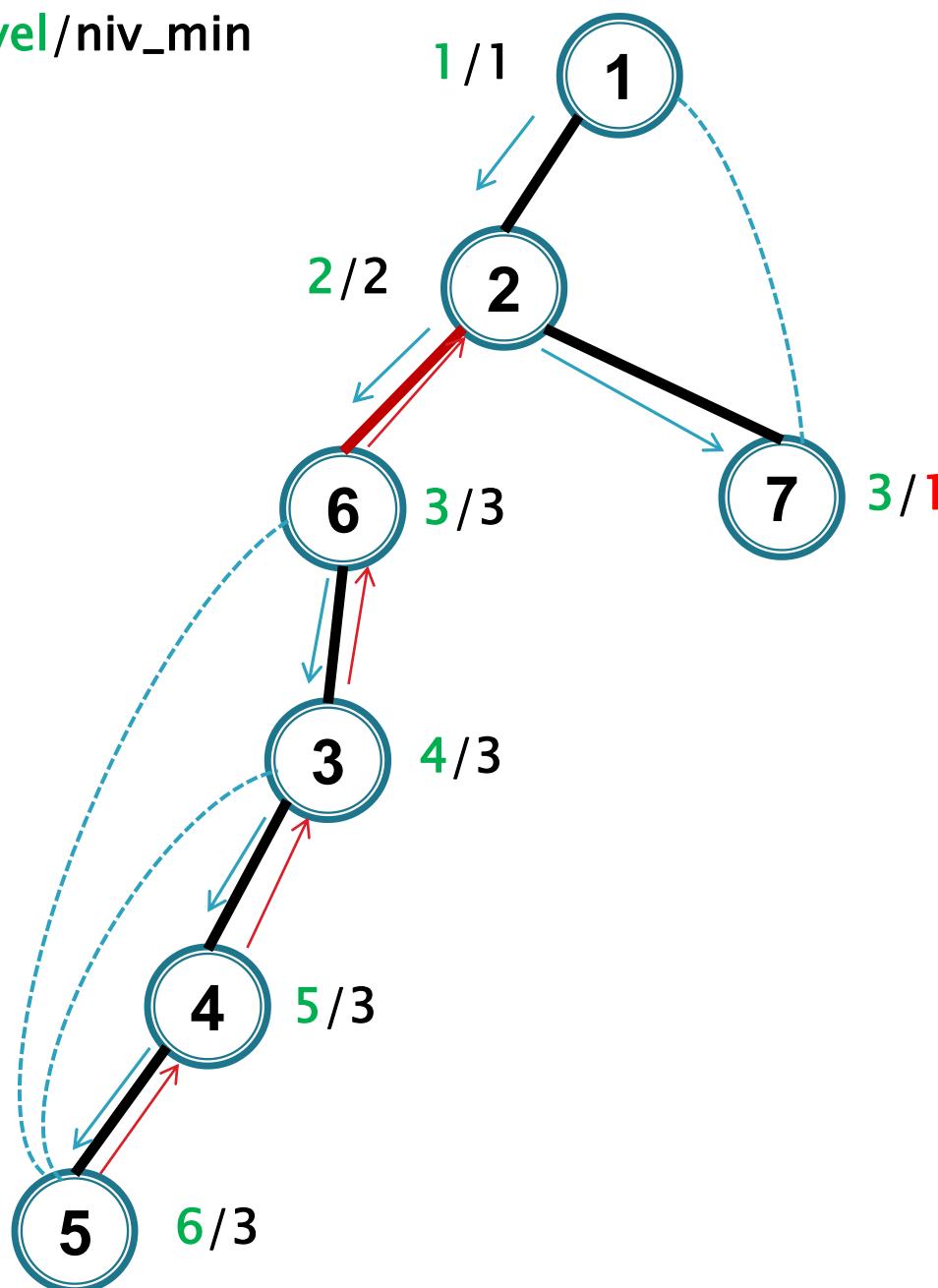

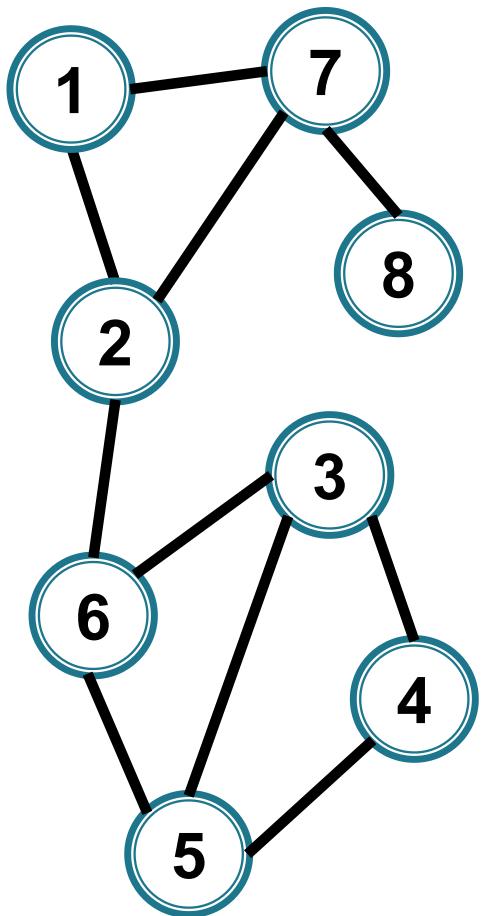
nivel/niv_min

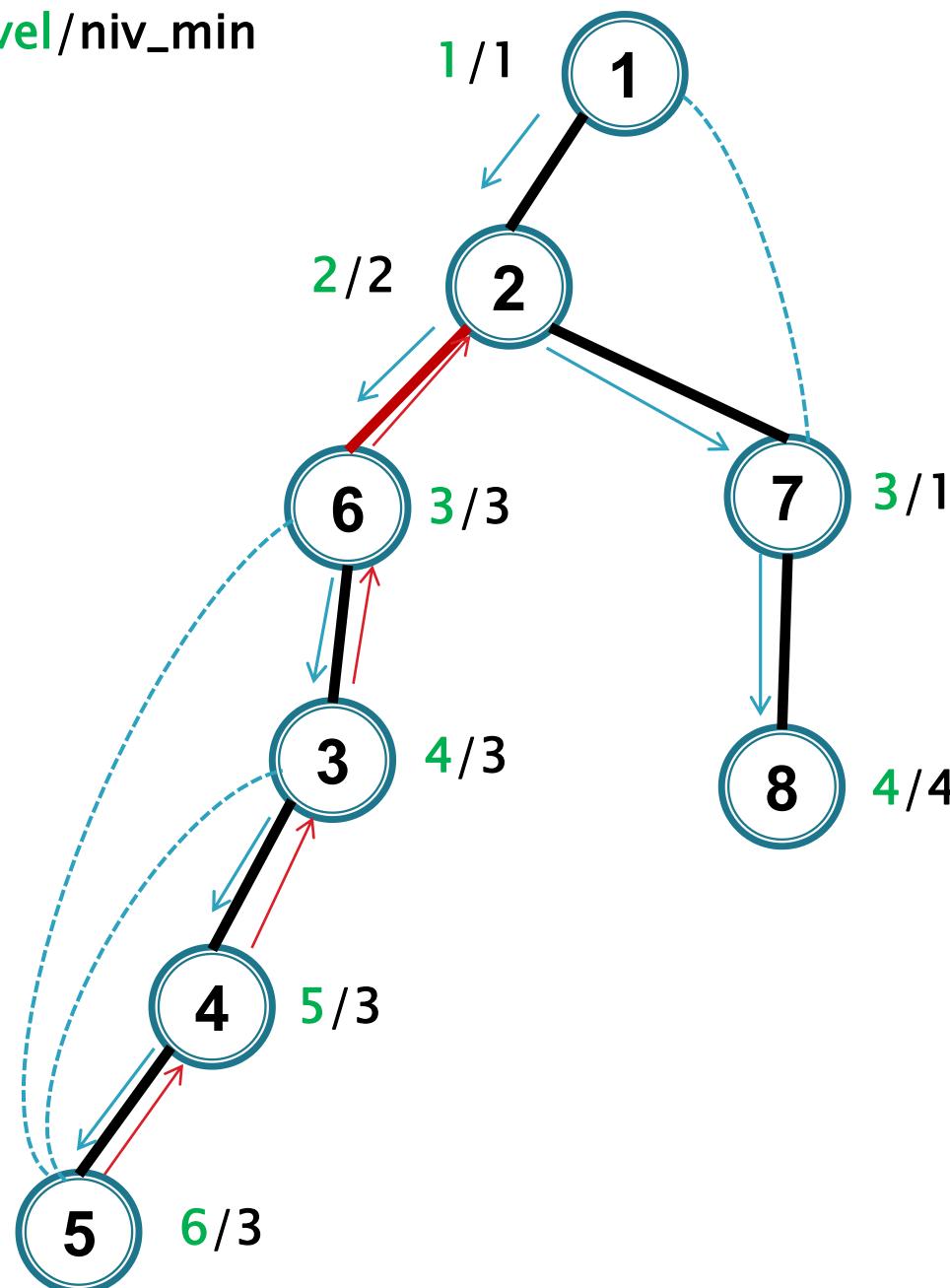

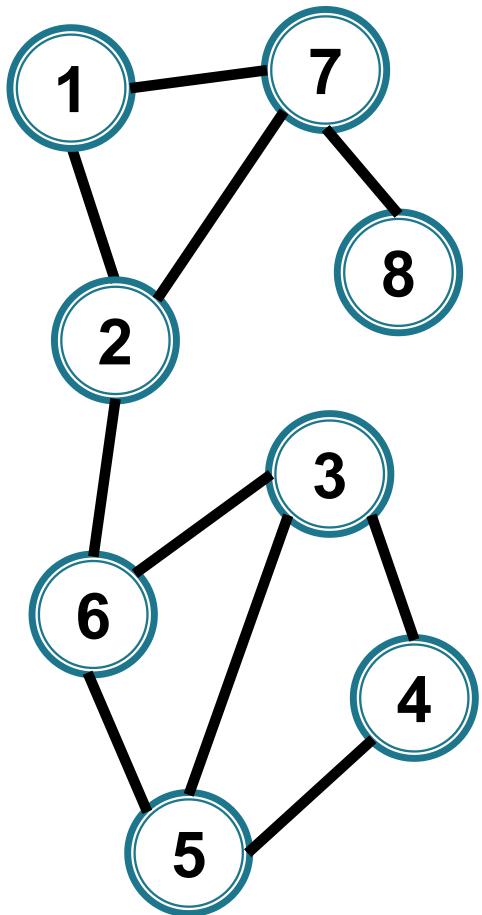
nivel/niv_min

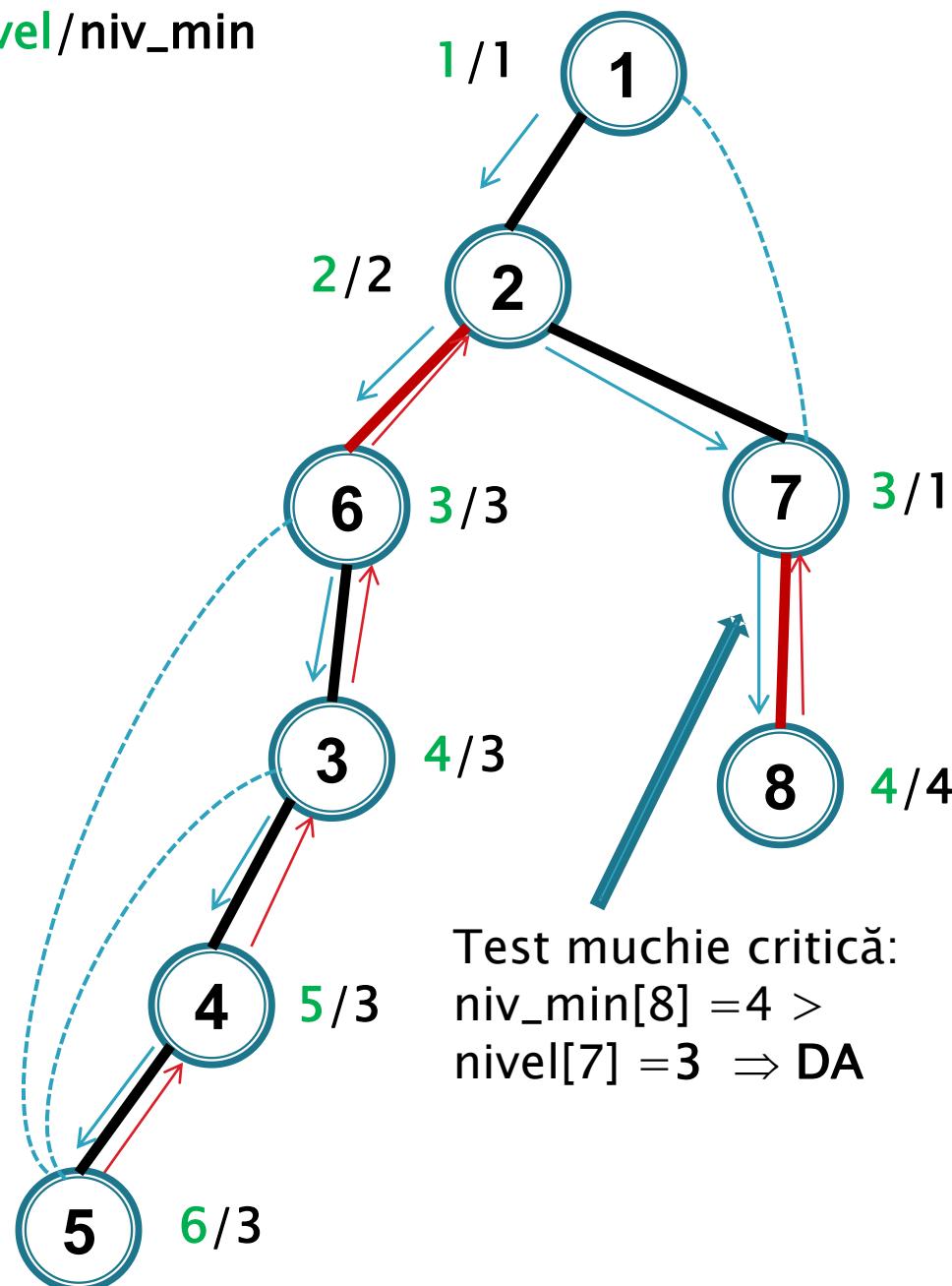

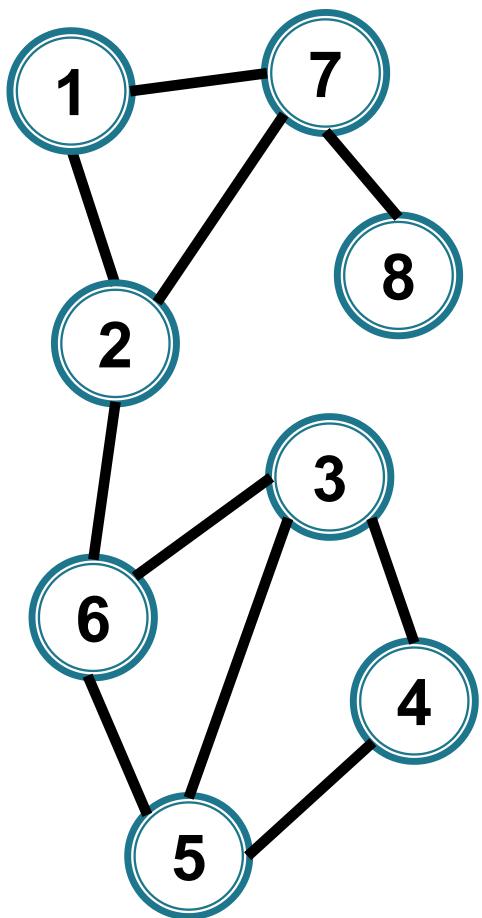
nivel/niv_min

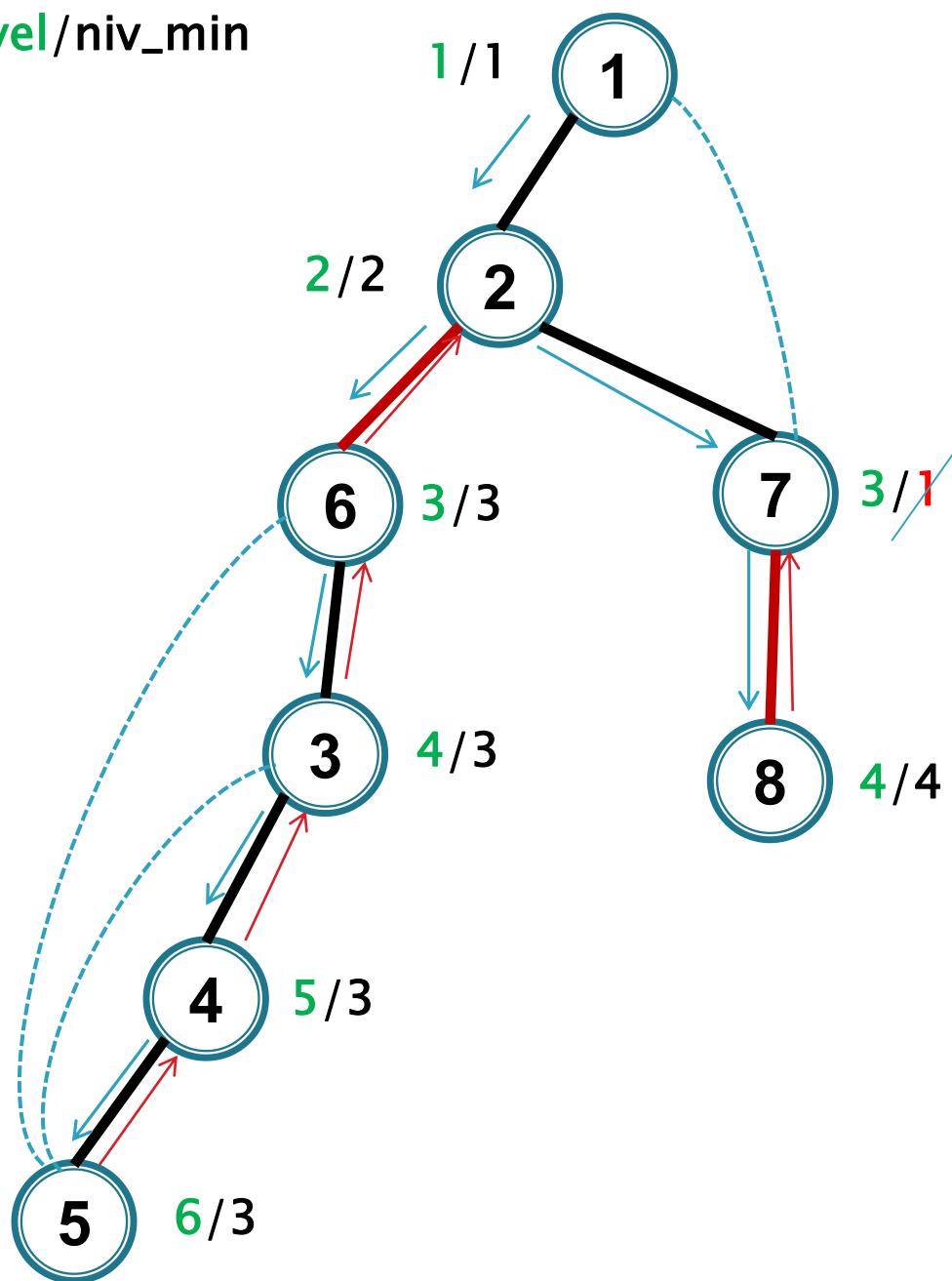

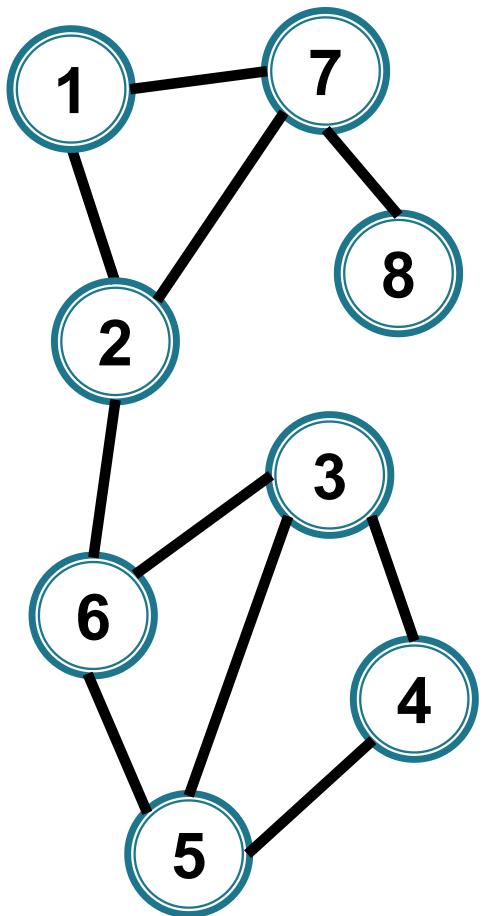
nivel/niv_min

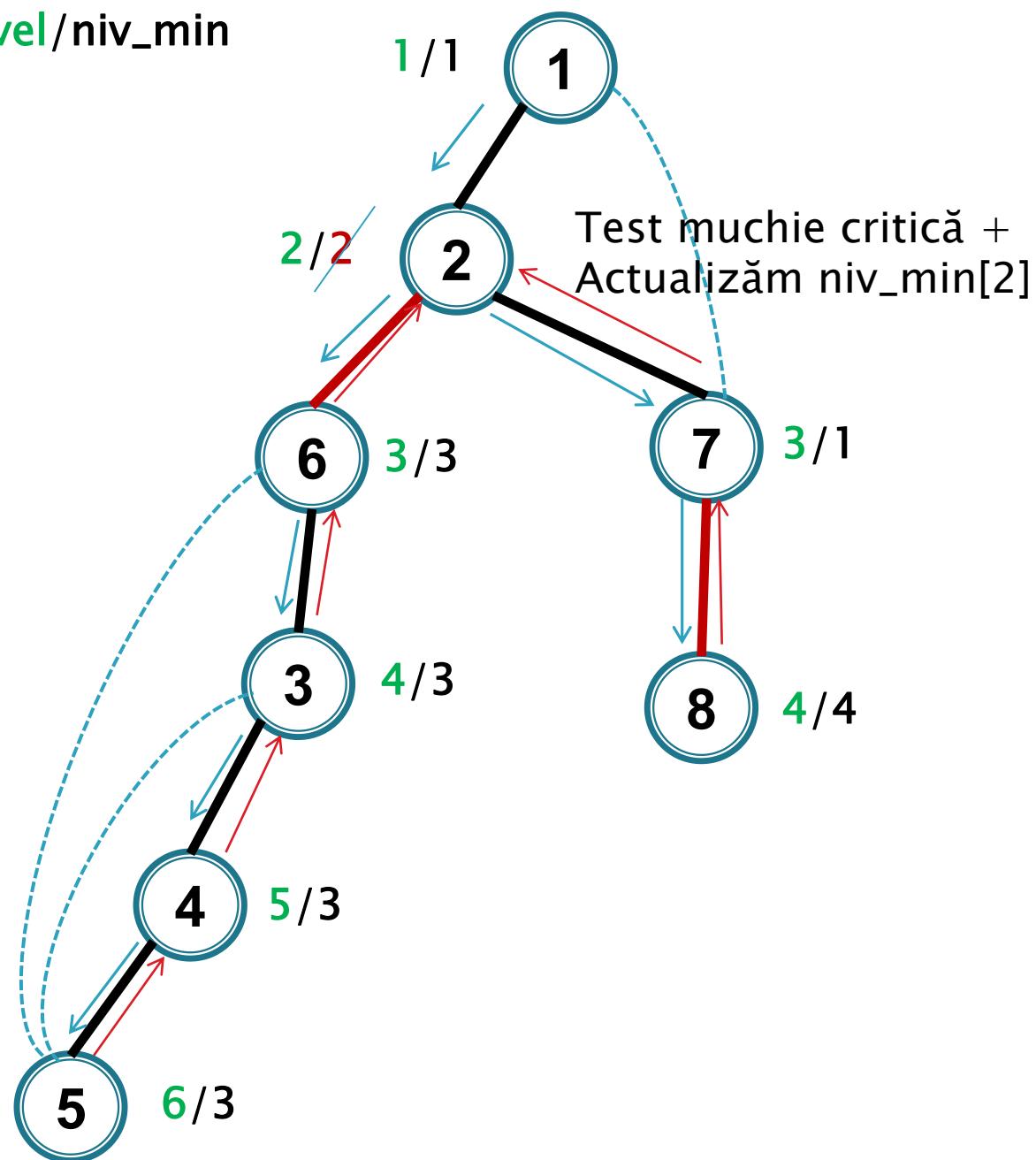

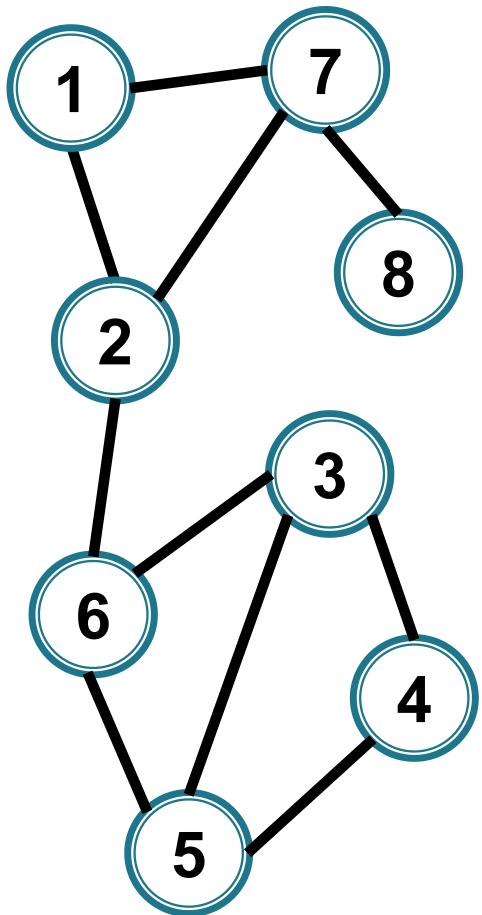
nivel/niv_min

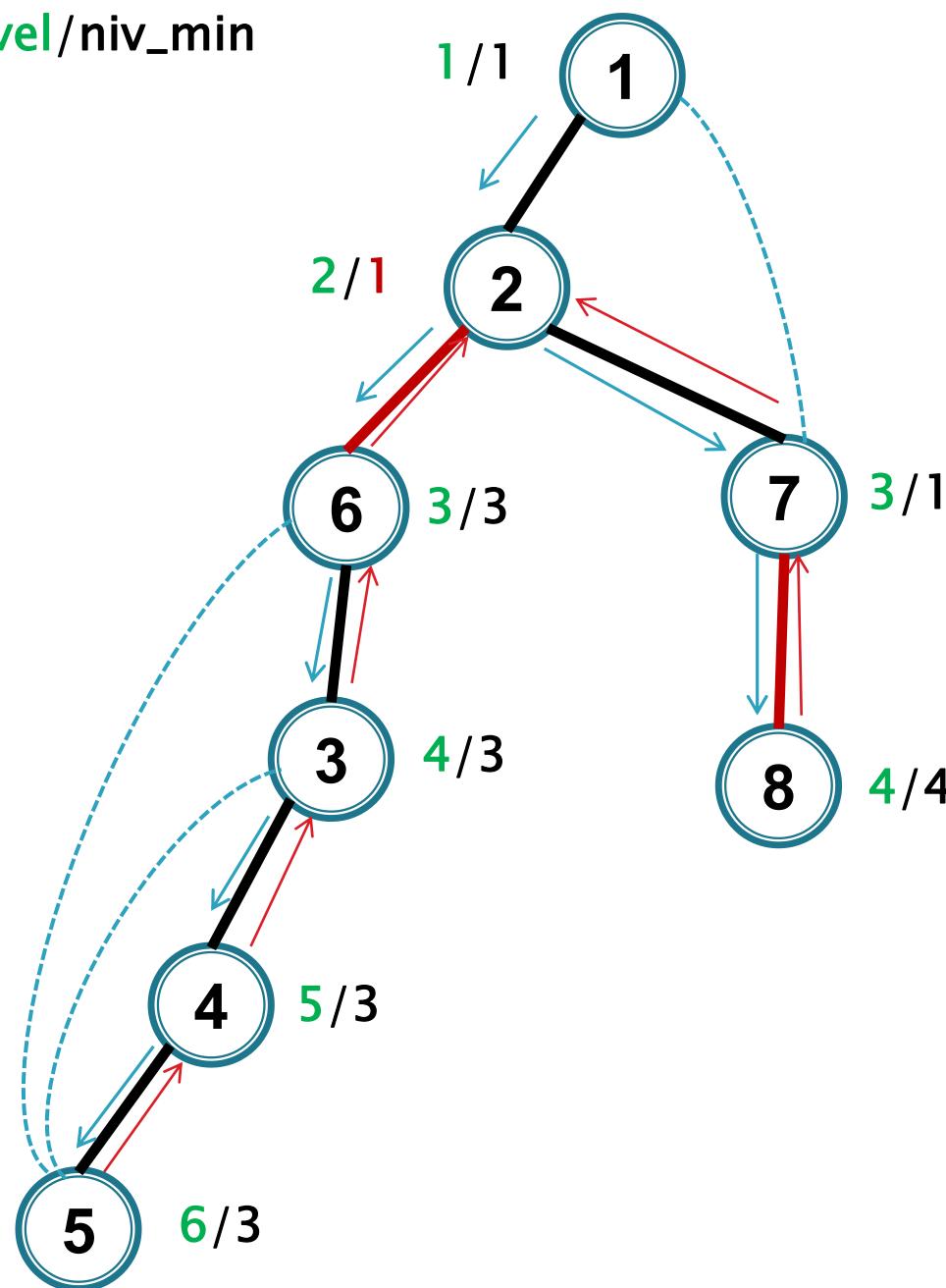

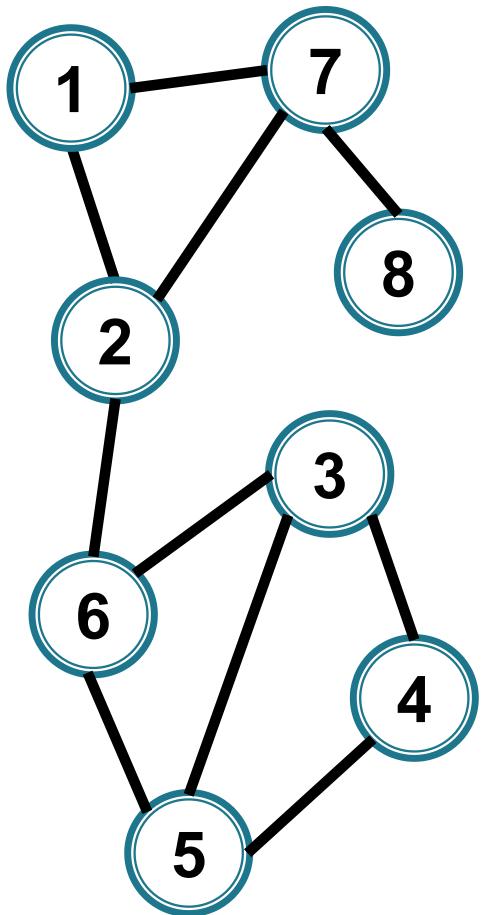
nivel/niv_min

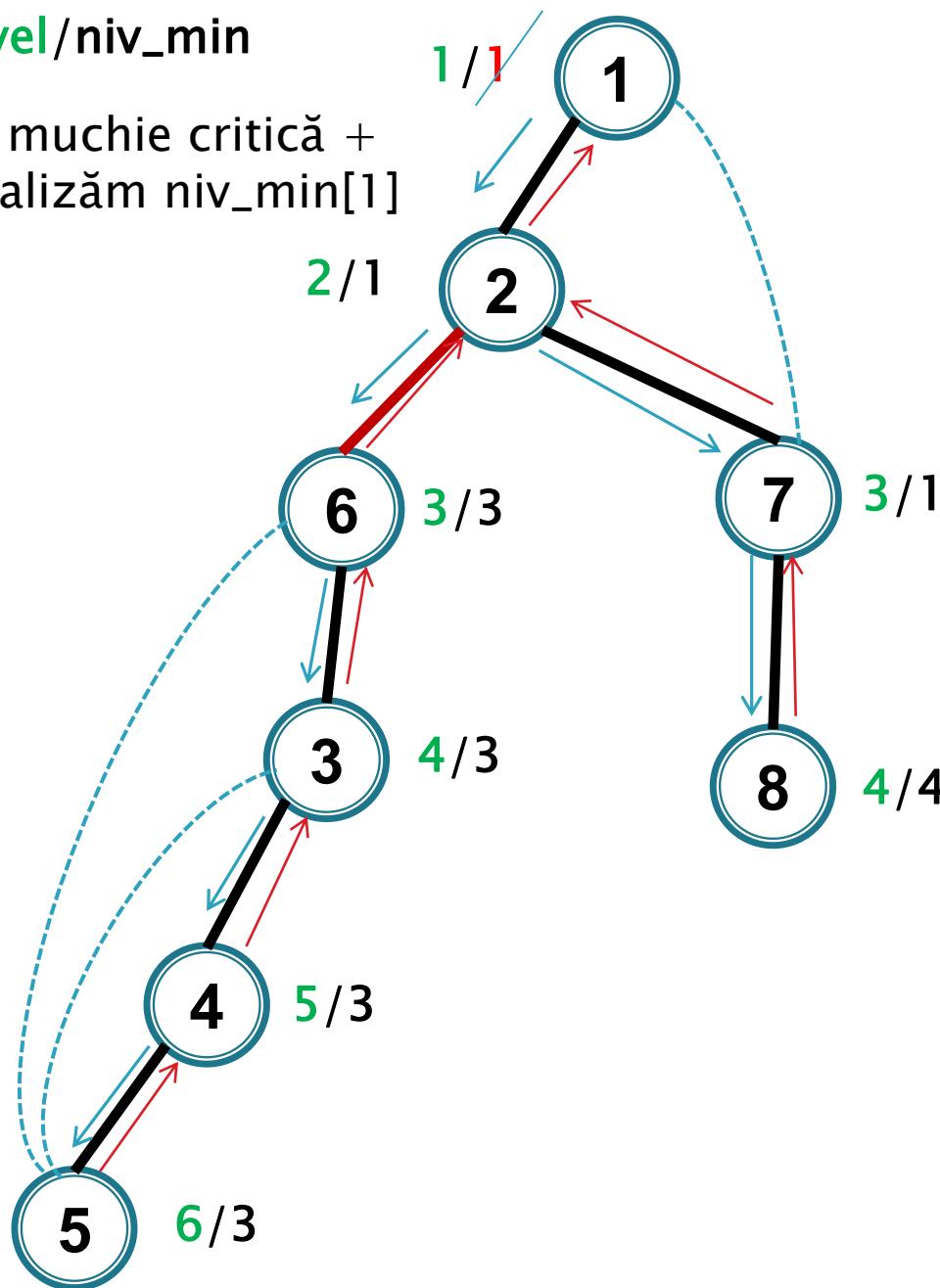
nivel/niv_min

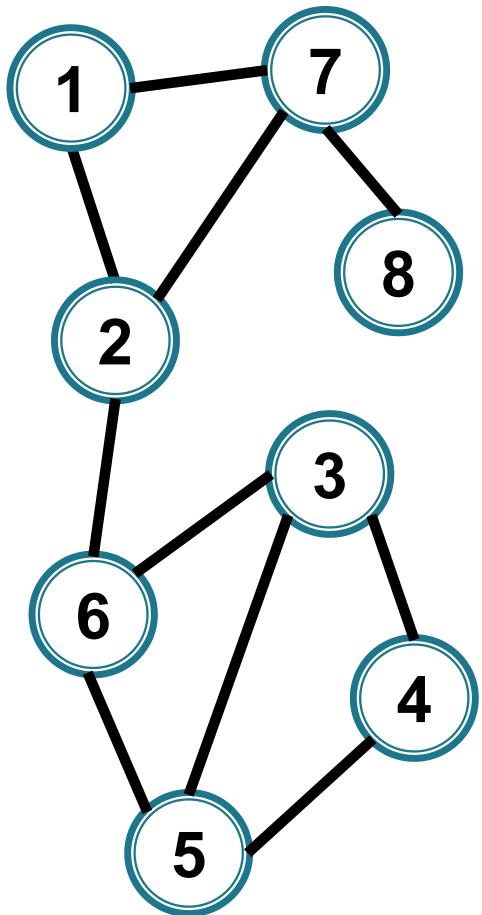

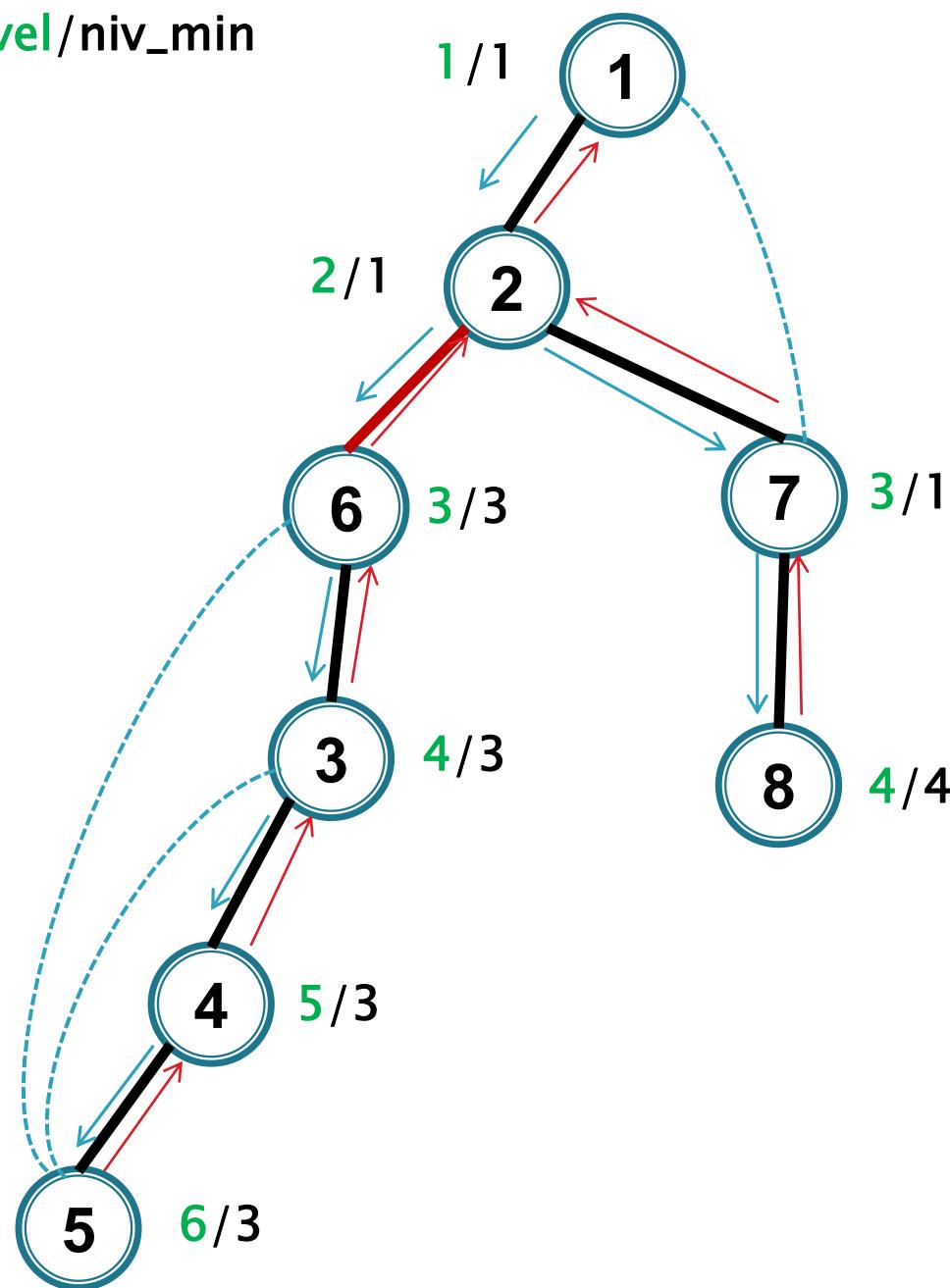
nivel/niv_min

Test muchie critică +
Actualizăm niv_min[1]

nivel/niv_min

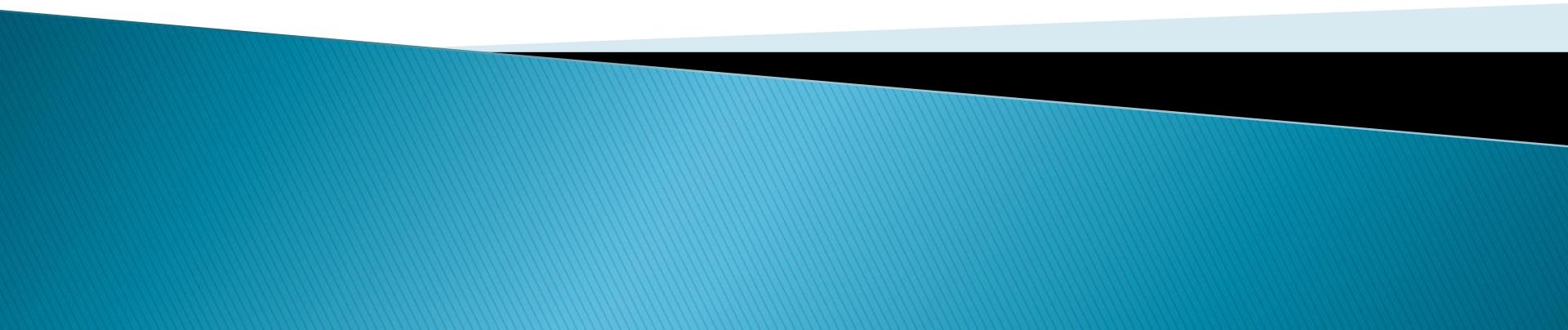
Indicații implementare

```
void df(int i){  
    viz[i] = 1;  
    niv_min[i] = nivel[i];  
    for(j vecin al lui i)  
        if(viz[j]==0) { //ij muchie de avansare  
            nivel[j] = nivel[i]+1;  
            df(j);  
  
            //actualizare niv_min[i]- formula B  
            niv_min[i] = min{niv_min[i], niv_min[j]}  
  
            //test ij este muchie critica  
            ...  
        }  
    else  
        if(nivel[j]<nivel[i]-1) //ij muchie de intoarcere  
            //actualizare niv_min[i]- formula A  
            ...  
}
```

Indicații implementare

```
void df(int i){  
    viz[i] = 1;  
    niv_min[i] = nivel[i];  
    for(j vecin al lui i)  
        if(viz[j]==0) { //ij muchie de avansare  
            nivel[j] = nivel[i]+1;  
            df(j);  
  
            //actualizare niv_min[i]- formula B  
            niv_min[i] = min{niv_min[i], niv_min[j] }  
  
            //test ij este muchie critica  
            if (niv_min[j]>nivel[i]) scrie muchia ij  
        }  
        else  
            if(nivel[j]<nivel[i]-1) //ij muchie de intoarcere  
                //actualizare niv_min[i]- formula A  
                niv_min[i] = min{niv_min[i], niv[j] }  
    }  
}
```

Puncte critice

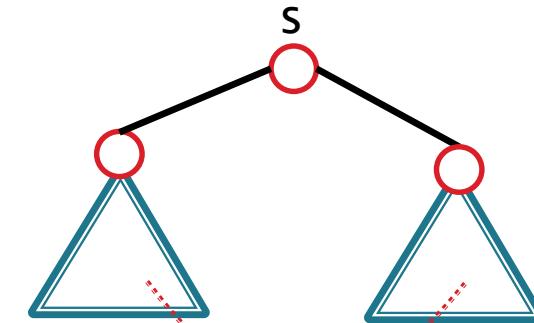
Puncte critice

- ▶ Un vârf v este punct critic $\Leftrightarrow$ există două vârfuri $x, y \neq v$ astfel încât v aparține oricărui x, y -lanț

- ▶ Arborele DF

- rădăcina s este punct critic $\Leftrightarrow$

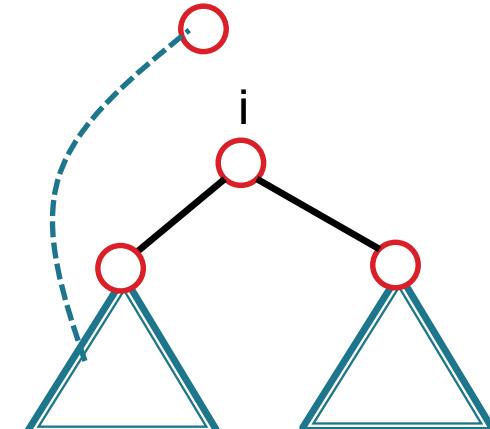
?

nu există muchii între subarbore (de traversare)

- un alt vârf i din arbore este critic $\Leftrightarrow$

?

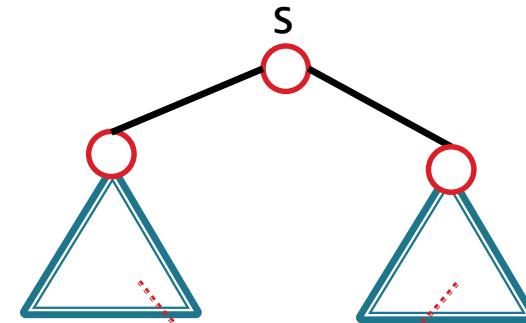
Puncte critice

- ▶ Un vârf v este punct critic $\Leftrightarrow$ există două vârfuri $x, y \neq v$ astfel încât v aparține oricărui x, y -lanț

▶ Arborele DF

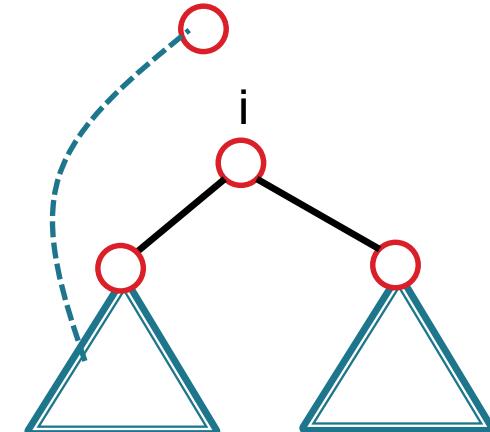
- rădăcina s este punct critic $\Leftrightarrow$

are cel puțin 2 fii în arborele DF

nu există muchii între subarbore (de traversare)

- un alt vârf i din arbore este critic $\Leftrightarrow$
are cel puțin un fiu j cu $niv\_min[j] \geq nivel[i]$

Componente tare conexă

Componente tare conexe

Într-un graf orientat avem 2 definiții de conexitate.

Un graf orientat este **slab conex** dacă există un drum de la oricare nod la oricare altul **considerând muchile grafului neorientate**.

Un graf orientat este **tare conex** dacă există un drum de la oricare nod la oricare altul.

Componente tare conexe

Într-un graf orientat avem 2 definiții de conexitate.

Un graf orientat este **slab conex** dacă există un drum de la oricare nod la oricare altul **considerand muchile grafului neorientate**.

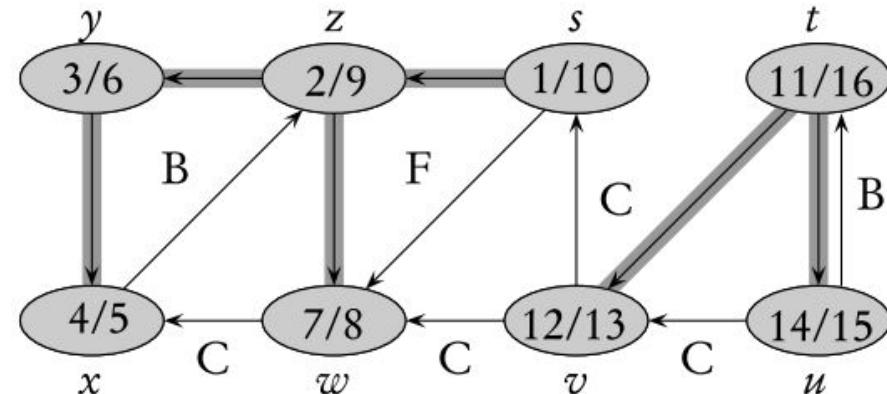
Un graf orientat este **tare conex** dacă există un drum de la oricare nod la oricare altul.

Graful este slab conex

Graful nu este tare conex

- drumul $s \rightarrow v$ nu există

(a)

Componente tare conexe: algoritm

- Următorul algoritm de timp liniar (adică $\Theta(V + E)$) determină componentele tare conexe ale unui graf orientat $G = (V, E)$ folosind două căutări în adâncime, una în G și una în GT .
- Componete-Tare-Conexe(G)
- 1: apeleză $CA(G)$ pentru a calcula timpii de terminare $f[u]$ pentru fiecare vârf u
- 2: calculează GT
- 3: apeleză $CA(GT)$, dar în bucla principală a lui CA , consideră vâfurile în ordinea descrescătoare a timpilor $f[u]$ (calculați în linia 1)
- 4: afișeză vâfurile fiecărui arbore în pădurea de adâncime din pasul 3 că o componentă tare conexă separată

Componente tare conexe: algoritm Kosaraju

- Următorul algoritm de timp liniar (adică $\Theta(V + E)$) determină componentele tare conexe ale unui graf orientat $G = (V, E)$ folosind două căutări în adâncime, una în G și una în GT .
- Componete-Tare-Conexe(G)
- 1: apeleză $CA(G)$ pentru a calcula timpii de terminare $f[u]$ pentru fiecare vârf u
- 2: calculează GT
- 3: apeleză $CA(GT)$, dar în bucla principală a lui CA , consideră vâfurile în ordinea descrescătoare a timpilor $f[u]$ (calculați în linia 1)
- 4: afișeză vâfurile fiecărui arbore în pădurea de adâncime din pasul 3 că o componentă tare conexă separată

Componente tare conexe: algoritm Kosaraju

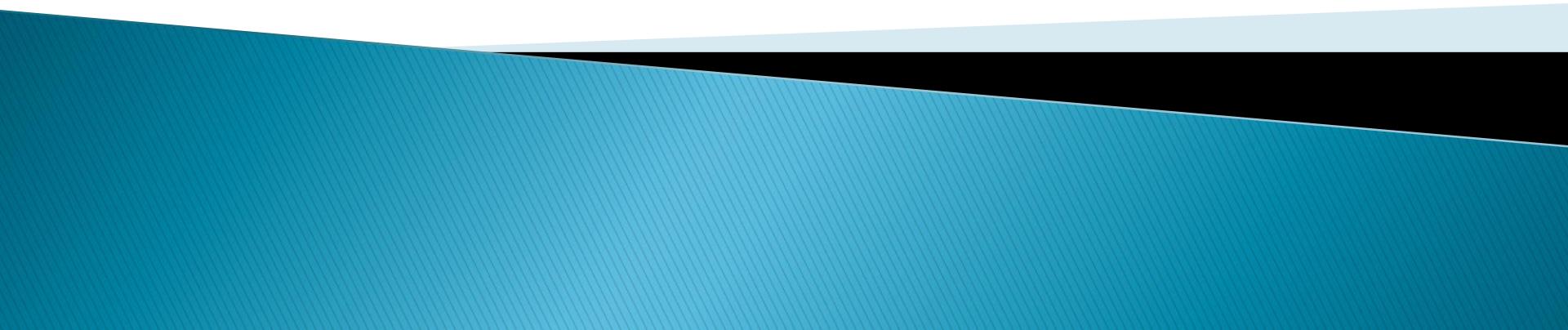
- 90-100 p pe infoarena :)

Componente tare conexe: schita demonstratie

- Lema: Dacă două vârfuri se află în aceeași componentă tare conexă, atunci nici un drum între ele nu părăsește, vreodată, componentă tare conexă.
- Demonstrație: Fie u și v două noduri din componenta tare conexă.
Presupunem ca există w în afara componentei și există drum $u \rightarrow v$ prin w .
Atunci avem drum de la u la w dar avem și drumul $w \rightarrow v \rightarrow u$ deci și drum de la w la u deci w este în componenta tare conexă.

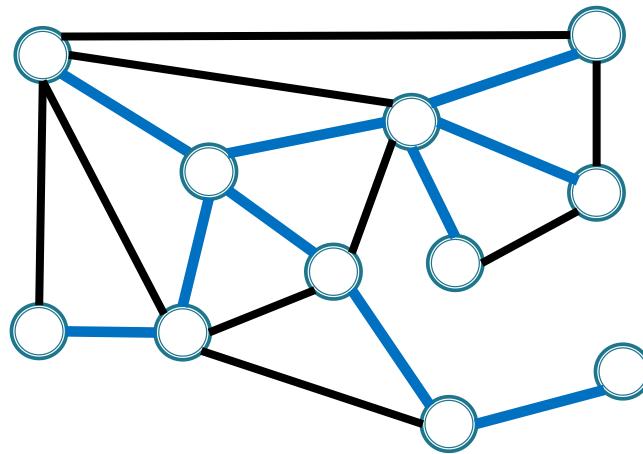
Arbore parțiali

Arbore parțiali

Proprietate

Orice graf neorientat conex conține un arbore parțial
(un graf parțial care este arbore).

Arbore parțiali

Proprietate

Orice graf neorientat conex conține un arbore parțial

Demonstrație – două tipuri de algoritmi de construcție a unui arbore parțial al unui graf conex $G=(V,E)$:

Prin adăugare de muchii (bottom - up)	Prin eliminare de muchii (cut - down)

Arborei parțiali

Proprietate

Orice graf neorientat conex conține un arbore parțial

Demonstrație – două tipuri de algoritmi de construcție a unui arbore parțial al unui graf conex $G=(V,E)$:

Prin adăugare de muchii (bottom - up)	Prin eliminare de muchii (cut - down)
$T \leftarrow (V, \emptyset)$ cat timp T nu este conex executa <ul style="list-style-type: none"> • alege $e \in E(G) - E(T)$ care unește două componente conexe din T (nu formează cicluri cu muchiile din T) • $E(T) \leftarrow E(T) \cup \{e\}$ returneaza T	

Arborei parțiali

Proprietate

Orice graf neorientat conex conține un arbore parțial

Demonstrație – două tipuri de algoritmi de construcție a unui arbore parțial al unui graf conex $G=(V,E)$:

Prin adăugare de muchii (bottom - up)	Prin eliminare de muchii (cut - down)
$T \leftarrow (V, \emptyset)$ cat timp T nu este conex executa <ul style="list-style-type: none"> • alege $e \in E(G) - E(T)$ care unește două componente conexe din T (nu formează cicluri cu muchiile din T) • $E(T) \leftarrow E(T) \cup \{e\}$ returneaza T	
În final T este conex și aciclic, deci arbore	

Arborei parțiali

Proprietate

Orice graf neorientat conex conține un arbore parțial

Demonstrație – două tipuri de algoritmi de construcție a unui arbore parțial al unui graf conex $G=(V,E)$:

Prin adăugare de muchii (bottom - up)	Prin eliminare de muchii (cut - down)
$T \leftarrow (V, \emptyset)$ cat timp T nu este conex executa <ul style="list-style-type: none"> • alege $e \in E(G) - E(T)$ care unește două componente conexe din T (nu formează cicluri cu muchiile din T) • $E(T) \leftarrow E(T) \cup \{e\}$ returneaza T	$T \leftarrow (V, E)$ cat timp T conține cicluri executa <ul style="list-style-type: none"> • alege $e \in E(T)$ o muchie dintr-un ciclu • $E(T) \leftarrow E(T) - \{e\}$ returneaza T
În final T este conex și aciclic, deci arbore	

Arborei parțiali

Proprietate

Orice graf neorientat conex conține un arbore parțial

Demonstrație – două tipuri de algoritmi de construcție a unui arbore parțial al unui graf conex $G=(V,E)$:

Prin adăugare de muchii (bottom - up)	Prin eliminare de muchii (cut - down)
$T \leftarrow (V, \emptyset)$ cat timp T nu este conex executa <ul style="list-style-type: none"> • alege $e \in E(G) - E(T)$ care unește două componente conexe din T (nu formează cicluri cu muchiile din T) • $E(T) \leftarrow E(T) \cup \{e\}$ returneaza T	$T \leftarrow (V, E)$ cat timp T conține cicluri executa <ul style="list-style-type: none"> • alege $e \in E(T)$ o muchie dintr-un ciclu • $E(T) \leftarrow E(T) - \{e\}$ returneaza T
În final T este conex și aciclic, deci arbore	În final T este aciclic și conex (s-au eliminat doar muchii din ciclu), deci arbore

Arbore parțiali

Algoritmi de determinare a unui arbore parțial al unui graf conex

Complexitate algoritm?

Arbore parțiali

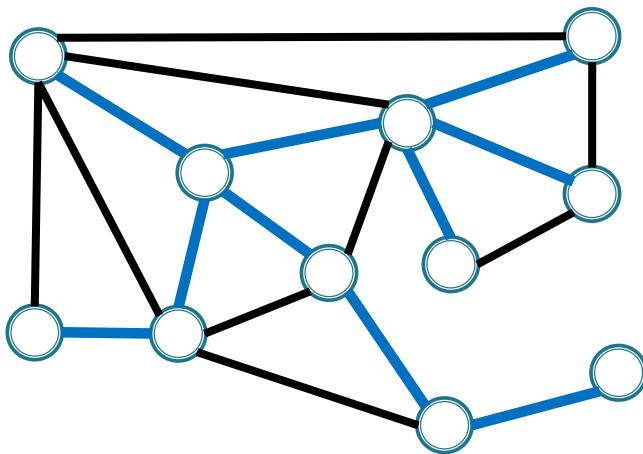
Algoritmi de determinare a unui arbore parțial al unui graf conex

Complexitate algoritm?

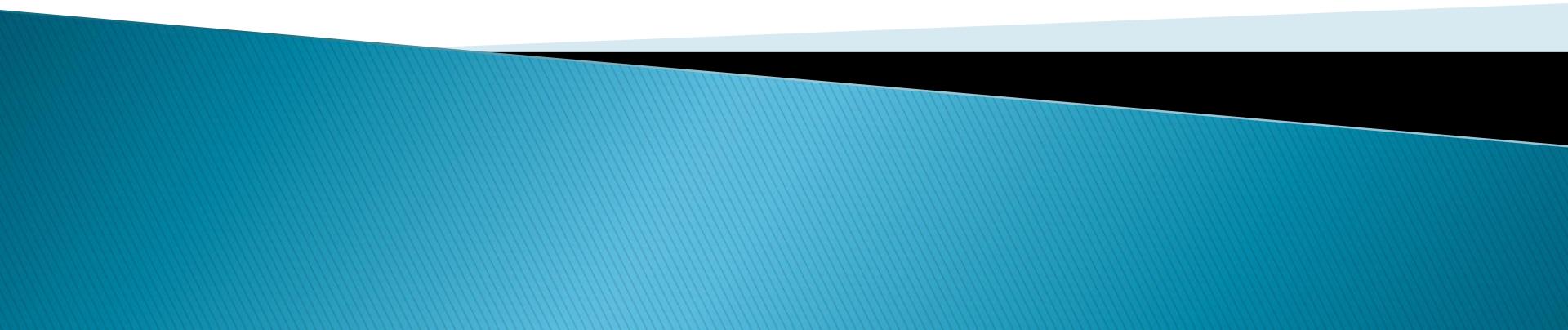
arborele asociat unei parcurgeri este arbore parțial $\Rightarrow$
determinăm un arbore parțial printr-o parcuregere

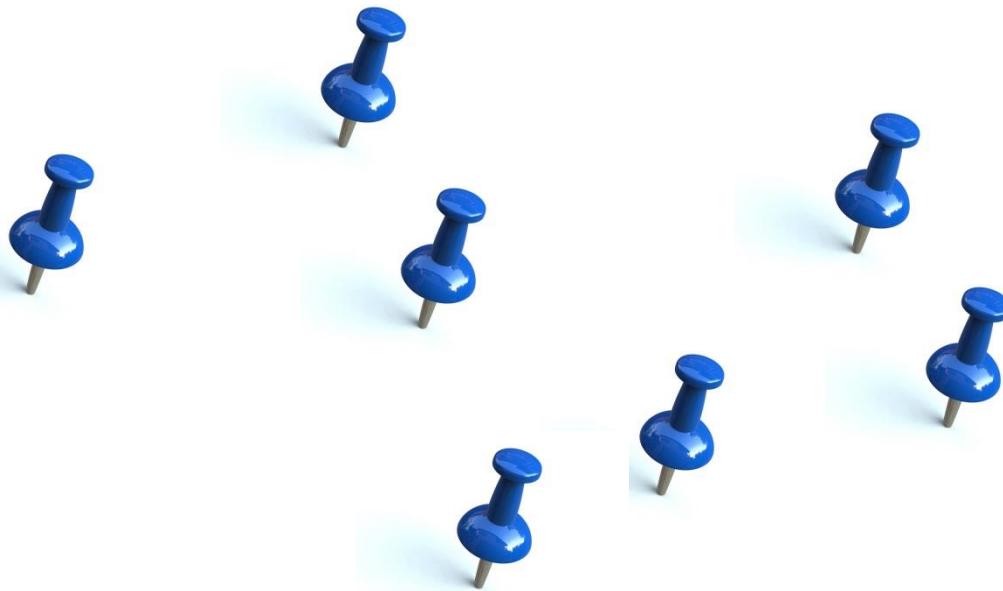
Arborei parțiali

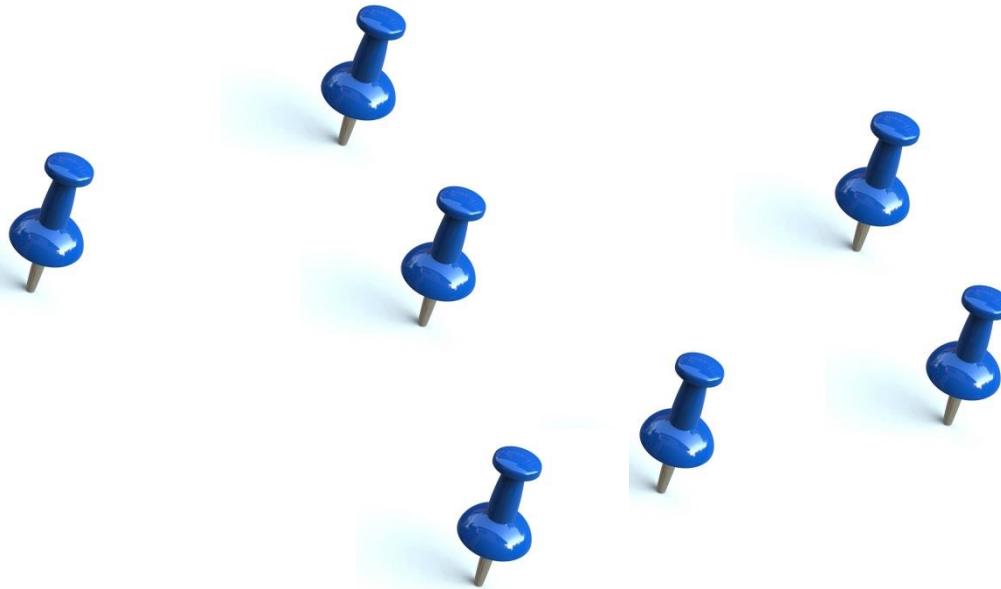
- “Scheletul” grafului
- Transmiterea de mesaje în rețea astfel încât mesajul să ajungă o singură dată în fiecare vârf
- Conectare fără redundanță + cu cost minim

Arbore parțiali de cost minim

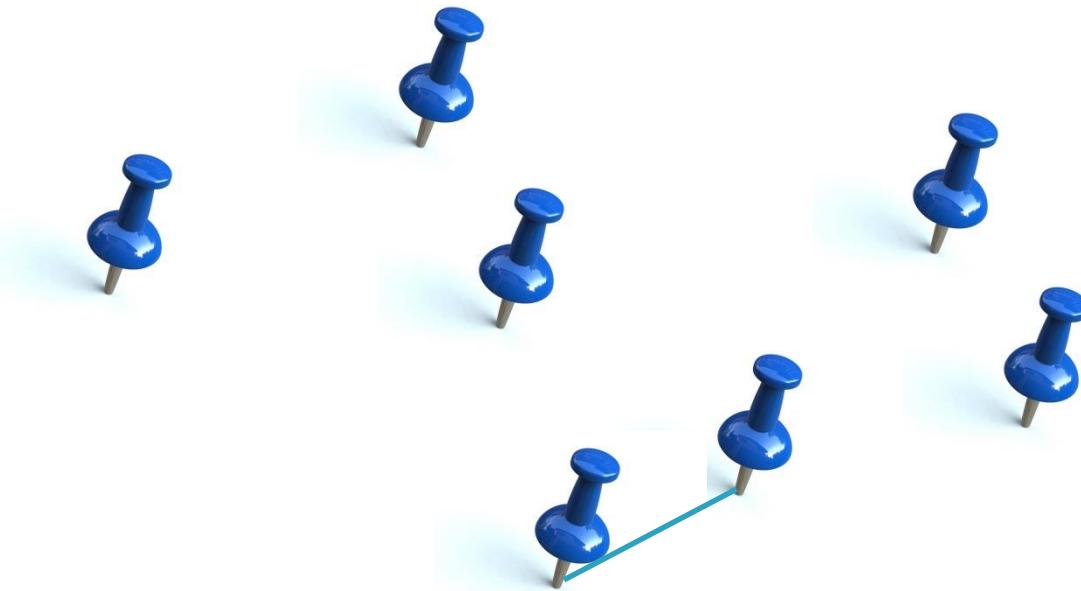

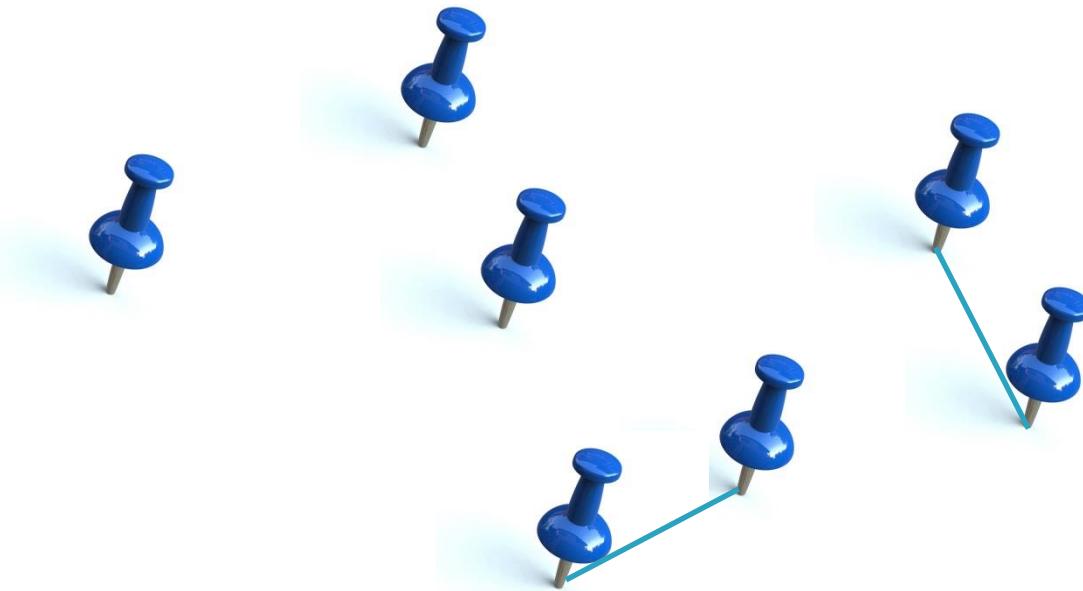

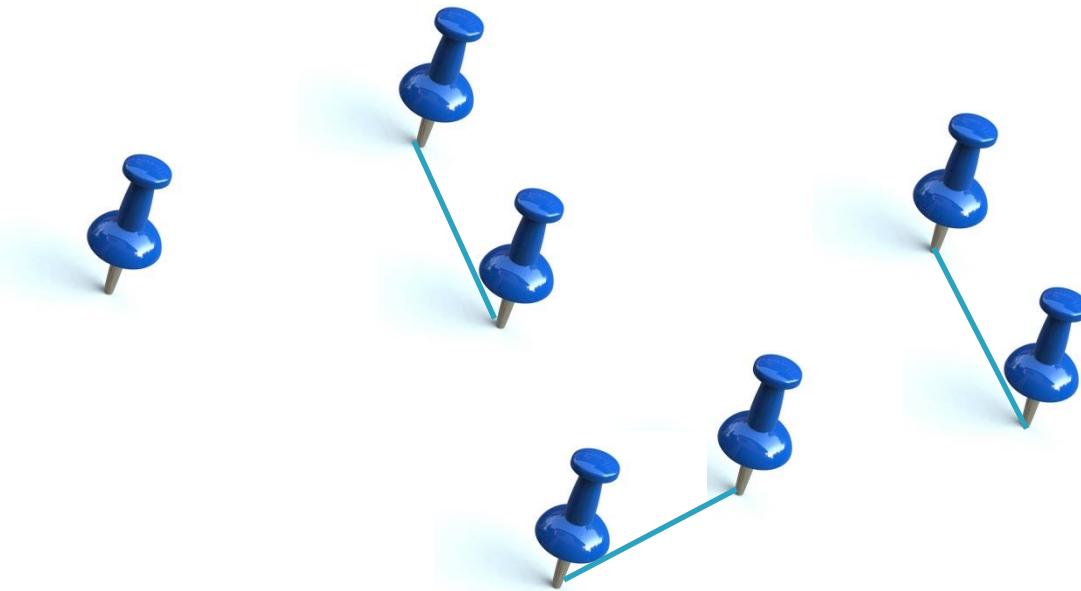
Conectați pinii astfel încât să folosiți cât mai puțin cablu

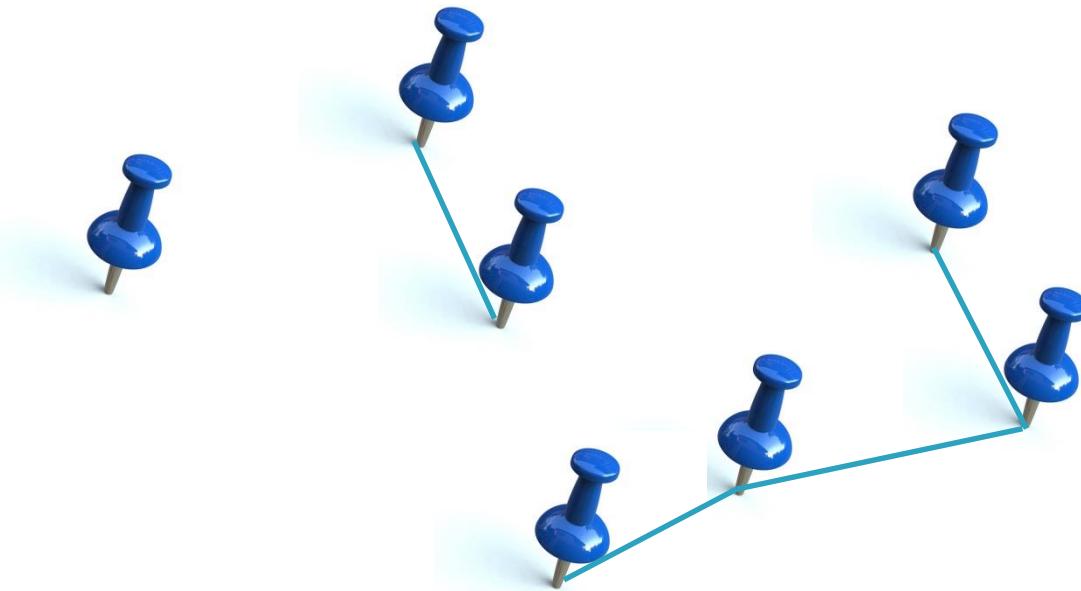

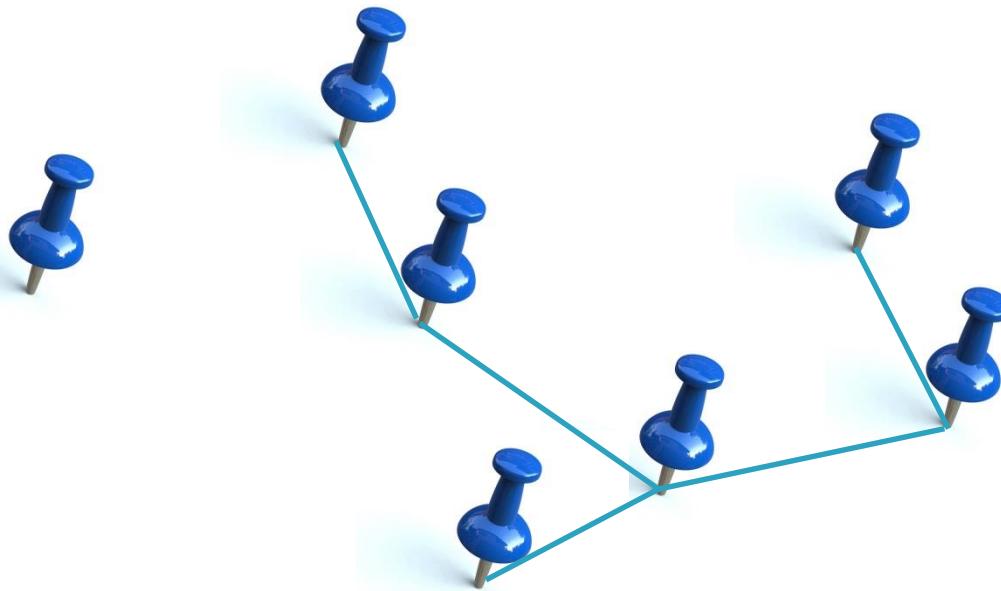
- Legăm pini apropiati
- Nu închidem cicluri

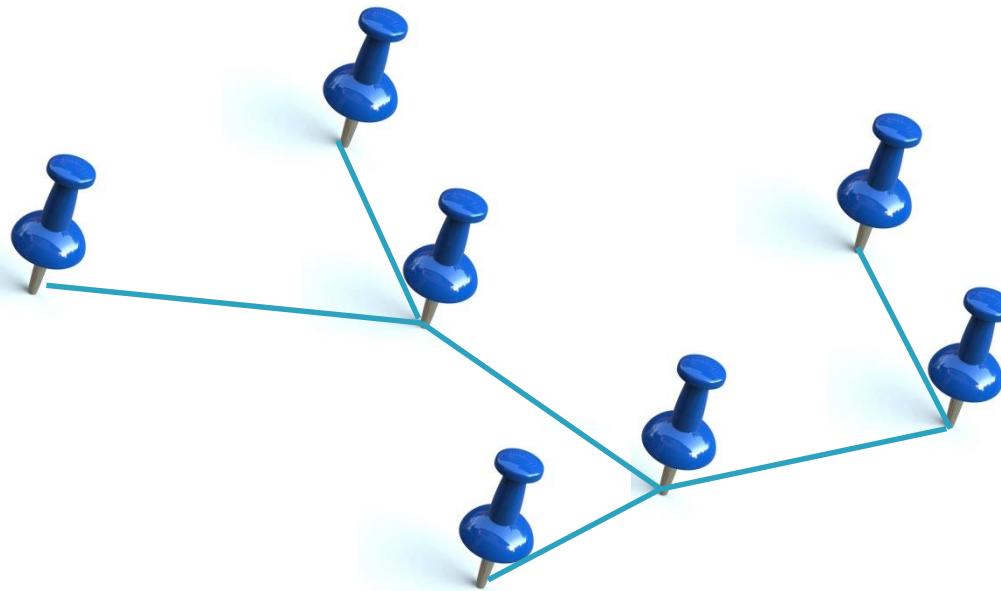

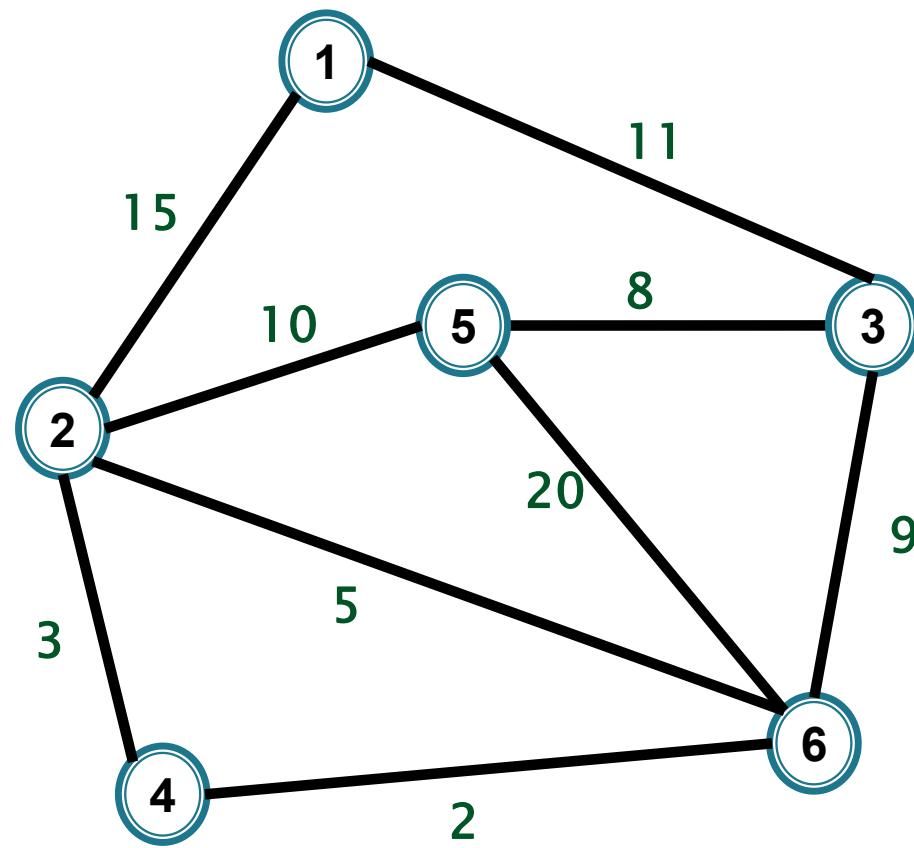
conectare cu cost minim $\Rightarrow$ evităm ciclurile

Deci trebuie să construim

graf conex + fără cicluri $\Rightarrow$ arbore

cu suma costurilor muchiilor minimă

Grafuri ponderate

Grafuri ponderate

- ▶ $G = (V, E)$ **ponderat** =
  - $w : E \rightarrow \mathbb{R}$ funcție **pondere (cost)**
- ▶ notat $G = (V, E, w)$

Grafuri ponderate

► $G = (V, E, w)$ **graf ponderat**

► Pentru $A \subseteq E$

$$w(A) = \sum_{e \in A} w(e)$$

Grafuri ponderate

► $G = (V, E, w)$ **graf ponderat**

► Pentru $A \subseteq E$

$$w(A) = \sum_{e \in A} w(e)$$

► Pentru T subgraf al lui G

$$w(T) = \sum_{e \in E(T)} w(e)$$

Grafuri ponderate

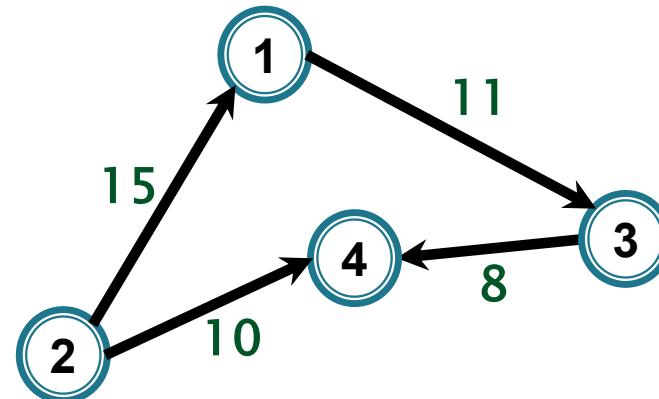
Reprezentarea grafurilor ponderate

Grafuri ponderate

Reprezentarea grafurilor ponderate

- Matrice de costuri (ponderi) $W = (w_{ij})_{i,j=1..n}$

$$w_{ij} = \begin{cases} 0, & \text{daca } i = j \\ w(i,j), & \text{daca } ij \in E \\ \infty, & \text{daca } ij \notin E \end{cases}$$

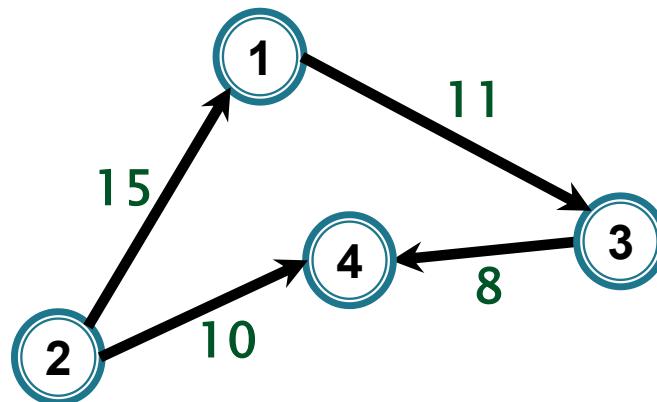

0	∞	11	∞
15	0	∞	10
∞	∞	0	8
∞	∞	∞	0

Grafuri ponderate

Reprezentarea grafurilor ponderate

- ▶ Matrice de costuri (ponderi)
- ▶ Liste de adiacență

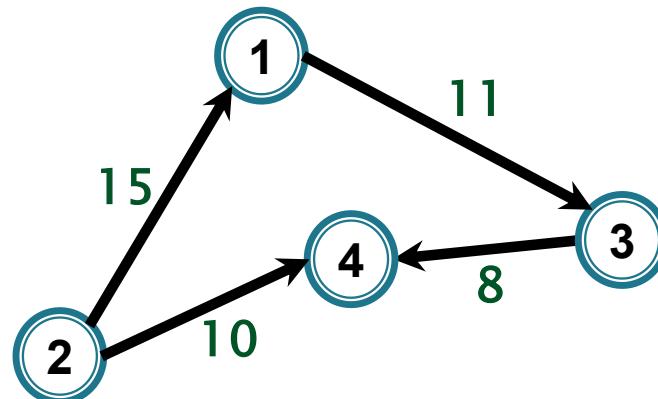

1: 3 / 11
2: 1 / 15, 4 / 10
3: 4 / 8
4:

Grafuri ponderate

Reprezentarea grafurilor ponderate

- ▶ Matrice de costuri (ponderi)
- ▶ Liste de adiacență
- ▶ Liste de muchii/arce

1 3 11

2 1 15

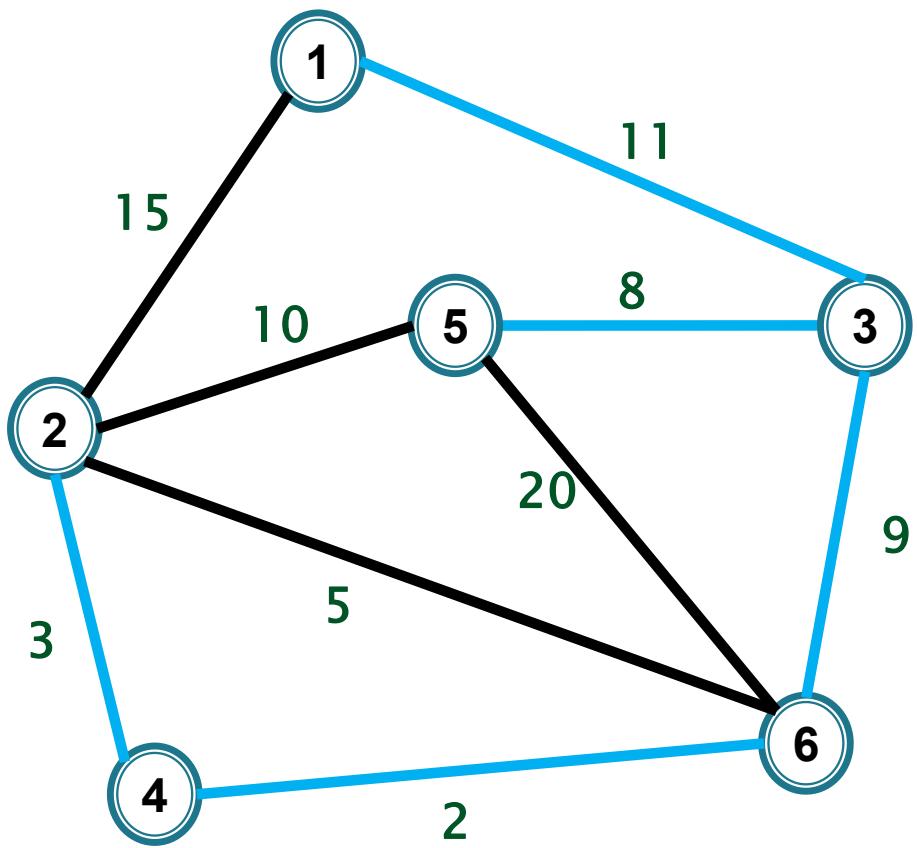
2 4 10

3 4 8

A.p.c.m

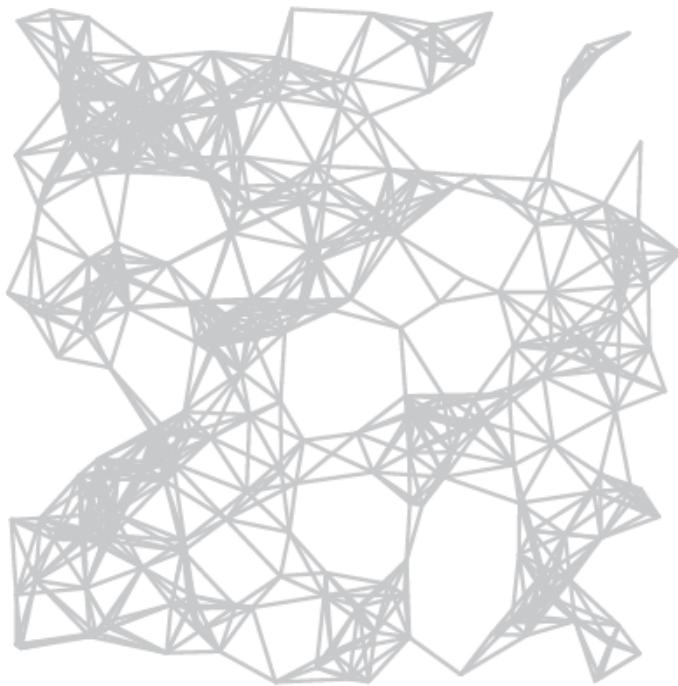
- ▶ $G = (V, E, w)$ **conex ponderat**
- ▶ **Arbore parțial de cost minim** al lui G = un arbore parțial $T_{\min}$ al lui G cu

$$w(T_{\min}) = \min \{ w(T) \mid T \text{ arbore parțial al lui } G \}$$

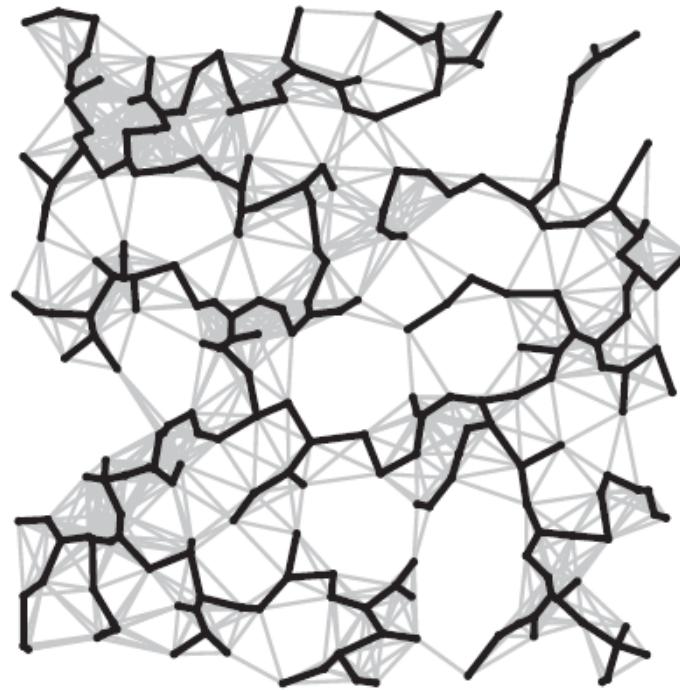

A.p.c.m.

graf 250 noduri

apcm

Imagine din

R. Sedgewick, K. Wayne – Algorithms, 4th edition, Pearson Education, 2011

Aplicații a.p.c.m.

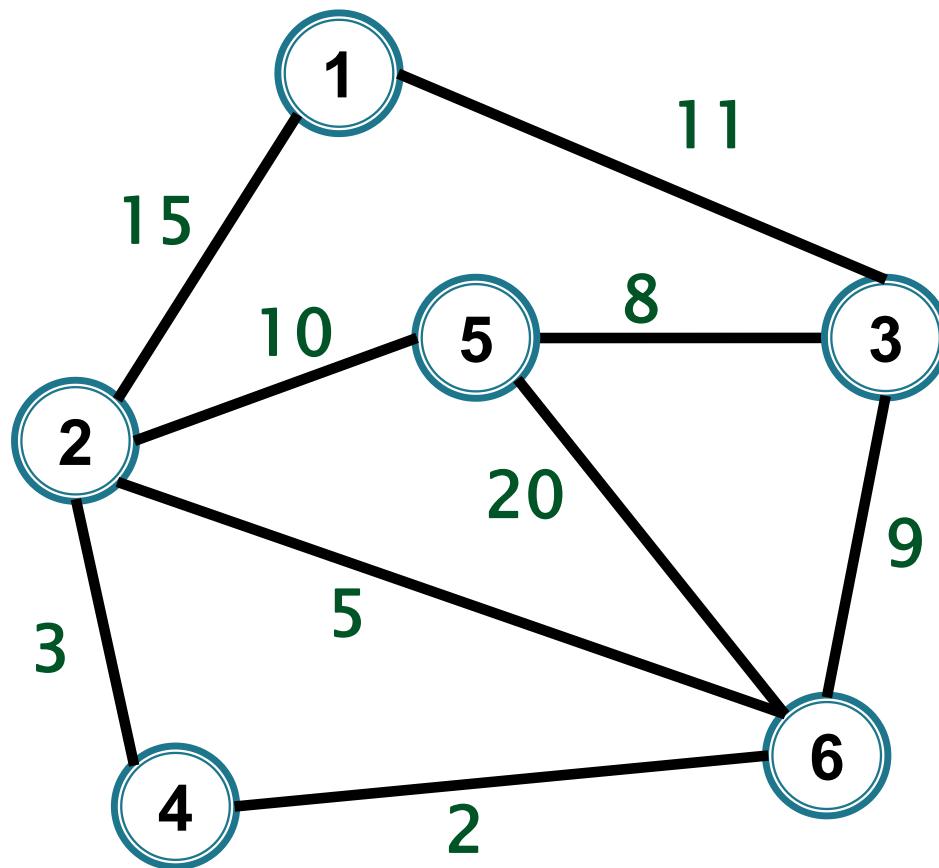
- ▶ **Construcția/renovarea unui sistem de căi ferate a.î.:**
  - oricare două stații să fie conectate (prin căi renovate)
  - sistem economic (costul total minim)
- ▶ **Proiectarea de rețele, circuite electronice**
  - conectarea pinilor cu cost minim/ fără cicluri
- ▶ **Clustering**
- ▶ **Subrutină în alți algoritmi (trasee hamiltoniene)**
- ▶ ...

Algoritmi de determinare a unui arbore parțial de cost minim

Arbore parțiali de cost minim

Cum determinăm un arbore parțial de cost minim al unui graf conex ponderat?

Arbore parțiali de cost minim

Idee: Prin **adăugare** **succesivă** de muchii, astfel încât multimea de muchii selectate

- ▶ să aibă costul cât mai mic
- ▶ să fie submulțime a mulțimii muchiilor unui arbore parțial de cost minim (apcm)

Arbore parțiali de cost minim

După ce criteriu selectăm muchiile?

Arbore parțiali de cost minim

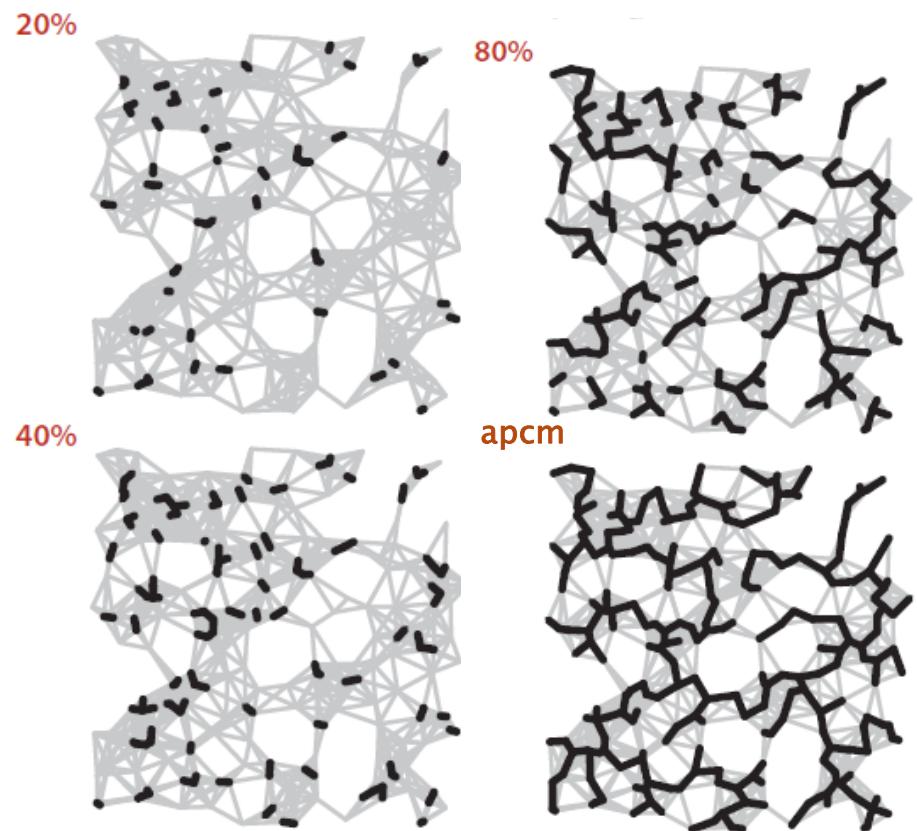

După ce criteriu selectăm muchiile?

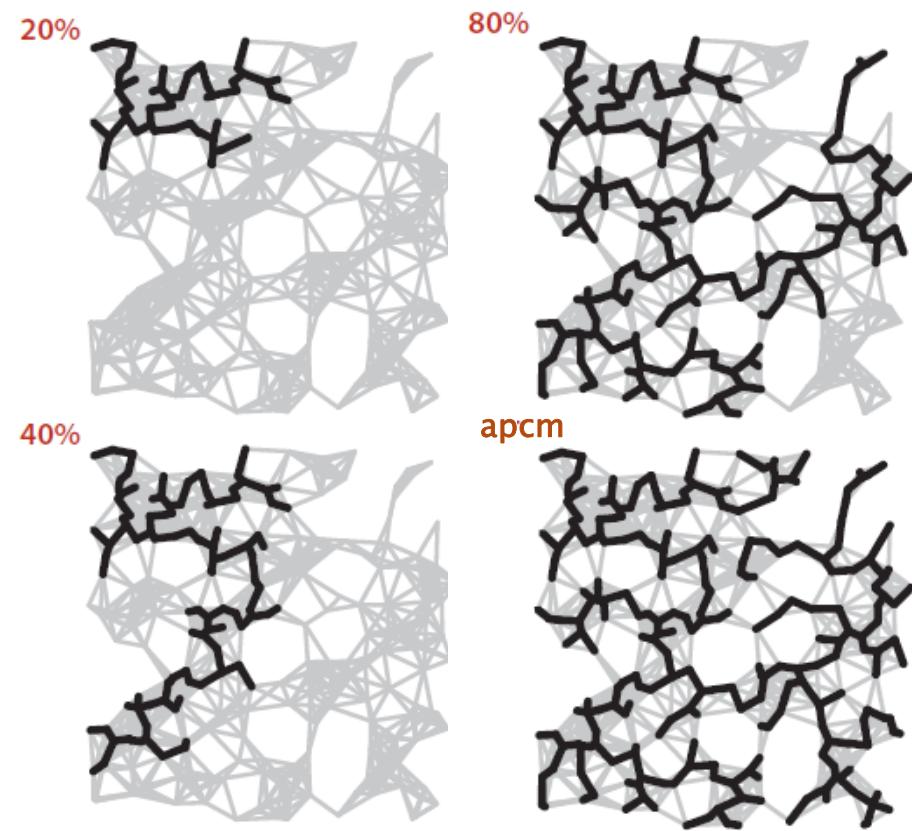
⇒ diversi algoritmi

Arbore parțiali de cost minim

Kruskal

Prim

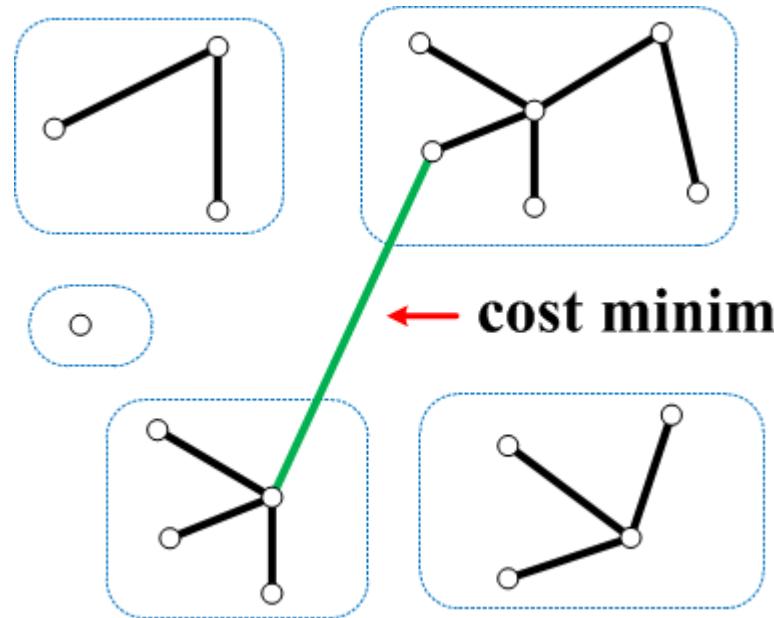
Imagine din

R. Sedgewick, K. Wayne – Algorithms, 4th edition, Pearson Education, 2011

Algoritmul lui Kruskal

Algoritmul lui Kruskal

- La un pas este selectată o muchie de cost minim din G care nu formează cicluri cu muchiile deja selectate (care unește două componente conexe din graful deja construit)

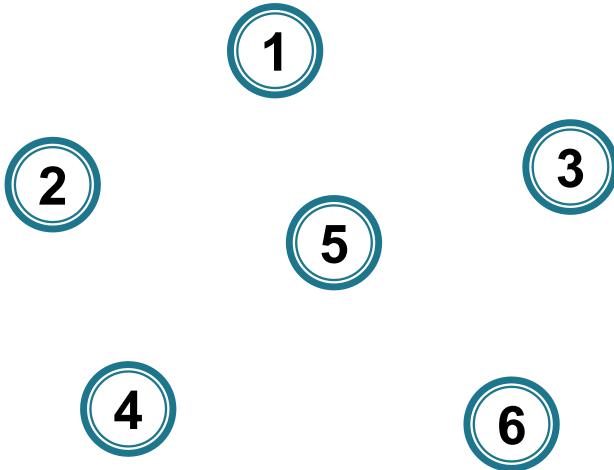
► O primă formă a algoritmului

Kruskal

- Inițial $T = (V; \emptyset)$
- pentru $i = 1, n-1$
  - alege o muchie uv cu **cost minim din G** a.î. u, v sunt în **componente conexe diferite** ($T+uv$ aciclic>)
  - $E(T) = E(T) \cup \{uv\}$

Kruskal

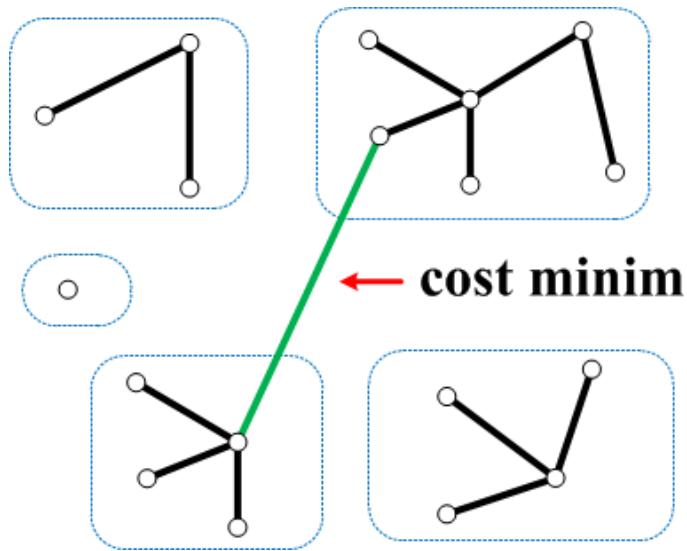
- Initial: cele n vârfuri sunt izolate, fiecare formând o componentă conexă

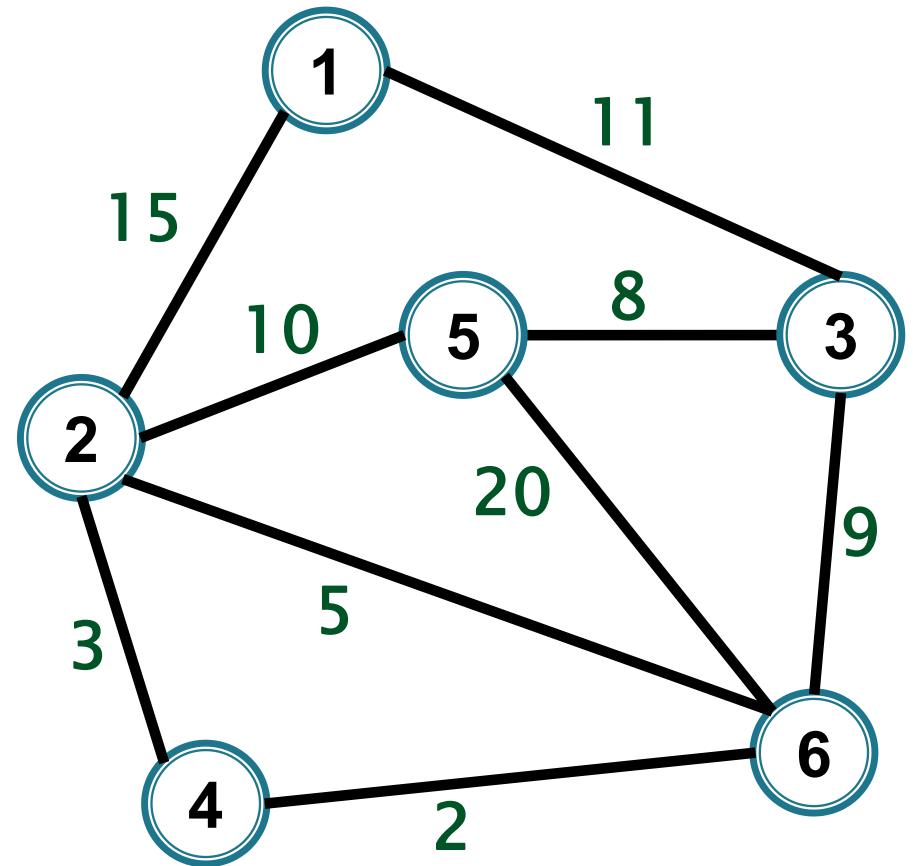
Kruskal

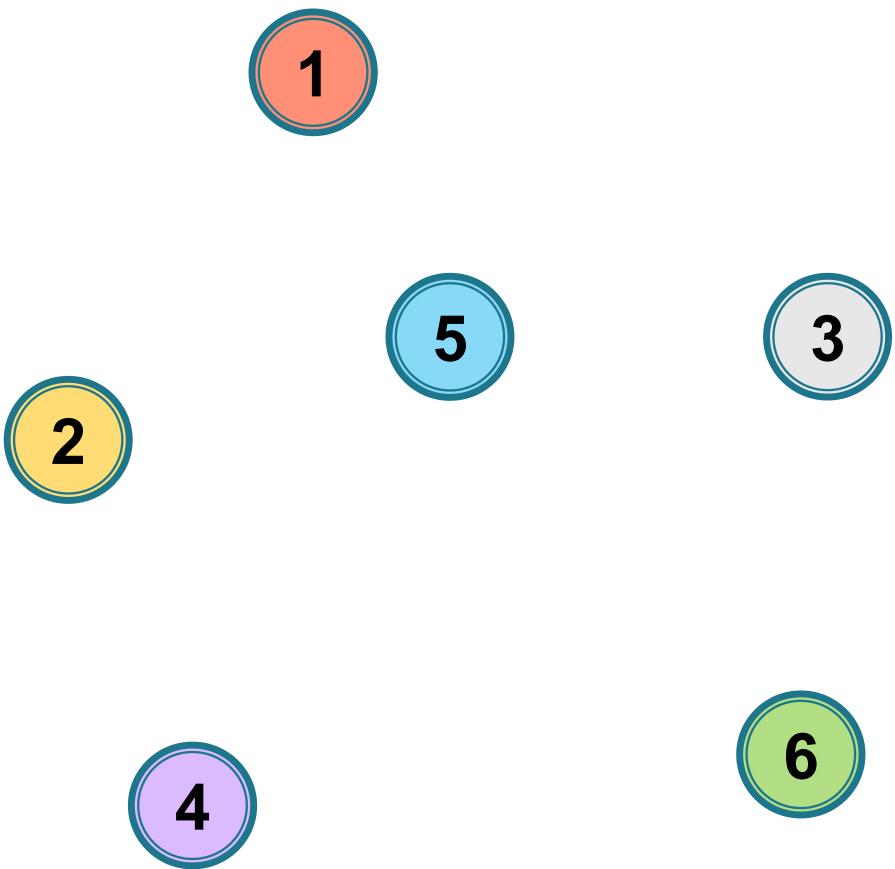
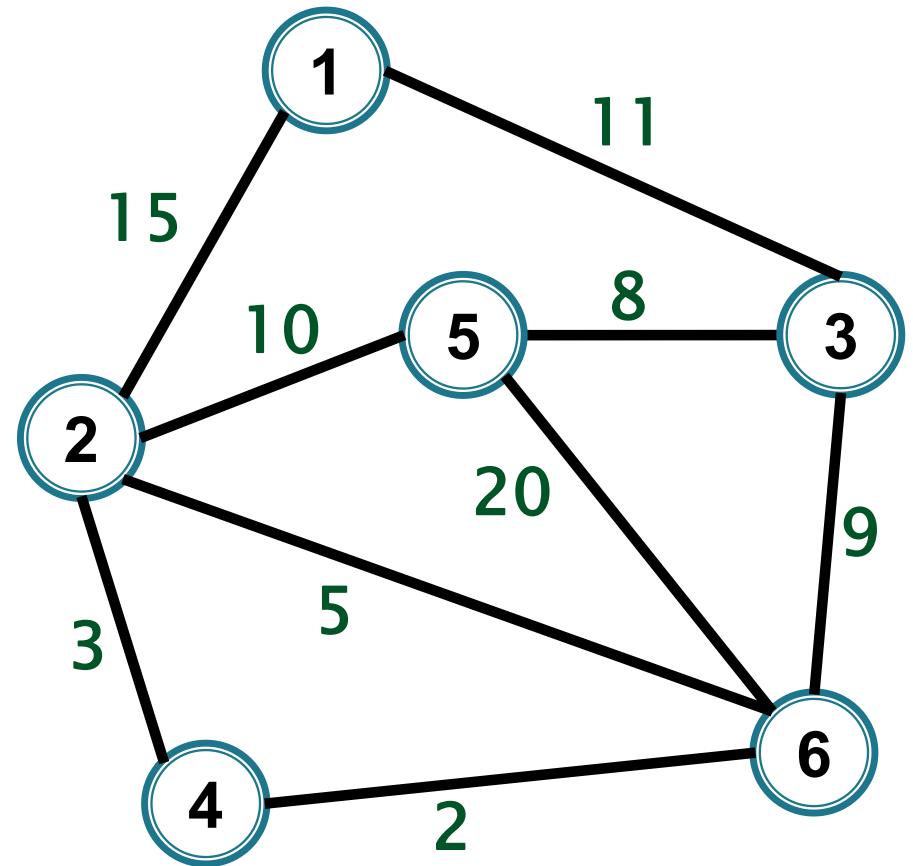
- La un pas:

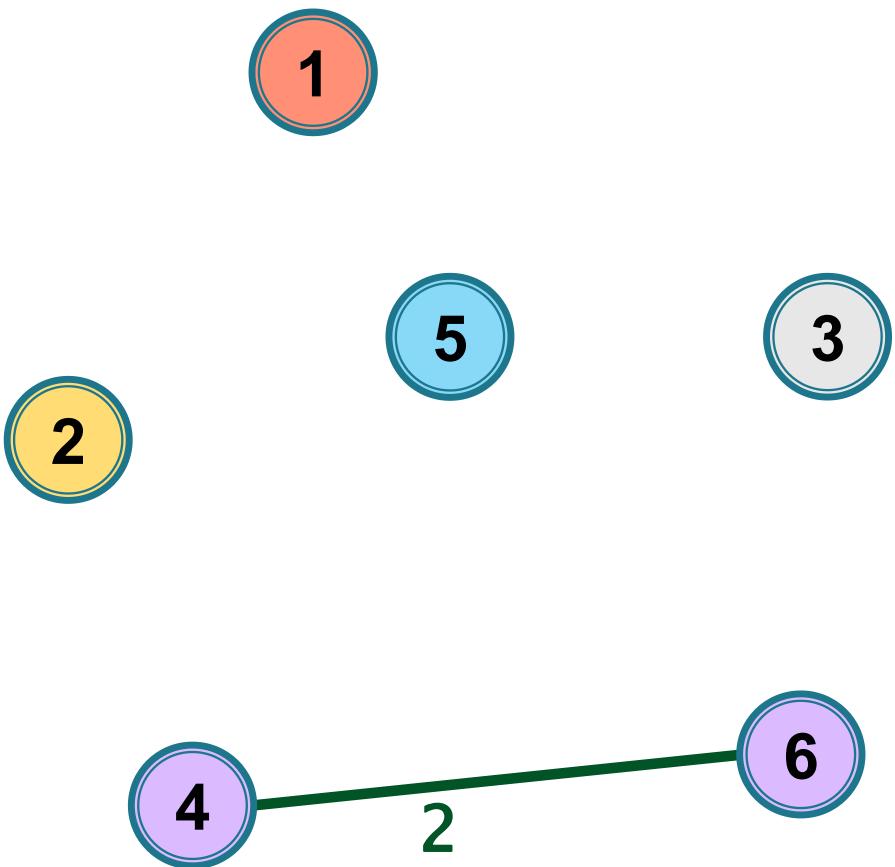
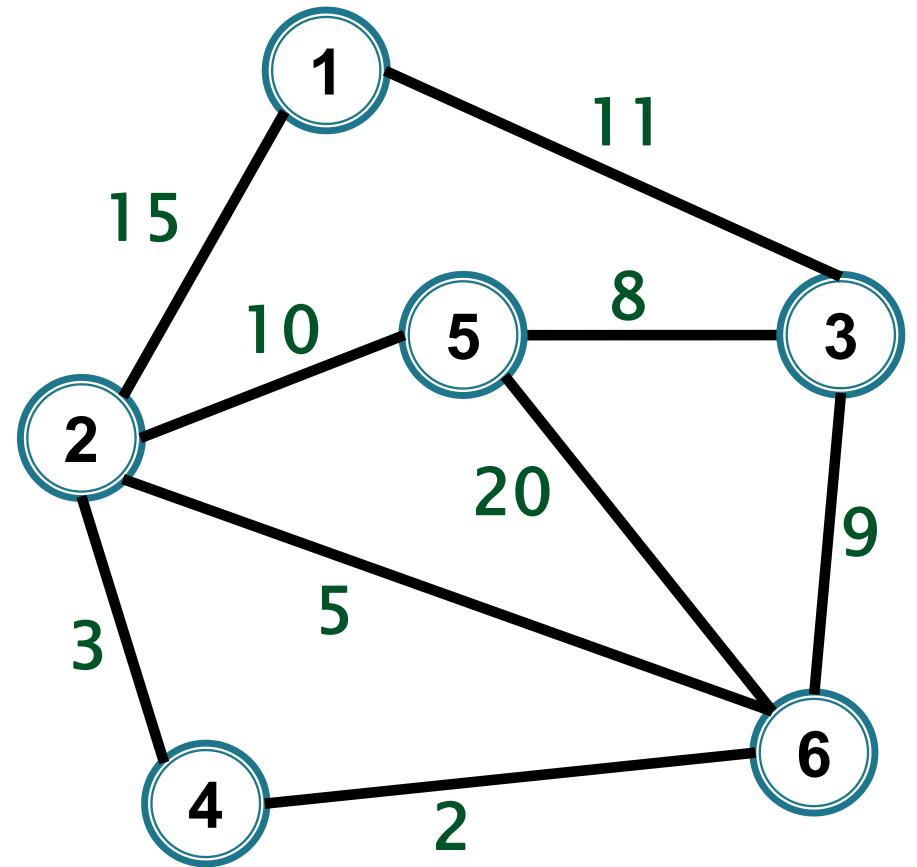
Muchiile selectate formează o
pădure

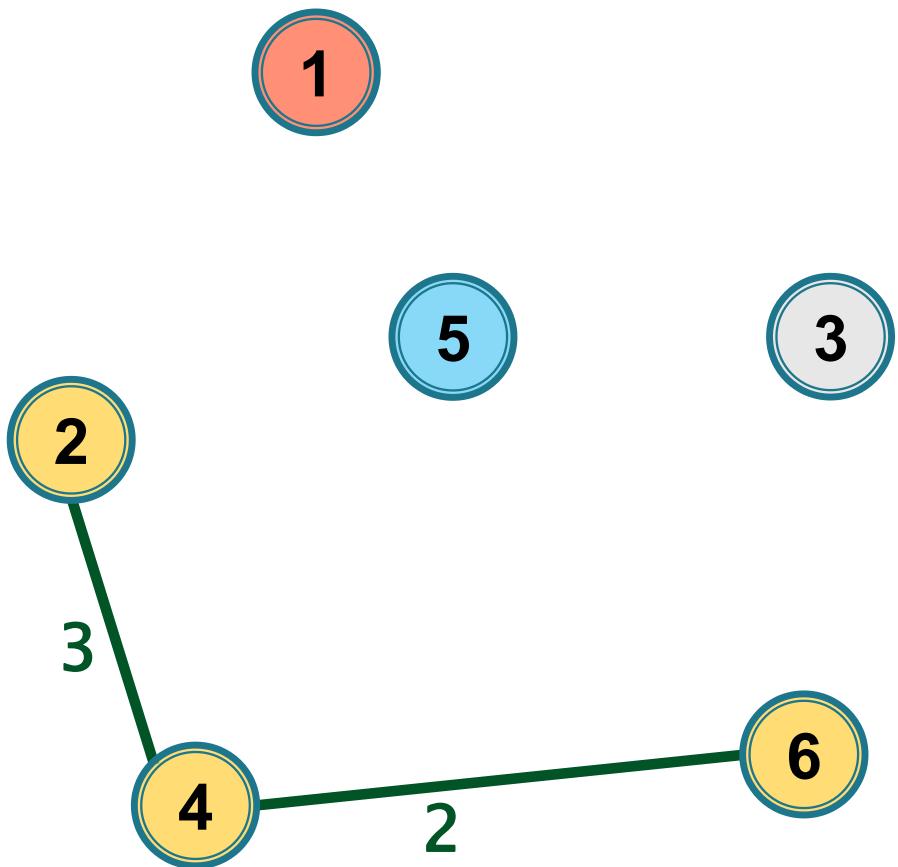
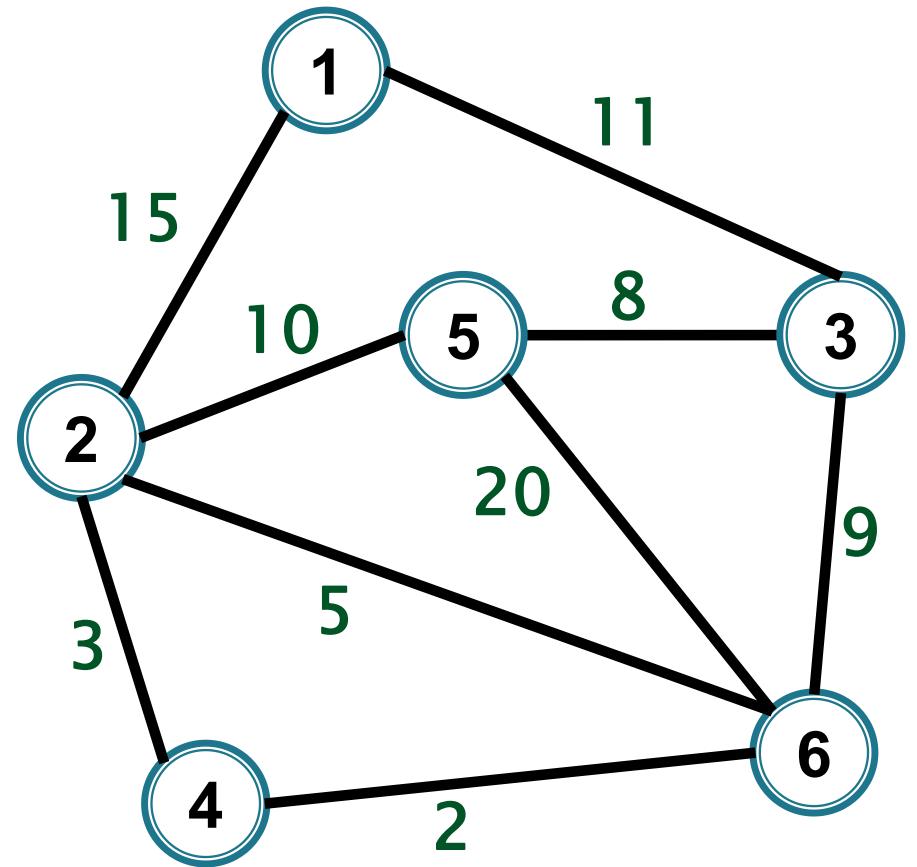

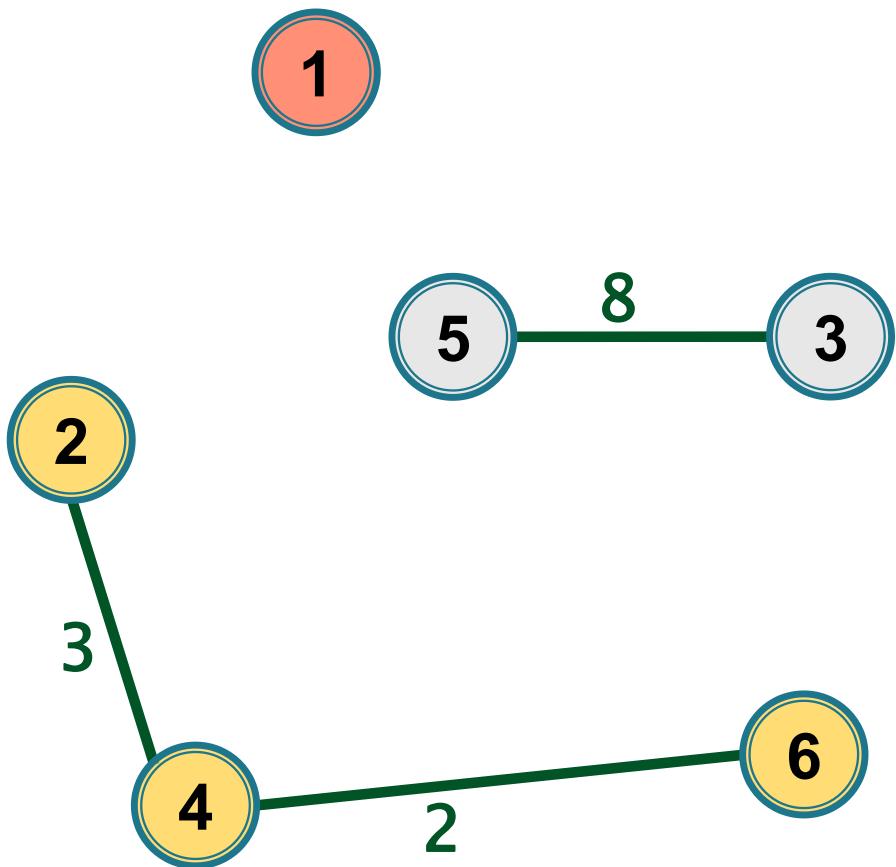
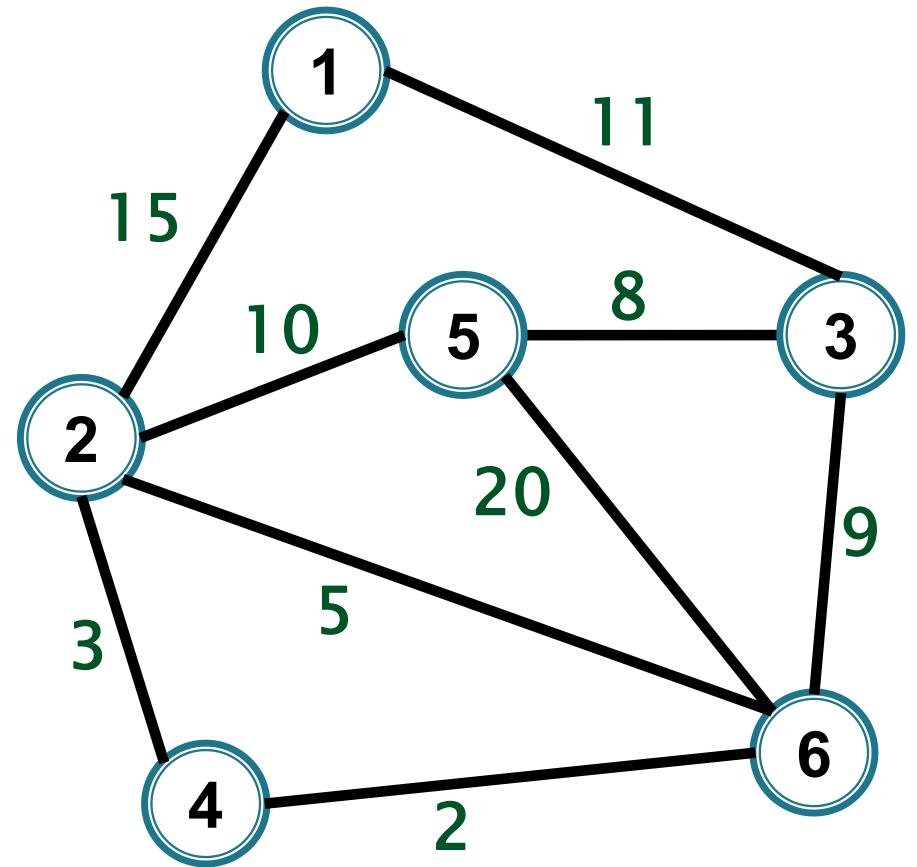
Este selectată o muchie de cost minim
care unește doi arbori din pădurea
currentă (două componente conexe)

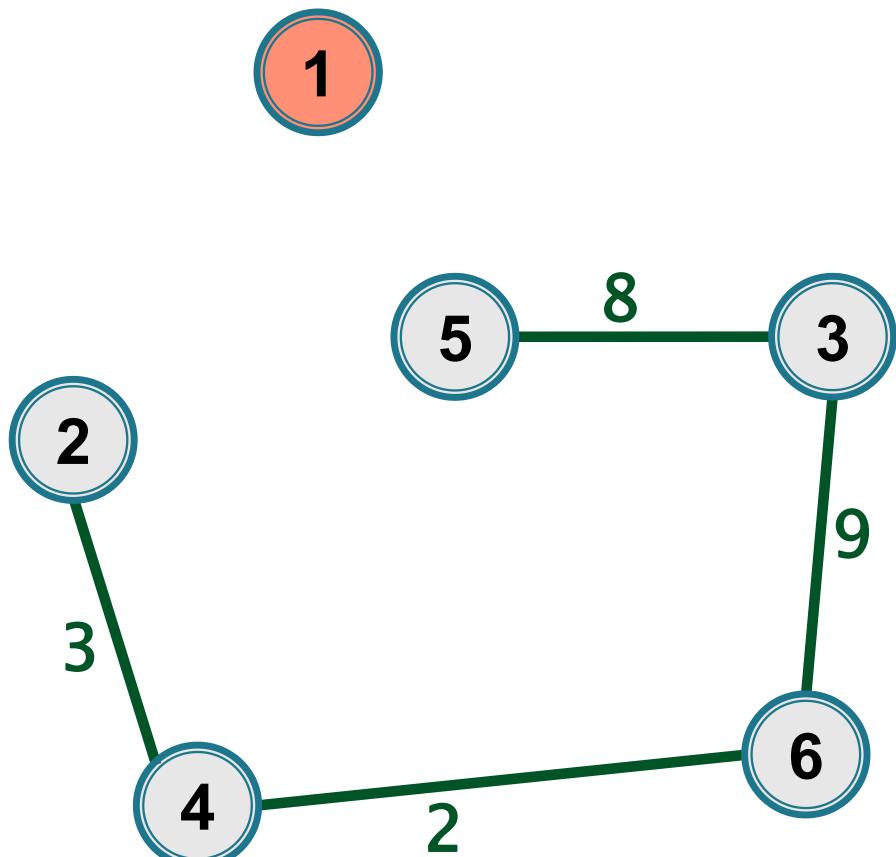
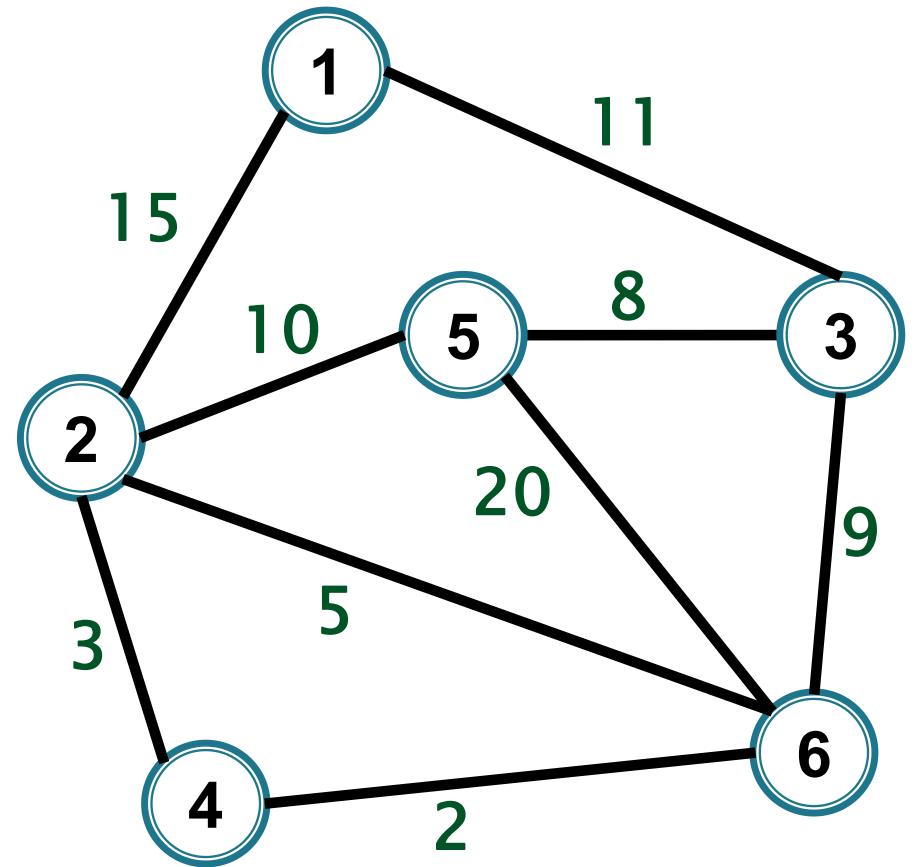

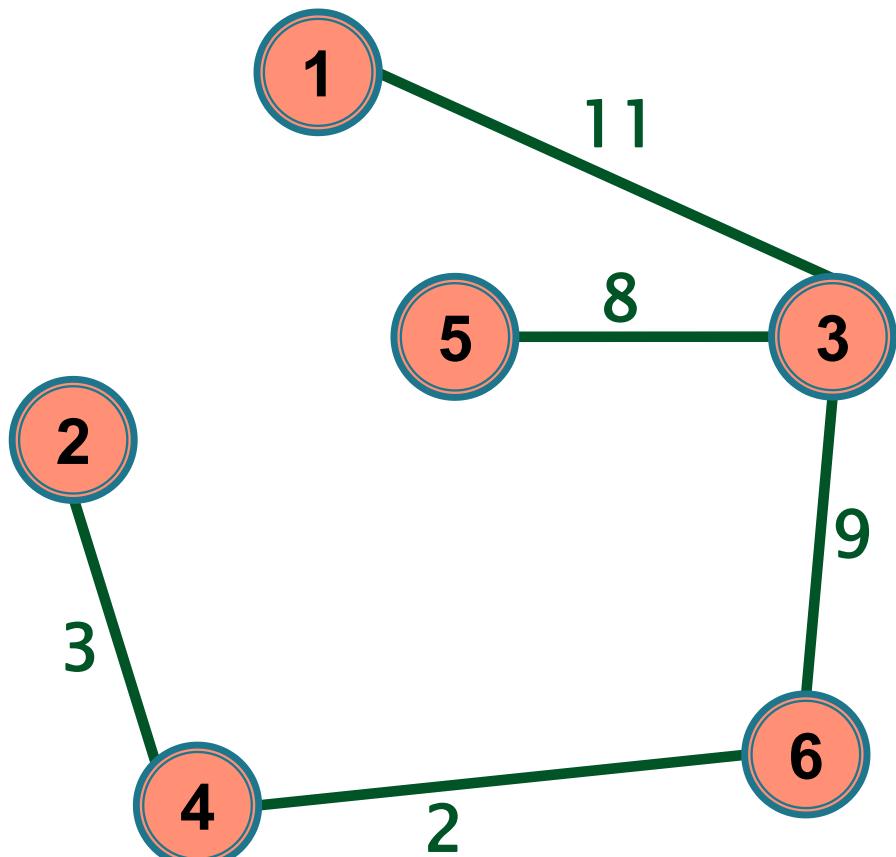
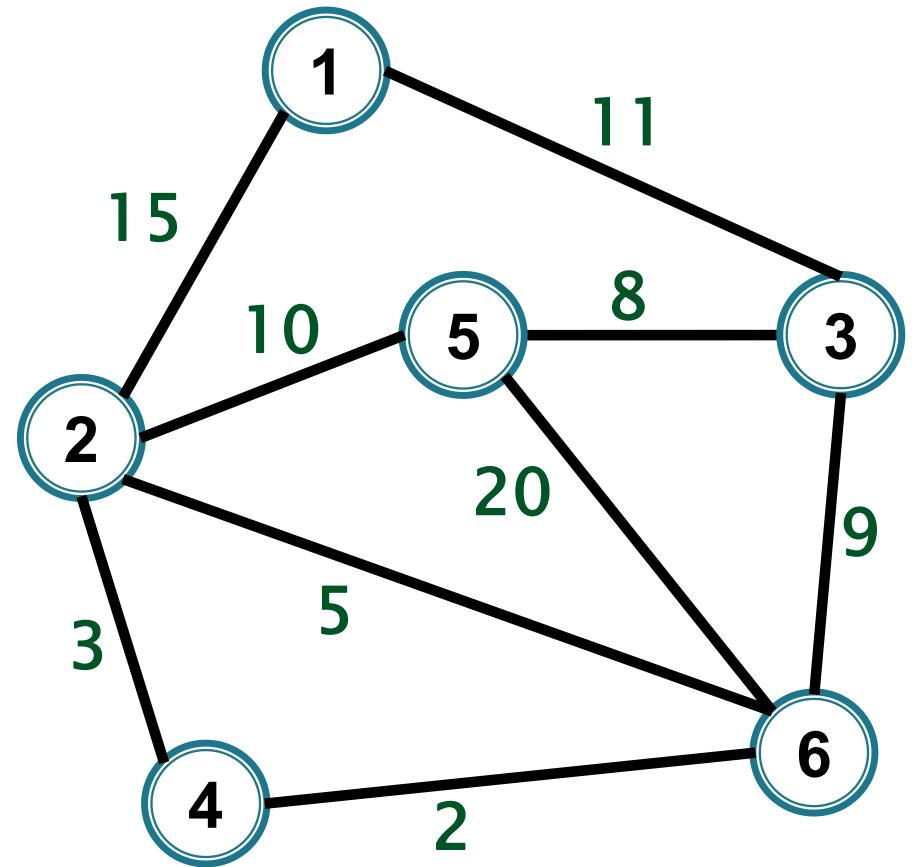

Kruskal – Implementare

1. Cum reprezentăm graful în memorie?

2. Cum selectăm ușor o muchie:

- de cost minim
- care unește două componente (nu formează cicluri cu muchiile deja selectate)

Kruskal

Pentru a selecta ușor o muchie de cost minim cu proprietatea dorită ordonăm crescător muchiile după cost și considerăm muchiile în această ordine

Kruskal

Reprezentarea grafului ponderat

- **Listă de muchii:** memorăm pentru fiecare muchie extremitățile și costul

Kruskal

Cum testăm dacă muchia curentă unește două componente ($\Leftrightarrow$ nu formează cicluri cu muchiile deja selectate) ?

Kruskal

Cum testăm dacă muchia curentă unește două componente ($\Leftrightarrow$ nu formează cicluri cu muchiile deja selectate) ?

verificăm printr-o parcurgere dacă extremitățile muchiei sunt deja unite printr-un lanț

Kruskal

Cum testăm dacă muchia curentă unește două componente ($\Leftrightarrow$ nu formează cicluri cu muchiile deja selectate) ?

verificăm printr-o parcurgere dacă extremitățile muchiei sunt deja unite printr-un lanț,

$\Rightarrow O(mn)$ – ineficient

Kruskal

Componentele sunt multimi disjuncte din V
(partiie a lui V)

⇒ **structuri pentru multimi disjuncte**

- asociem fiecărei componente un reprezentant
(o culoare)

Kruskal

► Operații necesare:

- **Initializare(u)** –
- **Reprez(u)** –
- **Reuneste(u,v)** –

Kruskal

► Operații necesare:

- **Initializare(u)** – creează o componentă cu un singur vârf, u
- **Reprez(u)** – returnează reprezentantul (culoarea) componentei care conține pe u
- **Reuneste(u,v)** – unește componenta care conține u cu cea care conține v

Kruskal

- ▶ O muchie uv unește două componente dacă și numai dacă

Kruskal

- ▶ O muchie uv unește două componente dacă și numai dacă

Reprez(u) $\neq$ Reprez(v)

Kruskal

sorteaza (E)

for (v=1 ; v<=n ; v++)

Initializare (v) ;

Kruskal

```
sorteaza (E)
for (v=1 ; v<=n ; v++)
    Initializare (v) ;
nrmsel=0
for (uv  ∈  E)
    if (Reprez (u) !=Reprez (v) )
    {
}
}
```

Kruskal

```
sorteaza (E)
for (v=1 ; v<=n ; v++)
    Initializare (v) ;
nrmsel=0
for (uv  ∈  E)
    if (Reprez (u) !=Reprez (v) )
    {
        E (T)  =  E (T)  ∪  {uv} ;
    }
}
```

Kruskal

```
sorteaza (E)
for (v=1 ; v<=n ; v++)
    Initializare (v) ;
nrmsel=0
for (uv  ∈  E)
    if (Reprez (u) !=Reprez (v) )
    {
        E (T)  =  E (T)  ∪  {uv} ;
        Reuneste (u ,v) ;
        nrmsel=nrmsel+1 ;
        if (nrmsel==n-1)
            STOP; //break ;
    }
```

Kruskal

Complexitate

De câte ori se execută fiecare operație?

Kruskal

Complexitate

- Sortare $\rightarrow O(m \log m) = O(m \log n)$
- $n * \text{Initializare}$
- $2m * \text{Reprez}$
- $(n-1) * \text{Reuneste}$

Depinde de modalitatea de memorare a componentelor conexe

Kruskal

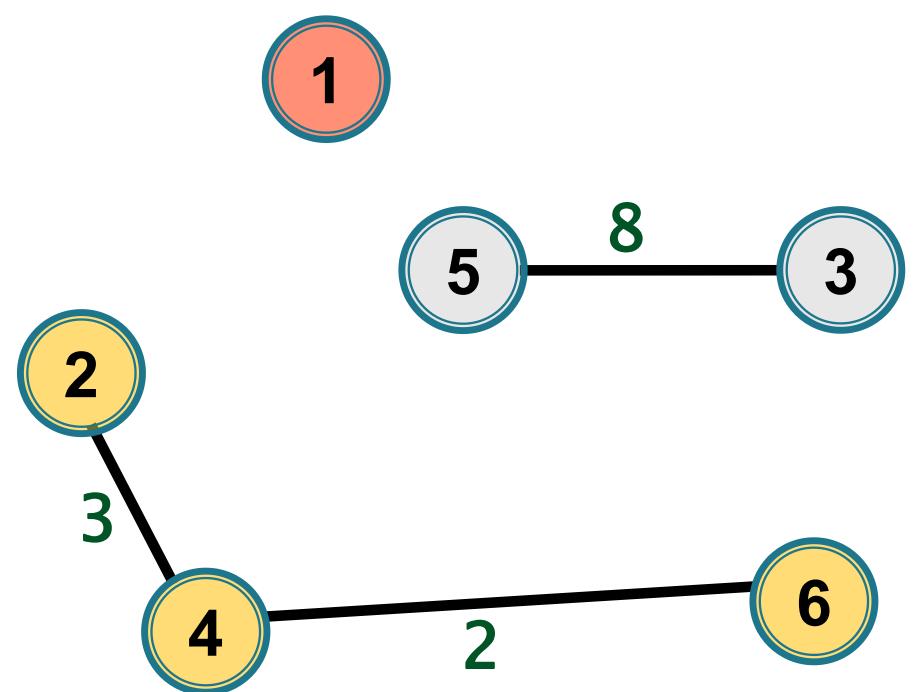
Cum memorăm componentele + reprezentantul / culoarea componentei în care se află un vârf?

Kruskal

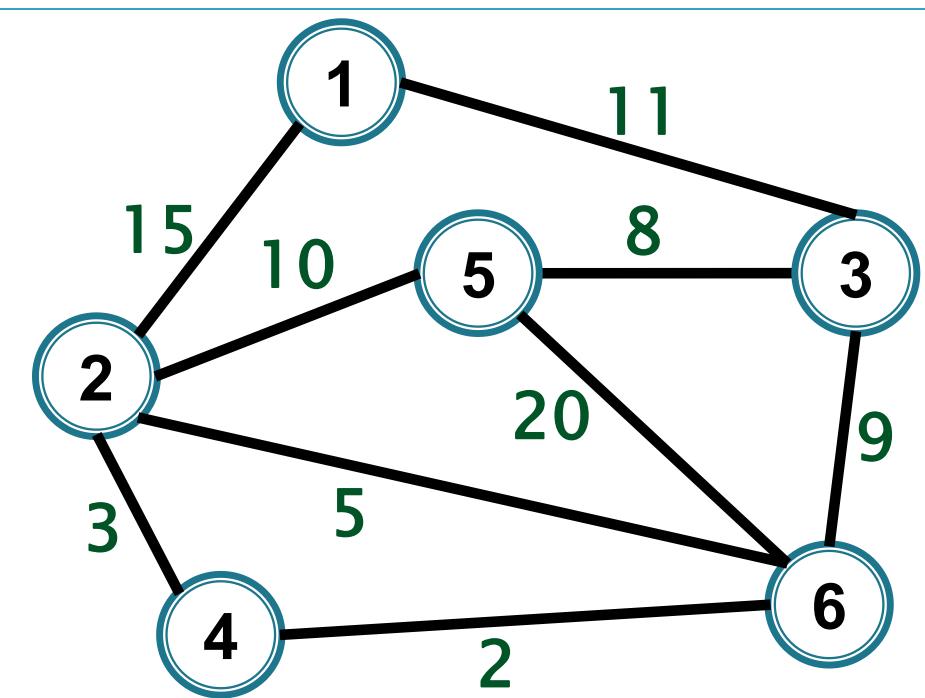

Varianta 1 – memorăm într-un vector pentru fiecare vârf reprezentantul/culoarea componentei din care face parte

$r[u]$ = culoarea (reprezentantul) componentei care conține vârful u

$$r = [1, 2, 3, 2, 3, 2]$$

Kruskal

- ▶ Initializare

- ▶ Reprez

- ▶ Reuneste

Kruskal

- ▶ Initializare – O(1)

```
void Initializare(int u) {  
    r[u]=u;  
}
```

- ▶ Reprez

- ▶ Reuneste

Kruskal

- ▶ Initializare – O(1)

```
void Initializare(int u) {  
    r[u]=u;  
}
```

- ▶ Reprez – O(1)

```
int Reprez(int u) {  
    return r[u];  
}
```

- ▶ Reuneste

Kruskal

- ▶ Initializare – O(1)

```
void Initializare(int u) {  
    r[u]=u;  
}
```

- ▶ Reprez – O(1)

```
int Reprez(int u) {  
    return r[u];  
}
```

- ▶ Reuneste – O(n)

```
void Reuneste(int u,int v)  
{  
    r1 = Reprez(u); //r1=r[u]  
    r2 = Reprez(v); //r2=r[v]  
    for(k=1;k<=n;k++)  
        if(r[k]==r2)  
            r[k] = r1;  
}
```

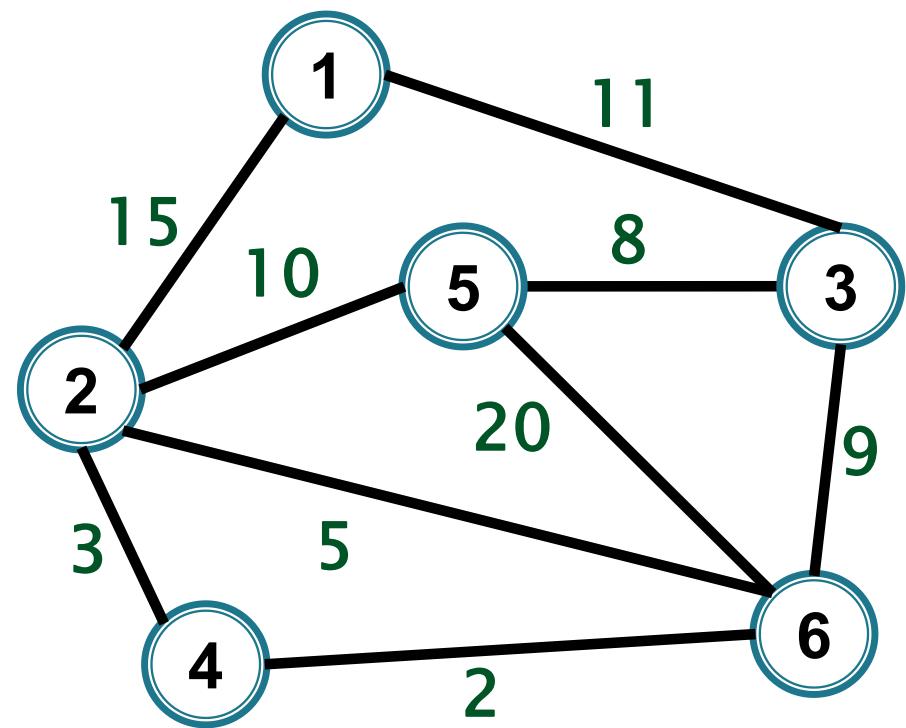
Kruskal

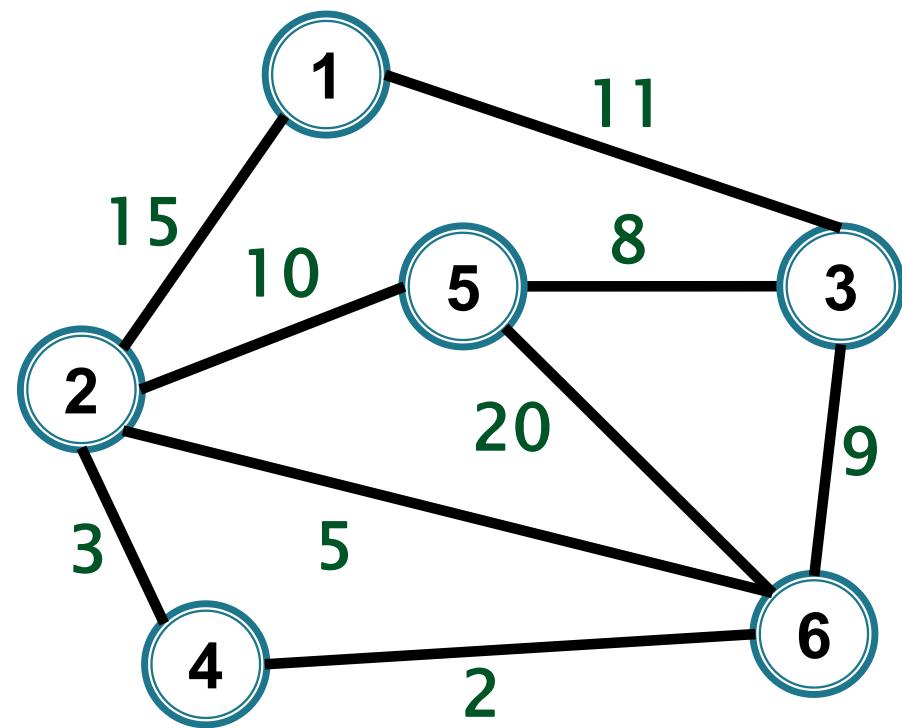
Complexitate

Varianta 1 – dacă folosim vector de reprezentanți

- **Sortare** $\rightarrow O(m \log m) = O(m \log n)$
  - **n * Initializare** $\rightarrow O(n)$
  - **2m * Reprez** $\rightarrow O(m)$
  - **(n-1) * Reuneste** $\rightarrow O(n^2)$
-

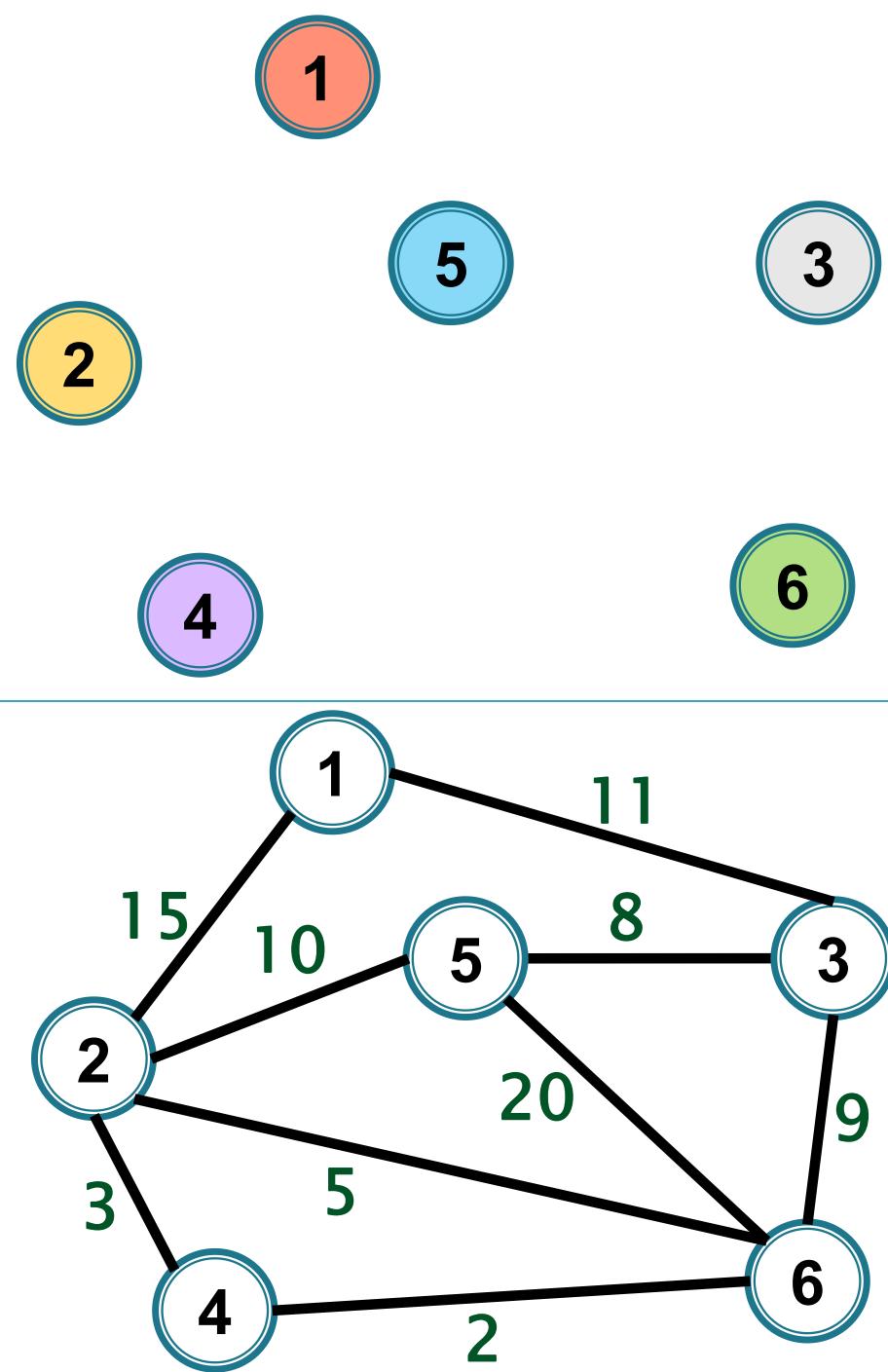
$$O(m \log n + n^2)$$

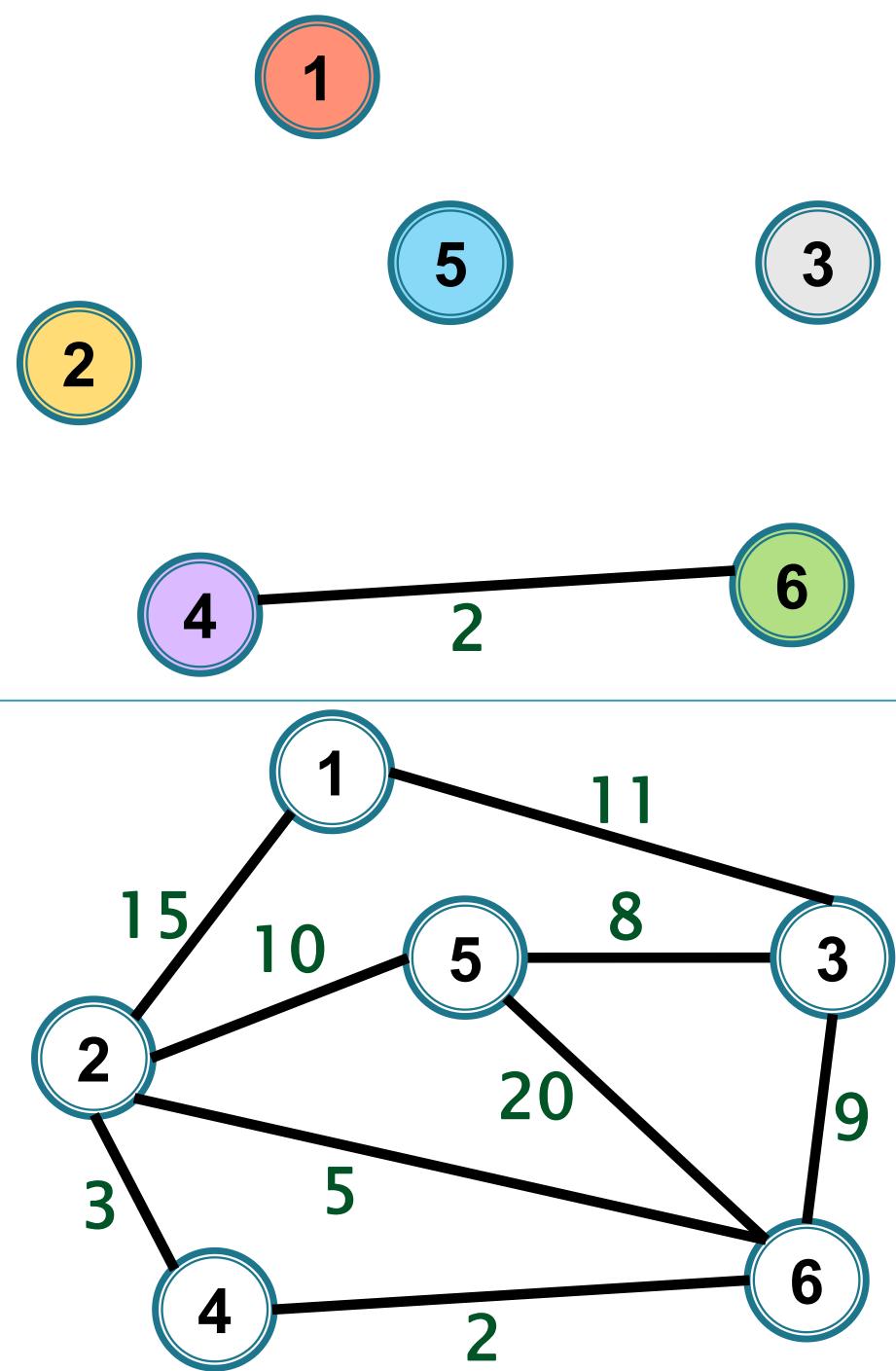

(4,6)
(2,4)
(2,6)
(3,5)
(3,6)
(2,5)
(1,3)
(1,2)
(5,6)

$$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$$

(4,6)
(2,4)
(2,6)
(3,5)
(3,6)
(2,5)
(1,3)
(1,2)
(5,6)

$$r = [1, 2, 3, \underline{4}, \underline{5}, \underline{6}]$$

(4,6)

$r(4) \neq r(6)$

(2,4)

(2,6)

(3,5)

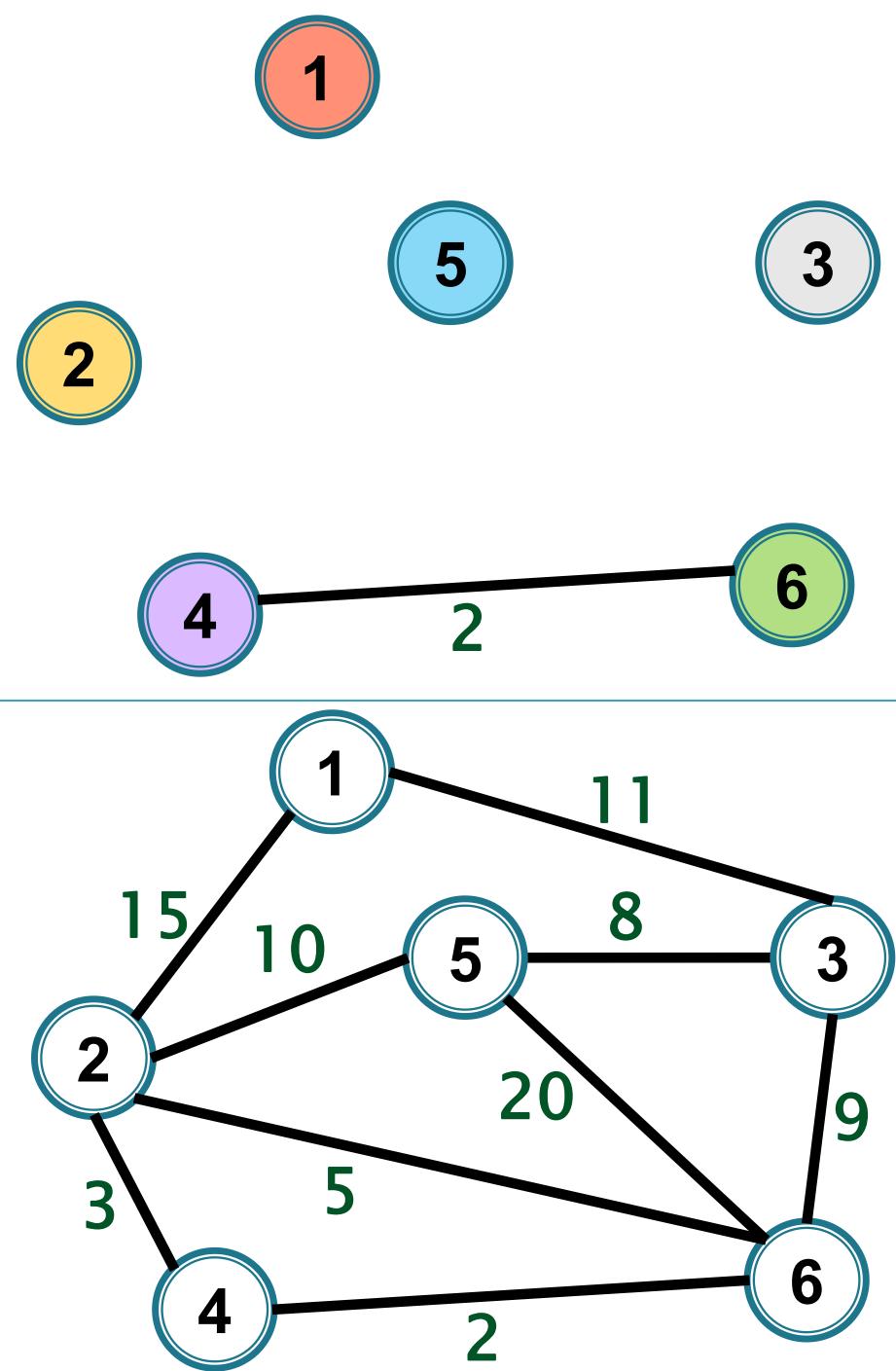
(3,6)

(2,5)

(1,3)

(1,2)

(5,6)

$r = [1, 2, 3, \underline{4}, \underline{5}, \underline{6}]$

(4,6)

(2,4)

(2,6)

(3,5)

(3,6)

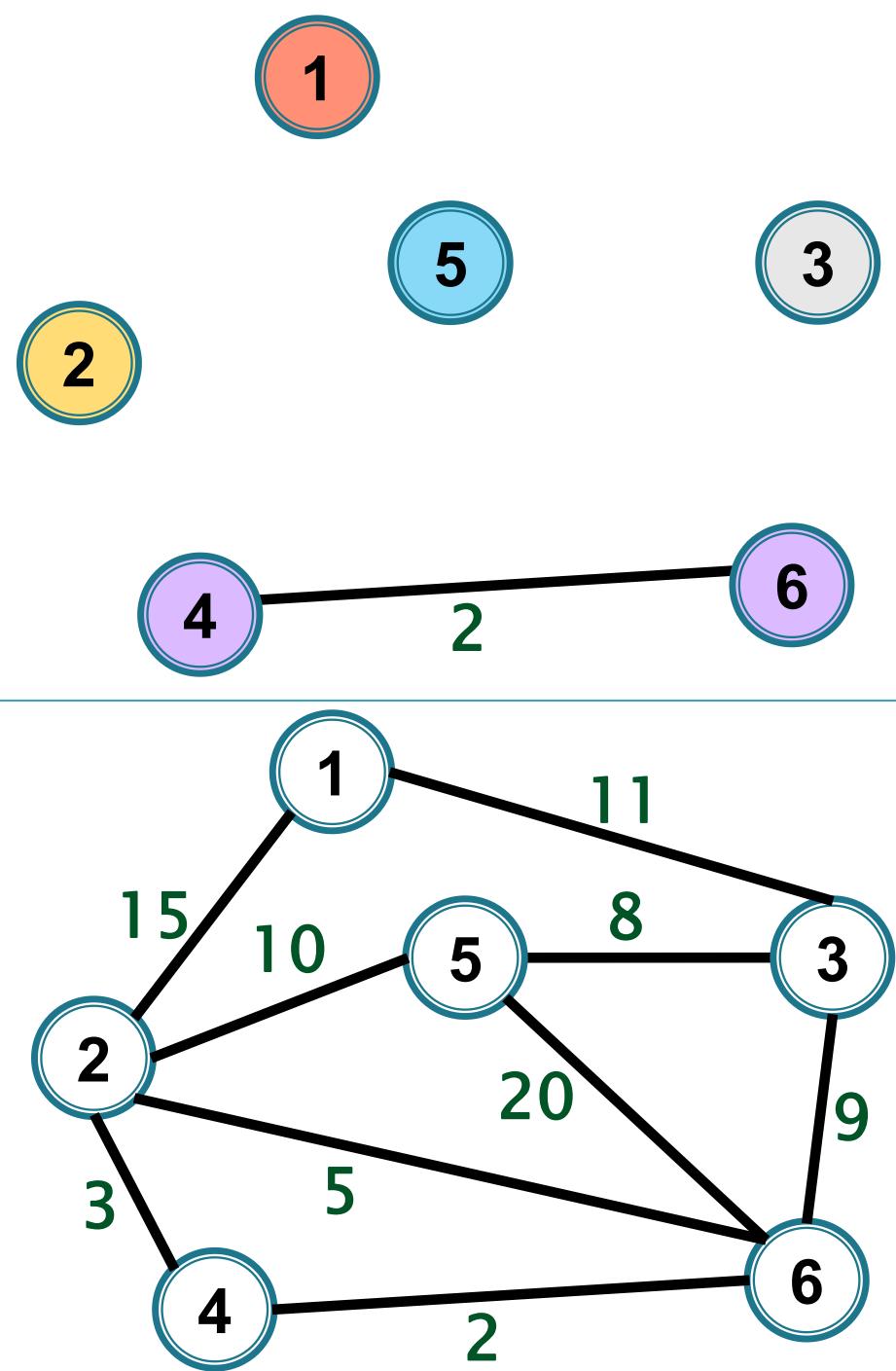
(2,5)

(1,3)

(1,2)

(5,6)

Reuneste(4, 6)

$$r = [1, 2, 3, \underline{4}, \underline{5}, \underline{6}]$$

(4,6)

$$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$$

(2,4)

(2,6)

(3,5)

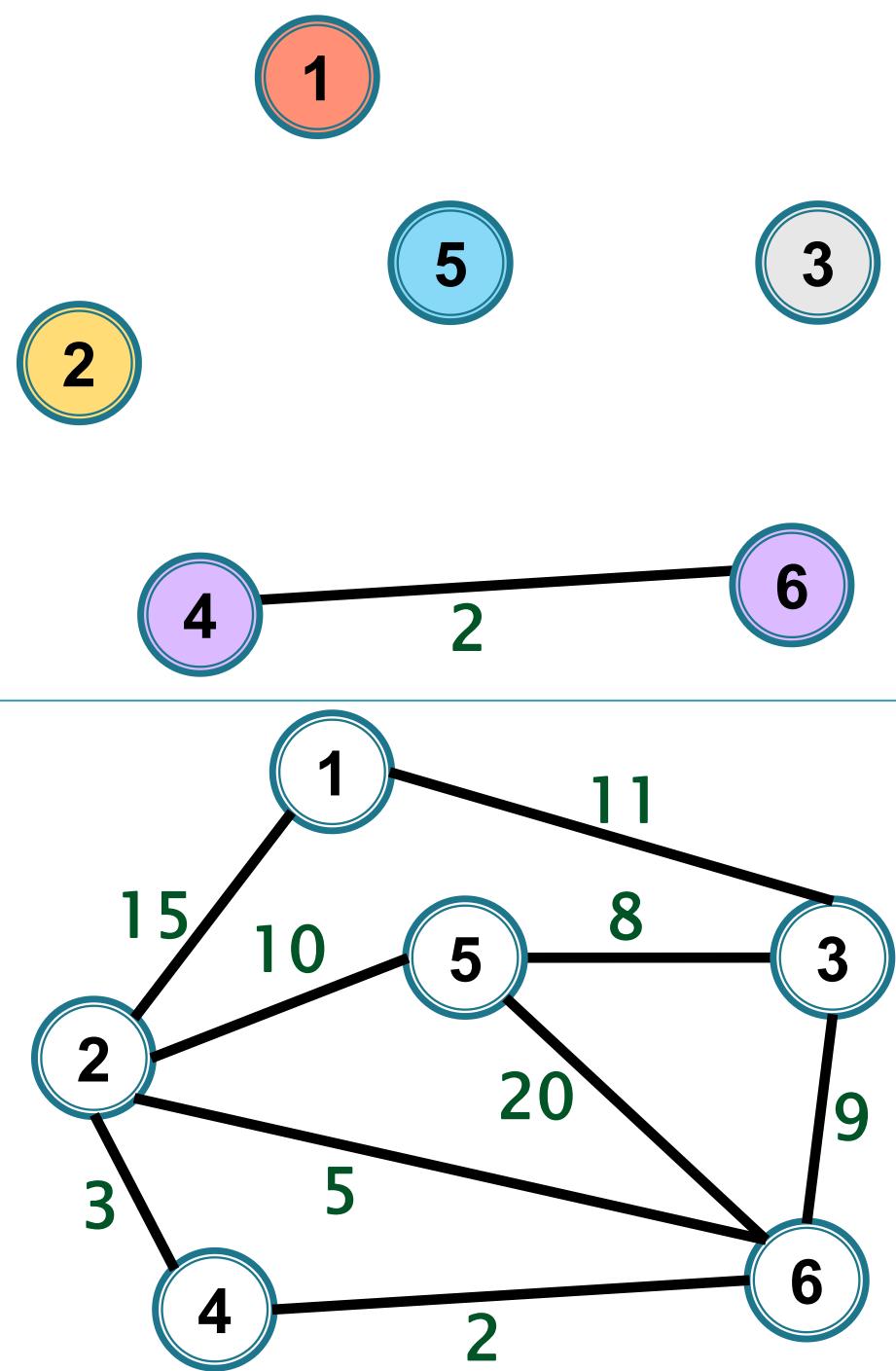
(3,6)

(2,5)

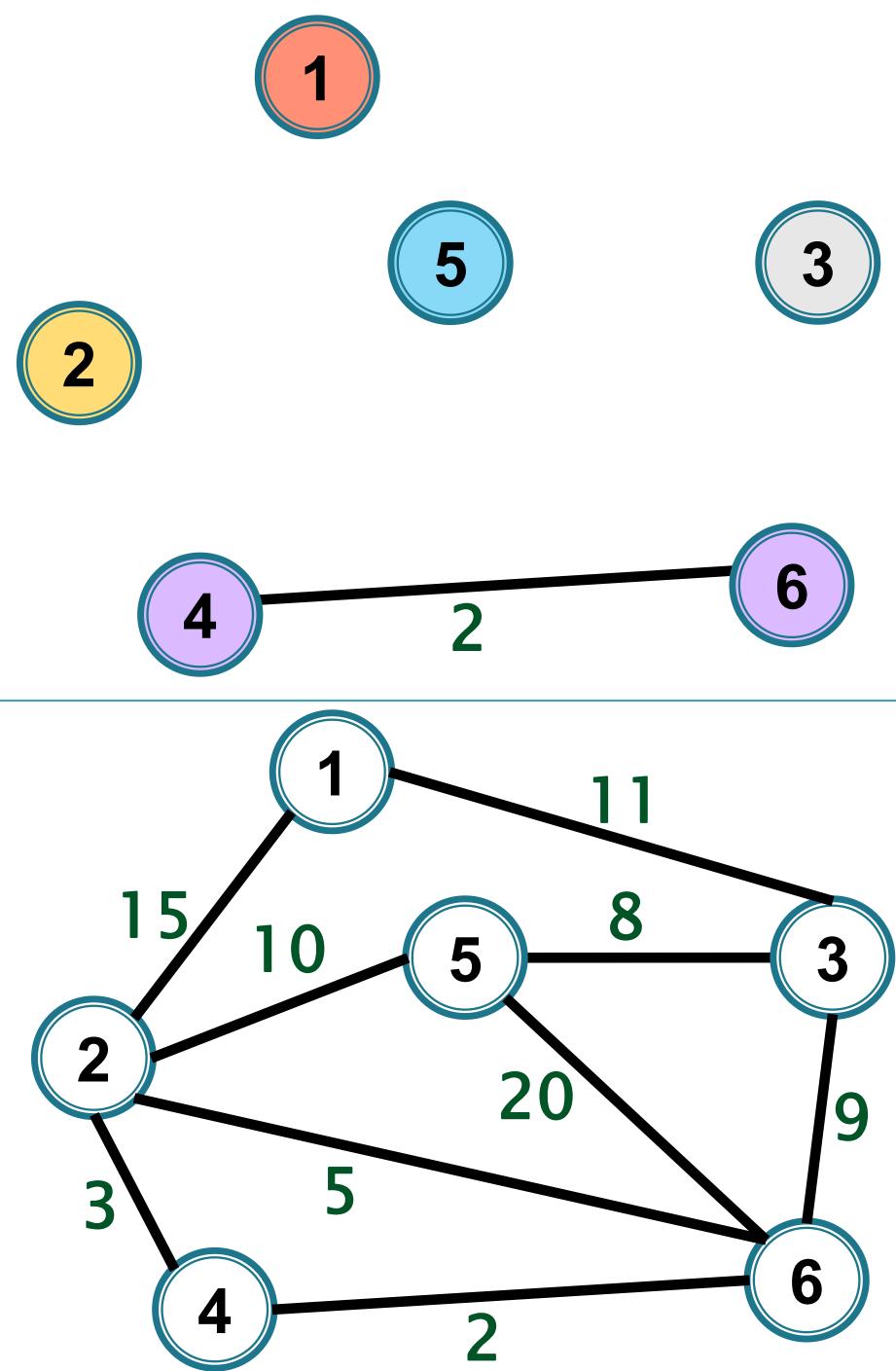
(1,3)

(1,2)

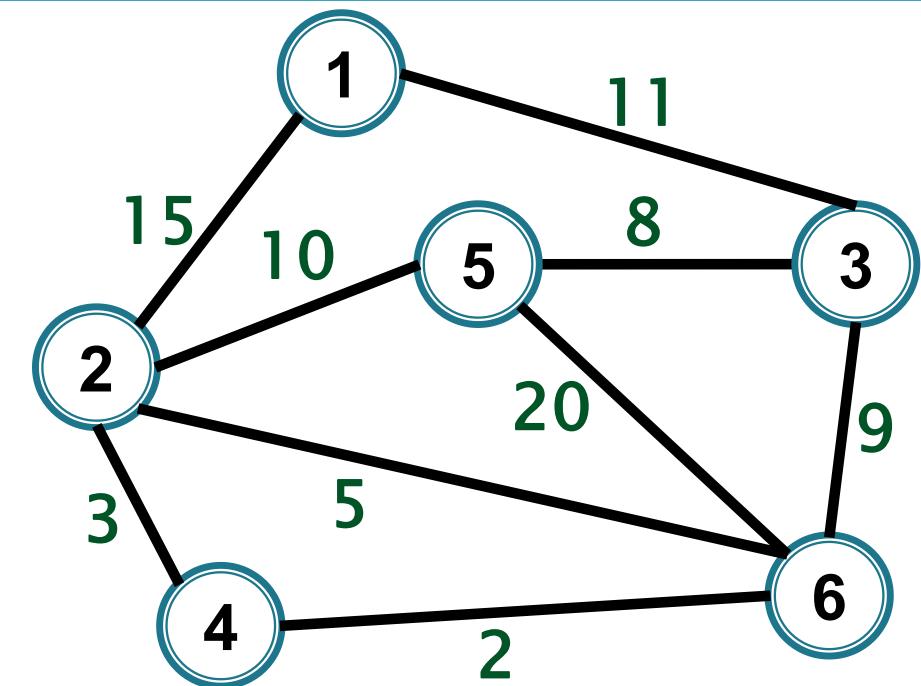
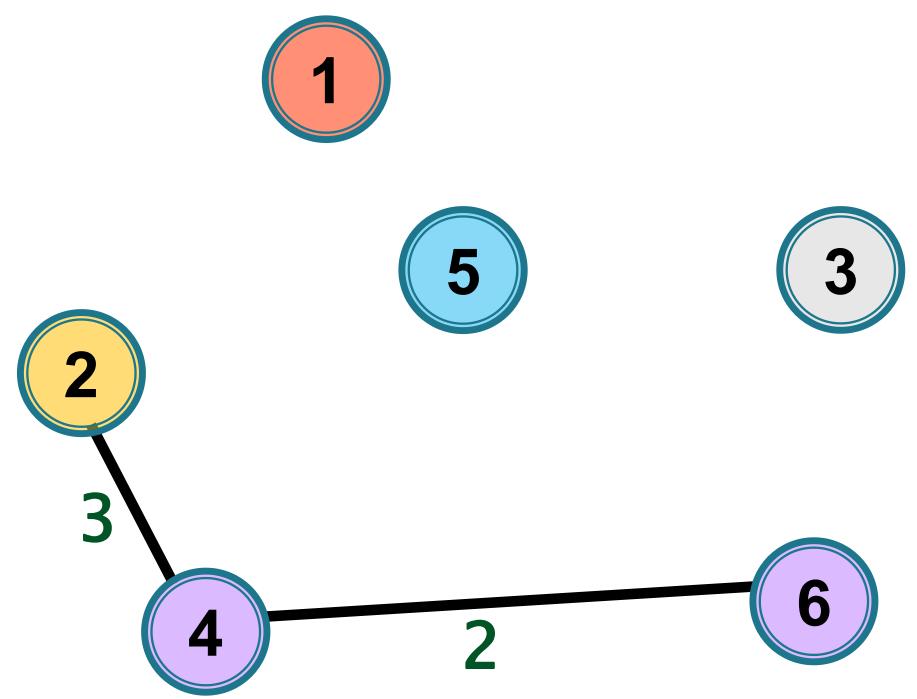
(5,6)

$r = [1,2,3,4,5,6]$
(4,6)
(2,4)
(2,6)
(3,5)
(3,6)
(2,5)
(1,3)
(1,2)
(5,6)

- $r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$
- (4,6) $r = [1, \underline{2}, 3, \underline{4}, 5, 4]$
- (2,4) $r(2) \neq r(4)$
- (2,6)
- (3,5)
- (3,6)
- (2,5)
- (1,3)
- (1,2)
- (5,6)

$$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$$

(4,6)

$$r = [1, \underline{2}, 3, \underline{4}, 5, 4]$$

(2,4)

(2,6)

(3,5)

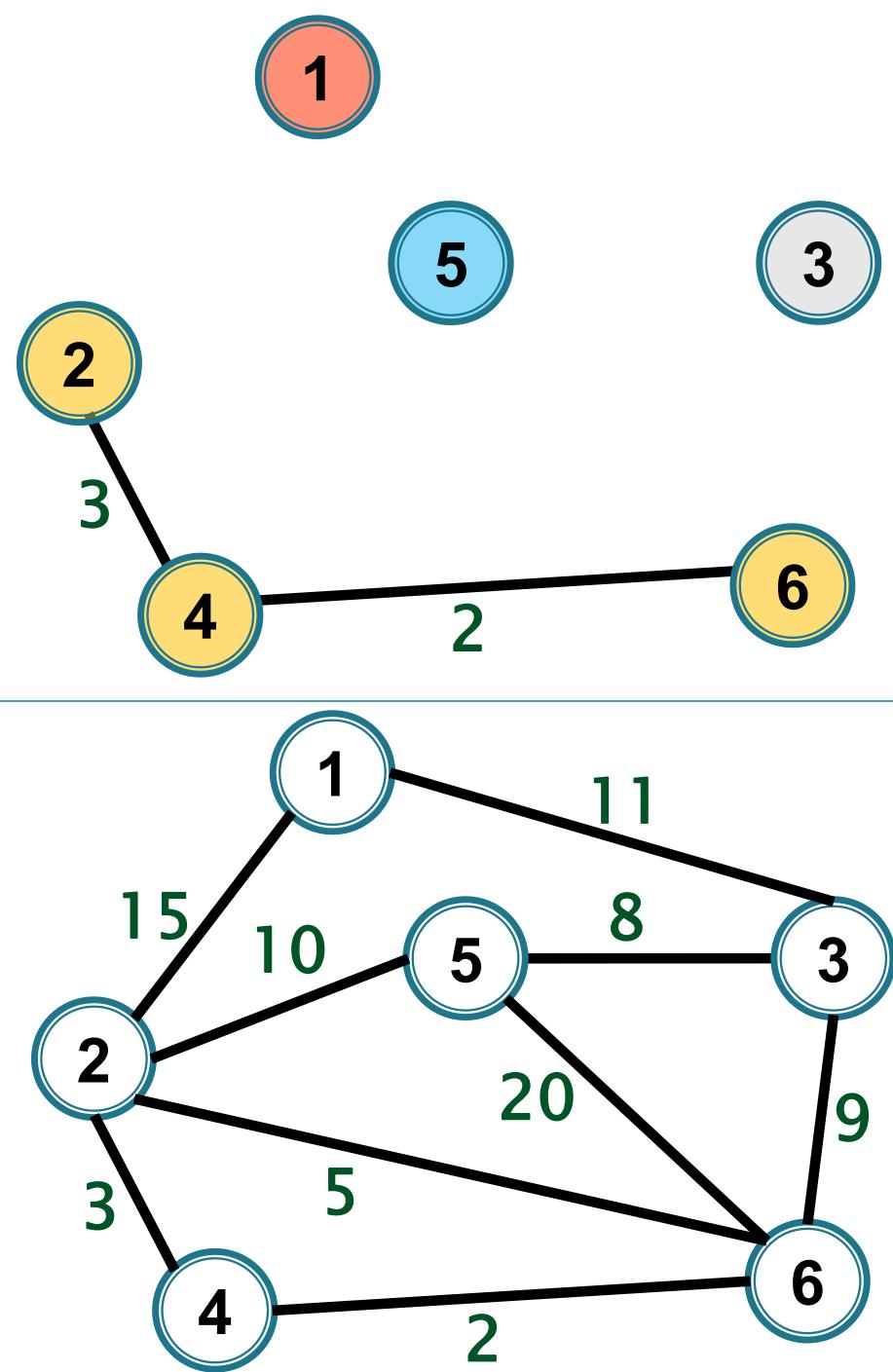
(3,6)

(2,5)

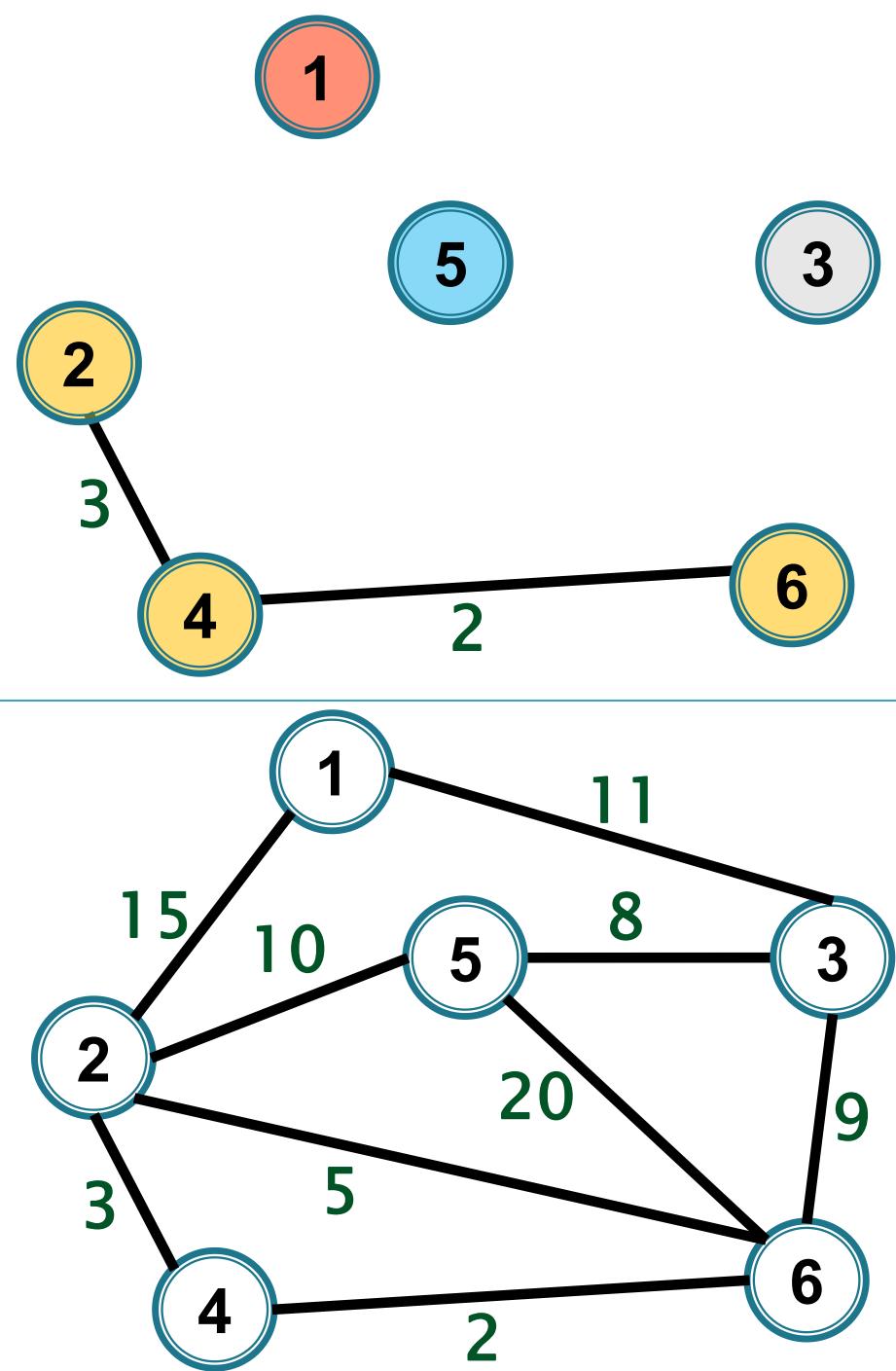
(1,3)

(1,2)

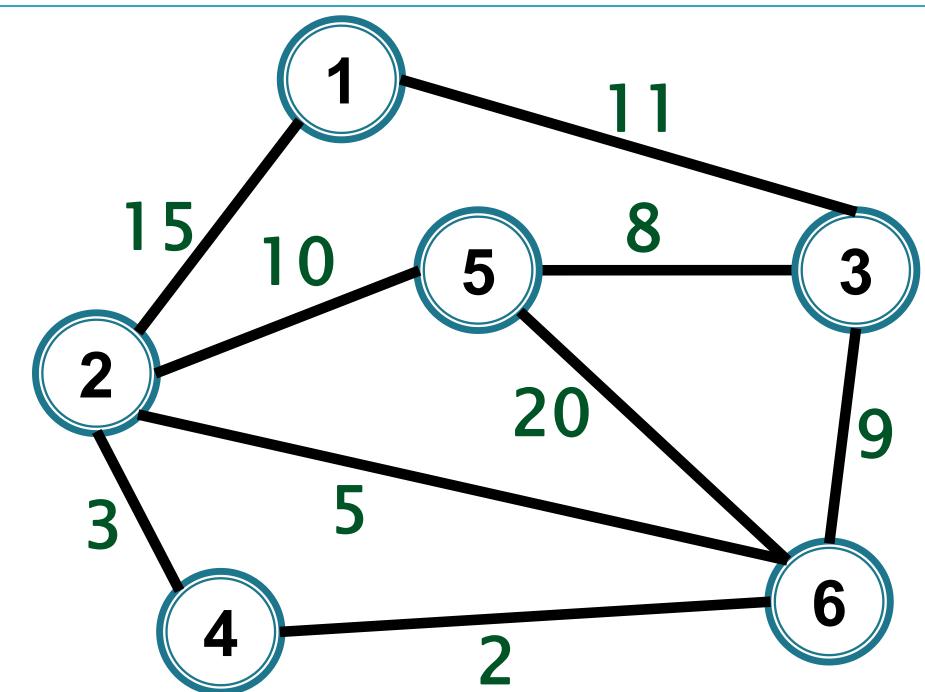
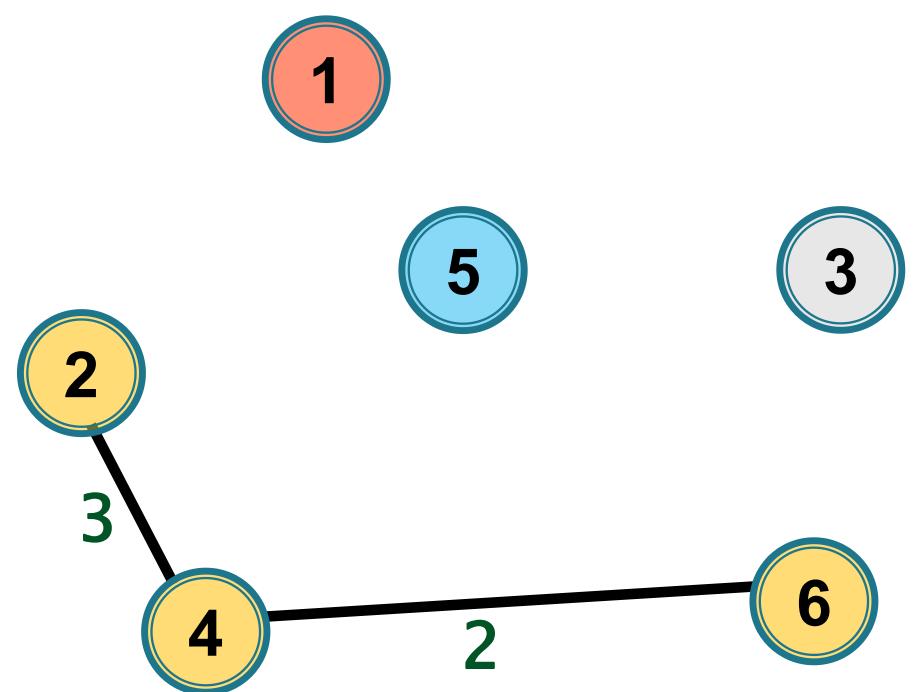
(5,6)

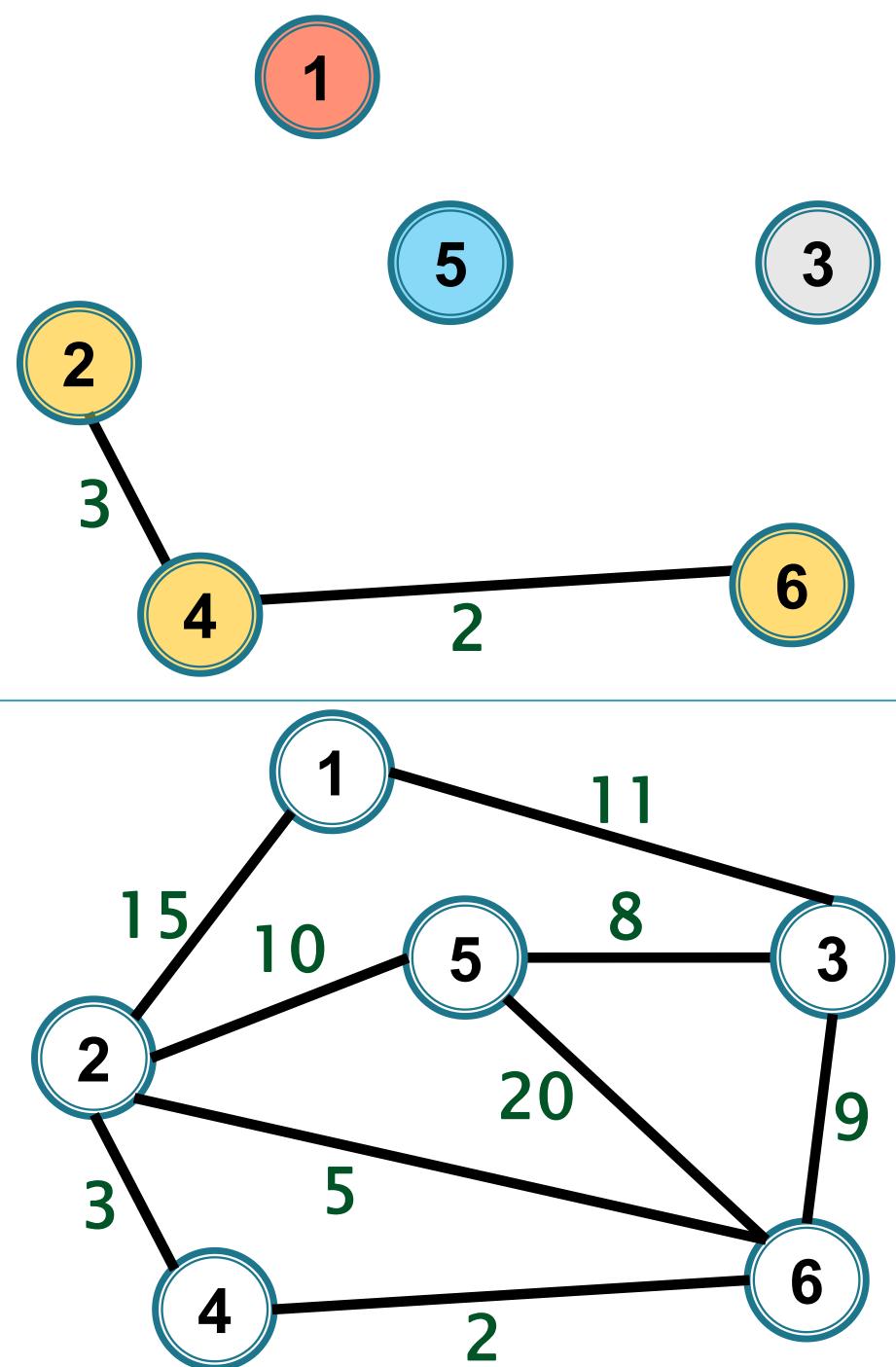
$r = [1,2,3,4,5,6]$
 $(4,6)$ $r = [1,\underline{2},3,\underline{4},5,4]$
 $(2,4)$ $r = [1,2,3,\textcolor{teal}{2},5,2]$
 $(2,6)$
 $(3,5)$
 $(3,6)$
 $(2,5)$
 $(1,3)$
 $(1,2)$
 $(5,6)$

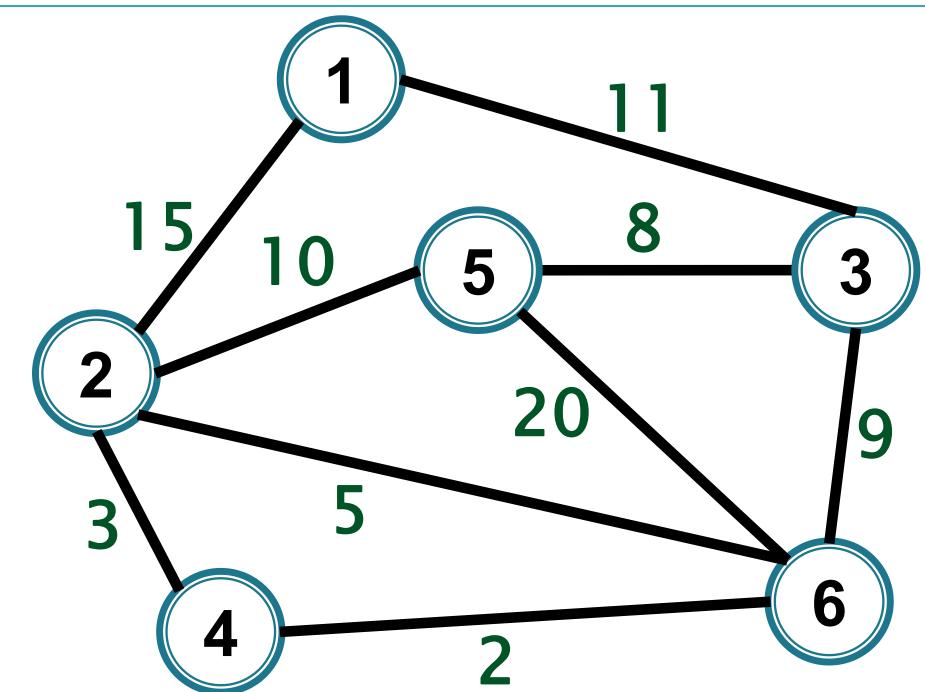
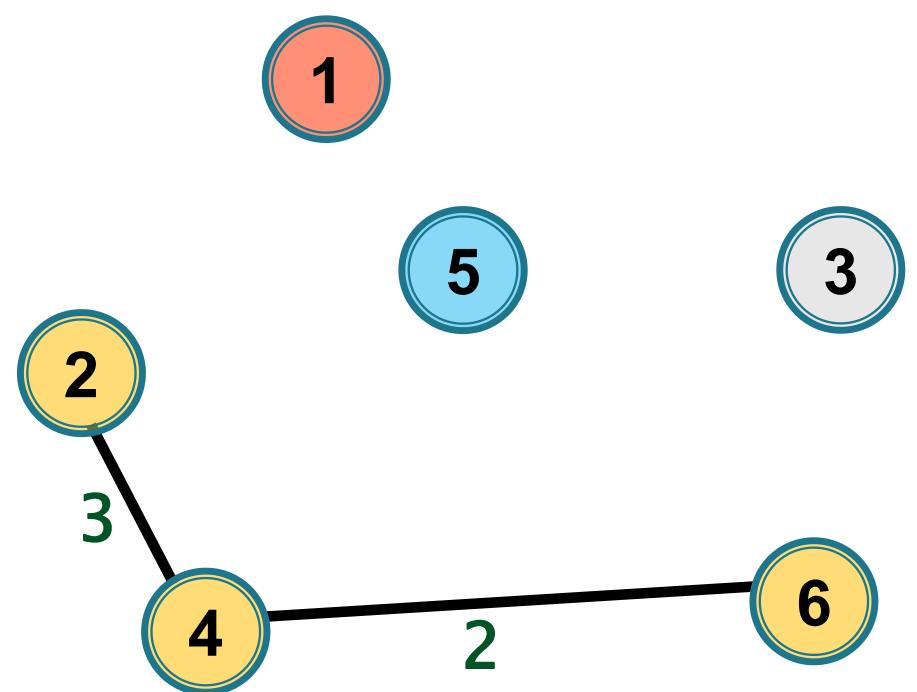
$r = [1,2,3,4,5,6]$
(4,6) $r = [1,2,3,4,5,4]$
(2,4) $r = [1,2,3,2,5,2]$
(2,6)
(3,5)
(3,6)
(2,5)
(1,3)
(1,2)
(5,6)

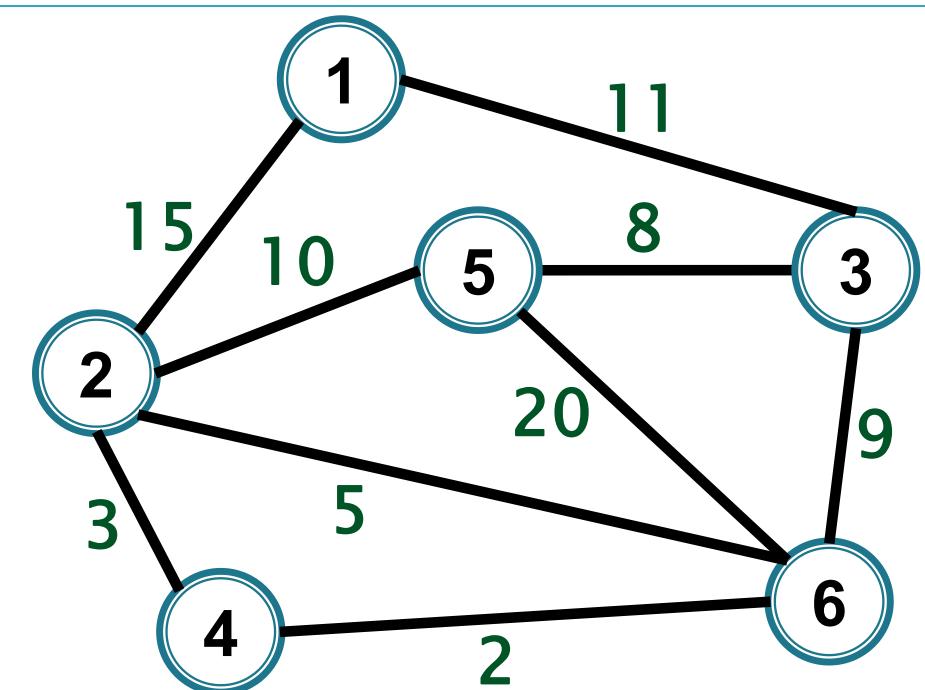
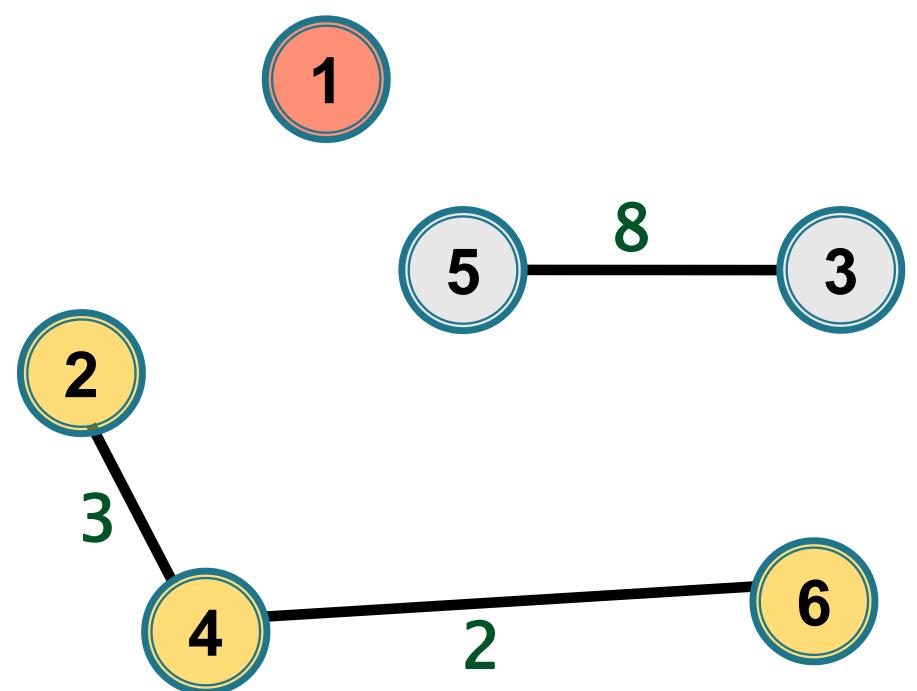
$r = [1,2,3,4,5,6]$	
$(4,6)$	$r = [1,2,3,4,5,4]$
$(2,4)$	$r = [1,\underline{2},3,2,5,\underline{2}]$
$(2,6)$	$r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
$(3,5)$	
$(3,6)$	
$(2,5)$	
$(1,3)$	
$(1,2)$	
$(5,6)$	

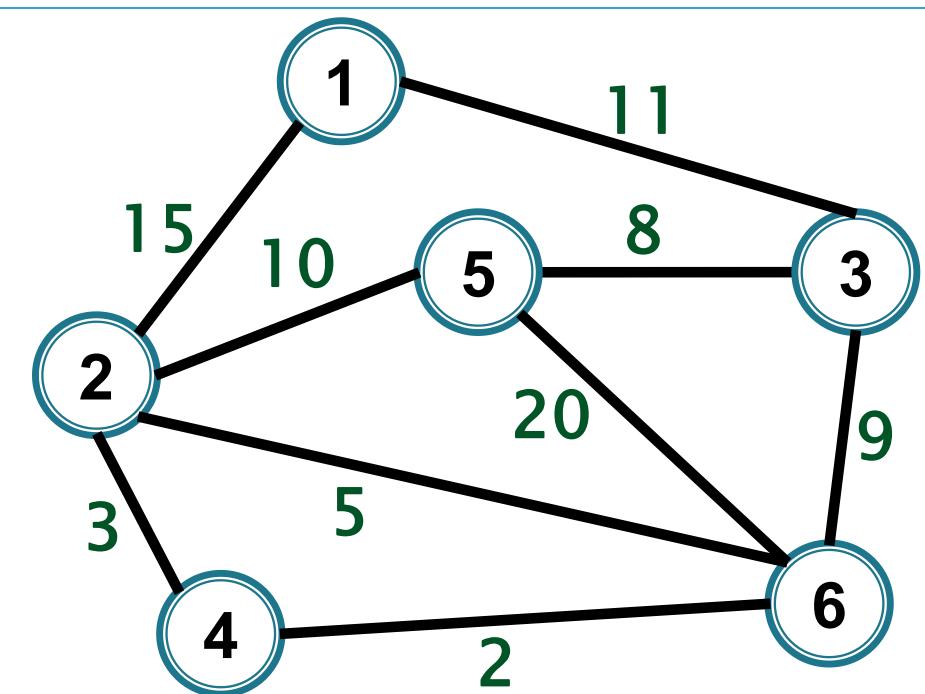
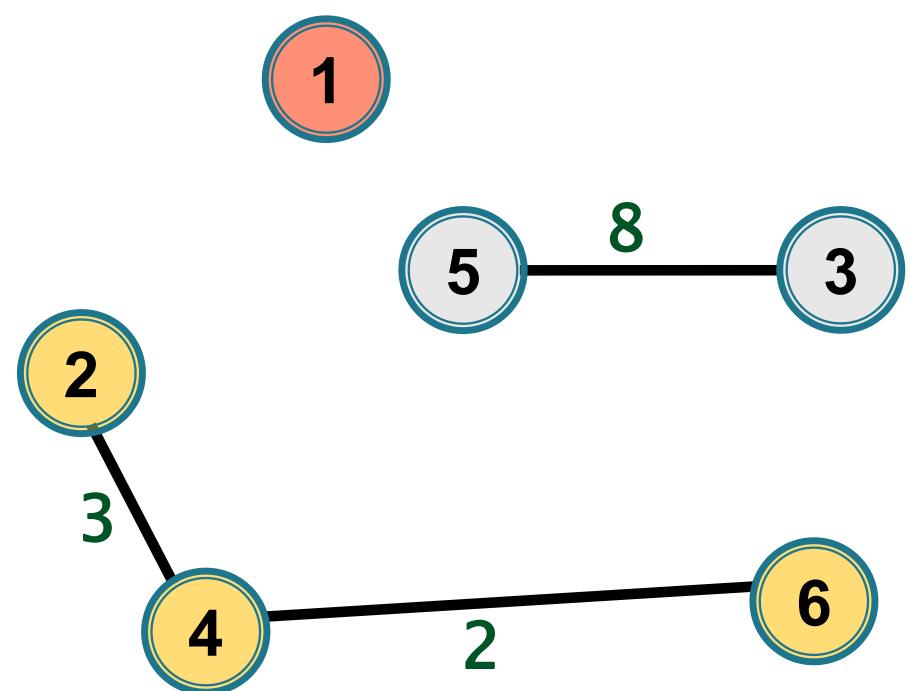
- $r = [1,2,3,4,5,6]$
 $(4,6) \quad r = [1,2,3,4,5,4]$
 $(2,4) \quad r = [1,2,3,2,5,2]$
 $(2,6) \quad r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
 $(3,5)$
 $(3,6)$
 $(2,5)$
 $(1,3)$
 $(1,2)$
 $(5,6)$

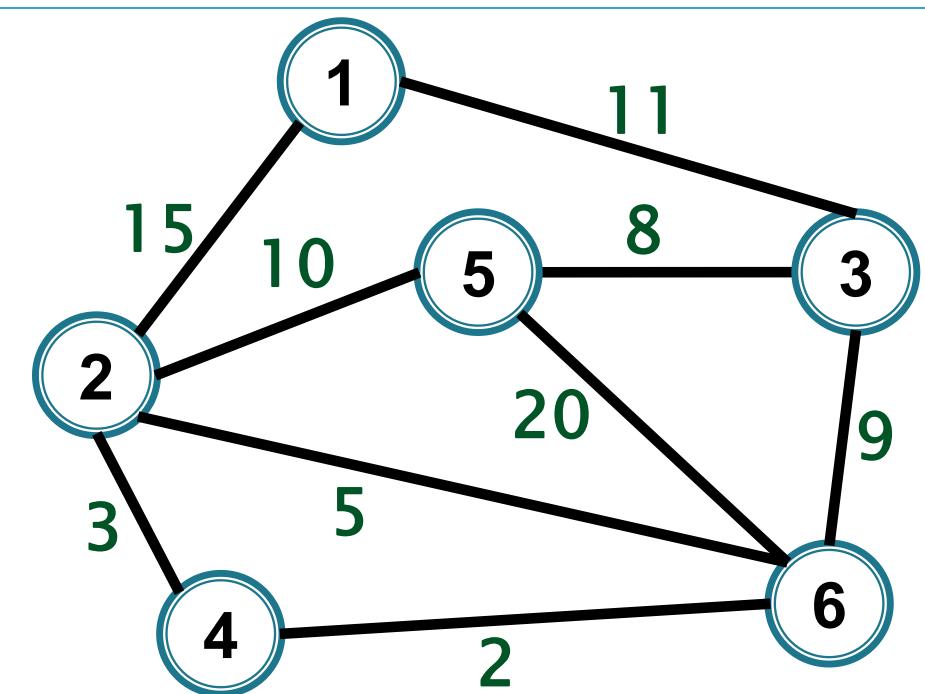
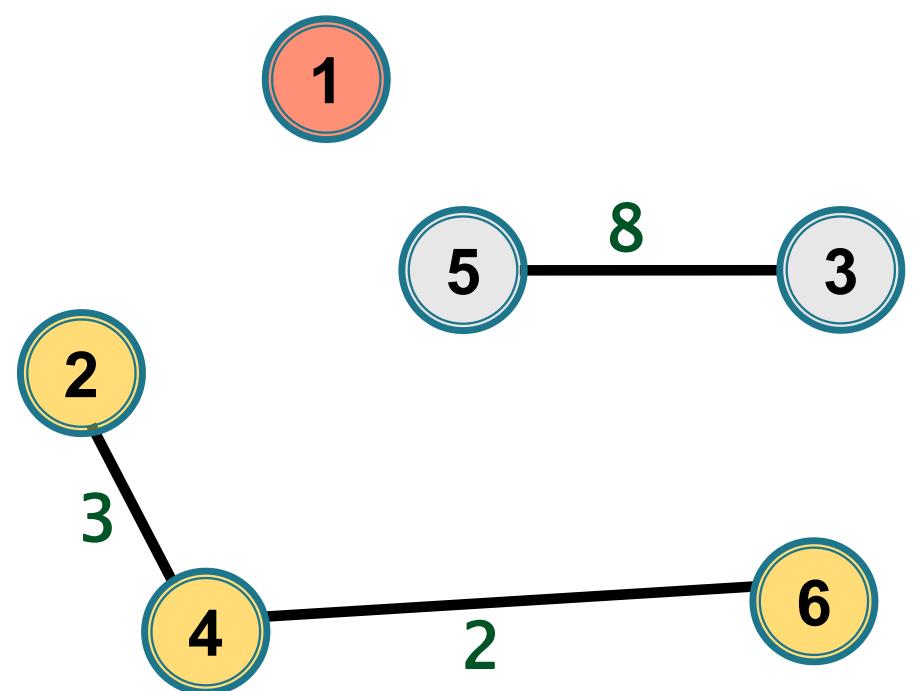
$r = [1,2,3,4,5,6]$	
$(4,6)$	$r = [1,2,3,4,5,4]$
$(2,4)$	$r = [1,2,\underline{3},2,\underline{5},2]$
$(2,6)$	$r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
$(3,5)$	$r(3) \neq r(5)$
$(3,6)$	
$(2,5)$	
$(1,3)$	
$(1,2)$	
$(5,6)$	

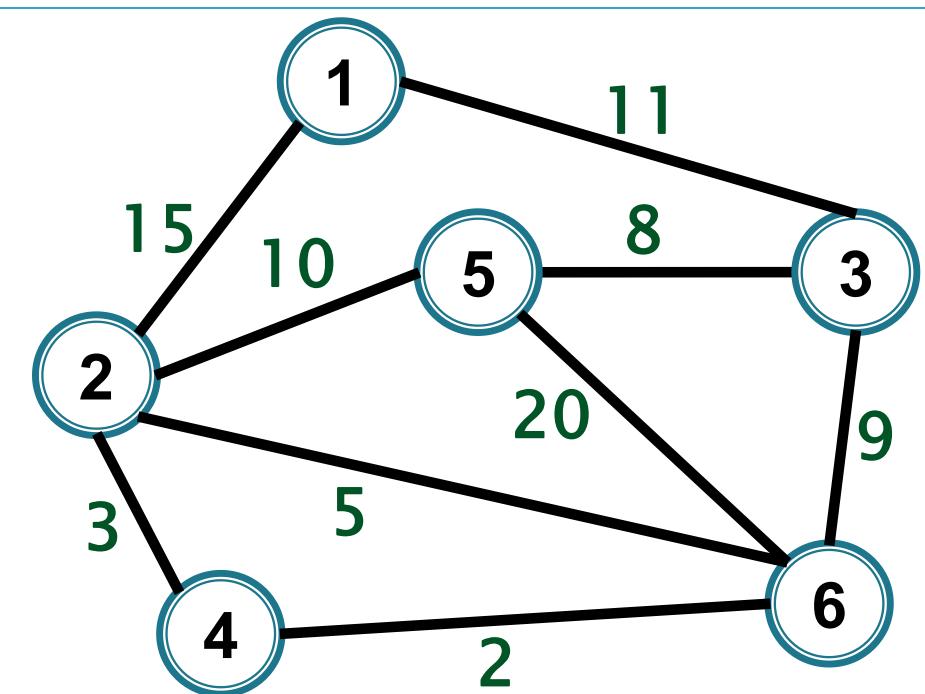
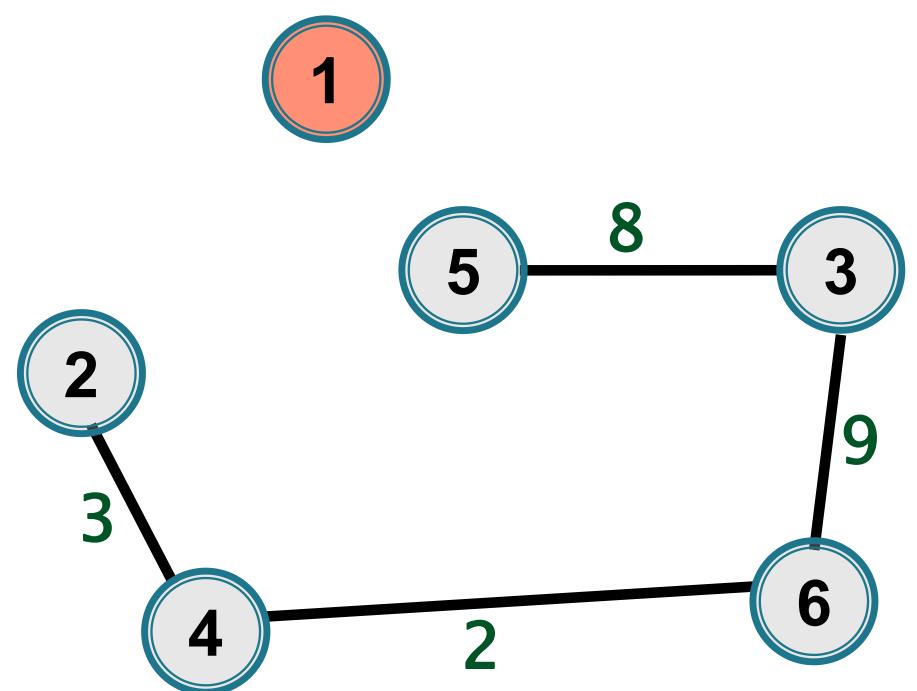
$r = [1,2,3,4,5,6]$	
$(4,6)$	$r = [1,2,3,4,5,4]$
$(2,4)$	$r = [1,2,\underline{3},2,\underline{5},2]$
$(2,6)$	$r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
$(3,5)$	$r = [1,2,3,2,3,2]$
$(3,6)$	
$(2,5)$	
$(1,3)$	
$(1,2)$	
$(5,6)$	

$r = [1,2,3,4,5,6]$	
$(4,6)$	$r = [1,2,3,4,5,4]$
$(2,4)$	$r = [1,2,3,2,5,2]$
$(2,6)$	$r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
$(3,5)$	$r = [1,2,3,2,3,2]$
$(3,6)$	
$(2,5)$	
$(1,3)$	
$(1,2)$	
$(5,6)$	

	$r = [1,2,3,4,5,6]$
(4,6)	$r = [1,2,3,4,5,4]$
(2,4)	$r = [1,2,3,2,5,2]$
(2,6)	$r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
(3,5)	$r = [1,2,\underline{3},2,3,\underline{2}]$
(3,6)	$r(3) \neq r(6)$
(2,5)	
(1,3)	
(1,2)	
(5,6)	

$r = [1,2,3,4,5,6]$

$(4,6) \quad r = [1,2,3,4,5,4]$

$(2,4) \quad r = [1,2,3,2,5,2]$

$(2,6) \quad r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$

$(3,5) \quad r = [1,2,\underline{3},2,3,\underline{2}]$

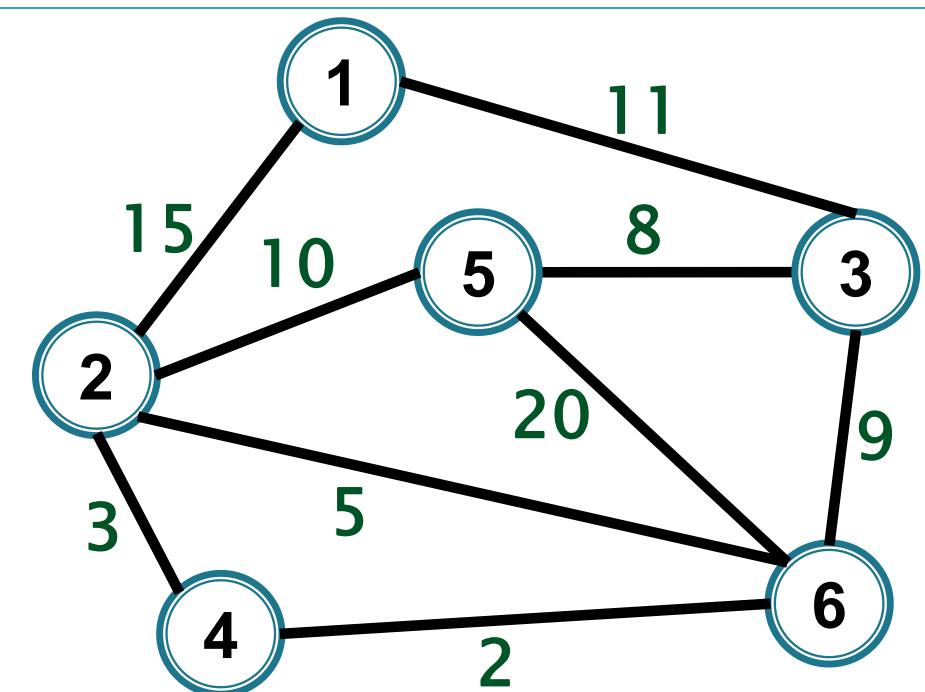
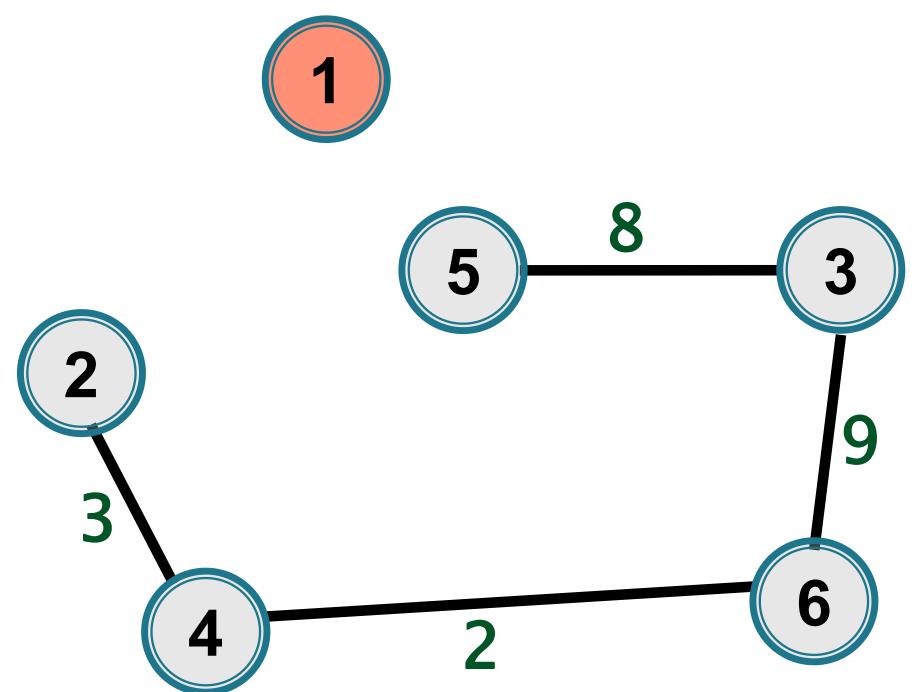
$(3,6) \quad r = [1,3,3,3,3,3]$

$(2,5)$

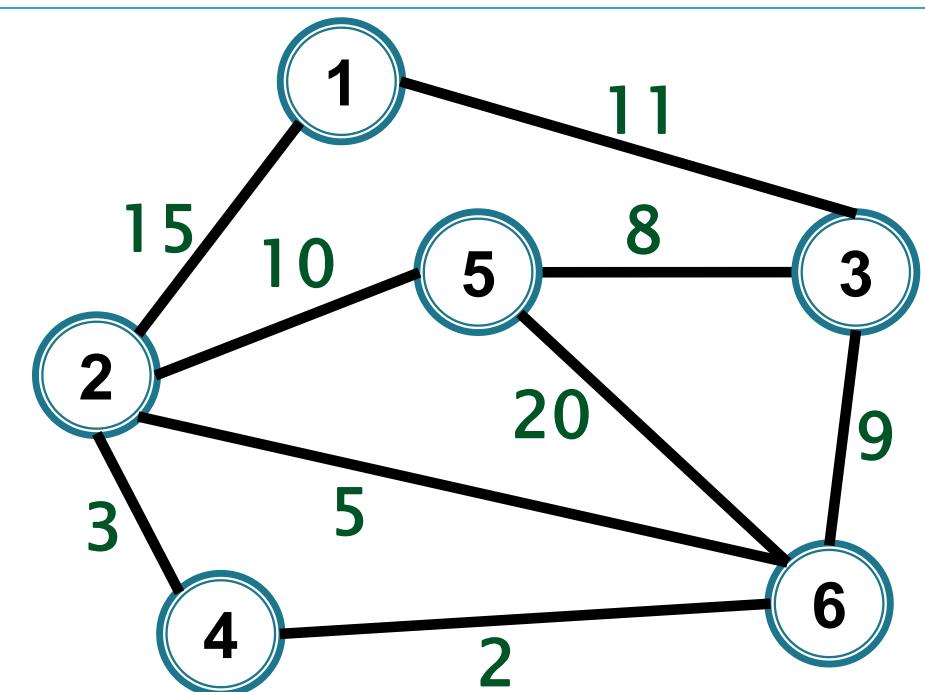
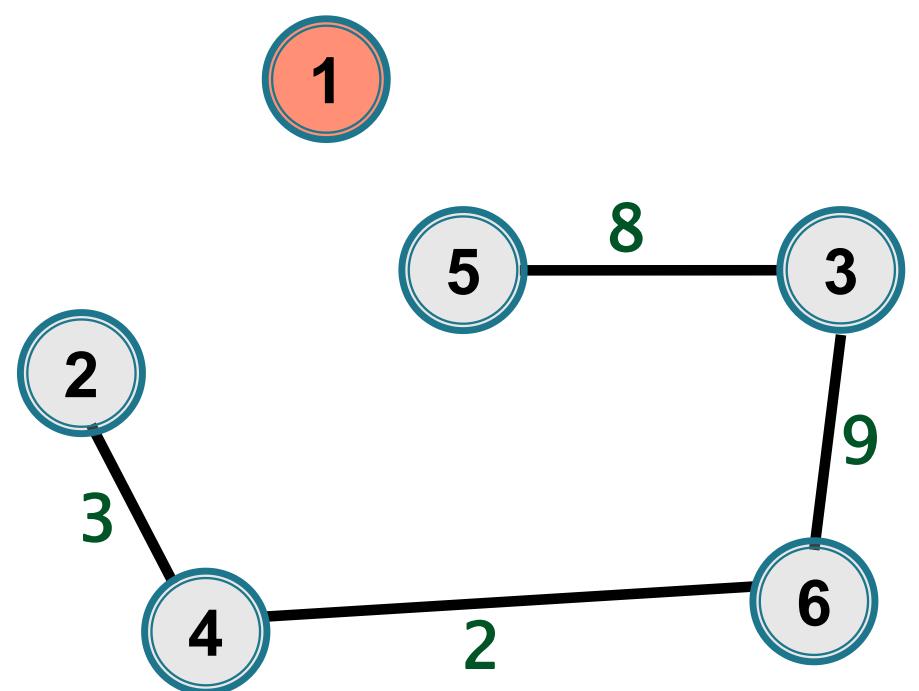
$(1,3)$

$(1,2)$

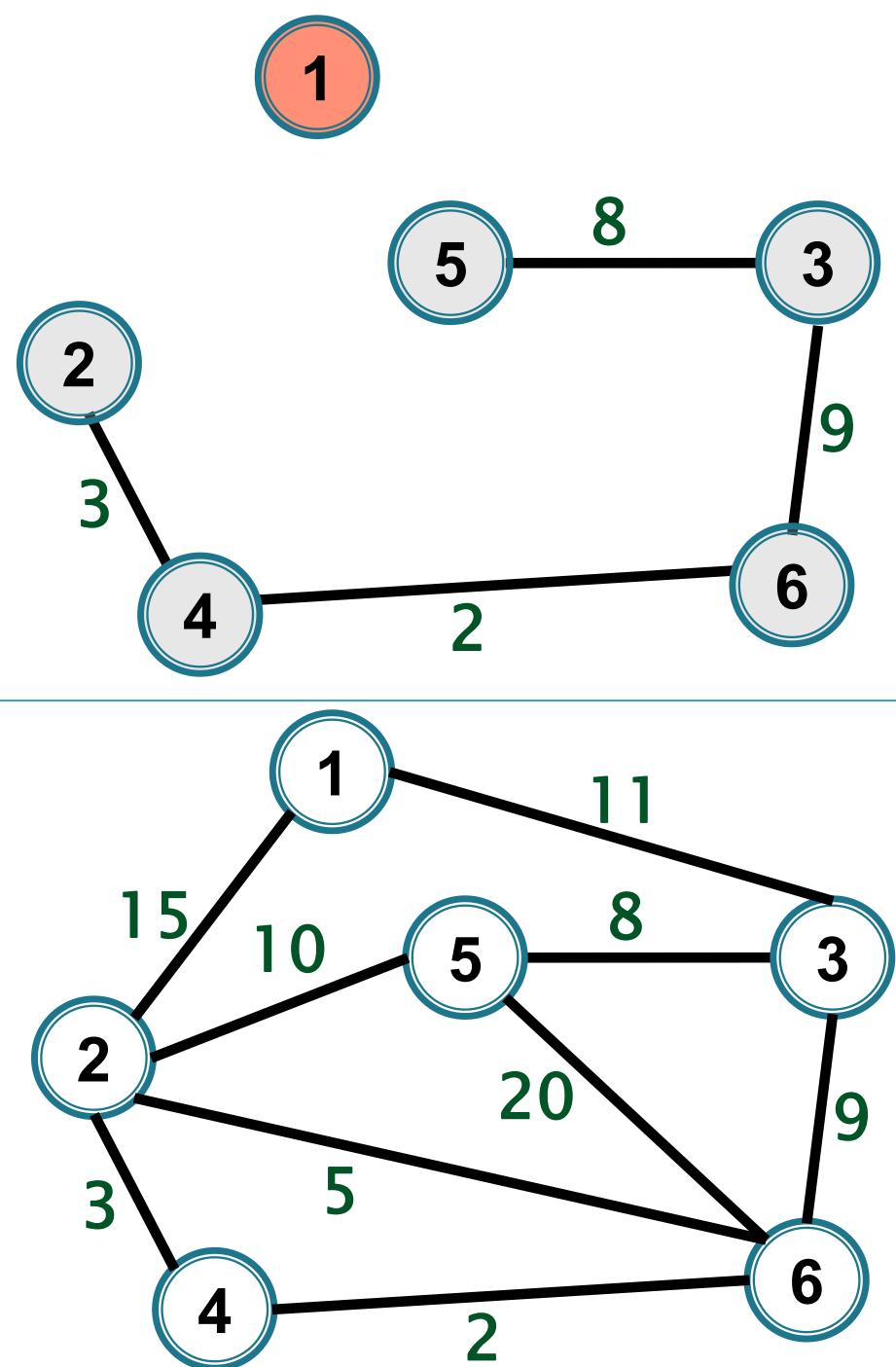
$(5,6)$

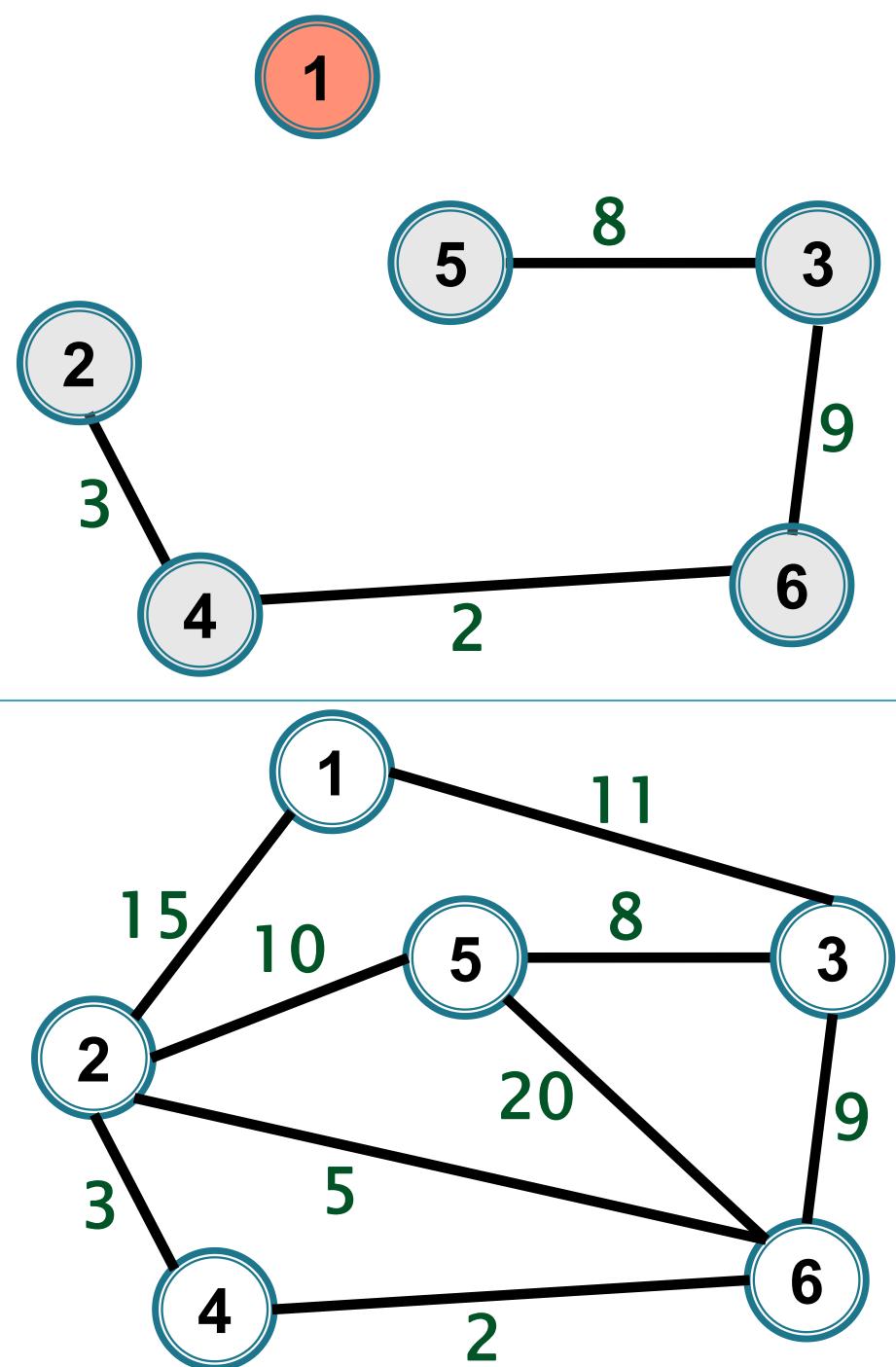
	$r = [1,2,3,4,5,6]$
(4,6)	$r = [1,2,3,4,5,4]$
(2,4)	$r = [1,2,3,2,5,2]$
(2,6)	$r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
(3,5)	$r = [1,2,3,2,3,2]$
(3,6)	$r = [1,3,3,3,3,3]$
(2,5)	
(1,3)	
(1,2)	
(5,6)	

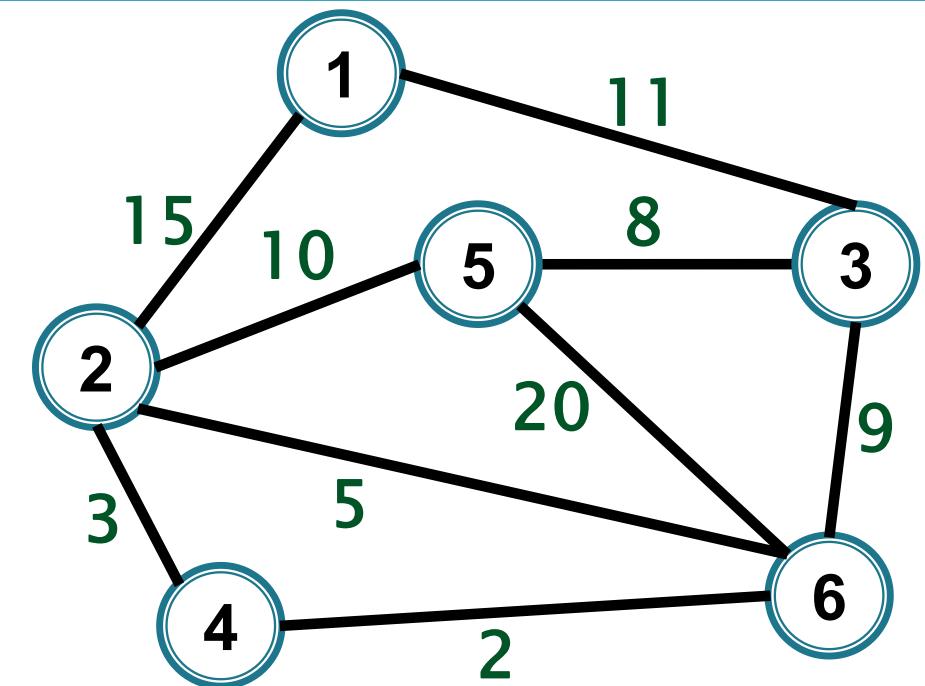
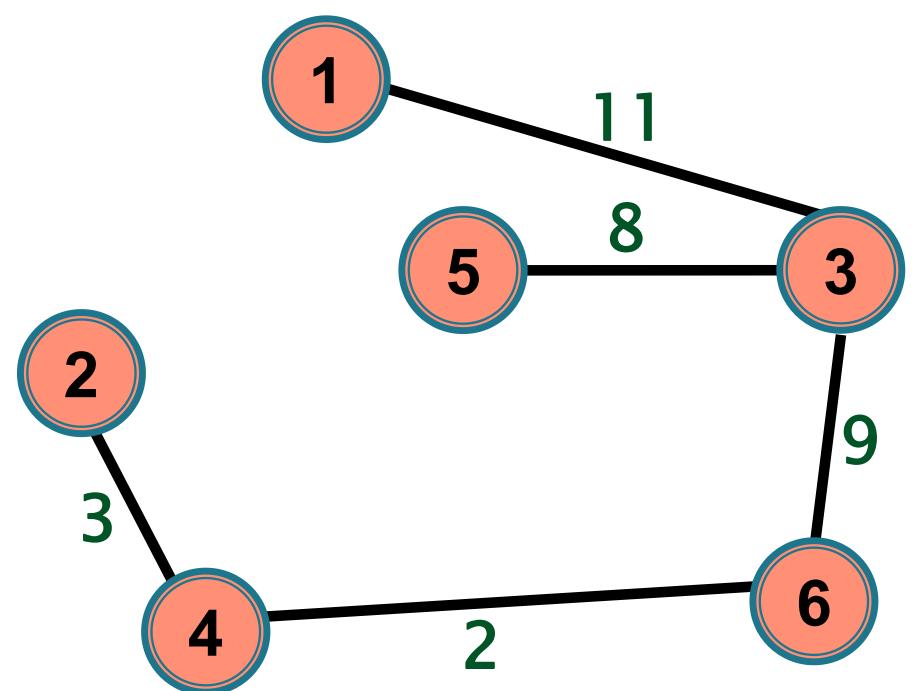
	$r = [1,2,3,4,5,6]$
(4,6)	$r = [1,2,3,4,5,4]$
(2,4)	$r = [1,2,3,2,5,2]$
(2,6)	$r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
(3,5)	$r = [1,2,3,2,3,2]$
(3,6)	$r = [1,\underline{3},3,3,\underline{3},3]$
(2,5)	$r(2) = r(5) \rightarrow \text{NU}$
(1,3)	
(1,2)	
(5,6)	

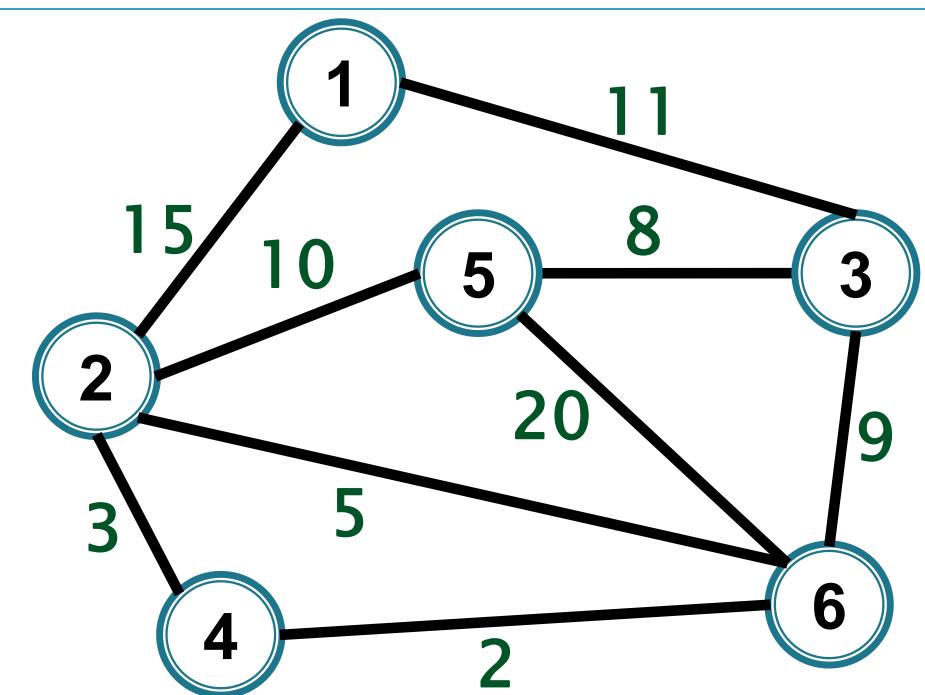
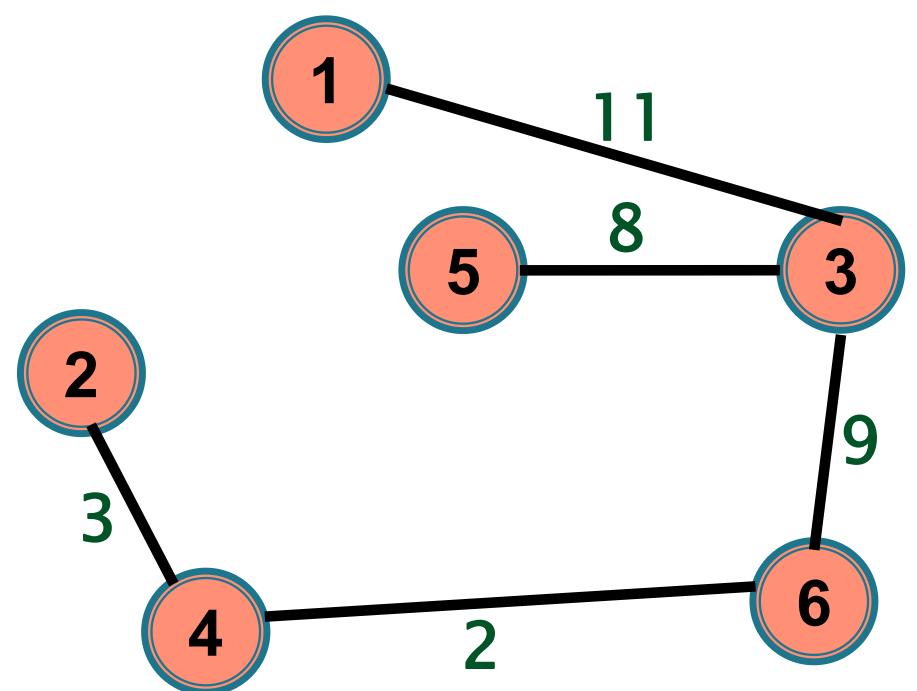
$r = [1, 2, 3, 4, 5, 6]$	
(4,6)	$r = [1, 2, 3, 4, 5, 4]$
(2,4)	$r = [1, 2, 3, 2, 5, 2]$
(2,6)	$r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
(3,5)	$r = [1, 2, 3, 2, 3, 2]$
(3,6)	$r = [1, 3, 3, 3, 3, 3]$
(2,5)	$r(2) = r(5) \rightarrow \text{NU}$
(1,3)	
(1,2)	
(5,6)	

$r = [1,2,3,4,5,6]$	
(4,6)	$r = [1,2,3,4,5,4]$
(2,4)	$r = [1,2,3,2,5,2]$
(2,6)	$r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
(3,5)	$r = [1,2,3,2,3,2]$
(3,6)	$r = [1,3,3,3,3,3]$
(2,5)	$r(2) = r(5) \rightarrow \text{NU}$
(1,3)	$r(1) \neq r(3)$
(1,2)	
(5,6)	

$r = [1,2,3,4,5,6]$	
$(4,6)$	$r = [1,2,3,4,5,4]$
$(2,4)$	$r = [1,2,3,2,5,2]$
$(2,6)$	$r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
$(3,5)$	$r = [1,2,3,2,3,2]$
$(3,6)$	$r = [1,3,3,3,3,3]$
$(2,5)$	$r(2) = r(5) \rightarrow \text{NU}$
$(1,3)$	$r = [1,1,1,1,1,1]$
$(1,2)$	
$(5,6)$	

	$r = [1,2,3,4,5,6]$
(4,6)	$r = [1,2,3,4,5,4]$
(2,4)	$r = [1,2,3,2,5,2]$
(2,6)	$r(2) = r(6) \rightarrow \text{NU}$
(3,5)	$r = [1,2,3,2,3,2]$
(3,6)	$r = [1,3,3,3,3,3]$
(2,5)	$r(2) = r(5) \rightarrow \text{NU}$
(1,3)	$r = [1,1,1,1,1,1]$
<u>STOP</u>	
(1,2)	
(5,6)	

Kruskal

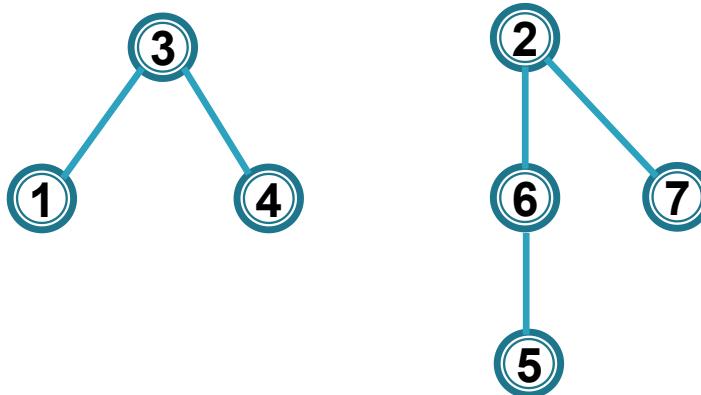
**Varianta 2 – Structuri pentru mulțimi disjuncte
Union/Find**

Kruskal

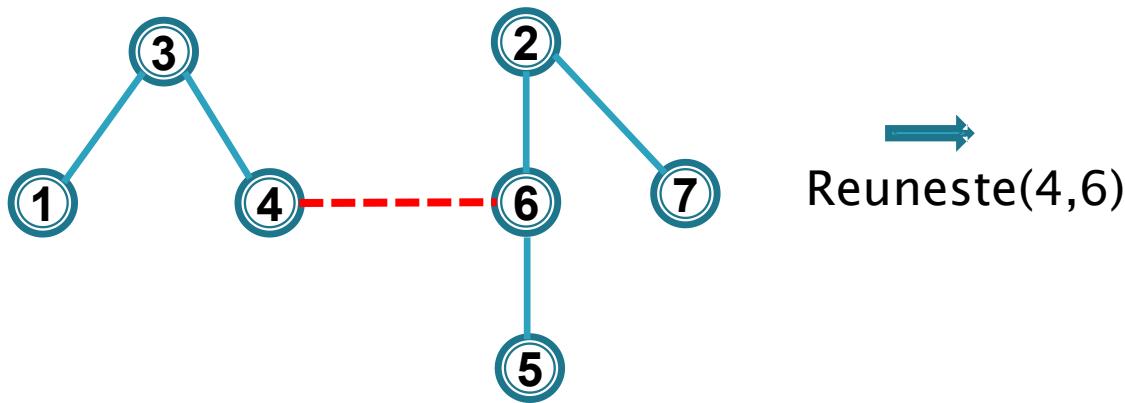
Varianta 2 – Structuri pentru mulțimi disjuncte Union/Find – arbori

- memorăm componentele conexe ca arbori, folosind **vectorul tata**;
- **reprezentantul componentei va fi rădăcina arborelui**

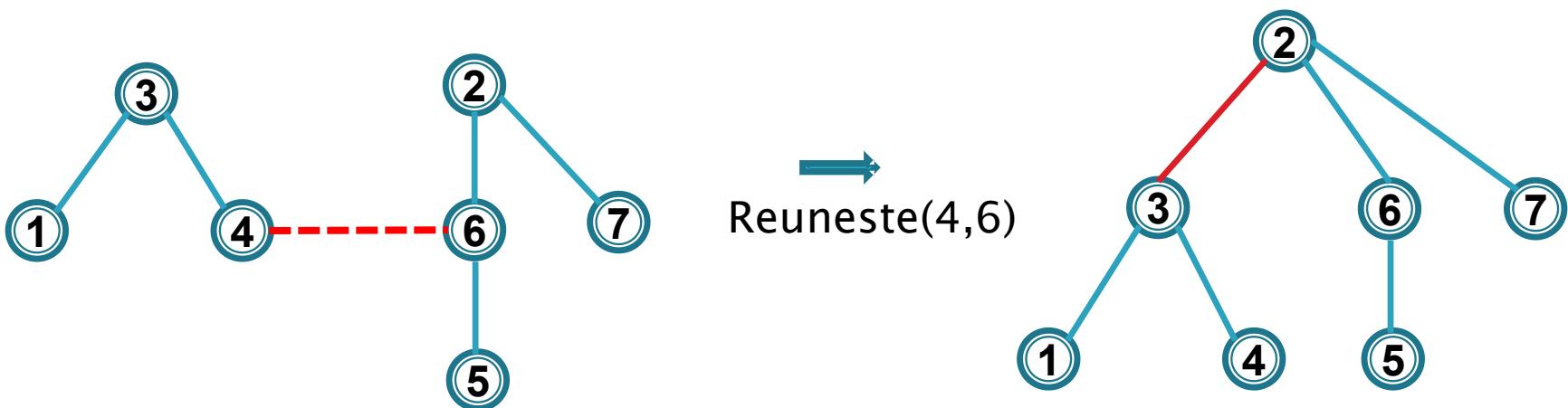
Kruskal

- **Reuniunea** a doi arbori $\Rightarrow$ rădăcina unui arbore devine fiu al rădăcinii celuilalt arbore

Kruskal

- Reuniunea se va face în funcție de înălțimea arborilor (reuniune ponderată)

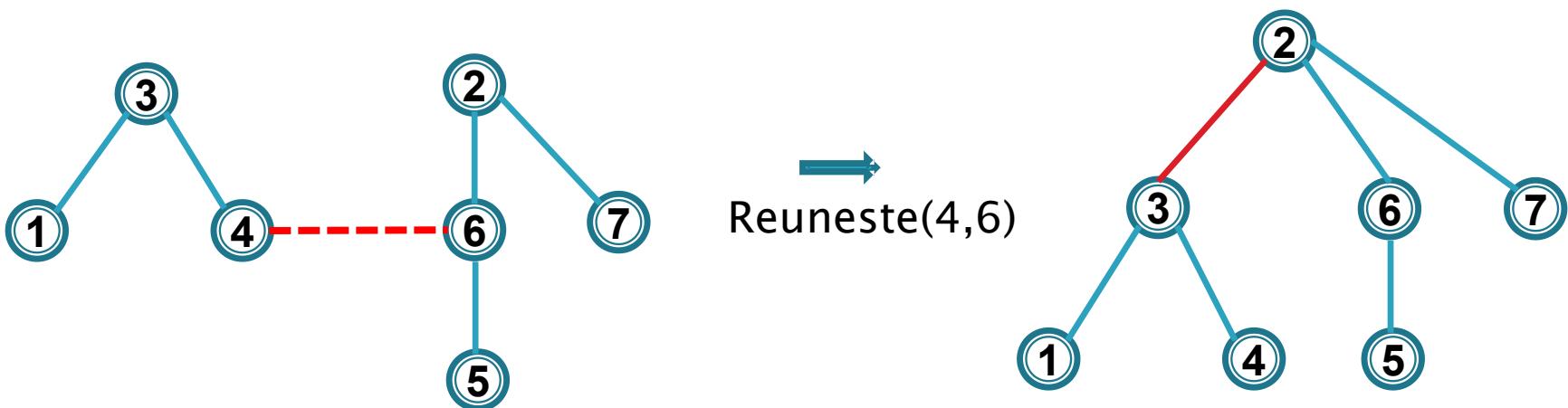
- arborele cu înălțimea mai mică devine subarbore al rădăcinii celuilalt arbore

Kruskal

- Reuniunea se va face în funcție de înălțimea arborilor (reuniune ponderată)

⇒ arbori de înălțime logaritmică

(Inductiv: un arbore de înălțime h are cel puțin 2^h vârfuri)

- arborele cu înălțimea mai mică devine subarbore al rădăcinii celuilalt arbore

Kruskal

Detalii de implementare operații cu structuri Union/Find pentru mulțimi disjuncte:

- **Initializare**
- **Reprez(u)** $\Rightarrow$ determinarea rădăcinii arborelui care conține u
- **Reuneste(u,v)** $\Rightarrow$ reuniune ponderată

ASD + laborator AG

Kruskal

```
void Initializare(int u) {  
    tata[u]=h[u]=0;  
}
```

```
int Reprez(int u) {  
    while(tata[u]!=0)  
        u=tata[u] ;  
    return u;  
}
```

Kruskal

```
void Initialize(int u) {  
    tata[u]=h[u]=0;  
}  
int Reprez(int u) {
```

```
    while(tata[u]!=0)  
        u=tata[u];  
    return u;  
}
```

```
void Reuneste(int u,int v)  
{  
    int ru,rv;  
    ru=Reprez(u);  
    rv=Reprez(v);  
    if (h[ru]>h[rv])  
        h[ru]=h[rv];  
    else  
        h[rv]=h[ru];  
    tata[rv]=u;
```

Kruskal

```
void Initialize(int u) {  
    tata[u]=h[u]=0;  
}  
int Reprez(int u) {
```

```
    while(tata[u]!=0)  
        u=tata[u];  
    return u;  
}
```

```
void Reuneste(int u,int v)  
{  
    int ru,rv;  
    ru=Reprez(u);  
    rv=Reprez(v);  
    if (h[ru]>h[rv])  
        tata[rv]=ru;  
    else{  
        tata[ru]=rv;  
    }  
}
```

Kruskal

```
void Initialize(int u) {  
    tata[u]=h[u]=0;  
}  
int Reprez(int u) {
```

```
    while(tata[u]!=0)  
        u=tata[u];  
    return u;  
}
```

```
void Reuneste(int u,int v)  
{  
    int ru,rv;  
    ru=Reprez(u);  
    rv=Reprez(v);  
    if (h[ru]>h[rv])  
        tata[rv]=ru;  
    else{  
        tata[ru]=rv;  
        if(h[ru]==h[rv])  
            h[rv]=h[rv]+1;  
    }  
}
```

Kruskal

Complexitate

Varianta 2 – dacă folosim arbori Union/Find

- **Sortare** $\rightarrow O(m \log m) = O(m \log n)$
  - **$n * \text{Initializare}$** $\rightarrow O(n)$
  - **$2m * \text{Reprez}$** $\rightarrow$
  - **$(n-1) * \text{Reuneste}$** $\rightarrow$
-

Kruskal

Complexitate

Varianta 2 – dacă folosim arbori Union/Find

- **Sortare** $\rightarrow O(m \log m) = O(m \log n)$
  - **n * Initializare** $\rightarrow O(n)$
  - **2m * Reprez** $\rightarrow O(m \log n)$
  - **(n-1) * Reuneste** $\rightarrow O(n \log n)$
-

Kruskal

Complexitate

Varianta 2 – dacă folosim arbori Union/Find

- **Sortare** $\rightarrow O(m \log m) = O(m \log n)$
- **n * Initializare** $\rightarrow O(n)$
- **2m * Reprez** $\rightarrow O(m \log n)$
- **(n-1) * Reuneste** $\rightarrow O(n \log n)$

$O(m \log n)$

Kruskal

Concluzii complexitate - $O(m \log n)$

Aplicații – Clustering

Gruparea unor obiecte în k clase cât mai *bine separate* (k dat)

- obiecte din clase diferite *să fie cât mai diferite*

Aplicații – Clustering

Gruparea unor obiecte în k clase cât mai *bine separate* (k dat)

- obiecte din clase diferite *să fie cât mai diferite*

Exemplu: k= 3, multime de cuvinte:

sinonim, ana, apa, care, martian, este, case, partial, arbore, minim

⇒ 3 clase

Aplicații – Clustering

Gruparea unor obiecte în k clase cât mai *bine separate* (k dat)

- obiecte din clase diferite *să fie cât mai diferite*

Exemplu: k= 3, multime de cuvinte:

sinonim, ana, apa, care, martian, este, case, partial, arbore, minim

⇒ 3 clase

Sunt necesare (se dau):

- Criteriu de “asemănare” între 2 obiecte ⇒ o distanță
- Măsură a gradului de separare a claselor

Aplicații – Clustering

Cadru formal

Se dau:

- ▶ O mulțime de **n obiecte** $S = \{o_1, \dots, o_n\}$
  - cuvinte, imagini, fișiere, specii de animale etc
- ▶ O funcție de **distanță** $d : S \times S \rightarrow \mathbb{R}_+$
  - $d(o_i, o_j) = \text{gradul de asemănare între } o_i \text{ și } o_j$
- ▶ k – un număr natural
  - $k = \text{numărul de clase}$

Aplicații – Clustering

Definiții

- ▶ Un **k-clustering** a lui S = o partiționare a lui S în k submulțimi nevide (numite **clase** sau **clustere**)

$$\mathcal{C} = (C_1, \dots, C_k)$$

Aplicații – Clustering

Definiții

- ▶ Un **k-clustering** a lui S = o partitioare a lui S în k submulțimi nevide (numite **clase** sau **clustere**)

$$\mathcal{C} = (C_1, \dots, C_k)$$

- ▶ **Gradul de separare** a lui $\mathcal{C}$

= distanța minimă dintre două obiecte aflate în clase diferite

= distanța minimă dintre două clase ale lui $\mathcal{C}$

$\text{sep}(\mathcal{C}) = \min\{d(o, o') \mid o, o' \in S, o \text{ și } o' \text{ sunt în clase diferite ale lui } \mathcal{C}\}$

$= \min\{d(C_i, C_j) \mid i \neq j \in \{1, \dots, k\}\}$

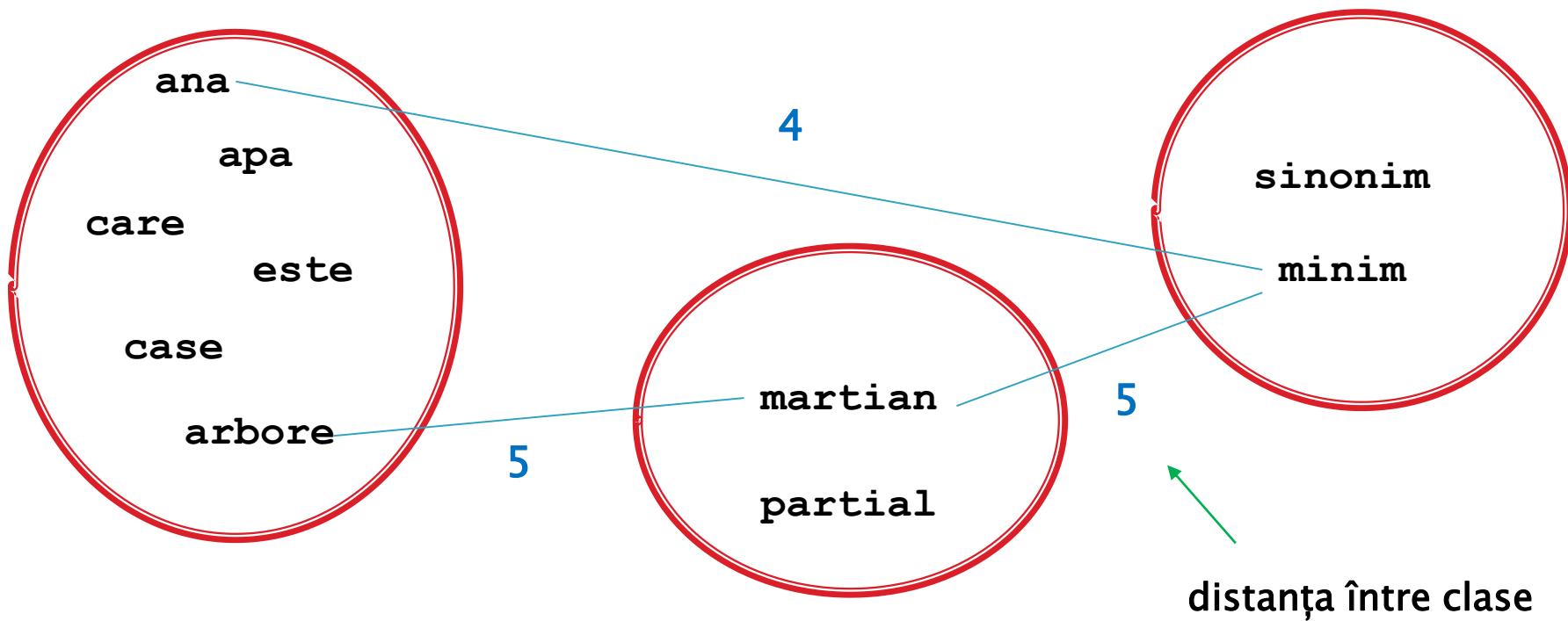
Aplicații - Clustering

- ▶ obiecte= cuvinte
  - ▶ $d = \text{distanța de editare}$ $d(\text{ana}, \text{care}) = 3$: $\text{ana} \rightarrow \text{cana} \rightarrow \text{cara} \rightarrow \text{care}$
  - ▶ $k = 3$

este	martian	care
ana	apa	sinonim
minim	partial	
arbore		case

Aplicații – Clustering

- ▶ obiecte = cuvinte,
- ▶ d = distanță de editare
- ▶ $k = 3$

3-clustering cu gradul de separare = 4

Aplicații – Clustering

Problemă Clustering:

Date S , d și k , să se determine un k -clustering cu grad de separare maxim

Aplicații – Clustering

Idee

este

martian

care

ana

apa

sinonim

minim

partial

case

arbore

Aplicații – Clustering

Idee

- Inițial fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă
- La un pas determinăm **cele mai asemănătoare (apropiate) două obiecte** aflate în clase diferite (cu distanța cea mai mică între ele) și unim clasele lor

Aplicații – Clustering

Idee

- Inițial fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă
- La un pas determinăm **cele mai asemănătoare (apropiate) două obiecte** aflate în clase diferite (cu distanța cea mai mică între ele) și unim clasele lor
- Repetăm până obținem k clase $\Rightarrow n - k$ pași

Aplicații – Clustering

Cuvinte – distanță de editare

martian

care

este

apa

sinonim

ana

minim

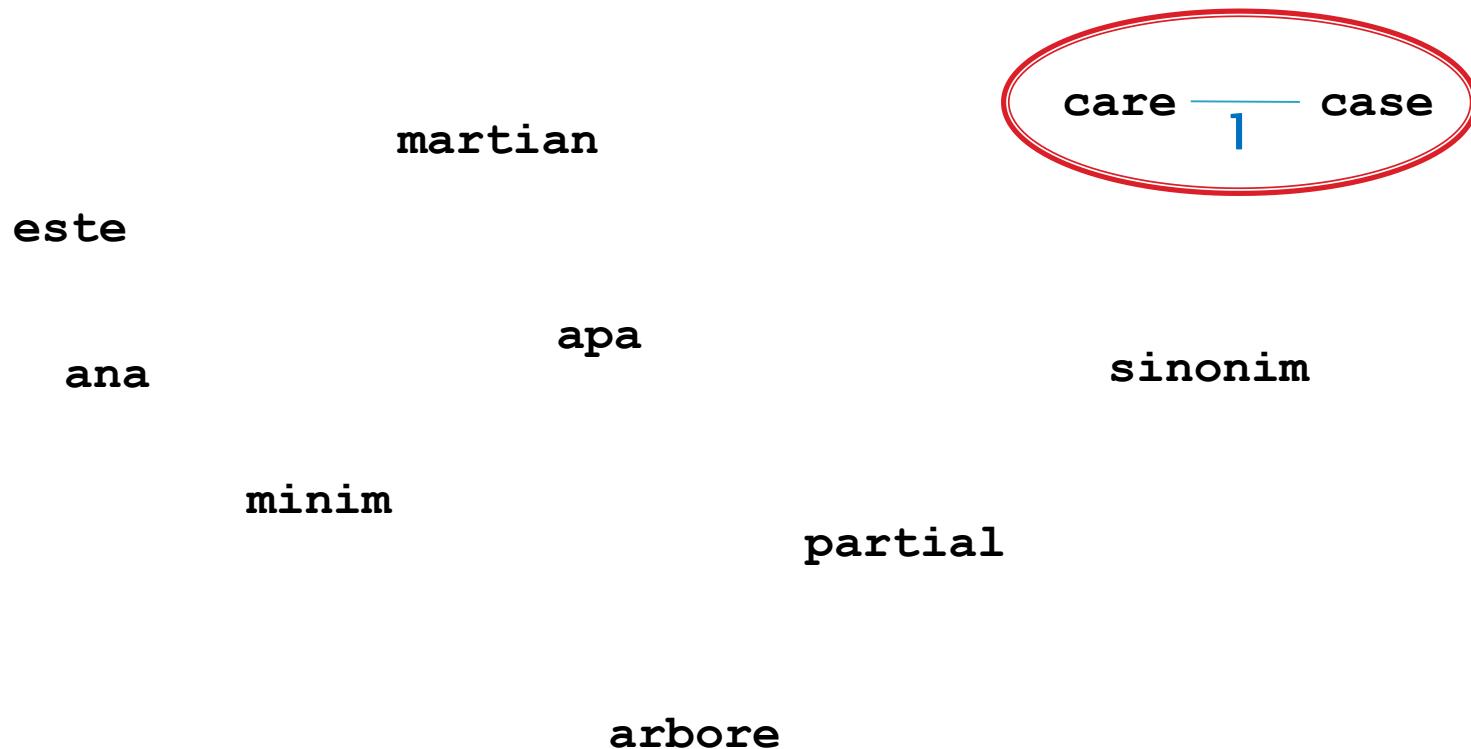
partial

arbore

case

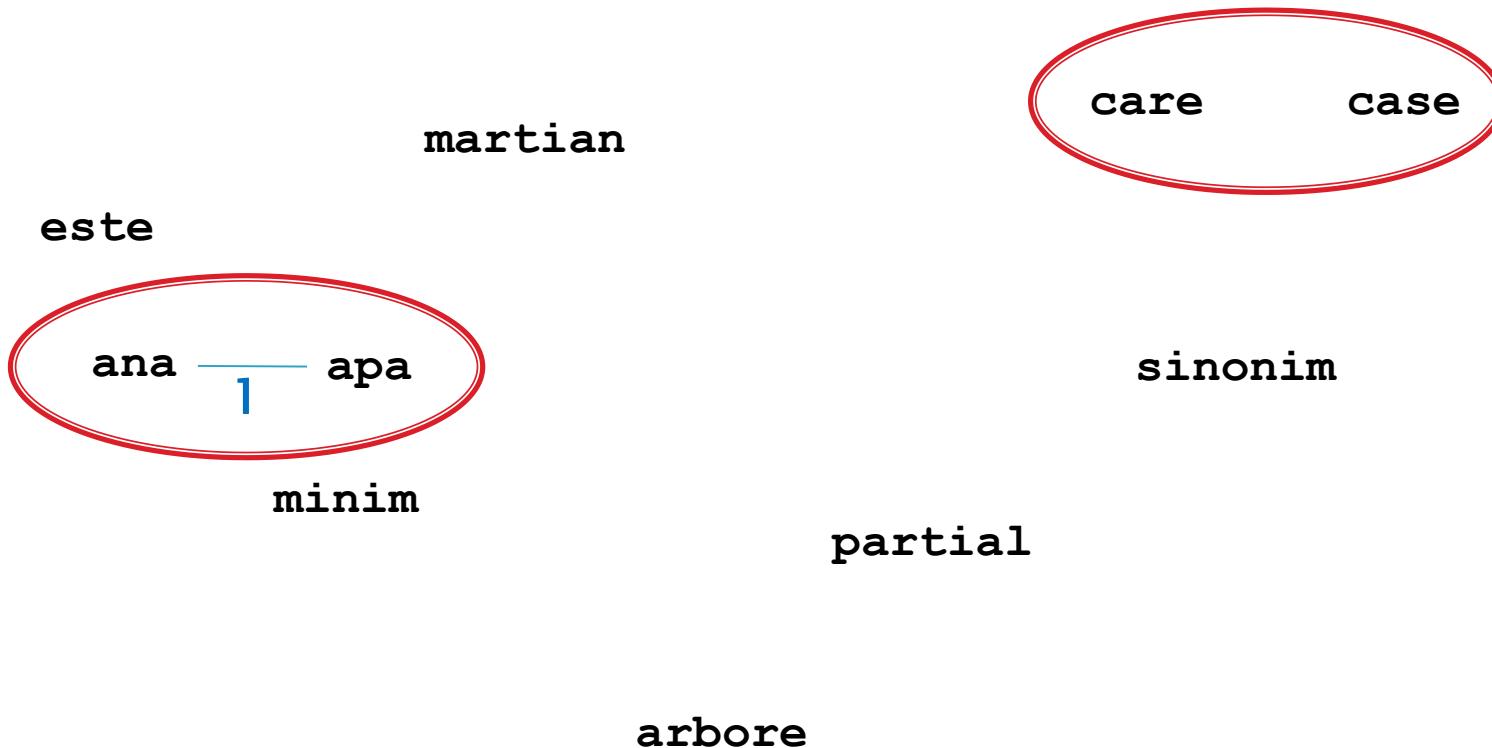
K = 3 clusterer

Aplicații – Clustering

K = 3 clustere

Aplicații – Clustering

K = 3 clustere

Aplicații – Clustering

este

ana apa

minim

arbore

care case

sinonim

partial — 2 — martian

K = 3 clustere

Aplicații – Clustering

ana   apa

minim

este   care   case

3

sinonim

partial   martian

arbore

K = 3 clustere

Aplicații – Clustering

ana   apa

minim

este   care   case

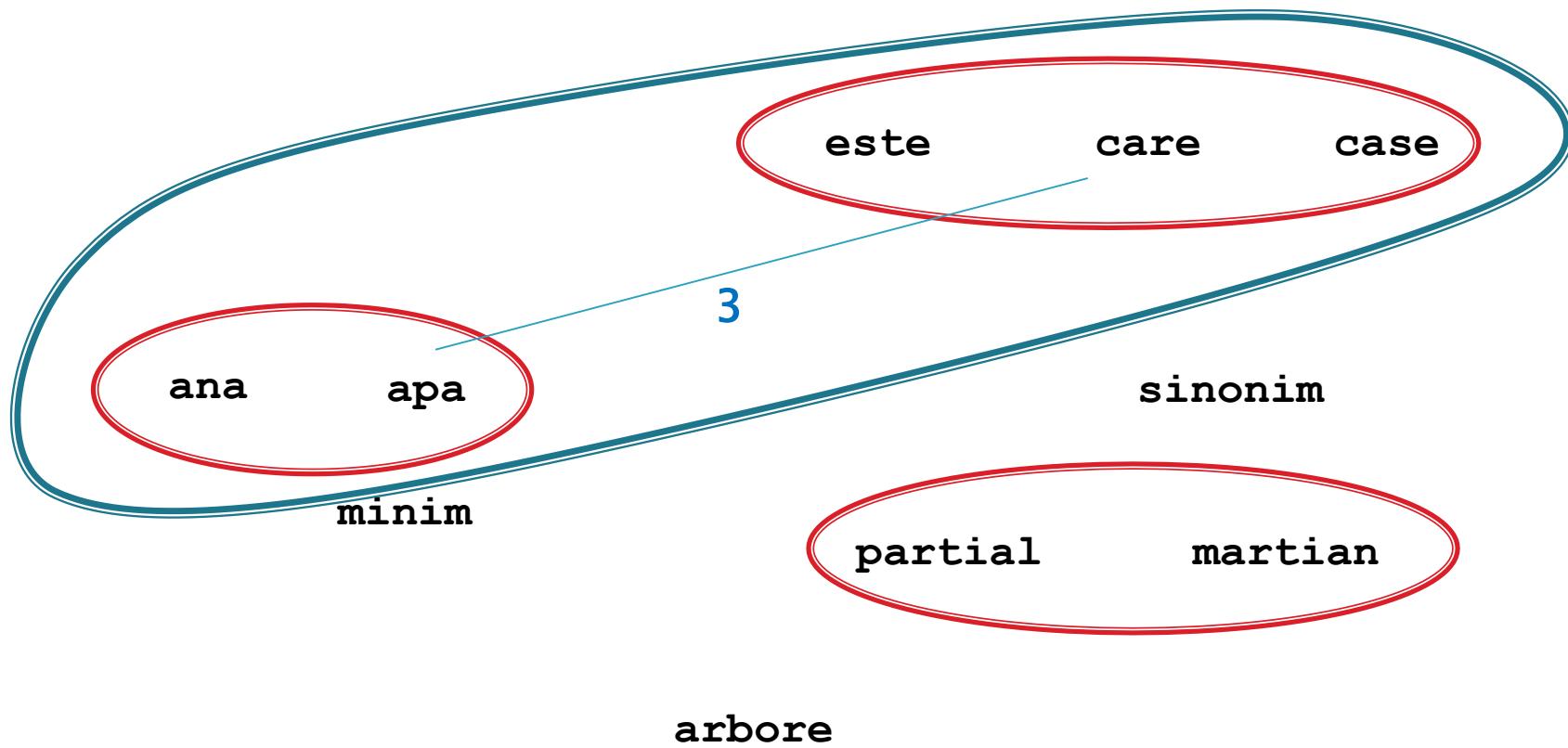
sinonim

partial   martian

arbore

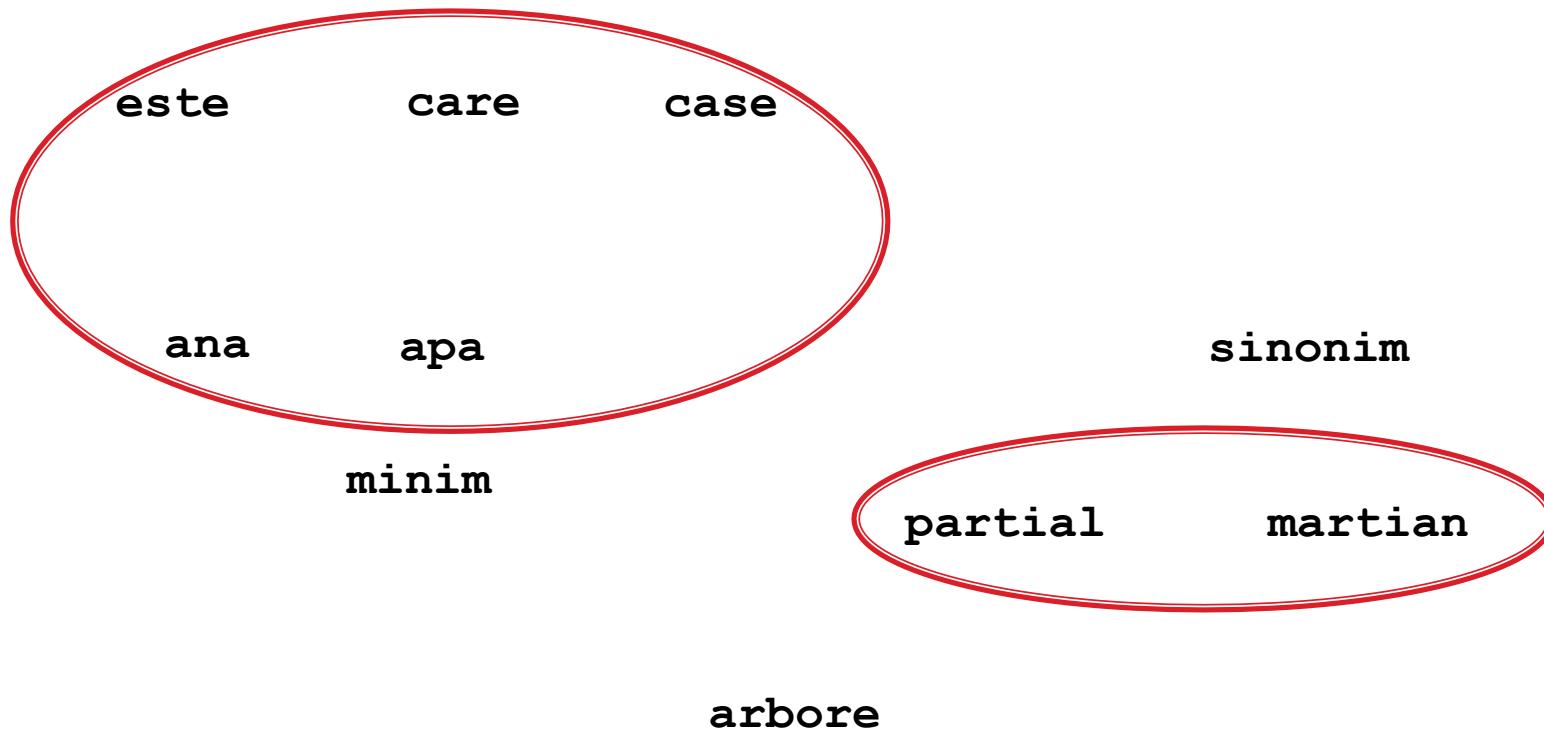
K = 3 clustere

Aplicații – Clustering

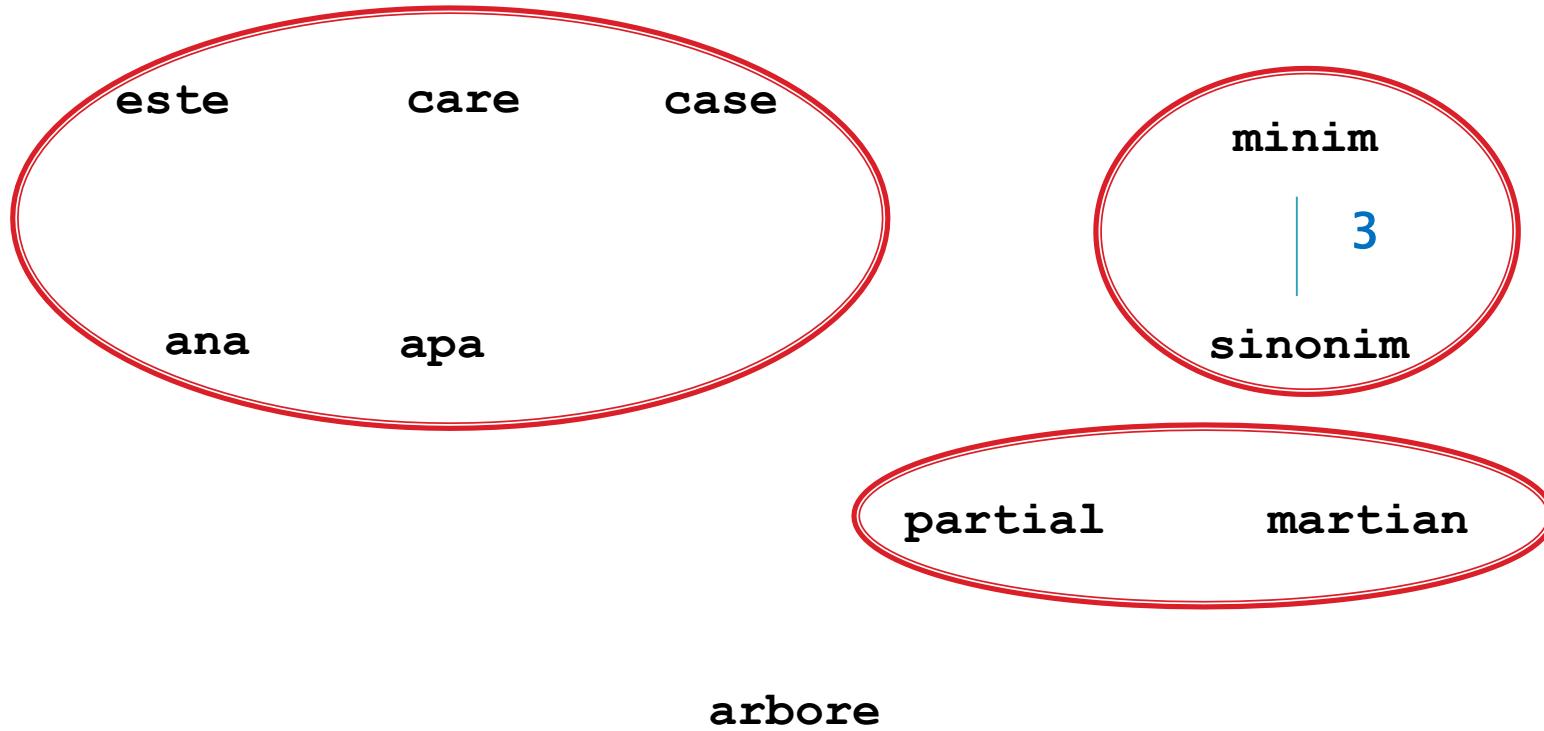
K = 3 clustere

Aplicații – Clustering

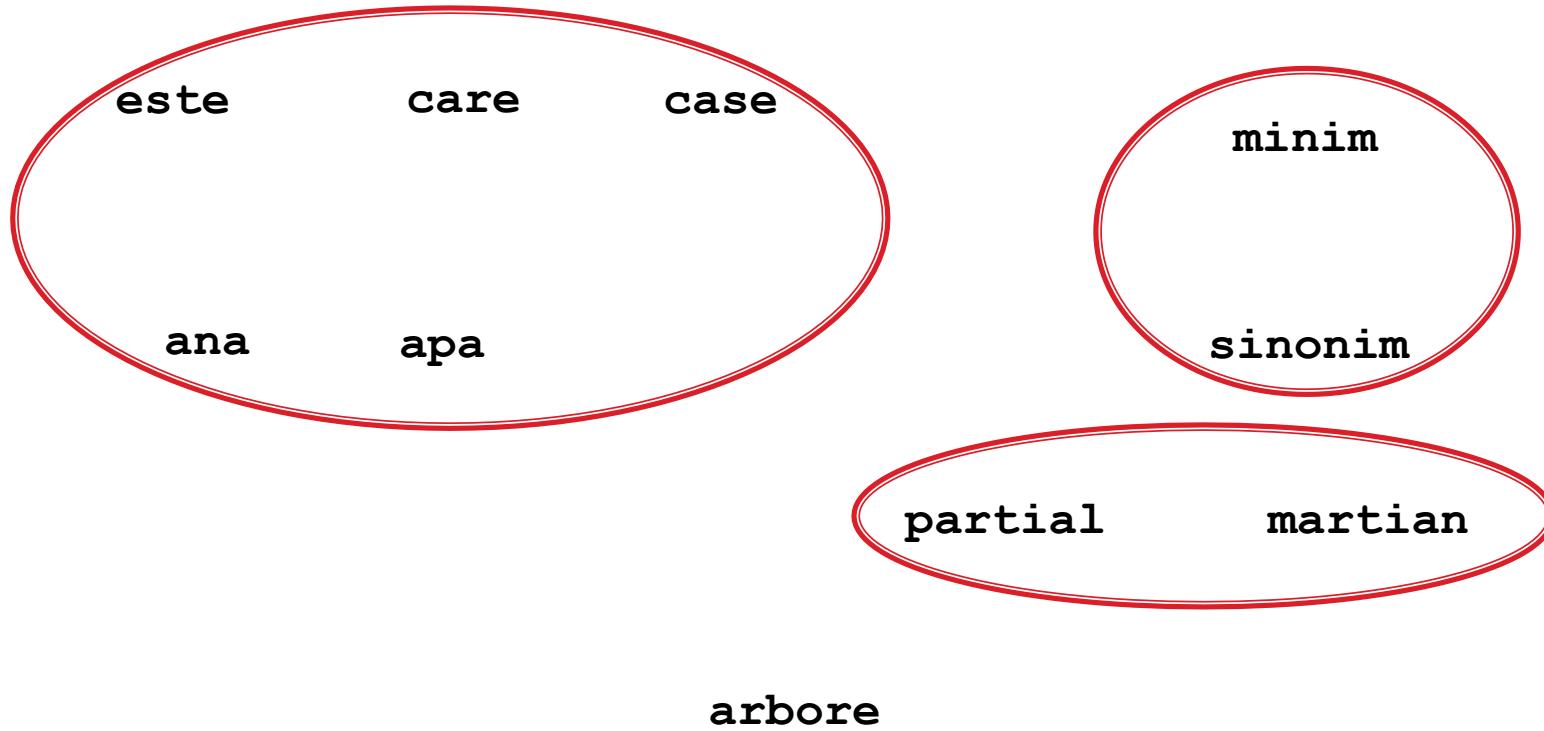
K = 3 clustere

Aplicații – Clustering

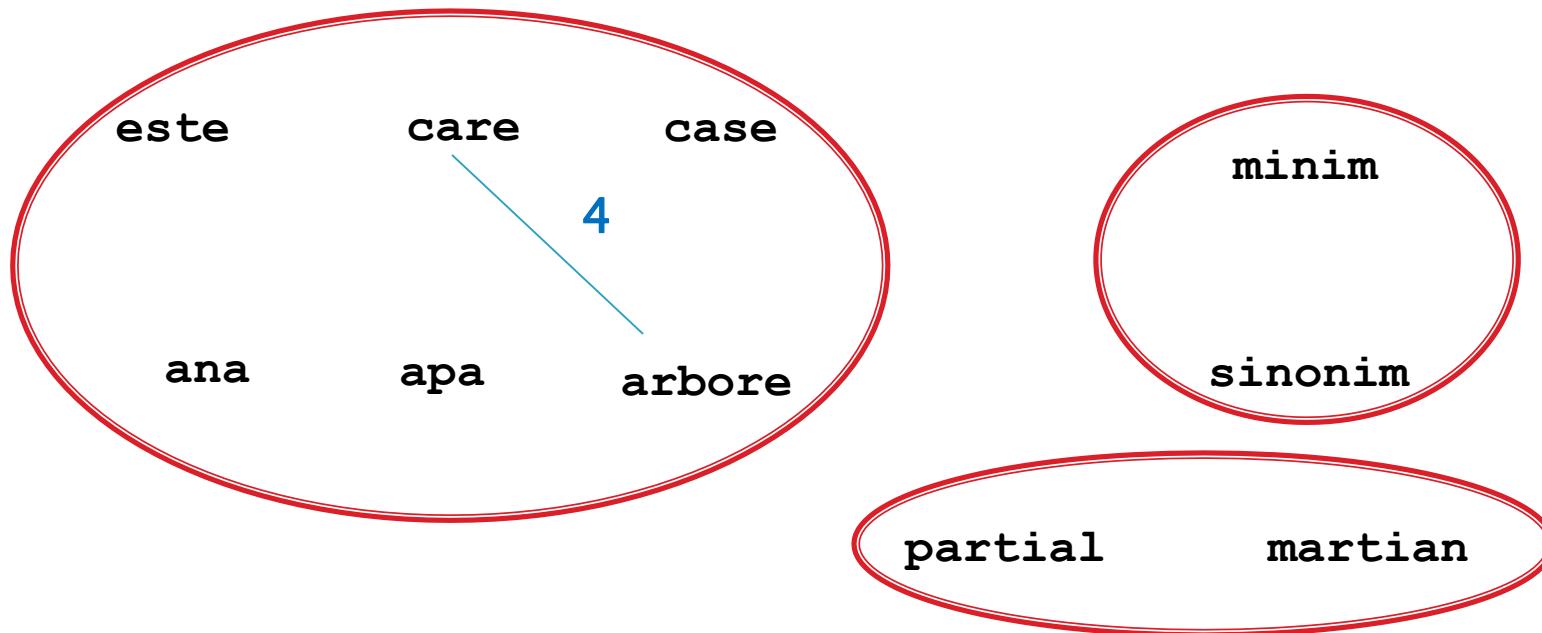
K = 3 clustere

Aplicații – Clustering

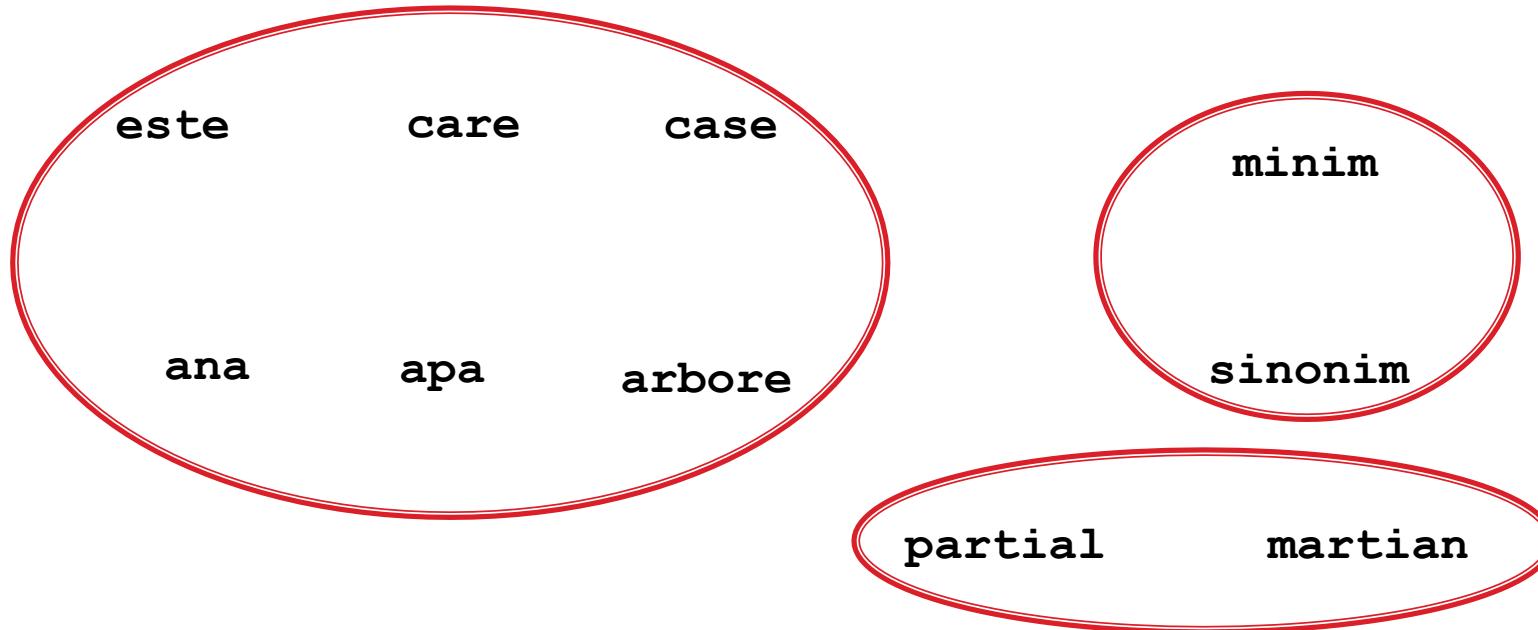
K = 3 clustere

Aplicații – Clustering

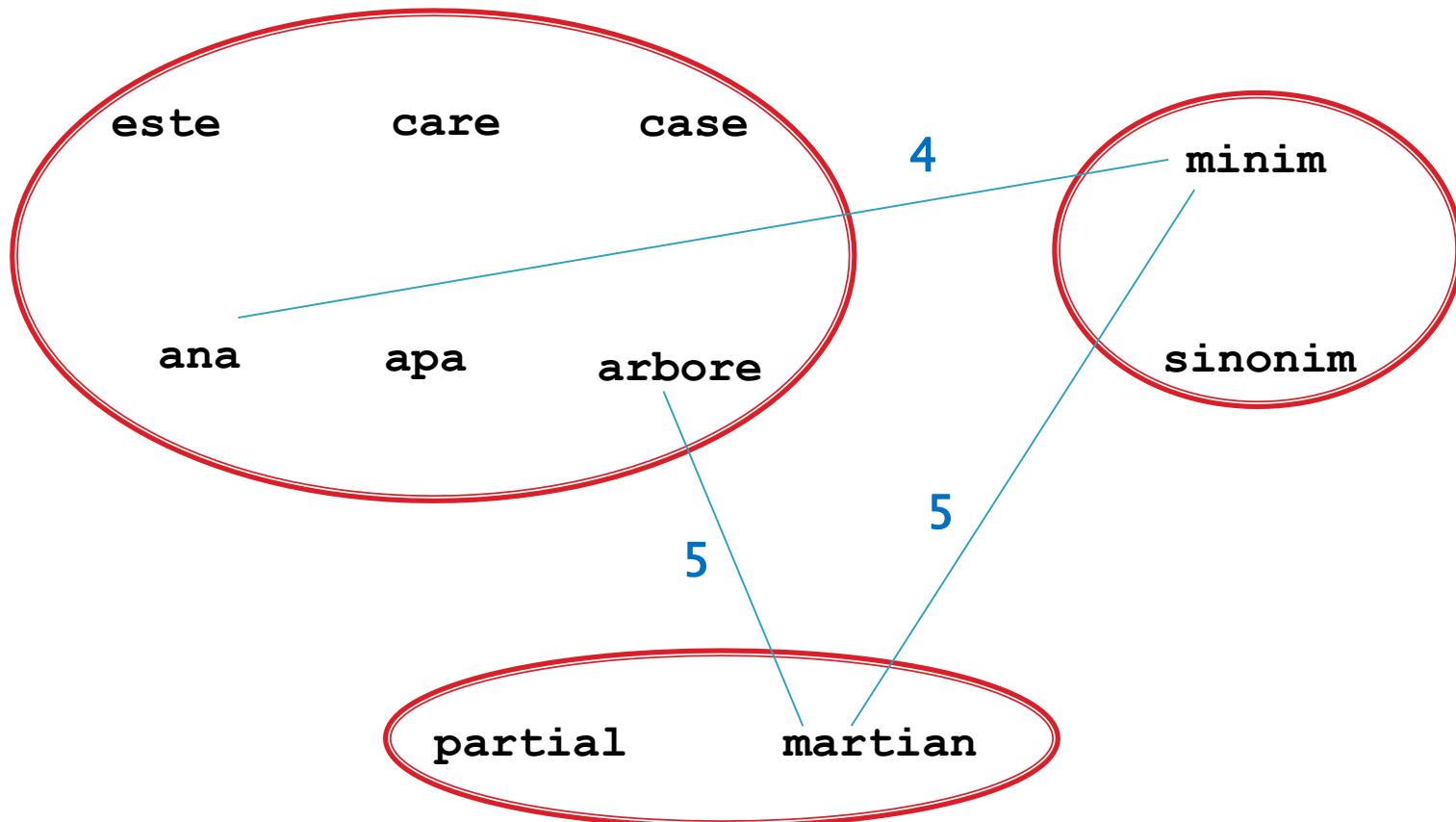
K = 3 clustere

Aplicații – Clustering

Soluția cu $k= 3$ clustere

Aplicații – Clustering

Grad de separare =4

Aplicații – Clustering

Pseudocod:

- Inițial fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă
- pentru $i = 1, n-k$
  - alege două obiecte o_r, o_t din clase diferite cu $d(o_r, o_t)$ minimă
  - reunește (clasa lui o_r , clasa lui o_t)
- afișează cele k clase obținute

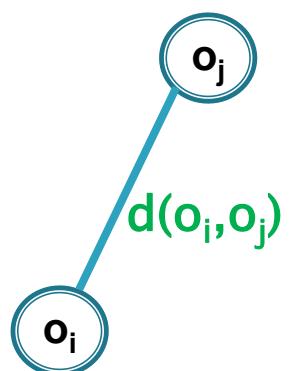
Aplicații – Clustering

Pseudocod:

- Inițial fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă
- pentru $i = 1, n-k$
  - alege două obiecte o_r, o_t din clase diferite cu $d(o_r, o_t)$ minimă
  - reunește (clasa lui o_r , clasa lui o_t)
- afișează cele k clase obținute

Modelare cu graf ponderat (complet)
 $\Rightarrow$ $n - k$ pași din algoritmul lui Kruskal

Aplicații – Clustering

Pseudocod:

Inițial fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă

pentru $i = 1, n-k$

- alege două obiecte o_r, o_t din clase diferite cu $d(o_r, o_t)$ minimă
- reunește clasa lui o_r și clasa lui o_t

returneză cele k clase obținute

Pseudocod – modelare cu graf complet G:

$$V = \{o_1, \dots, o_n\}, \quad w(o_i o_j) = d(o_i, o_j)$$

Aplicații – Clustering

Pseudocod:

Inițial fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă

pentru $i = 1, n-k$

- alege două obiecte o_r, o_t din clase diferite cu $d(o_r, o_t)$ minimă
- reunește clasa lui o_r și clasa lui o_t

returneză cele k clase obținute

Pseudocod – modelare cu graf complet G:

$$V = \{o_1, \dots, o_n\}, \quad w(o_i, o_j) = d(o_i, o_j)$$

Inițial fiecare vârf formează o componentă conexă (clasă): $T' = (V, \emptyset)$

Aplicații – Clustering

Pseudocod:

Inițial fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă

pentru $i = 1, n-k$

- alege două obiecte o_r, o_t din clase diferite cu $d(o_r, o_t)$ minimă
- reunește clasa lui o_r și clasa lui o_t

returneză cele k clase obținute

Pseudocod – modelare cu graf complet G:

$$V = \{o_1, \dots, o_n\}, \quad w(o_i, o_j) = d(o_i, o_j)$$

Inițial fiecare vârf formează o componentă conexă (clasă): $T' = (V, \emptyset)$

pentru $i = 1, n-k$

- alege o muchie $e_i = uv$ de cost minim din G astfel încât u și v sunt în componente conexe diferite ale lui T'
- reunește componenta lui u și componenta lui v: $E(T') = E(T') \cup \{uv\}$

Aplicații – Clustering

Pseudocod:

Inițial fiecare obiect (cuvânt) formează o clasă

pentru $i = 1, n-k$

- alege două obiecte o_r, o_t din clase diferite cu $d(o_r, o_t)$ minimă
- reunește clasa lui o_r și clasa lui o_t

returneză cele k clase obținute

Pseudocod – modelare cu graf complet G:

$$V = \{o_1, \dots, o_n\}, \quad w(o_i, o_j) = d(o_i, o_j)$$

Inițial fiecare vârf formează o componentă conexă (clasă): $T' = (V, \emptyset)$

pentru $i = 1, n-k$

- alege o muchie $e_i = uv$ de cost minim din G astfel încât u și v sunt în componente conexe diferite ale lui T'
- reunește componenta lui u și componenta lui v: $E(T') = E(T') \cup \{uv\}$

returnează cele k mulțimi formate cu vârfurile celor k componente conexe ale lui T'

Aplicații – Clustering

- ▶ Observație. Algoritmul este echivalent cu următorul, mai general
  - determină un apcm T al grafului complet G
  -
  -
  -

Aplicații – Clustering

- ▶ **Observație.** Algoritmul este echivalent cu următorul, mai general
  - determină un apcm T al grafului complet G
  - consideră mulțimea $\{e_{n-k+1}, \dots, e_{n-1}\}$ formată cu $k-1$ muchii cu cele mai mari ponderi în T
  - fie pădurea $T' = T - \{e_{n-k+1}, \dots, e_{n-1}\}$
  -

Aplicații – Clustering

- ▶ **Observație.** Algoritmul este echivalent cu următorul, mai general
  - determină un apcm T al grafului complet G
  - consideră mulțimea $\{e_{n-k+1}, \dots, e_{n-1}\}$ formată cu $k-1$ muchii cu cele mai mari ponderi în T
  - fie pădurea $T' = T - \{e_{n-k+1}, \dots, e_{n-1}\}$
  - definește clasele k -clustering-ului $\mathcal{C}$ ca fiind mulțimile vârfurilor celor k componente conexe ale pădurii astfel obținute

Aplicații – Clustering

Corectitudine – v. curs

- k-clusteringul obținut de algoritm are grad de separare maxim

Jon Kleinberg, Éva Tardos, **Algorithm Design**, Addison–Wesley
2005 **Secțiunea 4.7**

[http://www.cs.princeton.edu/~wayne/kleinberg-
tardos/pdf/04GreedyAlgorithmsII-2x2.pdf](http://www.cs.princeton.edu/~wayne/kleinberg-tardos/pdf/04GreedyAlgorithmsII-2x2.pdf)

Arbore parțiali de cost minim

Algoritmul lui Prim

Algoritmul lui Prim

- ▶ Se pornește de la un vârf (care formează arborele inițial)
- ▶ La un pas este selectată o muchie de cost minim de la un vârf deja adăugat la arbore la unul neadăugat

► O primă formă a algoritmului

Kruskal

- Inițial $T = (V; \emptyset)$
- pentru $i = 1, n-1$
  - alege o muchie uv cu **cost minim** a.î. u, v sunt în **componente conexe diferite** ($T+uv$ aciclic)
  - $E(T) = E(T) \cup uv$

Prim

- s – vârful de start
- Inițial $T = (\{s\}; \emptyset)$

► O primă formă a algoritmului

Kruskal

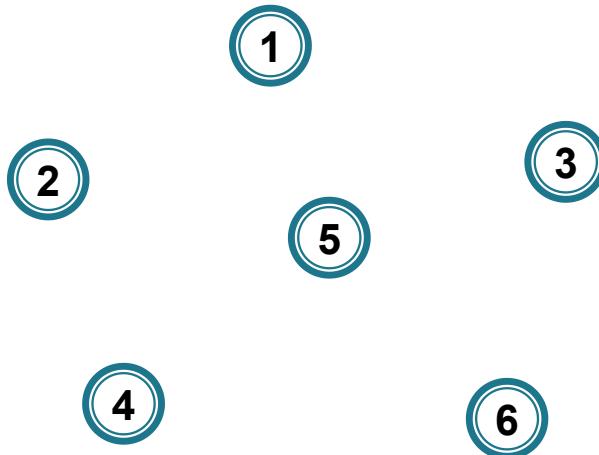
- Inițial $T = (V; \emptyset)$
- pentru $i = 1, n-1$
  - alege o muchie uv cu **cost minim** a.î. u, v sunt în **componente conexe diferite** ($T+uv$ aciclic)
  - $E(T) = E(T) \cup uv$

Prim

- s – vârful de start
- Inițial $T = (\{s\}; \emptyset)$
- pentru $i = 1, n-1$
  - alege o muchie uv cu **cost minim** a.î. $u \in V(T)$ și $v \notin V(T)$
  - $V(T) = V(T) \cup \{v\}$
  - $E(T) = E(T) \cup uv$

Kruskal

- Inițial: cele n vârfuri sunt izolate, fiecare formând o componentă conexă

- Se încearcă unirea acestor componente prin muchii de cost minim

Prim

- Inițial: se pornește de la un vârf de start

- Se adăugă pe rând câte un vârf la arborele deja construit, folosind muchii de cost minim

Kruskal

- La un pas:

Muchiile selectate formează o pădure

Prim

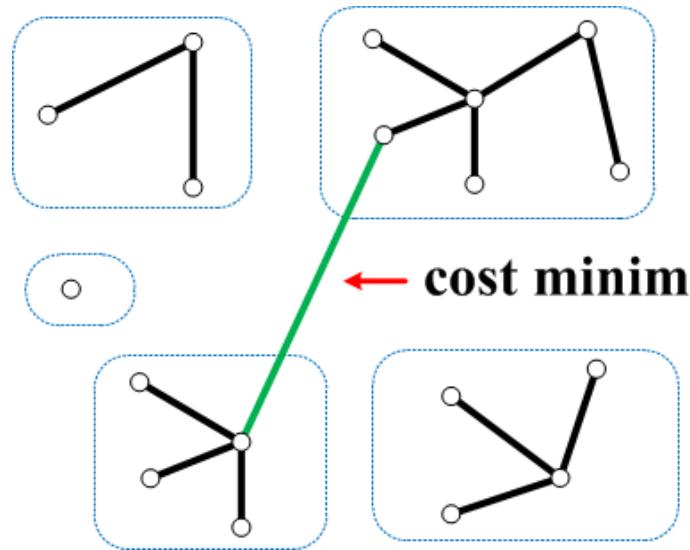
- La un pas:

Muchiile selectate formează un arbore

Kruskal

- La un pas:

Muchiile selectate formează o pădure

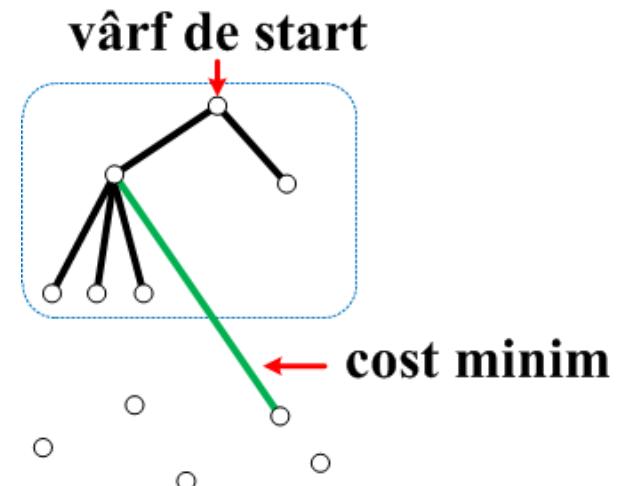

Este selectată o muchie de cost minim care unește doi arbori din pădurea curentă (două componente conexe)

Prim

- La un pas:

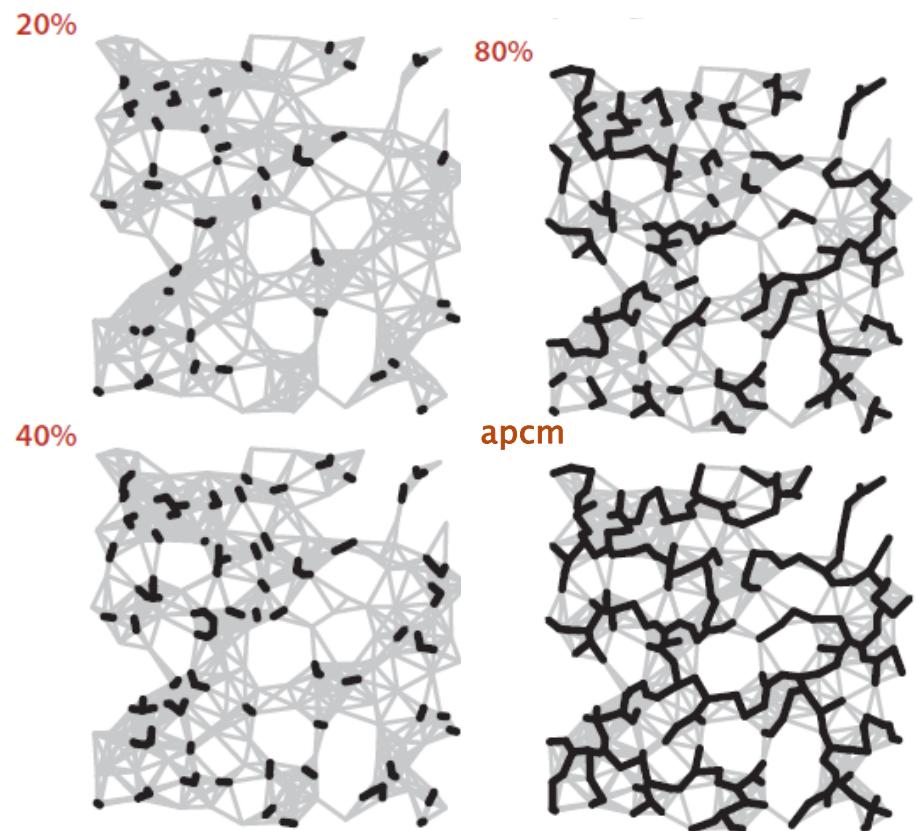
Muchiile selectate formează un arbore

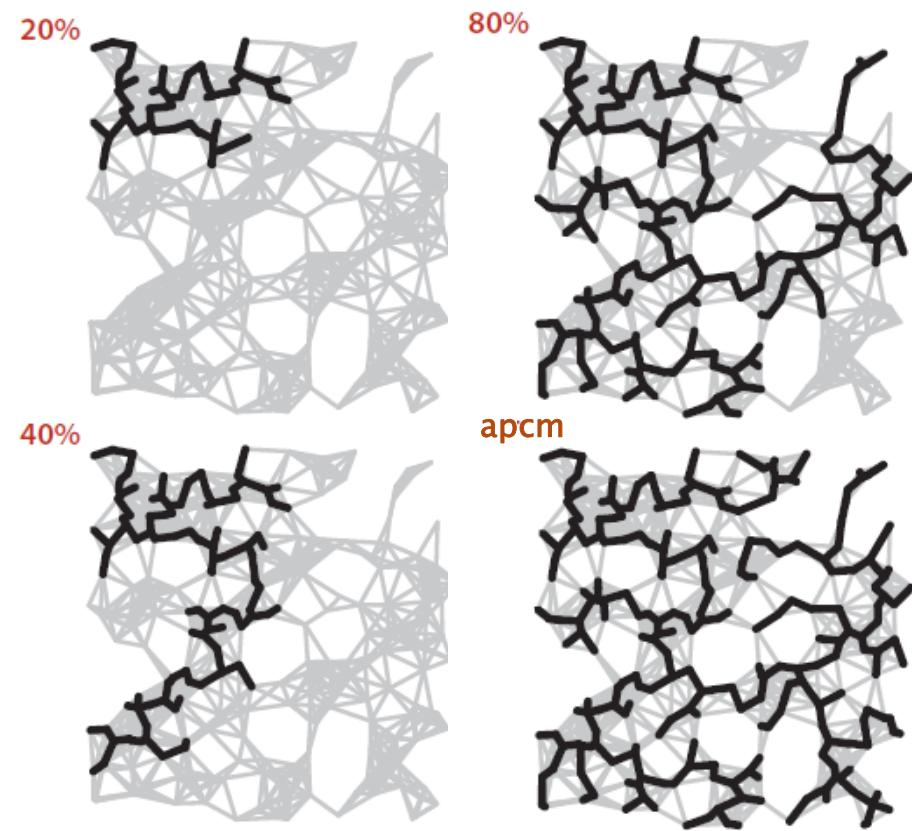
Este selectată o muchie de cost minim care unește un vârf din arbore cu unul care nu este în arbore(neselectat)

Arbore parțiali de cost minim

Kruskal

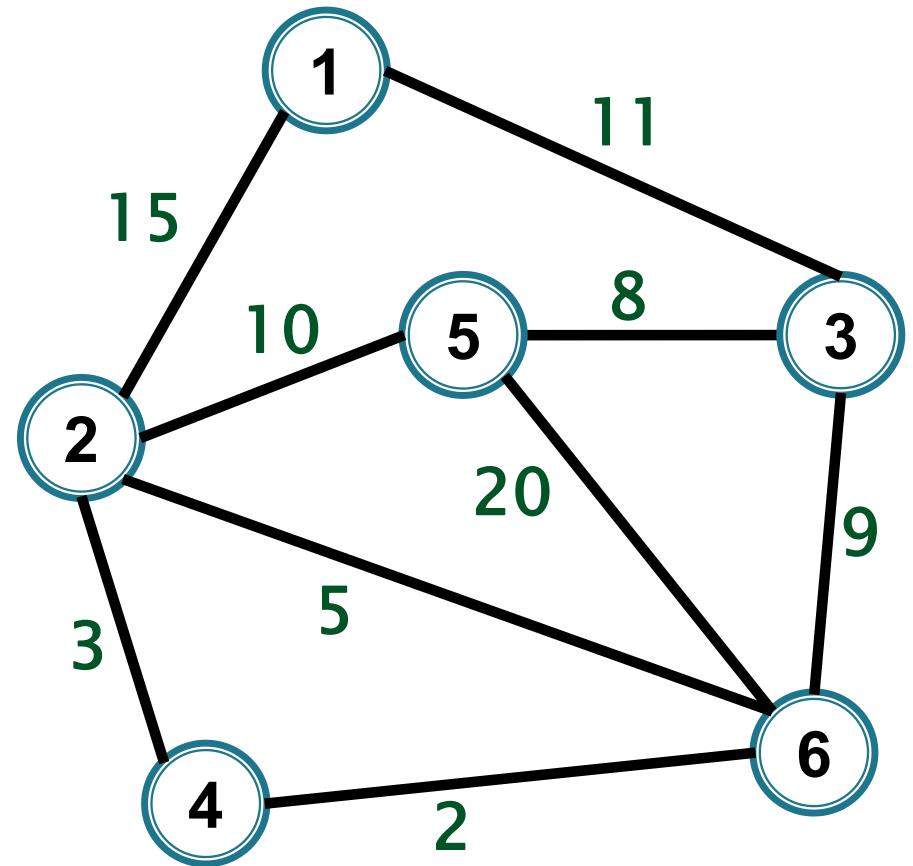

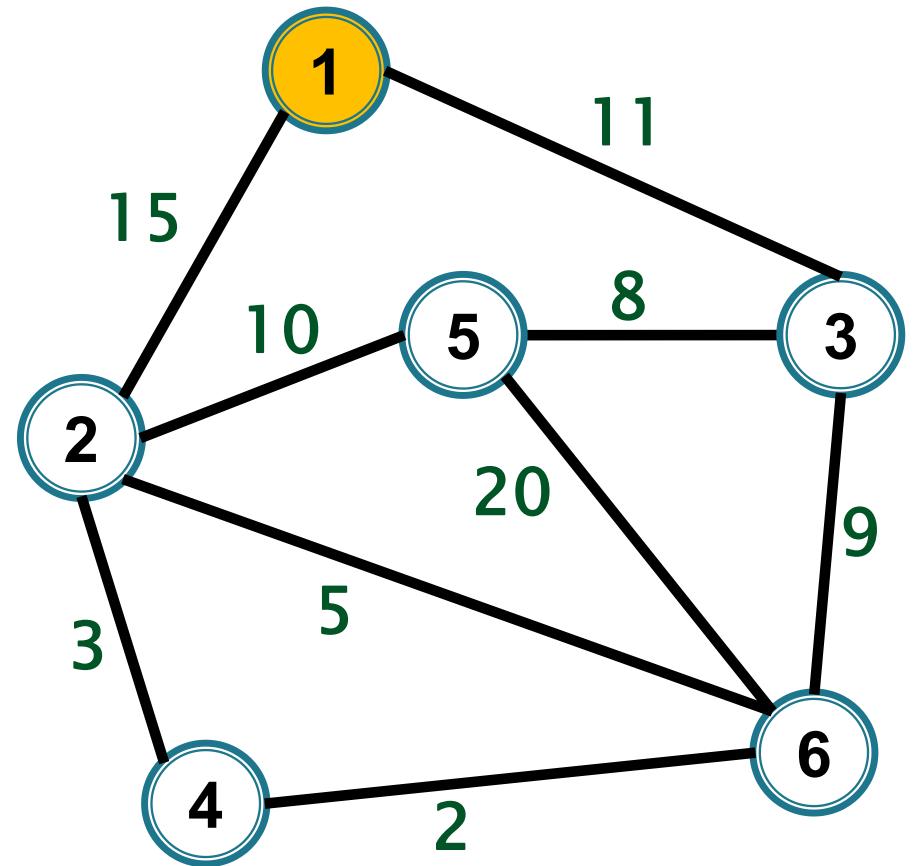
Prim

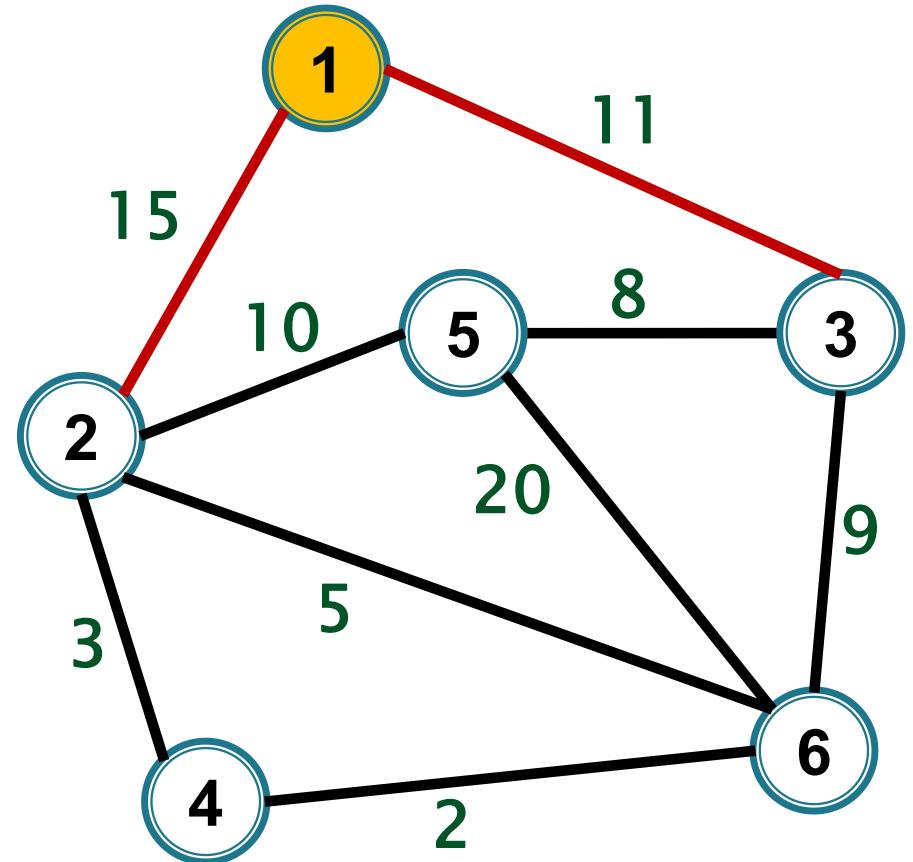
Imagine din

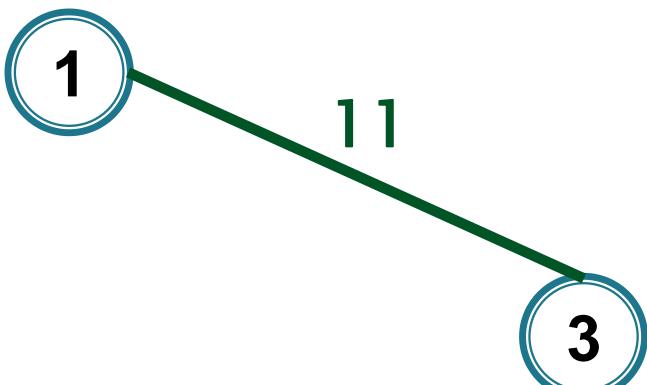
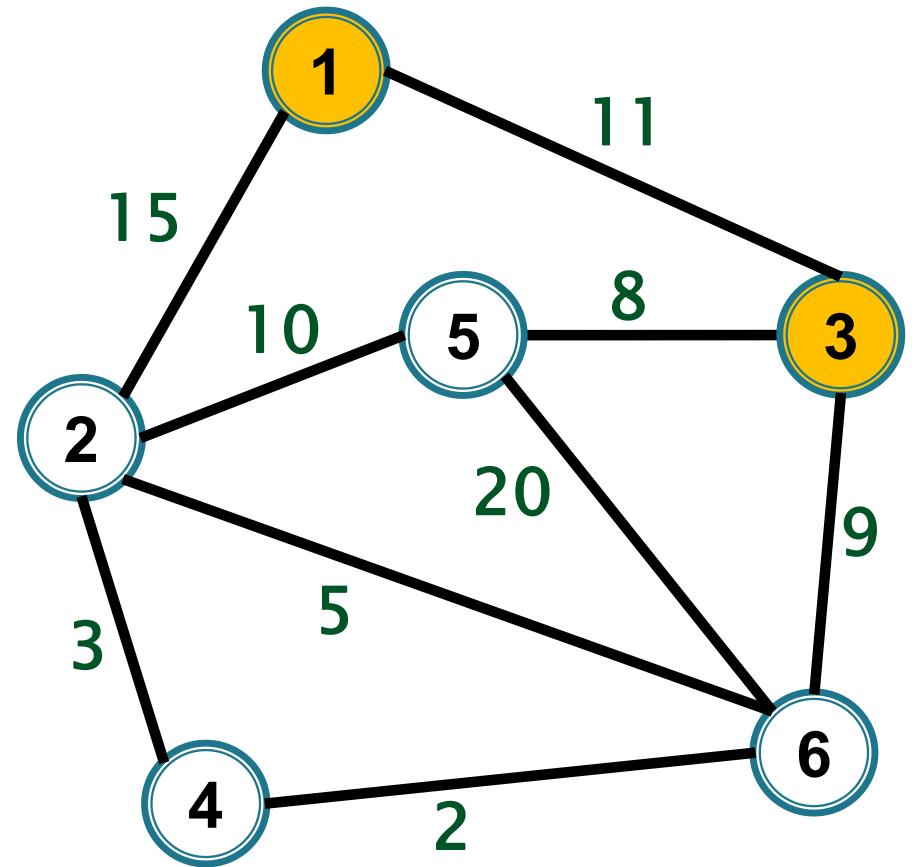
R. Sedgewick, K. Wayne – Algorithms, 4th edition, Pearson Education, 2011

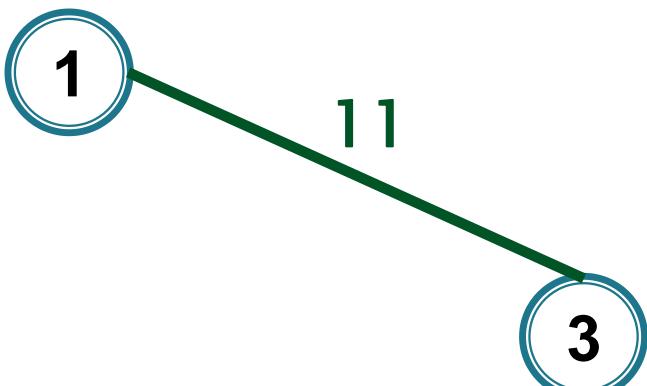
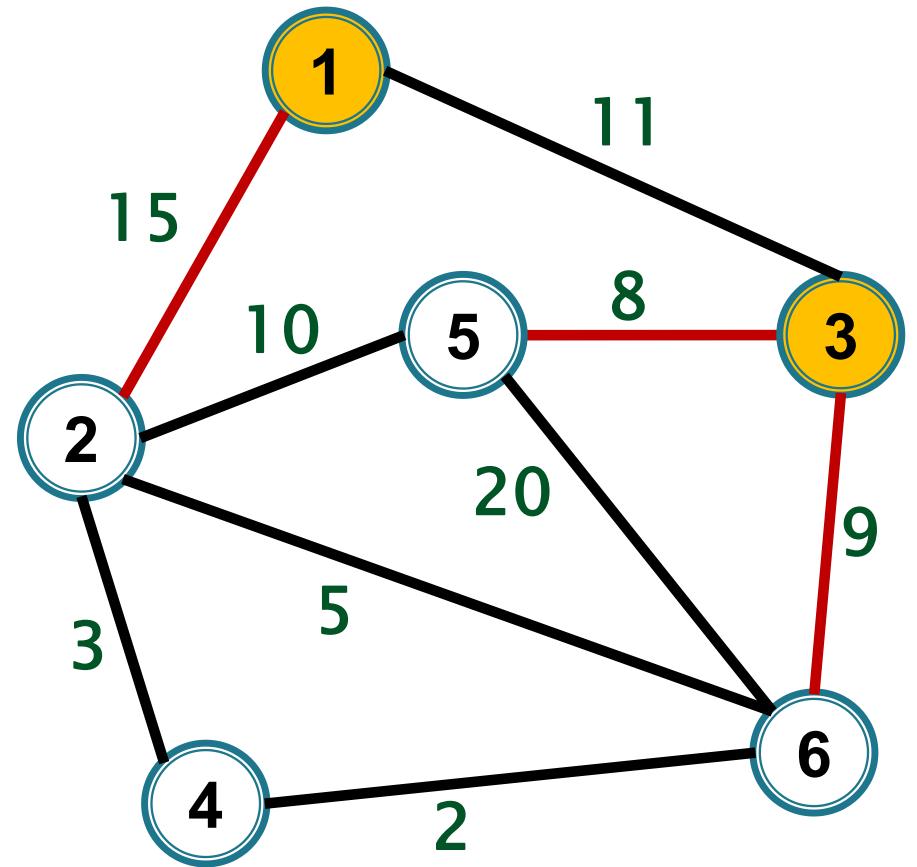

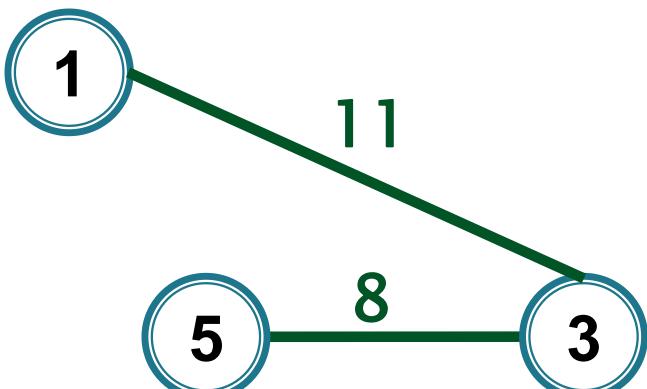
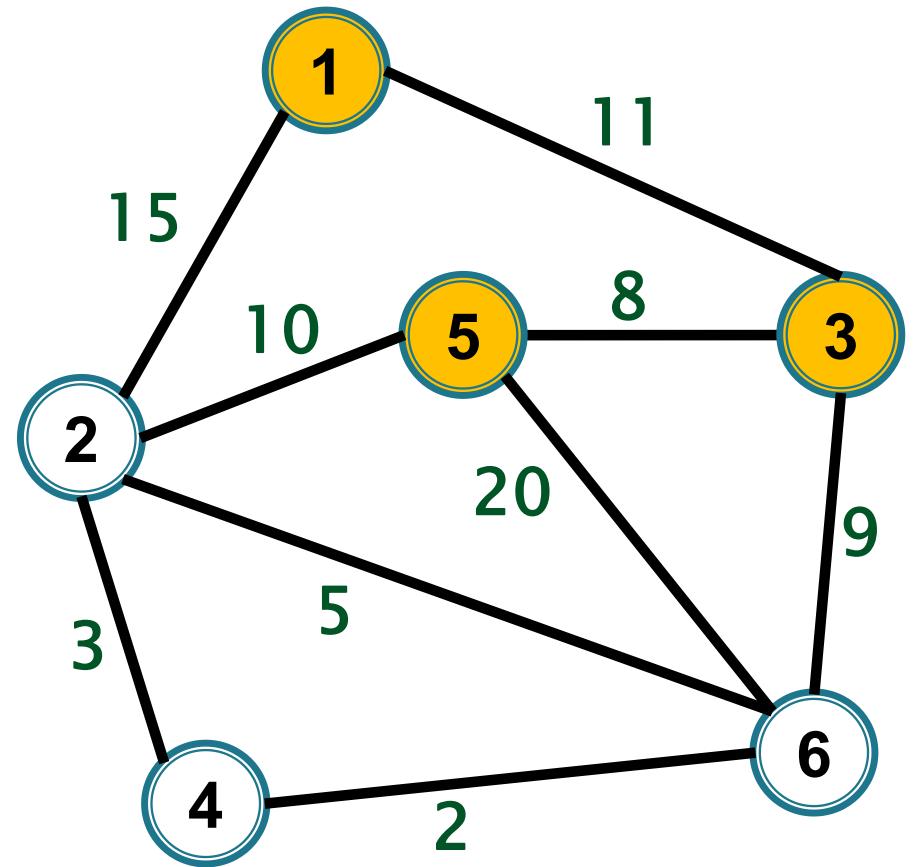

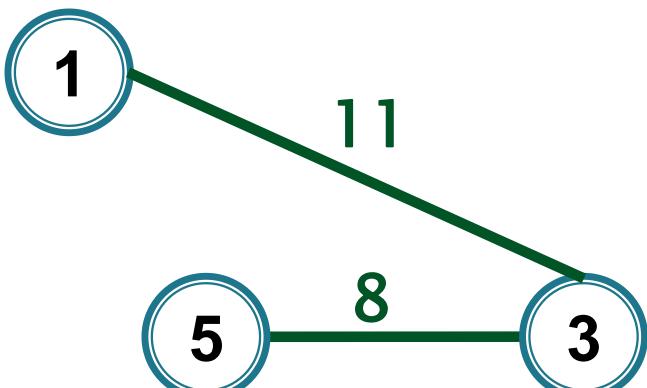
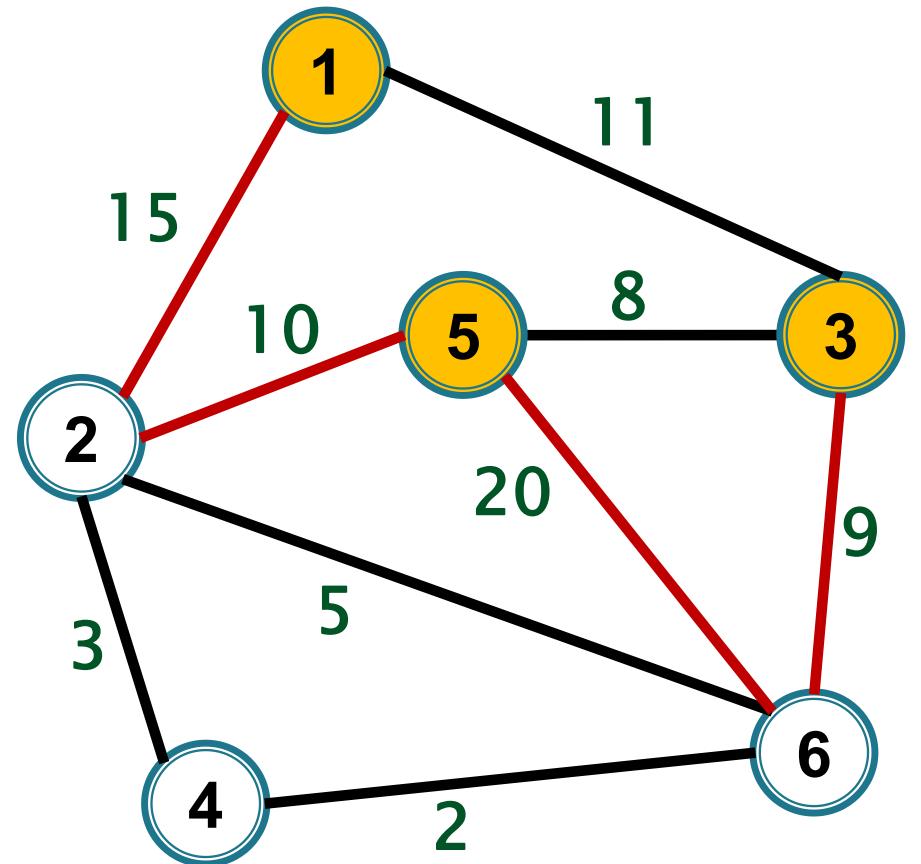
$$s = \textcircled{1}$$

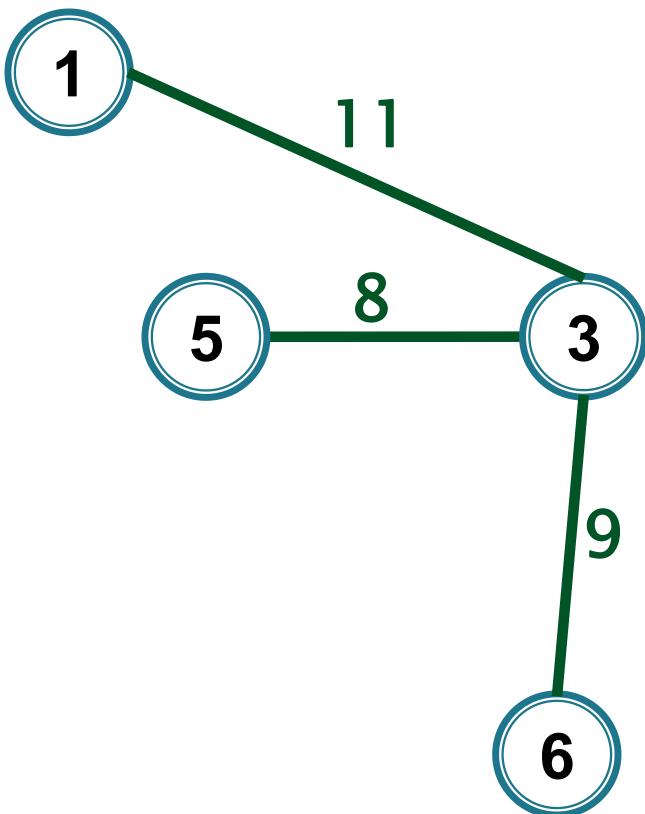
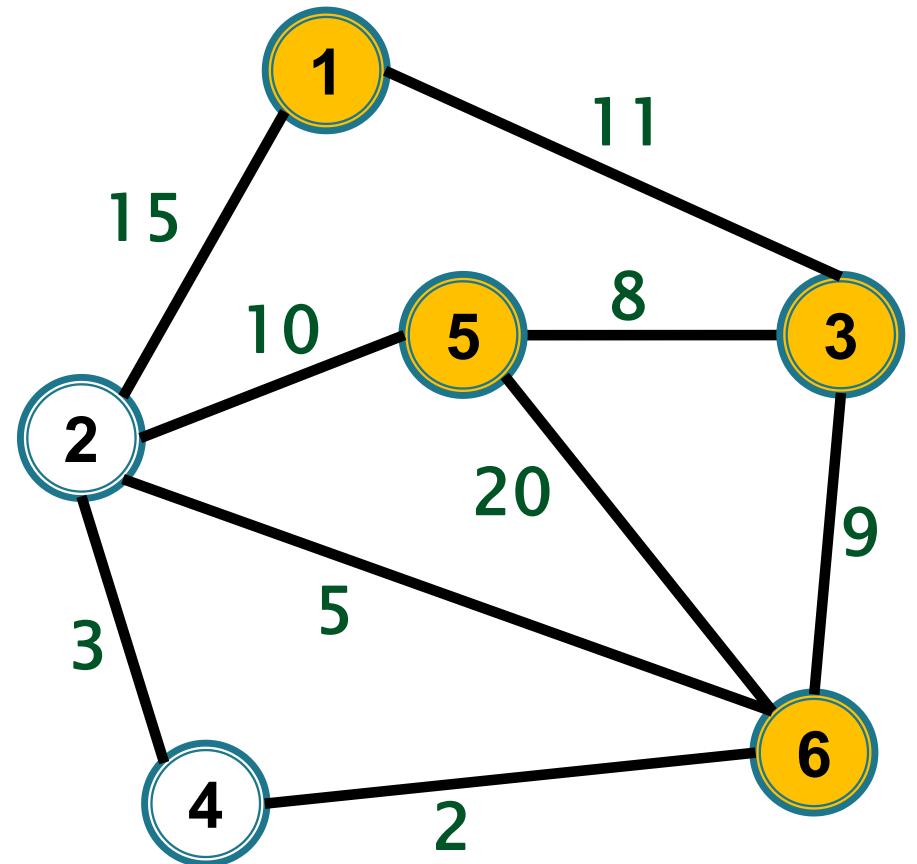

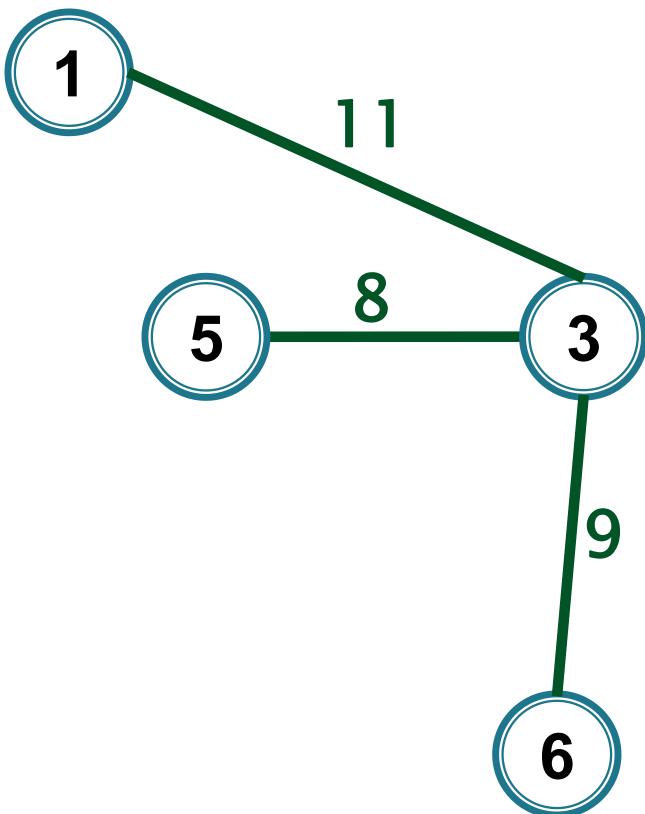
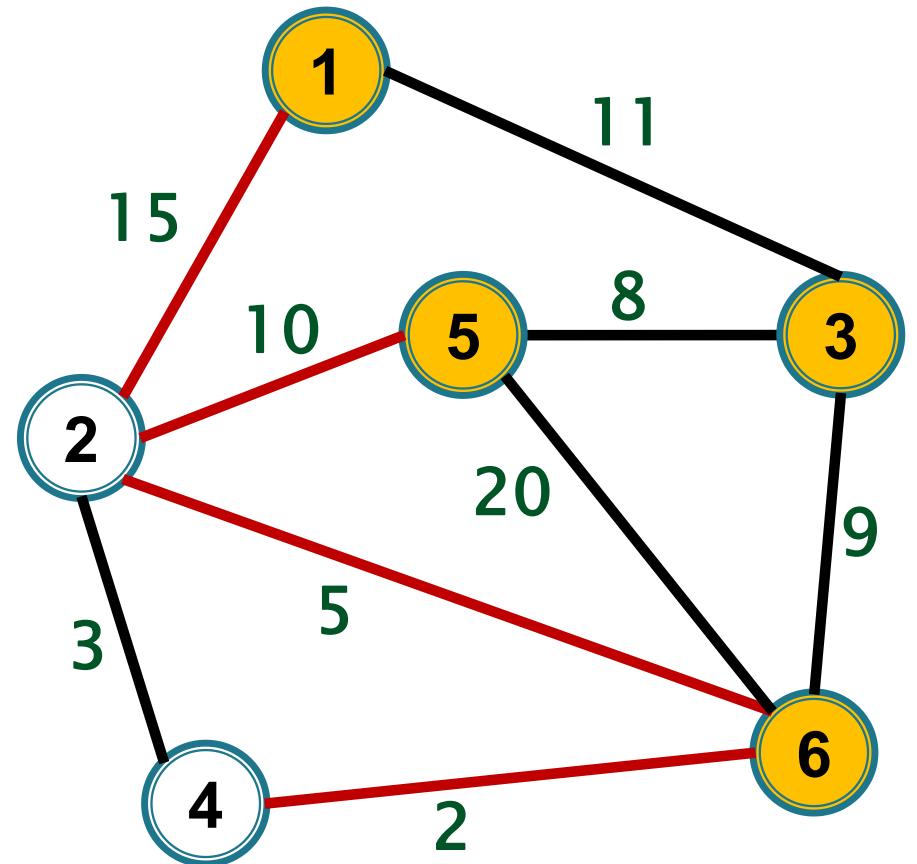

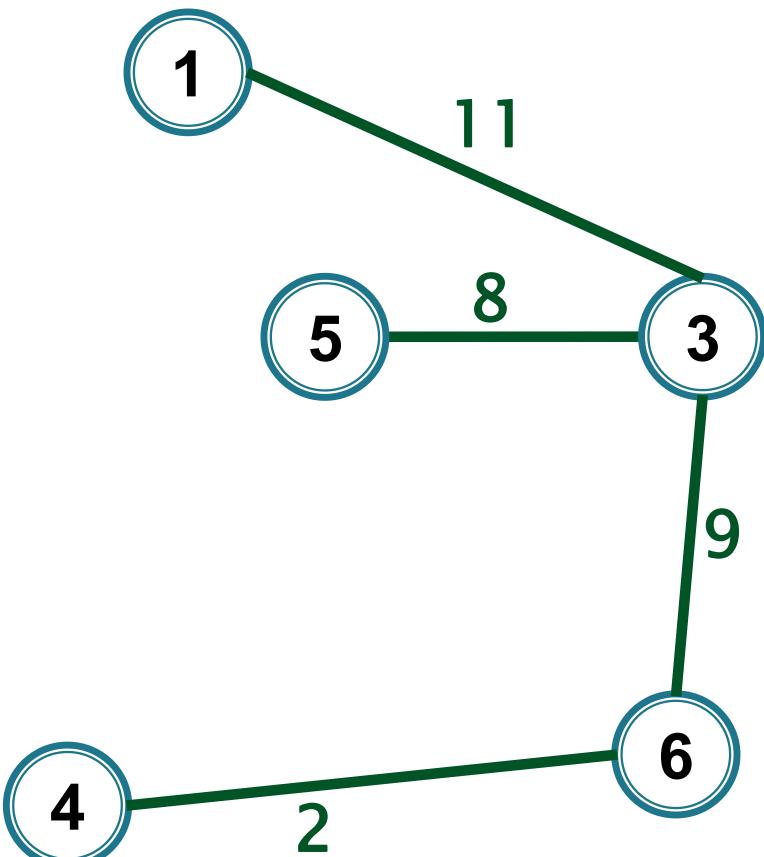
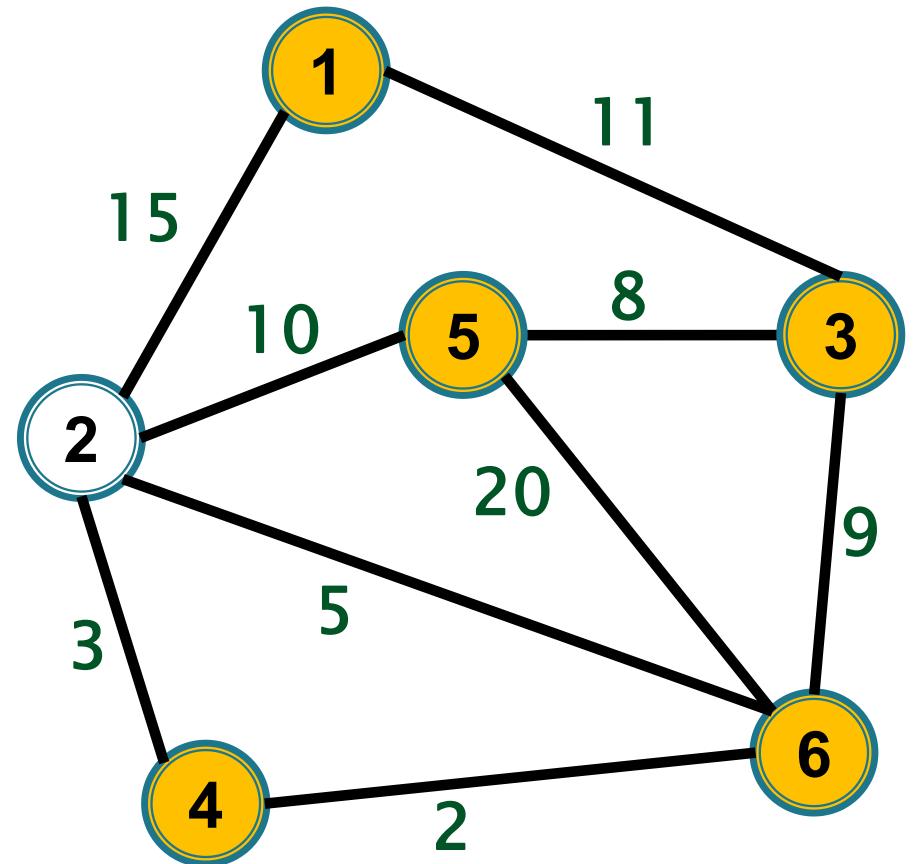

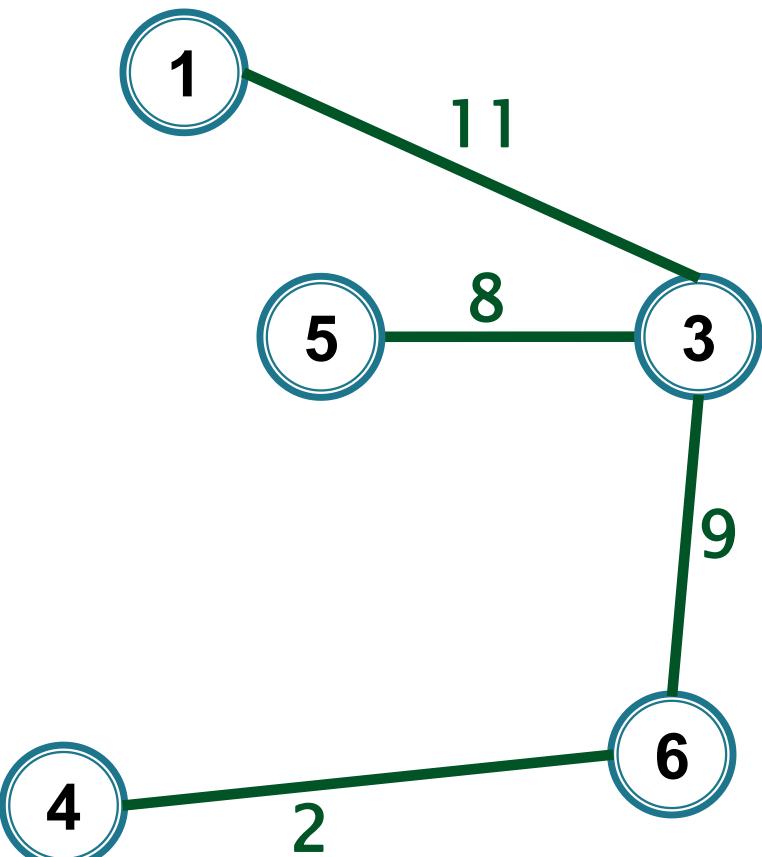
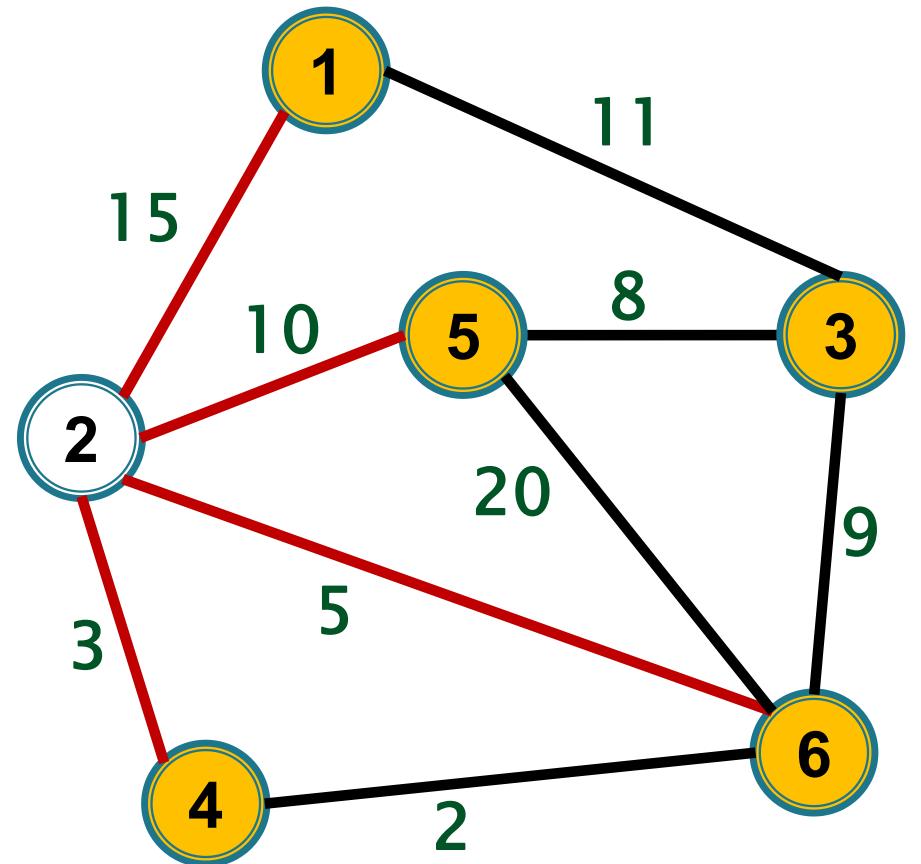

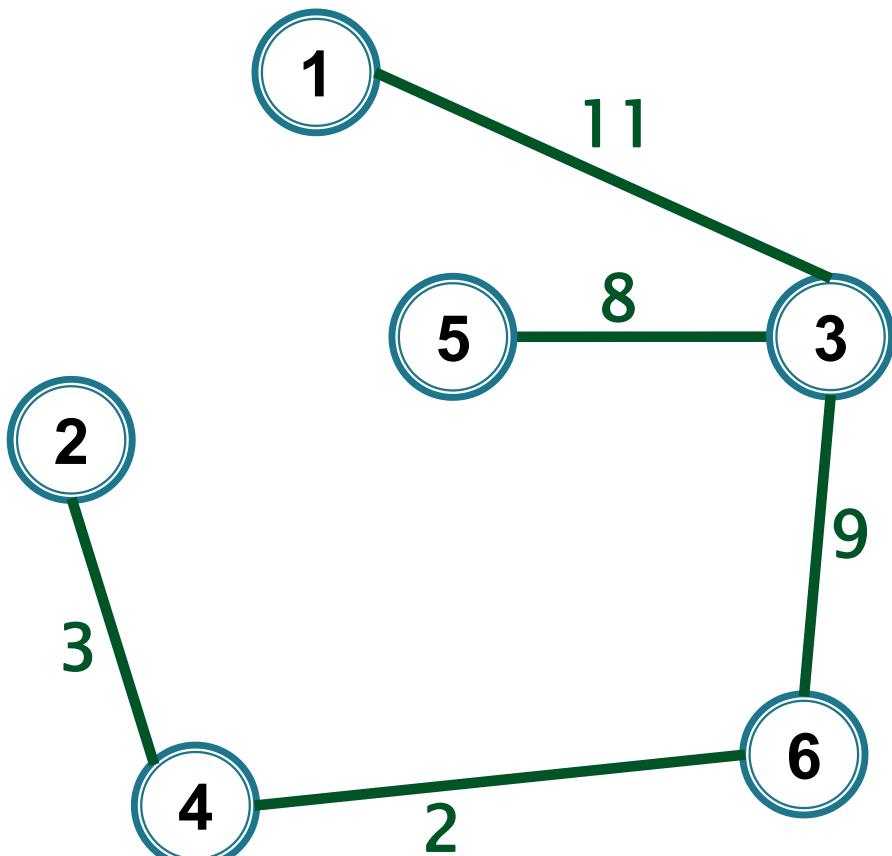
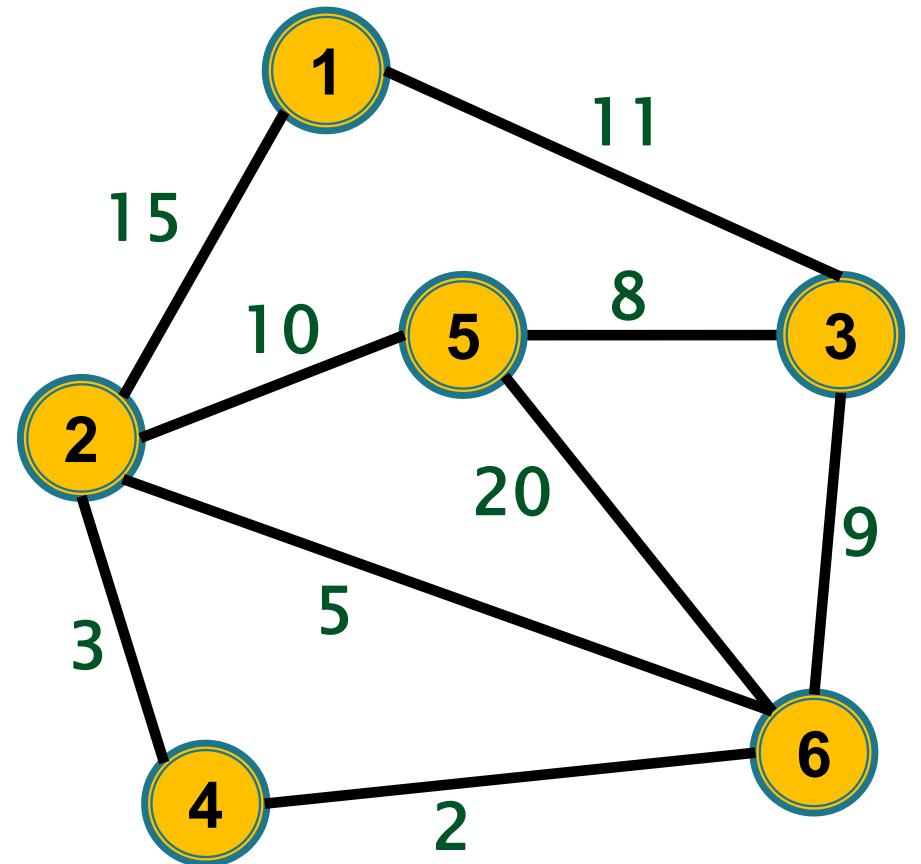

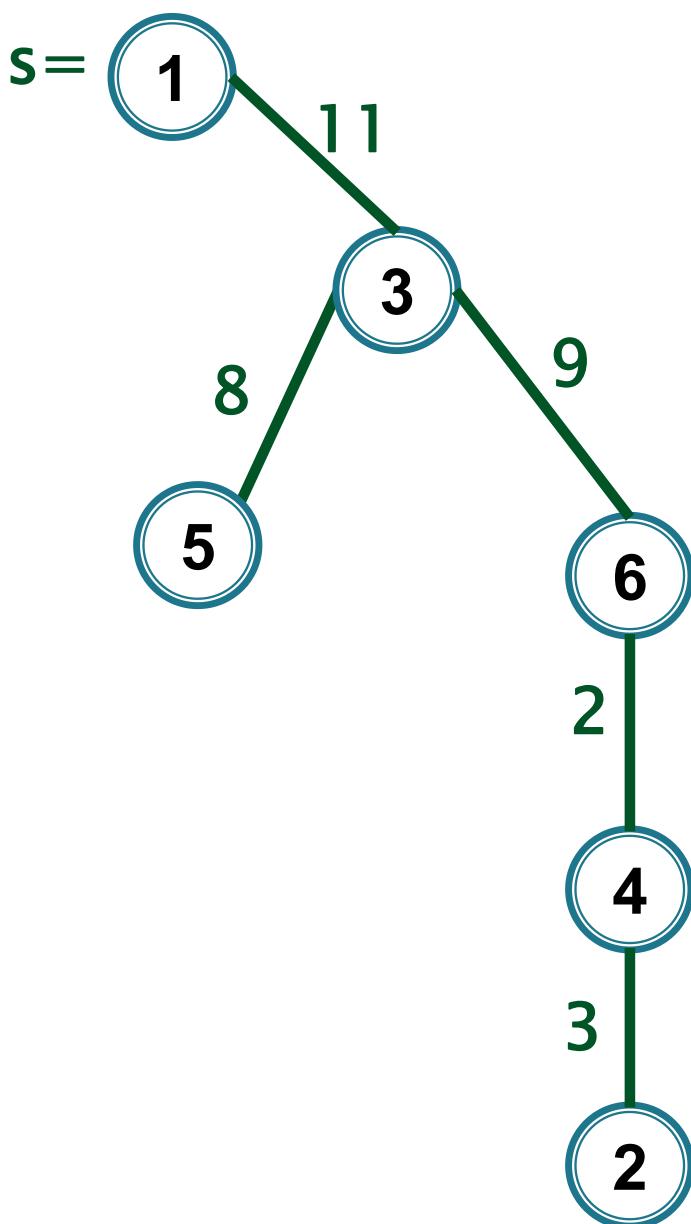
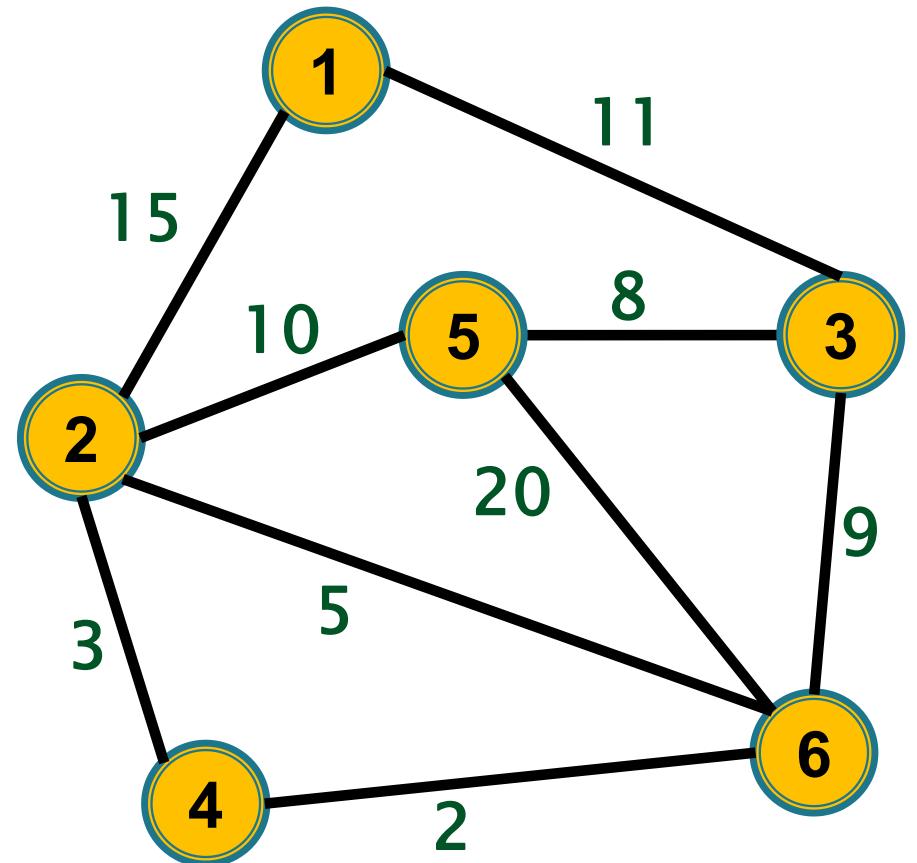

Implementare+Complexitate

Cum alegem *eficient* o muchie de cost minim cu o extremitate selectată (deja în arbore) și cealaltă nu?

Implementare+Complexitate

- ▶ La fiecare pas parcurgem toate muchiile și o alegem pe cea de cost minim cu o extremitate selectată și una neselectată

Implementare+Complexitate

- ▶ La fiecare pas parcurgem toate muchiile și o alegem pe cea de cost minim cu o extremitate selectată și una neselectată

$O(nm)$

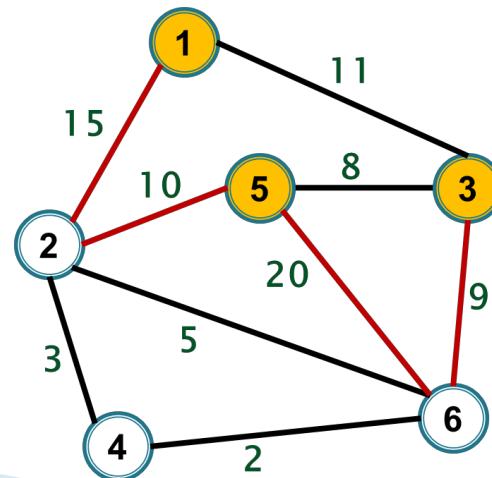
Implementare Prim

Cum evităm să comparăm de fiecare dată toate muchiile cu o extremitate în arbore și cealaltă nu.

Exemplu:

După ce vârfurile 1 și 5 au fost adăugate în arbore, muchiile (2,1) și (2,5) sunt comparate la fiecare pas, deși $w(2,1) > w(2,5)$, deci (2,1) nu va fi selectată niciodată

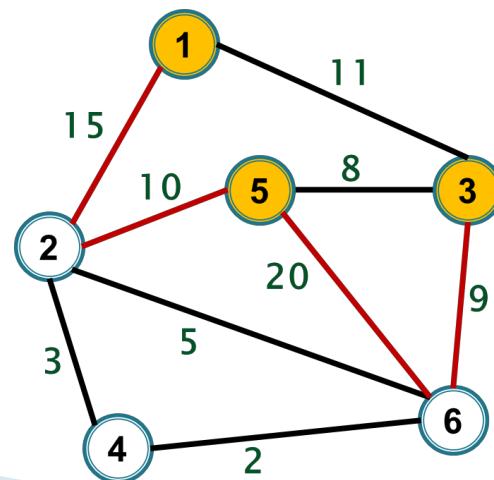

Implementare Prim

Cum evităm să comparam de fiecare dată toate muchiile cu o extremitate în arbore și cealaltă nu.

Pentru un vârf (neselectat) memorăm **doar muchia de cost minim** care îl unește cu un vârf din arbore (selectat)

pentru vârful 2 va fi
memorată la acest pas
muchia (2, 5)

Implementare+Complexitate

Variante $O(n^2)$ / $O(m \log n)$

- memorăm la fiecare pas pentru fiecare vârf muchia de cost minim care îl unește de un vârf care este deja în arbore

sau

- heap de muchii

(v. si laborator+seminar + alg. Dijkstra)

Detalii implementare

Algoritmul lui Prim

Implementare Prim

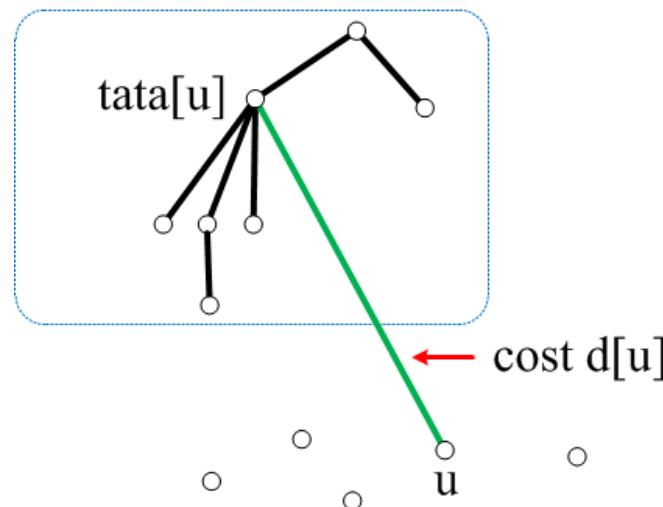
Asociem fiecărui vârf u următoarele informații (etichete) – pentru a reține **muchia de cost minim care îl unește de un vârf selectat deja în arbore**:

Implementare Prim

Asociem fiecărui vârf u următoarele informații (etichete) – pentru a reține **muchia de cost minim care îl unește de un vârf selectat deja în arbore**:

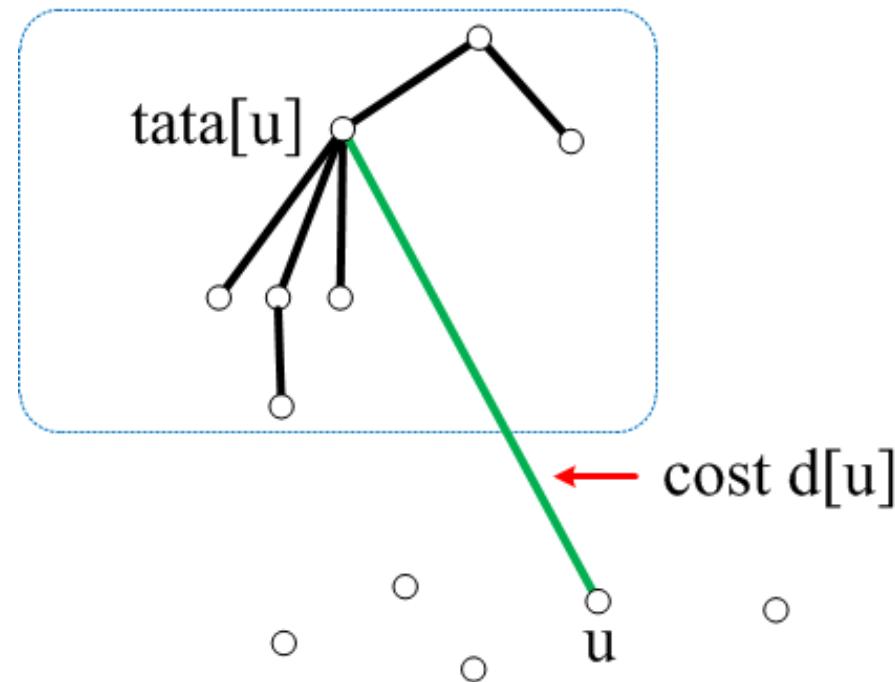
- ▶ $d[u]$ = costul minim al unei muchii de la u la un vârf selectat deja în arbore
- ▶ $tata[u]$ = acest vârf din arbore pentru care se realizează minimul

Implementare Prim

► Avem

- $(u, \text{tata}[u])$ este muchia de cost minim de la u la un vârf din arbore
- $d[u] = w(u, \text{tata}[u])$

Implementare Prim

Atunci algoritmul se modifică astfel:

- ▶ La un pas
  - se alege un vârf u cu eticheta d minimă care nu este încă în arbore și se adaugă la arbore muchia $(\text{tata}[u], u)$
    - aceasta este muchia de cost minim care unește un vârf neselectat de un vârf din arbore

Implementare Prim

Atunci algoritmul se modifică astfel:

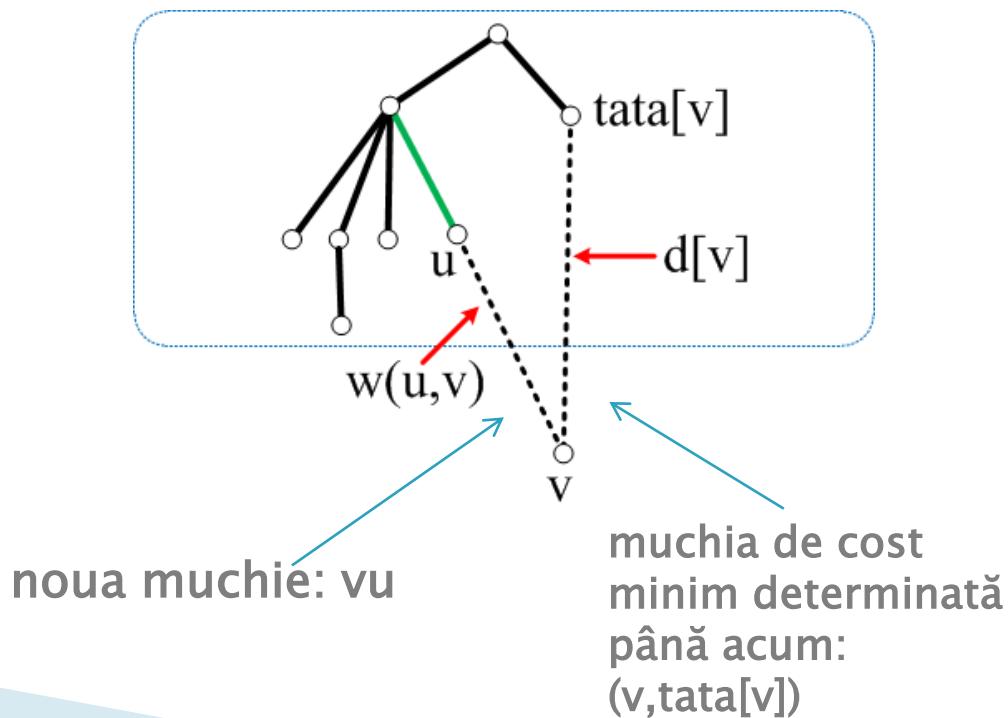
► La un pas

- se alege un vârf u cu eticheta d minimă care nu este încă în arbore și se adaugă la arbore muchia $(\text{tata}[u], u)$
- se actualizează etichetele vârfurilor $v \notin V(T)$ vecine cu u astfel:

dacă $w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = w(u, v)$

$\text{tata}[v] = u$

Implementare Prim

- ▶ Muchiile arborelui vor fi în final
 $(u, \text{tata}[u]), u \neq s$

Prim

Notăm $Q = V(G) - V(T)$ = multimea vîrfurilor neselectate încă în arbore

► Prim

- s- vârful de start
- initializează Q cu V
- pentru fiecare $u \in V$ executa
 $d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$
- $d[s] = 0$

► Prim

- s- vârful de start
- initializează Q cu V
- pentru fiecare $u \in V$ executa
  - $d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$
  - $d[s] = 0$
- cat timp $Q \neq \emptyset$ executa // pentru $i = 1, n$ (suficient $n-1$)

► Prim

- s - vârful de start
- initializează Q cu V
- pentru fiecare $u \in V$ executa
  - $d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$
  - $d[s] = 0$
- cat timp $Q \neq \emptyset$ executa
  - extrage un vârf $u \in Q$ cu eticheta $d[u]$ minimă

▶ Prim

- s - vârful de start
- initializează Q cu V
- pentru fiecare $u \in V$ execută
 $d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$
 $d[s] = 0$
- cat timp $Q \neq \emptyset$ execută
  extrage un vârf $u \in Q$ cu eticheta $d[u]$ minimă
  pentru fiecare $uv \in E$ execută

▶ Prim

- s - vârful de start
- initializează Q cu V
- pentru fiecare $u \in V$ execută
  - $d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$
  - $d[s] = 0$
- cat timp $Q \neq \emptyset$ execută
  - extrage un vârf $u \in Q$ cu eticheta $d[u]$ minimă
  - pentru fiecare $uv \in E$ execută
    - dacă $v \in Q$ și $w(u, v) < d[v]$ atunci
      - $d[v] = w(u, v)$
      - $tata[v] = u$

▶ Prim

- s – vârful de start
- initializează Q cu V
- pentru fiecare $u \in V$ executa
  - $d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$
  - $d[s] = 0$
- cat timp $Q \neq \emptyset$ executa
  - extrage un vârf $u \in Q$ cu eticheta $d[u]$ minimă
  - pentru fiecare $uv \in E$ executa
    - daca $v \in Q$ si $w(u, v) < d[v]$ atunci
      - $d[v] = w(u, v)$
      - $tata[v] = u$
- scrie $(u, tata[u])$, pentru $u \neq s$

Prim

Complexitate

- ▶ Inițializări →
- ▶ $n * \text{extragere vârf minim}$ →
- ▶ actualizare etichete vecini →

Prim

Cum putem memora Q pentru a determina eficient vârful $u \in Q$ cu eticheta minimă?

Prim

Cum putem memora Q pentru a determina eficient vârful $u \in Q$ cu eticheta minimă?

- vector?
- heap?

Prim

Varianta 1 – Folosim vector de vizitat

$Q[u] = 1$, dacă $u \notin Q$

0, altfel

Prim

Complexitate

Varianță 1 - cu vector de vizitat

- ▶ Inițializări →
  - ▶ $n *$ extragere vârf minim →
  - ▶ actualizare etichete vecini →
-

Prim

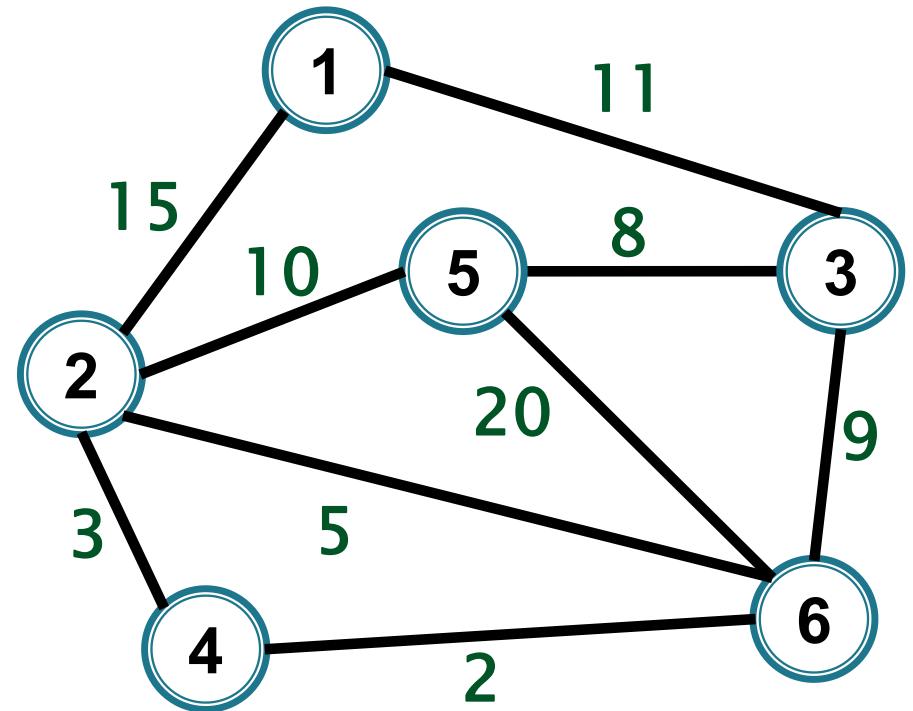
Complexitate

Varianta 1 – cu vector de vizitat

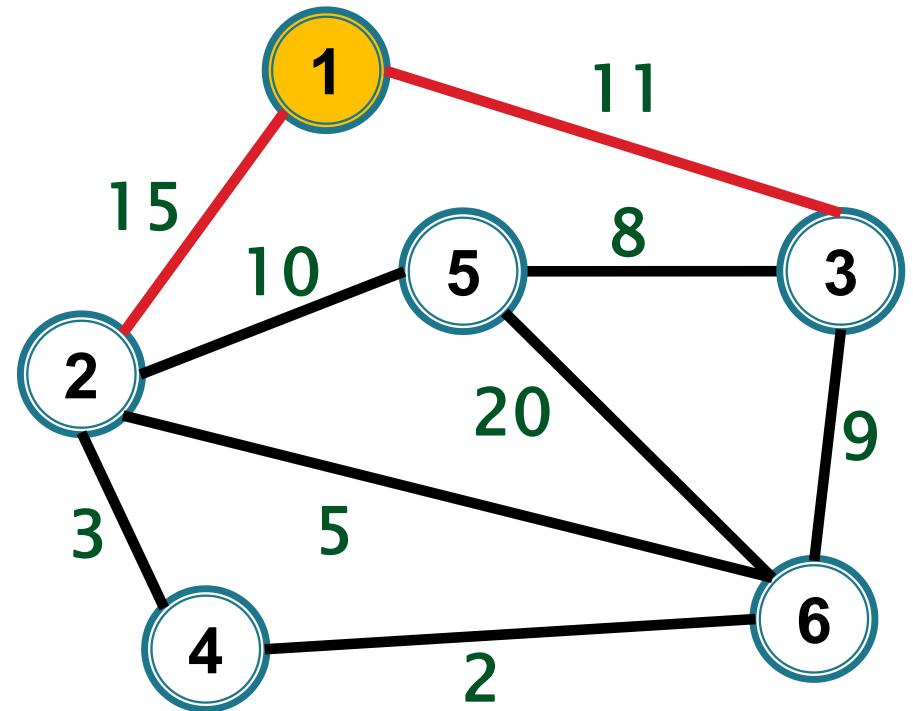
- ▶ Inițializări $\rightarrow O(n)$
  - ▶ $n * \text{extragere vârf minim}$ $\rightarrow O(n^2)$
  - ▶ actualizare etichete vecini $\rightarrow O(m)$

$O(n^2)$

$d/tata = [0/0,$ $1/\infty,$ $2/\infty,$ $3/\infty,$ $4/\infty,$ $5/\infty,$ $6/\infty]$

d/tata

1
[0/0,

2
 $\infty/0$,

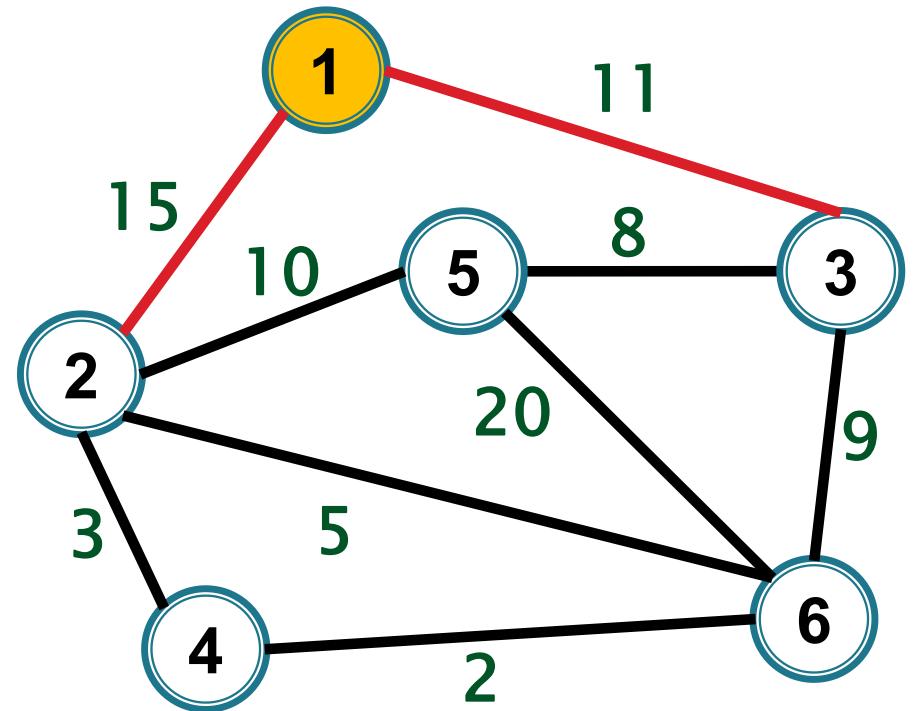
3
 $\infty/0$,

4
 $\infty/0$,

5
 $\infty/0$,

6
 $\infty/0$]

Sel. 1:

d/tata

$[\frac{1}{0/0},$

$\frac{2}{\infty/0},$

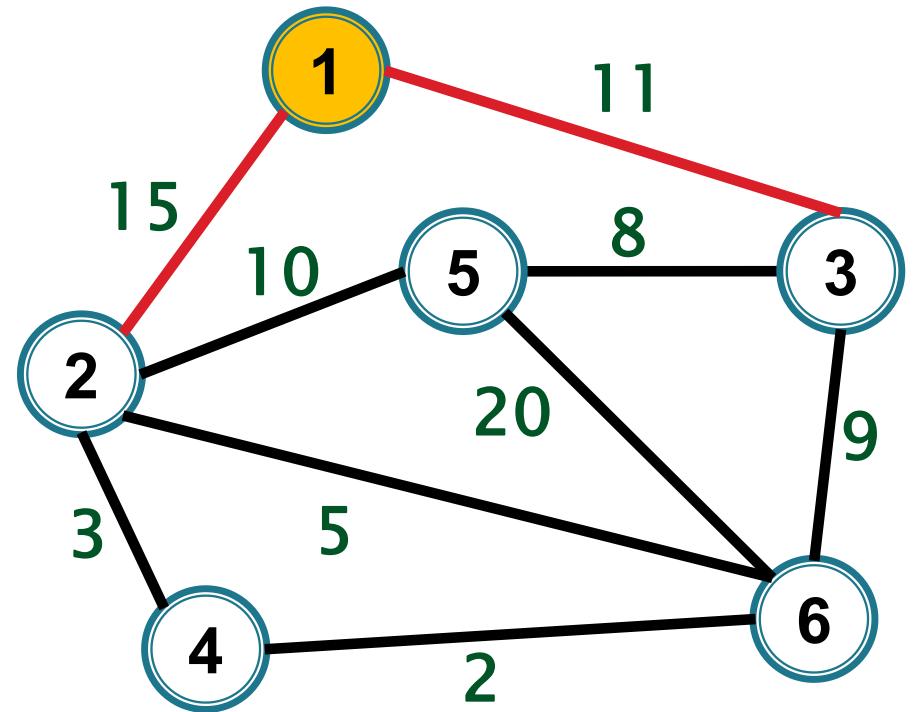
$\frac{3}{\infty/0},$

$\frac{4}{\infty/0},$

$\frac{5}{\infty/0},$

$\frac{6}{\infty/0}]$

Sel. 1: viz [1] = 1 (vom reprezenta prin -)

d/tata

1
[0/0,

2
 $\infty/0$,

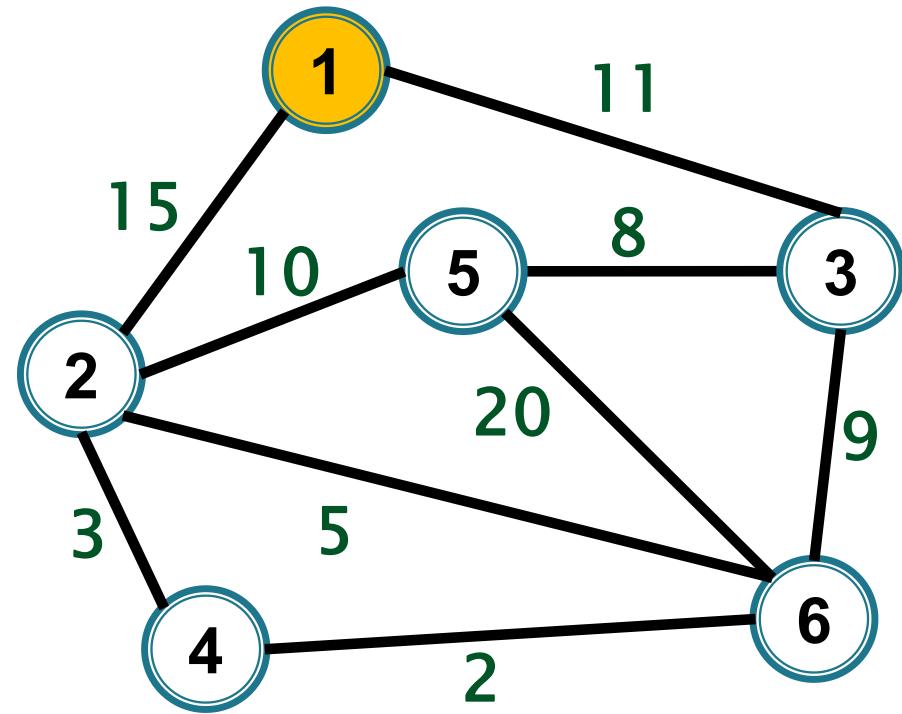
3
 $\infty/0$,

4
 $\infty/0$,

5
 $\infty/0$,

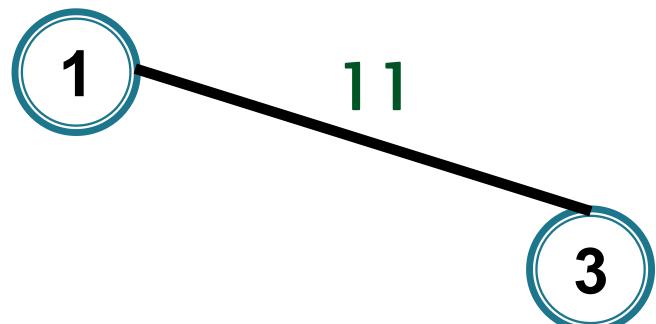
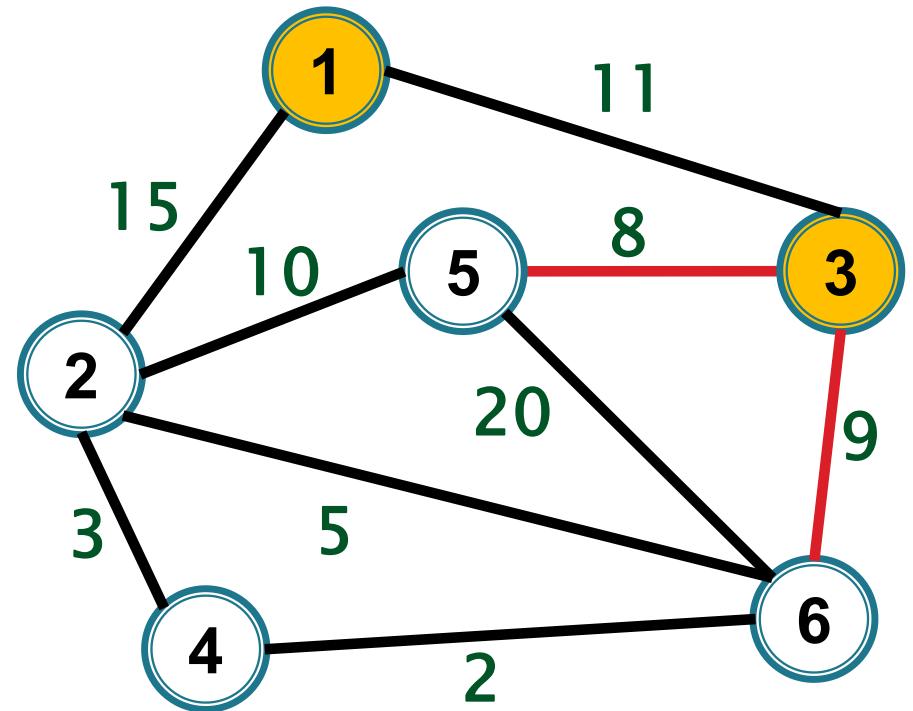
6
 $\infty/0$]

Sel. 1: actualizăm etichetele vecinilor

d/tata	[0/0,	2	3	4	5	6
Sel. 1:	[- ,	15/1,	11/1,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]

Pentru vârful 2 este memorată muchia (2,1) de cost 15, mai exact costul muchiei în $d[2]$ și cealaltă extremitate în $tata[2]$

d/tata

[$\frac{1}{0/0}$,

$\infty/0$,

$\infty/0$,

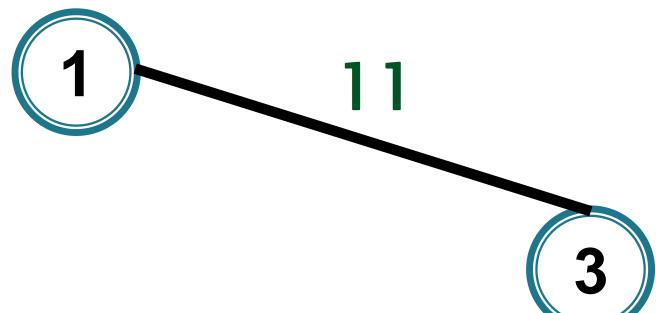
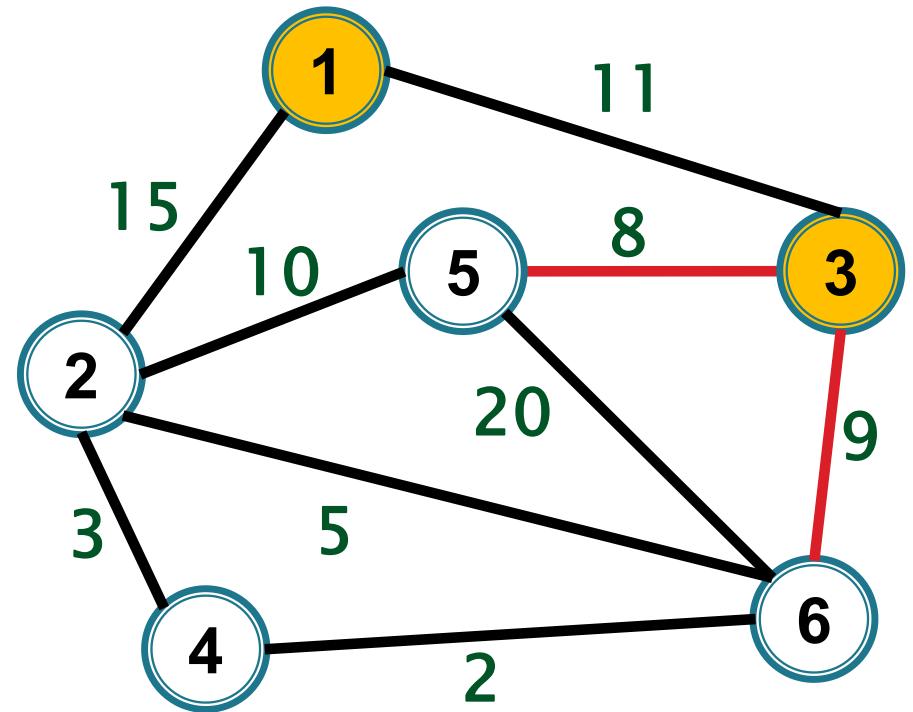
$\infty/0$,

$\infty/0$,

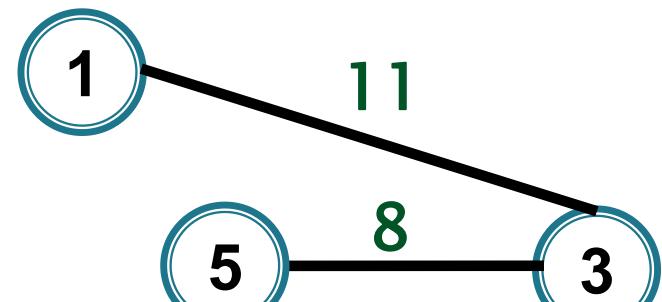
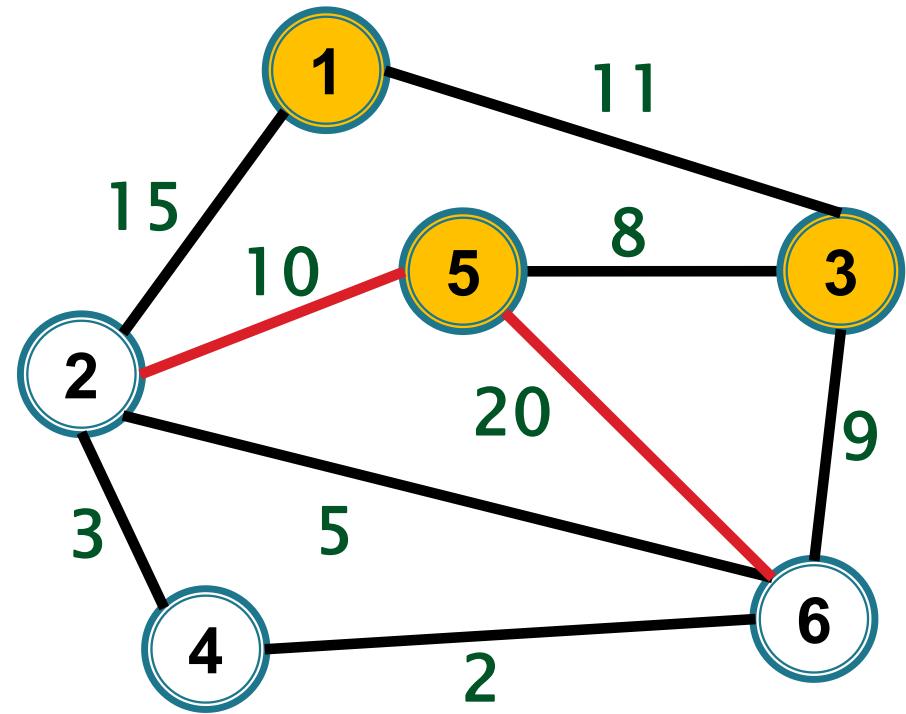
$\infty/0$]

Sel. 1: [- , $15/1$, $\frac{11}{1}$,

Sel. 3:

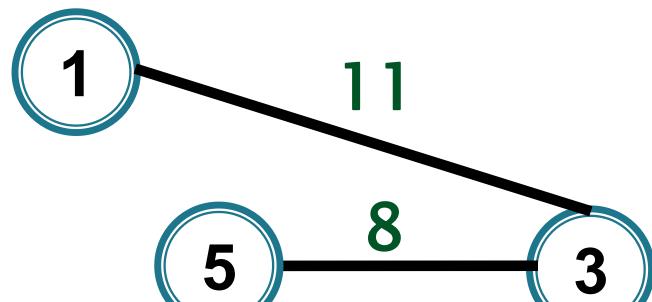
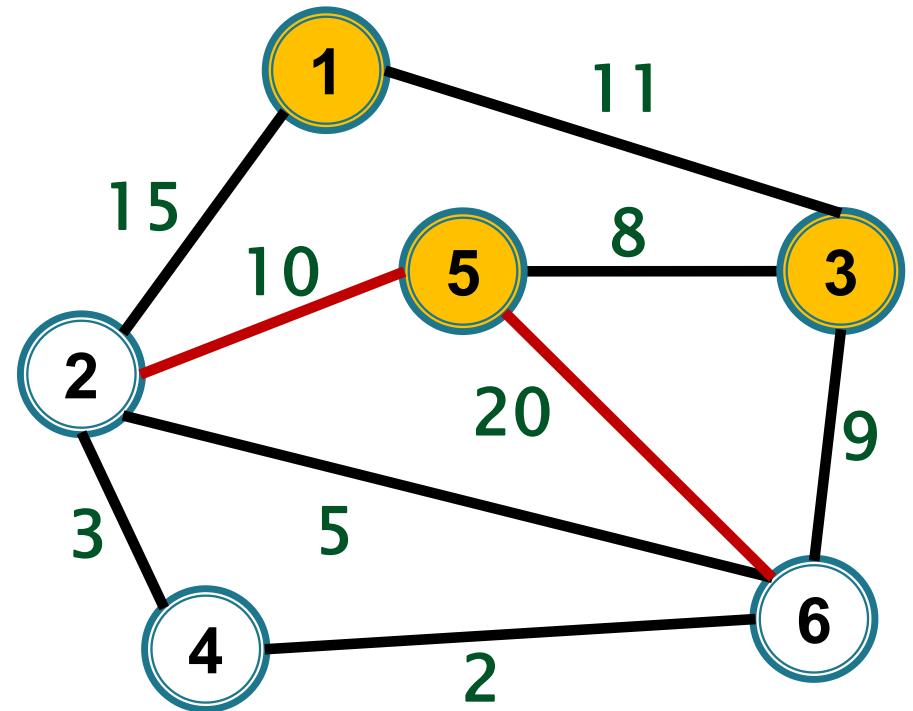
d/tata	[$\frac{1}{0/0}$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
Sel. 1:	[-, $\frac{15}{1}$, $\frac{11}{1}$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
Sel. 3:	[-, $\frac{15}{1}$, -, $\infty/0$, $\frac{8}{3}$, $\frac{9}{3}$]

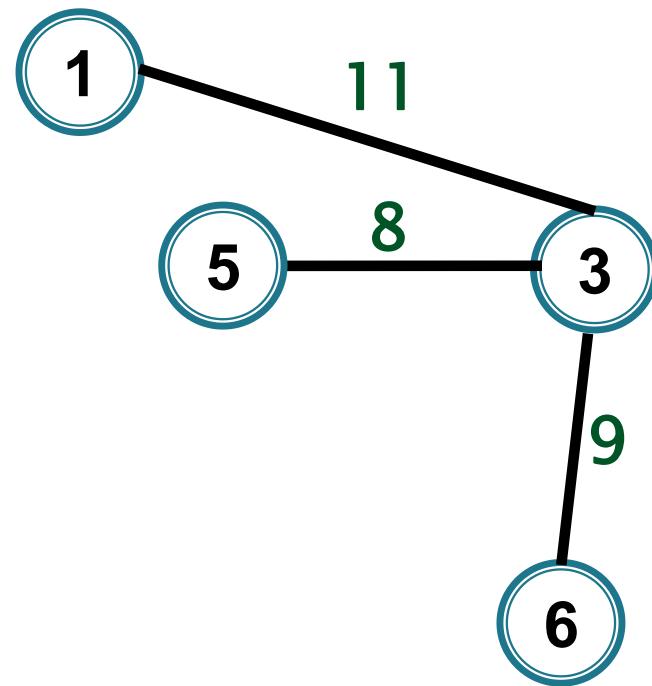
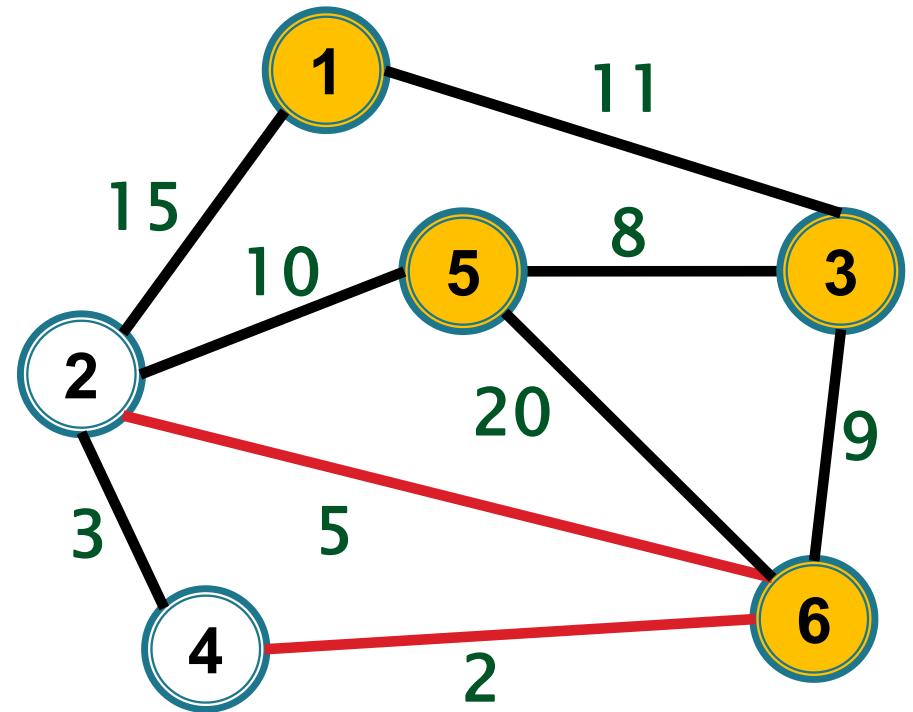
d/tata	[$0/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
Sel. 1:	[$-$, $15/1$, $11/1$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
Sel. 3:	[$-$, $15/1$, $-$, $\infty/0$, $8/3$, $9/3$]
Sel. 5:	

$d[2] = \min\{d[2], w(2,5)\}$

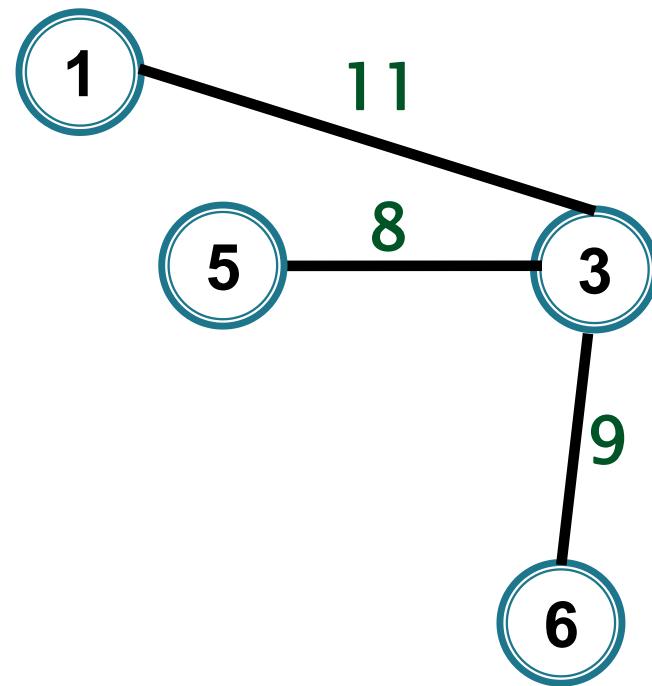
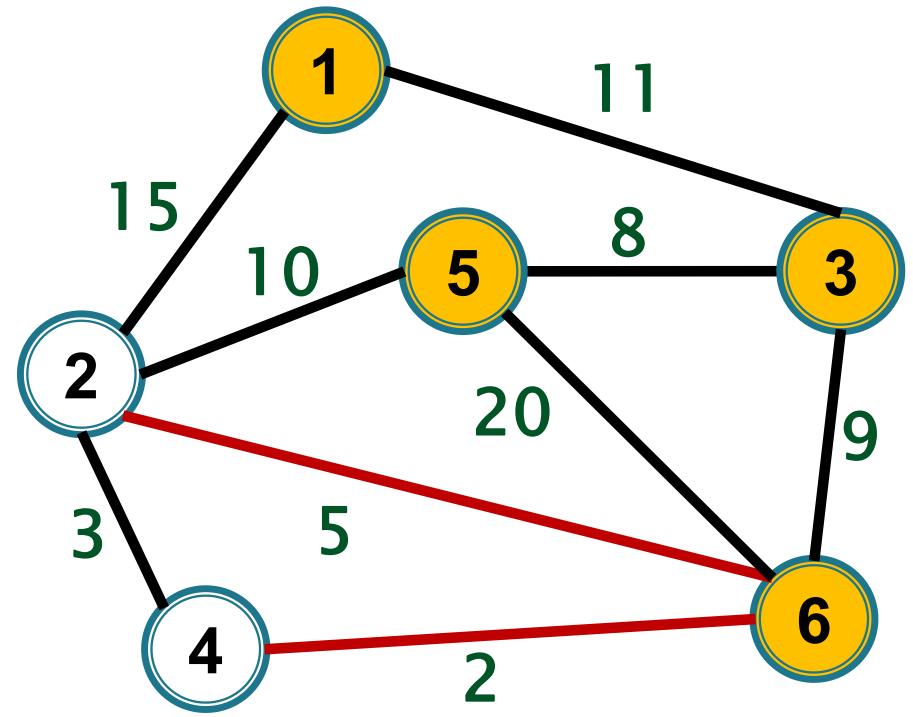
$d[6] = \min\{d[6], w(6,5)\}$

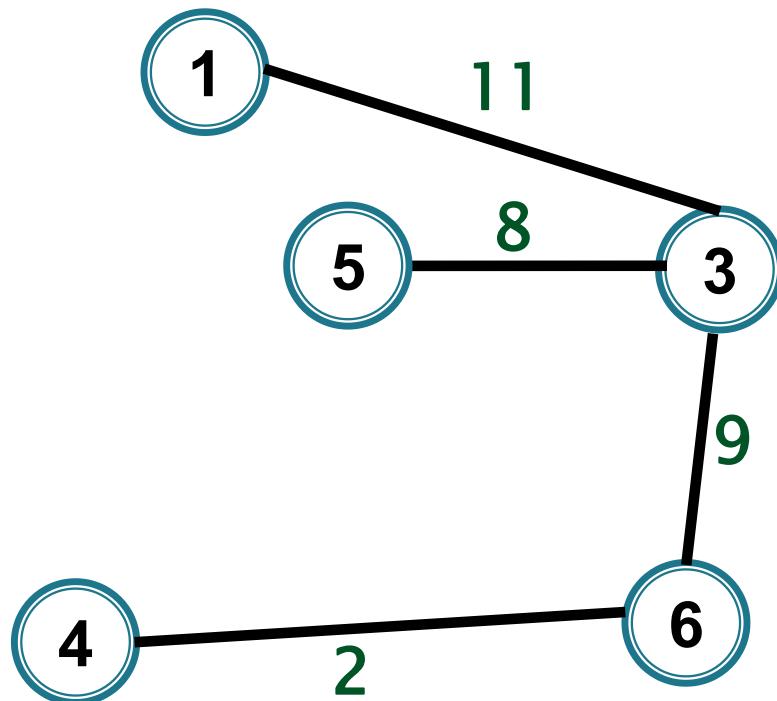
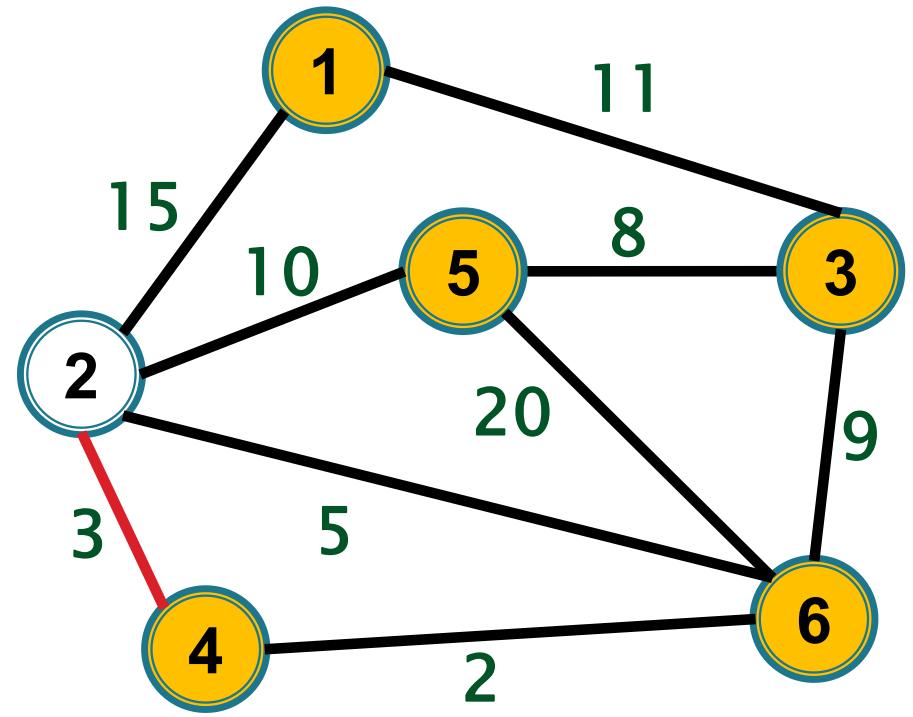
d/tata	[1 0/0 ,	2 $\infty/0$,	3 $\infty/0$,	4 $\infty/0$,	5 $\infty/0$,	6 $\infty/0$]
Sel. 1:	[- , 15/1 ,	11/1 ,	- ,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
Sel. 3:	[- , 15/1 ,	- ,	$\infty/0$,	8/3 ,	9/3]	
Sel. 5:	[- , 10/5 ,	- ,	$\infty/0$,	- ,	9/3]	

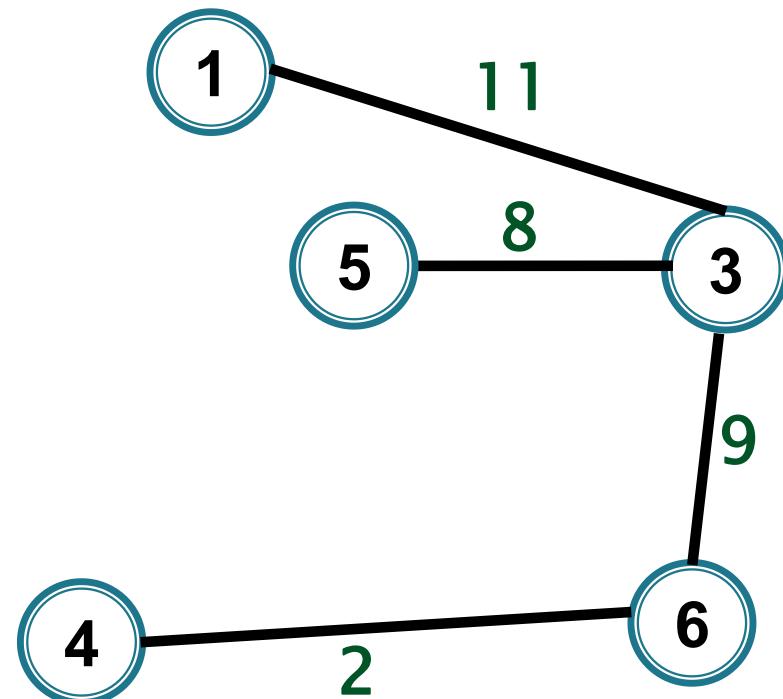
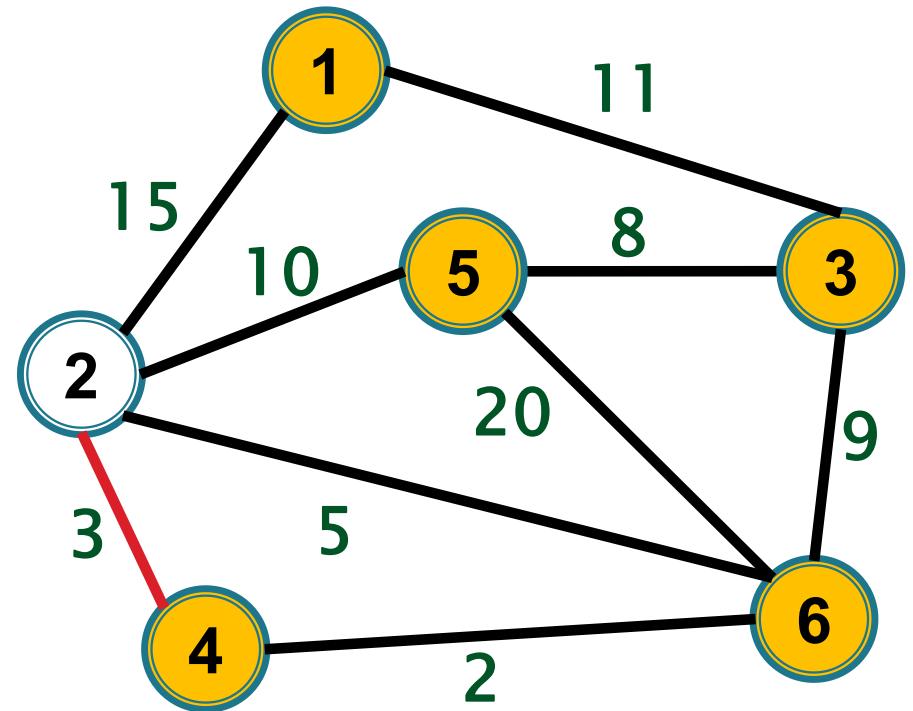
d/tata	[$\frac{1}{0/0}$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
Sel. 1:	[-, $\frac{15}{1}$, $\frac{11}{1}$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
Sel. 3:	[-, $\frac{15}{1}$, -, $\infty/0$, $\frac{8}{3}$, $\frac{9}{3}$]
Sel. 5:	[-, $\frac{10}{5}$, -, $\infty/0$, -, $\frac{9}{3}$]
Sel. 6:	

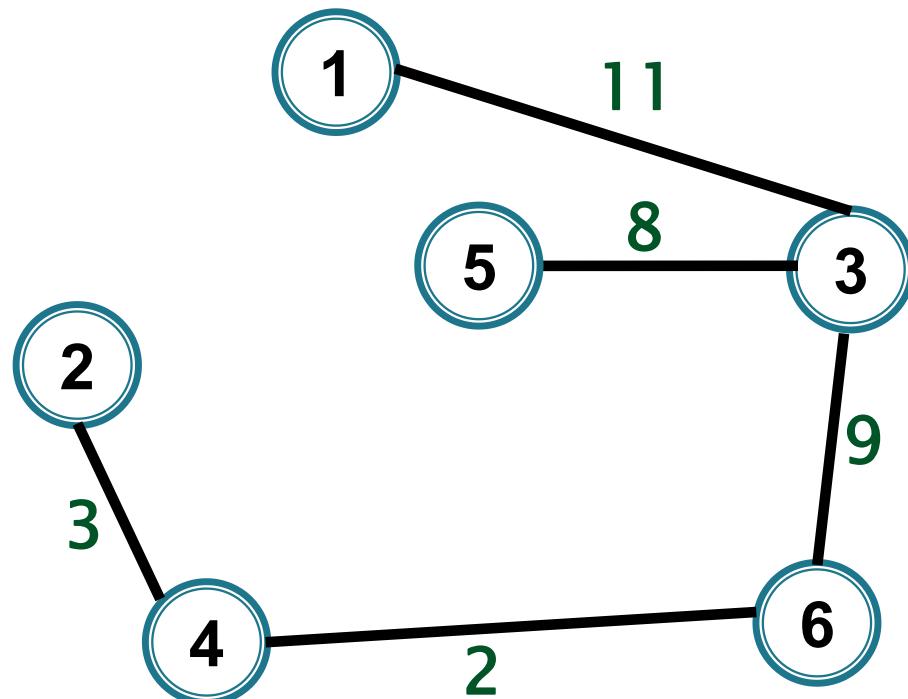
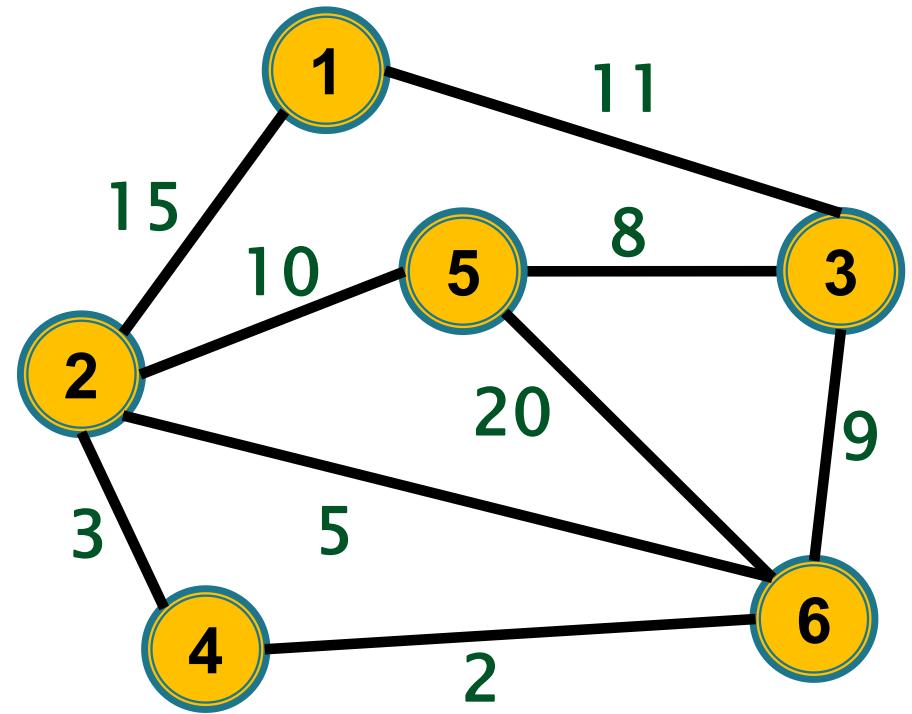
d/tata	[$\frac{1}{0/0}$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
Sel. 1:	[-, $15/1$, $11/1$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
Sel. 3:	[-, $15/1$, -, $\infty/0$, $8/3$, $9/3$]
Sel. 5:	[-, $10/5$, -, $\infty/0$, -, $9/3$]
Sel. 6:	[-, $5/6$, -, $2/6$, -, -]

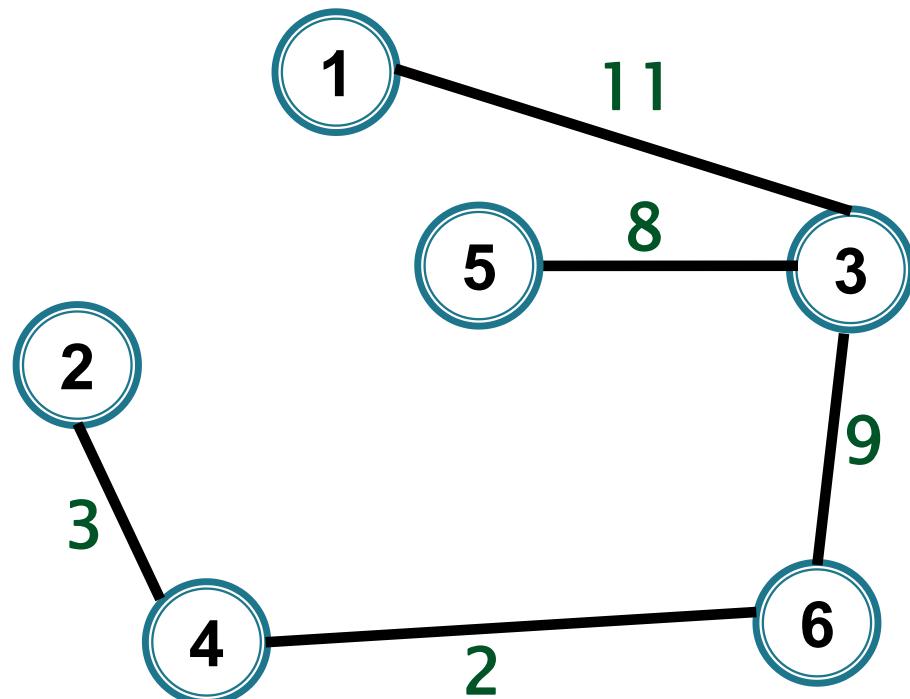
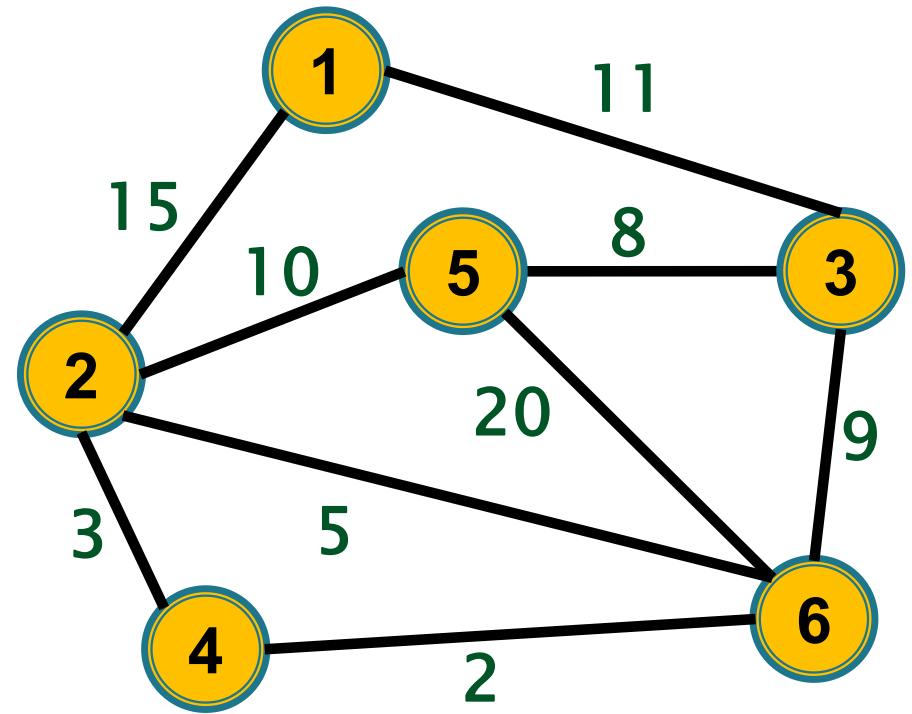
d/tata	[$\frac{1}{0/0}$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
Sel. 1:	[-, $15/1$, $11/1$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
Sel. 3:	[-, $15/1$, -, $\infty/0$, $8/3$, $9/3$]
Sel. 5:	[-, $10/5$, -, $\infty/0$, -, $9/3$]
Sel. 6:	[-, $5/6$, -, $2/6$, -, -]
Sel. 4:	

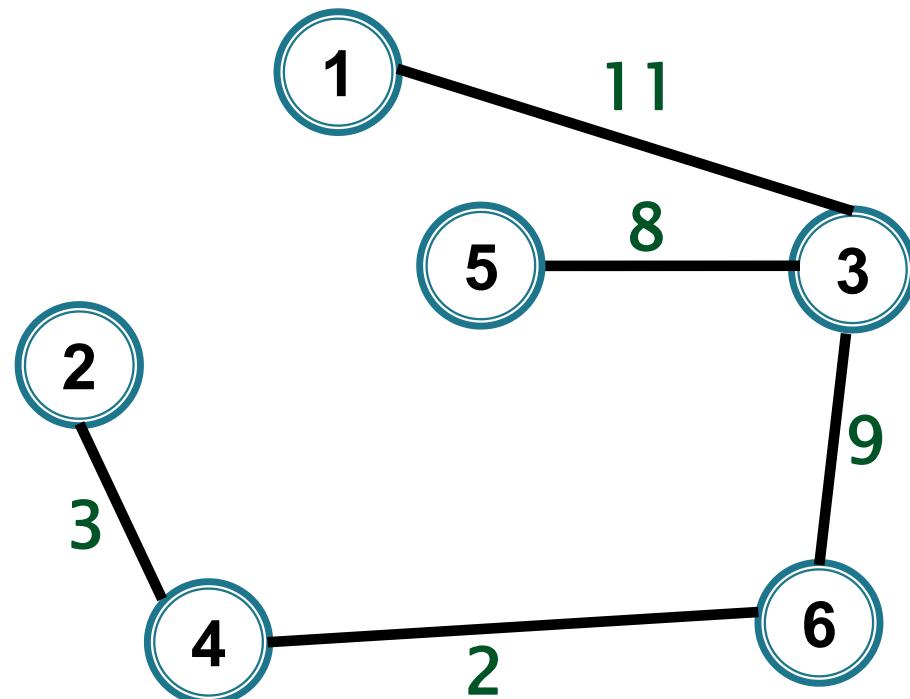
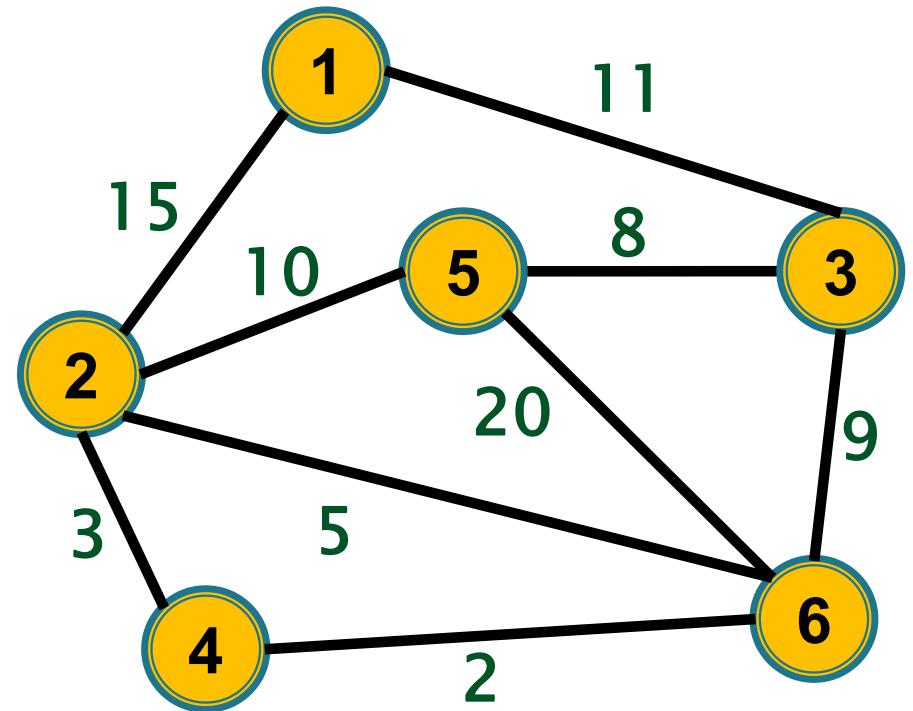
d/tata	$\frac{1}{0/0}$	$\frac{2}{\infty/0}$	$\frac{3}{\infty/0}$	$\frac{4}{\infty/0}$	$\frac{5}{\infty/0}$	$\frac{6}{\infty/0}$
Sel. 1:	[- , $15/1$, $11/1$]					
Sel. 3:	[- , $15/1$, - , $\infty/0$, $8/3$]					
Sel. 5:	[- , $10/5$, - , $\infty/0$, - , $9/3$]					
Sel. 6:	[- , $5/6$, - , $2/6$, - , -]					
Sel. 4:	[- , $3/4$, - , - , - , -]					

d/tata	1	2	3	4	5	6
Sel. 1:	[- , 0/0 ,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
Sel. 3:	[- , 15/1,	11/1 ,	- ,	$\infty/0$,	8/3 ,	9/3]
Sel. 5:	[- , 10/5 ,	- ,	$\infty/0$,	- ,	- ,	9/3]
Sel. 6:	[- , 5/6 ,	- ,	2/6 ,	- ,	- ,	-]
Sel. 4:	[- , 3/4 ,	- ,	- ,	- ,	- ,	-]
Sel. 2:						

d/tata	$[\textcolor{red}{0/0}, \infty/0, \infty/0, \infty/0, \infty/0, \infty/0]$
Sel. 1:	$[-, 15/1, \textcolor{red}{11/1}, \infty/0, \infty/0, \infty/0]$
Sel. 3:	$[-, 15/1, -, \infty/0, \textcolor{red}{8/3}, 9/3]$
Sel. 5:	$[-, 10/5, -, \infty/0, -, \textcolor{red}{9/3}]$
Sel. 6:	$[-, 5/6, -, \textcolor{red}{2/6}, -, -]$
Sel. 4:	$[-, \textcolor{red}{3/4}, -, -, -, -]$
Sel. 2:	$[-, -, -, -, -, -]$

d/tata
FINAL

1	2	3	4	5	6
$0/0$	$3/4$	$11/1$	$2/6$	$8/3$	$9/3$

Vectorul tata $\Rightarrow$ muchiile arborelui $(u, \text{tata}[u])$, $u \neq s$

Prim

Varianta 2 – memorarea vârfurilor din într-un min-heap Q (min-ansamblu)

- ▶ Inițializare Q →
  - ▶ n * extragere vârf minim →
  - ▶ actualizare etichete vecini →
-

$\text{Prim}(G, w, s)$

pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

initializeaza Q cu V

cat timp $Q \neq \emptyset$ executa

$u = \text{extrage vârf cu eticheta } d \text{ minimă din } Q$

pentru fiecare v adiacent cu u executa

daca $v \in Q$ si $w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = w(u, v)$

$tata[v] = u$

???

scrise $(u, tata[u])$, pentru $u \neq s$

Prim(G, w, s)

pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

initializeaza Q cu V

cat timp $Q \neq \emptyset$ executa

$u =$ extrage varf cu eticheta d minimă din Q

pentru fiecare v adiacent cu u executa

daca $v \in Q$ si $w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = w(u, v)$

$tata[v] = u$

//actualizeaza Q - pentru Q heap

scrise $(u, tata[u])$, pentru $u \neq s$

Prim

Varianta 2 – memorarea vârfurilor din într-un min-heap Q (min-ansamblu)

- ▶ Inițializare Q $\rightarrow O(n)$
  - ▶ $n *$ extragere vârf minim $\rightarrow O(n \log n)$
  - ▶ actualizare etichete vecini $\rightarrow O(m \log n)$
-
- $O(m \log n)$

Prim

Observație – Dacă graful este complet (spre exemplu dacă toate punctele se pot conecta și distanța dintre puncte este distanța euclidiană) $m = n(n-1)/2$ este de ordin n^2

$\Rightarrow O(n^2)$ mai eficient

Algoritmi bazați pe eliminare de muchii

Temă – Care dintre următorii algoritmi determină corect un arbore parțial de cost minim (justificați)? Pentru fiecare algoritm corect precizați ce complexitate are.

1. $T \leftarrow G$

cât timp T conține cicluri execută

alege e o muchie de cost maxim care este
conținută într-un ciclu din T

$T \leftarrow T - e$

2. $T \leftarrow G$

cât timp T conține cicluri execută

alege C un ciclu oarecare din T și fie e
muchia de cost maxim din C

$T \leftarrow T - e$

Corectitudine

Corectitudine Kruskal + Prim

- ▶ Cei doi algoritmi determină corect un apcm?
Chiar dacă muchiile au și costuri negative?
- ▶ Costul arborelui obținut de algoritmul lui Prim nu depinde de vârful de start ?

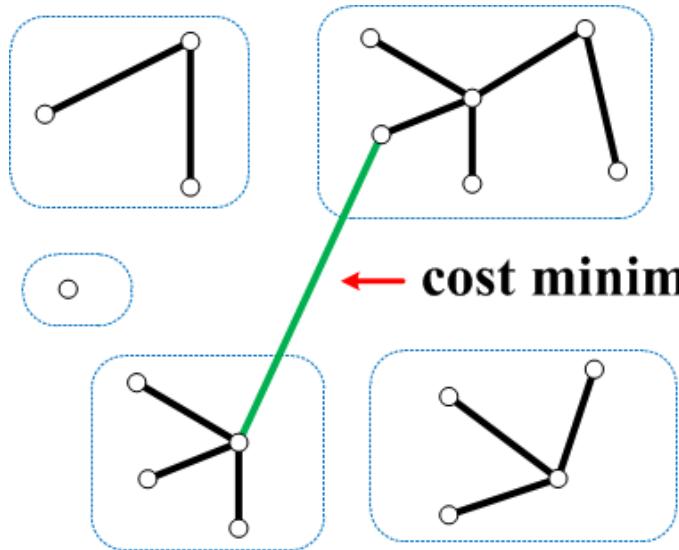
Corectitudine Kruskal + Prim

- ▶ Fie $A \subseteq E$ o mulțime de muchii
- ▶ Notăm $A \subseteq apcm \Leftrightarrow \exists T$ un apcm astfel încât $A \subseteq E(T)$

► Amintim

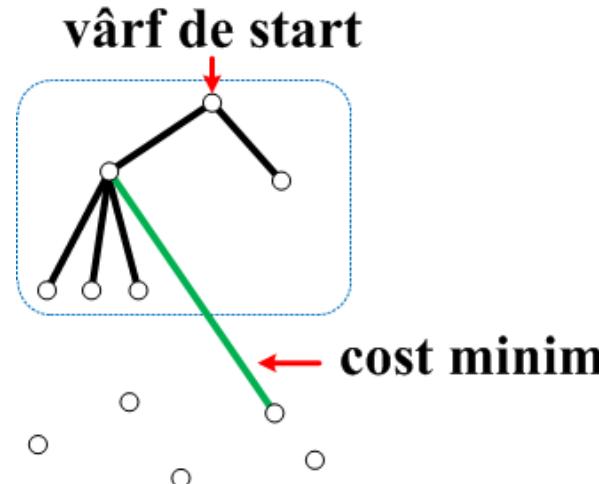
Kruskal

- Inițial $T = (V; \emptyset)$
- pentru $i = 1, n-1$
  - alege o muchie uv cu **cost minim** a.î. u, v sunt în **componente conexe** diferite
  - $E(T) = E(T) \cup uv$

Prim

- s - vârful de start
- Inițial $T = (\{s\}; \emptyset)$
- pentru $i = 1, n-1$
  - alege o muchie uv cu **cost minim** a.î. $u \in V(T)$ și $v \notin V(T)$
  - $V(T) = V(T) \cup \{v\}$
  - $E(T) = E(T) \cup uv$

Corectitudine Kruskal + Prim

Atât algoritmul lui Kruskal, cât și cel al lui Prim funcționează după următoarea schemă:

- $A = \emptyset$ (multimea muchiilor selectate în arborele construit)
- pentru $i = 1, n-1$ execută
  - alege o muchie e astfel încât $A \cup \{e\} \subseteq \text{apcm}$
  - $A = A \cup \{e\}$
- returnează $T = (V, A)$

Corectitudine Kruskal + Prim

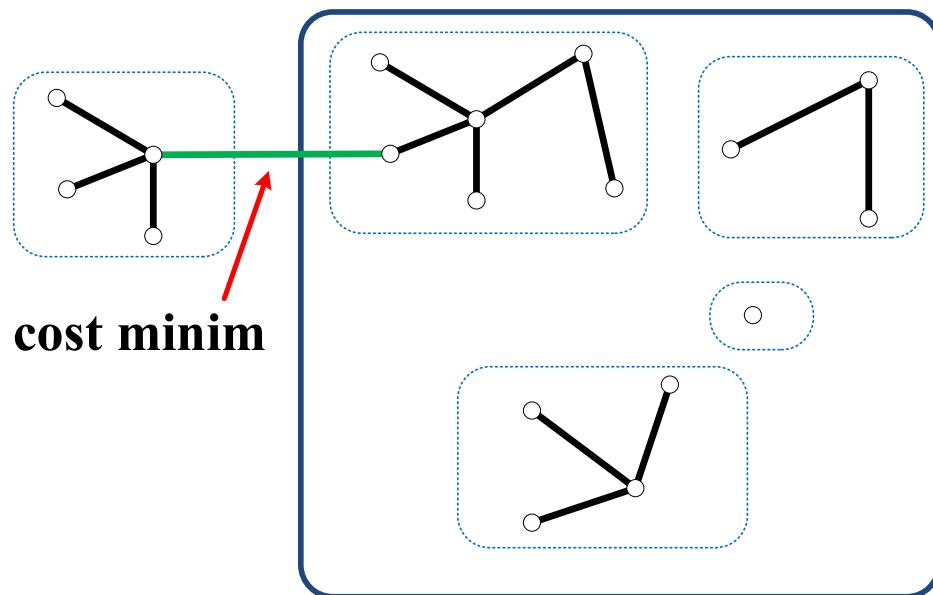
- ▶ vom demonstra un criteriu de alegere a muchiei e la un pas astfel încât:

$$A \subseteq \text{apcm} \Rightarrow A \cup \{e\} \subseteq \text{apcm}$$

și

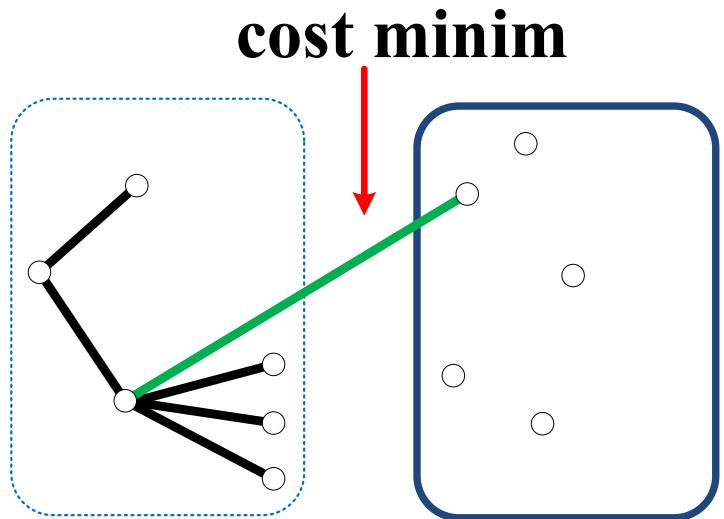
- ▶ vom demonstra că algoritmii lui Kruskal și Prim aplică acest criteriu.

Kruskal

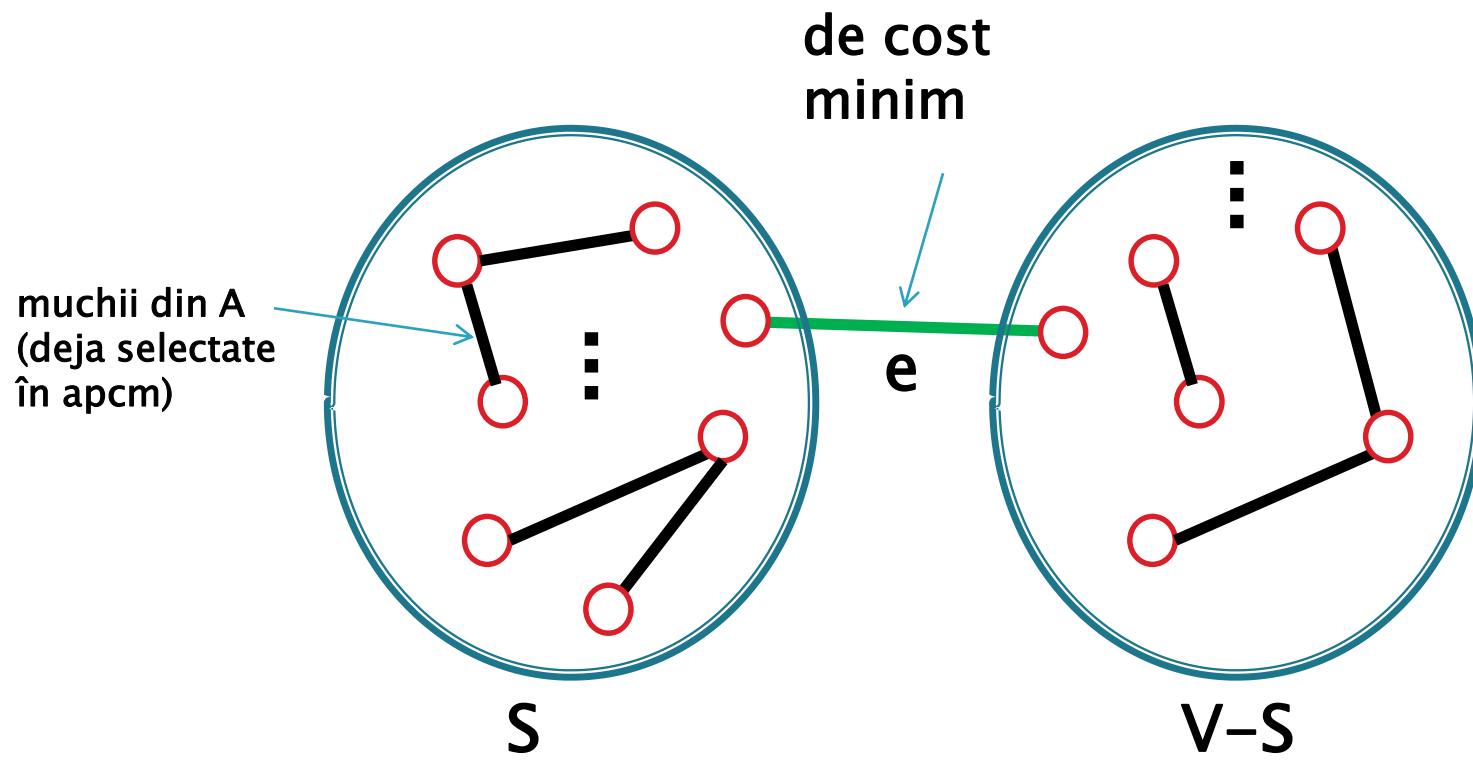
cost minim

Prim

cost minim

Corectitudine Kruskal + Prim

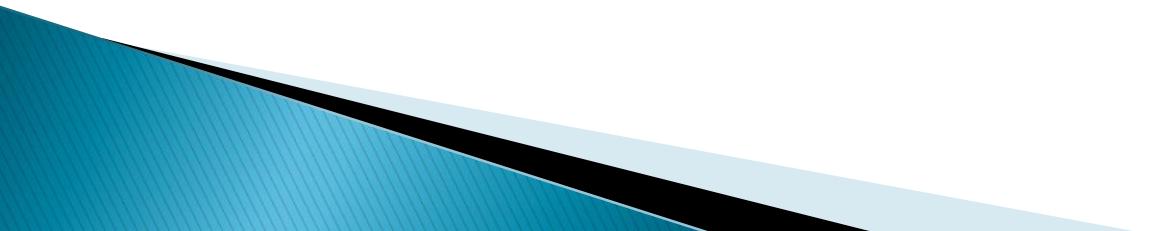

$$A \subseteq \text{apcm} \Rightarrow A \cup \{e\} \subseteq \text{apcm}$$

Corectitudine Kruskal + Prim

Fie $G=(V,E, w)$ un graf conex ponderat

- ▶ **Propoziție.** Algoritmul Kruskal determină un apcm
- ▶ **Propoziție.** Algoritmul Prim determină un apcm

Drumuri minime în grafuri ponderate

Aplicații

- ▶ Dată o hartă rutieră, să se determine
  - un drum minim între două orașe date
  - câte un drum minim între oricare două orașe de pe hartă

Aplicații

- ▶ Determinarea de drumuri minime/distanțe – numeroase aplicații
  - probleme de rutare
  - robotică
  - procesarea imaginilor
  - strategii jocuri
  - probleme de planificare (drumuri critice)

Cadru

Fie:

- ▶ G – graf **orientat** ponderat
- ▶ P – drum

$$w(P) = \sum_{e \in E(P)} w(e)$$

costul/ponderea/lungimea drumului P

Cadru

Fie:

- ▶ G – graf **orientat** ponderat
- ▶ **Presupunem că G nu conține circuite de pondere negativă**

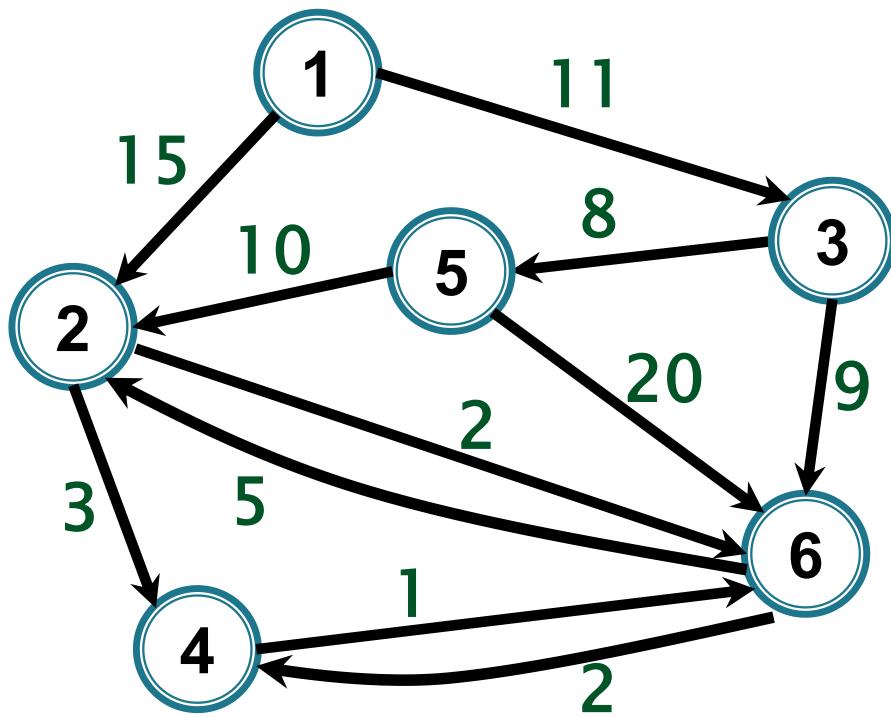
Cadru

- ▶ Fie $s, v \in V$, $s \neq v$.
- ▶ **Distanța de la s la v**

$$\delta_G(s, v) = \min\{ w(P) \mid P \text{ este drum de la } s \text{ la } v\}$$

Cadru

- ▶ Fie $s, v \in V$, $s \neq v$.
- ▶ **Distanța de la s la v**
$$\delta_G(s, v) = \min\{ w(P) \mid P \text{ este drum de la } s \text{ la } v\}$$
  - $\delta_G(s, s) = 0$
  - **Convenție.** $\min \emptyset = \infty$
- ▶ Un drum P de la s la v se numește **drum minim de la s la v** dacă $w(P) = \delta_G(s, v)$

Tipuri de probleme de drumuri minime

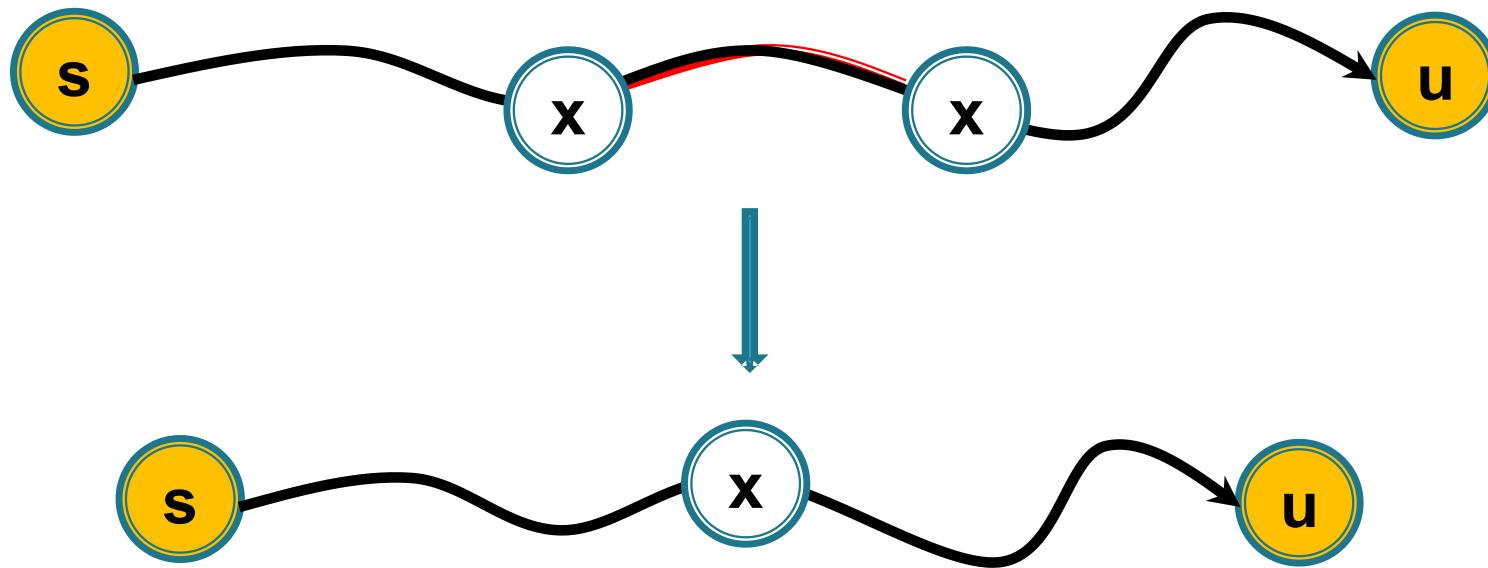
- Între două vârfuri date
- de la un vârf la toate celelalte
- Între oricare două vârfuri

Situări:

- Sunt acceptate și arce de cost negativ?
- Graful conține circuite?
- Graful conține circuite de cost negativ?

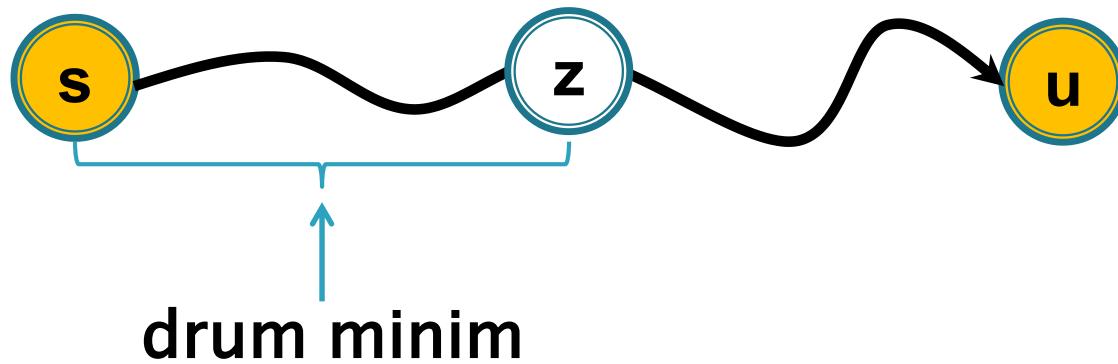
Observații

- ▶ **Observația 1.** Dacă P este un drum minim de la s la u și **nu există circuite de cost negativ**, atunci P este drum elementar.

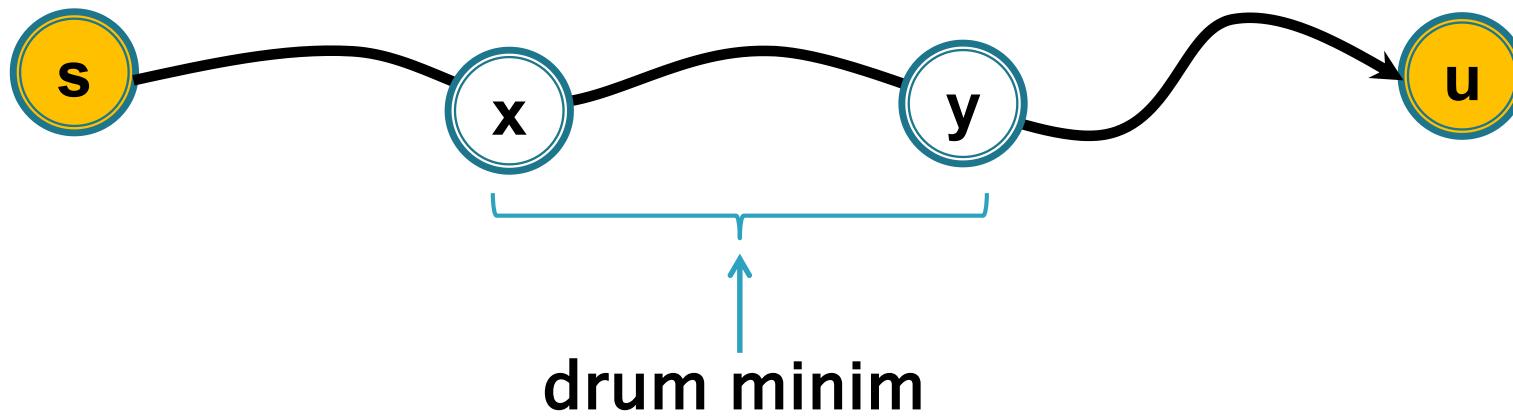

Observații

- ▶ **Observația 2.** Dacă P este un drum minim de la s la u și z este un vârf al lui P , atunci subdrumul lui P de la s la z este drum minim de la s la z .

Observații

**Drumuri minime de la un vârf s dat
la celealte vârfuri
(de sursă unică)**

Problema drumurilor minime de sursă unică (de la s la celealte vârfuri)

Se dau:

- un graf **orientat** ponderat $G = (V, E, w)$, cu
 $w : E \rightarrow \mathbb{R}$
- un vârf de start **s**

Să se determine distanța de la s la fiecare vârf x al lui G / la un vârf dat t (și un arbore al distanțelor față de s/ un drum minim de la s la t)

Drumuri minime de sursă unică s

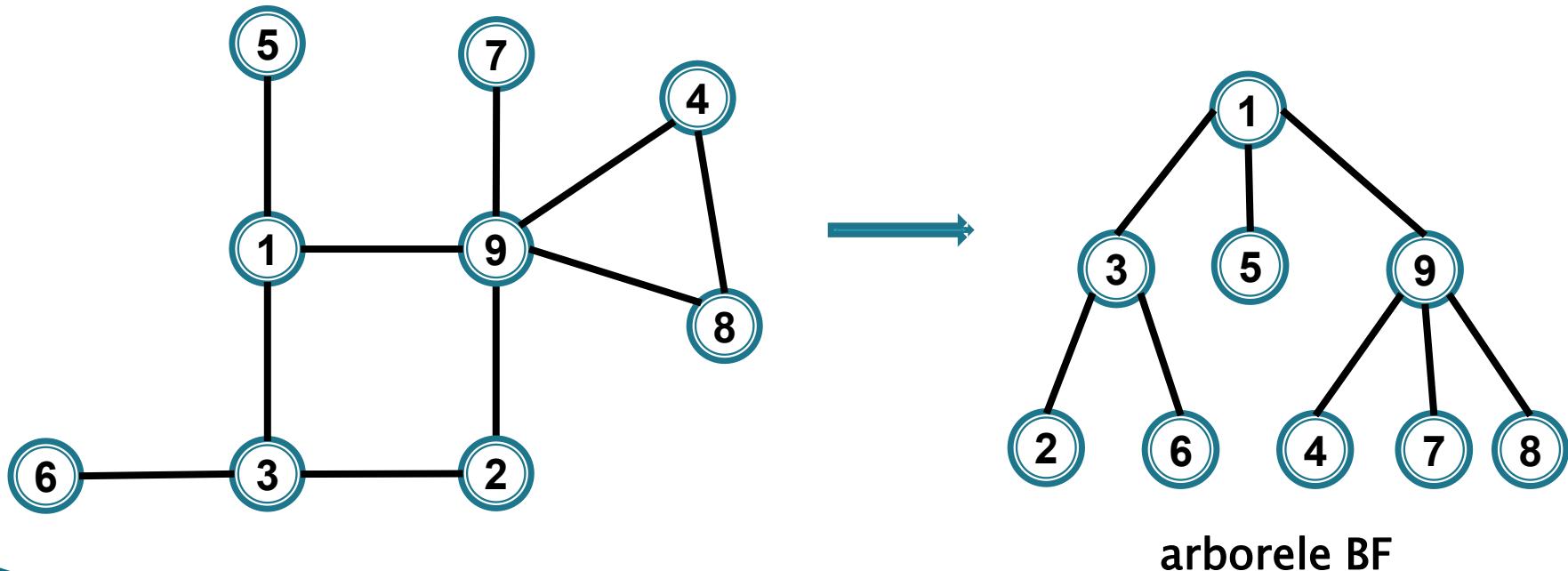
► Dacă G **nu** este ponderat, cum putem calcula distanțele față de s ?

Drumuri minime de sursă unică s

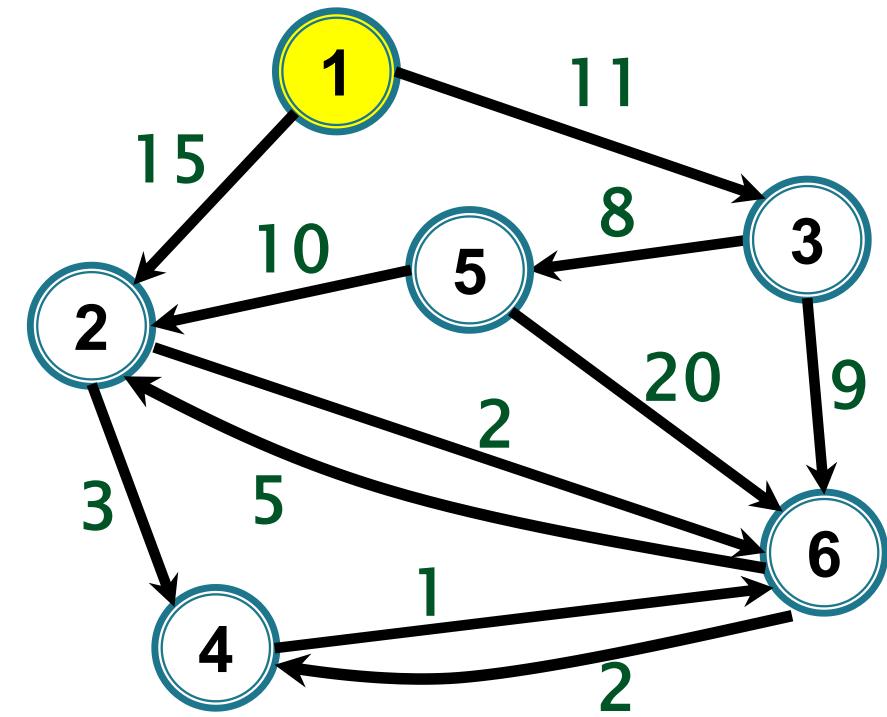
► Amintim

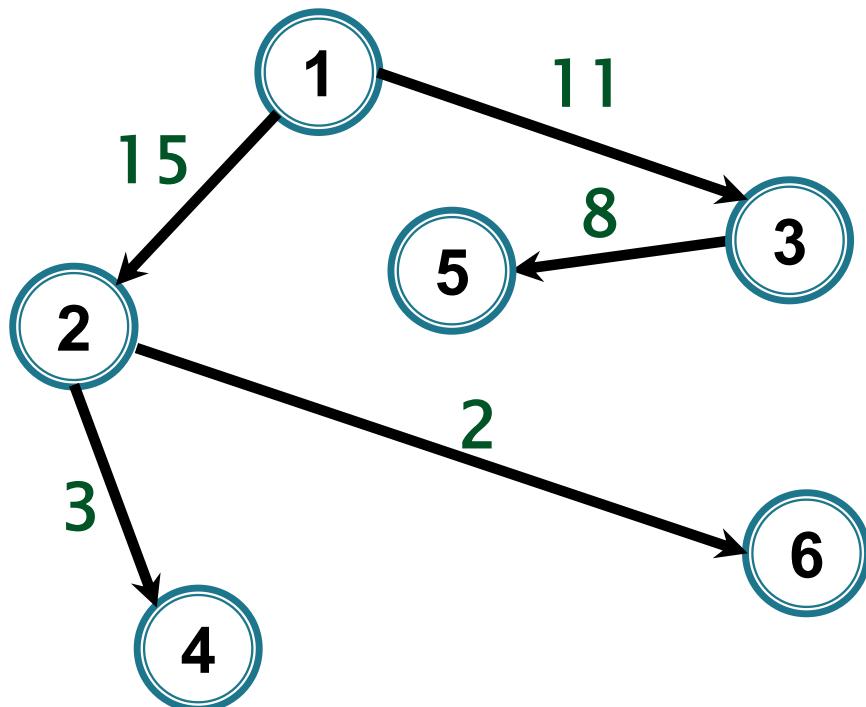
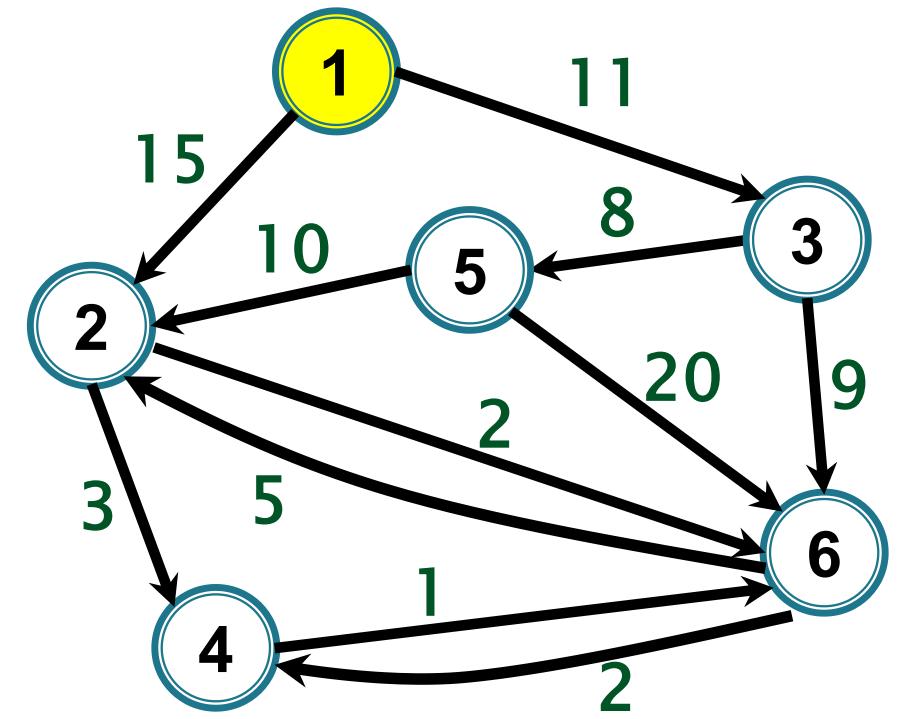
În cazul unui graf neponderat, problema se rezolvă folosind parcurgerea BF din s

⇒ arborele BF (al distanțelor față de s)

$s = 1$

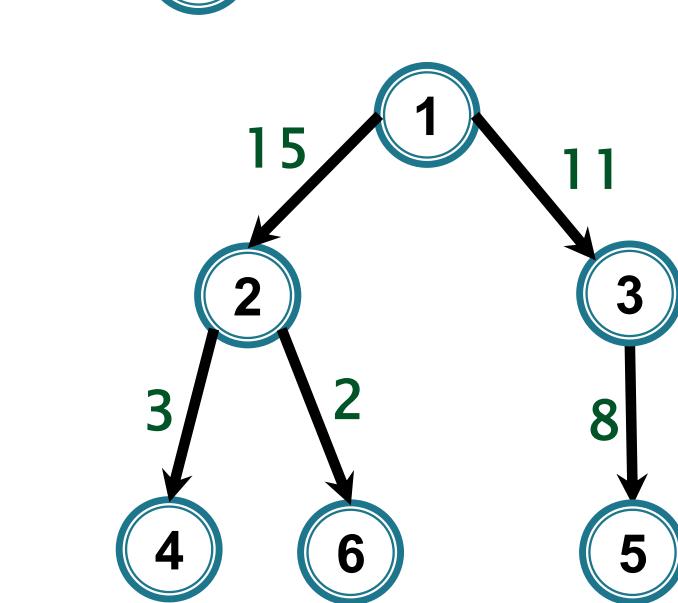
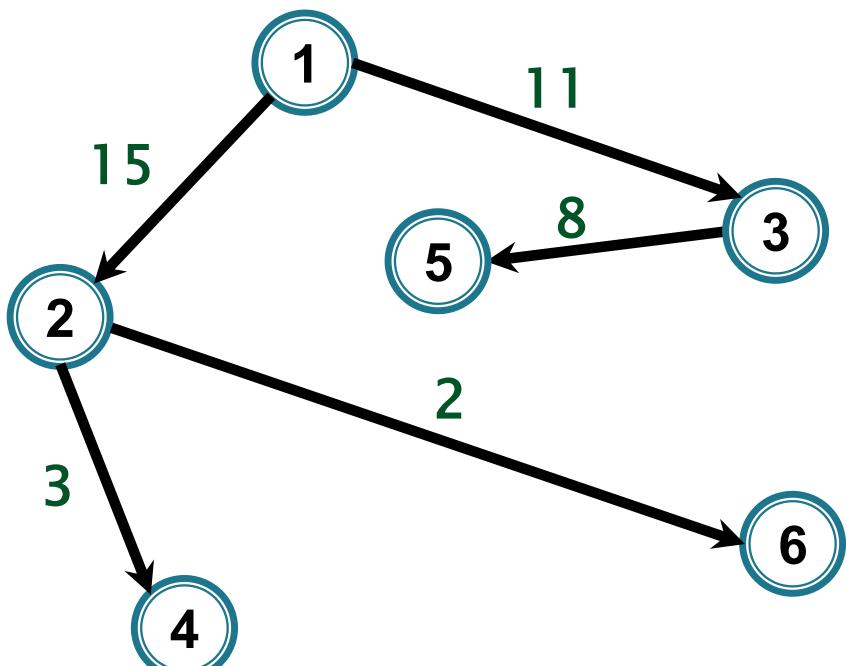
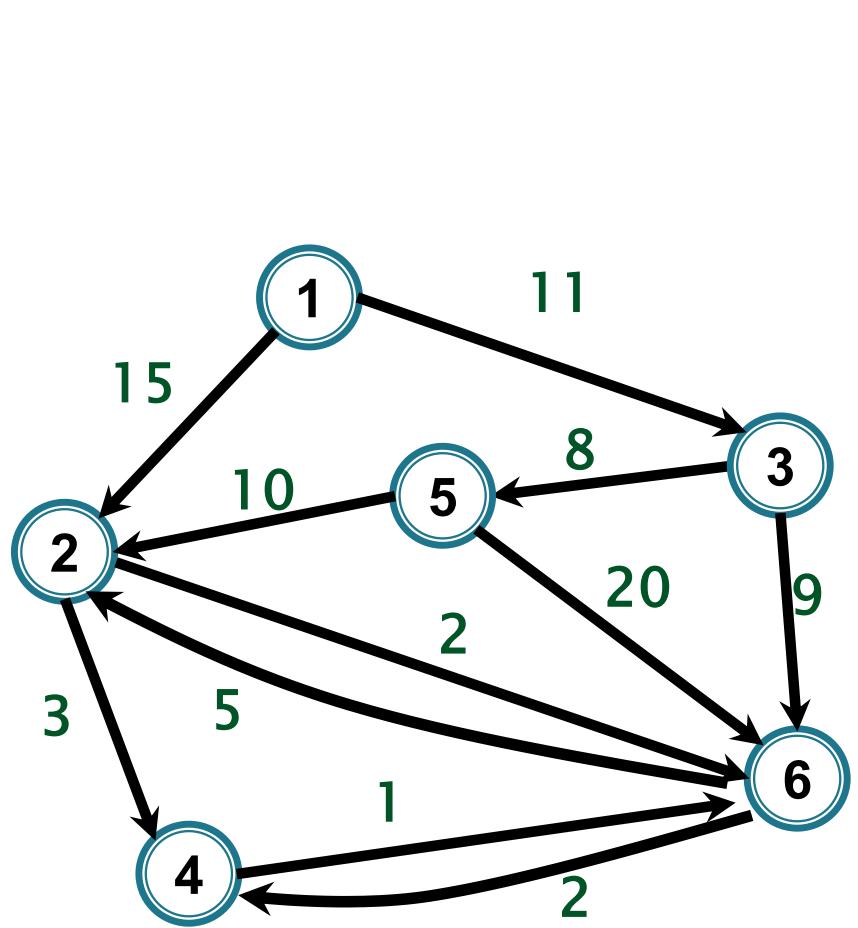

arbore al distanțelor față de 1

Definiție: Pentru un vârf dat s un arbore al distanțelor față de s = un subgraf T al lui G care conservă distanțele de la s la celealte vârfuri accesibile din s

$$\delta_T(s, v) = \delta_G(s, v), \quad \forall v \in V \text{ accesibil din } s,$$

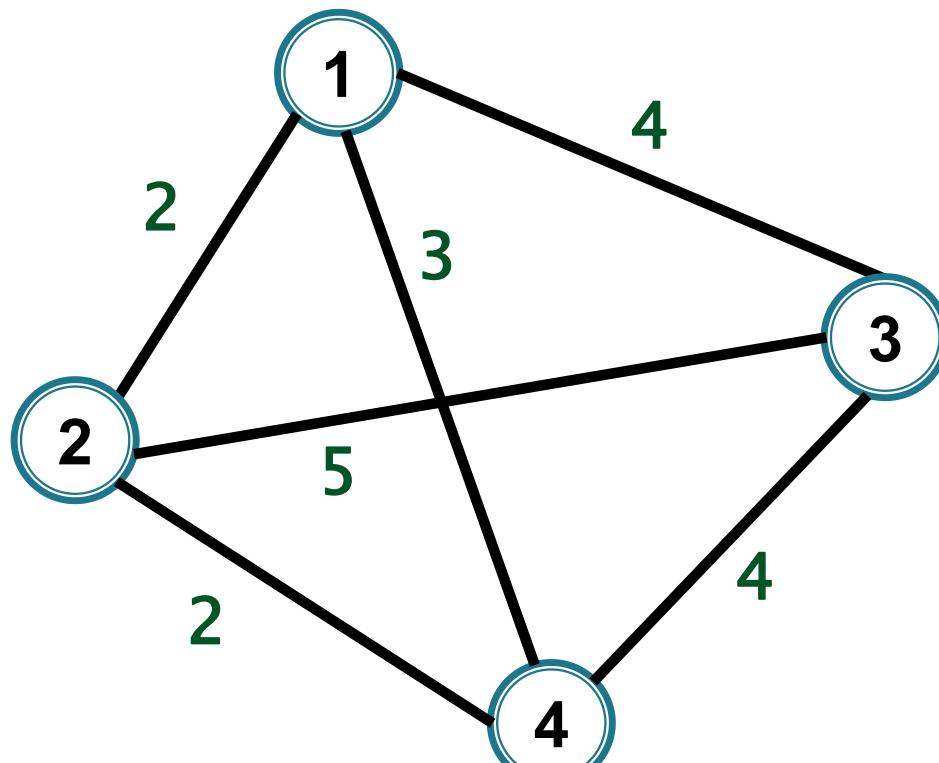
graful neorientat asociat lui T fiind arbore cu rădăcina în s
(cu arcele corespunzătoare orientate de la s la frunze)

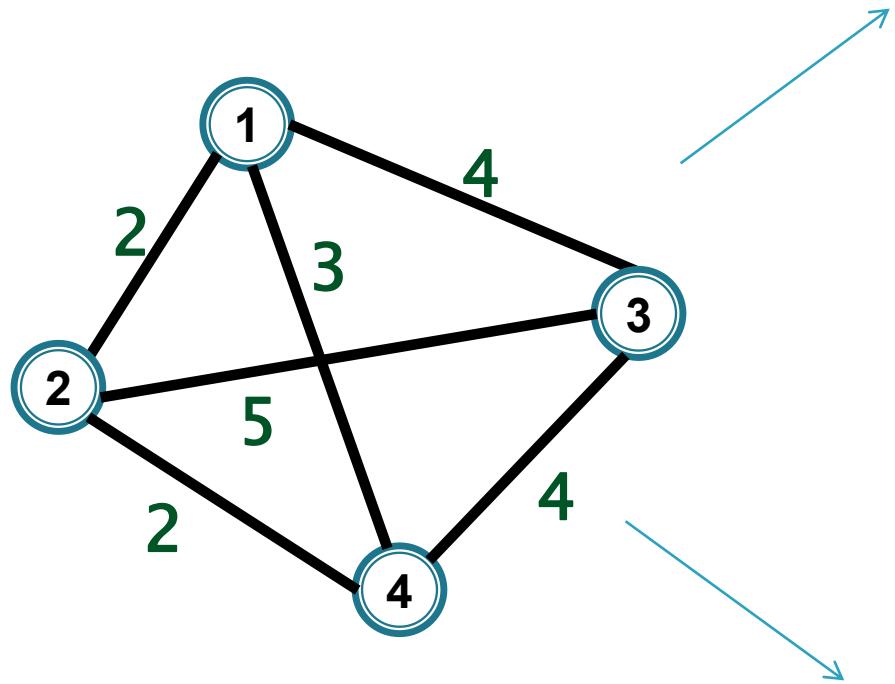
arbore al distanțelor față de 1

- ▶ Presupunem că **toate vârfurile sunt accesibile din s**
- ▶ Problema drumurilor minime de sursă unică este echivalentă cu determinarea unui **arbore al distanțelor față de s**

- ▶ Un arbore parțial de cost minim nu este neapărat un arbore de distanțe minime

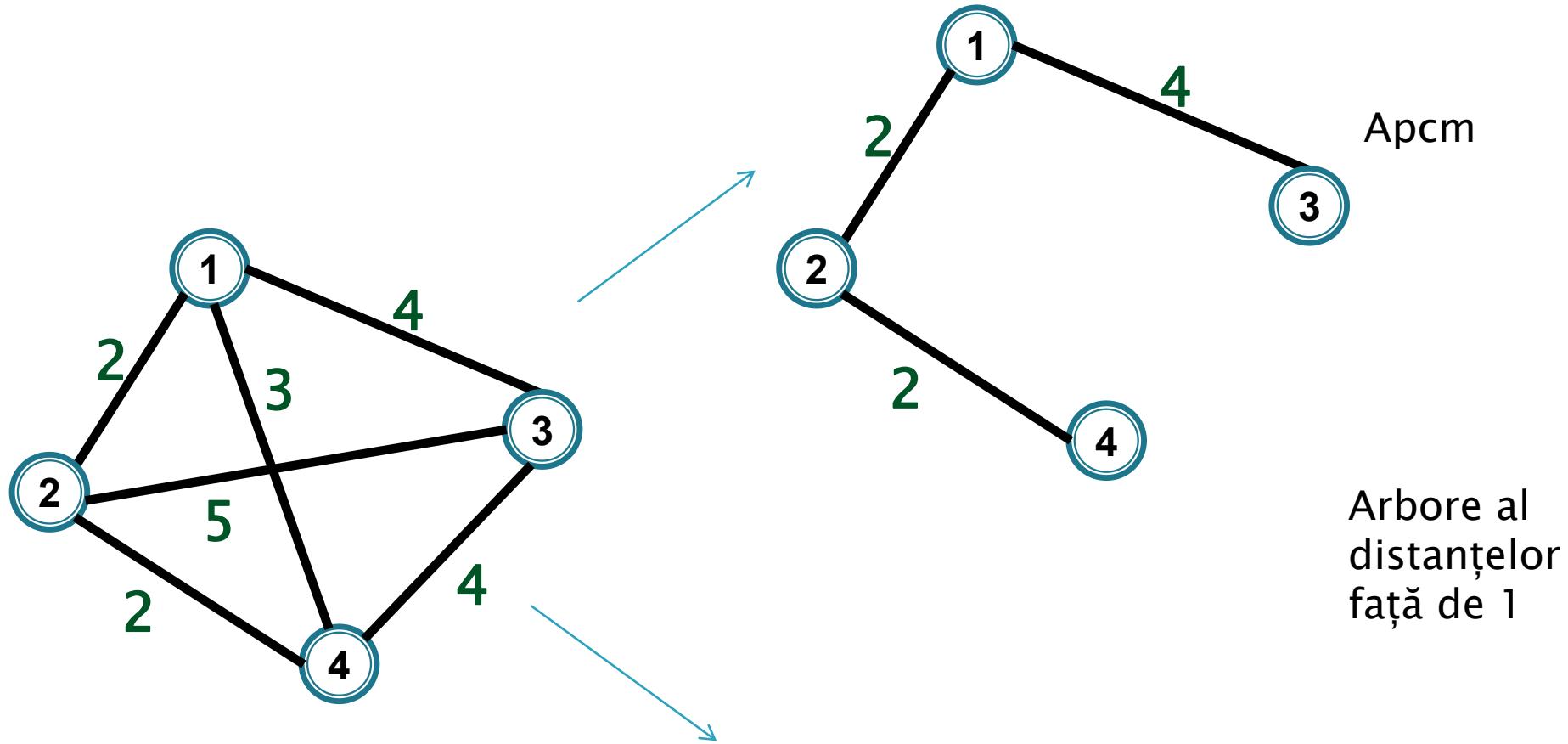
Un arbore parțial de cost minim nu este neapărat un arbore de distanțe minime

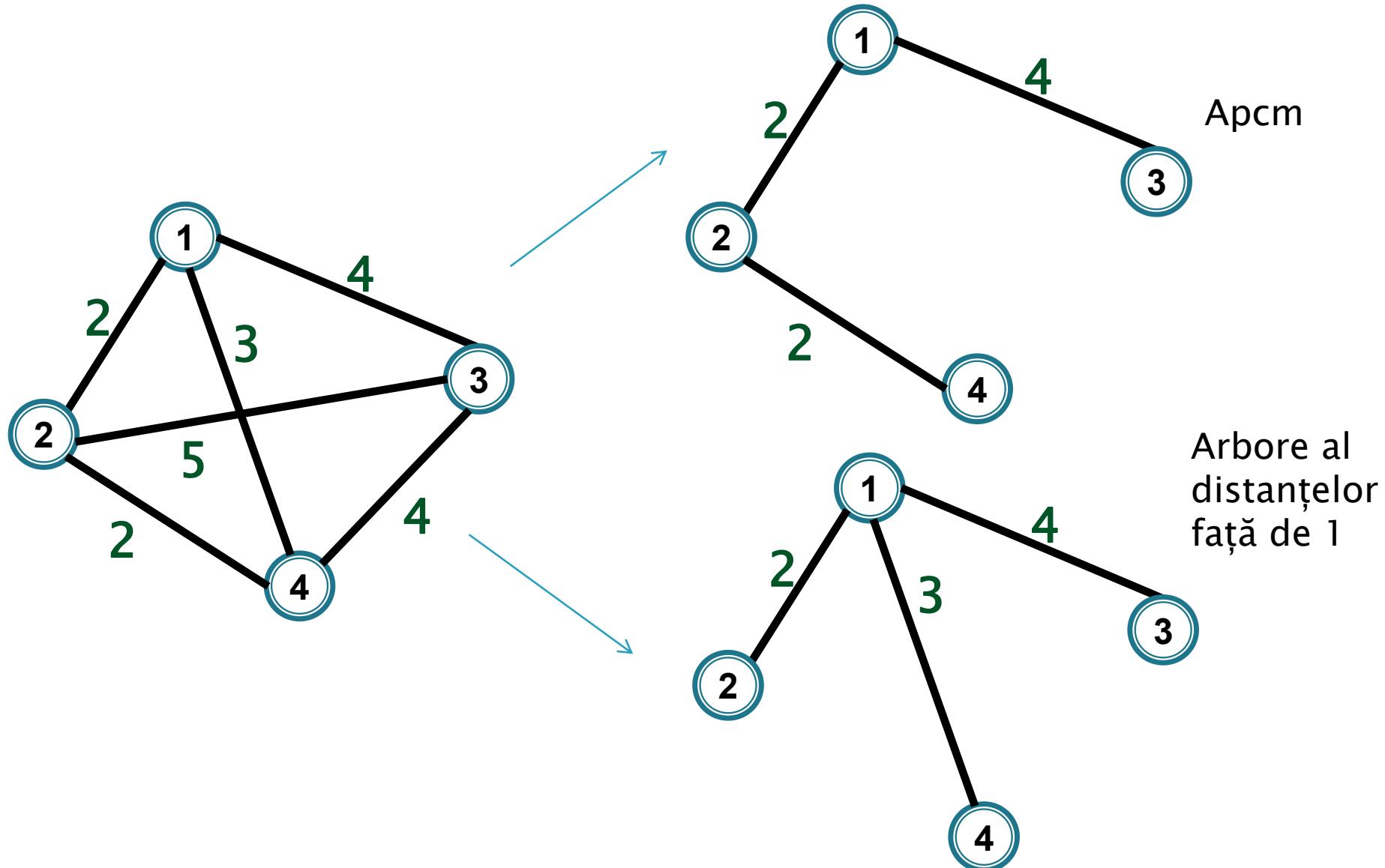
Apcm

Arbore al
distanțelor
față de 1

Un arbore parțial de cost minim nu este neapărat un arbore de distanțe minime

Un arbore parțial de cost minim nu este neapărat un arbore de distanțe minime

Drumuri minime de sursă unică s

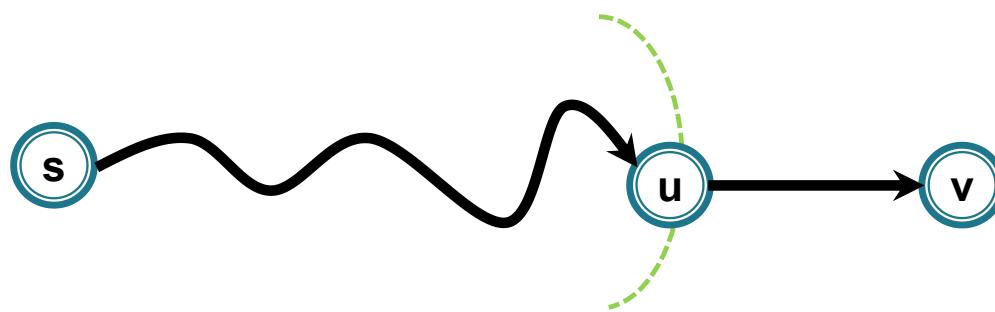
- ▶ În ce ordine considerăm vârfurile pentru a calcula distanțele față de s?

Drumuri minime de sursă unică s

- În ce ordine considerăm vârfurile pentru a calcula distanțele față de s?

“din aproape în aproape”

Dacă u este predecesor al lui v pe un drum minim de la s la v $\Rightarrow$

$$\delta(s, v) = \delta(s, u) + w(uv)$$

Știm $\delta(s, u) \Rightarrow$ aflăm și $\delta(s, v)$

Drumuri minime de sursă unică s

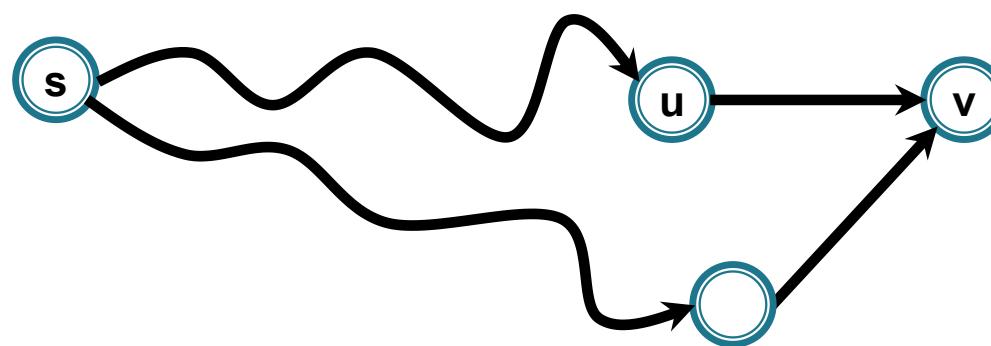
- În ce ordine considerăm vârfurile pentru a calcula distanțele față de s?

“din aproape în aproape” $\Rightarrow$

când considerăm un vârf v , pentru a calcula $\delta(s,v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s,u)$ pentru u cu $uv \in E$ (?!toate)

$$\delta(s,v) = \min\{ \delta(s,u) + w(u,v) \mid uv \in E \}$$

Drumuri minime de sursă unică s

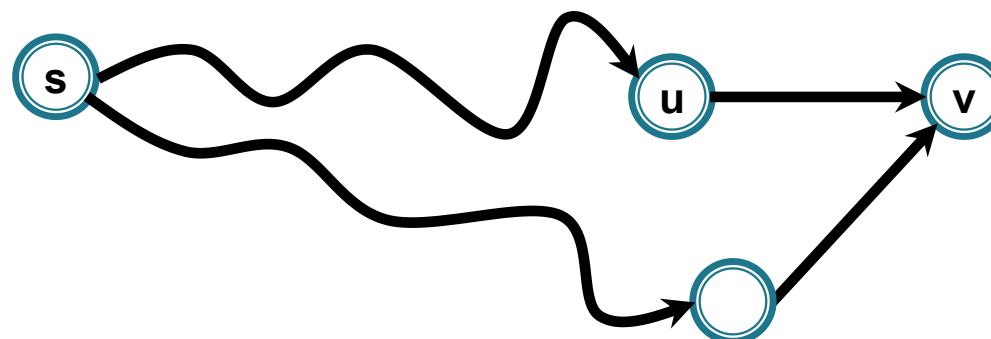
- ▶ În ce ordine considerăm vârfurile pentru a calcula distanțele față de s?

“din aproape în aproape” $\Rightarrow$

când considerăm un vârf v, pentru a calcula $\delta(s,v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s,u)$ pentru orice u cu $uv \in E$

Ar fi utilă o ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

Drumuri minime de sursă unică s

- ▶ În ce ordine considerăm vârfurile pentru a calcula distanțele față de s?
  - “din aproape în aproape” $\Rightarrow$ când considerăm un vârf v , pentru a calcula $\delta(s,v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s,u)$ pentru orice u cu $uv \in E$
  - Ar fi utilă o ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

O astfel de ordonare nu există dacă graful conține circuite

Drumuri minime de sursă unică s

- ▶ În ce ordine considerăm vârfurile pentru a calcula distanțele față de s?
  - “din aproape în aproape” $\Rightarrow$ când considerăm un vârf v , pentru a calcula $\delta(s,v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s,u)$ pentru orice u cu $uv \in E$
  - Ar fi utilă o ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

O astfel de ordonare nu există dacă graful conține circuite

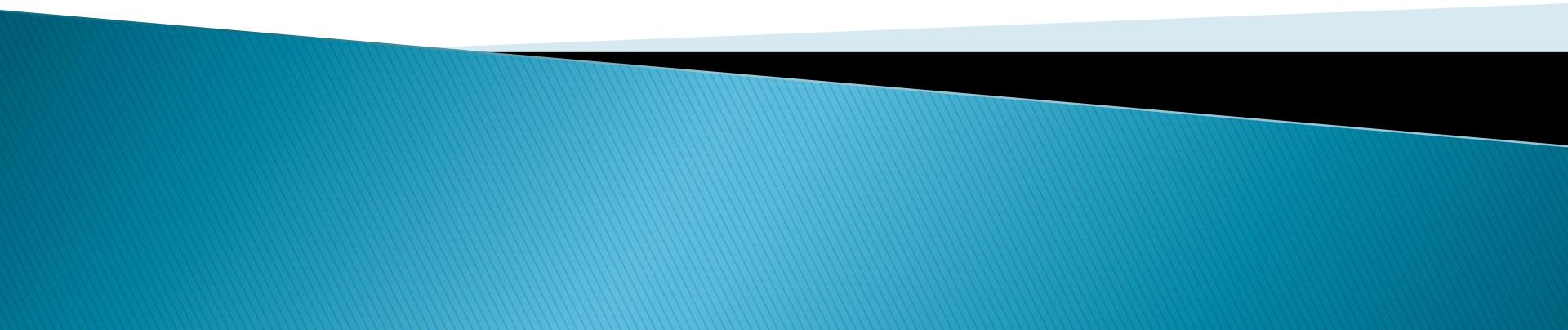

Dacă există circuite – estimăm distanțele pe parcursul algoritmului și considerăm vârful care este **estimat** a fi cel mai aproape de s

Drumuri minime de sursă unică și căi minime

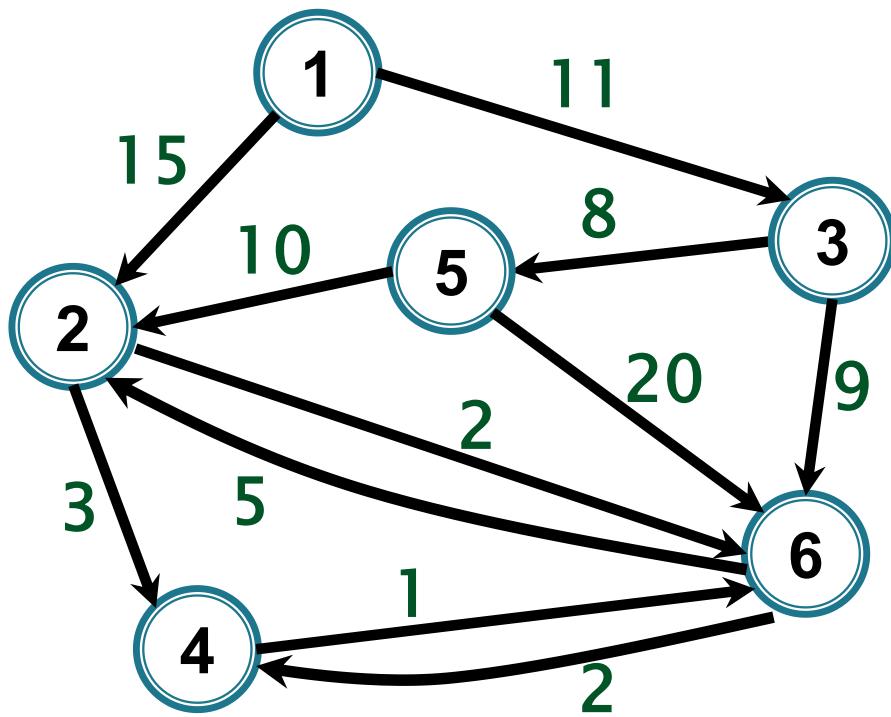
- ▶ Algoritmi pentru grafuri orientate cu circuite, dar cu ponderi pozitive – Dijkstra
- ▶ Algoritmi pentru grafuri orientate fără circuite (cu ponderi reale) DAGs = Directed Acyclic Graphs
- ▶ Algoritmi pentru grafuri orientate cu circuite și ponderi reale, care detectează existența de circuite negative – Bellman–Ford (suplimentar)

Algoritmul lui Dijkstra

► Ipoteză:

Presupunem că arcele au cost pozitiv
(graful poate conține circuite)

Algoritmul lui Dijkstra

Idee: La un pas este ales ca vârf curent (vizitat) vârful u care estimat a fi cel mai apropiat de s

- Estimarea pentru u = cel mai scurt drum de la s la u determinat până la pasul curent

Algoritmul lui Dijkstra

Idee: La un pas este ales ca vârf curent (vizitat) vârful u care estimat a fi cel mai apropiat de s

- Estimarea pentru u = cel mai scurt drum de la s la u determinat până la pasul curent

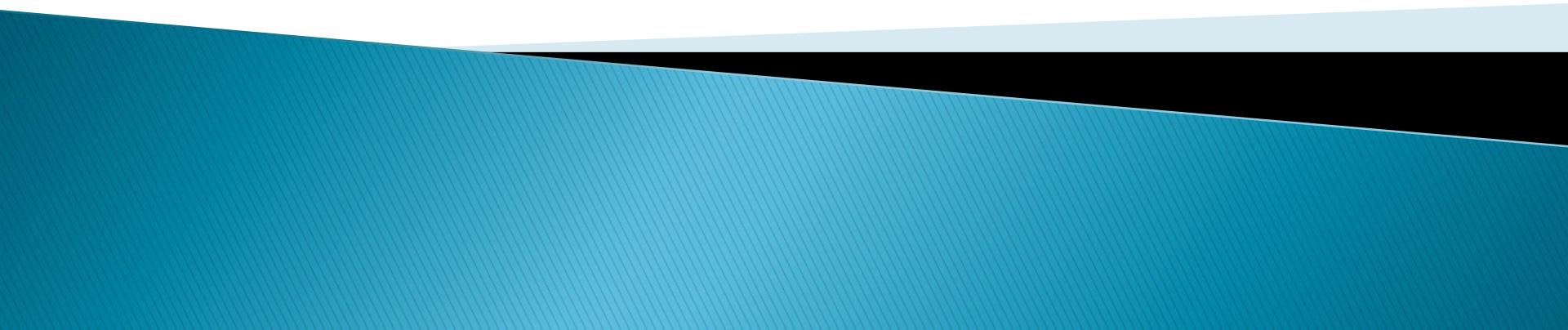
+ se descoperă noi drumuri către vecinii lui $\Rightarrow$
se actualizează distanțele estimate pentru vecini

Algoritmul lui Dijkstra

- generalizare a ideii de parcurgere BF
- dacă toate arcele au cost egal $Dijkstra = BF$

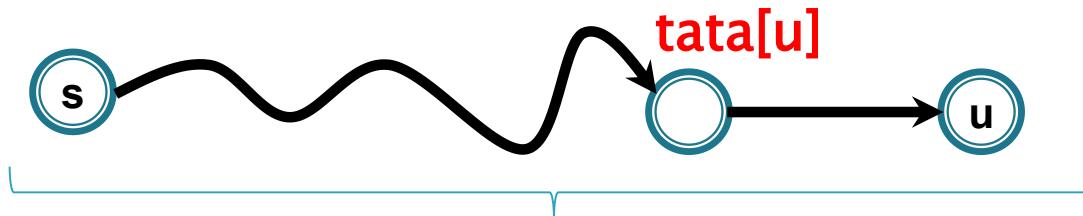
Pseudocod

Algoritmul lui Dijkstra

► Reținem pentru fiecare vârf etichetele

- $d[u]$ – etichetă de distanță
- $tata[u]$

$d[u] = \text{costul minim al unui drum de la } s \text{ la } u$
descoperit până la acel moment

$tata[u] = \text{predecesorul lui } u \text{ pe drumul de}$
cost minim de la s la u descoperit până
la acel moment

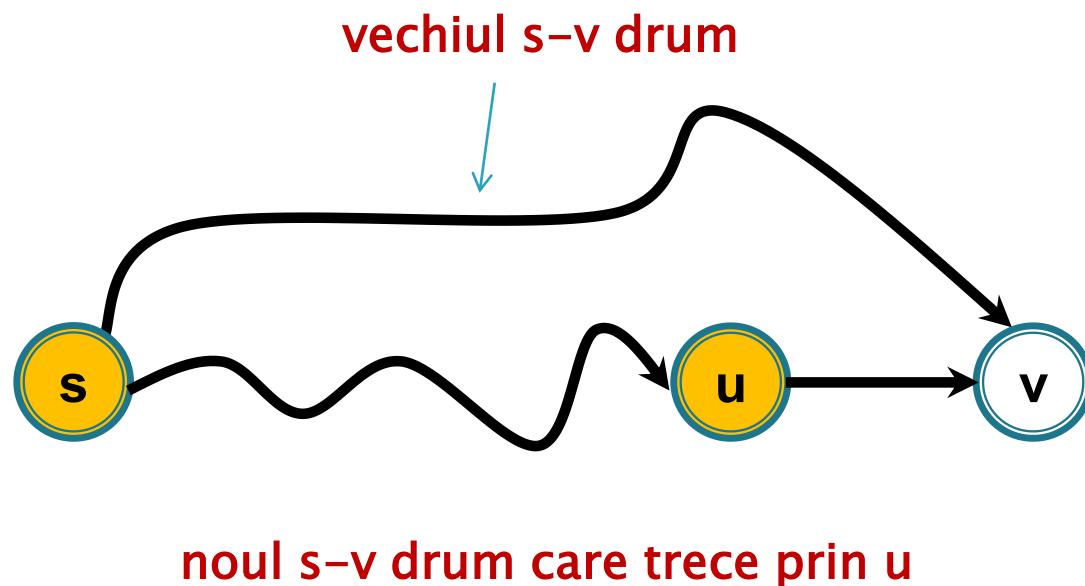
Algoritmul lui Dijkstra

► La un pas

- este selectat un vârf u (neselectat) care “pare” cel mai apropiat de $s \Leftrightarrow$ are eticheta d minimă
- Se actualizează etichetele $d[v]$ ale vecinilor lui u – considerând drumuri care trec prin u
  - tehnică de relaxare a arcelor care ies din u

Algoritmul lui Dijkstra

- ▶ Relaxarea unui arc $(u, v) =$ a verifica dacă $d[v]$ poate fi îmbunătățit trecând prin vârful u

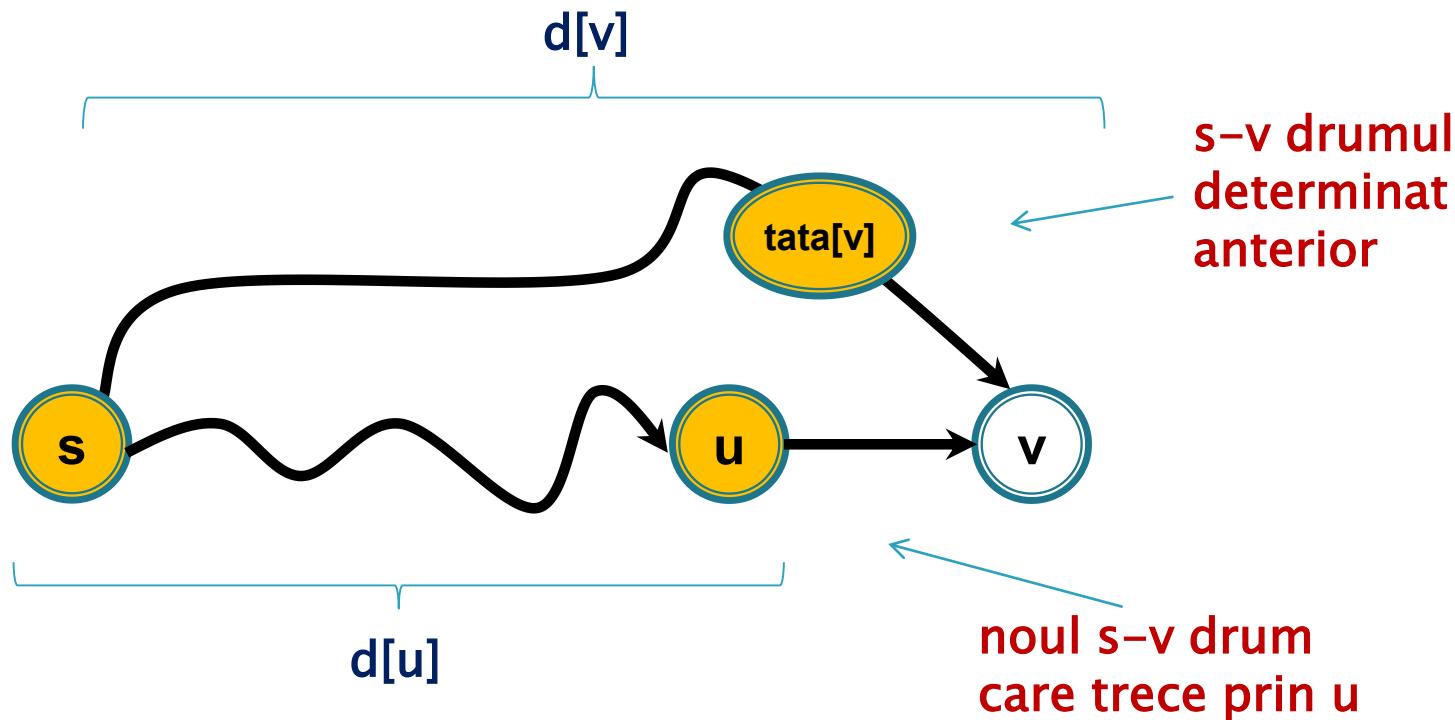
Algoritmul lui Dijkstra

- Relaxarea unui arc (u, v) :

dacă $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$;

$tata[v] = u$

Algoritmul lui Dijkstra

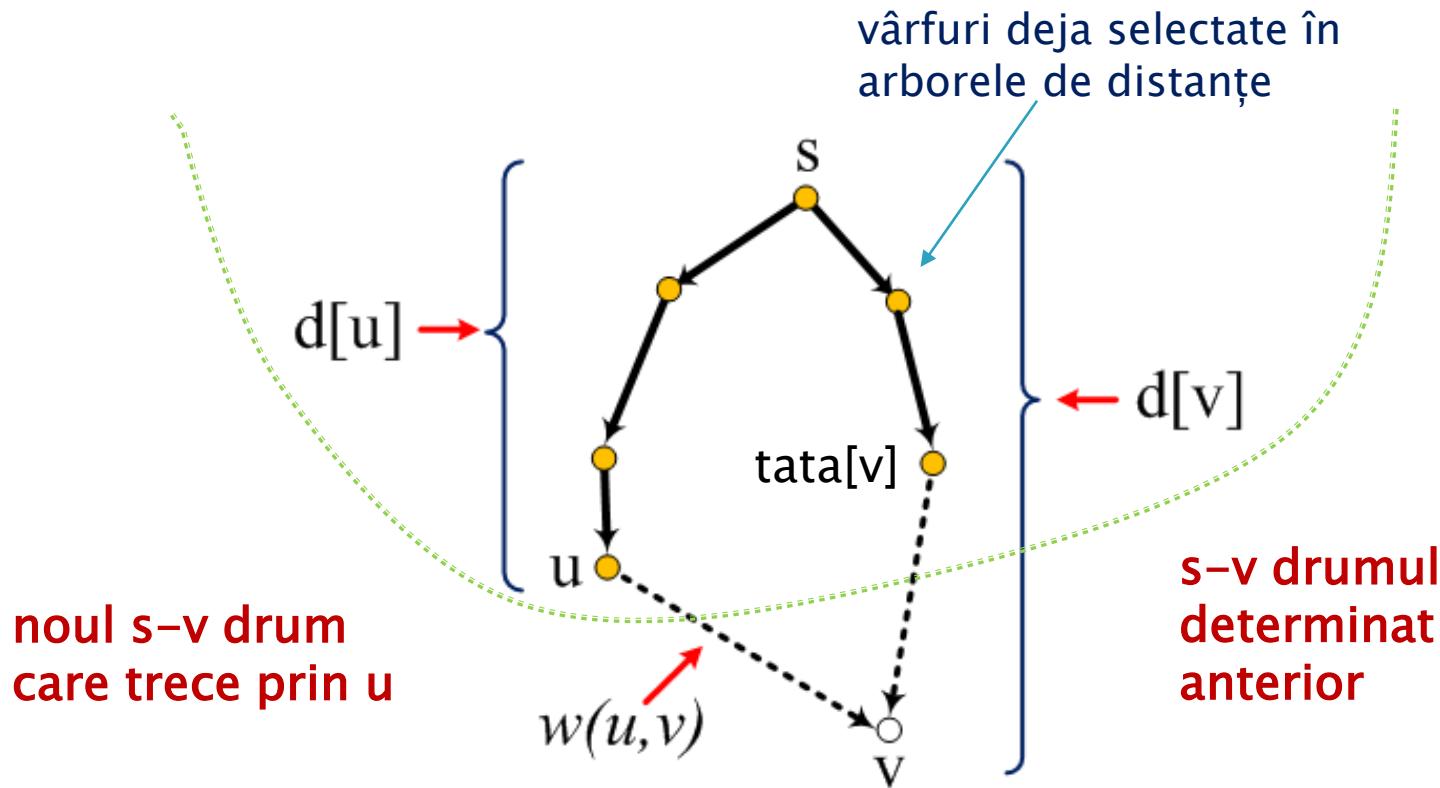
- Relaxarea unui arc (u, v) :

dacă $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$;

$tata[v] = u$

Raportat la vîrfuri deja selectate – similar Prim

Dijkstra(G, w, s)

initializează multimea $vârfurilor neselectate Q$ cu V

Dijkstra(G, w, s)

initializează multimea vârfurilor neselectate Q cu V
pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

Dijkstra(G, w, s)

initializează multimea vârfurilor neselectate Q cu V
pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; tata[u]=0

$d[s] = 0$

Dijkstra(G, w, s)

initializează multimea vârfurilor neselectate Q cu V
pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

cat timp $Q \neq \emptyset$ executa $\Leftrightarrow$ pentru $i=1, n$ executa

Dijkstra(G, w, s)

initializează multimea vârfurilor neselectate Q cu V
pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

căt timp $Q \neq \emptyset$ executa

$u = \text{extrage vârf cu eticheta } d \text{ minimă din } Q$

Dijkstra(G, w, s)

initializează multimea vârfurilor neselectate Q cu V
pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

cat timp $Q \neq \emptyset$ executa

$u = \text{extrage vârf cu eticheta } d \text{ minimă din } Q$

pentru fiecare $uv \in E$ executa //relaxare uv

Dijkstra(G, w, s)

initializează multimea vârfurilor neselectate Q cu V
pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

căt timp $Q \neq \emptyset$ executa

$u = \text{extrage vârf cu eticheta } d \text{ minimă din } Q$

pentru fiecare $uv \in E$ executa

daca ~~$v \in Q$~~ si $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

Dijkstra(G, w, s)

initializează multimea vârfurilor neselectate Q cu V
pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; tata[u]=0

$d[s] = 0$

cat timp $Q \neq \emptyset$ executa

$u = \text{extrage vârf cu eticheta } d \text{ minimă din } Q$

pentru fiecare $uv \in E$ executa

daca $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

tata[v] = u

scrie d, tata

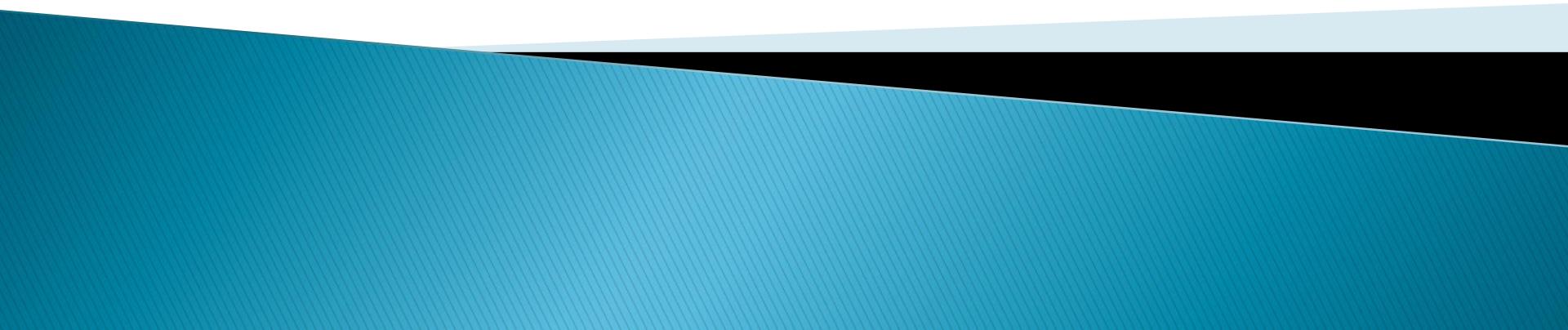
//scrie drum minim de la s la t un varf t dat folosind tata

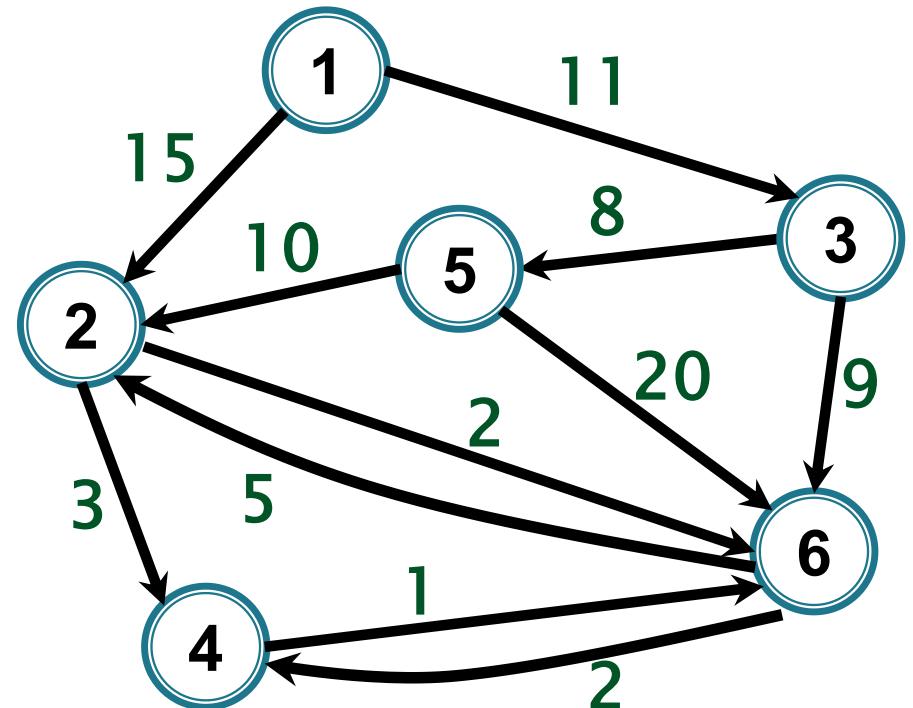
Algoritmul lui Dijkstra

▶ Observație

Vom demonstra că atunci când u este extras din Q eticheta lui $d[u]$ este chiar cu $\delta(s,u)$ (este corectă) și nu se va mai actualiza $\Rightarrow v \in Q$

Exemplu

d/tata

[0/0,

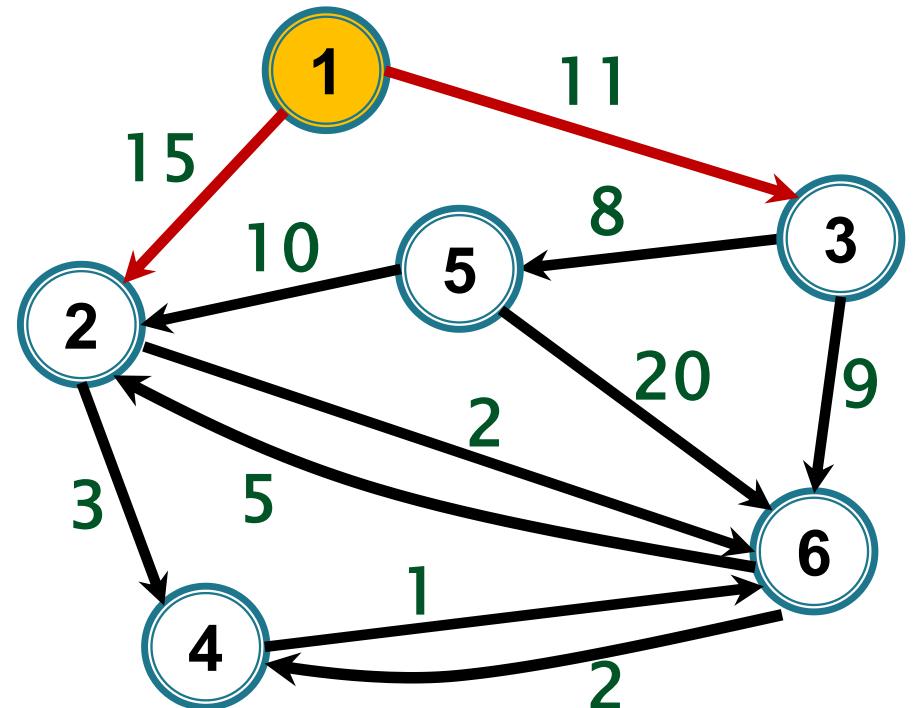
1
∞/0,

2
∞/0,

3
∞/0,

4
∞/0,

5
∞/0,
6
∞/0]

d/tata

[1
0/0,

2
 $\infty/0$,

3
 $\infty/0$,

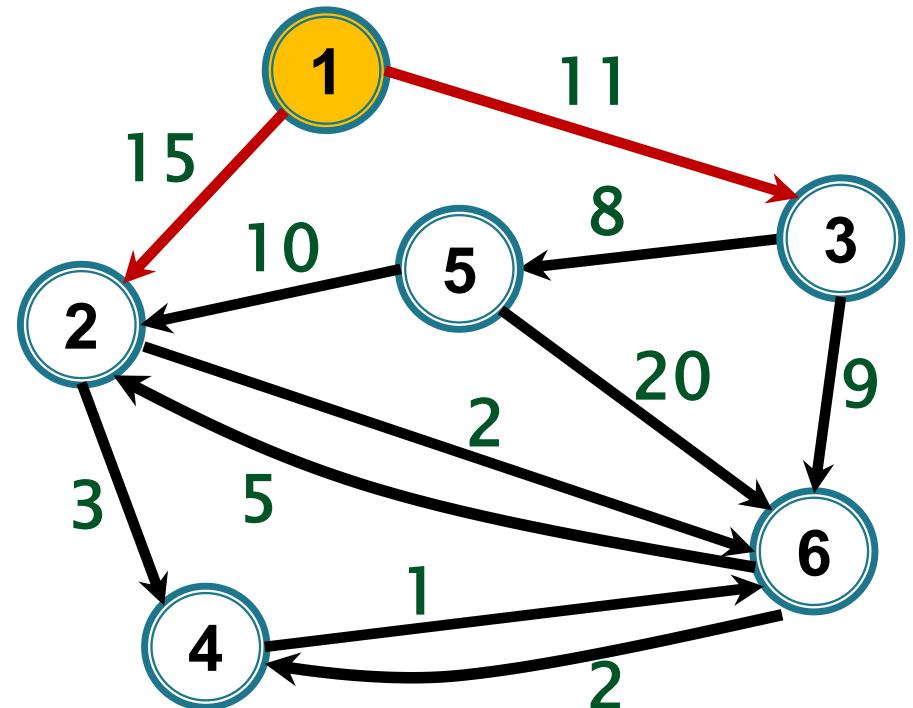
4
 $\infty/0$,

5
 $\infty/0$,

6
 $\infty/0$]

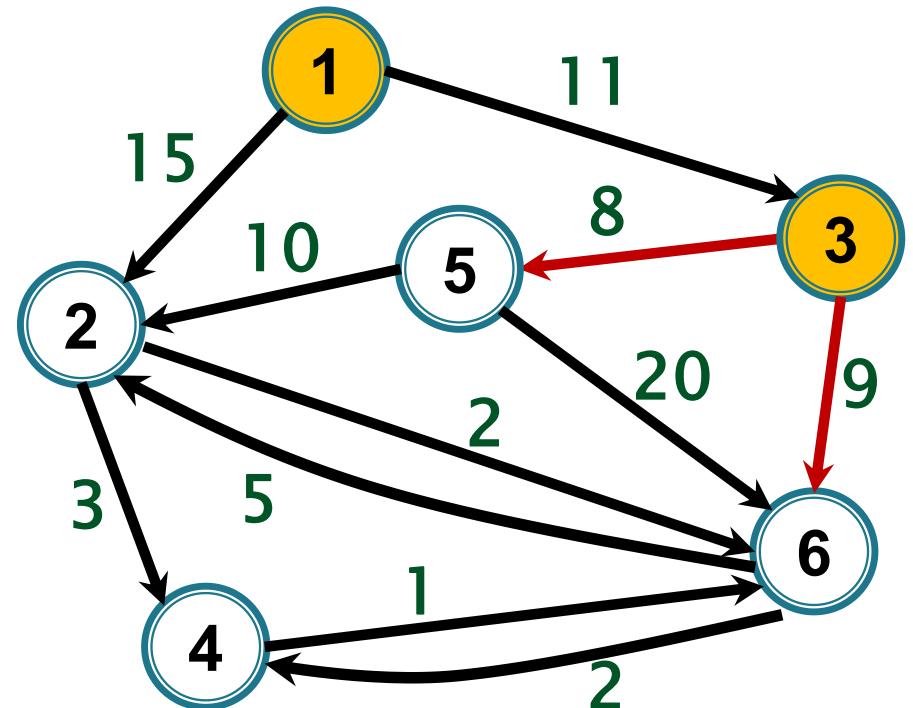
Sel. 1:

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

$d/tata$	1 [0/0, -]	2 $\infty/0, 15/1,$	3 $\infty/0, 11/1,$	4 $\infty/0, \infty/0,$	5 $\infty/0, \infty/0,$	6 $\infty/0, \infty/0]$
Sel. 1:	[- , 15/1, 11/1,]					

$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$

$d/tata$

[$0/0$,   ]

$\infty/0$]

Sel. 1:

[- ,

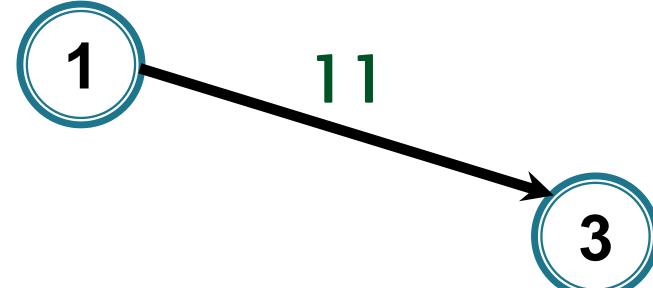
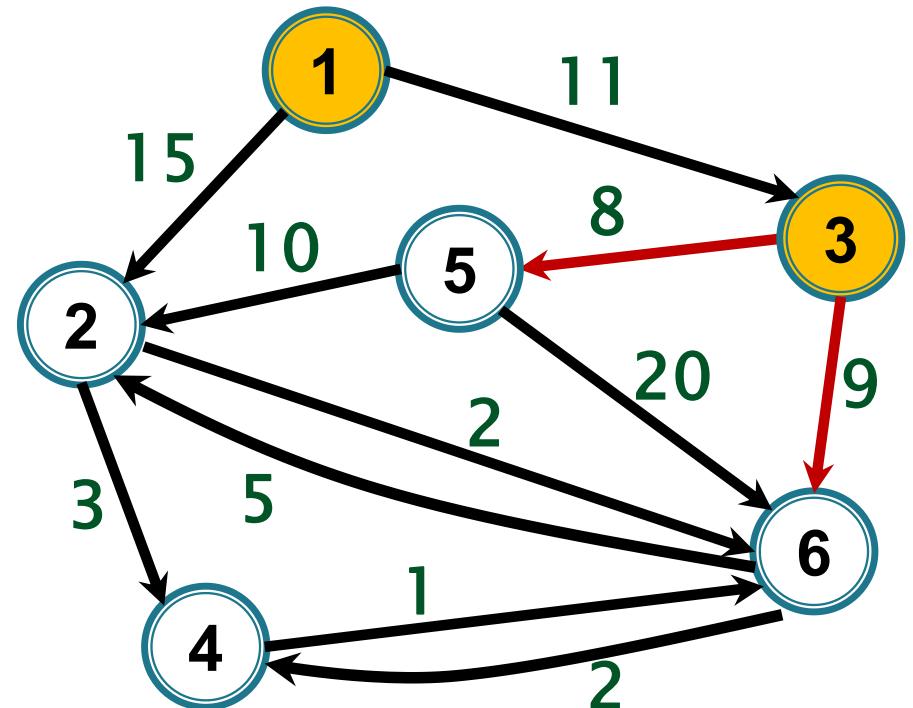
$15/1$,

$11/1$,

Sel. 3

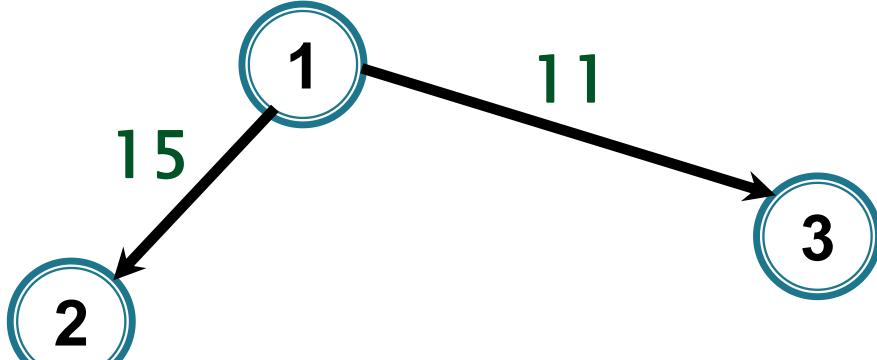
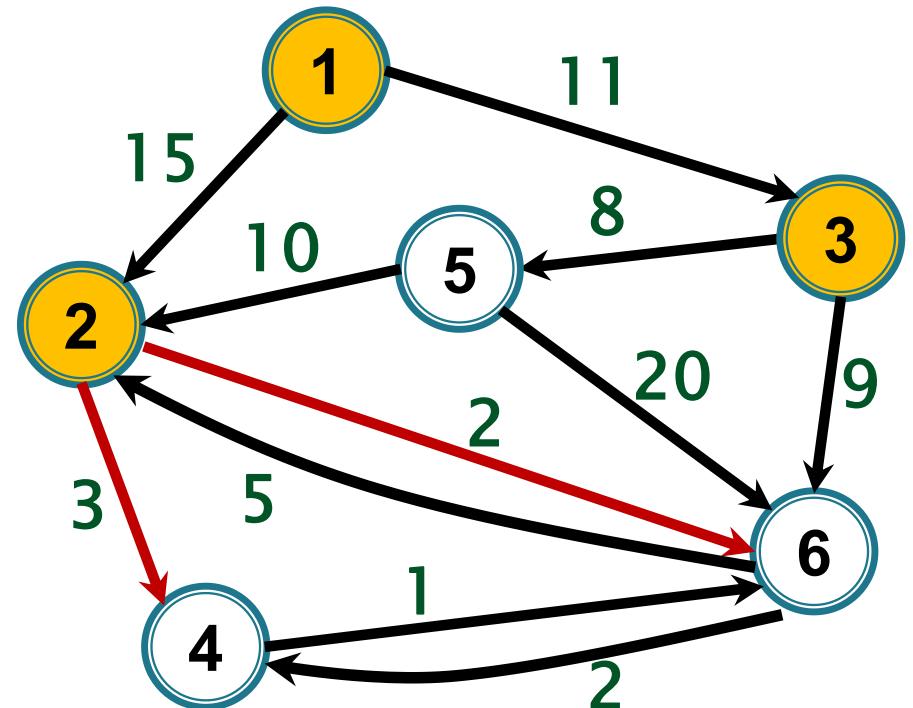
$$d[5] = \min\{d[5], d[3] + w(3, 5)\}$$

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

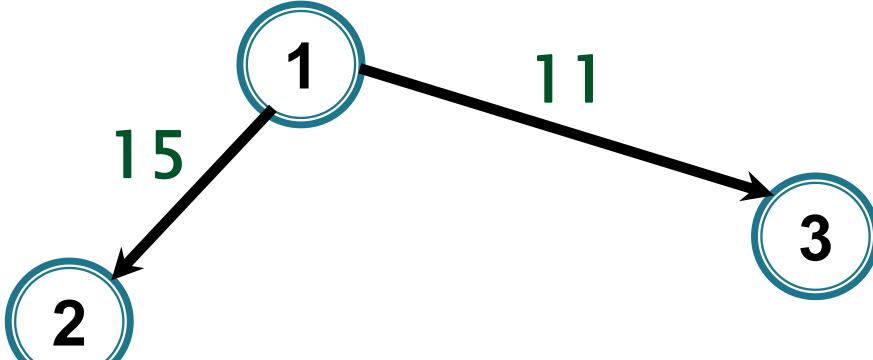
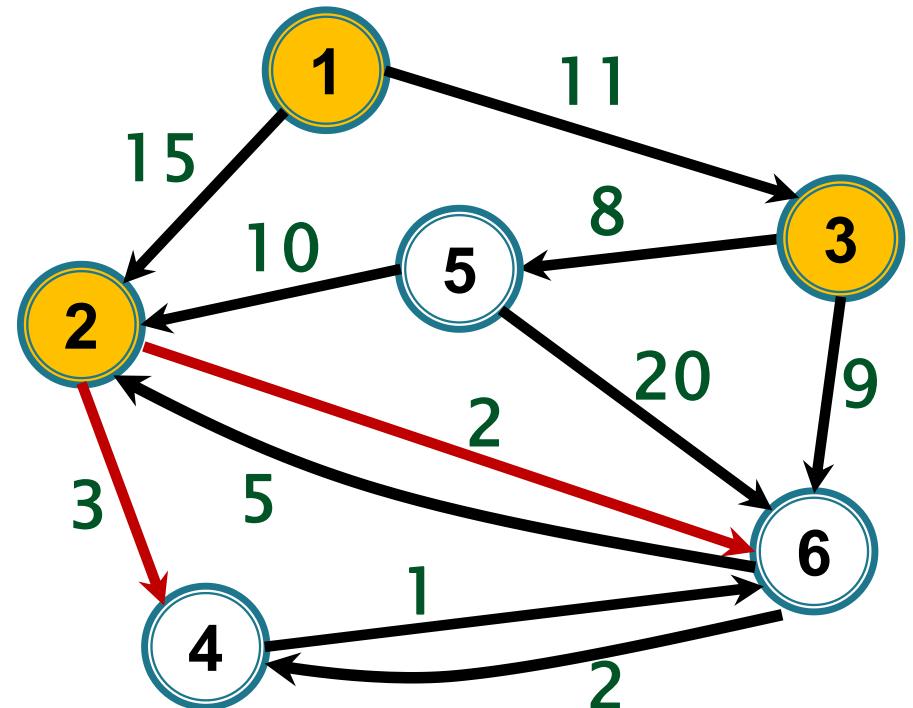
d/tata	1	2	3	4	5	6
Sel. 1:	[0/0 ,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]
Sel. 3:	[- ,	$15/1$,	11/1 ,	- ,	$\infty/0$,	$19/3$,
						$20/3$]

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

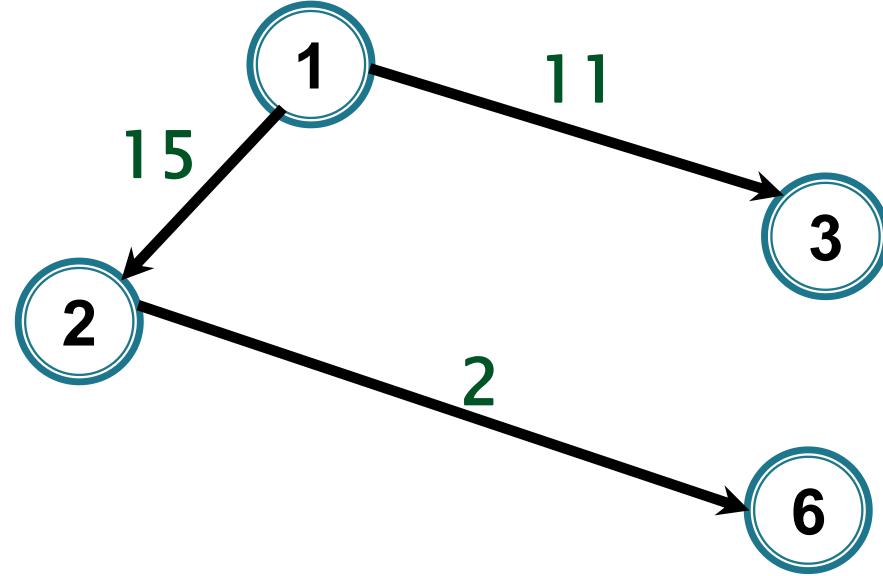
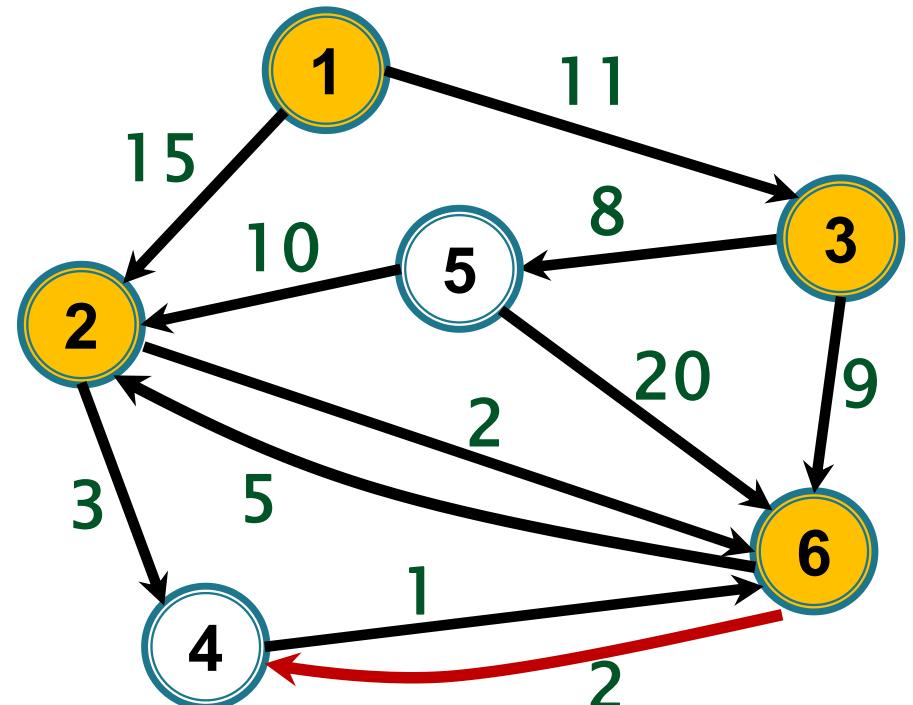
$d/tata$	1	2	3	4	5	6
Sel. 1:	[$0/0$,	$\infty/0$]				
Sel. 3:	[- ,	$15/1$,	$11/1$,	- ,	$\infty/0$,	$19/3$,
Sel. 2:						$20/3$]

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

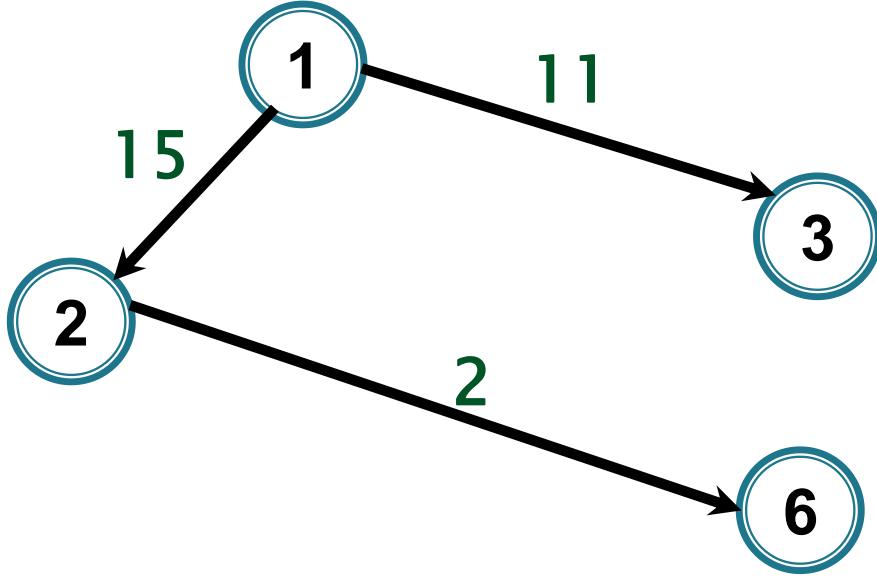
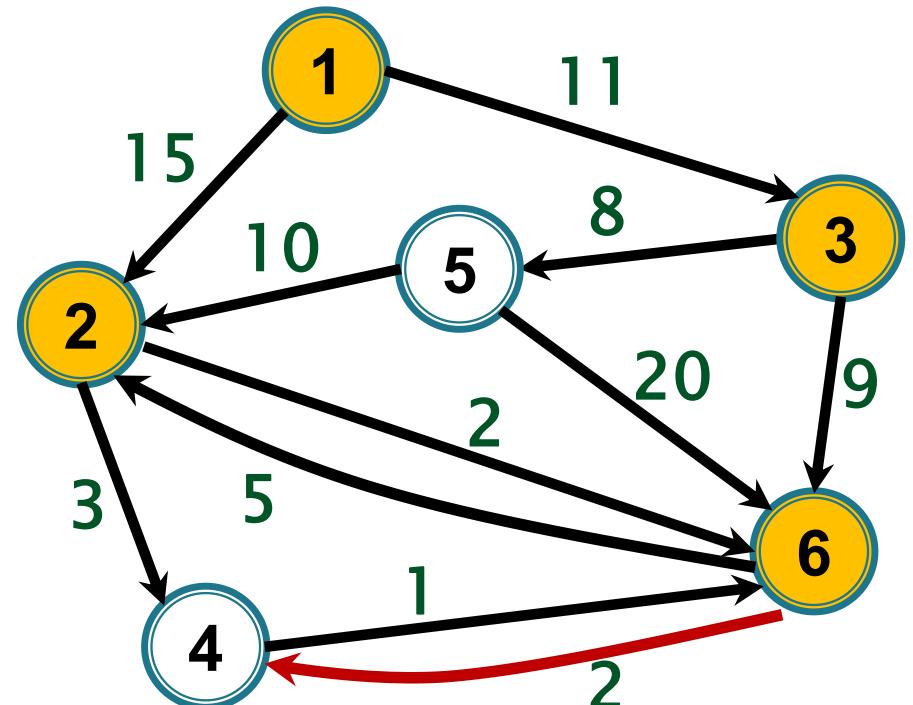
$d/tata$	1	2	3	4	5	6
Sel. 1:	[0/0 , -]	$\infty/0$, 15/1	$\infty/0$, 11/1	$\infty/0$, -	$\infty/0$, 19/3	$\infty/0$, 20/3
Sel. 3:	[- , 15/1]	-	-	$\infty/0$, 18/2	$\infty/0$, 19/3	$\infty/0$, 17/2
Sel. 2:	[- , -]	-	-	-	-	-

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

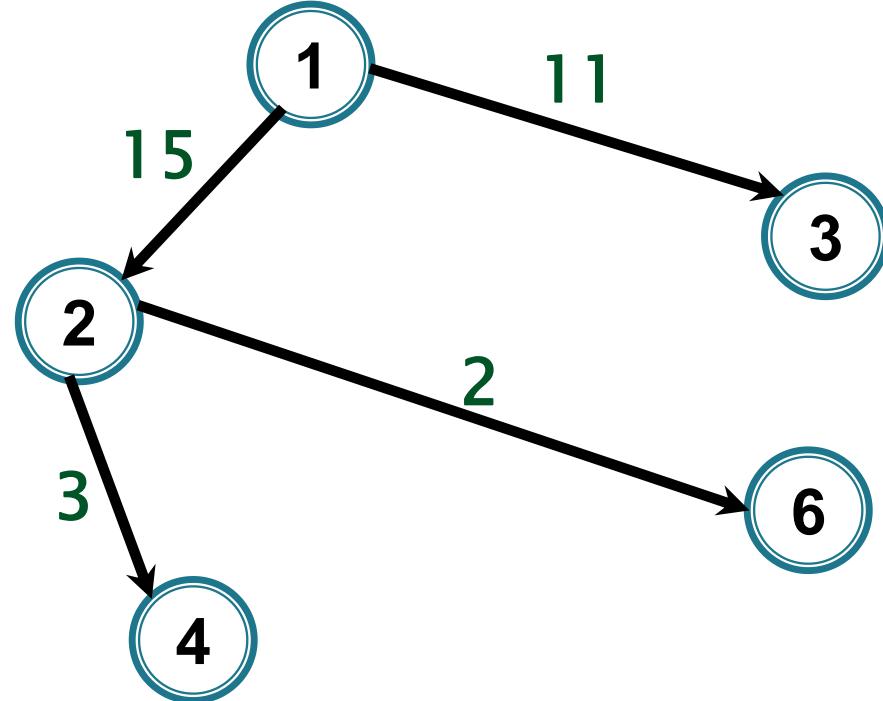
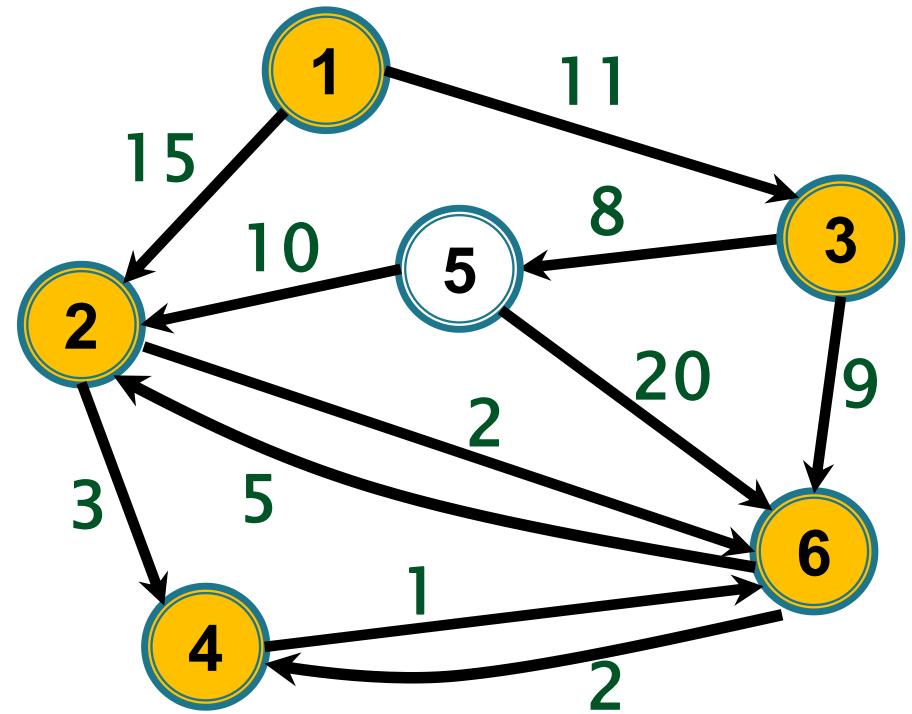
d/tata	1	2	3	4	5	6
	[0/0,	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$
Sel. 1:	[- ,	15/1,	11/1,	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$
Sel. 3:	[- ,	15/1,	- ,	$\infty/0,$	19/3,	20/3]
Sel. 2:	[- ,	- ,	- ,	18/2,	19/3,	17/2]
Sel. 6:						

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

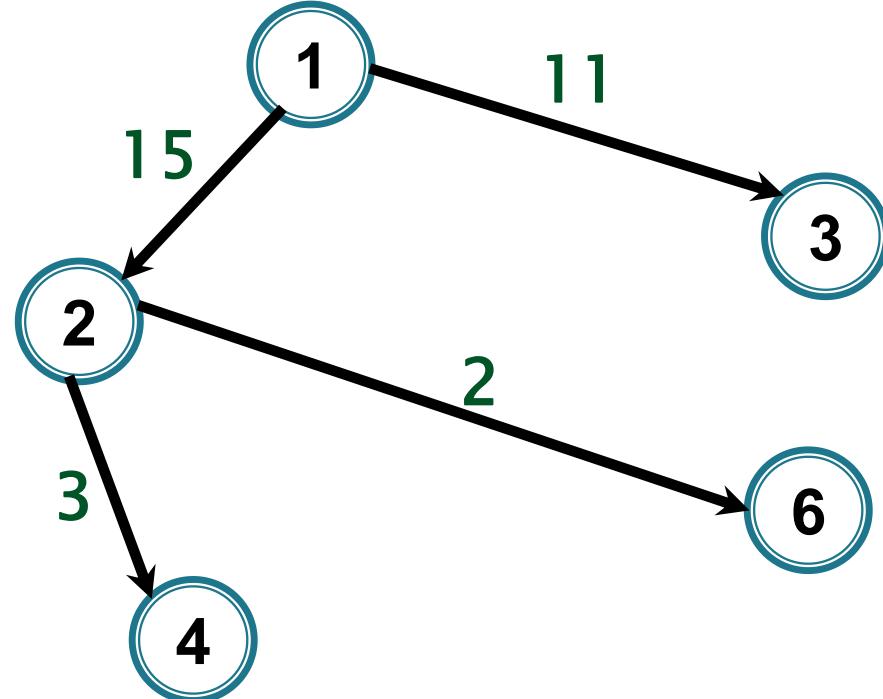
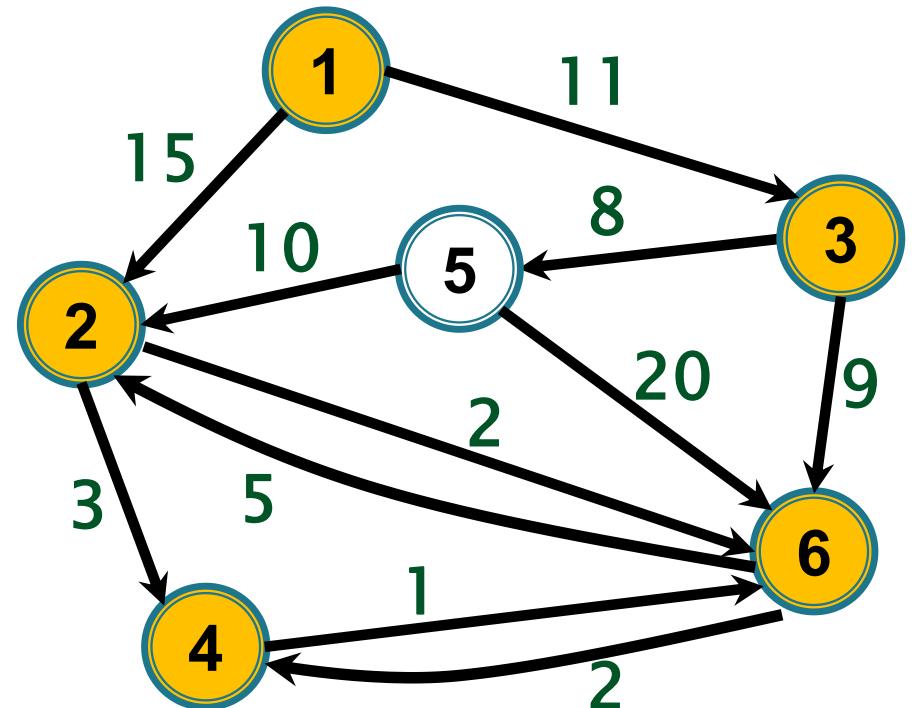
d/tata	1	2	3	4	5	6
	[0/0,	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$
Sel. 1:	[- ,	15/1,	11/1,	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$
Sel. 3:	[- ,	15/1,	- ,	$\infty/0,$	19/3,	20/3]
Sel. 2:	[- ,	- ,	- ,	18/2,	19/3,	17/2]
Sel. 6:	[- ,	- ,	- ,	18/2,	19/3,	-]

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

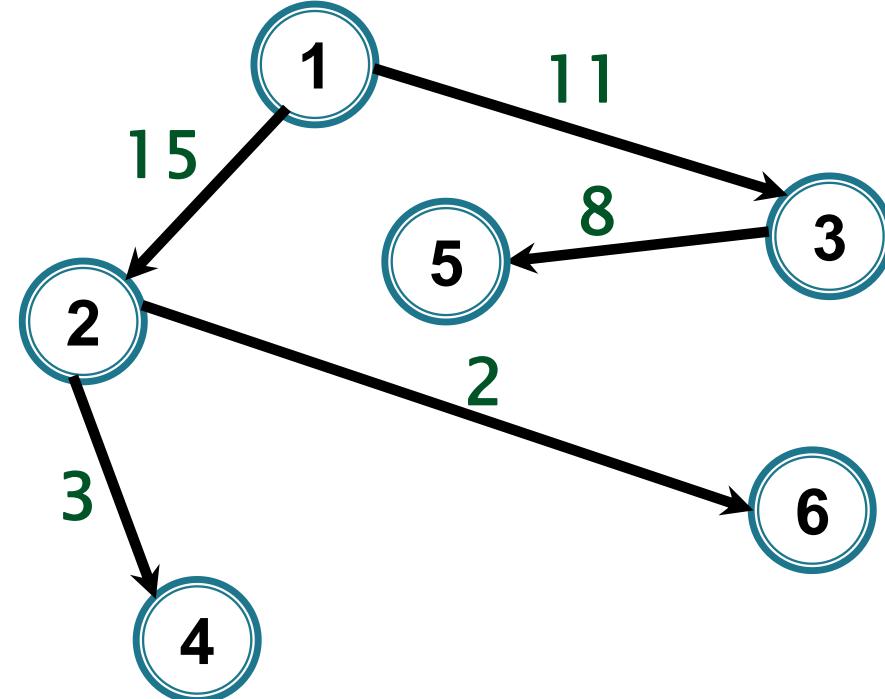
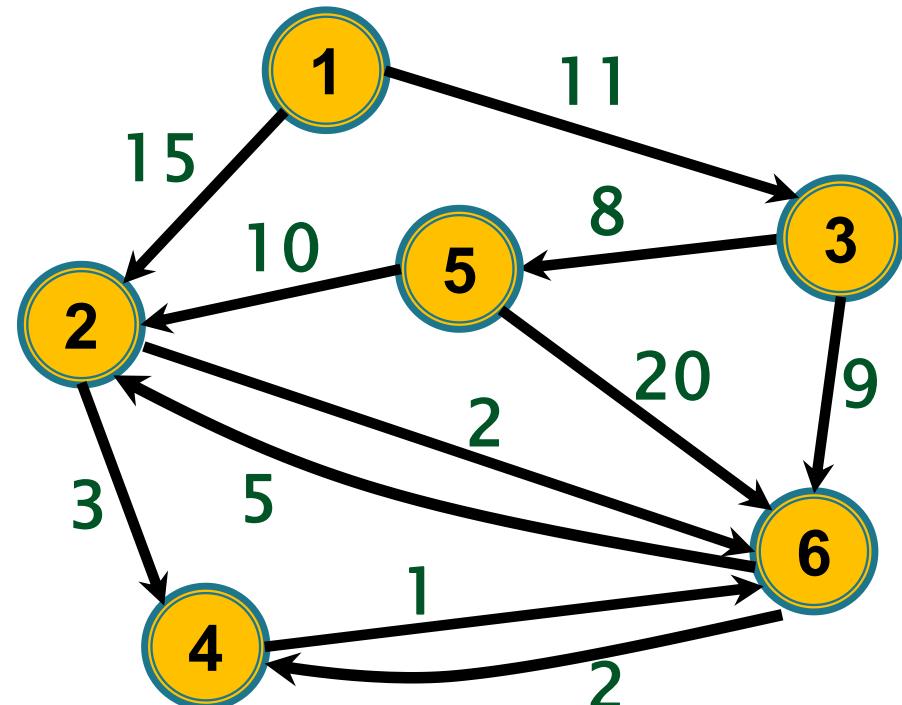
d/tata	1	2	3	4	5	6
	[0/0,	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$
Sel. 1:	[- ,	15/1,	11/1,	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$
Sel. 3:	[- ,	15/1,	- ,	$\infty/0,$	19/3,	20/3]
Sel. 2:	[- ,	- ,	- ,	18/2,	19/3,	17/2]
Sel. 6:	[- ,	- ,	- ,	18/2,	19/3,	-]
Sel. 4:						

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

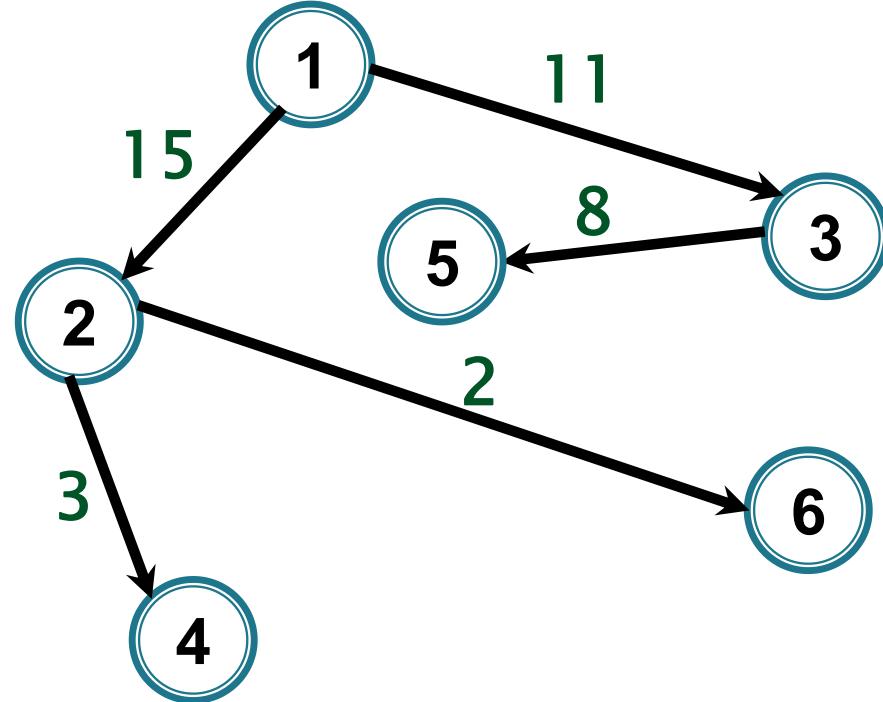
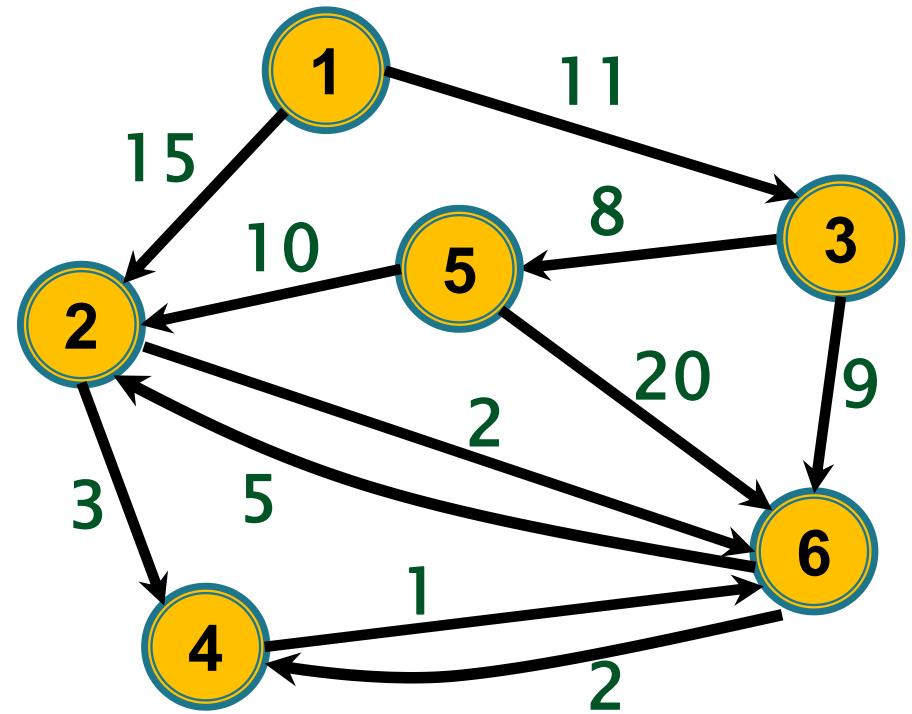
d/tata	1	2	3	4	5	6
	[0/0,	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$
Sel. 1:	[- ,	15/1,	11/1,	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$
Sel. 3:	[- ,	15/1,	- ,	$\infty/0,$	19/3,	20/3]
Sel. 2:	[- ,	- ,	- ,	18/2,	19/3,	17/2]
Sel. 6:	[- ,	- ,	- ,	18/2,	19/3,	-]
Sel. 4:	[- ,	- ,	- ,	- ,	19/3,	-]

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

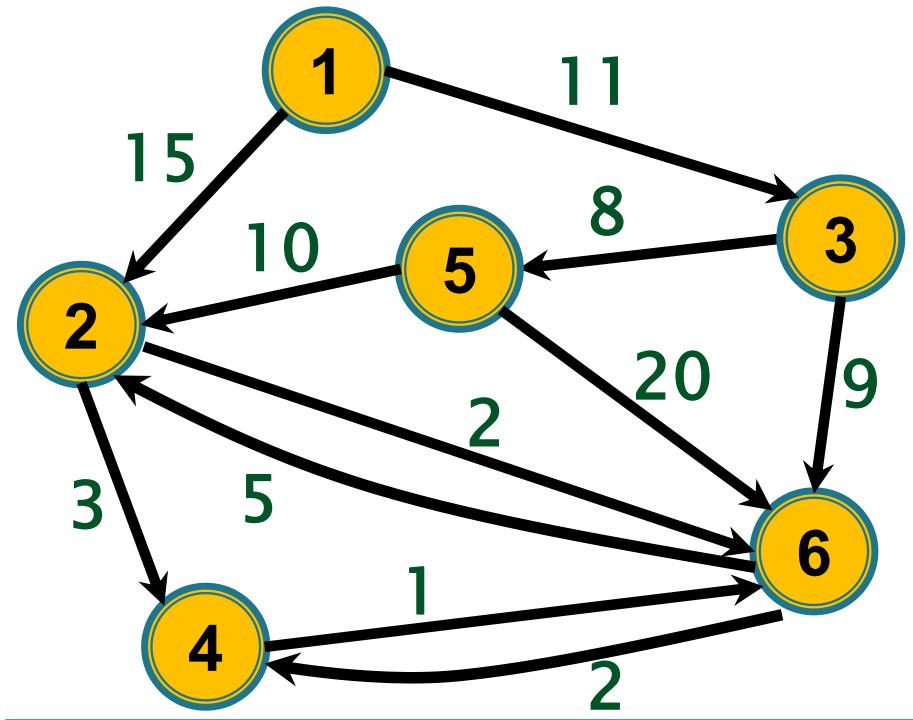

d/tata	1	2	3	4	5	6
	[0/0,	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$
Sel. 1:	[- ,	15/1,	11/1,	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$
Sel. 3:	[- ,	15/1,	- ,	$\infty/0,$	19/3,	20/3]
Sel. 2:	[- ,	- ,	- ,	18/2,	19/3,	17/2]
Sel. 6:	[- ,	- ,	- ,	18/2,	19/3,	-]
Sel. 4:	[- ,	- ,	- ,	- ,	19/3,	-]
Sel. 5:						

$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$

d/tata	1	2	3	4	5	6
	[0/0,	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$
Sel. 1:	[- ,	15/1,	11/1,	$\infty/0,$	$\infty/0,$	$\infty/0]$
Sel. 3:	[- ,	15/1,	- ,	$\infty/0,$	19/3,	20/3]
Sel. 2:	[- ,	- ,	- ,	18/2,	19/3,	17/2]
Sel. 6:	[- ,	- ,	- ,	18/2,	19/3,	-]
Sel. 4:	[- ,	- ,	- ,	- ,	19/3,	-]
Sel. 5:	[- ,	- ,	- ,	- ,	- ,	-]

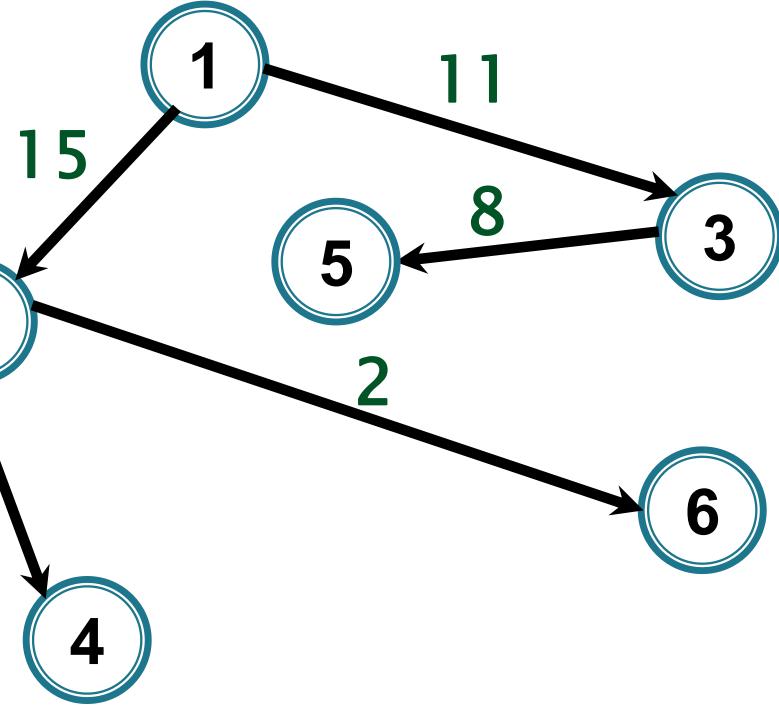

d/tata

1

2

3

Soluție: [0/0, 15/1, 11/1, 18/2, 19/3, 17/2]

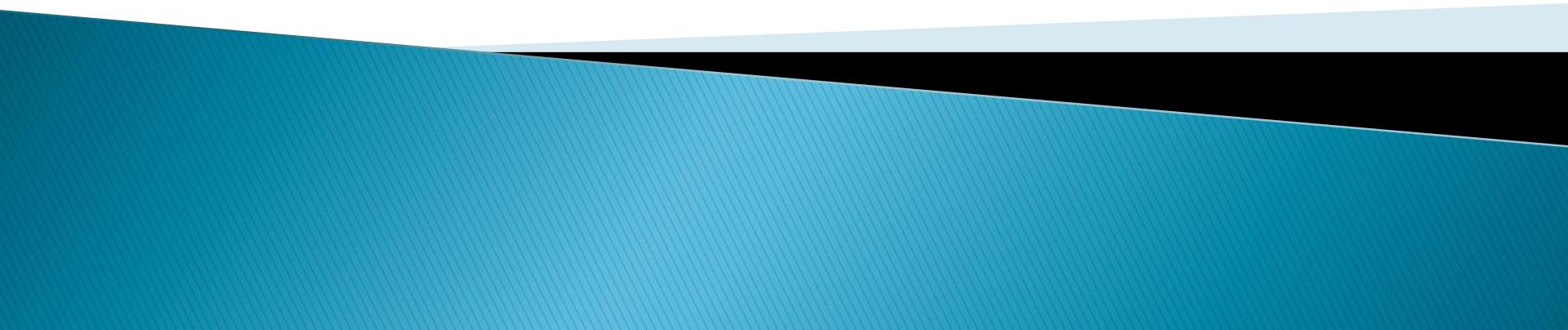
Un drum minim de la 1 la 6?

Algoritmul lui Dijkstra

▶ Observații.

1. Dacă vârful u curent are eticheta $d[u] = \infty$, algoritmul se poate opri
2. Vectorul tata memorează arborele distanțelor față de s (vârfurile neaccesibile din s rămân cu tata 0)

Complexitate

Dijkstra(G, w, s)

initializează multimea vârfurilor neselectate Q cu V
pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; tata[u]=0

$d[s] = 0$

cat timp $Q \neq \emptyset$ executa

$u = \text{extrage vârf cu eticheta } d \text{ minimă din } Q$

pentru fiecare $uv \in E$ executa

daca $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

tata[v] = u

scrie d, tata

//scrie drum minim de la s la t un varf t dat folosind tata

Algoritmul lui Dijkstra

Cum memorăm $Q =$ vârfurile încă neselectate?

Algoritmul lui Dijkstra

Q poate fi (ca și în cazul algoritmului lui Prim)

▶ **vector:**

$Q[u] = 1$, dacă u este selectat ($u \notin Q$)

0, altfel ($u \in Q$)

▶ **min-ansamblu (heap)**

Algoritmul lui Dijkstra

Complexitate - reprezentarea lui Q ca vector

$$Q[u] = \begin{cases} 1, & \text{dacă } u \text{ este selectat în } V(T) \\ 0, & \text{altfel (} u \in Q \text{)} \end{cases}$$

- ▶ Inițializare Q →
  - ▶ n * extragere vârf minim →
  - ▶ actualizare etichete vecini →
-

Algoritmul lui Dijkstra

Complexitate – reprezentarea lui Q ca vector

$Q[u] = 1$, dacă u este selectat în $V(T)$
 0 , altfel ($u \in Q$)

- ▶ Inițializare Q → O(n)
  - ▶ $n * \text{extragere vârf minim}$ →
  - ▶ actualizare etichete vecini →

Algoritmul lui Dijkstra

Complexitate – reprezentarea lui Q ca vector

$$Q[u] = \begin{cases} 1, & \text{dacă } u \text{ este selectat în } V(T) \\ 0, & \text{altfel (} u \in Q \text{)} \end{cases}$$

- ▶ Inițializare Q $\rightarrow O(n)$
- ▶ $n * \text{extragere vârf minim}$ $\rightarrow O(n^2)$
- ▶ actualizare etichete vecini $\rightarrow$

Algoritmul lui Dijkstra

Complexitate - reprezentarea lui Q ca vector

$$Q[u] = \begin{cases} 1, & \text{dacă } u \text{ este selectat în } V(T) \\ 0, & \text{altfel (} u \in Q \text{)} \end{cases}$$

- ▶ Inițializare Q $\rightarrow O(n)$
  - ▶ $n * \text{extragere vârf minim}$ $\rightarrow O(n^2)$
  - ▶ actualizare etichete vecini $\rightarrow O(m)$
-

Algoritmul lui Dijkstra

Complexitate - reprezentarea lui Q ca vector

$$Q[u] = \begin{cases} 1, & \text{dacă } u \text{ este selectat în } V(T) \\ 0, & \text{altfel (} u \in Q \text{)} \end{cases}$$

- ▶ Inițializare Q -> O(n)
  - ▶ $n * \text{extragere vârf minim}$ -> O(n^2)
  - ▶ actualizare etichete vecini -> O(m)
-
- $O(n^2)$

Algoritmul lui Dijkstra

Complexitate – Q min-heap

- ▶ Inițializare Q →
  - ▶ $n * \text{extragere vârf minim}$ →
  - ▶ actualizare etichete vecini →
-

Dijkstra(G, w, s) - Q min-heap in raport cu d

pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

$Q = V$ //creare heap cu cheile din d

cat timp $Q \neq \emptyset$ executa

$u = \text{extrage\_min}(Q)$

pentru fiecare $uv \in E$ executa

daca $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

repara(Q, v)

$tata[v] = u$

scrie d, tata

//scrie drum minim de la s la t un varf t dat folosind tata

Algoritmul lui Dijkstra

Complexitate – Q min-heap

- ▶ Inițializare Q → $O(n)$
  - ▶ $n * \text{extragere vârf minim}$ → $O(n \log n)$
  - ▶ actualizare etichete vecini →
-

Algoritmul lui Dijkstra

Complexitate – Q min-heap

- ▶ Inițializare Q → $O(n)$
  - ▶ $n * \text{extragere vârf minim}$ → $O(n \log n)$
  - ▶ actualizare etichete vecini → $O(m \log n)$
-
- !!+ actualizare Q**

$O(m \log n)$

Algoritmul lui Dijkstra

- ▶ **Observație.** Pentru a determina drumul minim între două vârfuri s și t **date** putem folosi algoritmul lui Dijkstra cu următoarea modificare:
  - dacă vârful u ales este chiar t, **algoritmul se oprește**;
  - drumul de la s la t se afișează folosind vectorul tata (vezi BF)

Algoritmul lui Dijkstra

- ▶ Dijkstra $\approx$ Prim (versiunea $O(n^2)$ / $O(m \log n)$)

Algoritmul lui Dijkstra

Algoritmul funcționează și pentru grafuri neorientate?

Algoritmul lui Dijkstra

- ▶ De ce nu funcționează corect algoritmul dacă avem arce cu cost negativ + exemplu?
- ▶ Cum putem rezolva problema dacă avem și arce de cost negativ?

Algoritmul lui Dijkstra

- ▶ De ce nu funcționează corect algoritmul dacă avem arce cu cost negativ + exemplu?
- ▶ Cum putem rezolva problema dacă avem și arce de cost negativ?

Putem aduna o constantă la costul fiecărui arc astfel încât toate arcele să aibă cost pozitiv. **Drumul minim între 2 vârfuri rămâne la fel?**

Algoritmul lui Dijkstra

- ▶ De ce nu funcționează corect algoritmul dacă avem arce cu cost negativ + exemplu?
- ▶ Cum putem rezolva problema dacă avem și arce de cost negativ?
  - Putem aduna o constantă la costul fiecărui arc astfel încât toate arcele să aibă cost pozitiv. Drumul minim între 2 vârfuri rămâne la fel? – **NU**

Algoritmul lui Dijkstra

- ▶ Cum putem rezolva problema dacă avem și arce de cost negativ?

Algoritmul BELLMAN – FORD (suplimentar)

- La un pas nu relaxăm arcele dintr-un vârf selectat u , ci **din toate vârfurile** (deci relaxăm toate arcele)

Algoritmul lui Dijkstra

- ▶ Cum putem rezolva problema dacă avem și arce de cost negativ?

Algoritmul BELLMAN – FORD (suplimentar)

- La un pas nu relaxăm arcele dintr-un vârf selectat u , ci din toate vârfurile (deci relaxăm toate arcele)

```
pentru i = 1,n-1 executa
    pentru fiecare uv∈E executa
        daca d[u]+w(u,v)< d[v] atunci
            d[v] = d[u]+w(u,v)
            tata[v] = u
```

Algoritmul lui Dijkstra

- ▶ Cum putem rezolva problema dacă avem și arce de cost negativ?

Algoritmul BELLMAN – FORD (suplimentar)

- La un pas nu relaxăm arcele dintr-un vârf selectat u , ci din toate vârfurile (deci relaxăm toate arcele)

```
pentru i = 1,n-1 executa
    pentru fiecare uv∈E executa
        daca d[u]+w(u,v)< d[v] atunci
            d[v] = d[u]+w(u,v)
            tata[v] = u
```

- După pasul i - $d[u]$ = costul minim al unui $s-u$ drum cu cel mult i arce

Corectitudinea Algoritmului lui Dijkstra

Corectitudine

- ▶ **Lema 1.** Pentru orice $u \in V$, la orice pas al algoritmului lui Dijkstra avem:
  - a) dacă $d[u] < \infty$, există un drum de la s la u în G de cost $d[u]$ și acesta se poate determina din vectorul tata:
 $tata[u] = \text{predecesorul lui } u \text{ pe un drum de la } s \text{ la } u \text{ de cost } d[u]$
  - b) $d[u] \geq \delta(s, u)$

Corectitudine

- ▶ **Lema 1.** Pentru orice $u \in V$, la orice pas al algoritmului lui Dijkstra avem:
  - a) dacă $d[u] < \infty$, există un drum de la s la u în G de cost $d[u]$ și acesta se poate determina din vectorul tata:
 $tata[u] = \text{predecesorul lui } u \text{ pe un drum de la } s \text{ la } u \text{ de cost } d[u]$
  - b) $d[u] \geq \delta(s, u)$
- ▶ **Consecință.** Dacă la un pas al algoritmului avem pentru un vîrf u relația $d[u] = \delta(s, u)$, atunci $d[u]$ nu se mai modifică până la final.

Corectitudine

► Teoremă

Fie $G=(V, E, w)$ un graf orientat ponderat cu
 $w : E \rightarrow \mathbb{R}_+$ și $s \in V$ fixat.

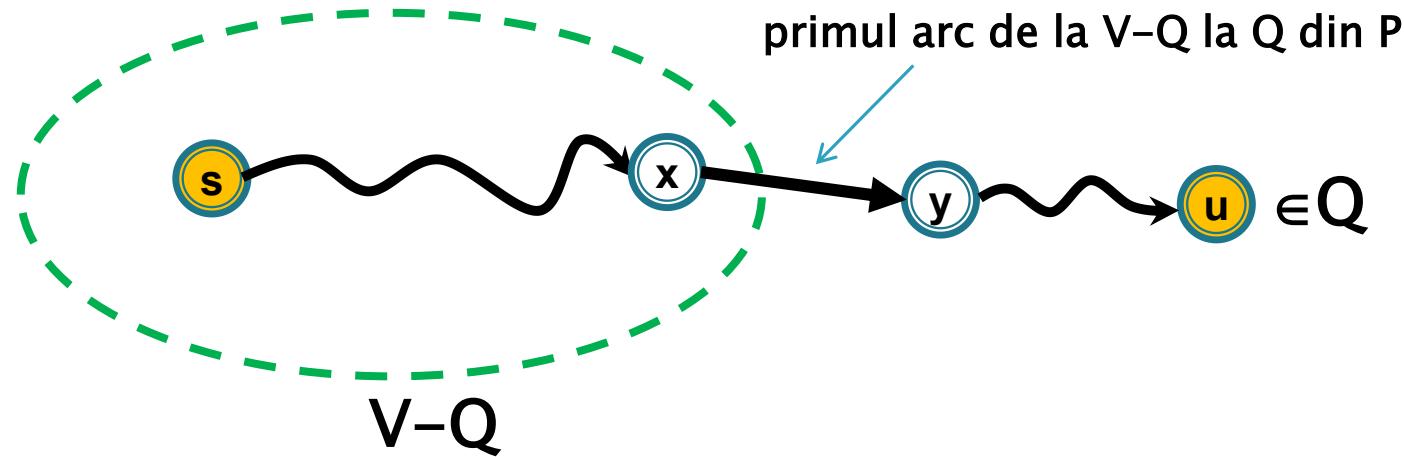
La finalul algoritmului lui Dijkstra avem:

$$d[u] = \delta(s, u) \text{ pentru orice } u \in V$$

și tata memorează un arbore al distanțelor față de s .

Corectitudine

- ▶ Demonstrație (idee). Inducție: $d[x] = \delta(s, x) \quad \forall x \notin Q$ (=deja selectat)
- ▶ Când un vârf u este selectat: fie P un $s-u$ drum minim

din modul în care este ales u

$$d[u] \leq d[y] \leq d[x] + w(x, y) = \delta(s, x) + w(x, y) = w(s - y) = \delta(s, y)$$

$$\leq w(P) \leq d[u]$$

dupa relaxarea lui xy (mai mult, are loc chiar egalitate: $d[y] = \delta(s, x) + w(x, y) = w(s - y) = \delta(s, y)$)

$$w(s - y) = \delta(s, y) \quad \text{ipoteza de inducție pentru } x$$

$$\Rightarrow d[u] = d[y] = w(P) = \delta(s, u)$$

**Drumuri minime de la un vârf s dat
la celealte vârfuri
(de sursă unică)**

Algoritmul lui BELLMAN – FORD

► Ipoteză:

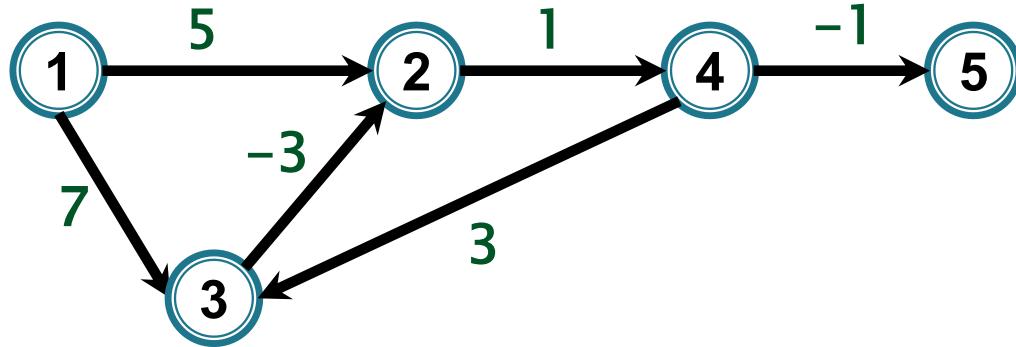
Arcele pot avea și cost negativ

Graful nu conține circuite de cost negativ

(dacă există – algoritmul le va detecta => nu soluție)

Algoritmul Bellman Ford

Algoritmul lui BELLMAN – FORD

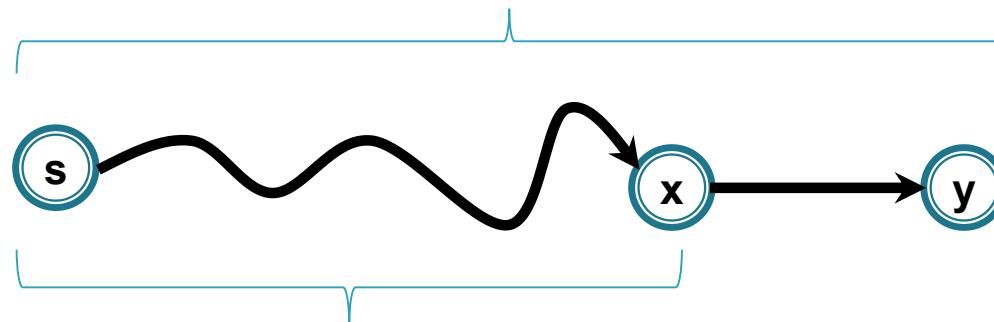

Algoritmul lui Dijkstra – doar pentru ponderi nenegative

Algoritmul lui BELLMAN – FORD

- ▶ Idee: La un pas relaxăm toate arcele
- ▶ De câte ori?

s–y drum minim cu $\leq k$ arce

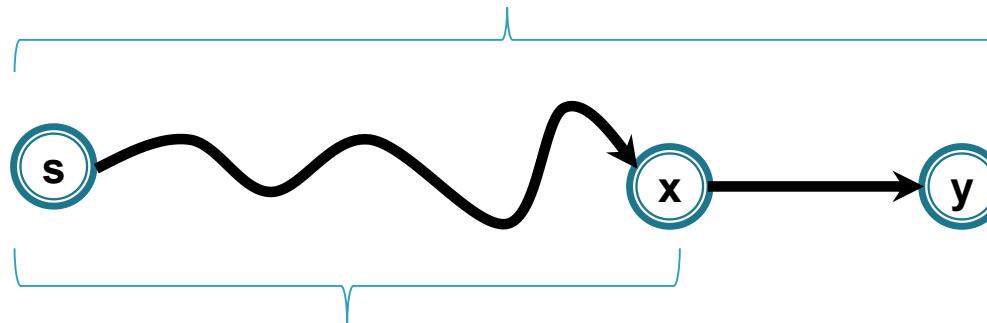

s–x drum minim cu $\leq k-1$ arce

Algoritmul lui BELLMAN – FORD

- ▶ Idee: La un pas relaxăm toate arcele
- ▶ De câte ori?

s-y drum minim cu $\leq k$ arce

s-x drum minim cu $\leq k-1$ arce

Dacă P este $s-y$ drum minim cu $\leq k$ arce $\Rightarrow$

$[s \underline{P} x]$ este $s-x$ drum minim cu $\leq k-1$ arce

Un drum minim are cel mult $n-1$ arce $\Rightarrow n-1$ etape

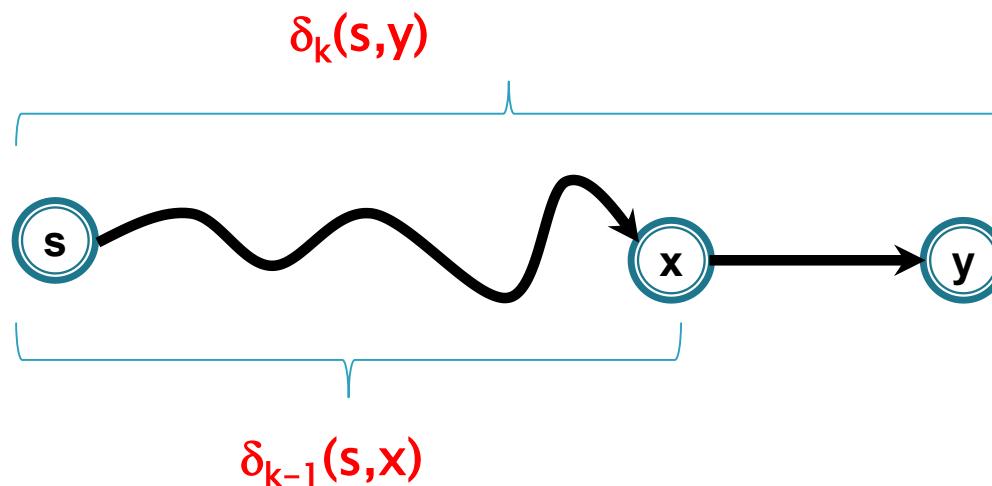
Algoritmul lui BELLMAN – FORD

- ▶ Idee: La un pas relaxăm toate arcele
(nu relaxăm arcele dintr-un vârf selectat u , ci **din toate vârfurile**)
- ▶ $n-1$ etape – după k etape $d[u] \leq$ costul minim al unui drum de la s la u cu cel mult k arce (programare dinamică)
=> după k etape sunt corect calculate etichetele $d[u]$ pentru acele vârfuri u pentru care **există un $s-u$ drum minim cu cel mult k arce**

Algoritmul lui BELLMAN – FORD

▶ Notăm

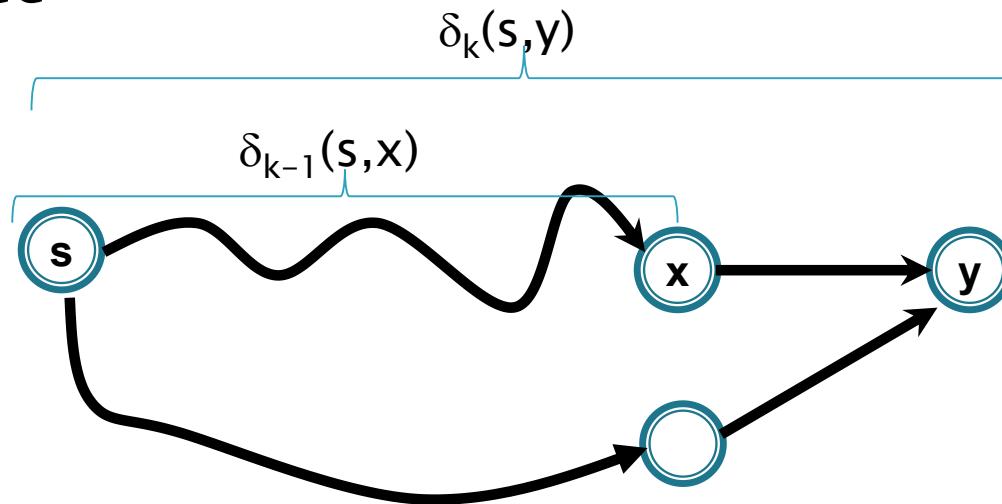
$\delta_k(s,x) = \text{costul minim al unui } s-x \text{ drum cu cel mult } k \text{ arce}$

Algoritmul lui BELLMAN – FORD

► Notăm

$\delta_k(s, x) = \text{costul minim al unui } s-x \text{ drum cu cel mult } k \text{ arce}$

Avem

$$\delta_k(s, y) = \min\{\delta_{k-1}(s, y), \min\{\delta_{k-1}(s, x) + w(xy) \mid xy \in E\}\}$$

Algoritmul lui BELLMAN – FORD

pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

pentru $i = 1, n-1$ executa

pentru fiecare $uv \in E$ executa

daca $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

Algoritmul lui BELLMAN – FORD

pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

pentru $i = 1, n-1$ executa

pentru fiecare $uv \in E$ executa

daca $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

Complexitate: $O(nm)$

Algoritmul lui BELLMAN – FORD

- ▶ Optimizări

La un pas este suficient să relaxăm arcele din vârfuri ale căror etichetă s-a modificat anterior=>

Algoritmul lui BELLMAN – FORD

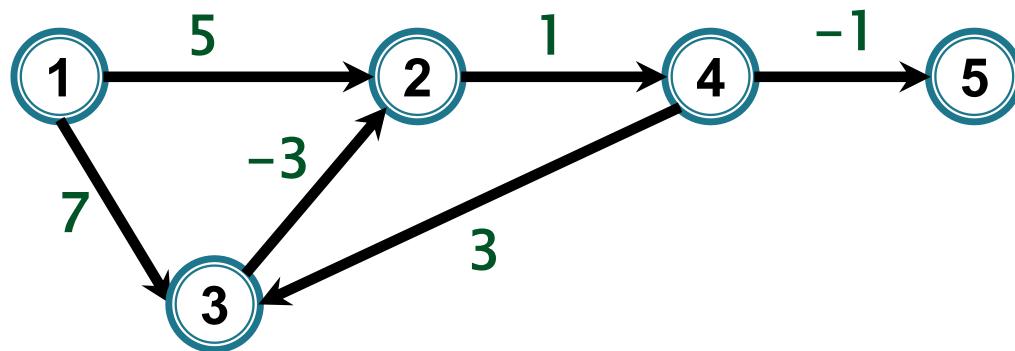
▶ Optimizări

La un pas este suficient să relaxăm arcele din vârfuri ale căror etichetă s-a modificat anterior=>
coadă cu vârfurile ale căror etichetă s-a actualizat

Detalii – laborator

Etapa 1

Relaxăm

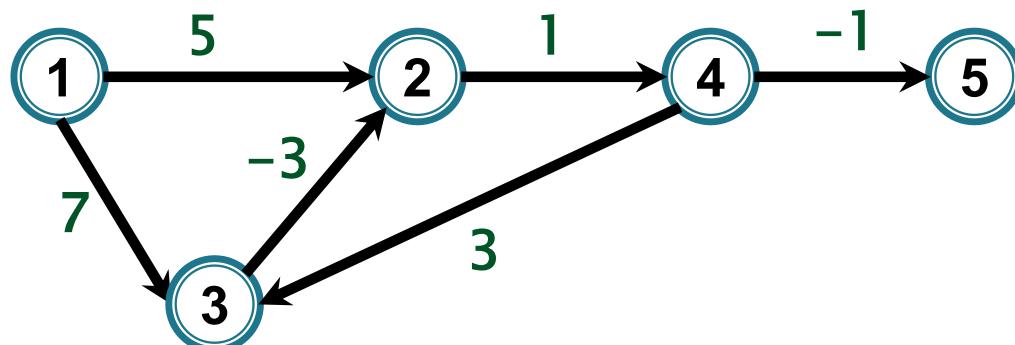

1 2
1 3

	1	2	3	4	5
d	0	5	7	∞	∞

Etapa 1

Relaxăm

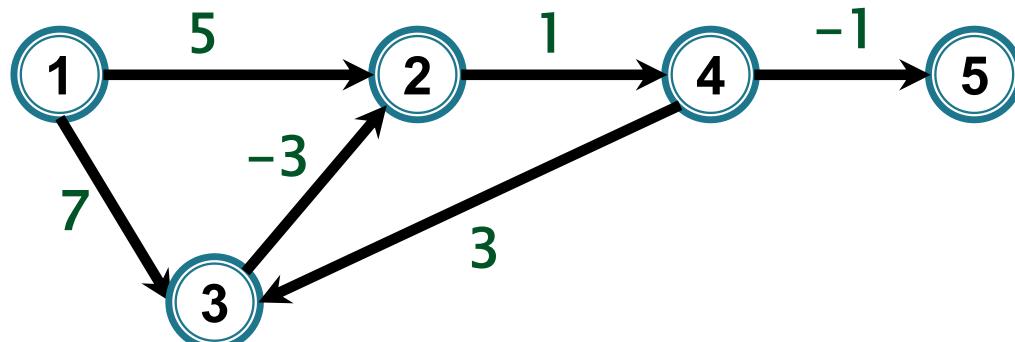

1 2
1 3
2 4

	1	2	3	4	5
d	0	5	7	6	∞

Etapa 1

Relaxăm

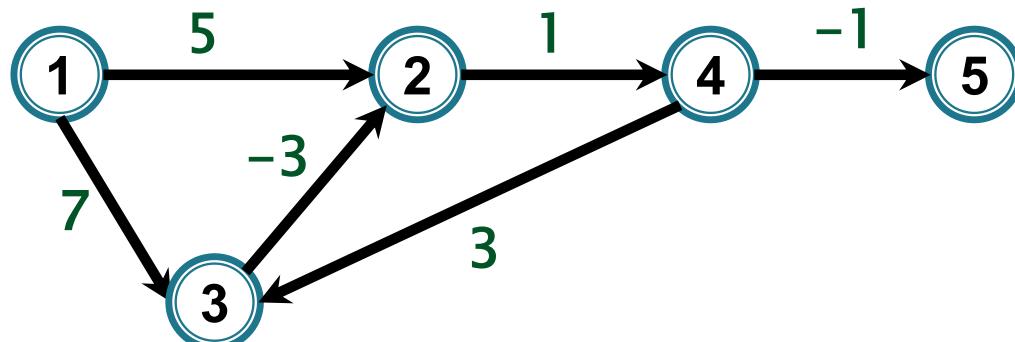

1 2
1 3
2 4
4 3
4 5

	1	2	3	4	5
d	0	5	7	6	5

Etapa 1

Relaxăm

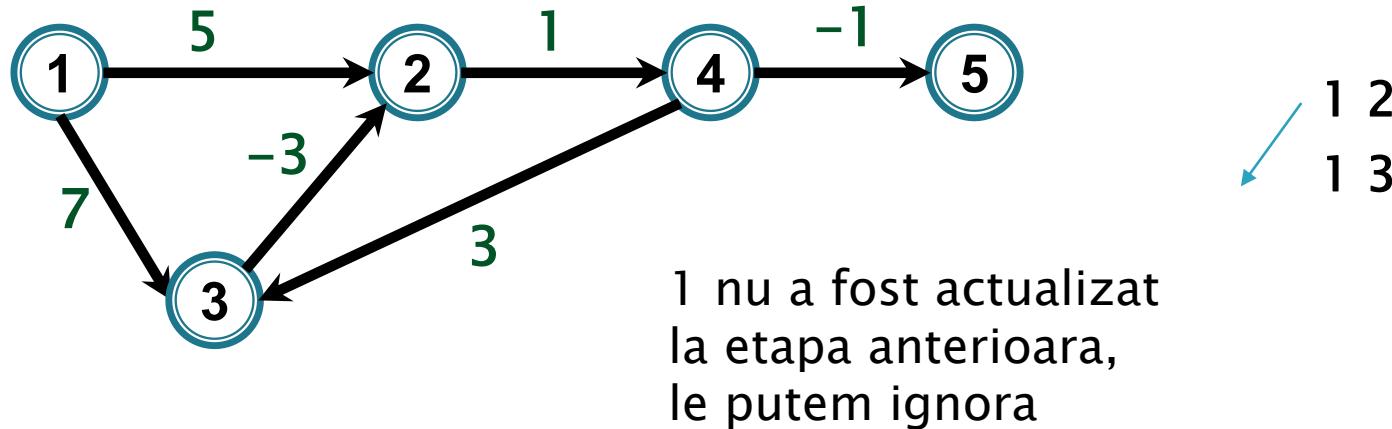

1 2
1 3
2 4
4 3
4 5
3 2

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	6	5

Etapa 2

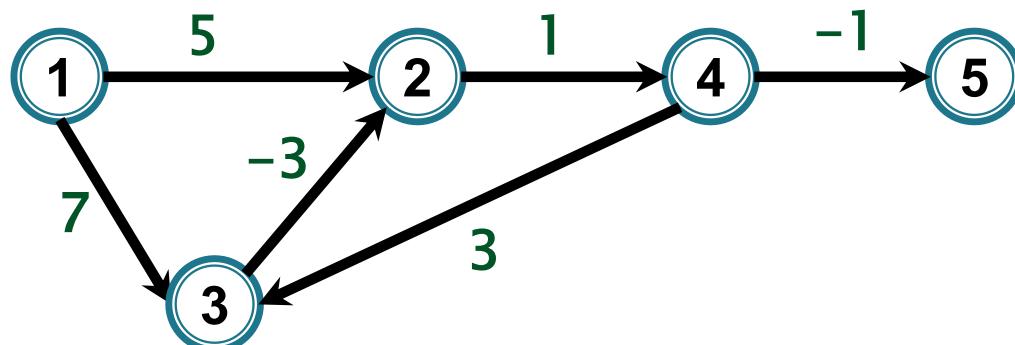
Relaxăm

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	6	5

Etapa 2

Relaxăm

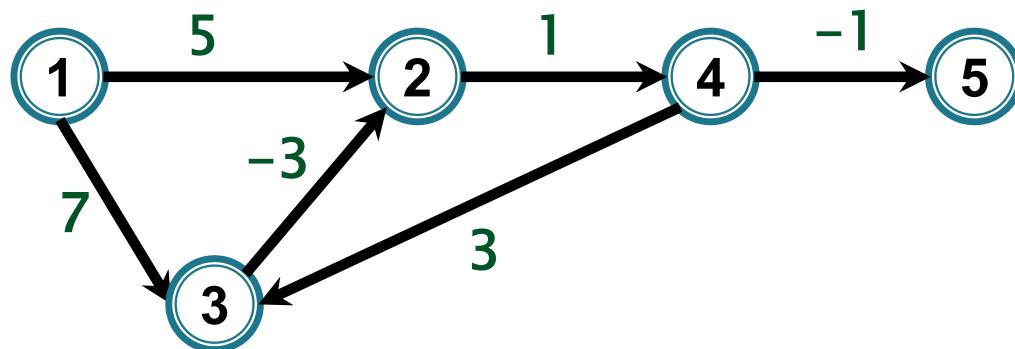

1 2
1 3
2 4

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	5	5

Etapa 2

Relaxăm

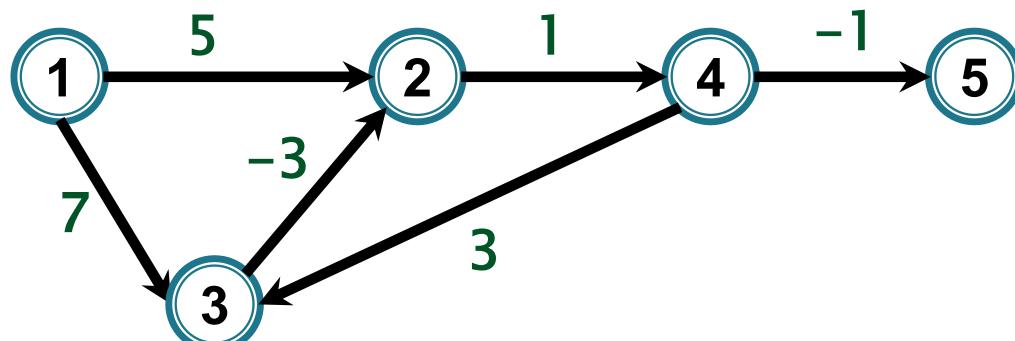

1 2
1 3
2 4
4 3

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	5	5

Etapa 2

Relaxăm

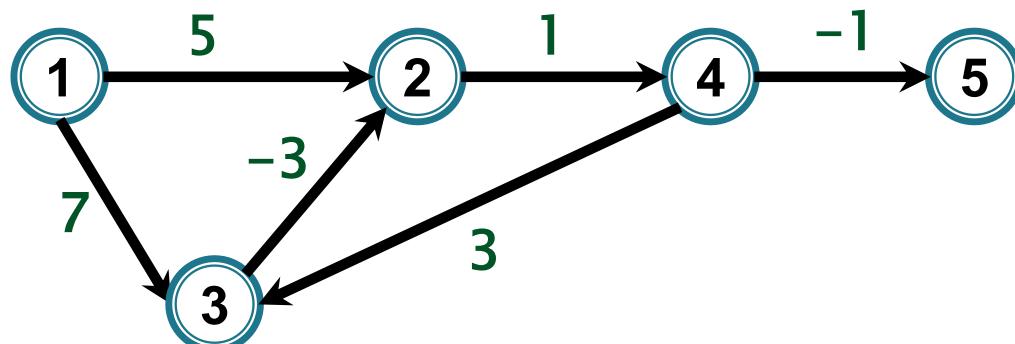

1 2
1 3
2 4
4 3
4 5

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	5	4

Etapa 2

Relaxăm

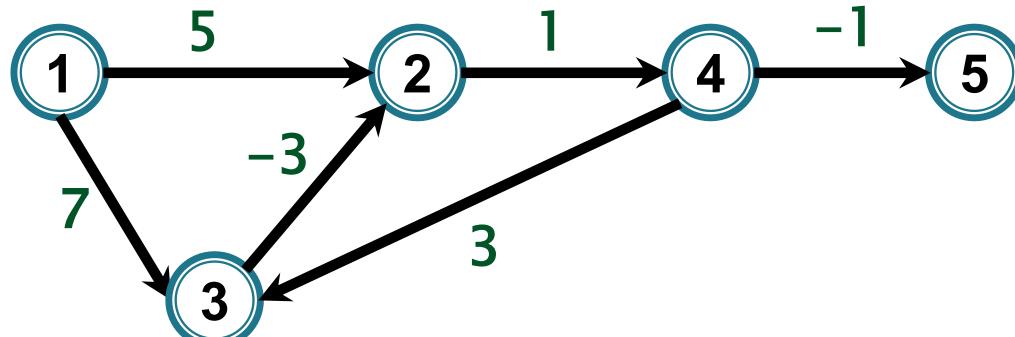

1 2
1 3
2 4
4 3
4 5
3 2

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	5	4

Etapa 3

Relaxăm

1 2
1 3
2 4
4 3
4 5
3 2

Nu se mai actualizează nimic – stop

	1	2	3	4	5
d	0	4	7	5	4

Corectitudinea Algoritmului lui Bellman–Ford

Corectitudine

- ▶ **Lema 1 (comună).** Pentru orice $u \in V$, la orice pas al algoritmului avem:
  - a) dacă $d[u] < \infty$, există un drum de la s la u în G de cost $d[u]$ și acesta se poate determina din vectorul tata:
 $tata[u] =$ predecesorul lui u pe un drum de la s la u de cost $d[u]$
  - b) $d[u] \geq \delta(s, u)$

Corectitudine

- ▶ **Demonstrație:** Inducție după numărul de etape (o etapa = relaxarea tuturor muchiilor):

După k iterării

$$d[x] \leq \delta_k(s, x)$$

= costul minim al unui s-x drum cu cel mult k muchii

Corectitudine

- ▶ $d[x] \leq \delta_k(s, x)$
= costul minim al unui $s-x$ drum cu cel mult k muchii
- ▶ $k = 0: d[s] = 0 = w([s])$
- ▶ $k-1 \Rightarrow k.$ Presupunem că înainte de iterată k
 $d[x] \leq \delta_{k-1}(s, x)$ pentru orice x

Etiqueta unui vârf y la iterată k se actualizează astfel:

Corectitudine

ipoteza de inducție

$$d[y] \leq \min\{d[y], \min\{d[x] + w(x,y) \mid xy \in E\} \leq$$

Corectitudine

ipoteza de inducție

$$d[y] \leq \min\{d[y], \min\{d[x] + w(x,y) \mid xy \in E\} \leq$$

$$\leq \min\{\delta_{k-1}(s,y), \min\{\delta_{k-1}(s,x) + w(x,y) \mid xy \in E\} =$$

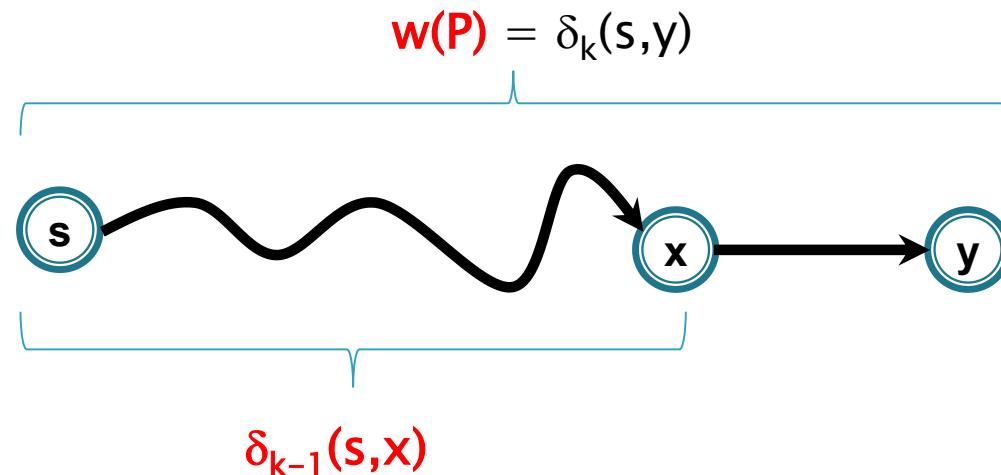
$$= \delta_k(s,y)$$

Corectitudine

► $k-1 \Rightarrow k$. Presupunem că înainte de iterată k

$$d[x] \leq \delta_{k-1}(s, x) \text{ pentru orice } x$$

Varianta 2. Fie P un $s-y$ drum cu cost minim printre cele cu cel mult k arce ($w(P) = \delta_k(s, y)$)

Corectitudine

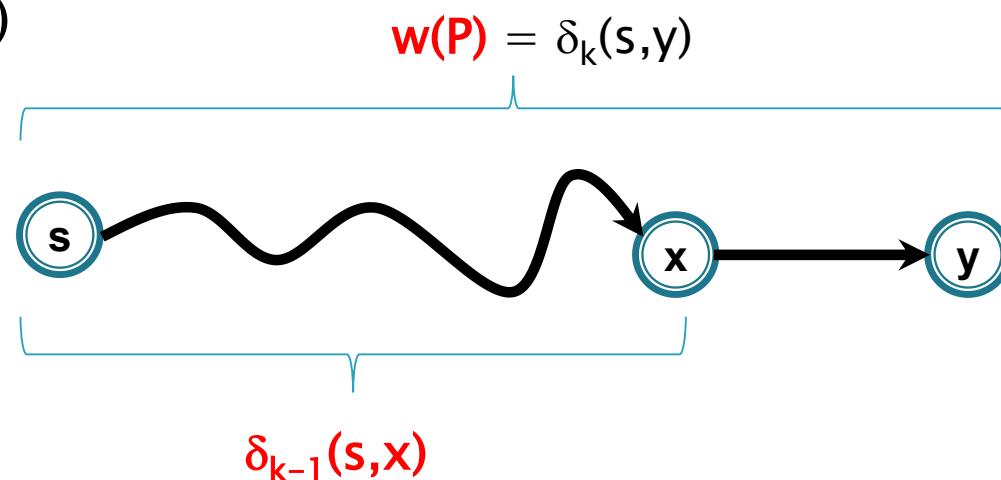
► $k-1 \Rightarrow k$. Presupunem că înainte de iterată k

$$d[x] \leq \delta_{k-1}(s, x) \text{ pentru orice } x$$

Varianta 2. Fie P un $s-y$ drum cu cost minim printre cele cu cel mult k arce ($w(P) = \delta_k(s, y)$)

$\Rightarrow [s \underline{P} x]$ este $s-x$ drum cu cost minim printre cele cu cel mult $k-1$ arce, deci are cost $\delta_{k-1}(s, x)$

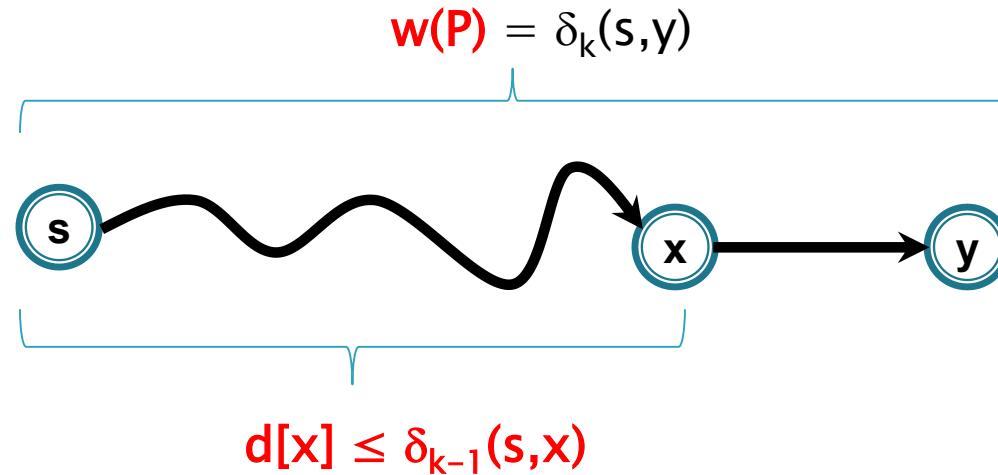
$\Rightarrow d[x] \leq \delta_{k-1}(s, x)$

Corectitudine

După relaxarea arcului xy :

$$\begin{aligned} d[y] &\leq d[x] + w(xy) \leq \\ &\leq \delta_{k-1}(s, x) + w(xy) = \\ &= w([s \underline{P} x]) + w(xy) = w(P) = \delta_k(s, y) \end{aligned}$$

Detectarea de circuite negative

Detectarea de circuite negative

- ▶ Există un circuit negativ în $G \Leftrightarrow$ dacă algoritmul ar mai face o iterare s-ar mai actualiza etichete de distanță
 $\Leftrightarrow$ După $n-1$ iterări există un arc uv cu
$$d[v] > d[u] + w(uv)$$

Detectarea de circuite negative

Demonstrație: Arătăm că
nu există cicluri negative $\Leftrightarrow$
nu se mai fac actualizări la pasul n

Detectarea de circuite negative

Demonstrație: Arătăm că

nu există cicluri negative $\Leftrightarrow$

nu se mai fac actualizări la pasul n

- ▶ Dacă nu există cicluri negative $\Rightarrow$ nu se mai fac actualizări la pasul n (din corectitudine)

Detectarea de circuite negative

Demonstrație: Arătăm că
nu există cicluri negative $\Leftrightarrow$

nu se mai fac actualizări la pasul n

- ▶ Dacă nu există cicluri negative $\Rightarrow$ nu se mai fac actualizări la pasul n (din corectitudine)
- ▶ Dacă nu se mai fac actualizări la pasul n, pentru orice ciclu $C = [v_0, \dots, v_p, v_0] \Rightarrow d[v_i] \leq d[v_i] + w(v_i v_{i+1})$

Însumând pe ciclu:

Detectarea de circuite negative

Demonstrație: Arătăm că

nu există cicluri negative $\Leftrightarrow$

nu se mai fac actualizări la pasul n

- ▶ Dacă nu există cicluri negative $\Rightarrow$ nu se mai fac actualizări la pasul n (din corectitudine)
- ▶ Dacă nu se mai fac actualizări la pasul n, pentru orice ciclu $C = [v_0, \dots, v_p, v_0] \Rightarrow d[v_i] \leq d[v_i] + w(v_i v_{i+1})$

Însumând pe ciclu:

$$d[v_0] + \dots + d[v_p] \leq d[v_0] + \dots + d[v_p] + w(v_0 v_1) + \dots + w(v_p v_0)$$

$$\Rightarrow 0 \leq w(v_0 v_1) + \dots + w(v_p v_0) = w(C)$$

Detectarea de circuite negative

Afișarea ciclului negative detectat – folosind tata:

Detectarea de circuite negative

Afișarea ciclului negative detectat – folosind tata:

- ▶ Fie v un vârf al cărei etichetă s-a actualizat la pasul k

Detectarea de circuite negative

Afișarea ciclului negative detectat – folosind tata:

- ▶ Fie v un vârf al cărei etichetă s-a actualizat la pasul k
- ▶ Facem n pași înapoi din v folosind vectorul tata (către s) ; fie x vârful în care am ajuns
- ▶ Afișăm ciclul care conține pe x folosind tata (din x până ajungem iar în x)

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice (fără circuite)

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

□ Ipoteze:

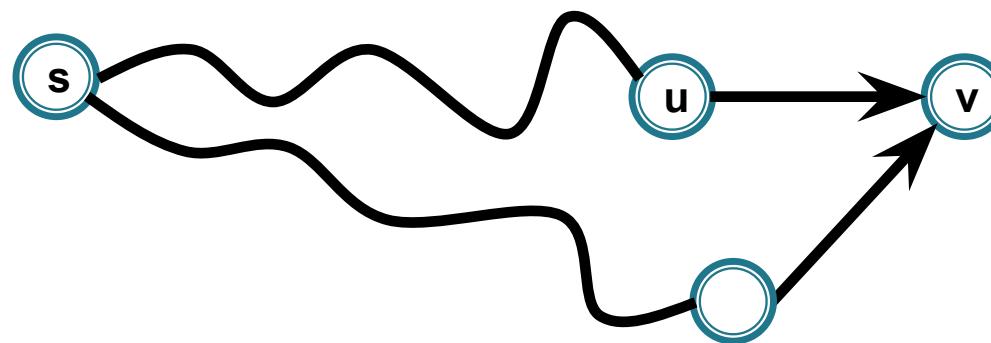
- **Graful nu conține circuite**
- **Arcele pot avea și cost negativ**

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

□ Amintim:

Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s,v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s,u)$ pentru orice u cu $uv \in E$

- atunci putem calcula distanțele după relația $\delta(s,v) = \min\{\delta(s,u) + w(u,v) \mid uv \in E\}$

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

□ Amintim:

Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s,v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s,u)$ pentru orice u cu $uv \in E \Rightarrow$

- Ar fi utilă o ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

□ Amintim:

Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s,v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s,u)$ pentru orice u cu $uv \in E \Rightarrow$

- Ar fi utilă o ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

O astfel de ordonare nu există dacă graful conține circuite

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

□ Amintim:

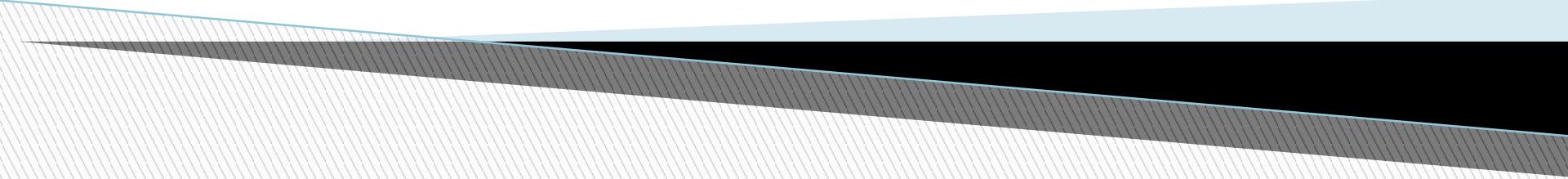
Când considerăm un vârf v , pentru a calcula $d(s,v)$ ar fi util să știm deja $\delta(s,u)$ pentru orice u cu $uv \in E \Rightarrow$

- Ar fi utilă o ordonare a vârfurilor astfel încât dacă $uv \in E$, atunci u se află înaintea lui v

O astfel de ordonare există dacă graful nu conține circuite = sortarea topologică

Pseudocod

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

- Considerăm vîrfurile în ordinea dată de sortarea topologică
  - Pentru fiecare vîrf u relaxăm arcele uv către vecinii săi (pentru a găsi drumuri noi către aceștia)

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s – vârful de start

//initializam distante – ca la Dijkstra

pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

//determinăm o sortare topologică a vârfurilor

//este suficient sa pastrăm vârfurile din sortare începând cu s
SortTop = sortare_topologica(G, s)

pentru fiecare $u \in \text{SortTop}$

pentru fiecare $uv \in E$ executa

daca $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci //relaxam uv

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

```
//initializam distante - ca la Dijkstra
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

//initializam distante - ca la Dijkstra

pentru fiecare $u \in V$ execută

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

//determinăm o sortare topologică a vârfurilor

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

//initializam distante - ca la Dijkstra

pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

//determinăm o sortare topologică a vârfurilor

SortTop = sortare_topologica(G)

pentru fiecare $u \in \text{SortTop}$

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

//initializam distante - ca la Dijkstra

pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

//determinăm o sortare topologică a vârfurilor

SortTop = sortare_topologica(G)

pentru fiecare $u \in \text{SortTop}$

    pentru fiecare $uv \in E$ executa

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

//initializam distante - ca la Dijkstra

pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

//determinăm o sortare topologică a vârfurilor

SortTop = sortare_topologica(G)

pentru fiecare $u \in \text{SortTop}$

pentru fiecare $uv \in E$ executa

daca $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci //relaxam uv

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

//initializam distante - ca la Dijkstra

pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

//determinăm o sortare topologică a vârfurilor

SortTop = sortare_topologica(G)

pentru fiecare $u \in \text{SortTop}$

pentru fiecare $uv \in E$ executa

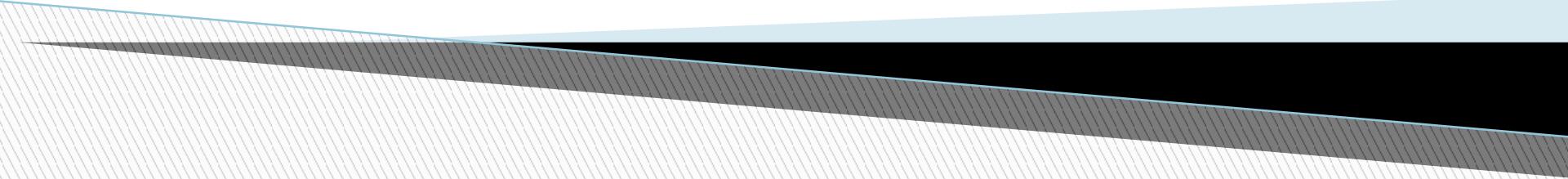
daca $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci //relaxam uv

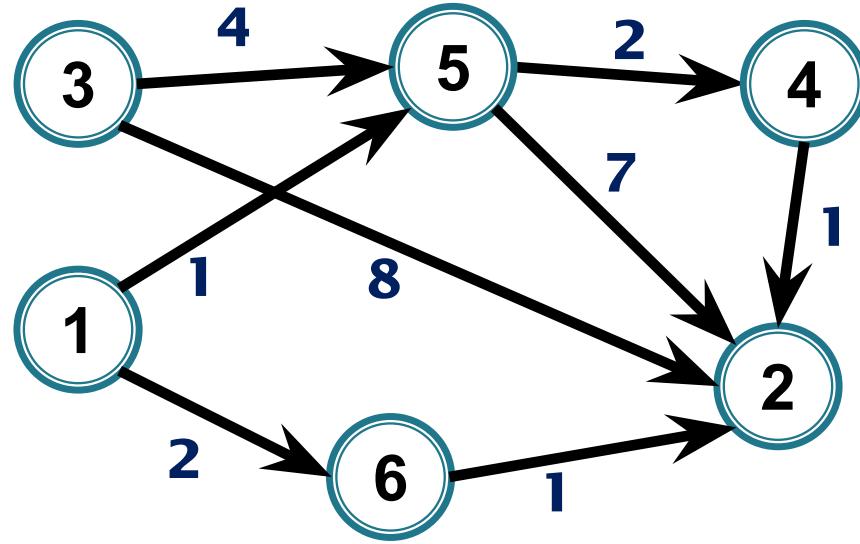
$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

scrie $d, tata$

Exemplu

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

□ Etapa 1 – determinăm o ordonare topologică a vârfurilor

□ Amintim algoritm

SortTop $\leftarrow \emptyset$;

coada $C \leftarrow \emptyset$;

adauga in C toate vârfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ executa

$i \leftarrow \text{extrage}(C)$;

    adauga i in SortTop

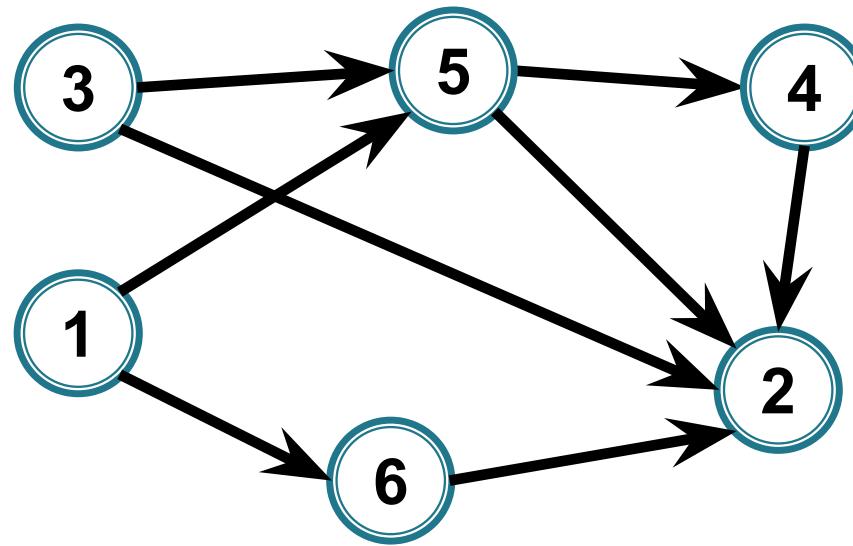
    pentru $ij \in E$ executa

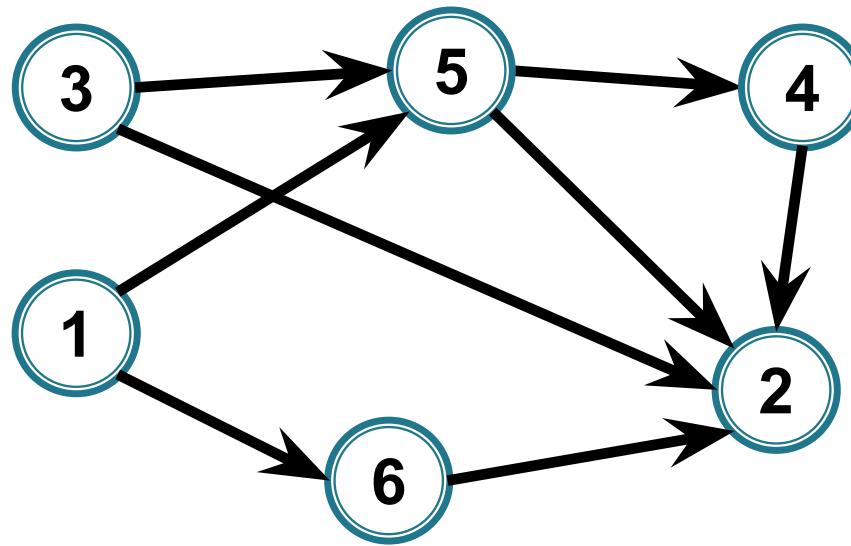
$d^-[j] = d^-[j] - 1$

        daca $d^-[j]=0$ atunci

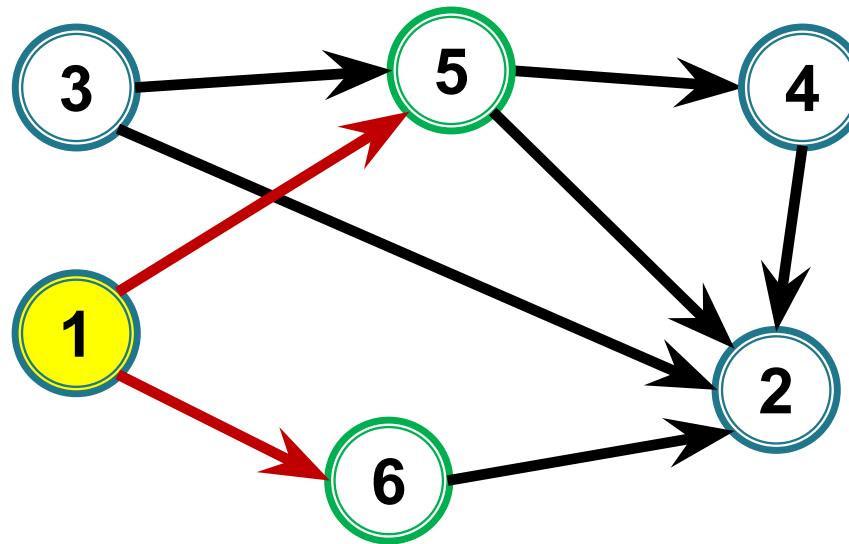
            adauga(j , C)

returneaza SortTop

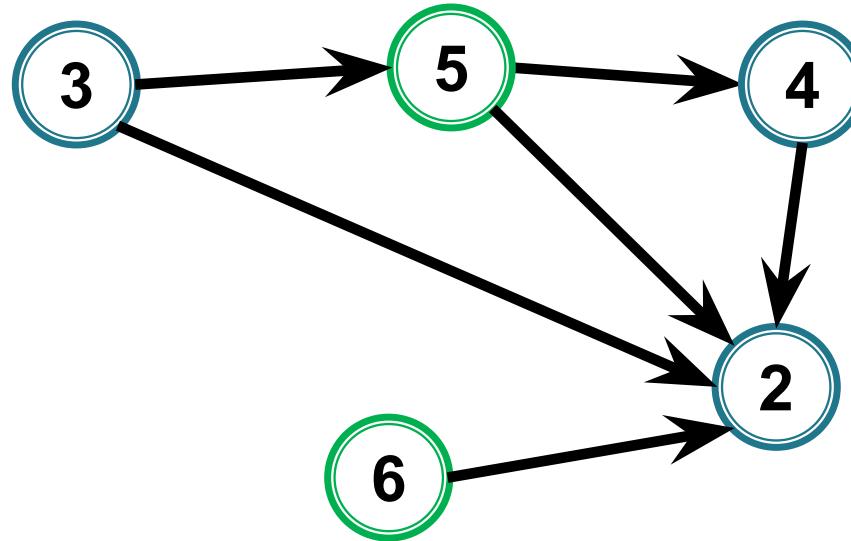

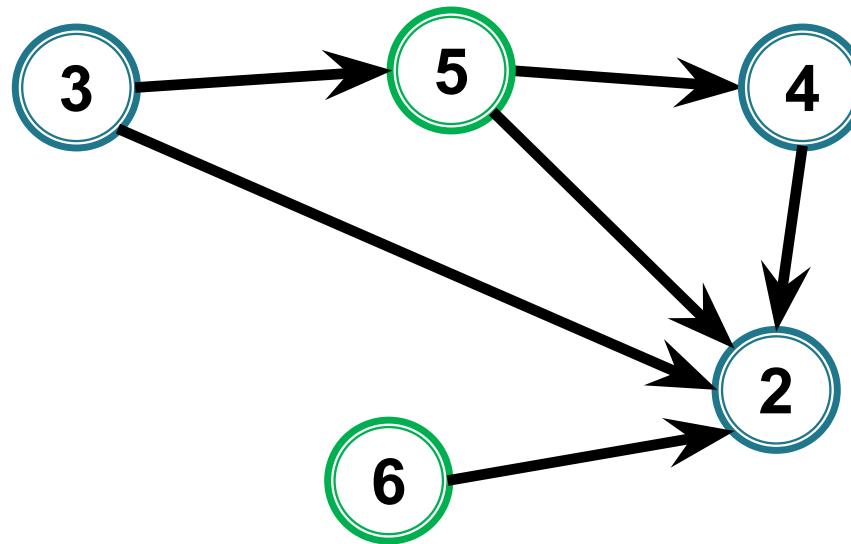
C: 1 3

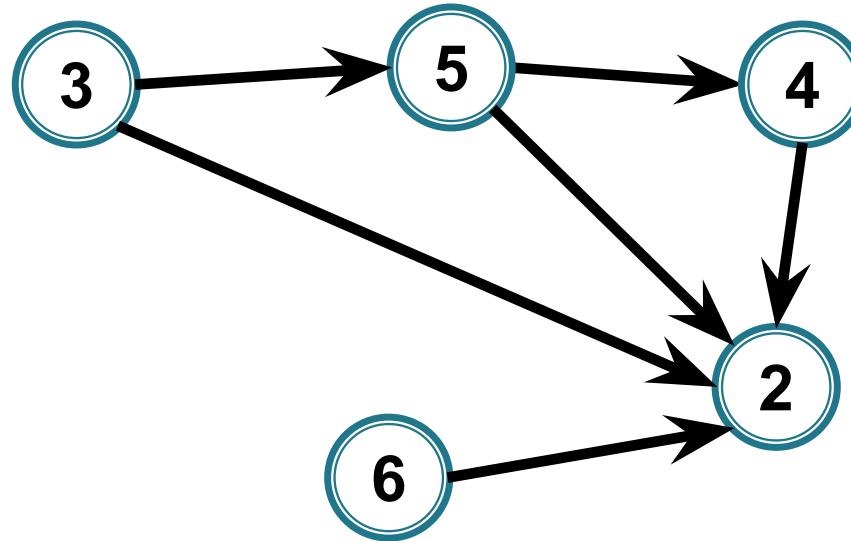
C: 1 3

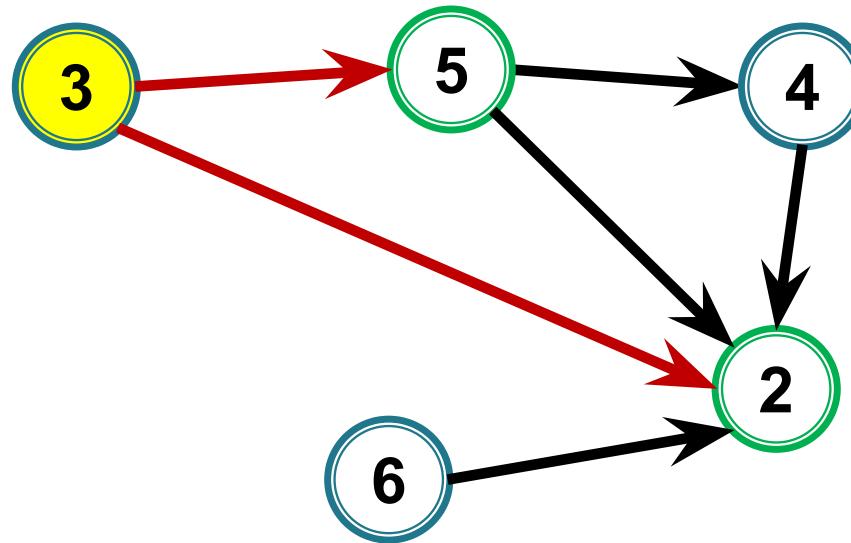
C: 1 3

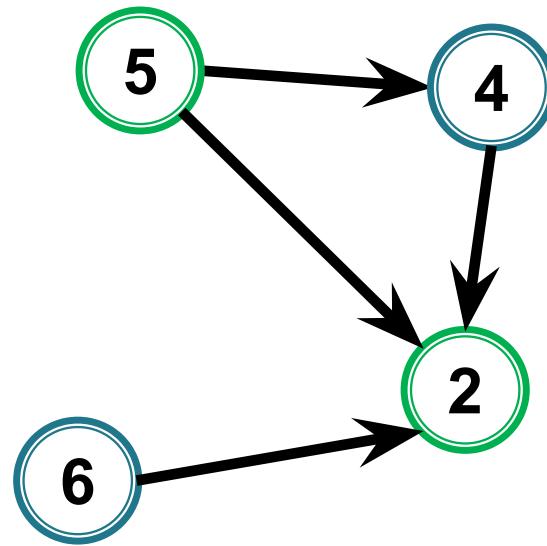
C: **1** 3 6

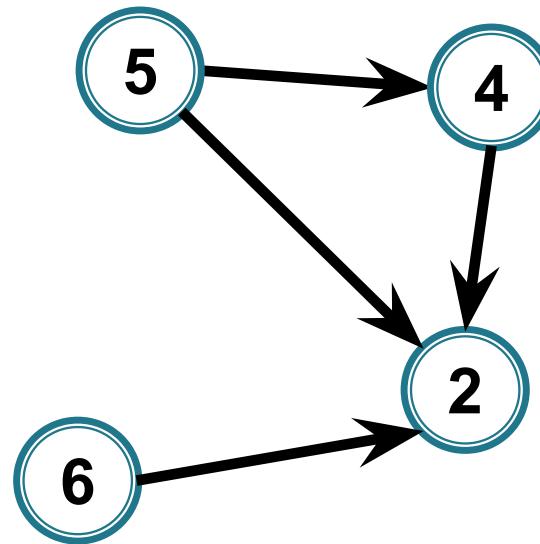
C: **1** 3 6

C: 1 3 6

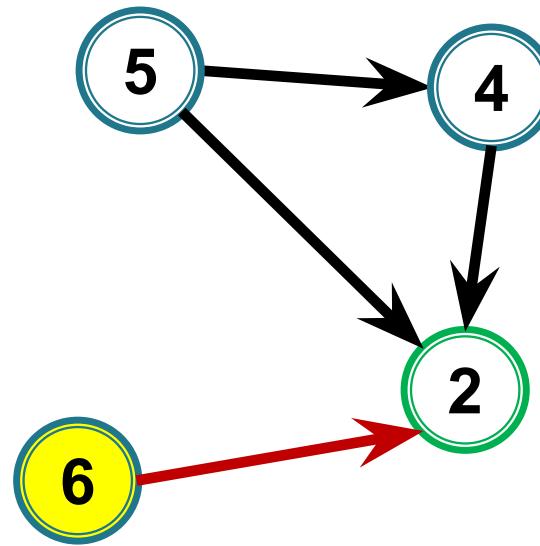

C: 1 3 6

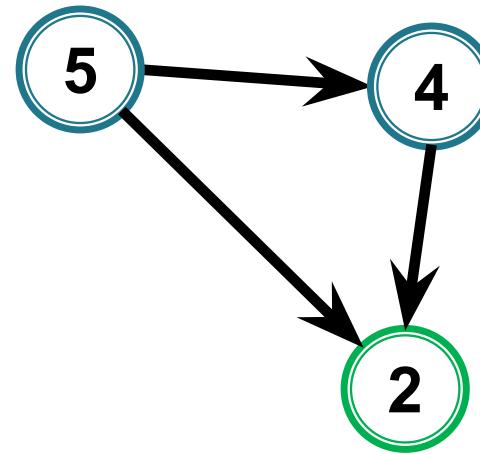

C: 1 3 6

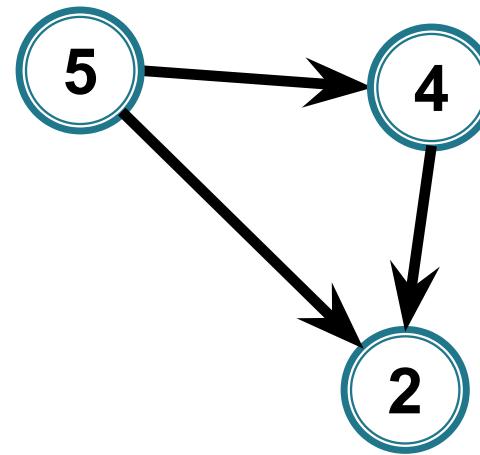
5

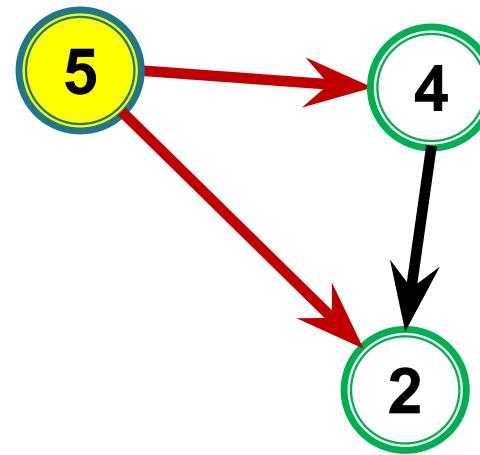
C: 1 3 6 5

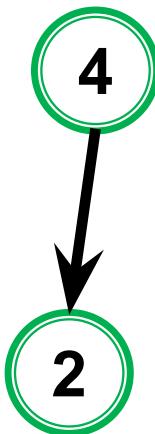
C: 1 3 6 5

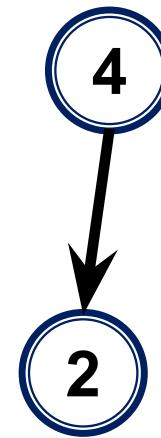
C: 1 3 6 5

C: 1 3 6 5

C: 1 3 6 5

C: 1 3 6 5 4

C: 1 3 6 5 4

2

C: 1 3 6 5 4

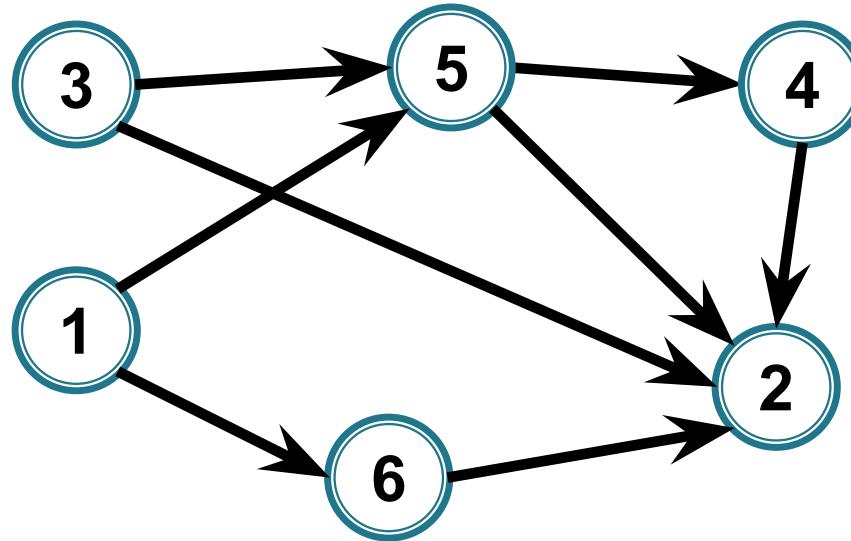
2

C: 1 3 6 5 4 2

2

C: 1 3 6 5 4 2

C: 1 3 6 5 4 2

**Sortare topologică: 1 3 6 5 4
2**

Sortare topologică - Algoritm

```
coada C ← Ø;  
adauga in C toate vârfurile v cu  $d^-[v]=0$   
  
cat timp  $C \neq \emptyset$  executa  
    i ← extrage(C);  
    adauga i in sortare  
  
    pentru  $ij \in E$  executa  
         $d^-[j] = d^-[j] - 1$   
        daca  $d^-[j]=0$  atunci  
            adauga(j, C)  
  
return C
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

- **Etapa 2** – parcurgem vârfurile în ordinea dată de sortarea topologică și relaxăm pentru fiecare vârf arcele care ies din acesta

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

■ **Initial - determinăm o ordonare topologică a vârfurilor**

■ **Amintim algoritm**

$\text{SortTop} \leftarrow \emptyset;$

coada C $\leftarrow \emptyset;$

adauga in C toate vârfurile v cu $d^-[v]=0$

cat timp $C \neq \emptyset$ executa

i $\leftarrow$ extrage(*C*) ;

    adauga *i* in SortTop

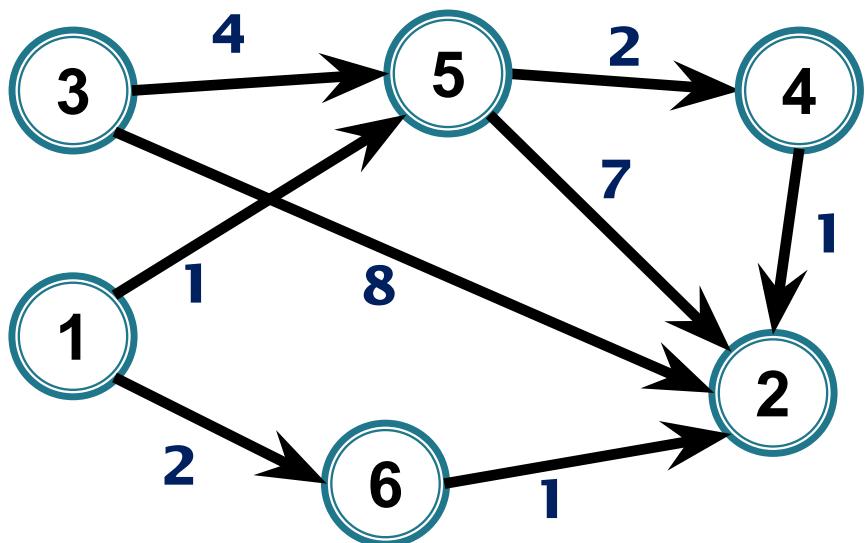
    pentru *ij* $\in E$ executa

$d^-[j] = d^-[j] - 1$

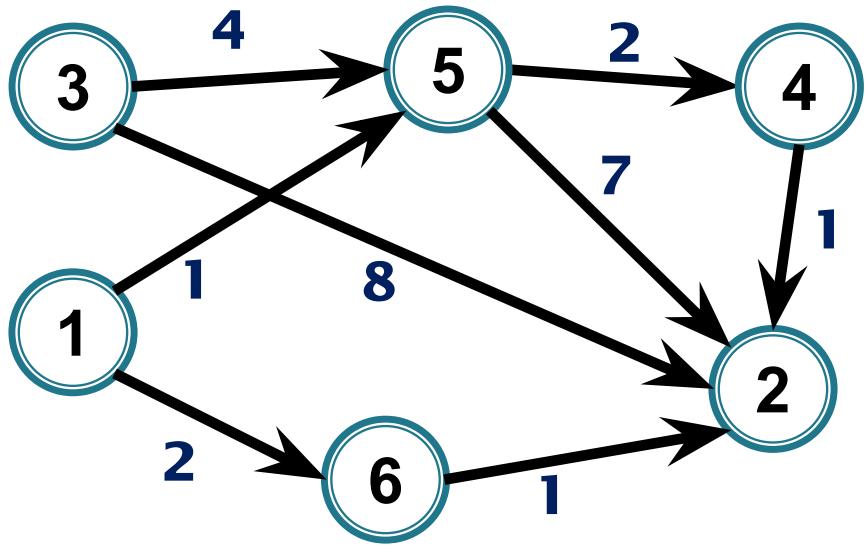
        daca $d^-[j]=0$ atunci

            adauga (*j*, C)

returneaza SortTop

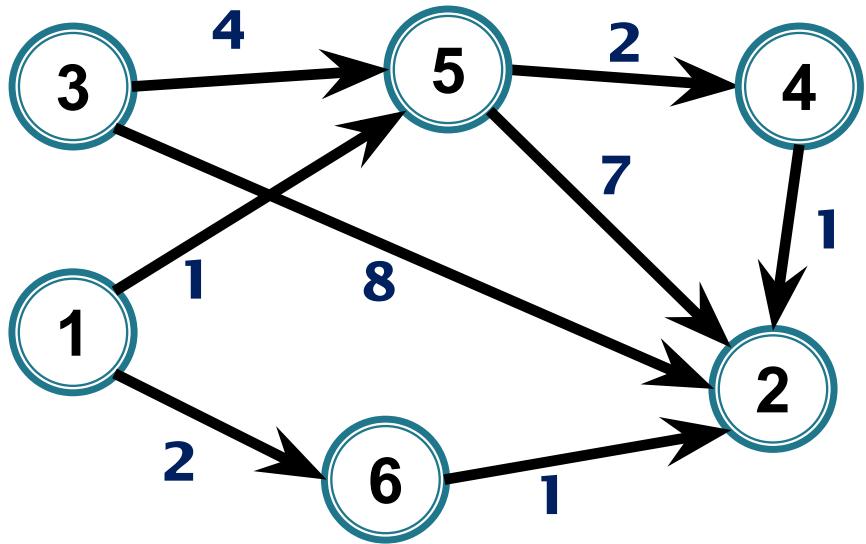
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4,
2

Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4,
2

s=3 – vârf de start

**Ordine de calcul
distanțe:**
1, 3, 6, 5, 4,
2

Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4,
2

s=3 - vârf de start

Ordine de calcul

distanțe:
1, 3, 6, 5, 4,
2

d/tat_a

[**1**/0, **∞**/0,

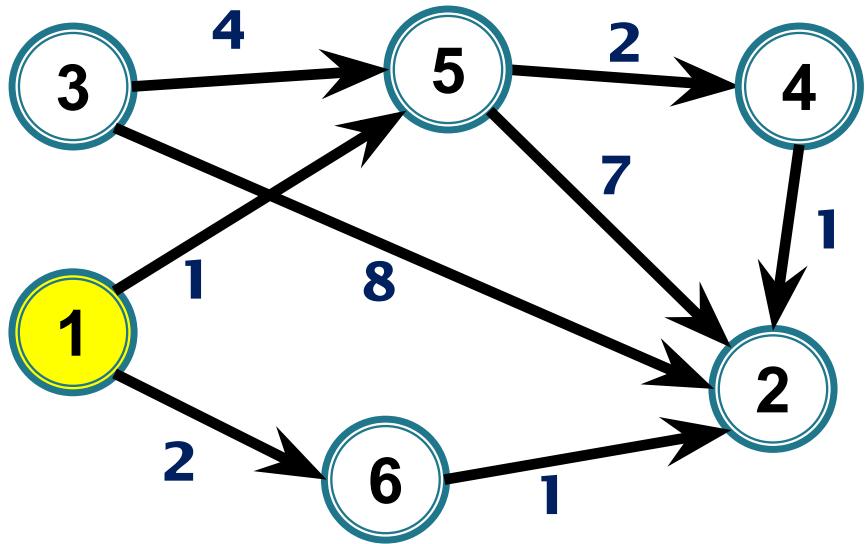
2/0, **∞**/0,

3/0,

4/0, **∞**/0,

5/0, **∞**/0,

6/0]

Sortare topologică 1, 3, 6, 5, 4,

2

s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4,
2

d_{tat}
 a

$u = 1:$

[$\infty/0$,

$2\infty/0$,

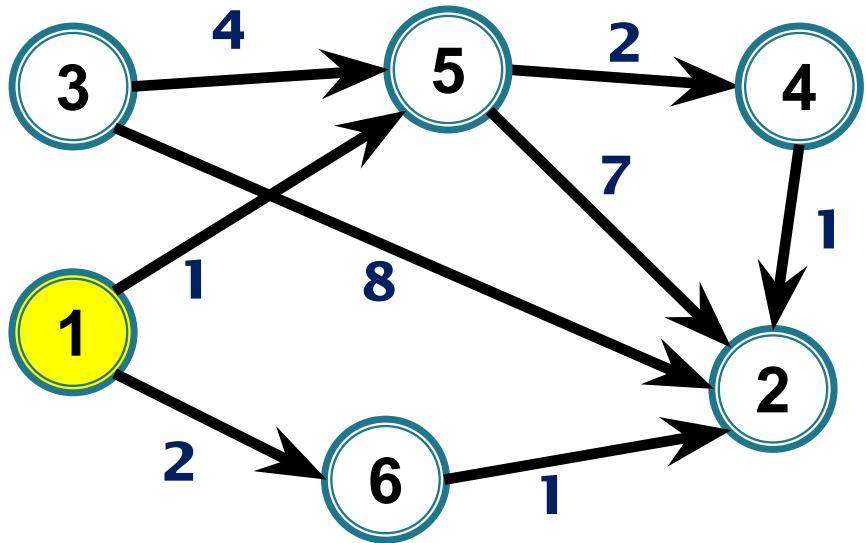
$3/0$,

$4\infty/0$,

$5\infty/0$,

$6\infty/0$]

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică 1, 3, 6, 5, 4, 2

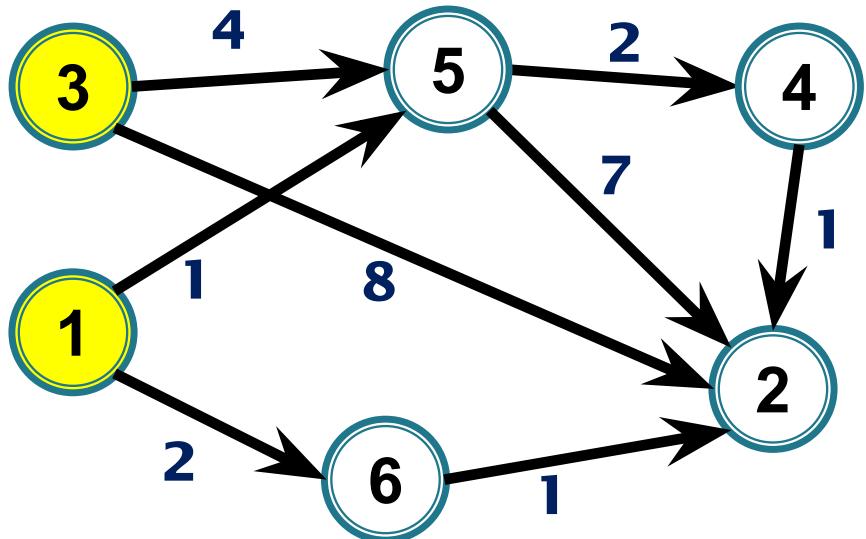
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe: 1, 3, 6, 5, 4, 2

d_{tat_a}	[$\infty/0$, $1/0$, $2\infty/0$,	$3/0$,	$4\infty/0$,	$5\infty/0$,	$6\infty/0$]
$u = 1:$	[$\infty/0$, $\infty/0$,	$0/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$,	$\infty/0$]

1 nu este accesibil din s, puteam să nu îl considerăm
(să ignorăm vâfurile din ordonare topologică aflate înaintea lui s)

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

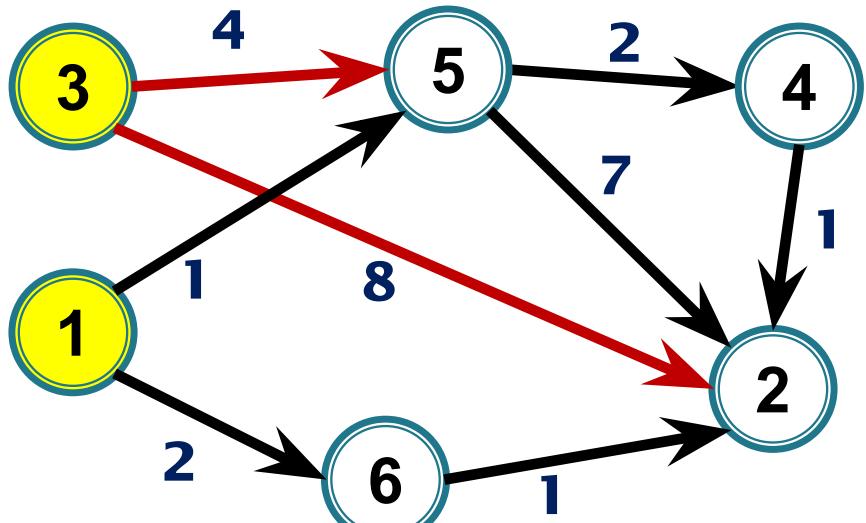
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4,
2

s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:
1, 3, 6, 5, 4,
2

d_{tat}	$[\infty/0, \infty/0]$					
$u = 1:$	$[\infty/0, \infty/0]$	$[\infty/0, \infty/0]$	$[0/0, \infty/0]$	$[\infty/0, \infty/0]$	$[\infty/0, \infty/0]$	$[\infty/0, \infty/0]$
$u = 3:$						

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică 1, 3, 6, 5, 4,

2

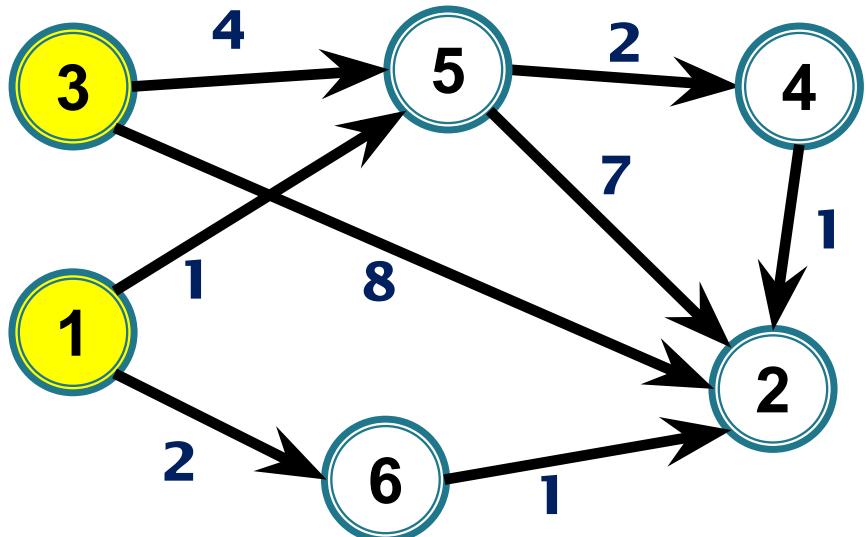
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4,
2

d_{tat}	$[\infty/0, \infty/0]$					
$u = 1:$	$[\infty/0, \infty/0]$	$[\infty/0, \infty/0]$	$[0/0, \infty/0]$	$[\infty/0, \infty/0]$	$[\infty/0, \infty/0]$	$[\infty/0, \infty/0]$
$u = 3:$						

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică 1, 3, 6, 5, 4, 2

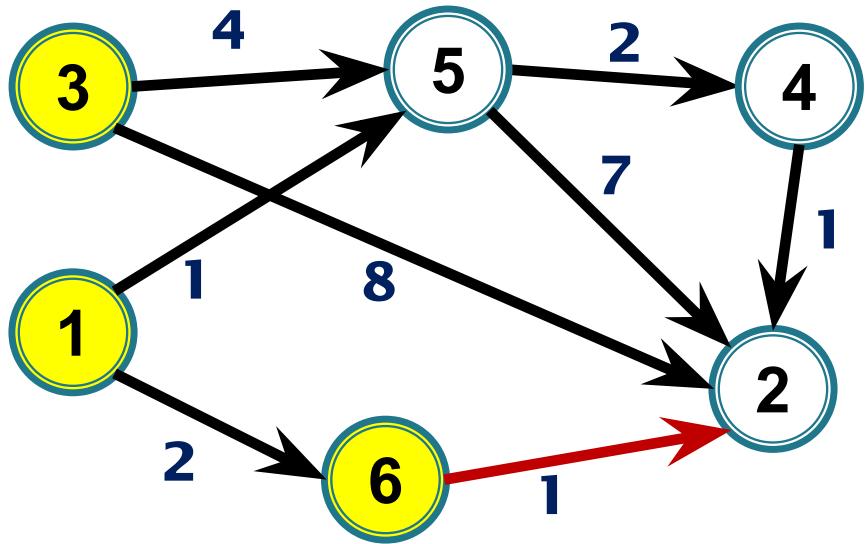
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul

distanțe: 1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tat_a	[$\infty/0$, $1/0$, $2\infty/0$, $30/0$, $4\infty/0$, $5\infty/0$, $6\infty/0$]
u = 1:	[$\infty/0$, $\infty/0$, $0/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
u = 3:	[$\infty/0$, $8/3$, $0/0$, $\infty/0$, $4/3$, $\infty/0$]

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică 1, 3, 6, 5, 4, 2

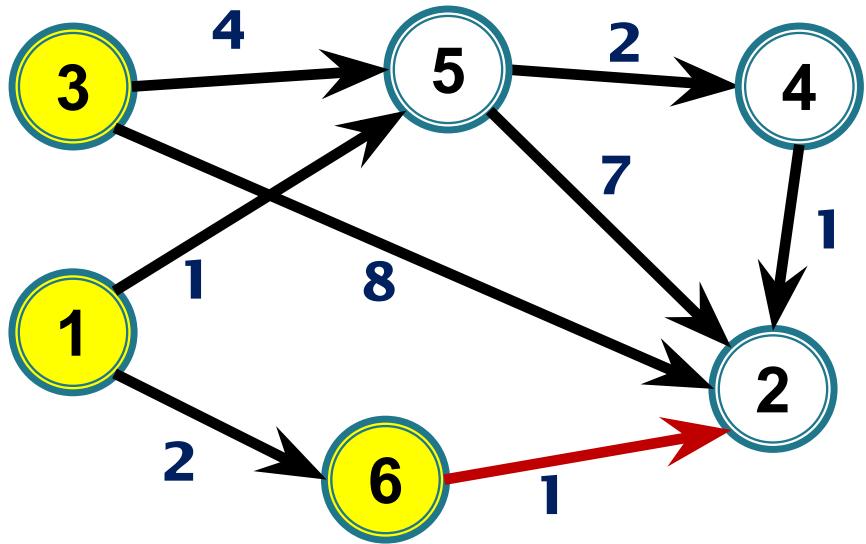
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul

distanțe: 1, 3, 6, 5, 4, 2

d_{tat}	[$\infty/0$, $1/0$, $2\infty/0$, $3/0$, $4\infty/0$, $5\infty/0$, $6\infty/0$]
$u = 1:$	[$\infty/0$, $\infty/0$, $0/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
$u = 3:$	[$\infty/0$, $8/3$, $0/0$, $\infty/0$, $4/3$, $\infty/0$]
$u = 6:$	

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică 1, 3, 6, 5, 4, 2

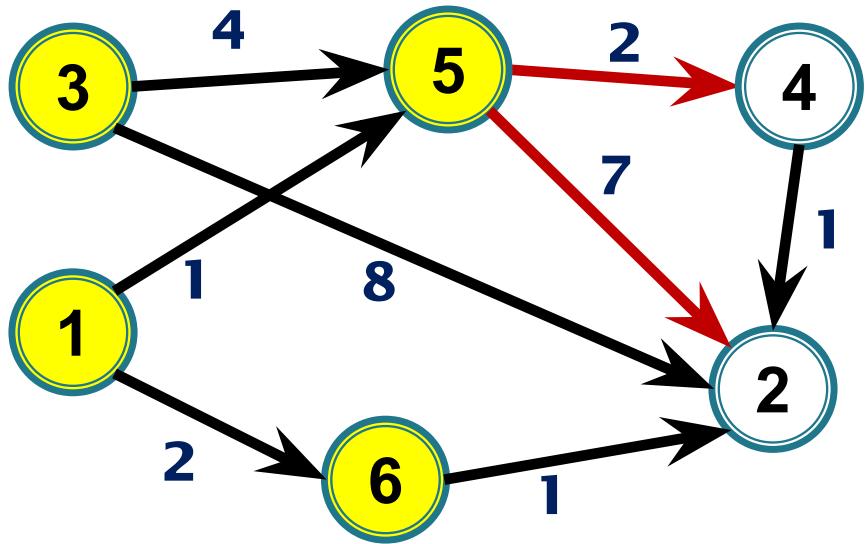
s=3 – vârf de start

Ordine de calcul

distanțe: 1, 3, 6, 5, 4, 2

d_{tat}	1	2	3	4	5	6
$u = 1:$	$\infty/0$	$\infty/0$	$0/0$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$
$u = 3:$	$\infty/0$	$8/3$	$0/0$	$\infty/0$	$4/3$	$\infty/0$
$u = 6:$	$\infty/0$	$8/3$	$0/0$	$\infty/0$	$4/3$	$\infty/0$

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică 1, 3, 6, 5, 4,

2

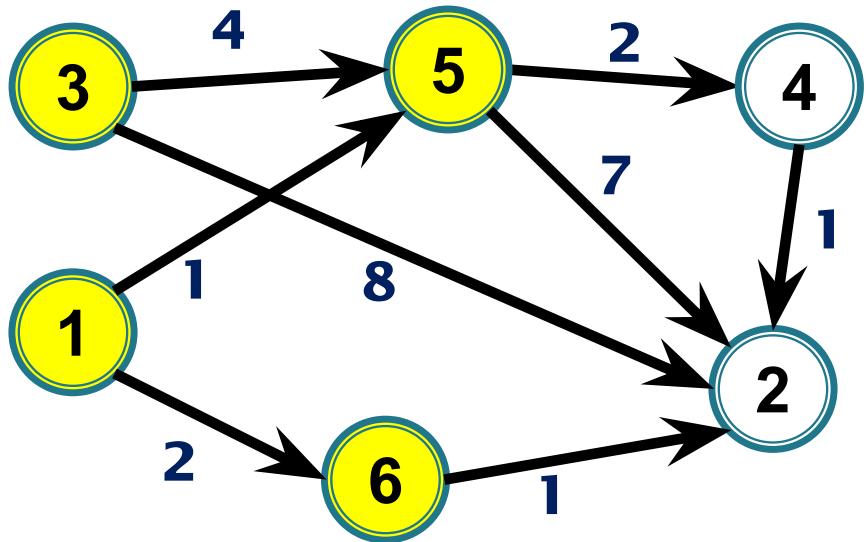
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4,
2

d_{tat}	1	2	3	4	5	6
$u = 1:$	$\infty/0$	$\infty/0$	$0/0$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$
$u = 3:$	$\infty/0$	$8/3$	$0/0$	$\infty/0$	$4/3$	$\infty/0$
$u = 6:$	$\infty/0$	$8/3$	$0/0$	$\infty/0$	$4/3$	$\infty/0$
$u = 5:$						

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică 1, 3, 6, 5, 4, 2

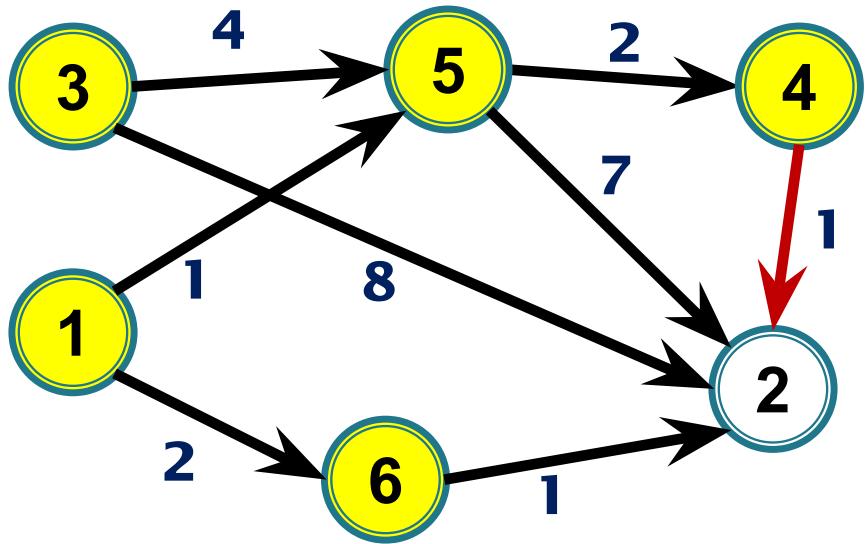
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul

distanțe: 1, 3, 6, 5, 4, 2

d_{tat} a	[$\infty/0$, $1/0$, $2\infty/0$, $30/0$, $4\infty/0$, $5\infty/0$, $6\infty/0$]
$u = 1:$	[$\infty/0$, $\infty/0$, $0/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
$u = 3:$	[$\infty/0$, $8/3$, $0/0$, $\infty/0$, $4/3$, $\infty/0$]
$u = 6:$	[$\infty/0$, $8/3$, $0/0$, $\infty/0$, $4/3$, $\infty/0$]
$u = 5:$	[$\infty/0$, $8/3$, $0/0$, $6/5$, $4/3$, $\infty/0$]

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică 1, 3, 6, 5, 4,

2

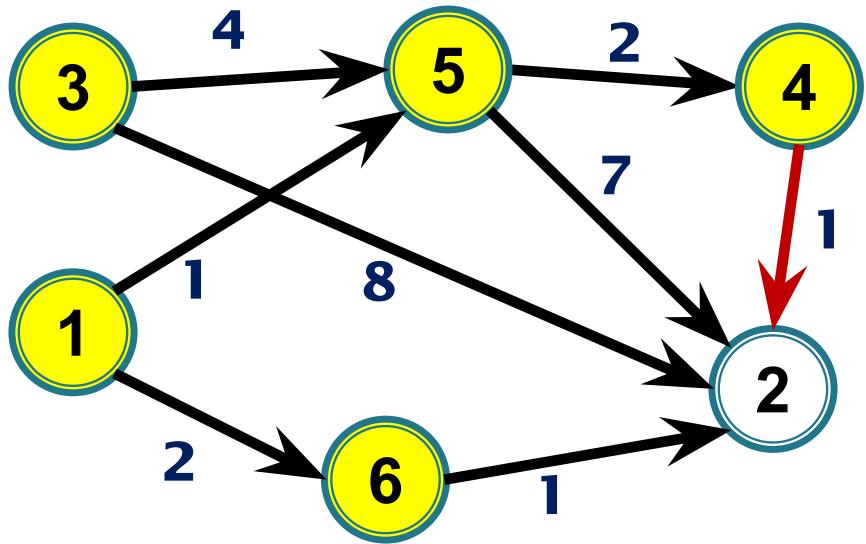
s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4,
2

d_{tat} a	[$\infty/0$, $1/0$]	[$\infty/0$, $2/0$]	[$3/0$, $0/0$]	[$4/0$, $\infty/0$]	[$5/0$, $\infty/0$]	[$6/0$, $\infty/0$]
$u = 1:$	[$\infty/0$, $0/0$]	[$\infty/0$, $0/0$]	[$0/0$, $0/0$]	[$\infty/0$, $0/0$]	[$\infty/0$, $0/0$]	[$\infty/0$, $0/0$]
$u = 3:$	[$\infty/0$, $0/0$]	[$8/3$, $0/0$]	[$0/0$, $0/0$]	[$\infty/0$, $0/0$]	[$4/3$, $0/0$]	[$\infty/0$, $0/0$]
$u = 6:$	[$\infty/0$, $0/0$]	[$8/3$, $0/0$]	[$0/0$, $0/0$]	[$\infty/0$, $0/0$]	[$4/3$, $0/0$]	[$\infty/0$, $0/0$]
$u = 5:$	[$\infty/0$, $0/0$]	[$8/3$, $0/0$]	[$0/0$, $0/0$]	[$6/5$, $0/0$]	[$4/3$, $0/0$]	[$\infty/0$, $0/0$]
$u = 4:$						

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

Sortare topologică 1, 3, 6, 5, 4,

2

s=3 - vârf de start

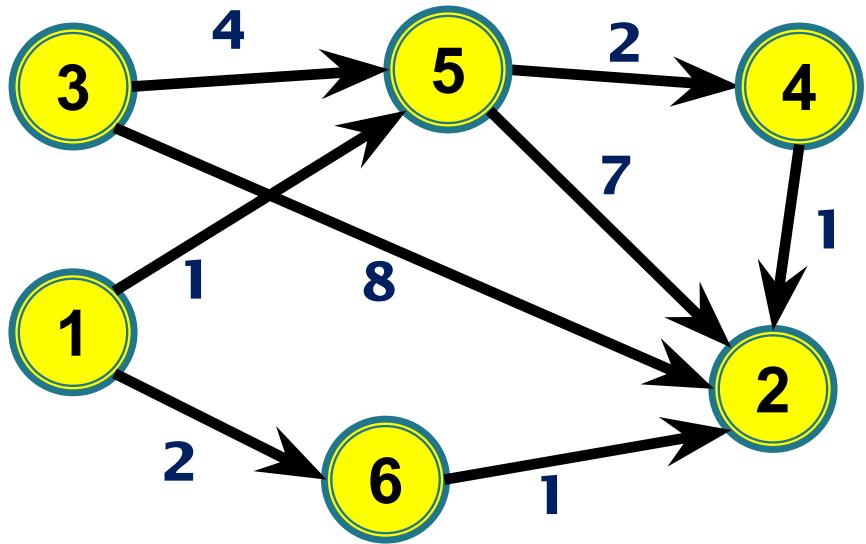
Ordine de calcul distanțe:

1, 3, 6, 5, 4,

2

d_{tat_a}	[$\infty/0$, $1/0$, $2\infty/0$, $30/0$, $4\infty/0$, $5\infty/0$, $6\infty/0$]
$u = 1:$	[$\infty/0$, $\infty/0$, $0/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
$u = 3:$	[$\infty/0$, $8/3$, $0/0$, $\infty/0$, $4/3$, $\infty/0$]
$u = 6:$	[$\infty/0$, $8/3$, $0/0$, $\infty/0$, $4/3$, $\infty/0$]
$u = 5:$	[$\infty/0$, $8/3$, $0/0$, $6/5$, $4/3$, $\infty/0$]
$u = 4:$	[$\infty/0$, $7/4$, $0/0$, $6/5$, $4/3$, $\infty/0$]

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

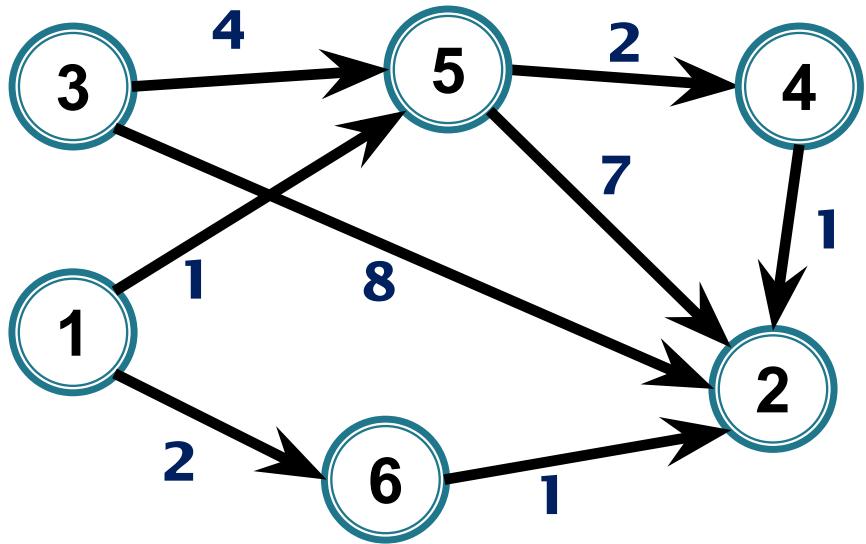
Sortare topologică
1, 3, 6, 5, 4,
2

s=3 - vârf de start

Ordine de calcul distanțe:
1, 3, 6, 5, 4,
2

d_{tat_a}	[$\infty/0$, $1/0$, $2\infty/0$, $30/0$, $4\infty/0$, $5\infty/0$, $6\infty/0$]
$u = 1:$	[$\infty/0$, $\infty/0$, $0/0$, $\infty/0$, $\infty/0$, $\infty/0$]
$u = 3:$	[$\infty/0$, $8/3$, $0/0$, $\infty/0$, $4/3$, $\infty/0$]
$u = 6:$	[$\infty/0$, $8/3$, $0/0$, $\infty/0$, $4/3$, $\infty/0$]
$u = 5:$	[$\infty/0$, $8/3$, $0/0$, $6/5$, $4/3$, $\infty/0$]
$u = 4:$	[$\infty/0$, $7/4$, $0/0$, $6/5$, $4/3$, $\infty/0$]
$u = 2:$	

$$d[v] = \min\{d[v], d[u] + w(u, v)\}$$

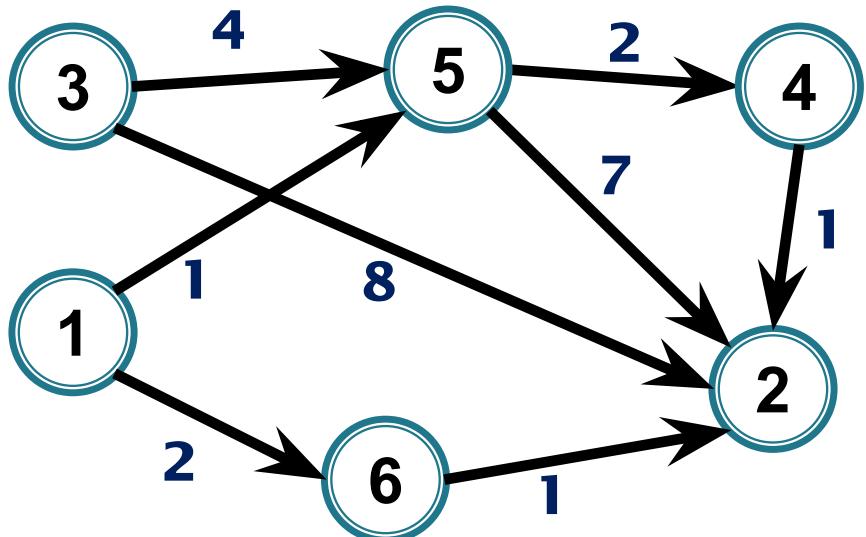
Sortare topologică 1, 3, 6, 5, 4, 2

s=3 – vârf de start

Ordine de calcul

distanțe: 1, 3, 6, 5, 4, 2

d_{tat}	1	2	3	4	5	6
$u = 1:$	$\infty/0$	$\infty/0$	$0/0$	$\infty/0$	$\infty/0$	$\infty/0$
$u = 3:$	$\infty/0$	$8/3$	$0/0$	$\infty/0$	$4/3$	$\infty/0$
$u = 6:$	$\infty/0$	$8/3$	$0/0$	$\infty/0$	$4/3$	$\infty/0$
$u = 5:$	$\infty/0$	$8/3$	$0/0$	$6/5$	$4/3$	$\infty/0$
$u = 4:$	$\infty/0$	$7/4$	$0/0$	$6/5$	$4/3$	$\infty/0$
$u = 2:$	$\infty/0$	$7/4$	$0/0$	$6/5$	$4/3$	$\infty/0$

Sortare topologică 1, 3, 6, 5, 4, 2

s=3 – vârf de start

Ordine de calcul distanțe: 1, 3, 6, 5, 4, 2

d/tat	1	2	3	4	5	6
Soluție	[$\infty/0$, $7/4$,	$0/0$,	$6/5$,	$4/3$,	$\infty/0$]	

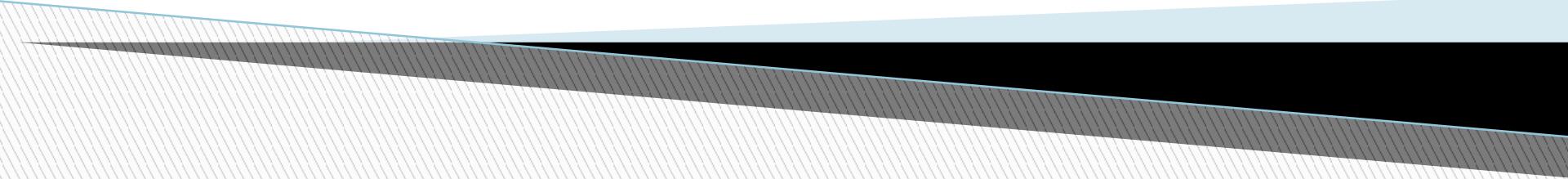
Un drum minim de la 3 la 2?

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

□ Observație

- Este suficient să considerăm în ordonarea topologică doar vârfurile accesibile din s
- În exemplu – fără 1 și 6

Complexitate

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s – vârful de start

```
void df(int i){  
    viz[i]=1;  
    for ij ∈ E  
        if(viz[j]==0) df(j);  
        //i este finalizat  
        push(S, i)  
    }  
    for(i=1;i<=n;i++)  
        if(viz[i]==0) df(i);  
    while( not S.empty()) {  
        u = S.pop();  
        adauga u in sortare  
    }
```

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

s - vârful de start

//initializam distante - ca la Dijkstra

pentru fiecare $u \in V$ executa

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

//determinăm o sortare topologică a vârfurilor

SortTop = sortare_topologica(G)

pentru fiecare $u \in \text{SortTop}$

pentru fiecare $uv \in E$ executa

daca $d[u] + w(u, v) < d[v]$ atunci //relaxam uv

$d[v] = d[u] + w(u, v)$

$tata[v] = u$

scrie $d, tata$

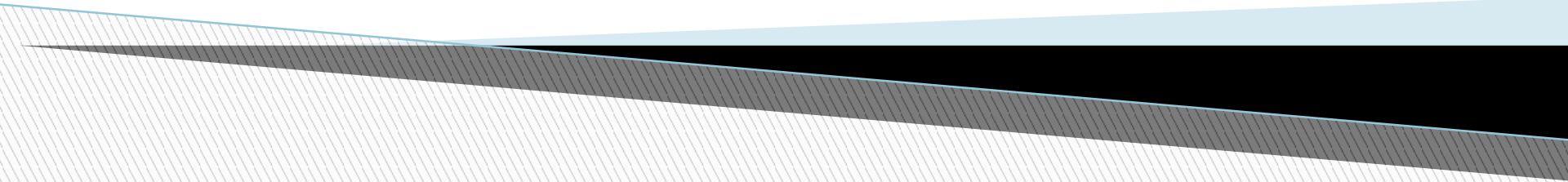
Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

Complexitate

- **Inițializare** → $O(n)$
  - **Sortare topologică** → $O(m+n)$
  - **$m * \text{relaxare } uv$** → $O(m)$

O(m + n)

Corectitudine

Drumuri minime de sursă unică în grafuri aciclice

- Algoritmul funcționează corect și dacă există arce cu cost negativ

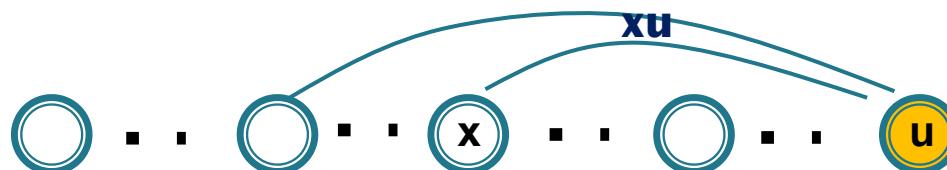

$$\delta(s, u) = \min\{\delta(s, x) + w(x, u) \mid xu \in E\}$$

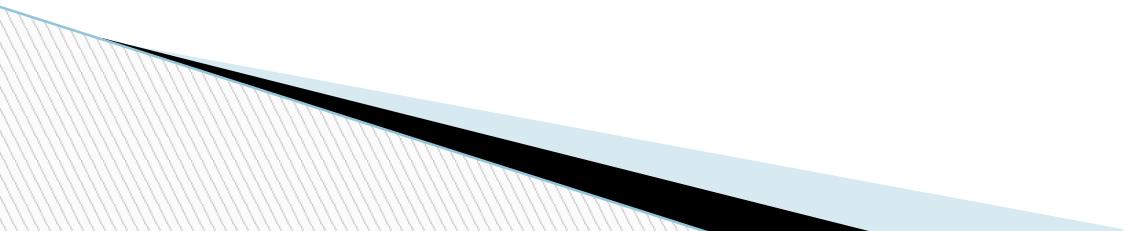
Când algoritmul ajunge la vârful **u**
avem

$$d[u] = \min\{d[x] + w(x, u) \mid xu \in E\}$$

↑ relaxare arce

SortTo
p

Concluzii

Drumuri minime de sursă unică –
algoritmi

► Algoritmi – $G=(V, E)$ graf orientat

G – neponderat

Parcuregere lățime BF

BF(s)

```
coada C ← Ø;  
adauga(s, C)
```

G – ponderat, ponderi > 0

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(s)

```
(min-heap) Q ← V  
{se putea incepe doar cu Q ← {s}  
+vector viz;  $v \in Q \Leftrightarrow v$  nevizitat}
```

G – ponderat fără circuite

DAGS(s)

```
SortTop ← sortare_topologica(G)
```

► Algoritmi – $G=(V, E)$ graf orientat

G – neponderat

Parcuregere lățime BF

BF(s)

coada $C \leftarrow \emptyset$;

adauga(s, C)

pentru fiecare $u \in V$

$d[u] = \infty$; $tata[u] = viz[u] = 0$

$viz[s] \leftarrow 1$; $d[s] \leftarrow 0$

G – ponderat, ponderi > 0

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(s)

(min-heap) $Q \leftarrow V$
{se putea incepe doar cu $Q \leftarrow \{s\}$
+vector viz; $v \in Q \Leftrightarrow v$ nevizitat}

pentru fiecare $u \in V$

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

G – ponderat fără circuite

DAGS(s)

SortTop $\leftarrow$ sortare_topologica(G)

pentru fiecare $u \in V$

$d[u] = \infty$; $tata[u] = 0$

$d[s] = 0$

► Algoritmi – $G=(V, E)$ graf orientat

G – neponderat

Parcuregere lățime BF

BF(s)

```
coada C ← Ø;  
adauga(s, C)
```

```
pentru fiecare u∈V  
d[u]=∞; tata[u]=viz[u]=0
```

```
viz[s]← 1; d[s] ← 0
```

```
cat timp  $C \neq \emptyset$   
u ← extrage(C);
```

```
pentru fiecare uv∈E
```

G – ponderat, ponderi >0

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(s)

```
(min-heap) Q ← V  
{se putea incepe doar cu  $Q \leftarrow \{s\}$   
+vector viz;  $v \in Q \Leftrightarrow v$  nevizitat}
```

```
pentru fiecare u∈V  
d[u] = ∞; tata[u]=0
```

```
d[s] = 0
```

```
cat timp  $Q \neq \emptyset$   
u = extrage(Q) vârf cu eticheta  
d minimă
```

```
pentru fiecare uv∈E
```

G – ponderat fără circuite

DAGS(s)

```
SortTop ← sortare_topologica(G)
```

```
pentru fiecare u∈V  
d[u] = ∞; tata[u]=0
```

```
d[s] = 0
```

```
pentru fiecare  $u \in \text{SortTop}$ 
```

```
pentru fiecare uv∈E
```

► Algoritmi – $G=(V, E)$ graf orientat

G – neponderat

Parcuregere lățime BF

BF(s)

```
coada C ← Ø;  
adauga(s, C)
```

```
pentru fiecare u∈V  
    d[u]=∞; tata[u]=viz[u]=0
```

```
viz[s]← 1; d[s] ← 0
```

```
cat timp  $C \neq \emptyset$   
    u ← extrage(C);
```

```
pentru fiecare uv∈E  
    daca viz[v]=0  
        d[v] ← d[v]+1  
        tata[v] ← u  
        adauga(v, C)  
        viz[v] ← 1
```

```
scrie d, tata
```

G – ponderat, ponderi >0

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(s)

```
(min-heap) Q ← V  
{se putea incepe doar cu  $Q \leftarrow \{s\}$   
+vector viz;  $v \in Q \Leftrightarrow v$  nevizitat}
```

```
pentru fiecare u∈V  
    d[u] = ∞; tata[u]=0
```

```
d[s] = 0
```

```
cat timp  $Q \neq \emptyset$   
    u = extrage(Q) vârf cu eticheta  
        d minimă  
  
    pentru fiecare uv∈E  
        daca  $v \in Q$  si  $d[u]+w(u,v) < d[v]$   
            d[v] = d[u]+w(u,v)  
            tata[v] = u  
            repară(v, Q)
```

```
scrie d, tata
```

G – ponderat fără circuite

DAGS(s)

```
SortTop ← sortare_topologica(G)
```

```
pentru fiecare u∈V  
    d[u] = ∞; tata[u]=0
```

```
d[s] = 0
```

```
pentru fiecare  $u \in \text{SortTop}$ 
```

```
pentru fiecare uv∈E  
    daca  $d[u]+w(u,v) < d[v]$   
        d[v] = d[u]+w(u,v)  
        tata[v] = u
```

```
scrie d, tata
```

► Algoritmi – $G=(V, E)$ graf orientat

G – neponderat

Parcuregere lățime BF

BF(s)

```
coada C ← Ø;
adauga(s, C)
```

```
pentru fiecare  $u \in V$ 
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = viz[u] = 0$ 
```

```
viz[s] ← 1;  $d[s] \leftarrow 0$ 
```

```
cat timp  $C \neq \emptyset$ 
     $u \leftarrow \text{extrage}(C);$ 
```

```
pentru fiecare  $uv \in E$ 
    daca  $viz[v] = 0$ 
         $d[v] \leftarrow d[u] + 1$ 
         $tata[v] \leftarrow u$ 
        adauga(v, C)
         $viz[v] \leftarrow 1$ 
```

scrie d , $tata$

$O(n+m)$

G – ponderat, ponderi > 0

Algoritmul lui Dijkstra

Dijkstra(s)

```
(min-heap)  $Q \leftarrow V$ 
{se putea incepe doar cu  $Q \leftarrow \{s\}$ 
+vector viz;  $v \in Q \Leftrightarrow v$  nevizitat}
```

```
pentru fiecare  $u \in V$ 
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
```

```
 $d[s] = 0$ 
```

```
cat timp  $Q \neq \emptyset$ 
     $u = \text{extrage}(Q)$  vârf cu eticheta
        d minimă
```

```
pentru fiecare  $uv \in E$ 
    daca  $v \in Q$  si  $d[u] + w(u,v) < d[v]$ 
         $d[v] = d[u] + w(u,v)$ 
         $tata[v] = u$ 
        repara(v, Q)
```

scrie d , $tata$

$O(m \log(n)) / O(n^2)$

G – ponderat fără circuite

DAGS(s)

```
SortTop ← sortare_topologica(G)
```

```
pentru fiecare  $u \in V$ 
     $d[u] = \infty$ ;  $tata[u] = 0$ 
```

```
 $d[s] = 0$ 
```

```
pentru fiecare  $u \in \text{SortTop}$ 
```

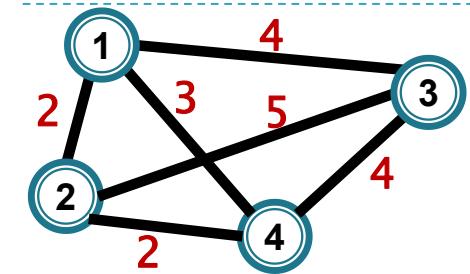
```
pentru fiecare  $uv \in E$ 
    daca  $d[u] + w(u,v) < d[v]$ 
         $d[v] = d[u] + w(u,v)$ 
         $tata[v] = u$ 
```

scrie d , $tata$

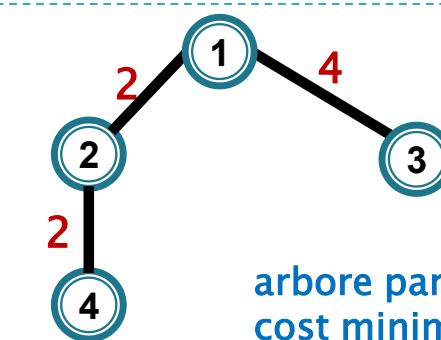
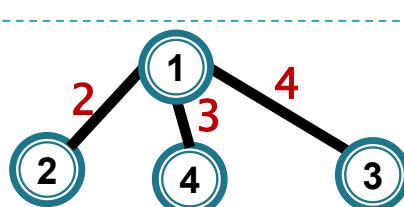
$O(n+m)$

Drumuri minime din s $\Rightarrow$ arbore de drumuri minime (distanțe) din s

$\neq$ arbore parțial de cost minim – minimizează costul total

arbore al drumurilor minime față de 1

arbore parțial de cost minim

Drumuri minime din s $\Rightarrow$ arbore de drumuri minime (distanțe) din s

$\neq$ arbore parțial de cost minim – minimizează costul total

G-(ne)orientat ponderat,
ponderi >0

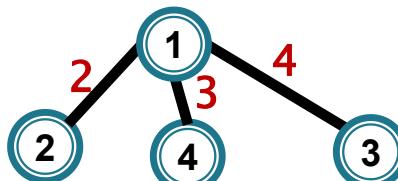
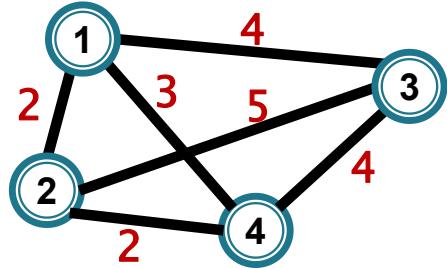
Drumuri minime din s

Algoritmul lui Dijkstra

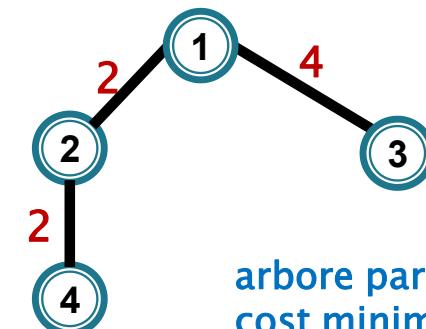
G- neorientat ponderat
ponderi reale

Arbore parțial de cost minim

Algoritmul lui Prim

arbore al drumurilor minime față de 1

arbore parțial de
cost minim

Drumuri minime din s $\Rightarrow$ arbore de drumuri minime (distanțe) din s

$\neq$ arbore parțial de cost minim – minimizează costul total

G-(ne)orientat ponderat,
ponderi > 0

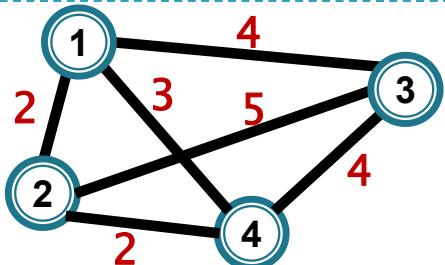
Drumuri minime din s

Algoritmul lui Dijkstra

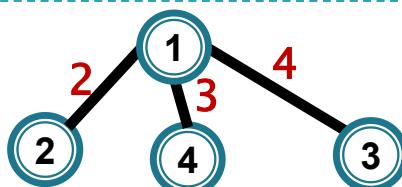
Dijkstra(s)

```
(min-heap) Q ← V
pentru fiecare  $u \in V$ 
     $d[u] = \infty$ ; tata[u]=0
 $d[s] = 0$ 
cat timp  $Q \neq \emptyset$ 
     $u = \text{extrage}(Q)$  vârf cu eticheta
        d minimă
    pentru fiecare  $uv \in E$ 
        dacă  $v \in Q$  și  $d[u] + w(u, v) < d[v]$ 
             $d[v] = d[u] + w(u, v)$ 
            tata[v] = u
            repara(v, Q)
```

scrie d, tata

arbore al drumurilor minime față de 1

G- neorientat ponderat
ponderi reale

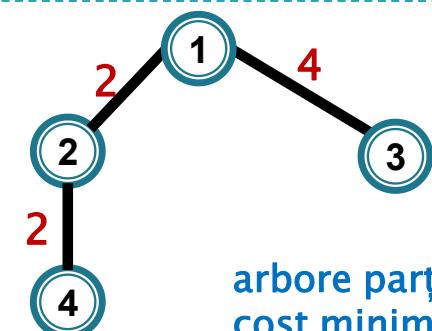
Arbore parțial de cost minim

Algoritmul lui Prim

Prim(s)

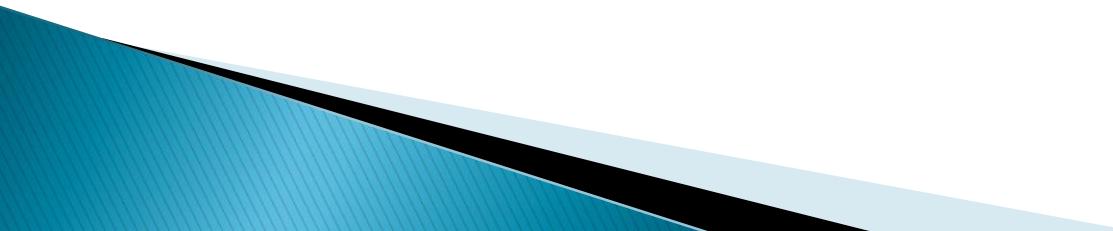
```
(min-heap) Q ← V
pentru fiecare  $u \in V$ 
     $d[u] = \infty$ ; tata[u]=0
 $d[s] = 0$ 
cat timp  $Q \neq \emptyset$ 
     $u = \text{extrage}(Q)$  vârf cu
        eticheta d minimă
    pentru fiecare  $uv \in E$ 
        dacă  $v \in Q$  și  $w(u, v) < d[v]$ 
             $d[v] = w(u, v)$ 
            tata[v] = u
            repara(v, Q)
```

scrie $(u, \text{tata}[u])$, pentru $u \neq s$

arbore parțial de
cost minim

**Drumuri minime între toate
perechile de vârfuri**

Algoritmul Floyd–Warshall

Problema drumurilor minime între toate perechile de vârfuri

Se dă:

- un graf **orientat** ponderat $G = (V, E, w)$

Pentru oricare două vârfuri x și y al lui G să se determine distanța de la x la y și un drum minim de la x la y

Ponderile pot fi și negative dar **NU** există circuite cu cost negativ în G

▶ Soluția 1

Se aplică algoritmul lui Dijkstra pentru fiecare vârf x

► Soluția 1

Se aplică algoritmul lui Dijkstra pentru fiecare vârf x
!!!funcționează dacă ponderile sunt pozitive

Complexitate = $n * \text{complexitate Dijkstra}$

➤ Soluția 2

Algoritmul Floyd–Warshall

Floyd–Warshall

- ▶ Fie $W = (w_{ij})_{i,j=1..n}$ **matricea costurilor** grafului G :

$$w_{ij} = \begin{cases} 0, & \text{daca } i = j \\ w(i,j), & \text{daca } ij \in E \\ \infty, & \text{daca } ij \notin E \end{cases}$$

- ▶ Vrem să calculăm **matricea distanțelor** $D = (d_{ij})_{i,j=1..n}$:

$$d_{ij} = \delta(i, j)$$

Floyd–Warshall

- ▶ Fie $W = (w_{ij})_{i,j=1..n}$ **matricea costurilor** grafului G :

$$w_{ij} = \begin{cases} 0, & \text{daca } i = j \\ w(i,j), & \text{daca } ij \in E \\ \infty, & \text{daca } ij \notin E \end{cases}$$

- ▶ Vrem să calculăm **matricea distanțelor** $D = (d_{ij})_{i,j=1..n}$:

$$d_{ij} = \delta(i, j)$$

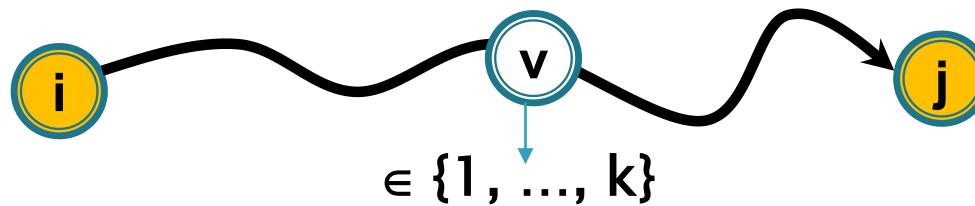
- ▶ **Observație:** $w_{ij} = \text{costul minim al unui } i-j \text{ drum fără vârfuri intermediare (cu cel mult un arc)}$

Floyd–Warshall

► Ideea algoritmului Floyd–Warshall:

Pentru $k = 1, 2, \dots, n$ calculăm pentru oricare două vârfuri i, j :

costul minim al unui drum de la i la j care are ca vârfuri intermediare doar vârfuri din multimea $\{1, 2, \dots, k\}$

Floyd–Warshall

► Ideea algoritmului Floyd–Warshall:

Astfel, pentru $k = 1, 2, \dots, n$ calculăm matricea

$$D^{(k)} = (d_{ij}^k)_{i,j=1..n} :$$

d_{ij}^k = costul minim al unui drum de la i la j care are
vârfurile intermediiare în $\{1, 2, \dots, k\}$

- Inițializare:

Floyd–Warshall

► Ideea algoritmului Floyd–Warshall:

Astfel, pentru $k = 1, 2, \dots, n$ calculăm matricea

$$D^{(k)} = (d_{ij}^k)_{i,j=1..n} :$$

d_{ij}^k = costul minim al unui drum de la i la j care are
vârfurile intermediare în $\{1, 2, \dots, k\}$

- Inițializare: $D^{(0)} = W$

Care este matricea distanțelor?

Floyd–Warshall

► Ideea algoritmului Floyd–Warshall:

Astfel, pentru $k = 1, 2, \dots, n$ calculăm matricea

$$D^{(k)} = (d_{ij}^k)_{i,j=1..n} :$$

d_{ij}^k = costul minim al unui drum de la i la j care are
vârfurile intermediiare în $\{1, 2, \dots, k\}$

- Inițializare: $D^{(0)} = W$

- Avem $D^{(n)} = D$

Floyd–Warshall

- ▶ Ideea algoritmului Floyd–Warshall:

Pentru a reține și un drum minim

Floyd–Warshall

► Ideea algoritmului Floyd–Warshall:

Pentru a reține și un drum minim

– matrice de predecesori $P^{(k)} = (p_{ij}^k)_{i,j=1..n}$:

p_{ij}^k = predecesorul lui j pe drumul minim curent
găsit de la i la j care are vârfurile
intermediare în $\{1, 2, \dots, k\}$

Floyd-Warshall

▶ Cum calculăm elementele matricei $D^{(k)}$?

Floyd-Warshall

- ▶ Cum calculăm elementele matricei $D^{(k)}$?

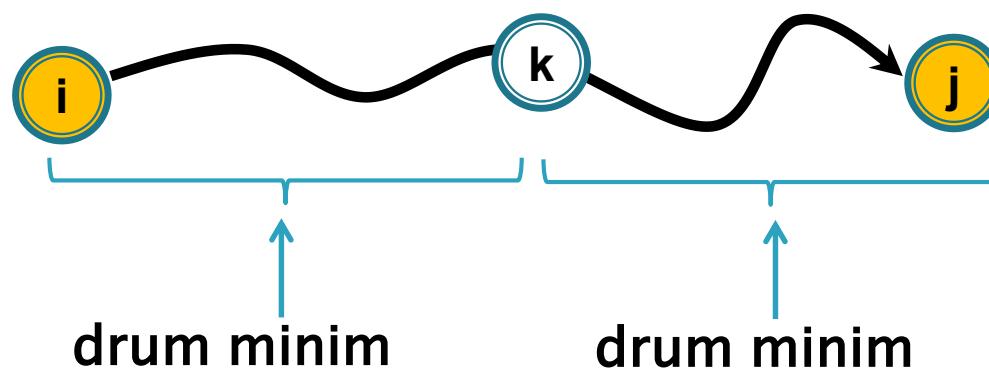
Relație de recurență

Floyd–Warshall

- ▶ **Ideea** de calcul al matricei $D^{(k)}$:

Fie P un drum de cost minim de la i la j cu vârfurile intermediare în mulțimea $\{1, 2, \dots, k\}$

- Dacă vârful k este vârf intermediar al lui P

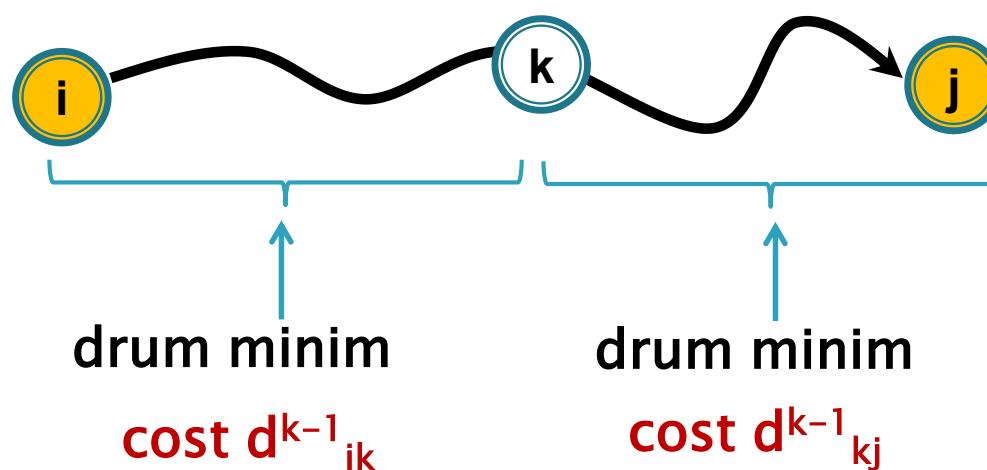

Floyd–Warshall

► Ideea de calcul al matricei $D^{(k)}$:

Fie P un drum de cost minim de la i la j cu vârfurile intermediare în mulțimea $\{1, 2, \dots, k\}$

- Dacă vârful k este vârf intermediar al lui P

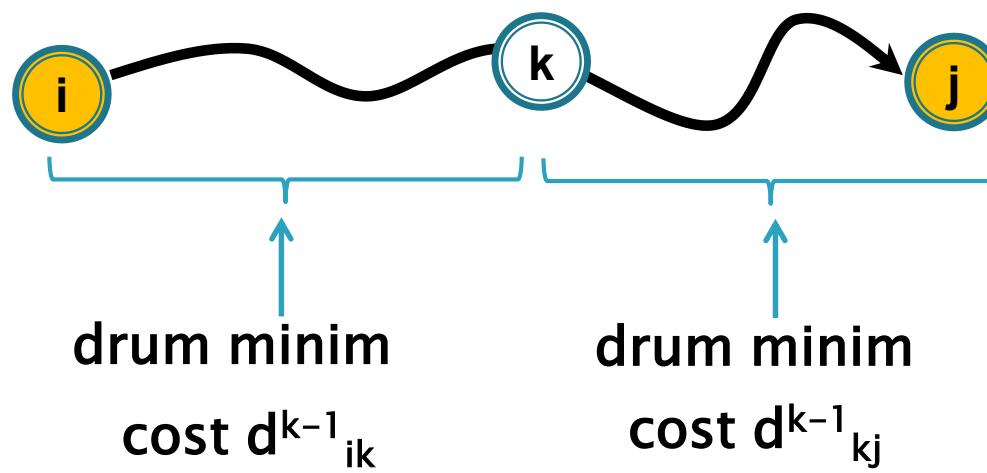

Floyd–Warshall

► Ideea de calcul al matricei $D^{(k)}$:

Fie P un drum de cost minim de la i la j cu vârfurile intermediare în mulțimea $\{1, 2, \dots, k\}$

- Dacă vârful k este vârf intermediar al lui P

$$\Rightarrow d^k_{ij} = \min\{d^{k-1}_{ij}, d^{k-1}_{ik} + d^{k-1}_{kj}\}$$

Floyd–Warshall

- ▶ Se obține astfel relația

$$d^k_{ij} = \min \{d^{k-1}_{ij}, d^{k-1}_{ik} + d^{k-1}_{kj}\}$$

- ▶ Observații

- Avem

$$d^k_{ik} = d^{k-1}_{ik}$$

$$d^k_{kj} = d^{k-1}_{kj}$$

de aceea în implementarea algoritmului putem folosi o singură matrice

Floyd-Warshall

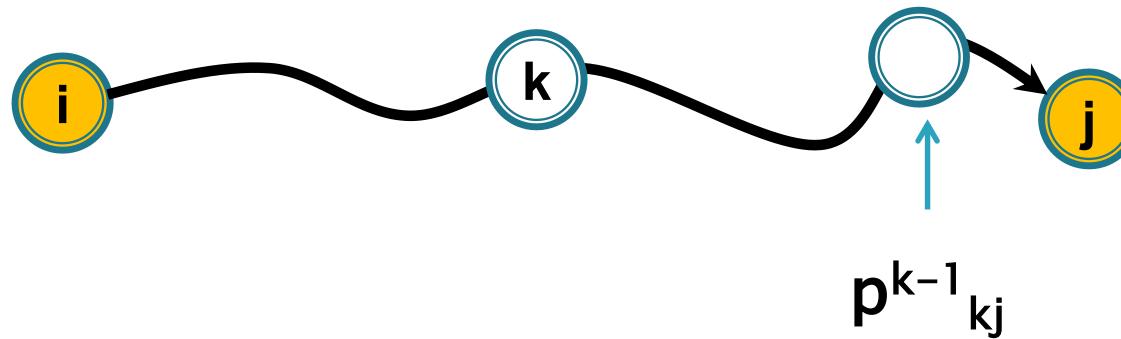
- ▶ Se obține astfel relația

$$d^k_{ij} = \min \{d^{k-1}_{ij}, d^{k-1}_{ik} + d^{k-1}_{kj}\}$$

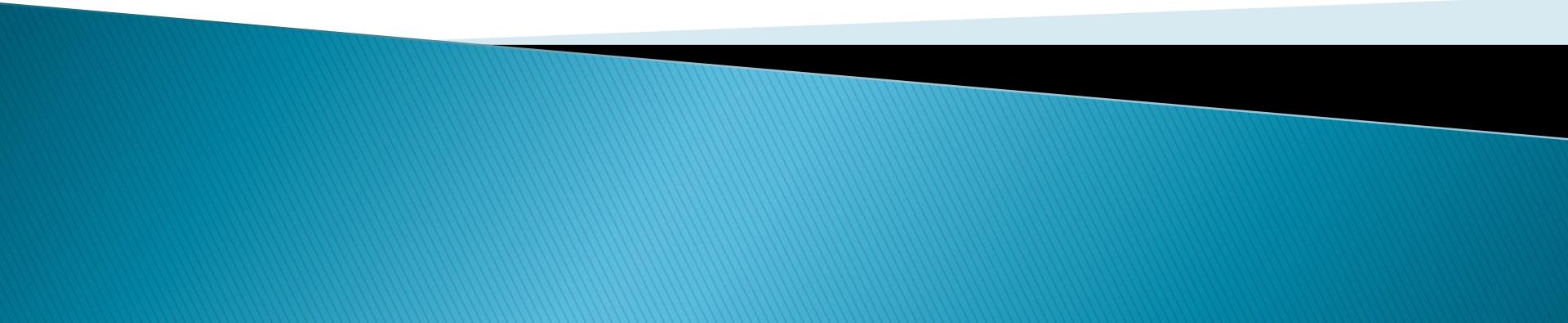
- ▶ Observații

Când de actualizează $d^k_{ij} = d^{k-1}_{ik} + d^{k-1}_{kj}$ trebuie actualizat și p^k_{ij}

$$p^k_{ij} = p^{k-1}_{kj}$$

Implementare

Floyd–Warshall

- ▶ Conform observațiilor anterioare, putem folosi o unică matrice D
- ▶ **Initializare**

$$d[i][j] = w(i,j) - \text{costul arcului } (i,j)$$

$$p[i][j] = \begin{cases} i, & \text{daca } ij \in E \\ 0, & \text{altfel} \end{cases}$$

Floyd(G, w)

```
for(i=1;i<=n;i++) //initial d = matricea costurilor
    for(j=1;j<=n;j++) {
        d[i][j]=w[i][j];
        if(w[i][j]== ∞)
            p[i][j]=0;
        else
            p[i][j]=i;
    }
```

Floyd(G, w)

```
for(i=1;i<=n;i++)
    for(j=1;j<=n;j++) {
        d[i][j]=w[i][j];
        if(w[i][j]== ∞)
            p[i][j]=0;
        else
            p[i][j]=i;
    }
for(k=1;k<=n;k++) //varfuri intermediare
```

Floyd(G, w)

```
for(i=1;i<=n;i++)
    for(j=1;j<=n;j++) {
        d[i][j]=w[i][j];
        if(w[i][j]== ∞)
            p[i][j]=0;
        else
            p[i][j]=i;
    }
for(k=1;k<=n;k++)
    for(i=1;i<=n;i++)
        for(j=1;j<=n;j++)
```

Floyd(G, w)

```
for(i=1;i<=n;i++)
    for(j=1;j<=n;j++) {
        d[i][j]=w[i][j];
        if(w[i][j]== ∞)
            p[i][j]=0;
        else
            p[i][j]=i;
    }
for(k=1;k<=n;k++)
    for(i=1;i<=n;i++)
        for(j=1;j<=n;j++)
            if(d[i][j]>d[i][k]+d[k][j]) {
                d[i][j]=d[i][k]+d[k][j];
                p[i][j]=p[k][j];
            }
}
```

Floyd–Warshall

- ▶ Ieșire: matricea d = matricea distanțelor minime
- ▶ Afisarea unui drum de la i la j , daca $d[i][j] < \infty$, se face folosind matricea p

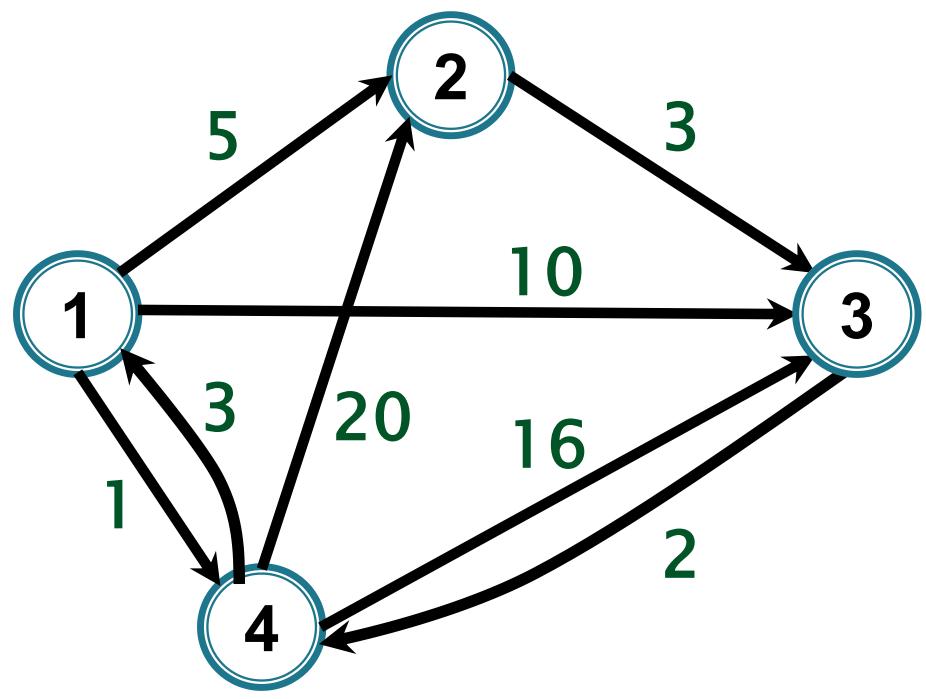
Floyd-Warshall

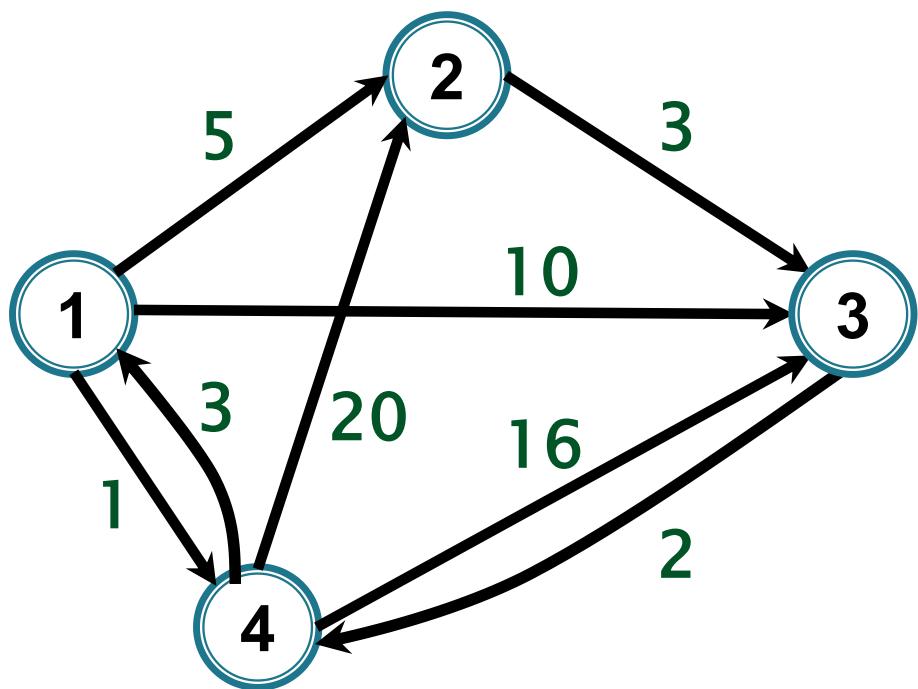
- ▶ Ieșire: matricea $d = \text{matricea distanțelor minime}$
- ▶ Afisarea unui drum de la i la j , **daca $d[i][j] < \infty$** , se face folosind matricea p

```
void drum(int i,int j){  
    if(i!=j)  
        drum(i,p[i][j]);  
    cout<<j<<" ";  
}
```

Floyd-Warshall

Complexitate - $O(n^3)$

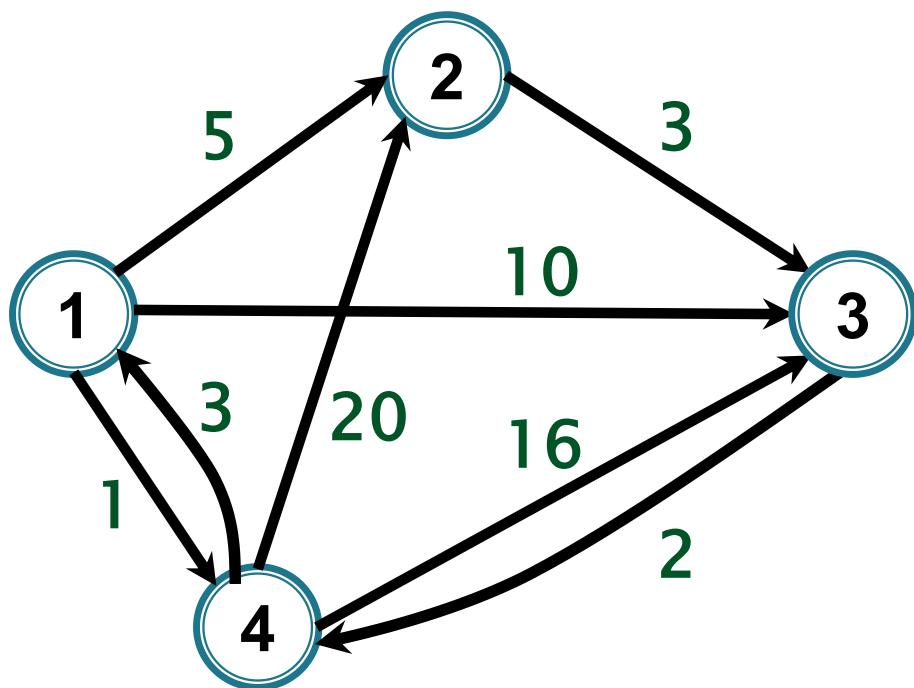

$w=d=$

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	20	16	0

$p=$

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	4	4	0

$w = d =$

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	20	16	0

$p =$

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	4	4	0

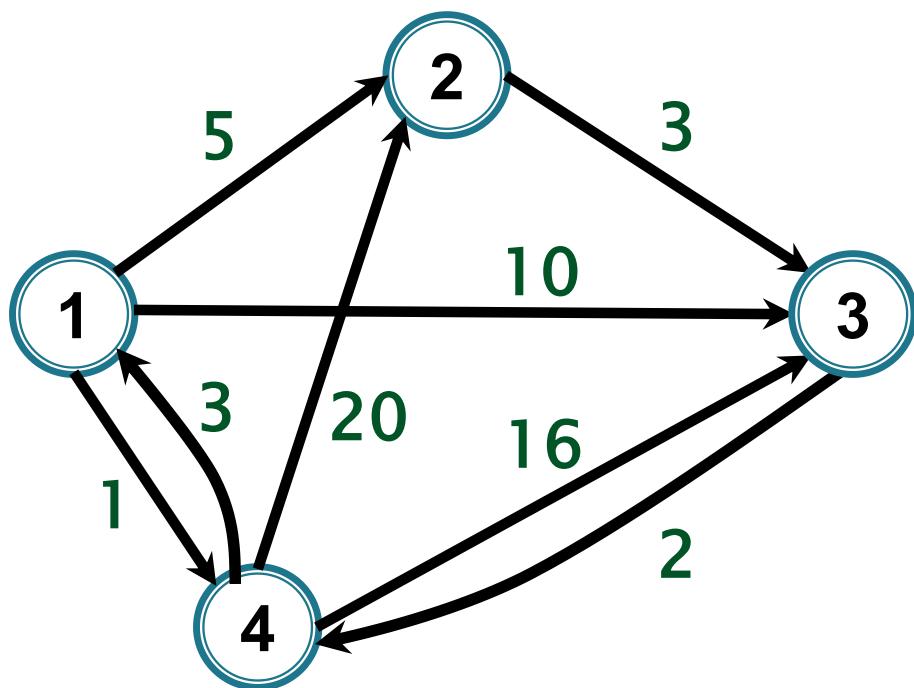
$d =$

$k=1$

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	8	13	0

$p =$

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	1	1	0

$w=d=$

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	20	16	0

$p=$

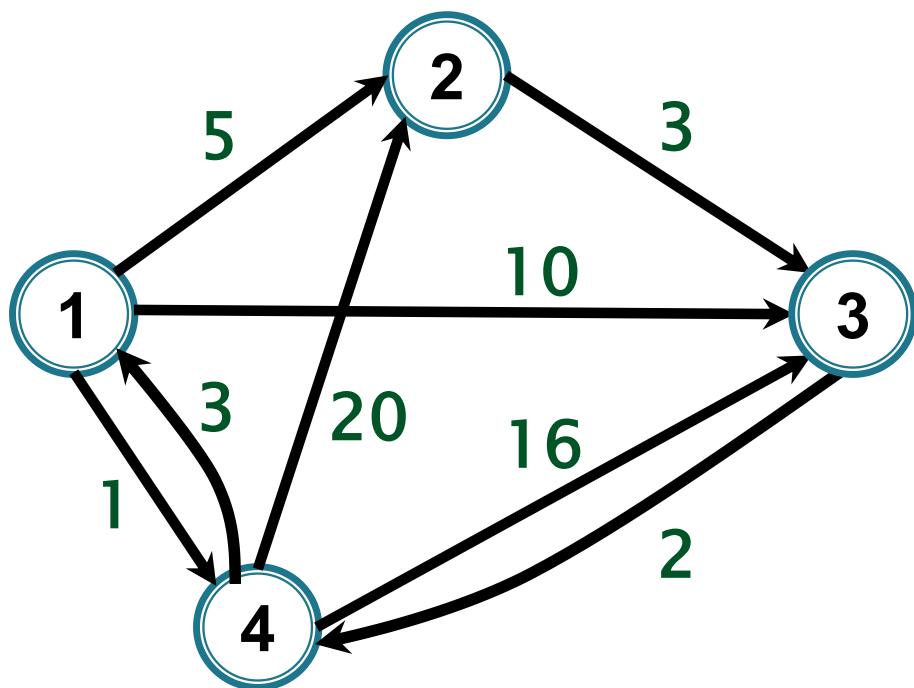
0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	4	4	0

$d=$

$k=1$	$k=2$
0 5 10 1	0 5 8 1
∞ 0 3 ∞	∞ 0 3 ∞
∞ ∞ 0 2	∞ ∞ 0 2
3 8 13 0	3 8 11 0

$p=$

$k=1$	$k=2$
0 1 1 1	0 1 2 1
0 0 2 0	0 0 2 0
0 0 0 3	0 0 0 3
4 1 1 0	4 1 2 0

$w=d=$

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	8	13	0

$p=$

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	4	4	0

$k=1$

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	8	13	0

$k=2$

0	5	8	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	8	11	0

$k=3$

0	5	8	1
∞	0	3	5
∞	∞	0	2
3	8	11	0

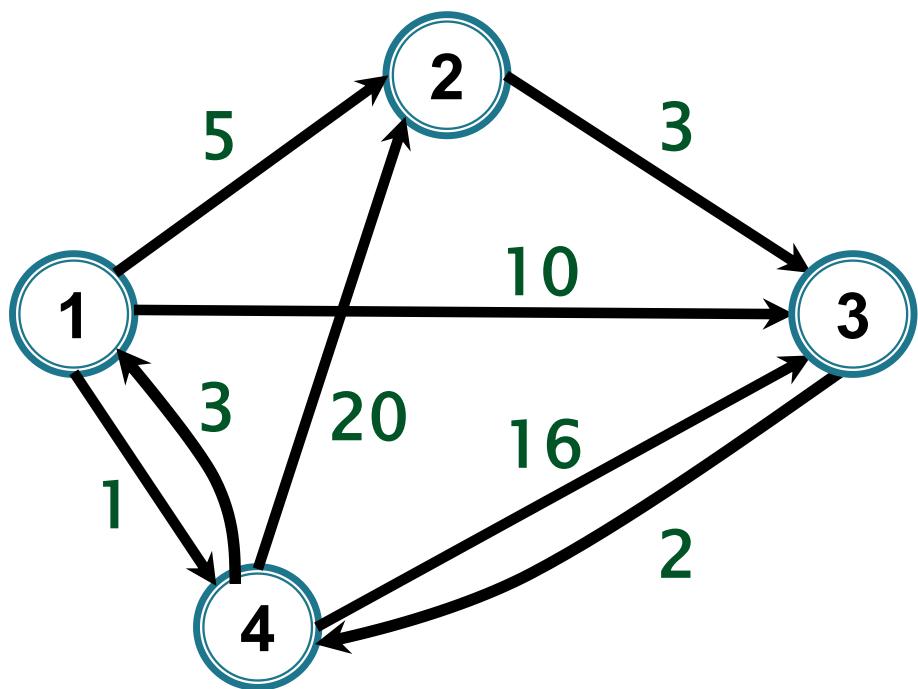
$d=$

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	1	1	0

0	1	2	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	1	2	0

$p=$

0	1	2	1
0	0	2	3
0	0	0	3
4	1	2	0

0	5	10	1
∞	0	3	∞
∞	∞	0	2
3	20	16	0

w=d=

0	1	1	1
0	0	2	0
0	0	0	3
4	4	4	0

p=

k=1	k=2	k=3	k=4
0 5 10 1	0 5 8 1	0 5 8 1	0 5 8 1
∞ 0 3 ∞	∞ 0 3 ∞	∞ 0 3 5	8 0 3 5
∞ ∞ 0 2	∞ ∞ 0 2	∞ ∞ 0 2	5 10 0 2
3 8 13 0	3 8 11 0	3 8 11 0	3 8 11 0

d=	k=1	k=2	k=3	k=4
0 5 10 1	0 5 8 1	0 5 8 1	0 5 8 1	0 5 8 1
∞ 0 3 ∞	∞ 0 3 ∞	∞ 0 3 5	8 0 3 5	8 0 3 5
∞ ∞ 0 2	∞ ∞ 0 2	∞ ∞ 0 2	5 10 0 2	5 10 0 2
3 8 13 0	3 8 11 0	3 8 11 0	3 8 11 0	3 8 11 0

p=	k=1	k=2	k=3	k=4
0 1 1 1	0 1 2 1	0 1 2 1	0 1 2 1	0 1 2 1
0 0 2 0	0 0 2 0	0 0 2 3	4 0 2 3	4 0 2 3
0 0 0 3	0 0 0 3	0 0 0 3	4 1 0 3	4 1 0 3
4 1 1 0	4 1 2 0	4 1 2 0	4 1 2 0	4 1 2 0

Floyd-Warshall

- ▶ Algoritmul funcționează corect chiar dacă arcele au și costuri negative (dar graful nu are circuite negative)

- ▶ Cum putem detecta pe parcursul algoritmului existența unui circuit negativ ($\Rightarrow$ datele de intrare nu sunt corecte) ?

Aplicație

Închiderea tranzitivă a unui graf orientat

Algoritmul Roy–Warhsall

Roy–Warshall

- ▶ **Aplicație:** Închiderea tranzitivă a unui graf orientat $G=(V, E)$ (**!!!neponderat**):

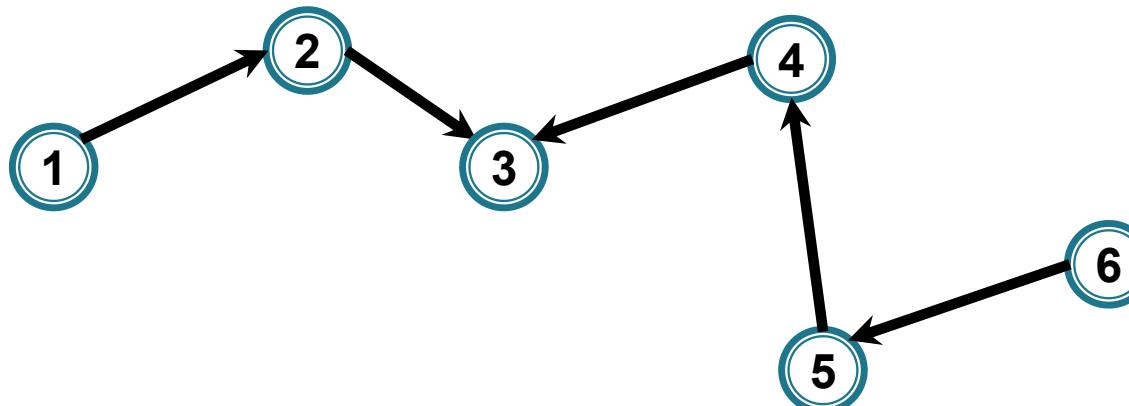
$G^* = (V, E^*)$, unde

$E^* = \{(i, j) \mid \text{există drum (de lungime minim 1) de la } i \text{ la } j \text{ în } G\}$

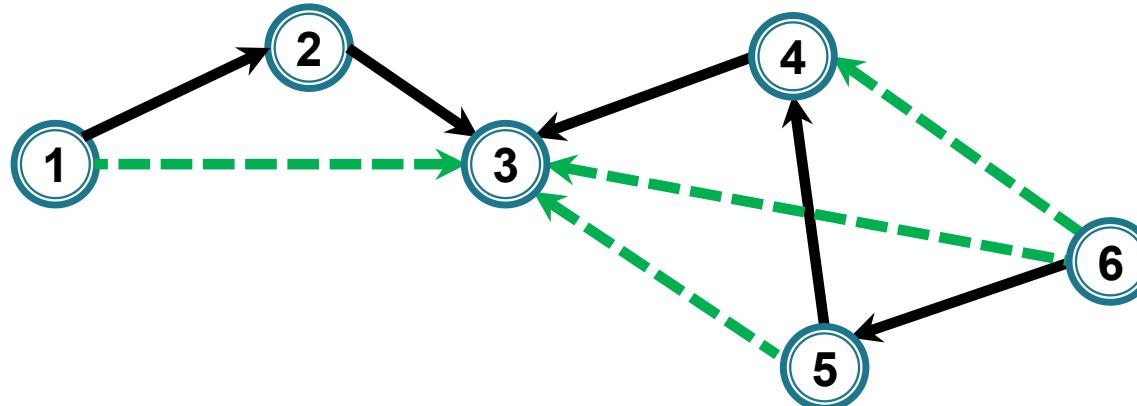
- **Utilitate:**
  - grupări de obiecte aflate în relație (directă sau indirectă): optimizări în baze de date, analize în rețele, logică

Roy–Warshall

Exemplul 1

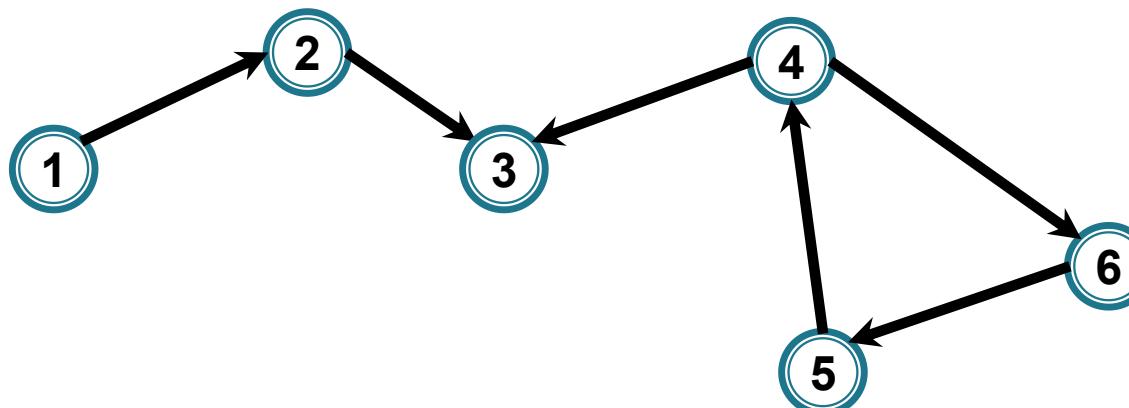

Închiderea tranzitivă

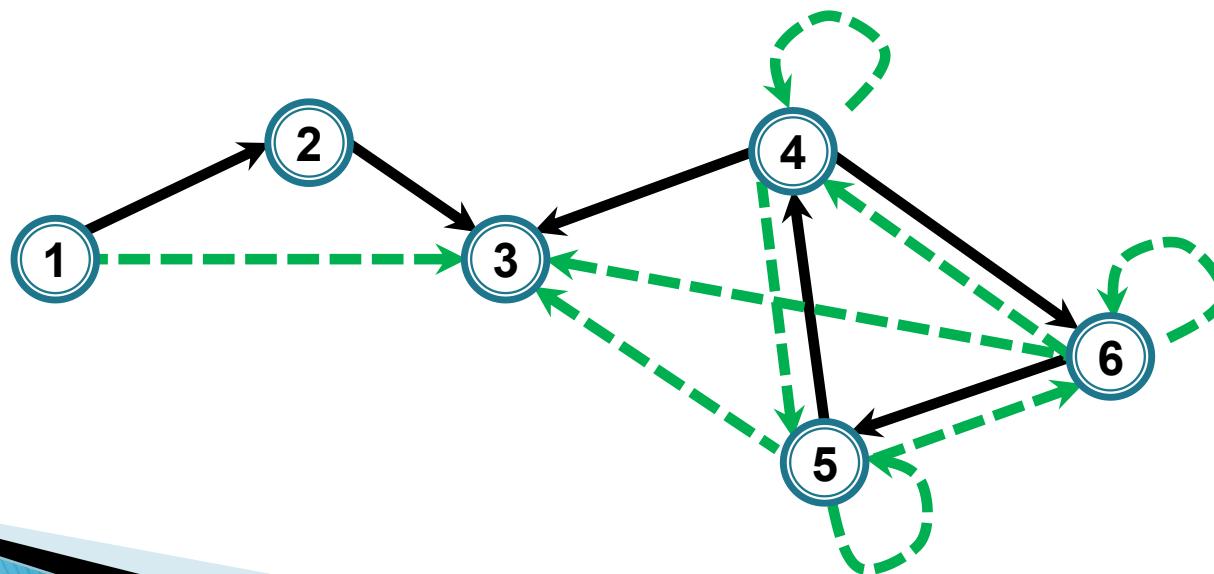

Roy–Warshall

Exemplul 2

Închiderea tranzitivă

Roy–Warshall

- ▶ Închiderea tranzitivă $\Leftrightarrow$ calculăm matricea existenței drumurilor (matricea de adiacență a înciderii tranzitive)

$D = (d_{ij})_{i,j=1..n} :$

$d_{ij} = 1$, dacă există drum nevid de la i la j
 0 , altfel

Roy–Warshall

initial d = matricea de adiacenta

```
for (k=1 ; k<=n ; k++)
```

```
for (i=1 ; i<=n ; i++)
```

```
for (j=1 ; j<=n ; j++)
```

d[i][j] = d[i][j] ∨ (d[i][k] ∧ d[k][j]);

SAU

SII

Roy-Warshall

▶ Observație

Dacă A este matricea de adiacență a unui graf și

$A^k = (a_{ij}^k)_{i,j=1..n}$: puterea k a matricei ($k < n$)

atunci a_{ij}^k = numărul de drumuri distințe de lungime k de la i la j (!nu neapărat elementare)

Demonstrație – Inducție. Temă

Roy-Warshall

▶ Observație

Dacă A este matricea de adiacență a unui graf și

$A^k = (a_{ij}^k)_{i,j=1..n}$: puterea k a matricei ($k < n$)

atunci a_{ij}^k = numărul de drumuri distințe de lungime k de la i la j (!nu neapărat elementare)

◦ Consecință

$$D = A \vee A^2 \vee \dots \vee A^{n-1}$$

unde o valoare diferită de 0 se interpretează ca true